JOSHUA MAX FELDMAN

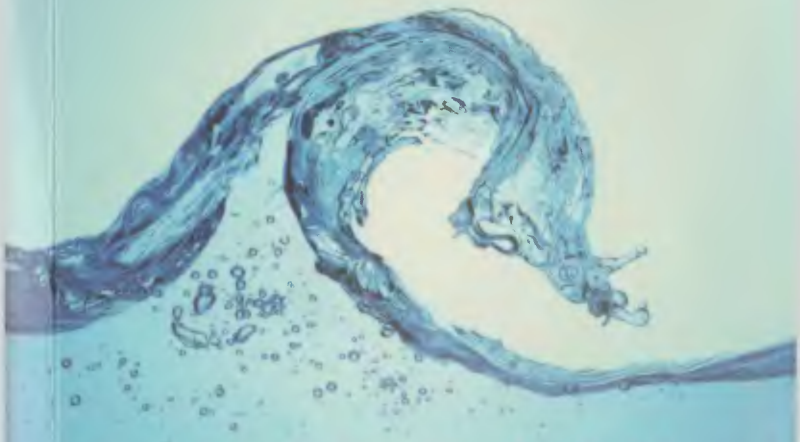

CARTEA LUI IONA

Mai mult decât o parabolă biblică,
Cartea lui Iona este o poveste atemporală
a pierderii și a recăpătării unui înțeles al existenței.
SARA NELSON

JOSHUA MAX FELDMAN

CARTEA LUI IONA

editura rao

Traducere din limba engleză
Ofelia Al-Gareeb
prin Lingua Conexion

2015

Ultima porțiune de drum se scufundă în linia fierbinte-tremurătoare a orizontului, iar Jonah văzu în toate direcțiile deșertul nemărginit – nisipul care i se lipea de față dând dârelor sale impresia unei vălurite mări nemărginite. Și el se întinse pe spate pe nisipul fierbinte și cu fața la soare, fără istovire și fără culoare – și îi încredință Domnului necazul său.

Iona 5:1

I. NEW YORK

(Cu patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi mai devreme)

Prolog. FĂRÂMA

Jonah cunoştea staţia de metrou de pe 59th Street suficient de bine încât să nu fie nevoit să-şi ridice privirea de la BlackBerry-ul său în timp ce-şi croia drum către linii printre coridoare şi navetişti. Coborând scările spre peron, văzu o garnitură care tocmai intra în staţie, aşa că se simţi norocos: se îmbarcă fără să fie nevoit să-şi întrerupă pasul, se aşeză pe un scaun de lângă uşa unui vagon aproape gol şi îşi văzu în continuare de butonat. La următoarea staţie năvăli un grup mare de oameni, însă Jonah consideră că avusese o zi destul de lungă, aşa încât nu trebuia să-şi cedeze locul. Dar o femeie mai în vârstă – modestă, cu părul albastru, cu un chip dulce de bunicuţă şi cu un năsuc asemănător unui clopoţel – ajunse să stea exact în faţa lui, iar Jonah decise să fie politicos şi se ridică.

Nu era de mult timp în tren, dar, când coborî, văzu că mulţi dintre cei care treceau pe lângă el pe peron erau uzi leoarcă: părul lipit de frunte, hainele lipite de corp, devenite transparente şi strâmb aşezate. Cu toate acestea, nu păreau să fie deranjaţi, gândi Jonah mergând stoic înainte – aveau gurile strânse, privirile drepte, de parcă ar fi fost uzi în timpul fiecărei navete de seară. Apoi, când ajunse la scările care duceau spre stradă, descoperi un grup de douăzeci–treizeci de oameni care stăteau aşezaţi într-un semicerc la baza treptelor, fără să-şi continue urcarea, ci doar privind casa scării ca într-un fel de aşteptare. Jonah mai înaintă câţiva paşi: ploaia cădea pe casa scării într-un şuvoi neîntrerupt, făcând ca lumina din staţie să strălucească palid şi ceţos, ca şi când ar fi fost adunaţi cu toţii în spatele unei

cascade. Cei din grup ridicau din umeri unul spre celălalt din cauza situației neplăcute în care se aflau, tastând de zor la smartphone-urile lor sau pur și simplu privind lung ploaia, ca și cum ar fi admirat această transformare temporară a lumii de afară. Unii, după ce stătuseră acolo preț de câteva minute, își ridicaseră gulerele sau își deschiseseră umbrelele și se năpustiseră pe trepte cu un soi de bravură nepăsătoare. Cei care intrau în stație – cu umbrelele coborâte – priveau încurcați spre adunarea de dedesubt, ca și cum faptul că descoperiseră la metrou o aglomerare de persoane, care nu se mișcau, nu se îmbrânceau – în general vorbind, mulțumiți că se aflau acolo –, făcea ca împrejurimile să pară oarecum de nerecunoscut.

Jonah fusese în întârziere încă de când plecase de la birou, dar știa că la evenimentele QUEST se participa într-un număr atât de mare, încât absența lui de la cocktailul din seara aceea pentru alte zece–douăzeci de minute n-avea să conteze prea mult. Cu alte cuvinte, avea timp să stea și să aștepte ca ploaia să înceteze – și găsi că era bucuros pentru această întrerupere temporară a programului său zilnic. Locuia în New York deja de aproape zece ani și era încântat să descopere, încă o dată, că orașul continua să-l surprindă.

Jonah Daniel Jacobstein era un avocat ambițios, în vârstă de 32 de ani – necăsătorit și care își dădea întâlniri –, niciodată fără BlackBerry-ul său. Din toate aceste motive, grijile lui tindeau să fie imediate, tangibile, facturabile. Însă, din când în când, asemenea dispoziții sufletești apreciative îl copleșeau. Se întorcea de la o petrecere în Brooklyn și privea pe geamul trenului Q în timp ce traversa podul Manhattan, examinând Chrysler Building, Empire State Building și tot șirul de zgârie-nori de pe malul râului – se urca într-un taxi într-o seară de vineri, cu bancnotele foșnitoare de la ATM în buzunar și urmând să se întâlnească cu Sylvia (sau cu Zoey) – beat la ora patru dimineața, cu o felie unsuroasă de pizza în mână – și se socotea incredibil de norocos, așa cum o făcea și acum, privind ploaia din stația de metrou, să fie cine era, când era, unde era.

Însă aceste dispoziții sufletești nu durau niciodată prea mult, desigur – și, după un moment, își verifică din nou BlackBerry-ul; la el, acest fapt devenise aproape un răspuns automat, situat imediat după clipit. De când se îmbarcase în tren, primise o duzină de noi e-mailuri. În acea după-amiază, într-un caz la care lucrase cea mai mare parte din an, se ajunsese la o înțelegere favorabilă pentru clienții săi – de fapt, foarte favorabilă. Era încântat să vadă în căsuța de intrări mai multe mesaje de felicitare din partea colegilor, ba chiar și câteva din partea asociaților.

Își lăsă din nou mâna pe lângă corp și văzu că lângă el apăruse un învățat evreu uriaș: cu pălărie neagră, haină neagră, roz la față și cu gușă, cu zulufii atârnându-i delicat pe lângă urechi, cu barba neagră-tăciune, țepoasă și zbârlită. Bărbatul era cu puțin mai în vârstă decât Jonah, cu toate că era mult mai corpolent – un pântec enorm protuberându-i peste betelia pantalonilor. Se zgâia la ploaie cu o neobișnuită privire scormonitoare, de parcă ar fi putut descifra anumite înțelesuri subtile în picăturile acesteia.

În mod normal, Jonah era un avid adept al convenției newyorkeze de a nu iniția în nicio împrejurare o conversație cu un străin la metrou. Dar se simțea vesel – și, în plus, se părea că avusese loc o reordonare temporară a convențiilor New Yorkului. Mai mult decât atât, Jonah, al cărui iudaism era caracterizat de o ambivalență profundă, avusese dintotdeauna o anumită curiozitate cu privire la acei evrei al căror iudaism părea caracterizat de o convingere ce le consuma întreaga viață. Și, recunoscând aceasta drept una dintre puținele oportunități de a vorbi cu un asemenea membru al frăției (aparent, teoretic), se întoarse spre hasidim și îl întrebă:

– Nu aveți un număr la care să sunați când se întâmplă asta?

Ca răspuns, adeptul hasidismului schiță un zâmbet care îi ridică ambele laturi cărnoase ale feței – un zâmbet mucalit, atotștiutor –, dezvelindu-i dinții galbeni.

– Crezi c-aş fi fost în tren dacă aş fi putut face ploaia să se oprească? întrebă el, iar Jonah chicoti. Prietene, eşti în drum spre o întâlnire de afaceri?

– Nu, programul meu s-a încheiat. Mă duc la un eveniment...

Descoperi că ezita să spună despre cocktail că era un eveniment caritabil, deşi QUEST era, fără doar şi poate, o instituţie filantropică; totuşi, să-i spună astfel i se părea că ar fi cumva necinstit. Dar, după privirea pe care i-o aruncă evreul, îşi dădu seama că acesta fusese deosebit de impresionat de răspuns.

– Înţeleg că eşti un om de lume. Unde am fi ajuns fără asemenea oameni?

Vocea lui avea un ton bogat, cu un accent rusesc – fiind uşor piţigăiată, într-un fel cât se poate de ciudat –, de parcă s-ar fi ridicat dintr-o parte întunecată a păturii superioare a gâtlejului său.

– Prietene, ai o carte de vizită?

Solicitarea îl luă prin surprindere pe Jonah, dar nu văzu nimic rău în aceasta – vârî mâna în buzunarul de la haină şi îi înmână hasidimului una dintre cărţile lui de vizită.

– Prietene, eşti evreu! îi spuse învăţatul, ca şi cum ar fi fost şi mai impresionat uitându-se la cartea lui de vizită.

O studie cu atenţie, de parcă ar fi luat act de fiecare rând şi de fiecare cifră a celor trei numere de telefon.

– Ei bine, am fost crescut evreu, îi răspunse Jonah.

– Şi studiezi Tora, prietene? îl întrebă hasidimul, returnându-i acum cartea de vizită. Ţii sabatul?

– Mă simt vinovat de Yom Kippur.

Zâmbetul învăţatului se lăţi.

– Şi, bineînţeles, cunoşti povestea tizului tău, Jonah[1], fiul lui Amitai?

În primul rând, cunoştinţele lui Jonah despre astfel de lucruri fuseseră căpătate fără entuziasm – şi nu şi le amintea decât pe jumătate, asta în cel mai bun caz.

– A existat o balenă... se aventură el.

– O, prietene, există mult mai multe decât o balenă!

---

[1] Iona, în limba română (n.tr.)

Hasidimul se mutase cu silueta sa masivă ceva mai aproape de Jonah, al cărui spate era deja lipit de un automat MetroCard[1], ca și când ar fi vrut să creeze un gen de intimitate între ei.

– Iona era și el un om de lume, la fel ca tine. Își vedea de treaba lui, făcea afaceri. Apoi, într-o zi, *HaShem* a venit la el și i-a spus: „Iona, du-te în corupta cetate Ninive și spune-le că, deși ei au aur, gâteli, puzderie de oșteni, numai trupul le este acoperit, sufletul însă le este gol".

Aici, hasidimul îi făcu un semn cu ochiul – Jonah dădu vag din cap, neștiind sigur ce să înțeleagă din asta.

– Însă Iona avea alte idei, continuă învățatul. A încercat să fugă din fața Domnului. Și ce crezi că s-a întâmplat? Furtuni, balene, calamitate. *HaShem* vede totul, îi dădu înainte hasidimul, fluturând pe sub nasul lui Jonah un deget jucăuș. Noi credem că ne putem ascunde, dar, până la urmă, nu există scăpare.

Își ridică bărbia dublă spre scări, unde ploaia doar mai răpăia ușor.

– Uite ce se întâmplă când Dumnezeu ne trimite chiar și puțină ploaie. Toată lumea fuge la metrou, nimeni nu-și mai deosebește stânga de dreapta. Oare nu va fi cu mult mai mult în Ziua Judecății, atunci când nenorocirea va curge din depărtare?

Din nou, Jonah nu putu decât să dea afirmativ din cap – neștiind sigur cu câtă sinceritate îi adresa întrebarea hasidimul, care continua să zâmbească.

– Într-o bună zi, totul va fi o mare petrecere. Apoi, îngerii vor bate la poarta lui Lot. Și atunci, ce le vei spune? Nu uita, nu oricine primește un loc în arcă. America e goală-goluță, prietene, goală ca Ninive. Telefoane mobile, calculatoare, navete spațiale și așa mai departe. Trupul e înveșmântat, dar sufletul e gol.

Jonah avu senzația că învață – luând-o de la capăt – de ce ar trebui să eviți să intri în astfel de conversații.

– Păi, totul este foarte interesant, spuse el. În orice caz...

---

[1] Automate pentru eliberarea documentelor de călătorie la metroul newyorkez (n.tr.)

Însă micuța lui aluzie socială cum că întâlnirea se sfârșise trecu neobservată sau fu ignorată.

– Nu te poți ascunde la metrou de mâna întinsă a Domnului, continuă hasidimul, la fel cum Iona nu s-a putut ascunde pe mare. N-ai prefera mai curând să fii numărat printre virtuoși decât să fii înecat precum cei trufași?

– De fapt, eu nu cred că cei trufași merg undeva.

– *Im yirtse HaShem*[1], vom trăi să vedem cum vor pieri! strigă învățatul.

Totul era făcut să fie și mai tulburător din pricina persistenței zâmbetului strâmb de pe chipul hasidimului: de parcă toată conversația nu era decât o glumă pe care o gustau amândoi. În pofida faptului că turna în continuare cu găleata, Jonah se strecură spre trepte pe după automatul MetroCard. Dar învățatul își aplecă fața și pântecul uriaș și mai aproape de Jonah – respirația lui avea un iz neplăcut de stătut.

– Ține minte, prietene, Dumnezeu se îndreaptă spre cele ce s-au petrecut. Ninive, potopul, Sodoma și Gomora. Nu știi că istoria e plină de 11 septembrie[2]?

Și, cu aceasta, răbdarea lui Jonah – care varia în lungime, nu însă și în consistența de iritabilitate căreia îi ceda – se isprăvi. Insinuările referitoare la faptul că era condamnat le putea tolera, se gândi el – căci cine ar fi putut să ia în serios așa ceva? –, dar găsi că a emite considerații de ordin moral în legătură cu 11 septembrie era atât stupid, cât și ofensator. În ziua aceea fusese în oraș: și nu, nu pierduse pe nimeni apropiat lui, nu fusese în pericol iminent, însă simțise că avusese parte de suficientă experiență cât să nu fie nevoit să asculte vorbindu-se despre eveniment ca despre un gen de pedeapsă divină.

– Dacă tu crezi într-adevăr că Dumnezeu are ceva de-a face cu 11 septembrie, ești la fel de ignorant ca și oamenii care au făcut-o.

---

[1] Cu voia Domnului (în lb. ebraică în text, n.tr.)

[2] Data la care a avut loc atentatul terorist asupra turnurilor gemene din New York (n.tr.)

Hasidimul păru profund întristat şi scuturǎ grav din cap:

– O, prietene, mă tem că ai înţeles totul greşit. E vina mea. Nu am urmat cursurile la Colegiul Harvard.

– Nici eu.

– *Nu*[1], chiar eşti încredinţat că pentru *HaShem* contează ce consideri tu că e ignorant?

Şi, cu toate că îşi încununǎ întrebarea făcându-i cu ochiul, Jonah decise că auzise destul şi se duse spre scări, urcându-le câte două.

– Bar mitzvahul tău nu te va salva, prietene! strigă hasidimul – şi poate chiar şi hohoti homeric atunci când o spuse.

Ploaia continua să cadă în mod constant şi îi udă lui Jonah părul şi umerii sacoului. Văzu câţiva oameni care se adăposteau împreună sub streaşina unui magazin de pantofi cu preţ redus – fugi într-acolo şi se lipi de vitrine. Jonah nu credea că cineva ştia ce conta cu adevărat pentru *HaShem* – sau oricum ai fi vrut să-i spui –, dar avu impresia că înţelege perfect punctul de vedere al hasidimului: desenezi un cerc în jurul tău şi toată lumea din interiorul acelui cerc e credincioasă, în timp ce lumea din exteriorul cercului nu e. Filozofia învăţatului nu însemna mai mult – aşa cum era – decât aceasta.

Se trezi stând lângă un negru cu un aer dezordonat – lung şi subţire, cu o şapcă pătată de transpiraţie şi pantaloni scurţi, peste genunchi, şi cu căştile la urechi, fumând rămăşiţele cât o unghie ale unei ţigări cu canabis. Ţinea ritmul rap al muzicii pe care o asculta:

– „Everybody got they own thang – currency chasin'! Worldwide through th'hard time – worryin' faces! Shed tears bury niggas close to the heart, was a friend now a ghost in the dark", cânta monoton bărbatul, fără ritm, enervant – trase pe nas.

Jonah îşi dădu seama că mai auzise cântecul de multe ori, cu toate că nu reuşi să îl identifice imediat. Şi îi trecu prin minte că se simţea mult mai confortabil stând acolo, lângă acel bărbat, decât se simţise cu hasidimul. Apoi, Jonah îşi aminti.

[1] O expresie de surpriză, subliniere, îndoială etc. (în idiş în text, n.tr.)

– Tupac, zise el cu voce tare.

Bărbatul cu căştile pe urechi se întoarse şi se uită la el – îi studie suspicios costumul, privindu-l de sus până jos preţ de o secundă –, apoi izbucni într-un râs răguşit, suflând fumul pe gură.

– Tupac! strigă bărbatul. Nu-i mort!

– Nu-i mort, căzu Jonah de acord.

Iar această întâlnire, avu Jonah senzaţia, era un răspuns mai bun – o replică mai bună decât oricare alta ar fi putut să-i dea învăţătului. Cine ar putea să spună vreodată – cine era virtuos şi cine nu era? – cine avea să fie salvat şi cine nu? Să rămâi deschis faţă de lume şi de locuitorii acesteia – să-ţi trăieşti viaţa – să te distrezi – asta era tot ceea ce conta. Dacă ar fi avut un cerc, se gândi Jonah plin de mândrie, acesta era compasul cu care l-ar fi desenat.

După câteva minute, furtuna se mai domoli şi Jonah porni să străbată cele câteva străzi până la locaţia cocktailului QUEST. Pe măsură ce îşi croia drum pe trotuarul umed spre SoHo, oameni uzi şi prudenţi ieşeau pe uşi şi din baruri, aruncând priviri neîncrezătoare spre cer. Într-o intersecţie, fu nevoit să sară – ţinând strâns BlackBerry-ul – peste o băltoacă imensă, aflată în faţa unei guri de canalizare blocate. Apoi, mergând câteva străzi mai spre sud, ajunse la locul de întâlnire – strada Thompson 222, neinspirat numită. Un panou pictat în albastru, atârnat în spatele vitrinei, confirma că, într-adevăr, aceea era locaţia: „Al patrulea eveniment anual QUEST şi licitaţii fără strigare pentru şcolile din New York".

În timp ce-şi îndrepta cravata şi îşi aranja părul, trecându-şi degetele prin el, Jonah încercă să-şi amintească de unde anume venea prescurtarea QUEST – Quantitative Educational Skills and Tools[1] era potrivit, se gândi el. Organizaţia era una non-profit, fondată de carismaticul Aaron Seyler, absolvent de masterat Harvard, a cărui ocupaţie o constituia consultanţa în analiza cantitativă pe Wall Street. După cum se povestea în materialele

[1] Aptitudini şi instrumente educaţionale calitative (n.tr.)

de presă QUEST, Aaron se decisese că voia să facă mai mult cu viața lui decât să-și îmbunătățească marginea de profit prin *quarter-points*[1] – el voia să dea ceva înapoi orașului unde cunoscuse succesul (deși, cunoscându-l pe Aaron și purtând, în intimitate, lungi discuții cu el, Jonah bănuia că ar fi avut succes chiar și într-un oraș unde încă se foloseau scoici și mărgele drept valută). Ideea QUEST era aceea de a aplica instrumentele cantitative din finanțe pentru îmbunătățirea a ceea ce numeau rezultate educaționale: medii de absolvire, rezultate la testări, înscrierea la colegiu și așa mai departe. Viziunea lui Aaron, după cum îi era obiceiul să spună, era să valorifice energia și perceptivitatea, care mergeau zilnic spre generarea miliardelor de dolari pentru bănci și fonduri hedge[2], în folosul progresului școlilor publice din New York.

Ceea ce era bine și frumos, în ceea ce-l privea pe el, se gândi Jonah, împingând ușa de la Thompson 222 și intrând. Fusese crescut într-o casă și într-un oraș cu viziuni teribil de largi – și, în pofida faptului că fusese oarecum expus lumii nu la fel de extraordinar de liberale de dincolo de Roxwood, Massachusetts (și, în ultima vreme, de necesitatea de a lucra pentru acel gen de corporații megalitice pe care fusese învățat să le disprețuiască), politica lui rămânea esențialmente liberală în caracter. Trebuia, totuși, să asculte un argument care îl făcea să se îndoiască de faptul că ar trebui să faci tot ce puteai pentru grupurile defavorizate și pentru cei lipsiți de privilegii. Bani mai mulți pentru școli? – pentru el suna bine. Dar el nu prea era genul care să se alăture – nu prea era pentru cauze, grupuri, comitete. Politica lui se manifesta în principal prin a vota cu democrații, prin a citi câte ceva din Paul Krugman și prin a evita invectivele rasiale/sexuale. De fapt, era puțin probabil că ar fi luat parte la evenimentul QUEST – exceptând faptul că Philip Orengo, un prieten de la Facultatea de Drept, era membru în consiliul de administrație, iar Jonah nu-l văzuse de ceva vreme; și plecase de la serviciu relativ devreme;

[1] Sferturi de punct (n.tr.)

[2] Fond de investiții cu număr limitat de investitori (n.tr.)

iar Sylvia era plecată din oraș (și Zoey era cu iubitul ei titular); și, nu în cele din urmă, aveau să fie băuturi gratis, iar faptul că încheiase cu succes un caz important i se părea un motiv bun să bea câteva pahare. Și, cu toate că înțelesese că o astfel de combinație a tuturor acestor oportunități și împrejurări îl împinsese să cumpere biletul de 75 de dolari – în timp ce, trecând printr-un coridor, ajungea la locul de întâlnire propriu-zis –, pe Jonah tot îl frapa faptul că prezența lui acolo avea să dovedească un punct de vedere implicit în discuția sa cu hasidimul.

Spațiul era imens, pătrat, cu finisaje în stil industrial – pereți din cărămidă și conducte care traversau tavanul clădirii de trei etaje, o pasarelă suspendată deasupra tuturor celor patru laturi ale etajului central, unde oamenii socializau și unde, poate mai târziu, aveau să și danseze. Pe pereți atârnau stofe și drapaje roșii-aurii, care completau plăcut zidăria din cărămidă roșie și negrul pasarelei (iar faptul că Jonah recunoscu că această asortare a culorilor era una potrivită îl făcu să-și dea seama cât de mult timp petrecea în compania tinerelor femei puse la punct cu ultimele cerințe ale modei, între a-și vedea iubita și pe femeia care nu-i era iubită). De-a lungul unui perete se întindea barul – o scenă amplasată spre partea din spate era echipată cu un microfon flancat de pancarte cu stema QUEST: bancnota de un dolar cu o piramidă în vârful căreia se afla un ochi, în pupila căruia apărea prototipul unei școli. Încăperea era aproape plină-ochi, așa după cum bănuise Jonah că va fi: deși erau o mulțime de oameni, era o aglomerație plăcută de bărbați și femei, cei mai mulți de vârsta lui Jonah sau pe aproape – profesioniști, în cea mai mare parte, îmbrăcați în costume și fuste pe care le purtau la serviciu. Făcându-și loc printre ei, Jonah depășì câteva tinere femei atrăgătoare – toată lumea avea în mâini pahare cu băutură și, ca acompaniament pentru amestecul nedeslușit de conversații geniale, de complezență sau de flirt, se auzea cântând ceva în genul unui jazz cubanez – întreaga scenă sugera mult amuzament.

Şi, de parcă ar fi continuat disputa cu hasidimul, Jonah recunoscu în sinea lui frivolitatea tuturor acestor lucruri – şi, ca ripostă, se gândi la toate ocaziile în care viaţa făcea frivolitatea imposibilă – cum frivolitatea era un fel de decizie colectivă a celor implicaţi în ea – cât de des viaţa conspira împotriva ei –, aşa că, de ce să nu bei, să nu flirtezi şi să nu te veseleşti? Existau şedinţele de dimineaţă, existau devierile de la drum şi, în plus, toţi oamenii din acea încăpere aveau să beneficieze de partea lor bunicică de funeralii. Nu era un fatalist în adevăratul sens al cuvântului, însă experienţa sa ca avocat îi confirmase că nu trebuia să crezi într-un argument pentru ca acesta să aibă efect – şi, astfel, se simţi îndreptăţit să-şi înceapă seara caritabilă prin luarea unei beri.

Zece minute mai târziu, berea era băută pe trei sferturi şi el se îndrepta spre pasarelă. Licitaţia fără strigare fusese pregătită acolo – mesele erau pline de nimicuri care reprezentau diferitele articole pentru care se licita: o grămadă de produse La Mer pentru îngrijirea pielii din pachetul spa; o farfurie pentru cină cu monograma Tavernei Aaron şi Minetta; un coş cu brânzeturi pentru un tur privat al grotelor cu brânză Murray. Se gândi să liciteze pentru un masaj cu aromaterapie pentru Sylvia, când îl zări pe Seth Davis, o cunoştinţă de la Facultatea de Drept, stând pe partea cealaltă a pasarelei; din cauza rolului lui Philip Orengo în grup, Jonah îşi întâlnea adesea colegii de facultate la evenimentele QUEST. Jonah îl plăcuse dintotdeauna pe Seth – cu toate că ei nu fuseseră niciodată prieteni în adevăratul sens al cuvântului. Jonah îşi aminti cum îşi explicase decizia de a urma în paralel Şcoala Doctorală de Ştiinţe Juridice şi masteratul de Administrarea Afacerilor, pentru a intra apoi mai degrabă în finanţe decât în avocatură, spunând că: „Dacă tot am de gând să-mi petrec viaţa de la douăzeci la treizeci de ani muncind o sută de ore pe săptămână, aş face bine să devin foarte bogat, nu destul de bogat". Criza financiară îi redusese probabil curba acumulărilor, însă Jonah avea sentimentul că încă se descurca bine.

– Jacobstein! îl strigă Seth când îl văzu.

Stătea împreună cu un grup de bărbaţi, îmbrăcaţi cu toţii în costume, aidoma lui Jonah, şi având cu toţii câte o bere. Jonah se duse într-acolo şi li se alătură. Se făcură prezentările, se dădură mâinile – grupul lui Seth era alcătuit din colegi de la firma de servicii financiare la care lucra şi prietenii acestora din industria financiară (finanţiştii au tendinţa de a se găsi unii pe alţii la petreceri, Jonah aflase asta din anul în care începuse să se întâlnească cu Sylvia). Lui Jonah îi deveni foarte repede clar că toţi acei bărbaţi se aflau cu mai multe pahare în avans faţă de el, iar acest fapt sporea larma şi hazul conversaţiei. Era în plină desfăşurare o ceartă legată de licitarea a 500 de dolari pentru o minge de baseball semnată de Derek Jeter.

– Ai putea obţine mingea aceea pentru o sută cincizeci de dolari pe eBay, îi spuse cineva bărbatului care licitase.

– Dar de ce aş vrea să-i dau o sută cincizeci de dolari vreunui individ gras în chiloţi, care locuieşte în subsolul casei mamei lui? protestă cel care licitase, iar altul râse.

– Iar voi, băieţi, nu factorizaţi deducerea taxei, spuse un alt bărbat, apoi scrise teatral „550 dolari" pe cartonul lui pentru licitat, urmat de un cor de „Oh!"-uri din partea celorlalţi.

– Da, dar deducerea ta se bazează pe ceea ce decide un neghiob de la Fisc în legătură cu cât valorează mingea. Am dreptate, Jacobstein? îl întrebă Seth pe Jonah.

– Hei, dacă vrei sfatul meu, va trebui să-mi plăteşti onorariul, îi răspunse Jonah, iar ceilalţi izbucniră în râs.

De obicei, el nu înghiţea umorul de tipul „avocaţii sunt lacomi" – ca avocat avea tendinţa să audă o mulţime –, însă găsise întotdeauna că se potrivea bine în adunările de finanţişti.

– Măcar îţi poţi permite 550 de dolari? îl întrebă cineva din grup pe bărbatul care licitase anterior. Am văzut inelul pe care l-ai cumpărat pentru Melissa, probabil că eşti falit.

– În primul rând, acesta este zirconiu, răspunse el, provocând şi mai multe hohote de râs. În al doilea rând, cât timp nimeni nu începe să cumpere proprietăţi imobiliare dincolo de

suburbiile Las Vegasului, anul meu va fi atât de bun, încât bonusul îmi va asigura toate lichiditățile de care am nevoie.

– Sunt convins că asta e o mângâiere pentru toți oamenii din Vegas intrați la apă din pricina ipotecilor lor, glumi unul dintre ei.

– Hei, dacă ai cumpărat o casă dincolo de suburbiile Vegasului în 2005, meriți ca ipoteca să-ți intre la apă pentru cel puțin încă un deceniu, spuse Seth.

Și din nou râseră cu toții. Da, erau ticăloși, se gândi Jonah, dar păreau s-o știe, ceea ce făcea să fie și mai ușor de iertat. În plus, el suspecta că era ceva legat de superstițiile colective americane – durabile în ciuda evenimentelor din ultimii ani – cum că economia nu ar fi putut să funcționeze fără ticăloși.

În acel moment, grupului i se alătură un bărbat zâmbitor, greoi, cu obrajii roșii, o față lungă și ovală și cu o claie de păr blond dezordonat. Numele său era Patrick Hooper – Jonah îl cunoscuse prin intermediul Sylviei, el fiind prezent adesea la evenimente ca acela. Evident că și alții din grup îl cunoșteau, căci schimbaseră, (cumva) pe furiș, în timp ce Patrick se apropia, datul ochilor peste cap. Acesta se uită la lista celor care licitaseră pentru mingea de baseball și apoi scrise pe carton suma de 5 000 de dolari. Își ridică privirea, râzând fericit.

– Partea nostimă e că mie nici măcar nu-mi place baseballul, zise Patrick.

– Asta e amuzant, murmură Seth.

Patrick Hooper era, după cum spunea toată lumea, un geniu financiar. Potrivit Sylviei, în timpul anilor de succes ai produselor financiare, el concepuse o serie de schimburi de mărfuri pentru Goldman cu un profit de necontestat și, măcar în teorie, legal. Patrick câștigase suficient din asta pentru a se retrage la treizeci de ani – vârsta pe care o avea; *Wall Street Journal* marcase evenimentul cu titlul: „Un *Wunderkind*[1] de pe Wall Street face o plecăciune publicului care aplaudă". Goldman continua să-l păstreze plătindu-i inclusiv onorarii – în speranța că ar putea întrerupe o

[1] Copil-minune (în lb. germană în text, n.tr.).

sesiune-maraton din World of Warcraft pentru a născoci un instrument financiar producător al unui profit infailibil. Şi totuşi, pentru Jonah, ceea ce făcea ca toţi copiii-minune să vorbească dur era faptul că Patrick se număra printre oamenii cei mai inepţi, din punct de vedere social, pe care îi cunoscuse vreodată. Nu era un tip rău în realitate – Jonah nu credea asta –, ci pur şi simplu avea talentul uimitor de a plictisi. Supralicitarea masivă pentru mingea de baseball – stricând întreaga distracţie – era, din păcate, ceva tipic: Patrick părea posedat de o idee foarte simplă şi foarte tâmpă cum că ar fi putut să investească pentru a ieşi din ciudăţenia lui socială – ar fi vrut să descopere nişte afaceri care, datorită averii lui, să-i aducă în schimb o afecţiune sinceră sau măcar popularitate. De aici, petrecerile pe care le dădea cu regularitate în mansarda lui din Tribeca[1]; invitaţiile pe care le împrăştia cu dărnicie la restaurantele abia deschise şi cluburile exclusiviste; donaţiile imense pe care le făcea la instituţiile filantropice pentru generaţiile următoare, aşa cum era QUEST. Şi, desigur, cu cât mai excesive şi mai nedeghizate erau aceste eforturi, cu atât mai puţin încununate de succes se dovedeau.

– Băieţi, sunt sincer impresionat că aţi venit în seara asta, remarcă Patrick. Vedeţi voi, eu şi Aaron am luat cina împreună acum câteva seri, continuă el, fără să ştie sau fără să vrea să-şi ascundă mândria pentru această realizare. Vorbeam despre cât de important e să aduci la aceste evenimente oameni cărora nu le pasă cu adevărat de filantropie.

Patrick râse, deşi nimeni altcineva n-o mai făcu.

– Păi, dacă aş fi ştiut că vii şi tu... mustăci unul dintre ei şi vreo doi râseră pe înfundate.

– E o ironie, totuşi, nu se lăsă Patrick. Se presupune că finanţele sunt ceva teribil de nefast, iar Goldman face mai multe prin prisma cetăţeniei corporatiste decât ar putea visa vreodată o organizaţie ca aceasta. Deşi m-am retras, continui să...

---

[1] Triangle Below Canal Street – triunghi mărginit de Canal Street, West Street, Broadway şi Vesey Street, zonă rezidenţială din Manhattan (n.tr.)

– Oricum, îl întrerupse Seth, făcând un adevărat spectacol din a se întoarce cu spatele la Patrick. Probabil că vor închide barul dintr-o clipă într-alta. Se întoarse spre Jonah: Vrei să vii?

Jonah știu că nu mai era necesar să arunce o privire înapoi pentru a-l vedea pe Patrick zgâindu-se la umerii lui Seth, cu o sinceră speranță că va fi și el invitat. Nici n-o făcu – și, cumva, ideea de a se fi descotorosit de el îl lovi prin faptul că era total opusă întregului spirit al QUEST – sau tot ceea ce se presupunea că ar fi.

– Nu, mă duc să licitez sau ceva de genul ăsta, spuse Jonah, regretând cumva chiar din secunda în care cuvintele îi ieșiseră de pe buze.

Seth ridică din umeri, aproape compătimitor.

– Cum vrei...

El și ceilalți se îndreptară spre trepte.

– Nu știam că ești implicat în QUEST, zise Patrick când ceilalți se îndepărtară.

Colac peste pupăză, cutia de bere a lui Jonah era acum goală – și asta nu făcea decât să confirme că făcuse o greșeală rămânând.

– Un prieten al meu este în consiliul de conducere, îi răspunse el.

– Carol? Yang? Tim? Eva? Philip?

Pe Jonah nu-l luă prin surprindere faptul că Patrick putea să recite din memorie numele întregului consiliu de conducere al QUEST – probabil îi invitase să cineze împreună în urmă cu câteva luni.

– Eu și Philip am fost colegi la Facultatea de Drept, spuse Jonah.

Patrick încuviință din cap, înclinându-și capul său lung.

– Iar Philip a fost coleg la Princeton cu Aaron.

– Așa merg treburile, replică el.

– Cum merge treaba cu Sylvia? îl întrebă acum Patrick, puțin prea curios. Ai tăi sunt bine?

Și apoi, ceva cam lacom, își termină de băut șampania pe care o avea în mână.

Dintre toate aspectele enervante ale personalității lui Patrick, acesta era cel mai greu de împăcat cu ideea că el nu era, de fapt, un om rău: înainte ca Jonah s-o fi cunoscut pe Sylvia, Patrick o curtase nu-așa-de-subtil și nu încetase cu adevărat niciodată s-o curteze, în pofida faptului că ea se întâlnea cu Jonah de aproape un an. Nu era mai puțin adevărat că Patrick le curta nu-atât-de-subtil pe toate femeile din finanțe pe care le cunoștea; și, de asemenea, în momentele mai obiective, Jonah ar fi putut identifica o anumită integritate în încercările lui Patrick de a-și găsi o parteneră romantică, cu carieră și bani proprii, în loc să-și dea întâlniri cu o rusoaică blondă platinată, a cărei unică ambiție în viață era să fie răsfățată. Dar, chiar și așa, cât de prietenos ai fi putut fi cu cineva care spera fățiș să-ți fure iubita?

– Totul e grozav, minți Jonah. Totul merge de minune.

– Ar trebui să luăm cina împreună cândva, zise Patrick. Ea e o vedetă, ar trebui să lucreze pentru fosta mea echipă de la Goldman. Chiar te rog să-i spui să-mi trimită un e-mail.

– Am să-i spun, minți Jonah din nou.

Îi trecu prin minte că poate Patrick chiar merita să fie abandonat.

– Oricum, ar trebui să cobor și să-l caut pe Philip.

– Te-am văzut alaltăieri în West Village, îi spuse Patrick, în aparență știind cum să continue conversațiile atunci când interlocutorii voiau să le pună punct.

– A, da? întrebă Jonah, aruncând o privire de pe pasarelă și scrutând mulțimea în căutarea creștetului ras și negru al lui Philip Orengo.

– Erai în Corner Bistro cu o fată.

Inima lui Jonah începu să bată de parcă ar fi călcat accelerația la maximum – „Gândește-te la o minciună, gândește-te la o minciună, gândește-te la o minciună", începu să-i pâlpâie în minte. Din nefericire, în clipa aceea nu-i stătea mintea la minciuni.

– Ăăă, când? reuși el să îngaime.

Să determine decepția potrivită era, de asemenea, o chestiune și mai dificil de realizat, întrucât era imposibil să-și dea

seama când Patrick anexa o anumită semnificație la ceea ce văzuse: dacă pur și simplu făcea conversație prin toate mijloacele necesare sau, și mai amenințător, dacă înțelegea că exista o legătură între fata cu care îl văzuse pe Jonah și planurile sale legate de Sylvia. Cine ar fi putut să spună cât de lipsit de informații sau cât de calculat era Patrick în afara lumii derivatelor financiare sau ce naiba or fi fost ele? Pur și simplu stătea acolo, zâmbind prostește.

– Poate acum două săptămâni? îi răspunse el.

– O, da, bine, spuse Jonah, cât de voios putu. Ieșisem cu niște prieteni de la serviciu.

– Fata cu care te-am văzut era drăguță.

Jonah își scormonea acum creierul, încercând să-și amintească dacă fusese îndeajuns de prost (a se citi: beat) cât să se fi giugiulit în public în seara aceea.

– E singură?

Dacă Zoey Rosen era singură – la asta, cel puțin, putea să-i răspundă sincer.

– Regret, omule. Are un iubit.

Patrick își dădu capul pe spate, pentru a-și arăta dezamăgirea exagerată.

– Cu cine se întâlnește? Cu cineva de la firma ta?

Și, din nou – întreba fiindcă știa că-l are pe Jonah în cârlig? –, știu că era în poziția de a-l face să accepte un număr de cine, de excursii la Hamptons, de nopți la club; sau spera – în mod ironic și mai benign – doar să încerce acum și la Zoey? Asta, se gândi Jonah, era ceea ce primea pentru că-și îngăduise liberalismul.

Dar căpătă o senzație de izbăvire după următorul comentariu al lui Patrick:

– Oricum, dacă se despart vreodată, să-mi dai numărul ei, spuse el, în timp ce răsucea după degete piciorul cupei de șampanie.

Și încă și mai multă izbăvire veni un moment mai târziu, când Aaron Sayler – un metru nouăzeci și opt, blond-cânepiu, fost căpitan al echipei de înot de la Princeton, bursă Rhodes, masterat în Administrarea Afacerilor și persoana pe care Jonah

o considera cea mai capabilă să rezolve (dacă ar fi putut o persoană să rezolve) criza educației sau criza energiei, sau orice altă criză i-ar fi atras atenția – păși spre microfonul de pe scenă. Jonah avu senzația unui icnet colectiv în mulțime, căci conversațiile încetară și întreaga încăpere se întoarse cu fața spre scenă. Nu că Jonah ar fi dat vina pe cineva – Aaron stătea în picioare în fața microfonului cu toată siguranța de sine și cu încrederea în aprobarea colectivă a unui actor care tocmai câștigase cel de al treilea Oscar al serii. Dar Jonah nu-l invidia pe Aaron pentru ținută, pentru șarm, pentru magnetismul lui – el mai mult îl admira decât să se simtă fermecat, însă cu siguranță nu-l invidia: avea senzația că, dacă cineva trebuia să fie Aaron Seyler, Aaron Seyler era exact omul potrivit pentru așa ceva.

– Nu vă faceți griji, n-o să dureze mult, începu Aaron. Știu că aveți cu toții de terminat băuturile și, cinstit vorbind, la fel și eu.

Această glumă primi mai multe hohote de râs decât ar fi meritat, dar Aaron ar fi putut la fel de bine să citească fragmente din *The Tibetan Book of the Dead*[1] și tot ar fi stârnit râsul.

– În primul rând, vreau să vă mulțumesc tuturor pentru că ați venit aici în seara aceasta. Donațiile dumneavoastră fac să rămână luminile aprinse la QUEST și, mult mai important decât banii, vreau să vă mulțumesc pentru că ne acordați lucrul cel mai prețios dintre toate, timpul dumneavoastră. De asemenea, vreau să vă supun atenției licitația fără strigare, care se va încheia la ora opt, și vreau să le mulțumesc acum organizațiilor și persoanelor fizice care au contribuit cu diverse articole. Ar trebui să subliniez faptul că anul acesta avem două bilete la Mets[2] pentru a fi licitate, în caz că cineva e destul de nebun încât să le vrea. (Râsete) Sunt destul de sigur că suma de cinci dolari pe care am licitat-o eu e încă neînvinsă. (Și mai multe râsete) Așa că, dacă dorește cineva să-mi cumpere biletele pentru primul meci de anul acesta al celor de la Mets... (Râsete prelungite).

---

[1] *Cartea tibetană a morților*, ghid al vieții de după moarte pentru budiști (n.tr.)

[2] New York Mets – echipă profesionistă de baseball (n.tr.)

În acel moment, Aaron își vârî mâna dreaptă în buzunar, apropiindu-și încă puțin fața de microfon și devenind serios.

– Încercăm să organizăm aceste cocktailuri pentru prietenii QUEST în fiecare an. Mulți dintre dumneavoastră au fost alături de noi încă de la început, de pe vremea când nu dădeam bursele și îmi țineam discursul, după cum probabil că vă amintiți cu toții, în livingul meu, în fața unui mic grup dintre cei de aici. Încercăm să facem asta în fiecare an, pentru că este bine atât pentru echipă, cât și pentru consiliul de conducere și pentru mine însumi să ne relaxăm și să socializăm cu atât de mulți prieteni vechi. Dar, de asemenea, o facem întrucât QUEST, în adâncul sufletului, reprezintă în continuare acele discuții lungi, târziu în noapte, din bucătăriile lui Carol sau Tim, când aveam cu toții o idee despre cum să îndreptăm școlile din New York și credința că, dacă le dăm oamenilor o șansă să facă lucrurile cum trebuie, ei o fac. Acum, generația noastră este acuzată pe scară largă de apatie. Și, ca membru al generației MTV destul de în vârstă pentru a fi vizionat, de fapt, videoclipuri la MTV, înțeleg de ce. Nu, generația noastră, în general vorbind, nu este afiliată instituțiilor religioase. Privim politica cu un scepticism profund. Am văzut limitele a ceea ce pot face instituțiile filantropice convenționale. Dar, pentru mine, asta nu este apatie. E realism. Când generația noastră identifică o problemă – iar identificarea problemelor este ceva unde, cred că sunteți cu toții de acord, generația noastră excelează –, când identificăm o problemă în guvernul nostru, în societatea noastră, în școlile noastre, în mod instinctiv primul nostru gând nu este să ne întoarcem către vreun pastor, vreun politician sau vreun învățat. Ne întoarcem unul spre celălalt. Ne uităm la prietenii noștri. Mergem în bucătăria unui prieten, ne așezăm și ne spunem unul celuilalt: „Cum putem face ca energia regenerabilă să fie posibilă? Cum putem să introducem dreptatea socială în această țară? Cum putem să punem în ordine școlile din New York și să facem să crească numărul de studenți din orașul New York?" Suntem aroganți? Da. Suntem nebuni? Poate. Dar suntem și curajoși și plini de speranță, și mai ales încrezători.

Şi nu suntem – nu suntem – apatici. Da, o vom face în felul nostru, da, o vom face într-un fel nou, în felul nostru, dar o vom face. Acesta este cel de-al cincilea an de QUEST. Suntem prezenţi într-o duzină de şcoli, vom dubla acest număr în trei ani, succesele noastre depăşesc graficul – fie că vreţi să vorbiţi despre prezenţa la ore, despre performanţa la examene sau spuneţi dumneavoastră despre ce altceva, am optimizat totul. Şi am făcut-o prin intermediul cocktailurilor, am făcut-o prin cutii albe de mâncare chinezească, am făcut-o având încredere unii în ceilalţi şi crezând unii în alţii şi aşa intenţionăm să continuăm. Aşadar, vă rog: licitaţi, cumpăraţi un bilet la gala din această toamnă, fiţi destul de îndrăzneţi încât să vă bateţi la cap prietenii şi colegii cu povestea noastră. Şi, dacă vom face toate aceste lucruri, vom fi generaţia de newyorkezi care va salva această generaţie de studenţi. Vă doresc o seară plăcută şi vă mulţumesc că aţi venit.

Aplauzele fură călduroase, fură din toată inima, fură generale la numărul 222 de pe bulevardul Thompson.

Când începuse discursul lui Aaron, invitaţii de pe pasarelă se deplasaseră spre margine pentru a vedea mai bine – şi, în realinierea trupurilor lor, Jonah reuşi să se detaşeze de Patrick şi de extrem de inconfortabila lor conversaţie. Îl localiză pe Philip aproape exact sub el, stând împreună cu ceilalţi membri ai consiliului QUEST – în timpul discursului, Jonah observase că Philip îşi împărţise atenţia între Aaron şi chipul şi silueta unei brunete cu umerii goi, îmbrăcată într-o rochie verde, aflată exact în dreapta lui. În timp ce Aaron se adâncise în peroraţia sa, Jonah coborâse de pe pasarelă pentru a i se alătura, iar atunci când aplauzele se diminuaseră şi socializarea şi muzica se reluaseră, se salutară, îmbrăţişându-se şi bătându-se reciproc pe spate.

– Cum merge lupta împotriva obligaţiilor legale ale corporaţiilor? întrebă un Philip zâmbitor, cu accentul lui kenian cadenţat.

– Mai bine decât planul primarului de a transforma întregul Broadway într-o imensă pistă de biciclete, îi răspunse Jonah.

Philip era unul dintre consilierii primarului, putând fi văzut adesea („ca o reclamă publicitară a diversității administrației Onorabilității Sale", după cum spunea Philip) stând în spate, în stânga acestuia, în timpul conferințelor de presă.

– Asta a fost ideea ta?

Rămași amândoi fără băuturi, porniră spre bar.

– Nu mă așteptam să participi în seara asta, îi spuse Philip.

Fusese educat în școli-internat britanice – și, ca o consecință, avea tendința să vorbească folosind aceste fraze grandilocvente, fără prescurtări.

– Am finalizat azi o înțelegere, așa că am putut să plec înainte de miezul nopții.

– Felicitări pentru ambele!

În timp ce-și croiau drum prin mulțime, Philip se oprea adesea pentru a da mâna cu lumea. Privindu-l – zâmbind cu o încântare constantă către fiecare chip pe care îl recunoștea, îmbrăcat meșteșugit cu un costum de culoarea oxidului de cobalt –, lui Jonah nu-i fu greu să și-l imagineze pe Philip în rolul la care aspira deschis. Cel de primar al orașului. Și nici nu era imposibil – avea inteligența, experiența, șiretenia instinctivă a politicianului (mereu câștiga atunci când el și Jonah jucau șah), își crea, implacabil, o rețea (deși nu la fel de lipsit de eforturi precum Aaron) și, așa cum sublinia deseori, acum la Casa Albă exista un kenian, iar în cabinetul primarului un burlac: era politică se reflecta favorabil asupra planurilor sale.

Când ajunseră la bar, Philip comandă o votcă cu tonic, iar Jonah un scotch. Așteptându-și băuturile, Philip se uita la aceeași brunetă în verde pe care o privise cu înțeles și în timpul discursului lui Aaron – aflată acum la numai câțiva metri de ei.

– Am remarcat o corelație puternică între donatorii QUEST și orele de Pilates, murmură Philip.

– Analiză cantitativă în lucru, râse Jonah. Ai de gând s-o întrebi dacă vrea să facă o sesiune rapidă de abdomene după asta?

– Din păcate, oftă Philip melodramatic, conform regulii, nu mi se mai permite să fac asemenea oferte. Aaron a trimis un

e-mail în termeni aș zice mai degrabă duri cu privire la comportamentul la evenimentele QUEST. Evident că au existat zvonuri în legătură cu faptul că anumiți membri ai consiliului nu dau dovadă de un comportament adecvat la aceste adunări.

– Mă întreb la ce s-o fi referit mai exact! spuse Jonah.

Philip oftă din nou.

– Dacă nu sunt pentru penisul meu, atunci pentru ce sunt? Adăugă imediat, căci le sosiseră băuturile: Aș putea demisiona în semn de protest.

– Dar, în cazul acesta, cum rămâne cu școlile newyorkeze? întrebă Jonah, iar Philip râse.

Jonah știa că Philip presupusese că el glumise – și, într-adevăr, mai mult sau mai puțin, așa făcuse. Înțelesese faptul că, dacă Philip era membru în QUEST, asta se datora aproape în întregime strategiei în teoria jocurilor – parte a rivalității care data din zilele când Philip și Aaron erau doar doi boboci carismatici, aflați pe același nivel la Priceton. Da, îl ajuta pe Aaron să aibă în consiliul său un consilier de culoare al primarului, dar, de asemenea, asta îi oferea lui Philip acces la toate contactele lui Aaron – și putea mereu să se elibereze de frustrarea de a fi ierarhic sub Aaron în cadrul organizației prin încercarea de a se culca cu cât mai multe dintre aceste contacte, cu toate că se părea că Aaron pusese acum punct acelei tactici deosebite din „prietenia" lor. Însă, fie ca efect rezidual al conversației cu hasidimul, fie din pricina discursului lui Aaron, ori poate din cauza a ceea ce-l văzuse Patrick făcând – sau dintr-o combinație a tuturor evenimentelor din întreaga seară –, Jonah găsi că își dorea o asigurare verbală referitoare la faptul că în seara aceea aveau loc mai multe decât un bar cu băuturi gratuite și o rețea calculată. Luă o gură din paharul de scotch și îi zise lui Philip:

– Sincer, totuși... Nu crezi că proiectul QUEST face ca acele școli să fie mai bune?

Philip îi oferi o încruntare amuzant-întrebătoare și, imitând accentul american (care vira brusc spre cel texan), repetă:

– Sincer?

Jonah ştiu ce voia de fapt să spună – sinceritatea nu deţinuse niciodată un loc proeminent în cadrul prieteniei lor. Dar zise:

– Fă-mi pe plac.

Philip ridică o sprânceană şi tapotă pe vârful nasului său lat, dar cumva regal – realizând un spectacol din mimarea gândirii. În acel moment, Jonah îşi dădu seama că nu ar fi trebuit să caute la un bărbat cu o carieră în politica oraşului asigurări în ceea ce priveşte speranţele de a salva şcolile din New York.

– Când iei în considerare aplicarea tacticilor industriei financiare la şcoli, ar trebui să-ţi aminteşti ce s-a întâmplat cu industria financiară. Mai mult, în esenţă, nu m-aş baza prea mult pe rezultatele ameliorate ale testelor standardizate ca un indicator al educaţiei îmbunătăţite. Mi s-ar părea că a completa testele e destul de puţin dintr-o abilitate în sine, poate nu într-atât de diferită faţă de a fi bun la jocul Halo. Asta nu i-a ajutat prea mult nici pe studenţii din New York.

Luă o înghiţitură lungă din băutura lui, apoi puse uşor paharul pe bar.

– De ajutat, sunt ajutaţi liberalii albi, ca să-şi uşureze sentimentul de vinovăţie. Vinovăţia liberalilor albi şi un alt punct de pe curriculumul vitae al lui Aaron. Vrei să vezi o şcoală cu nevoi? Vino în Africa.

Ridică nonşalant din umeri.

– Dar atunci probabil că sunt compromis de iritarea mea la adresa accesului brusc de puritanism al fondatorului. Tu, domnule avocat, crezi că proiectul QUEST face cu adevărat ceva bun?

Jonah se gândi o clipă, apoi ridică degetul arătător şi degetul mare, de parcă ar fi ţinut între ele o boabă invizibilă de jeleu.

– O fărâmă, răspunse Jonah. Chiar dacă uneltele sunt imperfecte, chiar dacă motivele sunt, să spunem, amestecate – acele şcoli tot au parte de mai mult efort şi atenţie decât de obicei –, tot e mai bine decât nimic pentru viitorii tăi alegători negri şi săraci din Harlem, chiar dacă ar avea acces la apă curată de băut.

Philip zâmbi şi apoi slobozi unul dintre hohotele sale de râs uriaşe, susţinute de diafragmă – cea mai deosebită trăsătură

keniană a sa, avu Jonah impresia, chiar mai importantă decât accentul său.

– Încuviințez fărâma, declară el. E o fărâmă mai mult decât am face altminteri, e o fărâmă mai mult decât a nu face nimic.

– E bacșișul de 25% pentru șoferul taxiului, zise Jonah. E a ține ușa de la ascensor pentru cineva care traversează holul.

– E a ajuta o doamnă în vârstă cu bagajele în avion, spuse Philip.

Și ciocniră pentru fărâmă. Era o idee învești mântată în ironie, desigur, dar Jonah se gândi că avea și un miez de confort. Când își lăsară paharele jos, Philip întrebă:

– Și unde este minunata Sylvia Quinn în această seară?

– La Chicago, îi răspunse el. Muncește.

– E o femeie admirabilă, spuse Philip. Ești un bărbat norocos.

Jonah zâmbi stânjenit.

– Patrick Hooper m-a văzut alaltăieri cu Zoey, îi spuse el, apoi adăugă: Nu făceam nimic. Nu cred, doar... ieșiserăm.

Philip îi aruncă un zâmbet trist.

– În cazul acesta, mai continuă?

– Partea cea mai proastă este că i-am spus Sylviei că mă mut cu ea, îi răspunse el, simțindu-se și mai vinovat decât de obicei pentru că spunea asta.

– Și cu asta s-a dus și fărâma.

Jonah răsuci paharul pe bar în semicercuri, urmărind lichidul împroșcând în vălurele. Și aceste stări de spirit îl cuprindeau uneori – vinovăție, remușcare –, dar învățase că, din nefericire, aidoma opuselor lor, nu durau nici ele prea mult; în cele din urmă cedau în fața dorinței carnale, a plictiselii sau a indiferent cum s-ar fi numit acea atracție inexplicabilă care îl mâna spre Zoey – iar și iar.

– Bănuiesc că mi-am pierdut echilibrul, i se confesă el.

Philip ridică neutru din umeri. Jonah fu convins că Philip gândea – la fel cum ar fi gândit de altfel orice persoană rezonabilă – că el ar fi trebuit să pună capăt uneia dintre cele două relații. Însă, laolaltă cu lipsa de seriozitate, prietenia lor nu permitea

nici oferirea de sfaturi sincere. Era o limită pe care Jonah o remarcase în aproape toate prieteniile sale masculine (îi trecu prin minte că era mai mult o fundaţie decât o limită). Aşa că, indiferent ce ar fi gândit de fapt Philip, tot ce spuse nu fu decât:

– Ei bine, aceste lucruri chiar se întâmplă.

Aaron Seyler era în plină activitate în mulţime, nu foarte departe de ei – absorbind toată atenţia ce i se acorda, mai curând în maniera în care canalizarea absoarbe apa, se gândi Jonah. Bruneta pe care o urmărise Philip făcea acum ochii cât cepele spre Aaron – el accepta adoraţia cu o afabilitate care se apropia de graţie.

– Întotdeauna a fost aşa? întrebă Jonah.

Philip îl privi preţ de o clipă – cântărind, bănui Jonah, toate manierele corespunzătoare avantajelor şi deficienţelor unui bărbat care ar fi putut să fie într-o bună zi rivalul său la nominalizarea democraţilor pentru postul de primar al New Yorkului. Într-un târziu, spuse:

– Aaron se vede în întregime o fărâmă. Nu face nicio deosebire. Crede în QUEST, crede că această organizaţie îmbunătăţeşte şcolile, crede că el este persoana cea mai potrivită să conducă o astfel de structură sau orice altă organizaţie, la drept vorbind. Pe scurt, crede în ceva. Şi anume în Aaron Seyler, ceea ce-l face să fie atât de extraordinar, chiar şi în această încăpere plină cu oameni extraordinari.

Jonah îl urmări pe Aaron continuând să zâmbească şi să accepte felicitările, în timp ce le acorda atenţie tuturor, cu toată seriozitatea, şi făcea, în mod evident, atât de multe – mai multe – decât oricine care ar fi putut solicita ridicarea celor defavorizaţi şi a celor lipsiţi de privilegii. Lui Jonah îi trecu prin minte: dacă lui Aaron îi păsa atât de tare de şcoli – dacă oricăruia dintre ei îi păsa –, de ce nu erau profesori?

– El crede în propriile-i prostii, spuse Jonah.

Şi, cumva, acela fu momentul în care se decise, cu toată convingerea, că avea să o termine cu Zoey. Era, concluzionă el, cel mai bun lucru pe care putea să-l facă.

Își susținu această convingere pe tot parcursul petrecerii și în timpul călătoriei cu taxiul spre casă, când îi trimise lui Zoey un mesaj: „Prânzul mâine?" Apoi simți imediat stânjeneala și regretul anticipativ care îi însoțeau mereu deciziile de a pune capăt relațiilor sale cu femeile, dar își spuse că cele care vorbeau erau de fapt inerția și egoismul.

Zoey nu-i răspunse mai bine de o oră – ceea ce nu era surprinzător, de vreme ce îl anunțase deja că își va petrece seara cu Evan, (cvasi-)iubitul ei. Când în sfârșit BlackBerry-ul lui sună, anunțându-i primirea răspunsului ei, el se dezbrăca deja în dormitorul său: „prânzul, ok, dar numai prânzul. Z = ocupată mâine ca o albină".

Jonah zâmbi și îi scrise: „Ocupată în seara asta?", întrucât faptul că ea îi scria mesaje ar fi putut însemna că Evan plecase, iar Sylvia fiind la Chicago... Își reconvocă vina – și șterse mesajul. În locul acestuia, îi scrise: „Grozav, numai prânzul. Ne întâlnim @ l @ biroul tău?"

Trecură mai multe minute până ce răspunsul ei sosi: „sunt prea grasă acum pentru partide scurte de sex în timpul prânzului??" Apoi, după un minut: „știu, știu. nu judec. lingura e la mine în mână. prânz respectabil @ 1, sexul de programat".

Zâmbi văzând mesajul, apoi se încruntă: găsea încântătoare toate aceste lucruri? Nu voia și el la fel de mult pe cât voia ea să programeze o partidă de sex? De ce anume intenționa să facă asta din nou? Răspunsurile îi veniră în minte: Sylvia, Evan, avântul pe care și-l luase pentru a o face – vinovăția se reafirmă singură. „Ne vedem mâine", îi scrise – apoi adaugă „iubito", întrucât nu voia ca ea să se îngrijoreze sau cel puțin – așa își spuse în sinea lui – îi plăcea să creadă că acesta era motivul pentru care o făcuse.

Dar, după ce apăsă tasta pentru trimitere și își aruncă BlackBerry-ul pe pat, chiar se simți mai bine – ușurat, datorită faptului că măcar avea să ia o inițiativă, și mândru de sine, fiindcă avusese de-a face (sau măcar avea să aibă de-a face) cu o situație dificilă, în loc să fie aruncat înainte și înapoi între vinovăție și îngăduință de sine. Mai mult: făcuse lucrul corect.

Apoi, Jonah se zări în oglinda în mărime naturală de pe interiorul uşii de la debara. Era gol deja. Şi, pentru o clipă, se văzu aşa cum ar fi privit el un străin gol-puşcă – fără beneficiul unor simpatii protectoare şi măsurile de protecţie pe care şi le lua în mod reflexiv: se văzu cu abdomenul necontractat, cu umerii lăsaţi, cu o expresie lipsită de strălucire şi cu un penis neputincios exact în mărime naturală, aşa cum era. Fu confruntat cu imaginea unui bărbat mai apropiat de vârsta mijlocie decât de tinereţe: văzu moliciunea torsului, văzu rotunjimea coapselor şi a braţelor, ochi firele albe din părul negru de deasupra urechilor. Şi, pe deasupra, văzu în toată înălţimea cărnii roz un bărbat gol de o stridentă vulnerabilitate, de proporţii şocant de finite – dureros de superpotrivite pentru evenimentele zilei, pentru viaţa care urma. Tulburat, se întoarse cu spatele la oglindă – îşi trase imediat pe el boxerii pe care îi lăsase să cadă pe podea, îşi contractă abdomenul şi pieptul şi închise uşa debaralei. Îşi luă BlackBerry-ul, gândindu-se că ar fi putut s-o sune pe Sylvia, dar văzu un mesaj de la Doug Chen, un asociat de la firmă, cerându-i o întâlnire pentru ziua următoare. Jonah avea fler pentru astfel de lucruri – simţi că exista în asta ceva pozitiv pentru el. După ce-i răspunse afirmativ la solicitare, derulă şi celelalte mesaje – verificând condiţiile meteo pentru ziua următoare, căutând să vadă scorul echipei Yankees, adăugându-şi în calendarul zilei întâlnirea cu Doug Chen şi pe cea cu Zoey, fără nicio deosebită emoţie întovărăşitoare – trecu repede prin colecţia BlackBerry-ului de nume şi de numere, de aplicaţii şi de jocuri – instrumente de atins, de descifrat şi de dat formă lumii întregi, dacă el ar fi vrut-o. Lumea era afurisit de maleabilă dacă o priveai printr-un BlackBerry, se gândi el. Stinse lumina în dormitor şi se băgă în pat; îi scrise Sylviei un mesaj: „Sper că ai ajuns acolo înainte de miezul nopţii. Te iubesc"; fixă apoi alarma BlackBerry-ului pentru dimineaţa următoare, iar strălucirea ecranului acestuia reflectată pe faţa lui fu ultimul lucru pe care îl văzu înainte să închidă ochii...

Şi Jonah se simţi mult mai bine.

1. Prezența lui Dumnezeu

A doua zi, ploaia dispăruse împreună cu toate semnele, de parcă nici n-ar fi existat vreodată. Cerul era senin, imaculat – de un albastru metalic uniform, nederanjat de nori – și din acest cer – și de la soarele care arăta ca o gaură arsă prin seninul cerului, pentru a descoperi radierea nesfârșită de dincolo de el – curgea căldura mijlocului de august. Umplea străzile și parcurile, cadrele ușilor și aleile; se infiltra în beton și în asfalt la fel cum apa umple un burete; se agăța de ochiurile ferestrelor, atârna de pereții canioanelor marilor bulevarde, formate din ziduri aidoma unor draperii grele – prin care bieții pietoni erau nevoiți să-și croiască drum, cu gurile deschise, cu gulerele desfăcute, cu transpirația punctându-le buzele superioare cu broboane fine ca mărgelele – iar în cazurile mai grave, curgându-le pur și simplu, nestânjenită, pe fețe. Oamenii se mișcau încet, nu se uitau unii la alții – dacă ploaia adusese o neobișnuită fervoare orașului, zăpușeala părea să-i țină pe toți newyorkezii prizonieri în oala personală a fiecăruia, folosită pentru fiert homari.

Jonah se trezi la 20 de grade Celsius, furnizate de aparatul lui de aer condiționat. Fu conștient de situația de afară datorită iconiței cu soarele vesel din colțul ecranului BlackBerry-ului său – primul lucru la care se uită când deschise ochii. Bându-și cafeaua în fața ferestrelor apartamentului său de la etajul nouăsprezece, reuși cumva să vizualizeze căldura – de parcă ar fi dilatat trotuarele și oamenii, aerul însuși, cu un disconfort vizibil. Dar, pentru Jonah, să știe de căldură și s-o simtă erau două lucruri complet diferite. Era o persoană care transpira în mod cronic – îl îngrozea

senzația, la care era cum nu se poate mai expus, de a se supraîncălzi pe sub hainele lui, de a simți umezeala oricărui tip de material textil atingându-i pielea. Iar faptul că nu era nevoit să suporte așa ceva când această suferință era atât de manifest posibilă contribui la ciudatul sens al satisfacției de sine cu care se trezise. Era ca și cum își făcuse deja ordine în casa relațiilor, aruncase nehotărârea și vinovăția (de care nu fusese conștient că îl împovărase atât de consistent) asupra lui Zoey, numai pentru că se decisese s-o facă. Astfel, făcu un duș și se îmbrăcă în costum, sărind peste micul dejun, cu mintea pregătită pentru muncă.

Munca era mai mereu stresantă și cel mai adesea epuizantă, însă el identificase la slujba sa o calitate asemănătoare unui joc plăcut – atât în natura adversă a practicii dreptului, cât și în cultura competitivă a firmei sale. Faptul că el știa că se pricepea la joc îl făcea să-i fie și mai mult pe plac. În plus, după trei ani la Facultatea de Drept, două veri petrecute ca stagiar, cinci ani de parteneriat la firma lui, găsea că era firesc să se gândească la cazuri și la clienți – o relaxare a minții într-o stare obișnuită, mai curând decât preluarea unei poveri.

Mersul pe jos de la ușa clădirii sale până în stradă fu suficient ca să-i întărească intenția de a lua un taxi până la serviciu: era abia șapte dimineața și probabil că afară erau deja 32 de grade Celsius. Cincisprezece minute mai târziu, părăsi taxiul dotat cu aer condiționat, traversă încă un trotuar și păși în holul și mai agresiv răcorit de aerul condiționat de la numărul 413 de pe Lexington Avenue, unde erau găzduite birourile firmei Cunningham Wolf LLP. Notă cu satisfacție faptul că se trezise de aproape o oră și jumătate și petrecuse mai puțin de șaizeci de secunde din tot acest timp suportând dogoarea soarelui.

În interiorul holului clădirii, dincolo de biroul securității și în fața lifturilor, se găsea un copac imens, cu trunchiul negru, răsucit, al cărui frunziș era, în orice anotimp, des și fertil, și strălucitor, de un verde neon. Era o specie obscură sud-americană – una care putea crește în holul răcorit sau încălzit, în funcție de sezon, al unei clădiri de birouri din buricul târgului, pentru care

plătise banca de investiții care ocupa majoritatea etajelor superioare ale clădirii. Pentru asociații Cunningham Wolf, fusese mult timp aproape o obsesie să descopere costul anual al întreținerii acestui copac – cel mai adesea se estima o sumă de 35 000 de dolari anual. Înainte de crah, înainte de reformă, bancherii de investiții aflați în primul an de muncă obișnuiau să alerge goi în jurul acestui copac, în prima zi în care își primeau bonusurile – un tur pentru fiecare cincizeci de mii. Acest obicei constituia un spectacol plăcut pentru toți avocații care, în serile târzii, luau o pauză de la studiul dosarelor pentru a privi: era o plăcere păgână în acel ritual, așa gândise Jonah dintotdeauna – tinerii dezbrăcați de haine cu cecurile ținute sus, țipând și râzând, în timp ce înconjurau trunchiul masiv și răsucit. Și, în vreme ce optzeci la sută dintre acești bancheri erau bărbați, tot mai rămâneau cele douăzeci de procente. Însă apoi venise criza globală și, odată cu ea, necesitatea unor demonstrații de austeritate, iar tradiția luase sfârșit – cu toate că, din câte auzise Jonah, bonusurile nu erau cu nimic mai mici. Și copacul încă era acolo, desigur – și, poate că datorită amintirii ritualului, Jonah nutrea un soi de afecțiune pentru el ori de câte ori se deranja să-și ridice privirea de la BlackBerry sau de la cafea în drumul său spre serviciu.

Urcă până la etajul 29, se duse în biroul lui, închise ușa și își petrecu următoarele două ore în fața calculatorului, lucrând. Nu uită să-și verifice în mod repetat e-mailul personal și să cerceteze rezultatele meciurilor de baseball, absorbind în același timp actualizările și fotografiile de pe paginile de Facebook ale celorlalți (el aproape că nu-și actualiza niciodată pagina) și citind fragmente din circa zece articole de pe NYTimes.com. Dar integra aceste activități drept scurte momente de respiro printre treburile de serviciu, ceea ce îi îngăduia să nu se simtă niciodată împovărat de caracterul plictisitor al sarcinilor tuturor. Dimineața era productivă, așa i se părea lui, nu în pofida diversiunilor, ci datorită lor.

Ieși din visul lui digital în jur de 9.30. Secretara lui sosi și îl salută cu un aer distras. Dolores era afro-americană, cu douăzeci

de ani mai în vârstă decât Jonah – nu zâmbea niciodată, în parte din pricina bluzelor cu imprimeu floral, fără nicio formă. Se achita de sarcini cu competență și fără niciun interes de a o face mai bine de atât. Relația lor era esențialmente cordială – ocazional, mai mult sau mai puțin de atât –, iar Jonah se străduia să fie răbdător cu lipsa ei de interes excesiv pentru slujba pe care o avea, întrucât își dădea seama că existaseră asociați și înaintea lui, că aveau să mai fie asociați și după el, iar mulți dintre avocați nu erau decât niște ticăloși.

– Azi trebuie să plec devreme, îi spuse Dolores de îndată ce-și scoase paltonul. A venit sora mea în oraș. Brusc, soțul ei este alergic la crustacee, așa că nu pot să pregătesc creveți pentru cină.

– În regulă, Dolores, nu-i nicio problemă, îi zise el.

– Trebuie să merg la D'Agostino, pe Second Avenue.

– Sigur, nicio problemă.

Bău o a doua ceașcă de cafea, iar aceasta îi furniză energia pentru alte circa patruzeci de minute de lucru concentrat și productiv. Era conștient că acea cafea constituia o necesitate și îl ajuta să facă față zilelor (carierei, ca să zicem așa), dar era la fel de conștient de beneficiile ei diminuate, așa că se limita la patru cești pe zi, cu excepția cazurilor în care se ducea la vreun proces. Era cam la două treimi din ceașca numărul doi când BlackBerry-ul îi sună, reamintindu-i că în cincisprezece minute avea întâlnire cu Doug Chen.

Toată dimineața îi stătuse gândul la acea întâlnire – și, cu toate că încercase să nu facă o fixație din acest lucru, își dădu seama că întâlnirea constituia un alt motiv pentru buna sa dispoziție. Dintre cei treizeci de asociați de la Cunningham Wolf din practica litigiilor și a arbitrajului Statelor Unite, Doug Chen era unul dintre puținii asociați principali pe care se conta în rezolvarea cazurilor celor mai importante, aparținând celor mai importanți clienți; se afla cu adevărat printre elite. De asemenea, era o figură emblematică printre asociați. Era un bărbat exagerat de îngrijit – notoriu chiar –, care nu era văzut niciodată prin birouri fără ca pantofii lui negri sau maro să nu

strălucească – nodul Windsor al cravatei sale era perfect legat într-un trapez de o precizie matematică, părul său negru ca tăciunele avea o cărare perfect dreaptă, iar degetele îi erau manichiurate impecabil. Toate acestea îi completau reputația – binemeritată, după experiența lui Jonah – de a fi unul dintre cele mai bune creiere în drept din întreaga firmă, dacă nu cumva chiar din tot orașul: enciclopedic în cunoștințele sale despre precedente, intuitiv atât în teoria, cât și în practica juridică, subtil când se impunea subtilitate, atent la detalii fără să obosească. De fapt, probabil că ar fi fost asociat principal dacă n-ar fi existat un anumit aspect al caracterului său – ceea ce, în același timp, îi încorona statura emblematică și era și aproape imposibil de reconciliat cu orice altceva se cunoștea despre el: Doug Chen era dependent de stripteuze. Zvonul cel mai des repetat era cel conform căruia nu i se mai permitea să dețină un card de credit de firmă, întrucât, în timpul unui proces la Miami care durase o lună, cheltuise 50 000 de dolari la un club de striptease. Bârfele mai dubioase făceau aluzie la o dispariție de trei săptămâni în Puerto Rico și la o tânără de nouăsprezece ani, însărcinată.

Făcând abstracție de toate acestea, el era totuși o figură importantă în ierarhia firmei, pentru a nu spune decât atât – și nu cineva care în mod caracteristic se poate întâlni față în față, unu la unu cu asociații. Și chiar dacă – după cum era foarte probabil – ar fi vrut doar să treacă în revistă detaliile unui dosar pe care îl întocmise Jonah sau ceva de genul acesta, tot era un semn promițător pentru Jonah că Doug Chen îi știa măcar numele.

Dar, recunoscând în sinea lui cât de mult aștepta această întâlnire, Jonah descoperi că era dificil să se concentreze la orice altceva. Sfârși prin a face ordine în contul său de Gmail – ștergând mesajele vechi, răspunzând la cele neglijate, felicitând o prietenă din liceu căreia nu-i făcuse cuvenitele urări de ziua ei, scriindu-i câteva rânduri unei cunoștințe din facultate care se mutase în Amsterdam...

În sfârșit, se făcu 10.25. Se ridică pentru prima dată de când sosise, cu mai bine de trei ore în urmă, se încheie la nasturii

sacoului, își aranjă părul privindu-și reflexia incertă din sticla diplomei de absolvire a Facultății de Drept, care era înrămată (Columbia '05), apoi își părăsi biroul și porni pe culoar spre ușa lui Doug Chen. Brusc, se simți agitat – amenințător de agitat – și îi trecu prin minte că ar fi putut să-și petreacă orele anterioare revizuind cazurile mai deosebite care îi fuseseră repartizate. Și totuși, cu care dintre cazuri nu era el intim familiarizat? Doug Chen ar fi putut la fel de bine să-i ceară să numească tastele de pe fața unui BlackBerry, se liniști el. Ajunse la biroul acestuia, găsi ușa pe jumătate deschisă, ciocăni și intră.

Biroul era potrivit de mare pentru un asociat de calibrul lui – ferestrele din spatele biroului expuneau o semipanoramă a centrului orașului: vedere înspre sud, spre Chrysler Building și spre mai puțin cunoscutele blocuri-turn care îl înconjurau. Pervazul ferestrei era gol, cu excepția unei pietre sculptate și lustruite de culoarea ardeziei, cu grosimea de un centimetru, cam de mărimea și forma unui abonament la revistă, susținută într-o bază de lemn roșu; o pictură de Mondrian de doi metri atârna pe peretele din dreapta. Biroul era gol, cu excepția unei tastaturi și a unui monitor plat – lipseau tratatele de drept cu cotoarele rupte sau mapele care dădeau pe dinafară, sau fasciculele de hârtie legate cu benzi de cauciuc, sau chiar fotografiile de familie expuse de complezență, care apăreau în mod curent pe biroul fiecărui avocat de la Cunningham Wolf, inclusiv pe cel al lui Jonah. Doug Chen era așezat și scria fără zgomot la tastatură.

– Te rog, ia un loc, îi spuse el lui Jonah când acesta intră.

Cum el se conformă, Doug Chen își împreună în față mâinile îngrijite și lipsite de păr. Ochii săi căprui erau, în dosul ochelarilor, așa după cum îi era caracteristic, concentrați în calmul lor și oarecum misterioși – așa că toți asociații spuneau despre el că se uita la orice se afla în fața sa cu aceeași privire scormonitoare, invariabilă și lipsită de orice emoție.

– Am înțeles că aranjamentul Ardis tocmai a fost finalizat? îl întrebă el.

Jonah observă că, atunci când vorbea, Doug Chen folosea – de parcă s-ar fi antrenat singur – numărul minim de decibeli necesar pentru a fi auzit confortabil din partea cealaltă a biroului.

– Așa este, Doug, îi răspunse Jonah, încercând să imite nivelul sunetului.

– Ryan Hammil a fost mulțumit de munca ta.

– Am învățat o mulțime de la Ryan.

– În general, s-ar părea că ai demonstrat o competență impresionantă în aplicarea legii dreptului de autor.

Era un comentariu ciudat de anost, rostit cu o inflexiune atât de slabă a vocii, încât, pentru o clipă, Jonah se întrebă dacă nu cumva era sarcastic. Dar hotărî că sarcasmul nu era un ton căruia Doug Chen să-i fi găsit, probabil, o bună întrebuințare.

– Îți mulțumesc că spui asta, e plăcut s-o aud, îi răspunse el.

Doug Chen făcu un gest vag – ridică o mână, apoi o lăsă din nou în jos.

– Ai cunoștință de faptul că reprezentăm BBEC?

Jonah avea. Și, spre ușoara lui stânjeneală, stomacul lui făcu o mică piruetă la auzul inițialelor. BBEC era cea mai mare companie farmaceutică din Statele Unite, unul dintre clienții cei mai mari și mai vechi ai companiei Cunningham Wolf. Ce anume făcea Cunningham Wolf pentru BBEC era ceva în genul unui mister, cel puțin la nivelul asociaților. Cazul BBEC era însoțit de contracte de confidențialitate și de o tăcere ca un cvasicult. În aparență, exista o legătură personală între Hank Evans, șeful firmei, și actualul CEO al BBEC – cândva colegi de clasă la Sloan sau cam așa ceva – și presupunerea era că Wolf se ocupa numai de cele mai sensibile cazuri ale BBEC: procesele de clasă împotriva defectelor din naștere sau a discriminării sexuale, procesele de cruzime împotriva animalelor, acuzațiile UE împotriva legii concurenței și așa mai departe. Totuși, ceea ce era imediat mult mai relevant pentru Jonah era faptul că asociații care lucrau pentru BBEC ajungeau, după cum spuneau colegii săi asociați, să fie făcuți oameni – erau *mishpucha*[1], respectiv erau cei

[1] Din familia extinsă (în idiș în text, n.tr.)

unşi, adică puşi în funcţii înaintea altora. Existau o mulţime de metafore care circulau în jur: dar, în mod concret, asociaţii care lucrau la cazurile BBEC erau făcuţi parteneri în decurs de doi sau cel mult trei ani. Aceste gânduri fură suficiente pentru a-i distrage lui Jonah atenţia de la răspuns, aşa că era, probabil, cu o jumătate de fracţiune de secundă în întârziere – şi puţin prea nerăbdător (în special în contextul unei conversaţii cu Doug Chen), astfel încât spuse:

– Am cunoştinţă de asta, da.

– În prezent, reprezentăm BBEC într-o controversă cu Dyomax, o companie de biotehnologie cu sediul în Cambridge.

– OK, spuse Jonah.

– În 2006, Dyomax a iniţiat un proces pretinzând că ei sunt deţinătorii brevetului pentru o moleculă ce reprezintă baza pentru Lumine, medicamentul BBEC. Discuţiile relativ amiabile din ultimii patru ani nu au avut ca rezultat o înţelegere. Impresia noastră este că un proces reprezintă acum cea mai bună conduită în vederea obţinerii unui rezultat favorabil pentru clienţii noştri.

Jonah dădu încet din cap, aprobator.

– Cât de mare este compania Dyomax?

Pentru un moment, Doug Chen ridică din nou o mână.

– Ajunge să spun că molecula în cauză este în prezent principalul lor capital.

– Înţeleg, zise Jonah – şi chiar înţelegea – şi pricepu sau îşi imagină că pricepuse că acea schiţă de caz fusese doar o formă de testare: dacă putea sau nu să înţeleagă sensul încorporat în doar câteva fraze scurte – subtilităţile detaliilor de suprafaţă.

Dyomax era o companie mică, în timp ce BBEC era o companie gigantică. Nu se ajunsese după patru ani la nicio înţelegere, întrucât nu acesta fusese planul. Cunningham Wolf – pentru a folosi un limbaj de mahala – lăsa capra să sângereze, desfăşurând o pleiadă de avocaţi pentru a se asigura că acel caz se târa cu viteza şi progresul aparent al unei bătălii în tranşee din Primul Război Mondial, tot timpul pierdut (şi nu întâmplător) costând Dyomax şi BBEC din ce în ce mai mult în materie de taxe legale.

Diferența era că BBEC își putea permite. Faptul că mergeau în instanță însemna că erau acum de părere că Dyomax se afla pe punctul de a se duce la vale. Momentul în care partea adversă își putea permite cel mai puțin un proces reprezenta timpul potrivit pentru a merge în instanță. Jonah fu nevoit să admire dacă nu eleganța, atunci pasivitatea și competența întregii acțiuni: foloseau legea nu atât pentru a-și adjudeca disputa, cât mai degrabă ca o funie cu care să stranguleze partea adversă până la moarte.

– În cazul acesta, vom merge în curând în instanță? întrebă Jonah.

– Bazându-ne pe o presupunere rezonabilă, cazul va fi judecat luna viitoare, îi răspunse Doug Chen.

Se întoarse preț de câteva clipe la monitorul calculatorului său și tastă ceva – și Jonah observă că fața lui Doug Chen părea oarecum ca de ceară, genul care avea aceeași strălucire și pe frunte, și pe obraji, și pe bărbie, până la pielea de pe gât de deasupra gulerului alb. Își îndreptă, din nou, privirea impasibilă spre Jonah.

– Mi-ar face plăcere să mă asiști în acest caz, îi spuse el lui Jonah. Ar trebui să anticipezi că vei lucra mai mult din birourile noastre din Boston, pentru perioada care a mai rămas din acest an. Eu și Aja Puvvada am discutat deja această chestiune.

Jonah avu stăpânirea de sine să încuviințeze, dând din cap cu calm.

– Sunt nerăbdător să încep, spuse el.

– Confidențialitatea cu privire la această chestiune va fi de extremă importanță.

– Desigur.

– Niciun fel de documente cu privire la acest caz nu vor putea ieși din birourile noastre. Niciun document nu va fi vreodată fotocopiat sau reprodus prin alte mijloace. În acest sens, documentele de o importanță majoră au fost marcate cu hologame digitale, astfel încât, dacă se fac copii, acestea pot fi urmărite la nevoie până la documentul original ale cărui copii sunt. Mai mult decât atât, te rog să încerci să limitezi corespondența electronică legată de această chestiune la un minim absolut.

La naiba, se gândi Jonah. De fapt, ei o furaseră.

– În plus, ți se va cere să semnezi declarații de confidențialitate, în afara celor pe care le vei fi semnat deja.

– Mi se pare rezonabil, spuse Jonah.

Dar, zău așa, Doug Chen ar fi putut să-i ceară să deseneze o pentagramă cu propriul sânge pe antetul BBEC, că el tot ar fi spus că i se pare rezonabil.

Doug Chen se uită la el, clipind metronomic timp de mai multe secunde.

– Aș dori să mai adaug o notă personală.

Jonah nu putu decât să presupună că intenționa să adauge ceva despre cluburile de striptease din Boston – această afinitate fiind unica trăsătură de personalitate despre care se știa că ar poseda-o Doug Chen – și încercă să-și rigidizeze chipul inexpresiv la gândul unei discuții despre bacșișurile oferite în încăperile unde se servea șampanie. Însă Doug Chen zise:

– Sunt adeptul principiului perfecțiunii. Asociații din generația ta par a fi fascinați de noțiunea canceroasă conform căreia atribuțiile lor nu trec dincolo de a executa „făcând tot posibilul". Oricum, în mod logic, a face tot posibilul este doar destul de bine până la punctul în care nu este destul de bine. Perfecțiunea, pe de altă parte, reprezintă cererea și oferta nu a tot ceea ce este posibil, ci, mai curând, a celui mai bun obiectiv. Mai mult decât atât, continuă el, cred cu tărie că practica judiciară în sine este categorisită conform principiului perfecțiunii. Cu alte cuvinte, legea este urmată numai în măsura în care este interpretată și executată cu acuratețe. Orice altceva este o distorsionare a legii și a intenției acesteia. De aceea noi, avocații, ne facem munca în mod corect numai dacă o facem perfect. Și, dacă în realizarea perfecțiunii nu obținem o rezoluție favorabilă pentru clienții noștri, nu sunt dispus să suport acel rezultat. Putem fi perfecți chiar și acolo unde faptele pot să nu fie.

Lui Jonah i se păru puțin dificil să ia asta în serios – în același fel găsea că este dificil să îi ia în serios pe fanaticii care băntuiau prin Times Square în ajunul Anului Nou, strigând despre

Sfârşitul Zilelor. Nu era vorba că nu credea că Doug Chen vorbea serios – lui Jonah i se părea incredibil că exista cineva care ar fi putut vorbi serios despre aşa ceva. Se îndoia că oricare dintre cei pe care îi cunoscuse el ar fi putut ţine acel discurs fără ca măcar să fi strecurat cea mai fină urmă de ironie. Îşi dorea însă ca şi Philip să fi putut să audă asta. Însă era limpede: Doug Chen credea în perfecţiune. Şi, de fapt, acest lucru îi explica lui Jonah, cel puţin în parte, obsesia sa pentru stipteuze. La urma urmelor exista, îşi dădu el seama, o ordine desăvârşită în natura tranzacţională a interacţiunilor dintr-un club de striptease – potoleau toate ambiguităţile, tot misterul şi imprevizibilitatea trupească asociată cu sexul. Şi asta chiar putea să ispitească o minte care se împotrivea atât de mult ideii de eroare şi de imprecizie.

– Ei bine, voi fi sincer cu tine, Doug, zise Jonah cu vocea lui de „sunt franc", pe care şi-o perfecţionase vorbind la cursurile de la Facultatea de Drept şi care îi folosise de minune de-a lungul carierei sale. Înţeleg ce înseamnă oportunitatea de a lucra la un caz BBEC şi ce reprezintă clientul pentru firma noastră. Dacă perfecţiune este ceea ce doreşti, perfecţiune este ceea ce vei avea.

Însă, în timp ce rostea aceste cuvinte, simţi pentru prima dată un junghi de anxietate iscat de noua însărcinare – la urma urmelor, nu tocmai promisese el să facă ceva ce era, în mod categoric, imposibil?

Doug Chen repetă gestul de a ridica o singură mână.

– Nu am niciun motiv să cred că nu vei fi un bun de preţ în rezolvarea cu succes a acestui caz.

Nu era exact o bătaie cu palma pe spate, dar Jonah încercă să o ia drept un vot de încredere.

– Îţi mulţumesc, Doug.

– Dosarele îţi vor fi predate, la tine în birou, azi după-amiază. Te rog să revizuieşti totul. Vorbim din nou luni dimineaţă.

– E în regulă.

Jonah se ridică şi apoi îşi dădură mâinile – mâna lui Doug Chen era rece şi, la fel ca şi faţa, cumva fără suprafaţă, de parcă

n-ar fi existat cute și pliuri în palma sa. Se așeză la loc și își reluă scrisul – Jonah ieși pe ușă, lăsând-o pe jumătate deschisă, așa cum o găsise.

Parcurse jumătate din distanța de pe culoar, apoi nu se putu abține să nu ridice pumnul în semn de triumf.

– BBEC, rosti el în șoaptă. La naiba, da!

Străbaterea coridorului de la biroul lui Doug Chen avea să constituie apogeul senzației de satisfacție cu care Jonah își începuse ziua. Dar îi ieși cu totul din minte în timp ce așteptă mai bine de o jumătate de oră în piațeta pavată din fața clădirii lui Zoey. În piațetă nu exista niciun loc umbrit – la drept vorbind, cărămida părea să recircule căldura ucigătoare a miezului zilei, ridicând-o de dedesubt. Își scoase deja sacoul, își slăbise nodul de la cravată, își descheiase nasturele de la gât – era complet angajat în activitatea de autoapărare, de concentrare maximă pentru a transpira cât mai puțin posibil. Și, în pofida (sau din pricina) acestor măsuri, simțea adunându-se o băltoacă de transpirație la șale, pe abdomen, sub piept – așa că începu să își șteargă întruna transpirația de pe față cu dosul mâinii drepte, în care ținea BlackBerry-ul.

În zăpușeala cumplită, deveni o provocare fie și măcar să o caute pe Zoey – să urmărească cu privirea orice femeie care îi semăna și care apărea din direcția ascensoarelor, din fundul holului cu peretele frontal din sticlă, ieșind pe ușa turnantă, traversând piațeta spre stradă, scoțându-și o țigară sau vorbind la mobil. Era ceva obositor în examinarea tuturor acelor fețe, în a fi atât de atent la atât de mulți ochi, buze, nasuri, obraji. Și descoperise următorul lucru: cu cât se zgâia la mai mulți oameni, cu atât mai mult părea să se estompeze granița dintre Zoey și non-Zoey – de parcă ar fi încercat să se păcălească singur în legătură cu cei pe care îi vedea pentru a putea să plece imediat spre oriunde ar fi fost cu treizeci de grade mai puțin. La un moment dat merse atât de departe, încât ridică o mână pentru a saluta pe cineva care se dovedi a fi o indiancă cu vreo treizeci de ani mai în vârstă decât Zoey – convingându-se pe loc că ar fi

fost posibil ca ea să-şi fi făcut o nouă tunsoare şi să se fi dat cu un spray autobronzant de când o văzuse ultima dată.

Aruncă din nou o privire la BlackBerry – trecuseră alte două minute. Nu mai putea aştepta: plecase de la birou cu aproape o oră în urmă. Chiar şi dacă n-ar mai fi mers cu Zoey să ia prânzul, tot ar fi fost greu să se întoarcă la timp pentru întâlnirea pe care o avea programată la 13.30. Îşi dădu seama că ar mai fi avut nevoie de puţin timp şi înainte de întâlnire: nu neapărat ca să se pregătească, ci pentru a sta nemişcat în aerul condiţionat din birou timp de zece minute, astfel încât să nu mai transpire.

Se gândi s-o sune pe Zoey din nou, să-i transmită iar un mesaj, dar cum ea nu-i răspunsese nici la primele patru apeluri şi mesaje, se îndoia că avea să-i răspundă la al cincilea. Şi, în plus, avea impresia că numai dacă ar fi avut motive întemeiate ar fi putut s-o zorească, dat fiind ceea ce venise să-i spună.

La un moment dat, zăpuşeala îi redeşteptă îndoielile vagi pe care încă le avea în legătură cu această discuţie – exacerbându-le, unindu-se cu ele, devenind de nedeosebit faţă de ele –, astfel încât erau toate un disconfort generalizat, pe măsura întregii situaţii. Tentaţia creştea spre simpla abandonare a întregului plan: ştia că încă mai putea să-i dea lui Zoey un mesaj prin care să îi spună că n-o mai putuse aştepta, să se întoarcă la el la birou – fără să-i menţioneze măcar ceva legat de o despărţire. La urma urmelor, dacă ar fi ştiut că avea să aibă un caz BBEC de sărbătorit, ar fi putut să aştepte până după weekend pentru a pune capăt relaţiei.

Însă îşi aminti sieşi – nu existau nici pe departe argumente de ordin moral (forţa acestora părea să fi pălit considerabil în cursul dimineţii) în sprijinul despărţirii; mai existau lecţiile de istorie, aşa după cum le-ar fi putut el numi. Cu alte cuvinte: el şi Zoey se despărţiseră şi se împăcaseră de multe ori în decurs de zece ani – încheierea relaţiei prin acord reciproc sau nu –, nemaivorbind cu lunile, apoi, din senin, din iarbă verde, trimiţându-şi unul altuia e-mailuri sau mesaje de pe mobil, de la vreun bar sau de la vreo petrecere – cuplându-se iar,

întâlnindu-se din nou și apoi – aparent prin forța aceleiași gravități care îi readusese împreună, în primul rând – despărțindu-se din nou, jurând să nu-și mai vorbească vreodată și reluând întreg procesul – iar și iar. Și în toate încarnările lor din cei zece ani – cuplatul sau întâlnitul întâmplător, sau întâlnitul excesiv, sau glumitul reciproc, sau înșelatul reciproc – nu reușiseră niciodată să realizeze ceva durabil, nu reușiseră niciodată să recupereze iubirea stridentă și lipsită de perspective a primelor luni. Acea iubire cedase în fața realității, iar realitatea se dovedise a fi un mediu înconjurător în care relația lor era nepotrivită, își spuse Jonah în sinea lui, indiferent de formă. Cu certitudine nu exista niciun motiv că crezi că ultima lor iterație avea să fie diferită, dat fiind că se muta cu Sylvia, iar ea era cu Evan – actorul intermitent angajat, cel cu care ea se întâlnea intermitent de aproape un an. Dacă n-avea s-o termine în acea zi, concluzionă el, avea, pur și simplu, s-o termine într-o altă zi.

Găsi că acest caz pe care și-l construise sieși era destul de convingător, dar se simți contrazis aproape imediat prin aceea că, atunci când văzu o femeie de înălțime medie, brunetă și cu umerii înguști, cu un mers cu pași mici, agitați, care erau, oarecum, în egală măsură grăbiți și măsurați, de parcă ea s-ar fi împotrivit unui impuls de a alerga, o recunoscu pe loc ca fiind Zoey.

Ea ținea mobilul la ureche; apropiindu-se, îi surâse – scurt, ca pentru a-i cere scuze –, apoi își îndreptă din nou atenția spre persoana cu care vorbea la telefon.

– Apoi vom avea în vedere să ne legăm la asta pe site-ul lor? rosti ea la telefon, bătând agitată cu vârful piciorului și ținând degetul mare la gură – expresia ei era una încruntată, de concentrare, în timp ce privea lung, în depărtare.

Era îmbrăcată într-o rochie Rorschach imprimată în alb și negru și încălțată cu pantofi negri cu tocuri înalte, iar Jonah întrezări – în silueta creată de lumina soarelui revărsată peste piață – forma trupului ei suplu sub rochie, precum și conturul mai întunecat al sutienului și al chiloților. Descoperi că nu se putea abține să nu se zgâiască la priveliște, în pofida intențiilor

cu care se afla acolo și în pofida faptului că o mai văzuse goală poate de o mie de ori până atunci. În cele din urmă mimă interesul pentru BlackBerry-ul său și își aminti sieși că și Sylvia avea un corp grozav, deși într-un fel cu totul diferit.

– Așadar, putem posta toată afacerea, nu? întreba Zoey. Și, cu certitudine, aș putea face rost de un citat de la editorul lui...

Era – pentru a folosi un termen inventat de ea însăși – o fată B: un scriitor pentru blogul Glossified, un website de cultură și de bârfe, popular printre tinerele din mediul urban. Avea un serviciu pentru care era invidiată de mulți – cel puțin de multe dintre tinerele din mediul urban – dar, în mod caracteristic, lui Zoey reușea să-i displacă. Pentru ea, cariera ei era o sursă de profundă și permanentă anxietate, așa cum erau și uriașa datorie de pe cardul de credit, ulcerul ei recurent, mărimea mică a cupei sutienului, nasul pe care îl avea: lung și depărtat de față, cu o protuberanță în mijloc pe care o numea „mogulul". Oricum, în ciuda urii ei, Jonah considera că nasul era cea mai sexy trăsătură a ei, cea care conferea chipului ei o caracteristică distinctă, pe care – din cine știe ce motiv – o asocia mereu cu litera Z.

Într-adevăr, nimic din ceea ce o deranja pe ea atât de tare legat de sine nu-l deranja pe el câtuși de puțin – ba chiar găsea că persistența tuturor anxietăților ei era, cumva, încântătoare. Și privind-o – încruntându-se din pricina celor auzite la telefon, continuând să-și ronțăie degetul mare (un obicei de care încercase să scape de când o cunoștea) –, pentru el deveni dificil să distingă între șovăiala de a rupe relația și afecțiunea pentru ea, întrucât, chiar atunci, îi trecu prin cap cât de fermecătoare o găsea: îngrijorările ei incipiente, candoarea, spiritul, obiceiul ei, bazat pe idiosincrazie, de a înjura doar în limbi nonenglezești, teatralitatea expresiilor ei faciale (ea fiind o femeie ale cărei sprâncene se încruntau, care râdea tare și cu gura deschisă, a cărei agitație îi aducea o încordare nervoasă de la frunte la bărbie, care își mijea ochii căprui și migdalați și care înclina capul într-o parte atunci când flirta).

– Cinci sute de cuvinte? Doi cincizeci? continuă ea. Sigur... Atunci, ai văzut e-mailurile? OK. Sună-mă pe mobil când ai veşti de la Anika, bine? În regulă, mulţumesc, ciao.

Închise, apoi dădu drumul mobilului în poşeta ei supradimensionată şi, cu aceeaşi mână, începu imediat să caute în ea.

– Habar n-ai, Yonsi – aceasta era porecla particulară pe care i-o dăduse ea –, am vorbit întruna la telefon de când am venit la serviciu azi-dimineaţă. N-am avut nici măcar şansa să fac ceva îngrozitor pentru corpul meu.

Scoase o brichetă şi un pachet de ţigări – cu mişcări calme, practice, vârî una între buze şi şi-o aprinse. În timp ce trăgea adânc din ţigară, îl privi de la picioare până la fruntea transpirată.

– Nu uita, e bine pentru pori, îi spuse ea consolator. Vrei un şerveţel?

– Nu, e în regulă... zise el, ştergându-şi din nou faţa.

Vinovăţia luă loc acum printre dubiile pe care le avea în continuare.

Era atât de complicată şi de contradictorie în atât de multe feluri, încât adesea era prins cu garda jos văzând cât de drăguţă era cu el. Ea era cel mai aproape de mama evreică pe care şi-o imagina el.

Ea mai trase un fum din ţigară.

– Starul unei emisiuni la care tu nu te uiţi niciodată îşi scrie memoriile despre escapadele lui gay cu starul altei emisiuni pe care tu n-o urmăreşti nicicând. Iar fosta colegă de cameră a Darlei este asistenta unui agent din L.A. şi ne-a trimis o propunere. Acolo e isterie în masă. Yonsi, zău, zona fetelor B o ia razna. Am avut zero timp să-ţi răspund la apeluri. Detaliile sunt absolut pornografice şi ghici cine trebuie să scrie despre asta! De asta am absolvit cu magna cum laude la NYU. Spune-mi că, dintre toate cunoştinţele tale, am slujba cea mai fără de suflet.

El aruncă o privire la BlackBerry-ul său – mai avea aproximativ cinci minute. Din nou căzu pe gânduri, inversând cursul.

Dar se cunoştea pe sine – ştia că, dacă ar fi eşuat în a o face acum, aveau să treacă încă multe săptămâni până să se pună în postura de a o face din nou. Şi totuşi, era singurul lucru corect de făcut, îşi reaminti lui însuşi. Aşa că inspiră calm, cu hotărâre, şi spuse:

– Uite, Zoey...

Ea miji imediat ochii şi îi studie chipul cu atenţie. Apoi lăsă să-i scape un oftat de de dezgust.

– *Scheisse*[1], Yonsi...

– Zoey...

– Te rog, încetează să-mi rosteşti numele de parcă tocmai mi-ai auzit pisica murind.

– Cred doar că noi...

– Iar îmi faci asta?

– Cât de des mi-ai făcut-o tu mie?

– Da, dar mereu am avut motive întemeiate.

– Eu şi Sylvia...

Ea îşi dădu ochii peste cap preventiv.

– Ea nu se încadrează în categoria motivelor întemeiate.

– Ne mutăm împreună.

Intenţionase să-i dea această veste mai blând, dar se trezi că se simţea în defensivă – şi aşa părea că cea mai imperioasă expunere raţională se năruise. Existaseră, desigur, multe alte asemenea revelaţii în ultimii zece ani: altele noi şi semnificative, o nouă gravitate, noi intenţii de exclusivitate. Cu numai trei luni înainte, Zoey menţionase – cu o anumită înverşunare – că Evan începuse să facă aluzii voalate la o posibilă logodnă, la un moment dat. Dar să locuieşti, de fapt, cu o altă persoană era ceva nou pentru ei – şi, poate fiindcă era nou, Zoey păruse încurcată atunci când auzise pentru prima dată.

– Dar ai spus că ea nici măcar n-a votat cu Obama, fu primul ei răspuns.

– Am spus că nu cred că a votat cu Obama, spuse el, deşi singurul motiv pentru care nu era sigur era acela că nu dorise s-o întrebe.

---

[1] Rahat (în lb. germană în text, n.tr.)

Ea îl întrebă sceptică:

– Tu chiar vrei să locuiești cu *Schlampe*[1]*?* – aceasta fiind porecla pe care ea i-o dăduse Sylviei.

– Nu știu, îi răspunse el – mai sincer, realiză el, decât ar fi intenționat. Chiar văd un viitor alături de ea, adăugă apoi repede. Și cu noi... nu e menit să fie.

Această chestiune i se părea lui a fi destul de evidentă, ba chiar una care vorbea de la sine. Dar, privind-o, observă mici tremurături pe buzele și pe fruntea ei – un vestitor de încredere al lacrimilor. Deși țigara pe care o fuma era numai pe jumătate arsă, ea o aruncă pe trotuar – o călcă apoi cu vârful pantofului în timp ce, cu ambele mâini, căuta o alta prin imensa ei poșetă.

– Ai un talent deosebit de a spune cele mai dureroase lucruri.

– Zoey... începu el.

– Din nou cuvântul acela, rosti ea în poșetă.

– Știi că niciodată n-am vrut să te rănesc... mormăi el.

– Probabil că asta te face să te simți cu mult mai bine în legătură cu toată povestea.

Nu-și ridică privirea până când nu avu o altă țigară între buze. Scăpărându-și bricheta, îl întrebă:

– Oare n-a mers niciodată din pricina cupei mele A? Sau fiindcă n-am mers la Hah-vahd, așa ca *Schlampe?*

– Zău așa, Zoey, noi nici măcar nu ne-am dat întâlniri, zise el, cedând puțin în fața enervării.

– Prin urmare, n-ar trebui să-mi pese că-mi dai papucii pentru a trăi cu o altă femeie?

– Nu-ți dau papucii – nu ieșim la întâlniri!

– Bănuiesc că nu am cunoștință de definiția legală a expresiei „a da papucii". Și totuși, n-am fost cu toții studenți la Facultatea de Drept de la Columbia...

– Ai un iubit! Vorbiți despre căsătorie!

---

[1] Târâtură (în lb. germană în text, n.tr.)

Ea ridică mâna în care încă ținea țigara, fluturându-și degetul inelar gol.

– Tu ai fost cel care ai spus că nu însemna nimic până n-avea să-mi dea un inel.

– N-am spus niciodată asta... zise el, cu toate că știa că o făcuse.

– Nu, zău, e în regulă, spuse Zoey, cu o însuflețire prefăcută. De-abia așteptam o căsătorie lipsită de bucurie cu un bărbat care nu mă poate sprijini. Poate că într-o bună zi am s-o văd pe *Schlampe* împingându-l pe vreunul dintre bebelușii tăi blonzi în jurul bulevardului Prospect Park.

Se întoarse, privind lung la traficul de pe Seventh Avenue – fruntea continua să-i tremure ușor, însă gura îi era acum strânsă, iar buzele formau o linie. Jonah aruncă o privire la BlackBerry-ul lui, în timp ce o picătură de transpirație îi căzu de pe frunte pe față. Dacă nu se urca în următoarele trei minute într-un taxi, avea să întârzie. Și, își spuse în sinea lui, această discuție nu mai avea niciun rost. Învățase din precedentele despărțiri – de ea, de oricine – că orice trecea dincolo de livrarea mesajului dur, esențial, era doar un soi de aerisire a plângerilor – un teatru kabuki[1], unde partea care se plânge încearcă să smulgă cât mai multă vinovăție posibil, în timp ce persoana care produce nedreptatea face încercări evazive de a pune capăt discuției, fără a oferi un nou motiv de a fi considerat un ticălos – la minimum, de a scăpa înainte ca plânsul să înceapă.

– Zoey, am întârziat, trebuie să plec... zise el.

– Terapeuta mea spune că am o problemă cu șabloanele, răspunse ea, trăgând încă un fum din țigară și exhalând fumul din colțul gurii. Dr. Popper mi-a explicat că anxietatea mea mă determină să fac ceea ce-mi este familiar, chiar și atunci când e rău pentru mine. Numele tău s-a ivit – șocant, știu. Mulțumesc pentru că ai făcut ca ea să pară atât de isteață.

Și îl lovi cu pumnul – tare – în braț.

---

[1] Teatru clasic japonez, unde drama se îmbină cu dansul (n.tr.)

– Iisuse, zise el.

Dar știu că lovitura fusese dacă nu tocmai afectuoasă, atunci, cel puțin, nici pe de-a-ntregul ostilă. Dacă nimic altceva nu avea importanță, era o recunoaștere a ceva.

– Uite, mă simt ca un rahat în legătură cu asta, îi zise el.

– Frumos din partea ta că o spui.

Acum ea stătea în plan perpendicular față de el și asta mai reducea din transparența rochiei – ceea ce era o ușurare –, dar îi permitea să-i vadă în întregime profilul nasului – ceea ce nu era. Zoey era mai drăguță decât Sylvia – deși, după o apreciere convențională, nu era. Dar, pur și simplu, era mult mai mult la fața lui Zoey decât la cea netedă, toată-americană-via-trăsături-irlandeze a Sylviei.

– Spune-mi adevărul. Dacă nu există niciun inel, înseamnă ceva?

Jonah își șterse transpirația de pe ceafă cu dosul palmei.

– Am fost un ticălos. Sigur că înseamnă ceva!

Ea dădu încet din cap, deși el nu-și putea da seama dacă era alinată de acest lucru sau și mai tulburată. Nici ea nu-și putea da seama, bănui el – ambivalența profundă fusese dintotdeauna o caracteristică a sentimentelor ei pentru Evan.

– Dar ea va vedea un inel de la tine, nu asta e ideea? îl întrebă Zoey. Veți fi tu și *Schlampe?*

El nu-i răspunse. Nu știa răspunsul – și nici n-ar fi știut cum să formuleze vreun răspuns, ținând cont de persoana care întreba. Însă presupunerea lui era că da – el și *Schlampe*. Nu ăsta era rostul întregii tărășenii pentru care o făcea?

– Mi-a fost repartizat un caz BBEC, îi zise el. Voi lucra cu Doug Chen – știi care, cel cu stripteuzele. Cu puțin efort, pot să devin partener.

Știa că nu era corect față de ea – să-i dea papucii și în același timp să-i menționeze cât de grozav avea s-o ducă el! Dar i se păru important ca ea să știe asta, pe bună dreptate – și, de asemenea, își dădu seama de simplul fapt că voia într-adevăr ca ea să știe.

Ea se întoarse spre el și îi aruncă un zâmbet – un zâmbet care nu era pe de-a-ntregul convingător, dar părea să se străduiască să fie sincer.

– Mă bucur pentru tine, Yonsi. Ai muncit din greu pentru asta. Începu să-și ducă țigara la gură, apoi se opri și adăugă: Chestia e, zise ea, că pricep. Ea chiar pare genul de fată cu care ar vrea să se însoare un partener dintr-o firmă de avocatură. Și nu, ăsta nu e chiar un compliment, dar e un lucru mult mai drăguț decât orice altceva ai spus tu vreodată despre Evan. Și da, el e genul meu de iubit și presupun că există cu adevărat șansa să mă căsătoresc cu el. Doar că...

Își vârî din nou țigara în gură și dădu fumul afară cu un oftat. Expresia ei era acum una de oboseală – de persoană oropsită.

– Am crezut că de data asta treburile mergeau bine.

– Mergeau, mergeau, doar că...

– Cum se face că n-ai vrut niciodată să locuiești cu Zoey?

El se lupta cu o puternică tandrețe ademenitoare – un imbold de a o lua în brațe, de a-i spune că nu vorbise serios. Și, chiar dacă era alimentată de nostalgie sau de vinovăție, de evitarea durerii sau de o afecțiune adevărată, tot tandrețe rămânea.

– Nu e asta, știi prea bine, eu resping în orice moment ideea de a locui împreună...

– Zilele astea vorbești atât de avocățește, murmură ea.

Din fericire (sau așa avea să considere mai târziu), în acel moment îi sună BlackBerry-ul pentru a-i aminti de întâlnire.

– Îmi pare rău, Zoey. Trebuie să plec.

– Da, da, da, îi spuse ea. Să nu crezi că n-am cinci sute de cuvinte pentru a scrie despre două staruri de televiziune zăvorâte într-o încăpere ca să se pipăie unul pe altul. Între timp, tu și *Schlampe* căutați-vă împreună la un apus de soare. Își aruncă mucul de țigară spre pantofii lui și adăugă: În trecut, atunci când îmi făceai asta, telefonul meu suna la unu dimineața și tu erai cam stătut, și *Schlampe* – sau care o fi fost ea atunci – nu era prin preajmă și tu te întrebai dacă eu aș vrea cumva să recreez acel moment de la W și așa mai departe.

– De data asta n-o să se mai întâmple.

Ea își dădu ochii peste cap cu suspiciune, ca și cum o mai auzise de multe ori până atunci. Și, cu un ultim efort de a o convinge că de data aceea era serios, el îi zise:

– A fost cu totul greșit ce-am făcut noi, Zoey.

Ea îi studie cu mare atenție chipul, timp de o clipă.

– *Mangia merde e morte*[1], Yonsi, îi zise ea.

– Presupun că asta n-a fost ceva prea drăguț.

– Ce-ți pasă ție ce zic eu? Eu sunt doar fata cu care înșelai, nu? Își puse poșeta pe umăr și zise: De-abia aștept să nu mai aud de tine.

Și plecă, intrând în clădire.

El o privi traversând holul, făcându-și loc printre turnicheții de securitate și dispărând apoi într-un ascensor. Mai rămase în arșiță preț de încă o secundă, dorindu-și să poată fi cumva capabil să-i comunice că, deși nu intenționa să o mai vadă vreodată, totuși ținea la ea foarte mult. Însă, cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât mai frustrat devenea – și, în cele din urmă, conchise că orice încercare de a comunica o asemenea idee, în mod clar contradictorie, era sortită eșecului de la bun început. Își mai șterse o dată transpirația, enervat de căldură și de modul în care decursese discuția – și, mai presus de toate, enervat că dăduse peste ea în urmă cu șase luni în piața St. Mark, în fața unui teatru unde juca Evan, ceea ce constituia singurul motiv pentru care mai vorbiseră iar și mai făcuseră sex din nou și aceste lucruri se întâmplaseră iar și iar – și murmură un „Fir-ar să fie" în direcția ultimei împrejurări. Dar când se puse în mișcare, din fericire îndepărtându-se de piațetă, se îndreptă către strada unde erau oprite mai multe taxiuri la un semafor. Fusese naspa, gândi el, dar nu la fel de naspa cum ar fi putut să fie. Și, cel mai important, se terminase.

Pentru a deveni partener la Cunningham Wolf – și acesta fusese scopul lui Jonah încă din prima zi ca stagiar pe timpul

[1] Mănâncă rahat și mori. (în lb. italiană în text, n.tr.)

verii la firmă –, erai nevoit să pontezi în medie 3 000 de ore pe an. Regula nu era scrisă nicăieri și era cu atât mai demnă de încredere din acest motiv. Pentru a ponta 3 000 de ore anual, însemna, în general, să muncești cel puțin 3 500. Asta însemna în medie 9,5 ore pe zi, 365 de zile pe an. Practic vorbind, totuși – întrucât până și asociații ambițioși își luau liber de sărbători, cu ocazia zilelor de naștere sau aveau zile de mahmureală –, asta însemna că cele mai multe zile erau lungi de 12 sau 14 ore, iar sâmbetele nu constituiau excepții, plus o jumătate de zi în majoritatea duminicilor. Una peste alta, Jonah socoti că lucrase pe puțin 17 500 de ore de când absolvise Facultatea de Drept cu cinci ani în urmă. Asta însemna mai mult de doi ani de dosare, memorandumuri, depoziții, completări de documente, e-mailuri, întâlniri, mâncare la pachet, colegi cu două fețe, parteneri abuzivi, clienți isterici, asistenți incompetenți, eșecuri în primii ani, judecători senili, bârfe, rumori, moțiuni, respingeri, înțelegeri, invitații la conferințe și patru (sau mai multe) cești de cafea pe zi. Iar acum, parteneriatul era la un caz distanță.

Astfel, întors în apartamentul său, Jonah deschise o sticlă de scotch de 300 de dolari, achiziționată într-o excursie pe care o făcuse cu niște colegi de la Drept în Highlands, Scoția. Bărbatul care i-l vânduse – accent irlandez, perciuni de bronz, scoțian în cel mai stereotipic mod, lipsindu-i doar *kiltul* – pusese trei sticle în fața lui și a prietenilor săi și, trecându-și mâna peste fiecare, le zisese: „Asta e ceea ce bei cu tatăl soției tale în ziua nunții. Asta e ceea ce bei când ți se naște primul fiu". Era o replică bună – stârnise hohote de râs în rândul grupului de studenți americani la Drept, aflați în ceea ce părea să fie ultima vacanță de vară a vieții lor. Și, desigur, cumpăraseră cu toții.

Își turnă lichidul auriu-chihlimbariu într-un pahar luat din mașina de spălat vase. Nu intenționase niciodată să aștepte nașterea unui fiu – calitatea de a fi tată era un subiect la care se gândea rar. În cele din urmă, deschisese sticla pentru a sărbători ceva din cariera sa și, după ani și ani, acel ceva devenise, în mod firesc, fixația lui de a deveni partener la Cunningham Wolf.

Şi da, desigur, nu era încă partener şi încă mai era posibil să nu meargă totul cum trebuie. Putea s-o dea în bară cu BBEC, un asteroid putea să lovească la numărul 413 pe Lexington. Dar niciun eveniment nu părea să aibă o probabilitate aparte – într-adevăr, asteroidul părea cel mai probabil. Învăţase tot ce era necesar pentru a reuşi ca avocat: era nevoie de inteligenţă, cu care se născuse; era nevoie de sârguinţă, care, în ultimă instanţă, nu era decât o chestiune de a decide să fii sârguincios; era nevoie de un minimum de competenţe interpersonale, toleranţă ridicată faţă de prostii, pasiune pentru a dovedi că ai dreptate – o avea, o dobândise, părea să capete tot mai multă în fiecare zi. Aşa că, lăsând la o parte posibilitatea ca BBEC să opereze diferit faţă de oricare altă companie din topul averilor Fortune 100, cu bani cu care să poată cumpăra orice (şi el ştia că n-o făceau), şi barând asteroidul sau ce-o fi fost el, avea să ajungă în câţiva ani partener la una dintre cele mai vechi şi mai prestigioase firme de avocatură din oraş.

Îşi luă sticla din chicinetă şi se duse în living. Locuia în acel apartament de trei ani şi reuşise, cumva, să nu despacheteze complet: cutii de carton bombate erau în continuare stivuite în spatele canapelei. Înainte de Sylvia fusese şi mai rău – cutiile funcţionaseră drept măsuţă de toaletă în dormitorul lui sau ca măsuţă improvizată lângă uşa de la intrare. Ea impusese o oarecare ordine – după cum îi era felul – şi, cât priveşte aceste ultime cutii din spatele canapelei, amândoi simţeau că n-aveau de ce să-şi mai bată capul – curând aveau să se mute iar.

Dincolo de ferestrele livingului, un amurg purpuriu cobora peste oraş – ferestrele de pe faţadele clădirilor străluceau în mici pătrate de aur. Era ca şi cum oraşul îşi punea cele mai arătoase şi mai colorate haine pentru seara de vineri pe care o avea în faţă. Jonah îşi închipui barurile care se umpleau, cozile care se formau la restaurante, uverturile pregătite. În mod obişnuit, nu-l deranja să-şi petreacă serile de vineri acasă, singur – era mai mult decât mulţumit să comande mâncare acasă şi să se îmbete pe canapeaua lui, urmărind orice se derula la televizor. Însă, în

seara aceea, simţea cumva de pe cealaltă parte a ferestrelor uriaşa inhalaţie a oraşului, gata să plonjeze în noaptea ce i se întindea înainte. Luă o primă sorbitură din scotch-ul de 300 de dolari. În timpul excursiei din Highlands, devenise adeptul jargonului scoţian – *malty*[1], *peaty*[2], *finish*[3], *nose*[4]. Le uitase pe toate între timp – însă cel mai grozav lucru cu care putea contribui acum în privinţa descrierii era că acel scotch era al naibii de grozav.

Îşi luă BlackBerry-ul şi o sună pe Sylvia. Ea era analist principal la Ellis-Michaels – în ultimele două luni, îşi petrecuse săptămânile şi multe dintre weekenduri la Chicago, pregătind detaliile pentru o fuzionare despre care nu putea să vorbească. Acolo era abia ora şapte, probabil că încă mai lucra – dar nu vorbise cu ea toată ziua, nu apucase să-i spună veştile bune.

După mai multe apeluri, ea îi răspunse.

– Bună, încă lucrăm. Pot să te sun eu înapoi peste trei ore?

– Poate, îi răspunse el. Mă gândesc să ies în oraş.

– Te sun când eşti în oraş.

– Totuşi, n-am să stau prea târziu. Altminteri, s-ar putea să cad lat înainte să ne întâlnim cu brokerul mâine.

– S-ar putea să dureze până la miezul nopţii.

Amândoi căzuseră de acord că desele ei călătorii la Chicago adăugaseră ceva stres relaţiei lor. Şi deja simţea competiţia implicită din cuvintele lor: cine muncea mai mult? Cine avea mai puţin timp pentru cine? Cine avea pretenţii incorecte de la celălalt? În seara aceea, el nu se găsea în postura de a cere prea mult – ea avea să ia avionul înapoi a doua zi dimineaţă, pentru a căuta apartamente împreună cu el; aveau să ia cina împreună, apoi ea urma să ia avionul înapoi spre Chicago în aceeaşi seară. Desigur, nu el îi ceruse s-o facă, dar ea nu făcea niciun secret din inconvenientele tuturor situaţiilor, din eforturile pe care le făcea de dragul lor.

---

[1] Cu conţinut de malţ (n.tr.)

[2] Cu miros de turbă (n.tr.)

[3] Finisare (n.tr.)

[4] Aromă (n.tr.)

– Ascultă, ai treizeci de secunde? Vreau să-ți spun ceva.

Auzi niște pași târșâiți și o ușă închizându-se. Sylvia zise:

– Ce se întâmplă?

– Am primit un caz BBEC. Luna viitoare mergem în instanță.

– Zău? întrebă ea. Asta înseamnă partener?

– În vreo doi ani, dar mda... asta înseamnă.

– Felicitări, Jonah, îi zise ea cu căldură.

– A fost nevoie de multă muncă pentru asta.

Apoi urmă o pauză, după care ea zise, cu un soi de entuziasm hotărât:

– Chiar mă bucur pentru tine.

Iar el bănui – știu – că ea se gândea la propria ei carieră (în aparență) blocată. Următoarea treaptă pentru ea pe scara Ellis-Michaels era aceea de vicepreședinte, iar compania era faimoasă pentru lipsa de vicepreședinți femei – într-adevăr, pentru lipsa oricăror posturi de conducere pentru femei. După cum îi explicase Sylvia, nu voiau să îi plătească unei femei 500 000 de dolari pe an pentru ca apoi respectiva să rămână însărcinată.

Mai luă o gură din minunatul scotch. Nu era vorba că ar fi fost neconsolat, dar...

– Este imposibil să te bucuri pentru mine?

– Tocmai am spus că mă bucur pentru tine.

– Ai spus-o din toată inima?

Ea nu-i răspunse.

Și-o putea imagina stând în picioare în vreun hol – mochetat, luminat cu becuri fluorescente, toate cubiculele din jurul ei pustii pe timpul serii –, îmbrăcată în costum, cu un sutien sport pe dedesubt (altminteri, spunea ea, costumele nu cădeau niciodată bine, sânii ei mari fiind o povară psihologică la fel de mare precum erau sânii mici pentru Zoey), cu părul ei blond tuns bob, cu cărare la mijloc, corect pieptănat, cu ușoara încruntare pe chip pe care o avea mereu atunci când ei nu cădeau de acord – de parcă ea n-ar fi fost nici supărată, nici vinovată, ci pur și simplu tolera neplăcerea –, cu nasul mic, simetric, cu

nările foarte puţin dilatate. Când se certau, pentru el era uşor să înţeleagă succesul pe care îl repurta ea într-o industrie dominată de bărbaţi – putea să-şi proiecteze o intensitate formidabilă pe chip, în învelişul ei de un metru şaizeci şi trei. El bănuia că ea îşi dezvoltase această duritate într-o perioadă din viaţă în care avusese de-a face cu tatăl ei – dar acesta era un subiect pe care Sylvia nu voia niciodată să-l abordeze cu adevărat.

– Mă bucur cu adevărat pentru tine, Jonah, îi zise ea în cele din urmă. Sunt în toiul a o mie de lucruri, dar da, chiar mă bucur pentru tine. O rog pe Linda să facă rezervări la Le Bernardin pentru mâine-seară, ca să sărbătorim.

Ultimul lucru pe care şi l-ar fi dorit el atunci când o sunase era să se certe, aşa că acceptă oferta de a muta discuţia într-o direcţie mai amiabilă.

– Asta sună grozav, zise el. Mi-aş dori să fi fost aici pentru a sărbători împreună cu mine în seara asta. Şi, înainte ca ea să apuce să-i răspundă, adăugă: Şi ştiu că nu e deliberat. E doar, ştiu asta, nefericit.

– Eşti un avocat excelent. Meriţi asta.

– Poţi să-i spui brokerului că putem căuta apartamente la 6 000 de dolari.

– Adevărat, zise ea. Există mansarda de pe Bond Street, îţi aminteşti? Ţi-am trimis un e-mail.

Mansardele nu făceau parte dintre preferinţele lui – avea o afinitate pentru uşile închise. Dar spuse:

– Da, îmi amintesc. Apartamentul ăla era grozav.

– E foarte interesant, Jonah.

– Voi fi mult timp plecat la Boston.

– Păi, zise ea, e la patruzeci de minute cu avionul de LaGuardia.

Şi asta îi aminti de ceva ce iubea la ea – faptul că circumstanţele n-o speriau, că era atât de adaptabilă şi de capabilă, în contrast cu... ei bine, cu alţi oameni.

– Ascultă, Syl, ştiu că lucrurile n-au fost perfecte în ultima vreme, îi spuse el.

– Acum nu pot să vorbesc despre asta, îi răspunse ea repejor.

– Ştiu, ştiu, eu doar... Cred că vom avea un viitor grozav împreună.

Pe moment, ea nu-i răspunse. Apoi îi zise pe un ton şoptit, măsurat:

– Jonah, asta înseamnă mult pentru mine. Apoi, cu o voce mai sonoră, spuse: Ei bine, trebuie să mă întorc.

– Ai început de dimineaţă?

– Munca monotonă la 4.30, în sala de conferinţe la 6.

– Iisuse! Închide, Syl.

– Ne vedem mâine-dimineaţă.

– Te iubesc.

– Idem. Pe mâine.

El închise – reafirmând, aşa simţi el, decizia de a o rupe cu Zoey. Nu contesta că afecţiunea pentru ea, care durase aproape un deceniu, avea, probabil, să fie mereu cu el într-o oarecare formă. Dar oare avea ea habar de tot ce era nevoie pentru a deveni partener la o firmă importantă de avocatură din New York? Sigur, fetele B lucrau multe ore. Nu numai că erau ore lungi, dar era vorba de 17 500 de ore. Sylvia îi putea spune că merita să fie făcut partener şi asta însemna ceva. Şi ea lucra ore grele într-o industrie grea. Din acest punct de vedere, era egala lui.

Aspectul esenţial, se gândi el, era următorul: nu era destinat ca el să fie cu Zoey. Poate că ar fi putut fi, odată – însă existau lucruri pe care nu le puteai controla. Şi, timp de zece ani, relaţia lor nu dusese nicăieri – încercuind faptul ineluctabil al incompatibilităţii lor supreme. Pe de altă parte, el şi Sylvia continuaseră să atingă în mod constant jaloanele recognoscibile ale progresului relaţional: de la întâlniri aranjate la întâlniri săptămânale; de la întâlniri săptămânale la întâlniri de trei ori pe săptămână, apoi la monogamie (declarată) şi la exclusivitate; iar acum se mutau împreună. Şi da, între ei lucrurile nu fuseseră prea grozave în ultimul timp, dar amândoi ajunseseră la concluzia că asta era consecinţa faptului că nu se vedeau suficient, iar locuitul împreună avea să îi ajute. Şi da, Jonah şi-o trăsese cu Zoey în ultimele luni.

Dar el ar fi putut să clasifice treaba aceasta drept ultimele zvâcniri ale unui obicei vechi – amintirile pălinde ale musculaturii peniene, gândi el surâzând. Acum se putea concentra – pe de-a-ntregul și cu o sinceritate deplină – asupra Sylviei. Înghiți și restul de scotch și, în satisfacția inoculată de acesta, gustă satisfacția referitoare la viață, în general, și la toate evenimentele zilei. Se duse în chicinetă și își mai turnă un pahar.

Se rezemă de aragaz (ar fi putut să-l verifice dacă era deschis, asta dacă l-ar fi pornit vreodată) și derulă lista de numere de pe BlackBerry, nerăbdător să împărtășească veștile bune, starea lui de spirit bună. Tatăl său, care se ocupa cu strângerea de fonduri, cu organizarea de evenimente caritabile etc., având o oarecare funcție în Partidul Democrat, se afla la Londra cu afaceri și era ora două dimineața acolo. Jonah și-l imagină în pat la ora aceea, după ce luase o cină copioasă cu domnii *consiglieri* ai Partidului Muncii, probabil cu o femeie culcată alături de el – fie una pe care o luase cu el la Londra, fie una pe care o cunoscuse acolo – sau, din câte știa Jonah, cu iubita londoneză. De la divorțul de mama lui Jonah, cu decenii în urmă, partenerele romantice din viața lui fuseseră destule și nu era ușor să le ții socoteala. Lui Jonah îi trecu prin minte s-o sune pe mama sa – însă doar îi trecu. Ea își conducea propria firmă de catering – care, dacă era s-o asculți pe ea, fusese mereu în ultimul deceniu la numai o nuntă distanță de faliment. În plus, avea tendința de a considera veștile legate de cariera lui drept o oportunitate de a descrie procesele și tribulațiile carierei ei. Se comporta ca și cum Jonah n-ar fi respectat ceea ce făcuse ea, lucru care n-avusese niciun sens pentru el până când nu-și dăduse seama că tatăl lui era cel care n-avea respect pentru munca ei. Părinții lui Jonah aveau obiceiul nefericit de a-l face pe el mandatarul plângerilor unuia împotriva celuilalt. Veștile despre obținerea unui caz care avea să-l propulseze pe traiectoria devenirii sale ca partener reprezentau, de asemenea, lucrul pe care nu se gândea să-l împărtășească colegilor săi de la Facultatea de Drept – nu fără a părea arogant: cei mai mulți dintre ei lucrau la firme concurente și

aveau același țel ca și el. Philip ar fi putut să se bucure sincer pentru el, dar avea să se manifeste prin a-i spune că BBEC era o multinațională coruptă, responsabilă pentru milioanele de vieți din țările în curs de dezvoltare, și că Cunningham Wolf pusese acum gheara și pe ultima parte a sufletului său nemuritor.

În cele din urmă, ajunse la numărul verișoarei lui, Becky. Era o verișoară din partea tatălui – avea douăzeci și ceva de ani și se mutase la New York cu câțiva ani în urmă pentru a-și lua o slujbă de secretară la o firmă de înregistrări. N-o văzuse atât de des pe cât ar fi trebuit, dar o plăcea. Se înțelesese mereu bine cu ea atunci când familiile lor se întâlneau de sărbători. Ea dădea dovadă într-o anumită măsură de spiritul de independență al familiei din partea tatălui. O sună pe ea.

– Bună, Becky, Jonah la telefon, spuse el atunci când ea răspunse.

– Jonah! strigă ea plină de entuziasm. Nu-mi vine să cred că ai sunat!

– O... Păi, da, adică... serviciul a fost...

– Eram aproape sigură că vei uita de ziua mea.

– Haide, suntem rude, improviză el. La mulți ani, Becky!

– O, mulțumesc, Jonah! Nu treci pe la mine în seara asta?

El privi lung spre fața întunecată a cuptorului cu microunde, de parcă acolo s-ar fi putut aduna niște aduceri aminte. Oare văzuse vreo invitație la petrecerea de aniversare a zilei de naștere?

– Ba da, chiar intenționam, îi zise el. Mai spune-mi o dată adresa.

– East 53rd Street, numărul 391, între Second și Third Avenue. Sună-mă când ajungi, s-ar putea să fim pe acoperiș.

– East 53rd Street, numărul 391, între Second și Third. Voi aduce șampanie.

– Ar fi grozav! exclamă ea entuziastă. Unul dintre prietenii lui Aimee aduce un butoiaș.

Habar n-avea cine era Aimee, dar își amintea vag că era posibil să i se fi spus cândva.

– Noi ne-am apucat deja de băut, așa că tu vino când vrei. Jonah, eu sunt deja beată.

Auzi pe cineva strigând-o pe nume.

– Ne vedem, îi zise ea, apoi închise.

Își luă paharul de scotch în dormitor, se schimbă într-o pereche de jeanși și un tricou, apoi luă paharul în baie – urină, se dădu cu deodorant la subraț, își examină fața în oglindă: frunte lată, ochi căprui adânciți în orbite, păr negru retrăgându-se spre creștet, dar încă des – firele argintii vizibile numai la o examinare atentă – și nasul – o trăsătură ambiguă, așa socotise el dintotdeauna: părând mare din anumite unghiuri și acvilin într-un fel caracteristic evreiesc; din altele, mai mult clasic roman, ceva în genul celui al lui Cezar, prezent la bustul de la Met[1]; și, când era privit drept din față, așa cum o făcea el, chiar ușor îngust – o parte aproape inconsecventă a chipului său. Era, înțelegea el, o față chipeșă, devenind, sub unele aspecte, și mai chipeșă odată cu trecerea anilor – îi trecu prin minte că a-ți da seama că ai o față chipeșă era tot ce-ți trebuia pentru a flirta în mod efectiv (dar inocent!) cu fetele de douăzeci de ani care erau prezente la petrecerea lui Becky. Înghiți și restul de scotch și-și împroșcă apoi o apă de gură de culoare verde în cavitatea bucală.

Ducându-se înapoi în living, își puse portofelul și cheile în buzunare, își verifică BlackBerry-ul și văzu un mesaj de la Sylvia: „7 PM Le Bern confirmat. Abia aștept".

Îi răspunse: „Va fi o masă pe îndelete?"

După un moment, ea îi răspunse: „Nu acum! ;-)"

Se refereau la anumite escapade ale lor care avuseseră loc cu ocazia anumitor cine. Sylvia era, vorbind la modul general, puțin cam țeapănă, cam reținută atunci când venea vorba de sex; el dădea vina pe școala-internat pentru fete din Connecticut pe care o urmase – fost pension – și pe faptul că Sylvia nu fumase niciodată marijuana. Dar, de asemenea, ea prezenta și un fel de urmă de vinovăție – și, după câteva pahare de vin,

[1] Metropolitan Opera din New York (n.tr.)

îi făcea uneori sex oral în băile restaurantelor la modă. Şi se părea că exista cel puţin o posibilitate să adauge ziua următoare de la Le Bernardin pe această listă. Era o calitate destul de plăcută pe care să o găseşti la o iubită, se gândi el, iar Zoey, uneori mai bună, dar cel mai adesea mai rea, era practic schizofrenică atunci când era vorba de sex.

Şi astfel, cu viziuni despre fete de douăzeci şi doi de ani dansând, mâncare excelentă şi gândurile din baie – despre succesul profesional şi un salariu de un milion de dolari şi despre întrega cacofonie de oportunităţi cu care New Yorkul se anunţa el însuşi şi care îi umpleau capul lui Jonah –, deschise uşa apartamentului său şi ieşi să-şi petreacă seara de vineri.

Clădirea în care se afla apartamentul lui Becky avea toate caracteristicile unui apartament pentru care unui tată nu i-ar fi displăcut să plătească banii din depozitul său de economii pentru fiica lui atunci când ea s-ar fi mutat pentru prima dată la New York: construcţie nouă, portar, ghenă de gunoi, uşi cu două sisteme de închidere – un perete din rigips în livingul lui Becky făcea dintr-un apartament cu un dormitor, rezonabil de locuit, un apartament cu două dormitoare de-abia-locuibil. Nu era vorba că Jonah s-ar fi aflat în poziţia în care să-şi permită să judece – clădirea lui avea toate caracteristicile unui apartament pe care l-ar fi ales, pentru a locui în el, un avocat care nu avea să fie niciodată acasă.

Iar Becky făcuse cu certitudine mult mai multe pentru a-şi personaliza spaţiul de locuit decât făcuse el. Pereţii fuseseră zugrăviţi într-o nuanţă veselă de galben, existau fotografii înrămate şi afişe de la expoziţii de artă şi, pentru acea ocazie, deasupra cadrului uşii de la dormitorul lui Becky era atârnată o pancartă cu „La mulţi ani!". În fundul camerei fuseseră aranjate două mese pliante pe care se găseau diferite varietăţi de băuturi în sticle din plastic, mixere şi pahare din plastic, boluri cu chipsuri, brioşe glazurate în diferite culori pastelate – coapte de Aimee, care se dovedi a fi colega de cameră a lui Becky şi o

persoană care, își dădu seama Jonah, îi mai fusese prezentată de cel puțin două ori. Butoiașul promis era în bucătărie, într-un recipient mare din plastic umplut cu gheață – de la un iPod dock se auzea o muzică pe care Jonah o recunoscu a fi proprie lanțului de magazine Duane Reade. Proporția de fete–băieți a musafirilor care socializau în perechi sau în mici gupuri era cam de 2:1, iar Jonah nu se putu abține să nu simtă ceva compasiune pentru haitele de băieți care își iteau capetele prin barurile din tot orașul și găseau opusul proporției sau chiar mai rău – când ceea ce căutau ei cu adevărat era această petrecere. Într-adevăr, când ajunsese în apartament și le văzuse pe colegele de serviciu și prietenele de școală ale lui Becky reacționând la lipsa de masculi disponibili din zonă (așa cum observase adesea că procedau femeile) îmbătându-se dinadins, aproape că simți milă pentru el însuși, implicat acum ferm-ferm într-o relație.

Dar, într-o relație sau nu, încă putea să petreacă împreună cu cei prezenți acolo, încă putea sărbători BBEC îmbătându-se. Continuase scotch-urile băute la el în apartament cu vreo două shoturi aniversare cu Becky, la sosire, apoi băuse câteva beri din butoiaș, iar acum muncea la o votcă cu tonic preparată de Aimee – proporția de alcool–alte ingrediente era, de asemenea, de 2:1. Ea și Jonah stăteau acum de vorbă în camera ei – ea era așezată la biroul ei, arătându-i pe calculator blogul alimentar pe care îl scria, încercând să-l convingă să-l citească, așa cum stătea în picioare, peste umărul ei.

– Vezi? îl întrebă ea, în timp ce ecranul se umplea cu o fotografie a unei înghețate de culoare roz-deschis, într-un cornet de hârtie. Despre asta am scris miercuri. Înghețata cu aromă de busuioc și trandafir din camioneta lui Emily din SoHo e cea mai bună din oraș. Și, dacă mi-ai citi blogul, ai ști!

– Nu știu, Aimee, spuse Jonah pe un ton blând. McDonald's de pe 45th Street face o înghețată McFlurry destul de bună. Poate că ar trebui să scriu și eu un blog alimentar.

– O, nu zău, râse ea, bătându-l ușor pe piciorul aflat lângă scaunul ei – ceva ce făcea deja cu o frecvență în creștere, observă el.

Cu toate că era drăguță, fără a se putea nega asta – față drăgălașă, minionă, îmbrăcată nonșalant în fustă și cu o pălărie de fetru –, el concluzionă că acea atingere era o tolerare permisibilă: poate *malum in se*[1] referitor la monogamie, dar nu neapărat *malum prohibitum*[2].

– Dacă îți place mâncarea de tip fast food, ar trebui măcar să te duci la Shake Shack, continuă ea. Deschid unul la World Trade Center sau cum l-o chema pe cel nou. Începu să tasteze la calculator și adăugă: Poftim, dă-mi voie să-ți arăt altceva.

El mai luă o gură din băutura lui, privind fotografiile din biblioteca ei, în timp ce ea continua să tasteze.

– De fapt, vorbesc foarte serios în legătură cu toate chestiile astea, îi dădu ea înainte, pe un ton ușor diferit. O fată din anul meu de la Barnard a încheiat deja un contract pentru a scrie o carte după blogul ei. Adică, chiar ai putea să faci asta să se întâmple cu adevărat.

– Mâncarea și internetul sunt două lucruri pe care americanii le îndrăgesc foarte tare, îi zise el, iar ea râse.

– N-am știut că avocații pot fi atât de amuzanți.

Una dintre fotografii îi atrase atenția: părea să fie făcută la un restaurant – Aimee și alte două femei erau așezate în fața unei mese acoperite cu o față de masă albă. Femeia din dreapta lui Aimee era și ea asiatică, îi semăna, deși avea o față mai rotundă și purta ochelari – Jonah presupuse că era sora ei mai mare. Dar pe el îl interesa cea de-a treia femeie: subțire, cu gâtul lung și foarte alb, cu o claie de păr negru ca pana corbului. Și, cu toate că și ea zâmbea vag, exista o anume ciudățenie, se gândi el, în privirea ei.

– Cine este? o întrebă el pe Aimee, fără să-și ia ochii de la fotografie.

– A, este sora mea, Milim, răspunse ea. Întâmplător, e singura fotografie pe care o am cu noi, împreună. Ea e doctor acum – reprezintă aripa familiei noastre care a suprareușit în viață. Evident, tata este obsedat de ea.

---

[1] Greșită prin natura ei, termen de drept (în lb. latină în text, n.tr.)

[2] Greșită fiindcă e interzisă prin lege, termen de drept (în lb. latină în text, n.tr.)

– Nu, zise Jonah – şi bătu în sticlă lângă faţa femeii palide. *Ea* cine este?

Nu reuşea să identifice exact ce anume găsea atât de straniu la ea – ceea ce avea ca efect faptul că o făcea să pară atât de ciudată. Avea nasul mare, o aluniţă proeminentă pe obraz – dar era privirea, decise el în cele din urmă, cea care era atât de ciudată: goală, fantomatică, de parcă ar fi privit fix în aparatul de fotografiat, de la o mare distanţă, deşi nu puteau să fie decât la câteva zeci de centimetri de el.

– E colega de cameră a lui Milim de la Harvard. Judith, aşa cred. Da, Judith.

Şi apoi lui Jonah îi trecu prin minte că o mai văzuse înainte.

– Judith arată de parcă tocmai a fost eliberată dintr-un lagăr al morţii.

– O, nu! zise Aimee râzând. E singura fotografie cu noi pe care o am. În plus, fata asta are o poveste cu adevărat tristă.

O mai privi preţ de o clipă pe Judith, apoi ridică din umeri şi se întoarse.

– Ei, vieţile unor oameni nu iau turnura pe care şi-o doresc ei, spuse el cu o indiferenţă exagerată.

Aimee continuă să râdă, iar el se întoarse spre calculator, care afişa acum o imagine (fu nevoit să recunoască faptul că arăta foarte apetisant) a unei tarte cu bezea.

– Aceasta e de la McDonald's sau de la Wendy's? glumi el – şi avu toate speranţele că nu se va mai gândi niciodată la Judith.

– Locurile acelea nu sunt bune pentru tine! răspunse Aimee, bătându-l din nou pe picior. Serios, ai să mori din pricina unui atac de cord, pot să-ţi prezic asta de pe-acum.

– Bună, îi salută Becky, intrând în cameră însoţită de un bărbat înalt, cu umeri păţăţoşi, pe care Jonah crezu că-l recunoaşte. Despre ce vorbiţi?

– Despre scrierea blogurilor, răspunse Jonah.

– Încerc să-ţi educ vărul în privinţa mâncărurilor! o informă Aimee.

Becky îi aruncă lui Jonah o privire atotcunoscătoare.

– Jilian are nevoie de ajutorul tău la bucătărie, Aimee, îi zise Becky. Prepară sangria[1].

– Da, grozav, spuse Aimee ridicându-se. Jonah, promite-mi c-ai să citeşti blogul, bine? E bigcitysmalltables.com. Lasă-mi un comentariu şi poate că vom putea încerca acea îngheţată într-o zi.

Îi făcu cu ochiul, apoi ieşi.

– Îmi pare rău, spuse Becky. Jur că i-am spus că ai o iubită.

Becky nu mai era acea *zaftig*[2] de un metru şaizeci şi şase (după cum spunea mama ei, mătuşa Sheila, la nesfârşit) – avea părul castaniu, lung şi cârlionţat, o gură ce zâmbea uşor şi un nas care era mai vizibil acvilin decât cel al lui Jonah. Purta o rochie de un roşu-deschis, deasupra căreia avea o jachetă neagră, cu mânecile suflecate, şi o diademă în păr – pentru ziua ei.

– Există lucruri şi mai rele decât să fii lovit de un blogger culinar, răspunse el. Ar trebui să-l citesc, de fapt.

– Nu ştiu, îi răspunse Becky. Cât de tare te interesează deserturile făcute din legume?

Râseră amândoi. Jonah era singur la părinţi – nu era obişnuit cu raportul uşor şi firesc posibil între membrii familiei de aceeaşi vârstă. Îl surprinse cât de asemănători erau, deşi se văzuseră numai câteva ore, când şi când, în decursul anilor – asemănători nu ca personalitate, ci, aşa i se părea lui Jonah, în perspectivă.

– În orice caz, ţi-l aminteşti pe iubitul meu, Danny, nu? îl întrebă ea, gesticulând cu mâna spre bărbatul care îi stătea alături.

– Mă bucur că te văd, Jonah, spuse bărbatul, dând mâna ferm cu el.

Jonah chiar îşi amintea că îl cunoscuse – şi îşi aminti imediat şi că era contabil; îşi aminti de el din pricina tunsorii retro în genul anilor 1950, a cămăşii albastre apretate şi a pantalonilor

[1] Punci de origine spaniolă, din vin roşu, cu fructe proaspete de sezon şi un strop de apă minerală sau o băutură carbogazoasă cu aromă de lămâie (n.tr.)

[2] Bine proporţionată (în idiş în text, n.tr.).

pană fără cute, kaki. Impresia pe care Danny o lăsa era legată de contabilitate – că era contabil cu normă întreagă. Era ceva gen contabil, se gândi Jonah, în modul nefiresc în care își ținea brațul atârnat pe umerii lui Becky, de parcă își ținea brațul în jurul iubitei doar fiindcă știa că acolo trebuia să stea brațul lui – în același fel în care ar fi putut să pună un alt bun depreciat în coloana debitelor dintr-un bilanț.

– Ne-am bucurat tare mult că ai putut să vii, îi zise el lui Jonah.

– Am fost foarte surprinsă, zise Becky. Vreau să spun, într-un mod plăcut. Nici măcar nu știam că ai primit invitația de la mine.

– Ei, știi tu, familia înainte de orice, îi spuse Jonah.

Din nenumăratele expresii ale plăcerii neașteptate ca el să se afle acolo, pe care le vedea pe fețele celorlalți, îi devenise clar că prezența lui la ziua lui Becky era o surpriză foarte, foarte mare – nu că ar fi fost ceva greșit ca vreunul dintre ei să fie surprins, desigur, câtă vreme știa și el că prezența lui era, în esență, accidentală. Se decise să schimbe subiectul, alegându-l pe singurul care se prezentase de la sine:

– Danny, tu ești contabil, nu? Cum te descurci cu serviciul tău?

– Extraordinar, de fapt, îi răspunse Danny. Toți oamenii vor ca de banii lor să se ocupe un expert. Teama e cel mai bun agent de vânzare pentru un expert contabil autorizat, spuse el plin de entuziasm.

Era un comentariu atât de afon, încât Jonah nu putu decât să dea din cap de parcă ar fi fost de acord.

– Ai investiții? îl întrebă Danny.

Nu avea – cel puțin nu într-un mod semnificativ –, dar Sylvia făcuse aluzii că, într-un viitor nu prea îndepărtat, avea să se ocupe ea de toate.

– Joc poker online, spuse el.

– Jonah, de fapt voiam să te întreb despre serviciul tău, spuse Becky. Mă gândesc ca în toamna aceasta să iau cursuri de pregătire pentru admitere la Facultatea de Drept.

– Zău? o întrebă el surprins. Am crezut că vrei să intri în industria muzicală.

– Mda, păi, bine, zise ea ridicând din umeri. Muzica nu e chiar ceea ce credeam eu că va fi. Ţie îţi place să fii avocat?

O privi pe Becky cu diadema ei; îl privi pe Danny cu straniul lui zâmbet robotic. Nu prea ştia ce să spună – se simţea ca şi cum ar fi fost întrebat dacă îi plăcea să-l cheme Jonah. Dar apoi se hotărî – da, îi plăcea să-l cheme Jonah. Chiar îi plăcea să fie avocat.

– E multă distracţie, râse el. E multă distracţie.

– O, Dumnezeule, eşti beat mangă, se văită Becky.

– Nu chiar mangă.

Apoi, cu o sorbitură lungă, îşi termină băutura pe care i-o pregătise Aimee.

– Cu toate că mă străduiesc, zise el, simţind că asta fusese tot ceea ce încercase să facă în ultimele 24 de ore – să se distreze puţin.

Proiectul cu îmbătatul fu accelerat considerabil atunci când, după câteva minute, se luă decizia de a muta petrecerea pe acoperiş. Butoiaşul fu încărcat în lift – toţi înşfăcară sticle cu băuturi şi bere din frigider. Liftul ducea într-un vestibul cu pereţii din sticlă, dincolo de care exista un jgheab de acoperiş care înconjura perimetrul clădirii. Arşiţa zilei pălise. La o sută de metri înălţime aerul nopţii era domol, confortabil, îmbiind la petrecere pe durata întregii nopţi. Jonah împărţi un joint cu o altă prietenă a lui Becky – o hipsteriţă cu tot ce trebuia: jeanşi de mărimea sub-30 în talie, părul facial elaborat înlăturat, o acvafobie ironică. Vorbiră despre muzică, un subiect despre care Jonah se autoflata crezând că ştie o mulţime de lucruri – cândva luase parte la zeci de spectacole Phish[1] –, dar descoperi că, după mulţi ani petrecuţi departe de scenă, nu recunoştea numele celor mai multe dintre formaţiile pe care le numea tipa. Căzură de acord să facă schimb de mixuri prin intermediul lui

[1] Formaţie rock cunoscută pentru improvizaţiile muzicale, sesiunile prelungite de jazz şi amestecul de genuri, fondată în 1983 la Universitatea din Vermont (n.tr.)

Becky. Acum, fiind atât beat, cât și drogat, Jonah jucă bere-pong[1], ajută la un stând în mâini pe butoi[2] și participă și el o dată. Apoi flirtă fără rușine cu Aimee – mergând până la a dansa cu ea –, ceea ce era un semn că era cu adevărat beat, deoarece, de regulă, trebuia să fie foarte beat pentru a dansa. Dar era mândru de el însuși pentru că nu permisese ca glumele lor sau dansul ei-cu-spatele-la-el să-i scape de sub control.

Probabil că trecuse de ora unu – intenționase să fie acasă cu o oră mai devreme –, dar nu poți să faci mereu ceea ce intenționezi, își aminti el fericit, și nici nu trebuie s-o faci. Se duse pe marginea jgheabului acoperișului, își scoase BlackBerry-ul și îi scrise Sylviei un mesaj pe care știa că nu-l va primi până dimineață: „Mă gândesc la cât de mult te iubesc". Apăsă tasta de trimitere și se sprijini cu coatele pe balustradă. Clădirea în care locuia Becky avea circa treizeci de etaje – nimic prea ambițios în conformitate cu standardele Manhattanului, dar pentru ochii oamenilor era destul pentru a crea din panorama orașului o mare imensă, smălțuită, cu ferestre strălucitoare pe culmea clădirilor – pârâiașe dens iluminate de faruri și de stopuri pe străzile de dedesubt. Puțin mai departe de balustradă, Becky scria și ea un mesaj, privind încruntată telefonul. Jonah se duse spre ea și o strânse cu afecțiune.

– Chiar mă bucur să te văd, îi zise el.

– Și eu mă bucur, îi spuse ea. Crezi că e în regulă dacă prietenul meu mai aduce alți câțiva prieteni? Nu suntem prea zgomotoși?

– Nu-ți face griji pentru asta, o asigură Jonah.

---

[1] Joc practicat la petreceri, în colegii, baruri etc., constând în aruncatul unei mingi de ping-pong în paharele cu bere, așezate sub diferite forme, cel mai adesea în triunghi, la capătul opus al mesei. Dacă mingea aruncată nimerește în pahar, berea este băută de echipa adversă. Câștigă echipa care elimină prima paharele adversarilor. (n.tr.)

[2] Joc în care concurenții stau în mâini pe butoi, fiind ținuți de picioare de alții, timp în care trebuie să bea cât mai mult prin caneaua butoiului și să reziste cât mai mult timp în acea poziție. (n.tr.)

– Hei, i-ai spus lui Aimee că ai s-o duci la Nobu?

Poate că nu stătuse prea strâns lipit de nevinovăție, după cum își imaginase.

– Mm, mda, păi... de fapt, n-am de gând s-o fac.

– Cât de drăguț pentru ea, râse Becky. Știi, voiam să-ți spun ceva. Se aplecă ceva mai aproape de el și îi vorbi și mai în șoaptă: Eu și Danny vorbim despre...

Iar zâmbetul ei păru să se lărgească și să strălucească dincolo de punctul în care ar fi putut continua.

– Logodnă, păru ea să rostească numai cu buzele.

– Nu glumești? o întrebă Jonah sincer surprins. Dar voi abia ați ajuns să fiți împreună, nu-i așa?

Ea râse.

– Acum doi ani, Jonah.

– La naiba! Timpul curge cu repeziciune atunci când trăiești într-o firmă de avocatură.

– Și tu crezi că e un tip cumsecade, nu, Jonah?

Îi trecu prin minte că nu fusese adecvat de entuziasmat în reacția lui inițială.

– Sigur că e un tip de treabă, îi răspunse el.

Și, ca și cum s-ar fi gândit pe îndelete la asta, se hotărî că fusese prea dur cu Danny. Nu era de fapt mai bine ca verișoara ta să se căsătorească cu un tip care era puțin cam prea mult contabil, prin comparație, să spunem, cu puțin cam prea mult vânzător de metamfetamină? Plus că – oricine își putea da seama după felul cum radia, fiind atât de îndrăgostită – era fericită. Și, în acel moment, fericirea verișoarei lui era foarte importantă pentru Jonah.

– Chiar e un tip de treabă, îi spuse el.

– Alaltăieri am trecut pe lângă Harry Winston și, din senin, el a vrut să intrăm, zise ea. Ăsta e un semn bun, nu?

El se gândi la Zoey, la Evan și la inelul pe care nu i-l oferise.

– Da, îi răspunse lui Becky. E un semn foarte bun.

– Totuși, nu-i spune tatălui tău, bine? Vreau să le fac o surpriză părinților mei.

– N-o să scot niciun cuvințel.

– Sunt sigură în proporție de nouăzeci la sută că el a fost ieri la cumpărături în căutarea inelului. A fost plecat toată după-amiaza și a refuzat să-mi spună unde. Așadar, nu știu, poate că se va întâmpla curând.

Lui îi trecu prin minte – în timp ce îi studia chipul sincer, de pe care se citea speranța – că ea se schimba. Și-o aminti pe Becky – ca adolescentă și chiar și pe vremea colegiului – având în mod cert o tendință spre curentul hippy. Adusese într-un an o ramură de măslin la Paștele evreiesc „în onoarea sclaviei palestiniene". Acum avea să se logodească cu un expert contabil autorizat, să poarte un diamant Harry Winston și să ia, probabil, examenul de admitere. Și totuși, relațiile îi schimbă pe oameni. Mulțumită Sylviei, el renunțase să mai bea băuturi carbogazoase și avea curele de trei culori diferite. Și poate că o progresie de la valorile hippy era, pur și simplu, o consecință firească a maturității – sau, oricum, a unei intrări ulterioare în viața de adult. El era cel care, la urma urmei, după toți acei ani de spectacole Phish, nu știa nici măcar dacă membrii formației mai erau împreună.

– Becky, mă bucur sincer pentru tine, îi spuse el cu sinceritate. O să funcționeze, îmi dau seama de asta.

Ea îl mângâie pe umăr.

– Mulțumesc, Jonah. Oricum, vino cu mine în partea cealaltă, vreau să încep jocul paharelor întoarse[1].

– Trebuie să fac pipi mai întâi. E în regulă dacă fac peste margine?

– Evident uiți că eu n-am frați, îi zise ea. Există o baie lângă lifturi. Să vii repede înapoi!

Și se îndepărtă grăbită și fericită.

---

[1] Două echipe alcătuite dintr-un număr egal de jucători stau așezate față în față, la capetele opuse ale unei mese. În fața fiecărei echipe se află un pahar cu bere. Rând pe rând, jucătorii toastează, beau berea și încearcă apoi, printr-o lovitură ușoară sau un bobârnac, să răstoarne paharul pe masă, cu gura în jos. (n.tr.)

Avea să meargă, se gândi el în timp ce înconjura jgheabul, împiedicându-se uşor. Împinse uşa dinspre vestibul, deschizând-o acolo unde se aflau lifturile, o uşă spre casa scărilor şi, da, uşa unei băi mici la stânga. Totul avea să meargă, se gândi el intrând, apăsând comutatorul şi zăvorând uşa în urma lui. Îi plăceau băile – sau, mai curând, se refugia în băi –, băile cu o toaletă, o chiuvetă şi o oglindă, acolo unde puteai să te încui şi să fii singur, şi să faci bilanţul. Uneori, chiar în timpul cinelor cu clienţii sau cu colegii, obişnuia să facă acest lucru – să pretindă că are nevoie să meargă la toaletă, intrând şi rezemându-se de uşă, verificându-şi BlackBerry-ul şi savurând răgazul de a fi el însuşi. Adesea, aşa cum se întâmpla şi acum, se privea în oglindă şi se gândea din nou cum totul, cum fiecare lucru avea să meargă – căci Danny era un tip de treabă, amabil, demn de încredere şi pe care te puteai bizui, şi ce altceva şi-ar mai fi putut dori ea de la un soţ. Pentru că Sylvia, în felul ei neabătut, îl iubea total, iar el o iubea pe ea – poate nu cu fervoarea primelor luni cu Zoey, dar acest lucru nu fusese durabil. Iubirea lui cu Sylvia era mai dură, mai matură, iar ei aveau s-o facă să meargă. Cu toţii – el şi Sylvia, şi Philip, şi Doug Chen, şi Aaron Seyler al lumii, părinţii lui, Zoey şi Evan – aveau s-o facă să meargă, cu toţii se îndreptau spre un final comun bun, un sfârşit bun. Poate, doar poate, toată lumea era pe deplin perfectibilă – şi cam atunci fu momentul în care observă ceva foarte luminos şi strălucitor pe vârful nasului său.

Se gândi că poate era un coş, însă înţelese imediat că i se întâmpla ceva straniu şi probabil foarte nenorocit – un atac de apoplexie, în cel mai bun caz, întrucât lumina de pe vârful nasului se întindea rapid, albindu-i întreaga rază vizuală şi relevându-se drept albul atotînconjurător în care toate culorile se combinau în negare – un vid oceanic în adâncime, înghiţind toate lucrurile vizibile, şi nu într-o singură absenţă uniformă, aşa cum o face întunericul de cerneală –, iar primul lucru pe care îl văzu, de parcă s-ar fi uitat prin acea albeaţă în oglinda din spatele lui, fu propriul chip îmbătrânit, neîngrijit, ridurile sale şi

slăbiciunea, și decolorarea înțelese drept sfârșitul comun al tuturor lucrurilor – fiindcă nu era decât o chestiune de timp – și, cum în liniile acelui chip vedea bulevardele orașului, se flată singur gândindu-se că era trainic, dar nu avea mai multă trăinicie decât oricare rezident al său sau decât oricare zi din calendarul lui – Empire State Building se prăbuși și Grand Central Station se prăbuși, și tunelurile metroului se inundară, și apoi apa se ridică pe străzi, prin beton, astfel încât ceea ce fusese orașul – acel oraș – deveni o insulă, întreţesută cu râuri în dărâmăturile lucrurilor prăbușite sau arse, sau bombardate, sau desfăcute, asemenea marmurei scoase din piramide, iar orașul care le înconjurase, căci era cu adevărat – era numai o chestiune de timp – până ce toate, fiecare – fiecare nume, stradă, partener, marchiză, gigabite de memorie, bucată de hârtie, brioșă, tricou, actriță, taxi, Chai, sticlă de bere, mouse, MetroCard, prieten, coleg, carte, factură, expoziție, bancă – fiecare persoană iubită și necunoscută – și Jonah Daniel Jacobstein – avea să piară ca un ochi închis. Și, profilat pe acest alb pustiu, văzu acum de parcă ar fi fost inscripționat în focul de pe el, mic și liniștit și de neconfundat: **יונה הנני**

Și apoi nu mai fu decât o baie de doi pe doi, cu mirosul distinct de mucegai natural amestecat cu cel sintetic de conifer. Și fu numai acel chip – cu toate că el îl văzu așa cum nu-l mai văzuse niciodată până atunci: inseparabil de misterul și de mortalitatea sa, așa cum fusese cel a lui Judith, se gândi el. Inima îi bubuia în piept, hainele îi erau ude de o transpirație rece. Se prinse cu mâinile de marginea chiuvetei, îngrijorat că ar fi putut leșina, și se simți imediat ușurat de soliditatea acesteia, de banalitatea rece, mată, porțelanată, dar ușurarea fu temporară, căci aplecându-se în față, chiuveta se desprinse de perete și fu lovit de un jet neregulat de apă din țevile din spatele acesteia.

Apoi fugi. Ieși în fugă din baie, lovi butonul liftului cu palma, așteptă circa trei secunde, apoi deschise larg ușa spre scări și porni să le coboare alergând, în salturi, sărind câte două odată. La primul palier dădu peste o altă viziune: doi bărbați luptându-se corp la corp. Apoi își dădu seama că cei doi

bărbați nu se luptau, de fapt, ci erau implicați într-o scenă de sex pasional: brațele unuia erau înfășurate în jurul celuilalt și gurile le erau lipite strâns una de alta. Jonah trecu grăbit pe lângă ei – văzu că unul dintre bărbați era hipsteriţa cu care fumase – și apoi, ștergându-se de ei, văzu că celălalt era Danny. Exact în acel moment, Danny deschise ochii – privirile li se intersectară și Jonah continuă să alerge pe scări.

Parcurgând mai multe etaje, se gândi că era prins într-o scară Escher[1] infinită, că viziunea făcuse să explodeze fizica realității cu totul – însă apoi, o parte din el mai puțin isterică observă că aceasta era senzația pe care o aveai atunci când coborai în fugă treizeci de etaje. Inima îi bătea în continuare nebunește – pentru a o potoli, se prinse de balustradă, se răsuci spre podea și se lăsă în genunchi. Era așa de plin de transpirație – atât rece, cât și caldă – și de apă de la chiuveta spartă, încât avea senzația că plonjase într-un ocean. Auzi un icnet dureros produs de ridicare. Îi trebui un minut pentru a-și da seama că era propria-i respirație chinuită. Se întrebă dacă avea cu adevărat o criză de inimă, dar după mai multe minute gâfâitul se mai temperă și el era încă în viață. Se ridică în picioare. Merse încet spre palierul următor, ieși de pe casa scărilor și apăsă butonul liftului. Când sosi, era gol – nu existau nici îngeri strălucitori, nici monștri demonici. Coborî în hol și apoi, cu ochii la podeaua neagră, lustruită, trecu prin ușa turnantă și ieși din clădire. Cu ochii la trotuar acum, ridică mâna pentru a face semn unui taxi și, când acesta opri, se urcă și îi spuse șoferului unde locuiește. Închise ochii strâns în timpul călătoriei spre casă – și numai când taxiul se smuci înainte își dădu seama că, mai presus de toate, urinase în pantaloni.

---

[1] Maurits Cornelis Escher, grafician olandez, cunoscut pentru xilogravuri și litografii de inspirație matematică, înfățișând construcții imposibile și explorări ale infinitului, ale arhitecturii și ale mozaicării (n.tr.)

2. JUDITH SAU STUDENTA CEA BUNĂ

Judith avea una dintre acele copilării, complexă în sinea ei, care părea să existe ca un gen de basm aspirațional din mintea americană.

Părinții ei aparțineau zonei superioare a clasei de mijloc, cu contracte permanente de muncă, oameni așezați, iubindu-se unul pe celălalt și iubindu-și unica fiică, devotați și decișii să-i ofere lui Judith o copilărie pe cât posibil perfectă. Familia mergea în excursii la schi în Colorado, în excursii la plajă în Hawaii, în excursii culturale la Paris, Londra, Atena și în Israel – când Judith absolvise școala primară, merseseră în Africa de Sud pentru a participa la un safari. Zilele ei de naștere erau întotdeauna sărbătorite în mod răsunător – primea câte un dar în fiecare seară de Hanuka. Din câte își putea ea aminti, era încurajată, sprijinită, în mod constant liniștită, spunându-i-se cât de deosebită, și de genială, și de frumoasă este.

Și, cumva ca răspuns la toate acestea, Judith muncea non-stop. Fusese unul dintre acei preșcolari încântați în ziua în care primesc prima lor temă pentru acasă – fericiți s-o primească, mândri s-o facă. Pe panoul din clasă, unde se înregistrează numărul de cărți citite de fiecare elev, șirul de stele pus în dreptul numelui lui Judith era de câteva ori mai lung decât al celorlalți copii. Se ducea la culcare recitând tabla înmulțirii, de la 1 la 12 – se pregătea pentru științe sau studii sociale alcătuindu-și teancuri imense de fișe, pe care obișnuia să le studieze una câte una, iar și iar, cu o concentrare aproape monahală. Marea ei problemă disciplinară din copilărie fusese faptul că citea cărțile înainte, în pofida instrucțiunilor profesorilor.

Ea a fost cea care, la doisprezece ani, a cerut un tutore SAT[1] – ştiind prea bine că testul nu trebuia susţinut mai devreme de cinci ani. Însă ea cu greu ar fi putut fi considerată genul de fată care s-ar fi speriat de pregătirile extreme. Odată, când ea şi părinţii ei se duseseră la un vecin cu ocazia Paştelui evreiesc, îşi petrecuse timpul destinat socializării dinaintea ritualului Seder stând aşezată pe covor şi făcându-şi tema la latină pe măsuţa de cafea. Observând acest lucru, mama gazdei – o femeie mică şi slabă, cu păr argintiu strălucitor şi pielea ridată ca a cuiva care îşi petrecuse cea mai mare parte din viaţa de adult fie deasupra unui aragaz, fie pe o plajă în Florida – spusese despre ea: „Fata asta e ca un câine cu osul său". *Os, ossis*, gândise Judith.

Treburile ei nu se limitau numai la cele pentru şcoală. Existau o mulţime de alte activităţi – teoretic, recreative –, dar pe măsură ce creştea devenea din ce în ce mai hotărâtă să împlinească ceea ce tatăl ei numea „sârguinţă de modă veche". În şcoala elementară luase lecţii particulare de pian, de spaniolă şi de olărit. În liceu, acestora li se adăugaseră Modelul Naţiunilor Unite, dezbateri, diverse societăţi onorifice, B'nai Brith Girls[2] (local şi regional), voluntariat lunar la o cantină locală de ajutor social şi participarea la crosuri în ţară.

Acest ultim domeniu a fost cel în care Judith s-a distins cel mai puţin. Cu toate că, teoretic, era construită ca un alergător de cursă lungă – de obicei cu membre lungi încă din copilărie –, nu era atletică, iar ritualurile sporturilor de echipă (răcnetele de bucurie după victorii, suspinele de după pierderi) nu i se potriveau în mod natural. Însă dinamica sportului era destul de intuitivă – şi destul de familiară: pur şi simplu, du-te. Şi, scopul mai important, aşa după cum trebuia să-i amintească mereu tatăl ei, era să demonstreze că era o tânără bine făcută.

Cam pe la sfârşitul clasei a unsprezecea, devenise limpede că Judith avea suficiente credite ca să poată absolvi liceul cu un

[1] *Standardized Admission Test* – test de admitere la majoritatea colegiilor din SUA (n.tr.)

[2] BBG este ordinul femeilor din BBYO, o asociaţie internaţională pentru tinerele liceene evreice (n.tr.)

an mai devreme. Această situație era demnă de o reuniune oficială a familiei, așa că Judith și părinții ei se adunaseră în camera de zi și se așezaseră pe canapeaua deasupra căreia trona portretul bunicului mamei lui Judith – bătrân, cu barba colilie, sever, îmbrăcat într-o redingotă neagră și având pe cap o scufie neagră, arătând, gândise dintotdeauna Judith, de parcă ar fi pășit în pictură direct dintr-un trecut autentic evreiesc *shtetl*[1].

– Voi fi sincer, sunt egoist, zise David, tatăl ei, în felul lui glumeț, pe jumătate ironic.

Era profesor de literatură și la acea dată tocmai terminase o traducere foarte apreciată a *Povestirilor din Canterbury*.

– Nu vreau s-o pierd cu un an mai devreme pe ființa pe care o prefer cel mai mult din lume.

– David, nu e nevoie să punem așa problema, îl corectă Hannah, mama ei.

Ea era poetă și romancieră, laureată a unui premiu, artist invitat și profesor la același colegiu unde preda și tatăl lui Judith.

– Iubito, îi zise mama ei. Dacă vrei, poți să accepți sfatul nostru, dar decizia îți aparține. Și, indiferent ce hotărăști, noi te vom sprijini. Dar, adăugă ea delicat, cred că este important să nu uiți că ai o viață întreagă înainte pentru a fi adult.

– Foarte adevărat, consimți iute tatăl ei, clipind.

– Zilele tale de copil zboară, îi spuse mama ei și pocni din degete în aer – o înflorătură retorică tipică mamei ei.

Cei trei discutaseră întreaga chestiune în fel și chip – cântăriseră avantajele și dezavantajele referitoare la cererile de înscriere la facultate; luaseră în considerare posibilitatea unui an de pauză și felul în care ar fi putut fi acesta petrecut; speculaseră pe marginea implicațiilor sociale ale începerii facultății la șaptesprezece ani. Și, la sfârșit, Judith decisese că n-avea să absolve mai devreme cu un an, dar, în schimb, avea să-și petreacă ultimul an încercând să acumuleze credite AP, care ar fi putut fi folosite pentru a termina facultatea cu un an mai devreme.

[1] Sătuc, orășel (în idiș în text, n.tr.)

Logica ei – pentru care David și Hannah o lăudaseră – era că în felul acesta ar fi putut absolvi școala cu un an mai devreme, fără însă să-și sacrifice ultimul an de liceu cu prietenii și fără să trebuiască să fie cea mai tânără persoană din grupa ei de boboci de la facultate. În plus, era o decizie delicată din punct de vedere financiar: un al patrulea an la școala ei particulară, Gustav Girls' Academy – deși nu tocmai ieftină – avea să coste mai puțin decât cel de-al patrulea an al oricărei facultăți particulare ar fi decis ea să urmeze. Desigur, părinții ei îi spuseseră că nu ar trebui să aibă însemnătate niciun fel de considerații financiare. Totuși, logica nu contase câtuși de puțin pentru Judith. Ea luase decizia întrucât era de acord cu tatăl ei; și nici nu voia să piardă un an cu oamenii ei preferați – nu voia să rateze niciuna dintre reuniunile de familie.

În plus, nu era ca și când Judith s-ar fi grăbit dintr-un motiv oarecare să-și termine treaba cu liceul. Adevărat, adesea era stresată și aproape niciodată nu dormea suficient. Dar toate acestea nu constituiau motive de care să-i pese cu adevărat. De fapt, ea chiar se mândrea cumva cu oboseala ei – de parcă ar fi fost o stare la care să aspiri. Din această perspectivă, putea aprecia mai bine noțiunile de atletism: când ea și coechipierele ei transpirau și urcau în fugă, clătinându-se, pe Triangle Street, simțea o anumită formă de comuniune cu ele – aceeași pe care o simțea intrând în biblioteca de la Gustav Girls' Academy sâmbăta, cu rucsacul ei greu din pricina cărților, pentru a o găsi înțesată de colegii ei de clasă.

Mai târziu de-a lungul vieții, când avea să petreacă un timp îndelungat în galerii și la licitații, privind lung operele de artă pe care ar fi putut să le cumpere pentru a decora pereții cazinoului pe care Colonelul îl construia în Las Vegas, se întreba ce anume o impulsionase pe Judith cea mică să muncească din răsputeri. Fusese, fără doar și poate, un copil din clasa care își permitea relaxarea. De ce, prin urmare, existase atât de puțină relaxare?

În parte, ea înțelegea – se regăsea de fapt în conexiunile speciale ale ADN-ului ei, în „cine era". Avea colegi de clasă la

Gustav's care fumau marijuana între ore şi mergeau la concerte Phish în weekenduri. Dar majoritatea – chiar cea mai mare parte dintre ei – erau mici teroriști ai autodisciplinei, asemenea ei. Diferențele dintre ea şi ei cei mai mulți dintre colegii ei de clasă erau diferențele în grade dintre fanatism şi fervoare.

Munca, ajunsese Judith să creadă, era cumva intrinsecă afirmației că aparținea păturii superioare a clasei mijlocii. La cel mai elementar nivel, ea şi majoritatea celor cu care mergea la şcoală erau crescuți să creadă că munca din răsputeri era cheia succesului în viață: pentru a avea o carieră aşa cum ți-o doreai, trebuia să mergi la un colegiu bun; pentru a intra la un colegiu bun, trebuia să reuşeşti la liceu şi în toate celelalte; şi, pentru a reuşi în toate, era necesară o muncă susținută. Era afirmația fundamentală – promisiunea realizării americane. Şi totuşi, înțelesese ea mai târziu, intensitatea efortului era în afara afirmației din această logică. Era, conchisese ea, ca şi cum ar fi trăit cu senzația că ar datora trezirile la ora 5 dimineața, verile petrecute în taberele de pregătire ale SAT-ului, timpul petrecut studiind în clasă, în afara clasei, în maşină în drum spre întrunirile National Honor Society – că şi le datorau lor înşişi, dar şi părinților –, de la dormitoarele imense în care dormeau, la maşinile în care erau conduşi şi la piscinele din curtea din spatele casei în care înotau. Era ca şi cum munca, în cele din urmă, îi făcea nu bogați, ci mai curând merituoşi.

Pentru Judith mai exista – la fel ca pentru mulți dintre ei – încă un alt element al sârguinței ei, deşi era unul asupra căruia nu intenționa să insiste în viața sa de adult: faptul că era evreică. Familia ei nu era religioasă în sensul ortodox al cuvântului – nu respectau cuşer[1], nu se abțineau de la statul la televizor şi de la umblatul cu bani vinerea seara. Însă iudaismul era important pentru ei. Aparțineau unei sinagogi reformate, se duceau o dată pe lună pentru sabat şi la majoritatea sărbătorilor importante. Existau obiecte de artă iudaică în casă şi un *mezuzah*[2] la

[1] Pregătit după ritualul evreiesc (despre mâncăruri şi băuturi) (n.tr.)
[2] Chivot (în idiş în text, n.tr.)

uşa din faţă. Hannah, a cărei mamă era unul dintre supravieţuitorii de la Buchenwald, îşi plasa întotdeauna romanele în mediul evreiesc elevat din Philadelphia în care fusese crescută – câştigase o medalie Brochstein pentru traducerile ei de poezie idiş. Şi, poate cel mai influent dintre toate, exista în familie un respect colectiv pentru gândire, pentru discuţii pur teoretice, pentru erudiţie. Pentru Judith, obligaţia de a studia fusese inextricabilă ideii ei despre ce însemna să fii evreu. Evreii, i se spunea, erau Poporul Ales – şi aceasta nu era o garanţie a excepţionalismului, ci mai curând o obligaţie de a duce mai departe o tradiţie care includea articularea monoteismului, fondarea multora dintre filosofiile mari ale lumii, inventarea psihoterapiei şi descoperirea fizicii relativiste. Cele mai importante momente de sentiment religios nu surveneau în Templu, ci mai curând atunci când se afla la ea în dormitor, muncind la o lucrare sau la un set de probleme, şi îl auzea pe tatăl ei dactilografiind la el în birou şi pe mama ei recitând versuri calm şi liniştit. Şi Judith avea să aibă senzaţia – să aibă senzaţia că ştia – că Dumnezeu era real, real în mod iminent, şi că ei toţi erau parte din ceva mult mai mare decât ei înşişi.

În plus, ca adult, Judith nu se gândea cine ştie ce la asemenea amintiri, iar dacă o făcea, îşi îndrepta atenţia foarte curând asupra unui Rothko sau unui De Kooning, pe care fusese însărcinată să-i cumpere la o licitaţie – poate că avea să stea în dosul unei draperii, încercând să le vizualizeze pe toate.

La vremea când Judith începuse liceul, părinţii ei – în pofida faptului că erau atât de mândri de ea – se îngrijorau uneori cu adevărat în legătură cu fiica lor, care le apărea ca fiind atât de profund studioasă, poate în detrimentul altor lucruri care ar fi putut să existe. Avea două prietene din şcoala elementară, dar nu putea fi numită populară; existase un prieten pentru câteva luni în primul an, dar ei îşi dăduseră imediat seama că el era fără speranţă de nepotrivit pentru fata lor (într-adevăr, literalmente aşa stăteau lucrurile, căci Judith era cu câţiva centimetri mai înaltă

decât el). Şi, deşi nu minţeau atunci când îi spuneau cât de frumoasă credeau ei că este ea – pe dinăuntru şi pe dinafară –, niciunul nu pretindea că acea frumuseţe era de genul convenţional.

Judith nu putea să nu-şi dea seama că trăsese câteva dintre cele mai puţin de dorit cărţi din pachetul de gene combinate ale părinţilor ei. Avea silueta lungă şi subţire a tatălui ei, însă fără graţia neaşteptată care îl făcea să fie un dansator atât de bun la nunţi. Avea nasul în vânt al mamei ei, dar fără delicateţea ochilor şi a gurii acesteia, care îl făcuseră pe Hunter S. Thompson ca în anii '70, în timpul unei petreceri, beat fiind, să o ceară de soţie. Şi, cel mai neplăcut dintre toate, Judith moştenise părul mamei lui David – despre care fetele din BBG spuneau că este evreofro-ul[1] ei: negru ca pana corbului, des şi creţ ca un burete de vase, antigravitaţional în creşterea sa – Judith şi Hannah încercaseră nenumărate strategii în decursul anilor pentru a-l îmblânzi, incluzând utilizarea a zeci de balsamuri diferite, piepteni cu dinţii rari din materiale diferite, dimineţi de întins cu placa, o vară întreagă de îndreptat profesional, dar, în ultimă instanţă, concluzionaseră că pur şi simplu nu era nimic de făcut. În liceu, în colegiu şi în anii de masterat, Judith îşi purtase părul de nedomolit cu cărare într-o parte.

Însă Judith nu era o adolescentă excesiv de ruşinoasă. Avea, într-adevăr, momente neplăcute când se vedea pe sine în timp ce mergea pe hol: cea mai înaltă din clasa ei, cu un mers greoi, cu genunchii şi coatele mai proeminente decât sânii. Dar îşi tempera înţelegerea faptului că era o tânără care arăta întru câtva ciudat prin încrederea că era ceva oarecum fascinant în această ciudăţenie – în contrastul dintre pielea ei albă şi părul negru, în aluniţa mică şi rotundă aflată exact sub ochiul ei stâng. Şi, dacă acest lucru nu era apreciat acum, avea credinţa că într-o bună zi avea să fie. În plus, jumătate dintre fetele indiscutabil frumoase de la Gustav's erau anorexice. Literalmente, niciuna dintre adolescentele pe care ea le cunoştea nu părea să fie pe deplin mulţumită de înfăţişarea ei.

[1] În text, jewfro – aluzie la stilul afro (n.tr.)

Mai mult, nu se putea abţine să nu capete ceva satisfacţii trupeşti în plus, pentru că oricum îşi pierduse virginitatea cu un tip de douăzeci şi cinci de ani.

Părinţii lui Judith s-ar fi îngrijorat mai puţin în legătură cu viaţa socială a fiicei lor dacă ar fi ştiut că, în timp ce era într-adevăr profund studioasă, nu se reducea totul doar la atât. De fapt, ea se mândrea cu aşa ceva. Dar dacă părinţii ei ar fi avut o imagine mai de ansamblu asupra vieţii fiicei lor – interioară şi exterioară –, s-ar fi îngrijorat cu siguranţă mai tare, însă din motive mai bine întemeiate.

Râvna pe care Judith o arăta în munca pentru şcoală era numai o manifestare a unei ardori generale din firea ei, de care ea era conştientă – un tip de aviditate insaţiabilă care uneori îi scăpa de sub control. Când avea opt ani, profesorul ei de ebraică îi explicase că *yadul*[1] din caseta de sticlă de pe biroul directorului fusese salvat dintr-o sinagogă lituaniană arsă în timpul celui de al Doilea Război Mondial. Judith îl furase – şi, timp de două săptămâni, încuiase uşa camerei ei şi admirase în secret frumuseţea bronzului patinat, eleganţa articulării degetelor – ca să doarmă cu el sub pernă, de parcă ar fi încercat astfel să-i absoarbă potenţa pierderii şi supravieţuirii, şi sfinţeniei care, după părerea ei, erau emanate de acel obiect. Apoi, rabinul îi adunase pe toţi elevii şcolii de ebraică în *shul*[2] şi le vorbise timp de patruzeci de minute pline de pasiune despre moştenirea lui *Shoah*[3], despre necesitatea amintirii acesteia în obiect şi în gând, despre inestimabila valoare a artefactelor asemenea *yadului* – şi, după numai zece cuvinte, Judith îşi dăduse seama, cu senzaţia impetuoasă de a se fi scuturat din somn, că – în pofida sensului de pioşenie pe care îl percepuse în preajma întregului proiect – făcuse ceva deosebit de greşit. Din fericire (sau aşa i se păruse ei atunci), reuşise, în secret, să returneze *yadul*, iar vinovăţia ei nu fusese descoperită niciodată.

---

[1] Arătător ritualic folosit în timpul lecturii Torei (în idiş în text, n.tr.).

[2] Sinagogă (în idiş în text, n.tr.).

[3] Holocaust, calamitate (în idiş în text, n.tr.)

Zelul lui Judith avea o calitate flotantă, nediscriminată. Putea fi redirecționat la fel de lesne spre iudaism ca și spre, să spunem, Egiptul antic – capitol de civilizație la care clasa a cincea, în care se afla și ea, petrecuse trei luni de studiu, perioadă în care Judith memorase numele tuturor faraonilor din Regatul de Mijloc și învățase singură zeci de hieroglife. Crescând, Judith avu pur și simplu un zel pentru zel – o pasiune pentru niveluri sau acte de vehemență mai mari și caracter mai tăios decât cele cu care cei din jurul ei păreau satisfăcuți.

Acest zel își găsise un nou debușeu atunci când Judith descoperise masturbarea, creând o legătură între predilecția pentru extremism și sex, care – avea ea să-și dea seama mai târziu în viață – nu era câtuși de puțin avantajoasă. Asemenea majorității fetelor cu care depăna povești după ce mai crescuse, la început habar n-avea ce făcea. Urmărea o scenă de dormitor marcată prin „cu acordul părinților" sau se uita pur și simplu la poze cu statui grecești și o dispoziție nefamiliară o învăluia. Se retrăgea în dormitorul ei, încuia ușa și, strângând și desfăcând de câteva ori picioarele în jurul unui colț de saltea, târnea câteva unde de senzație care păreau să ia naștere din sursa nefamiliarității sale. Practica condusese la metode mai sofisticate, până când ajunsese să petreacă ore întregi captivă într-o lume secretă, ale cărei dimensiuni și senzații nu puteau fi articulate. Realizase, desigur, că și alții se masturbau – avusese discuția aceasta cu mama ei cu mult înainte de prima menstruație și suportase o oră de educație sexuală în clasa a șasea. Dar cu ochii strâns închiși și cu ferestrele de la dormitorul ei larg deschise, ea credea că nimeni nu se masturba chiar așa.

Asemenea puncte de diferențiere erau importante pentru ea. La fel ca multe alte adolescente cu mari realizări (la fel ca multe alte persoane cu mari realizări, indiferent de vârstă, avea ea să ajungă să înțeleagă), avea o angoasă instinctivă legată de ideea de a fi „normală": de a fi ca toți ceilalți, cu nimic specială, pur și simplu o altă fată de la Gustav's și așa mai departe. Această grijă, credea ea, era cel puțin o parte a motivului pentru care

anorexia era atât de des întâlnită la colegele ei; îţi oferea un secret – o suferinţă secretă.

Dacă pe la începutul clasei a zecea privea masturbarea ca pe o marcă de distincţie faţă de colegele de clasă, era de asemenea conştientă că în cele mai multe iniţiative sexuale ea încă nu se remarcase. Fetele din clasa ei trecuseră la baza a doua, a treia – făcuseră sex chiar şi cu băieţi de la alte şcoli din oraş. Şi în afară de câteva giugiuleli stângace din timpul unui joc de învârte-sticla la petrecerea de bar mitzvah a unei prietene, viaţa sexuală a lui Judith rămăsese strict o legătură amoroasă cu ea însăşi. Pur şi simplu nu ştia cum să flirteze cu băieţii, cum să se facă atrăgătoare pentru băieţi, cum să transforme prieteniile pe care le avea cu băieţii în ceva fizic. Prăpastia dintre ieşirile cu colegii la filme şi bucuriile dureroase ale unui orgasm i se părea – mai mult sau mai puţin – imposibil de acoperit. Iar asta constituia o frustrare pentru Judith – nu atât de mult din pricina faptului că ea credea că ar fi avut parte de mai multă plăcere dacă un băiat „ar fi mângâiat-o până sus" (expresie argotică mult prea potrivită, observase ea, dată fiind înălţimea ei), ci mai curând pentru că a nu fi ştiut ceva era contrar firii ei – ba chiar modului ei existenţial. Faptul că nu-şi putea găsi un iubit o făcea pe Judith să se simtă prost. Fiind o fată de cincisprezece ani, Judith nu se considera o singuratică. Avea mai mulţi prieteni la şcoală şi doi prieteni foarte buni cu care locuia, mama şi tata. Şi totuşi, înţelegea că existau forme de companie care ei îi lipseau. Ea era, la urma urmelor, o tânără care se străduia să fie bine instruită.

Şi apoi, se îndrăgostise de profesorul ei de engleză.

Cursul se numea „Scriitorii din secolul al XIX-lea şi inventarea Americii". Judith şi alte două fete din clasa ei, Amanda Veen şi Stacy Barashkov, se adunaseră în prima zi în camera 13 şi se aşezaseră împreună în jurul unei mese rotunde din lemn de lângă o fereastră pictată ce dădea spre spaţiul comun din spatele şcolii. Gabe intrase purtând o ţinută pe care ea avea să ajungă să o cunoască drept caracteristică: cămaşă şi cravată, jeanşi, fără sacou. El era (cu adevărat, zău!) nu cu mult mai în vârstă decât

ea – absolvise facultatea cu numai câțiva ani în urmă și avea ca specializare principală scrierea creativă și engleza la Berkeley; cu o vară în urmă, încheiase doi ani de predare în Uganda pentru Peace Corps și avea o nuvelă publicată în *The Kenyon Review* și un roman pe jumătate terminat pe biroul din apartamentul lui. Dar ea avea să afle toate acestea mai târziu. Când el se dusese la tablă în ziua aceea – cu un mers nonșalant, încrezător, care o izbise ca fiind extraordinar de masculin –, tot ceea ce Judith știa despre el era că profesorul era nou în școală, că era foarte înalt (un metru nouăzeci și cinci), brunet, cu un nas grecesc; el scosese o carte cu colțurile îndoite din geanta de poștaș pe care o purta peste piept și citise: „Văzduhul nu-i parfum – nu are gustul și mirosul distilării,/El este pe potriva gurii mele și drag îmi e de-a pururi,/La pârâul din marginea pădurii mă voi duce, să fiu gol și neprefăcut,/Simt că-s nebun de dorul de a-l atinge"[1]. Apoi, închizând cartea și lăsând-o pe masă în timp ce-și scotea geanta de pe umăr, le întrebase:

– Așadar, domnișoarelor, despre ce vorbește aici Walt Whitman?

„Așadar, asta e senzația", se gândise Judith.

În realitate, erau toate îndrăgostite de el – Amanda Veen răspunsese închizându-se într-o tăcere încăpățânată care durase întregul semestru, Stacy Barashkov răspunsese în clasă la întrebări cu monologuri anxioase pregătite dinainte, cu mâinile fluturându-i haotic în față. Judith – la care cele mai puternice emoții interne aveau tendința să producă un tip de calm folositor, dacă nu straniu (până și pentru ea) – ajunsese la concluzia că cea mai bună atitudine pentru a-i câștiga afecțiunea era să-i arate că și ea era genială.

Mama ei, citindu-i primul eseu despre *Fire de iarbă*, îi spusese cu sinceritate că ar fi dat un A dacă unul dintre studenții ei din anul I de la cursul de poezie pentru poeți i l-ar fi prezentat (aceasta fusese una dintre ocaziile în care simțise că intelectul

[1] Traducere de Mihnea Gheorghiu (n.tr.)

fiicei ei îi provoca un sentiment de respect amestecat cu teamă și cu uimire). Gustav's avea un punct de vedere principial împotriva calificativelor-litere, însă Gabe fusese plin de efuziune în laudele pe care i le scrisese în partea de jos a paginii, sub concluzia ei. Pentru eseul următor despre Emily Dickinson, Judith efectuase ore întregi de cercetare la bibliotecă, trasând conexiuni între viața poetei în Amherst și „temele psihologice" din versurile acesteia. De data aceasta, și Gabe avusese un sentiment de respect amestecat cu teamă și cu uimire. Judith era foarte atentă ca eseurile ei să nu fie excesiv de pedante, într-un stil școlăresc: ea voia să demonstreze că sesizase frumusețea și expansivitatea acelei scrieri, că împărtășea și ea pasiunea evidentă a lui Gabe pentru aceasta, că văzuse aceleași scântei ale lumii pe care o promitea, scântei care alcătuiau, considera ea, strălucirea din privirea lui atunci când le citea cu voce tare Amandei, lui Stacy și ei (cu toate că lui Judith îi plăcea să creadă că numai ei): „Urma divinei dureri / Preface-n ascuns / Sensuri aflate / Adânc, nepătruns"[1]. Și, mai presus de orice, dorea să lase să se înțeleagă că era mistuită de aceleași doruri care o animaseră și pe autoarea versurilor. „Grădina din spatele casei sale deveni pentru tânăra Emily Dickinson peisajul imaginativ în care dramele indicau că ea tânjea și se temea în același timp să experimenteze în viața-i reală", scria ea. Era conștientă că putea să se îndrăgostească de literatura americană a secolului al XIX-lea la fel de tare cum se îndrăgostise de Gabe – dar, într-o interpretare a evenimentelor care era puțin cam prea fantezistă pentru viața reală a oricui, ea concluzionă că nu trebuia să existe o diferență prea mare.

În orice caz, eseurile avură efectul scontat și, în partea de jos a exercițiului creativ care explora temele transcendentalismului în viața ei de zi cu zi, Gabe scrise: „Judith, ești o tânără excepțională. Hai să ne facem timp să discutăm între patru ochi eseul tău".

[1] „Când piezișă cade raza", de Emily Dickinson, traducere de Mihaela Ghelmegeanu, în *Antologie de poezie americană de la începuturi până azi*, ediție întocmită de Leon Levițchi și Tudor Dorin, Editura Minerva, București, 1977 (n.tr.)

Acest comentariu – care, într-una dintre foarte puținele situații din viața ei, o făcu să se îmbujoreze la față – avea să rămână trăsătura esențială a unei cariere academice deosebite.

Se întâlniră după ore la o cafea, în cafeneaua din holul de la Gustav's. În felul lui de obicei amiabil, jovial, îi povesti despre frecventarea colegiului Berkeley și despre predatul în Uganda. O întrebă despre familia ei, prietenii ei, planurile ei referitoare la colegiu și la ce avea de gând să facă după. Fu surprinsă să constate cât de ușor era să vorbească cu el – sau, mai curând, gândi ea mai târziu, cât de ușor îi era lui să o asculte, să poarte un dialog cu ea. Era obișnuită ca băieții să fie ușor perplecși sau să fie îndepărtați de comportamentul ei – care, spre deosebire de cel al multor fete de vârsta ei, nu era luminos și presărat cu chicoteli, ci mai degrabă contemplativ și introvertit. Ea nu se considera tocmai timidă, ci mai curând rezervată, cu toate că exista o deosebire pe care puțini adolescenți păreau să se deranjeze s-o facă. În timp ce vorbea cu Gabe pe tonul ei măsurat, de altistă, el încuviința, dând din cap, reacționa cu un interes și o apreciere vizibile, pe care nu le mai văzuse la niciun bărbat în afară de tatăl ei. Și de ce ar fi reacționat el față de ea în felul în care o făceau băieții? se întrebă ea la un moment dat – el nu era un băiat. Și Gabe avea să-i spună – mult mai târziu – că el găsea de-a dreptul uimitoare, ba chiar sexy, felul ei calm de a vorbi și atenția din privirea ei.

Când terminară de băut cafeaua, făcură schimb de adrese de e-mail. El începu să-i trimită poezii – Philip Larkin și Frank O'Hara la început; mai târziu, Pablo Neruda, e.e. cummings. Uneori îi trimitea câte un mesaj cu numai o singură propoziție sau cu o singură frază la subiect („Nu ești niciodată mai american decât atunci când ești adolescent"; „El nu era doar un toboșar, era fratele mai mic al cuiva"). Ea descoperea fragmentele de poezii sau versurile cântecelor – cumpăra cărțile poeților, cumpăra albumele, îi trimitea la rândul ei poezii și versurile cântecelor, salvând și imprimând toate e-mailurile, pe care le ținea în ascunzătoarea de sub patul ei, într-o casetă din piele pe care o luase din dulapul mamei ei și pe care, uneori, o scotea

în timpul nopții pentru a dormi apoi cu obrazul lipit de materialul uzat, de parcă ar fi fost o pernă.

Începură să se întâlnească la cafea o dată sau de două ori pe săptămână. El își păstra o stare de spirit relaxată și subiecte potrivite, în general, relației student–profesor, însă curând ea observă că lui începea să-i tremure piciorul atunci când ea se așeza prima și că bătea cu inelarul în lateralul cești de cafea în timp ce vorbea cu ea. El începu să-i povestească despre propriile scrieri, despre romanul lui (un Bildungsroman despre un bărbat care încerca să-și modeleze viața după tânărul James Joyce), despre planurile lui de viitor.

– Ești un suflet vechi, îi zise el odată, în timp ce se ridicau de la cafea.

– Uneori gândesc mai matur decât vârsta mea.

Ea își dădu seama atunci că, la un moment dat, el coborâse bariera pe care ea încercase, cu toată puterea inteligenței ei, să-l determine s-o coboare, că reușise să extindă felul în care era percepută de el.

Câțiva ani mai târziu, privind retrospectiv, ea avu senzația unei inevitabilități a modului în care se petrecuseră evenimentele ulterior, cu toate că poate fusese inevitabil încă de la prima cafea, de la primul e-mail. Dincolo de asta, la un moment dat trebuie să fi fost vorba de faptul că amândoi doreau același lucru și că nu era decât o chestiune de timp până să se întâmple; într-o după-amiază, el se oferi s-o conducă acasă. Căzură de acord să facă o scurtă plimbare înainte s-o lase acasă; și această plimbare îi conduse printr-o lizieră spre malul unui pârâu. Cu soarele după-amiezii reflectându-se pe chipul lor, cei doi se așezară unul lângă altul pe un buștean plasat atât de convenabil de-a lungul malului, încât părea să fi fost pus acolo taman pentru ei.

– Ești cu adevărat extraordinară, îi spuse Gabe aproape cu tristețe.

Ceva din tonul vocii lui îi făcu inima să-i bubuie în piept, izbindu-i-se de coaste – fu nevoită să respire pe nări pentru a masca accelerarea ritmului respirației ei. Erau senzații cunoscute

numai de la sfârşitul crosurilor – dar, cumva, acum nu era chiar o stare neplăcută, ci părea să fie în multe feluri exact ceea ce ea căutase.

– Simt că am o legătură cu tine, continuă el. Trebuie să simţi asta, Judith, zise apoi, întorcându-se spre ea – ochii lui căprui şi blânzi făcură să ia amploare tulburarea produsă de agitaţia şi de excitarea dinlăuntrul ei. Hai s-o terminăm cu prostiile! Suntem pe un teritoriu foarte, foarte primejdios.

Ea reuşi să dea aprobator din cap, cu stăpânire de sine.

– Ar trebui să ştii că am o iubită, îi zise el. În California. Emma.

„Avem un nou duşman", fu fraza care i se ivi în minte – un citat, îşi dădu ea seama imediat, din *Imperiul contraatacă* – un film pe care îl văzuse de stânjenitor de multe ori împreună cu tatăl ei. Acest lucru ar fi trebuit s-o avertizeze asupra faptului că era prea tânără pentru a face asta, dar mintea ei era, de altfel, ocupată în acel moment.

– Acum trebuie să te duc acasă, îi spuse el.

Dar, desigur, niciunul dintre ei nu se clinti.

– Voi fi în continuare profesorul tău. Putem rămâne prieteni.

– Vreau mai mult, îi spuse Judith.

Poate că ea îşi dădu seama că exista în persoana ei o linie dincolo de care el nu-şi permitea să treacă – şi poate că asta o îmboldea pe ea cu şi mai mare forţă să o treacă, răspunzând din nou zelului care o determinase să fure *yadul* de pe biroul directorului. Întinse mâinile şi îi luă capul între palmele ei, trăgându-i faţa spre ea. Aceste prime atingeri fură dogoritoare în intensitatea lor – mai ales pentru o adolescentă de cincisprezece ani înamorată de literatura americană a secolului al XIX-lea, înamorată de ideea literaturii, înamorată de pasiunile ei şi de pasiunile pe care le căutase toată viaţa, de a-şi pierde virginiatea pe malul unui pârâu, pe piele imprimându-i-se crenguţe şi în păr încurcându-i-se fire de iarbă – şi erau tot ceea ce putea Judith Klein Bulbrook să ceară. Când el se ridică de pe ea şi se duse să caute în iarbă lenjeria intimă care fusese aruncată, ea rămase

culcată pe spate, privind cerul – mişcarea norilor fiind întreruptă de ramurile din vârful copacilor –, cu degetele atârnând deasupra răcelii pârâului. Se gândi la ceea ce tocmai făcuse – la casa unde trebuia să se ducă, la viitorul care acum i se oferea – şi avu senzaţia unei plenitudini perfecte în viaţa ei. Era cel mai fericit moment al vieţii ei, realiză ea, şi îi mulţumi Domnului pentru el.

Momentul n-a durat, desigur. Când Gabe s-a întors, ţinând chiloţeii ei galbeni ca soarele cu un mic imprimeu floral (nu bănuise că aceea avea să fie ziua), ea izbucni în lacrimi – consecinţă a lucrurilor care se întâmplaseră brusc, iritant de aparent. Avea cincisprezece ani şi profesorul ei de engleză tocmai îi răpise fecioria; zăcea pe jumătate goală lângă un pârâu; un bărbat stătea în picioare alături de ea, cu lenjeria ei intimă în mână. Dar mereu avea să-l considere un om bun pentru ceea ce făcuse el apoi: îngenunchease alături de ea, o mângâiase pe părul aspru şi îi promisese că avea să fie totul bine.

Aventura amoroasă nu durase prea mult (după cum se putea bănui, recunoscu Judith privind retrospectiv). Zău, totul era prea, prea intens – pentru amândoi şi poate chiar mai mult pentru el. El se simţea teribil de vinovat: pentru că o înşelase pe Emma, prietena din California, şi, mai mult decât atât, pentru că nu se putea elibera de gândul apăsător că „profitase de ea", indiferent ce i-ar fi spus ea pentru a-l linişti. De asemenea, riscurile îl împovărau – riscurile care abia începeau cu relaţia lor şi cariera lui de profesor. Judith nu se gândi că părinţii ei vor merge atât de departe încât să obţină arestarea lui pentru violul comis asupra ei, dacă ar fi aflat, dar nici nu putea să fie sigură. Nu avusese niciodată o ceartă serioasă cu ei. În timpul lunii în care au fost împreună el a slăbit, spunându-i că nu mai dormea bine şi că nu mai putea lucra la romanul lui. Uneori, la ore, arăta atât de palid, încât ei chiar îi părea rău pentru el.

În ceea ce o privea, Judith era conştientă că, din pricina zelului, era vârâtă până peste cap în asta. Îi plăcea sexul (acesta fiind un adevăr radical, spus numai pe jumătate), dar – într-adevăr – aşa se punea problema. Era şocant pentru ea – aproape

înspăimântător – felul în care corpul ei fugea de ea în timp ce se apropia de un orgasm cu el, ca să nu mai pomenim de ceea ce făcea când avea unul. Găsi că îi era greu să treacă într-o singură după-amiază de la statutul de fată căreia nu-i fusese scos niciodată sutienul la cel de ființă matură sexual. Cumva, își dorea să fi fost mângâiată până sus la un moment dat. Și totul o făcea să se simtă puțin înstrăinată în propria-i viață – înstrăinată, chiar și într-o mică măsură, de părinții ei, pe care era nevoită să-i mintă pentru prima dată. Trecea de la o stare la alta – era când voioasă, când plină de regrete, când euforică, când înspăimântată și cu mustrări de conștiință. Asemenea schimbări ale stării sufletești îi erau cu totul necunoscute – erau atât de necaracteristice pentru felul în care se știa ea! Părea atât de adolescentă! Se întâmplă apoi la un restaurant aflat la douăzeci de minute distanță de oraș, în timp ce chibzuia dacă el ar fi putut să petreacă o noapte la ea acasă când părinții ei erau plecați în weekend – observând că el îndoise furculița din metal ieftin de pe masă sub forma cifrei opt; atunci deciseră, fără prea multe discuții, că trebuia ca povestea lor să se termine.

În acea noapte reciti toate e-mailurile și poeziile – de parcă exaltarea produsă anterior de acestea avea să-i aline mâhnirea din prezent – și suspină până adormi. Dar când se trezi a doua zi, își dădu seama că era alinată. Și descoperi, străbătând culoarele de la Gustav's în acea dimineață, că avea acum un secret care l-ar fi surclasat pe cel al oricărei alte fete din școală. Își închipui, ducându-se de la o oră la alta, cu cărțile ținute strâns la piept, cu aureola neagră de păr plutind deasupra frunții palide, că dacă cineva ar fi privit de aproape, ar fi văzut că sclipirea pe care o remarcase prima dată în ochii lui Gabe devenise acum permanentă într-ai ei. (Pe atunci nu se gândise că acesta fusese motivul pentru care alesese să aibă această aventură, desigur, dar pe vremea când se afla în Las Vegas, nu mai era chiar atât de sigură.)

Totuși, a existat și o coda nefericită a relației sale. Judith lua pilule de la treisprezece ani, pentru a avea o menstruație

regulată – dar nimeni nu primește A-uri pentru absolut tot. Iar Judith, fiind o elevă de liceu cât se poate de ocupată, cu extrem de multe gânduri, însărcinări, activități pe cap în orice moment, era mai puțin perfectă când venea vorba să-și amintească să ia pilula anticoncepțională. Îi acordase mai multă atenție după ce începuse să facă sex, bineînțeles, dar – după cum aflase în timpul orei de educație sexuală din clasa a șasea –, după ce ai început să faci sex, e posibil să fie prea târziu.

După a cincea zi fără menstruație, îi mărturisi lui Gabe. Stăteau în mașină, în capătul potecii, în apropierea locului în care făcuseră dragoste prima dată. Fața lui păru să capete o nuanță de verde ca a supei de mazăre – expresia lui nu era neapărat de panică, ci progresiv catatonică. Apoi, izbucni în lacrimi.

– Ultimul lucru pe care mi l-am dorit vreodată a fost să-ți stric viața, îi spuse el.

De data aceasta, ea fu cea care îl alină. Întrucât urgența părea tot mai probabilă, o cuprinse una dintre stările ei de calm. Se gândise la tot: avea să-i spună mamei ei, dar nu și tatălui; avea să se abțină de la a-i dezvălui identitatea lui Gabe și considera ca mama ei avea să respecte asta; avea să meargă la centrul medical din campus, unde mersese toată viața pentru răceli și streptococi, și avea să facă avort. Iar acest lucru avea să fie îngrozitor, își spusese ea, dar era cursul logic al acțiunii – iar la sfârșit avea să fie bine. Urma să se împace cu gândul și să meargă în continuare la orice Ivy[1] ar fi ales – încă putea să devină renumită în orice domeniu de studiu ar fi decis. Viața ei, pe scurt, nu avea să fie chiar deloc stricată: încă putea să se desfășoare așa cum trebuia.

Când el se opri din plâns, încercă să se adune – din cine știe ce motive, acest lucru includea și scoaterea cravatei – și îi spuse:

– În regulă! Ei bine, hai să mergem să luăm un test de sarcină.

---

[1] Ivy League – grup de opt universități: Brown University, Columbia University, Cornell University, Dartmouth College, Harvard University, Princeton University, University of Pennsylvania și Yale University. Termenul are conotații de excelență academică, selectivitate în admitere, elitism social. (n.tr.)

S-au dus împreună la un WalMart aflat la patruzeci de minute de mers pe autostradă. Apoi, când au ajuns acolo, Gabe şi-a pierdut din nou cumpătul. Cu umerii căzuţi, cu mâinile pe volan, cu ochii la vitezometrul dormitând, i-a zis:

– Nu pot să intru cu tine. Apoi adaugă: Ai putea foarte bine să te duci cu el în baie. Am putea la fel de bine să aflăm chiar acum.

Aceste cuvinte o uluiră într-atât, încât rămase pe moment cu gura căscată. Dar, adunându-se, încercă să nu-l învinovăţească; la urma urmelor, îşi aminti ea, el avea să se gândească inclusiv la închisoare.

Îşi menţinu calmul trecând prin parcare, dar când intră singură în magazinul cavernos, întinzându-şi gâtul pentru a citi semnele de trei metri de deasupra rafturilor – articole pentru camping, articole de menaj, aparatură electrocasnică, articole de băcănie –, sângele-rece începu s-o părăsească. Căutând printre nesfârşitele rafturi cu vitamine şi creme, şi tampoane – găsi în cele din urmă testele pentru sarcină –, îşi dădu seama cât de tare nu voia să facă asta: să facă testul de sarcină în baia de la WalMart şi, mai mult, să facă un avort la cincisprezece ani.

– O, Doamne, rosti ea în barbă. Te rog, nu-mi face una ca asta! Voi fi mai isteaţă de acum înainte. Jur.

Alese testul cel mai scump – concluzionând că o logică imperfectă era mai bună decât niciuna. Se duse spre ieşirea din magazin, îl puse pe banda de la casa de marcat şi apoi, din motive cosmetice, plasă deasupra două reviste. Casieriţa, o afro-americană, era doar cu puţin mai mare decât ea. Purta cercei rotunzi din aur şi avea unghiile decorate cu un model complicat. Trecu revistele prin dreptul scanerului, apoi ajunse la testul de sarcină – o privi întrebător pe Judith, din cap până în picioare.

– Ştii ce este ăsta? o întrebă ea.

Judith o privi şi ea lung pe femeie. Era o conversaţie pe care ar fi vrut tare, tare mult să n-o poarte.

– Câţi ani ai, treisprezece? o întrebă femeia.

Raţiunea o părăsi pe Judith – o senzaţie cu atât mai deconcertantă cu cât n-o mai experimentase niciodată. Era îngrozită

că femeia ar fi putut să-i sune pe părinții ei. Însă femeia doar clătină din cap, scanând testul de sarcină.

– O fată de treisprezece ani, singură aici, spuse ea în timp ce scanerul bipăi. Mereu te părăsesc, nu-i așa?

Judith înșfăcă testul de sarcină, ieși din magazin și se duse grăbită la baie, reușind să trântească ușa și s-o închidă înainte de a-i curge lacrimile. Realitatea tuturor întâmplărilor năvălea din ce în ce mai mult din peisajul imaginat în viața ei reală.

– O, Doamne, te rog, zise ea. Te rog, te rog, te rog!

Și acesta, își dădu seama Judith, fu cel mai urât moment din viața ei.

Baia era, din fericire, cu o singură cabină – erau doar ea și chiuveta, și oglinda, și toaleta. Scoase testul de sarcină din cutie, citi instrucțiunile de la început la sfârșit (cu toate că era totul clar doar privind obiectul: urinați aici), își dădu jos chiloții și se așeză pe tron. Inspiră implorator pentru ultima oară, se uită în jos spre chiloți și văzu că îi venise menstruația.

– Îți mulțumesc, Doamne, șopti ea. O, îți mulțumesc, Doamne, îți mulțumesc!

După această traumă, Judith și Gabe își restricționară interacțiunile în clasă. Chiar și e-mailurile păreau acum riscante și încărcate de emoții. Ocazional, atunci când el citea cu voce tare în clasă, chiar părea că o privește cu o atenție specială – dar, lăsând aceasta la o parte, n-a mai existat niciodată vreun indiciu vizibil din partea niciunuia cum că fuseseră vreodată o elevă excepțională și un profesor preferat. Era, cumva, un mod trist în care se încheia aventura lor amoroasă, gândi Judith, deși era genul de tristețe despre care descoperi că te poți bucura. În plus, înțelesese că existau sfârșituri cu mult mai rele.

În vara aceea, ea plecă într-o excursie de tineret în Israel și, cam pe când se întoarse, află de Gabe că se mutase înapoi în California – demisionase de la Gustav's și își luase o slujbă de profesor la o școală particulară din Santa Barbara. Ea presupuse că locuia acum cu Emma, dar el nu precizase asta în scurtul

e-mail, liniştit de cordial, pe care i-l scrisese, ultimul pe care Judith îl puse în caseta de piele de sub patul ei. „Judith, eşti o femeie care promite fantastic, îi scrisese el. De-abia aştept să văd tot ce vei realiza." Un timp, îi urmări şi ea realizările, cu toate că romanul pe care aştepta să îl vadă n-a mai apărut niciodată.

Tot restul liceului nu se prea mai întâlni cu nimeni şi nici nu încercă s-o facă. Avu acel prieten pe care părinţii ei îl considerară nepotrivit – şi la fel de nepotrivit îl considera şi ea. Era căpitanul unei echipe de dezbateri pe care cea de la Gustav's o învinsese în cadrul competiţiei regionale: găsi că era dulce, dar în cele din urmă neinteresant, chipeş, dar nerăbdător şi lipsit de experienţă atunci când era vorba de orice aflat mai jos de talia ei. Una peste alta, nu existau termeni de comparaţie cu Gabe, aşa că Judith se mulţumi să aştepte până mai târziu pentru a-şi găsi companionul romantic. Într-adevăr, era mulţumită să fie, o vreme, pur şi simplu una dintre fetele de la Gustav's. Nu avea să uite niciodată cât de norocoasă, cât de binecuvântată şi cât de vegheată se simţise în acea baie atunci când descoperise că-şi păstrase privilegiul acelui statut – să descopere că lumea ei, care păruse atât de fragilă preţ de o secundă, era, de fapt, atât de durabilă.

Însă, în timp ce se afla în Las Vegas, acestea erau doar amintiri – sentimentele demne de invidie şi zadarnice.

3. Dar Jonah se pregăti să fugă

Jonah se lăsase de fumat în timpul primului an la Facultatea de Drept. Însă, ca urmare a ceea ce văzuse în baie la petrecerea lui Becky, i se păruse că – fie cancer la plămâni sau nu, dacă avea să-şi oprească mâinile din a-i mai tremura şi mintea de la a-i mai goni frenetic peste detaliile a ceea ce văzuse – puterile sedative ale nicotinei aveau să fie esenţiale. Cu alte cuvinte, era totul sau nimic – şi, astfel, îi spuse şoferului de taxi care îl ducea acasă să oprească la o băcănie, de unde îşi cumpără trei pachete de American Spirits.

Senzaţia de greaţă a primei ţigări fumate după opt ani nu făcu decât să se adauge la sentimentul de inutilitate pe care îl avu deschizând uşa apartamentului său – atunci când cercetă podeaua fără covor, cutiile de carton din spatele canapelei, televizorul cu diagonala de 117 centimetri, dându-şi seama că acestea erau toate lucrurile la care el trebuia să revină acasă. Începu prin a se descotorosi de hainele ude leoarcă. Avu un impuls să o sune pe Zoey – indiferent ce altceva mai era ea, se număra printre oamenii din viaţa lui cărora le păsa cu adevărat şi, în plus, îl cunoştea într-un anumit fel, cu o profunzime pe care Sylvia n-o avea. (Recunoscu că acela era un semn rău pentru relaţia pe care alesese s-o continue, dar îşi imagină că avea destule lucruri care să-l preocupe pe moment.) Dar, cam pe când mai fumase încă trei ţigări şi luase vreo zece sorbituri din scotch-ul de 300 de dolari, concluzionă că Zoey nu l-ar fi crezut – şi nici Sylvia, nici părinţii lui şi nici vreun prieten. În cel mai bun caz, ar fi încercat să-l convingă de propriile lor îndoieli, iar unul

dintre cele mai remarcabile aspecte ale lucrului pe care îl văzuse fu cât de jalnic de inadecvat făcuse să pară îndoiala. Când acest gând îl lovi, un soi de tăcere opresivă păru să-i umple apartamentul, cu toate că putea percepe vidul din jurul lui acolo unde fusese îndoială. Aşa că deschise imediat televizorul, dădu drumul la maximum la aerul condiţionat şi porni combina stereo din care se auzea urlând formaţia Rolling Stones. Această cacofonie de sunete, imagini, ţigări şi scotch păru să îndepărteze în bună măsură frica şi agitaţia, pentru a-i lăsa spaţiu de gândire – apucă un pix şi o scrisoare nedeschisă de la Lavassar Alumni Association, se aşeză la măsuţa de cafea şi începu o listă pe care o intitulă „Explicaţii logice". (Înţelegea acum că acea listă – în prezent făcută cocoloş pe podea – fusese încercarea lui disperată de reafirmare a îndoielii.)

Primul articol pe care îl trecu pe listă: „1) Fumat marijuana de proastă calitate". Teoretic, existau multe lucruri care ar fi recomandat această explicaţie-premisă, căci fumase jointul cu hipsteriţa cu numai o oră înainte să intre în baie; şi, de asemenea, un element de condiţionare, deoarece majoritatea halucinaţiilor moderne erau atribuite halucinogenelor. Totuşi, problema era că mai fumase marijuana de calitate proastă şi altă dată – sau, oricum, marijuana amestecată cu fenciclidină. Se întâmplase la un festival de muzică în aer liber la care participase în timpul colegiului. Nu existaseră halucinaţii – se simţise foarte, foarte euforic, apoi nu-şi mai simţise braţele şi picioarele şi fusese nevoit să îşi petreacă restul după-amiezii mâncând felii de portocală în cortul de prim ajutor. Încercase şi cu ciuperci de câteva ori, iar o dată cu LSD – primele nu-l făcuseră decât să se hlizească şi să se minuneze de orice vedea şi, în timp ce ultimul chiar producea nişte halucinaţii destul de intense (cele mai notabile fuseseră sunetele de chitară ale lui Trey Anastasio apărându-i ca nişte fluturi portocalii ce pluteau pe cer înainte de a se contopi cu soarele), existase mereu în aceste imagini o tentă inconfundabilă de supranatural a chimicalelor. Cu alte cuvinte, ştiuse tot timpul că traversa o perioadă de euforie provocată de consumul de droguri. Cât timp fusese în baie, ceea ce văzuse nu-l izbise ca orice

fel de distorsionare a realității, ci mai curând ca o bruscă și iritant de clară expunere a realității. În plus, mai concret, când te aflai în perioada de euforie provocată de consumul de droguri, acest lucru nu se producea: luai ceva, vedeai niște rahaturi nebunești, apoi perioada de euforie înceta. Exista un crescendo rapid de intrare în euforie și apoi un descrescendo lung și lent de ieșire – mai bine sau mai rău, întreaga experiență dura cel puțin patru sau cinci ore. În plus, niciodată nu se simțise mai neajutorat de treaz ca atunci când alergase în jos pe acele scări.

Următoarea pe listă: „2) Văzut lucruri din pricina epuizării, stresului, foamei". Dacă halucinația nu era lucrarea vreunui agent farmacologic, raționă el, poate că era pur și simplu previzibila proastă funcționare a creierului în condiții de asediu – amorsările greșite, împresurate, ale neuronilor lui supraobosiți. Și, pentru a fi pe deplin sincer, fusese în picioare de la ora șase; nu înghițise nimic toată ziua, cu excepția sandviciului cu carne de curcan de la birou, feliei de tort de la petrecere plus patru cești de cafea, alcool sub diferite forme și o jumătate de joint. Dar, în acest caz, niciuna dintre acestea nu era tocmai atipică. Într-adevăr, își petrecea cele mai multe zile epuizat, stresat și flămând. În cel mai rău caz, nu-l făcuseră până atunci să vadă punctele și stelele unei migrene. În plus, la petrecere se simțise bine – se distrase grozav, zău, până când fusese martorul căderii orașului New York în ridurile fetei lui de om mai în vârstă.

Și asta duse la „3) Schizofrenie?" – și, zgâindu-se la cuvânt după ce-l scrisese, fu destul de tulburat cât să-i pună semnul de întrebare. Trebuia să recunoască, părea o explicație plauzibilă. Căută definiția schizofreniei pe WebMD și MayoClinic.com, dar chiar și această căutare rapidă arăta că boala era mai complicată – în moduri atât liniștitoare, cât și dimpotrivă – decât sugerau descrierile acesteia la televizor și în filme. Dar nu era evident? se întrebă el. Văzuse chestii care, obiectiv vorbind, nu puteau să fie acolo. Asta nu-l făcea, QED[1], nebun? Nebunia nu asigura o explicație comprehensivă pentru tot ceea ce se întâmplase?

[1] *Quod erat demonstrandum* (lb. latină) – ceea ce era de demonstrat (n.tr.)

Nu era obligatoriu, în virtutea lui *lex parsimoniae*[1], să respingă toate celelalte ipoteze? Nu era nebunia singura concluzie normală? Şi, la un moment dat, îşi dădu seama că aceste întrebări nu mai erau rodul unei gândiri logice – erau, de fapt, doar o altă expresie de teamă şi nervozitate – şi, frustrat, făcu plicul cocoloş şi îl aruncă pe jos.

Acum, două dintre cele trei pachete de ţigări erau goale – cel de-al treilea era numai pe jumătate plin. Gâtul sticlei de 300 de dolari se ivi de sub canapea la picioarele lui, în timp ce albumul cu Rolling Stones începuse să se repete pentru a cincea oară. Nu voia să creadă că era nebun, desigur, dar – mai mult decât atât – nemulţumirea dată de această explicaţie era viscerală, instinctivă. Avea senzaţia că era insuficientă; într-un fel straniu, era prea simplă. Ai fi putut, raţionă el, să spui că a vedea lucruri era un simptom al demenţei, exact cum ai fi putut spune că strănutul era un simptom al gripei. Însă, în ambele cazuri, trebuia să nu tăgăduieşti că simptomul – strănutul, viziunile – ar fi putut fi de fapt atribuibil unui alt lucru.

Pe de altă parte, ce anume putea fi?

Dând deoparte drogurile, stresul şi demenţa, ce mai rămânea?

Deodată, se gândi la discuţia cu hasidimul de la metrou. Dacă acel bărbat îl blestemase? se gândi el. Îl osândise oare să repete experienţele profetului biblic după care fusese botezat? Luă laptopul de pe raftul de sub măsuţa de cafea, iniţie o căutare şi găsi online textul versiunii *Cărţii lui Iona* aparţinând Regelui James. Dar ceea ce citi nu fu foarte lămuritor: existau „corăbierii" şi un loc numit Iope, o corabie care se îndrepta spre un loc numit Tarsis, plus balena – de fapt, textul nu făcea mare lucru în afară de a asigura decorul pentru o rugăciune oarecum plictisitoare. Numai o mică parte din poveste părea să corespundă cu cea care îi fusese spusă de către învăţat, fără a mai pune la socoteală ceea ce văzuse. Acest Iona fusese instruit să „strige împotriva"

[1] Principiul de explicare a fenomenelor utilizând cea mai simplă ipoteză posibilă (în lb. latină în text, n.tr.)

orașului Ninive. Dar el nu fusese instruit să facă nimic, nu într-un mod în care să fi priceput – era puțin probabil ca el să fi fost în poziția de a „striga împotriva" New Yorkului. Iubea orașul atât de mult, încât i s-ar fi rupt sufletul să-l vadă distrus. În plus, la sfârșit, Ninive n-a fost distrus anume, ceea ce sugera că povestea biblică avea un mesaj contrar celor la care el fusese martor. Nici pagina de Wikipedia nu îi fu lui Jonah mai de ajutor. Află că Iona „era faimos deoarece fusese înghițit de o balenă sau de un pește, în funcție de traducere". Trânti capacul laptopului, închizându-l.

Toate acestea erau ridicole, se gândi el. La drept vorbind, el nici măcar nu fusese botezat după biblicul Iona. Fusese numit după un unchi din partea tatălui său, care trăise toată viața în Newark și care murise cu patruzeci de ani în urmă. Lucrul cel mai remarcabil – cu adevărat singurul lucru remarcabil – era ceea ce auzise spunându-se despre acel Jonah Jacobstein, și anume că acesta inventase un prototip pentru încărcarea frontală a mașinii de spălat. Și începu să speculeze apoi în legătură cu modurile în care ar fi putut să ridice blestemul hasidimului – toată chestiunea părând din ce în ce mai stupidă, asemenea unei farse de pe un sitcom –, completamente disproporționat, ca o cauză cu efecte pe care el le suferise.

Dar cum rămânea cu ebraica? se întrebă el. Oare ar fi putut să existe acolo un indiciu către ceva anume? Netezi plicul pe măsuța de cafea, luă apoi pixul și încercă să recreeze pesonajele pe care le văzuse. Trasă câteva linii curbe și o buclă – cunoștințele lui despre faptul că în ebraică se scrie de la dreapta la stânga nu făcură decât să-i limiteze eforturile. Dar, se gândi el, trebuia să țină cont de faptul că, și dacă ar fi reușit să recreeze cuvintele, tot nu avea să fie mai capabil să le înțeleagă acum decât fusese atunci când le văzuse pentru prima dată. Aruncă pixul pe măsuță. Ar fi trebuit să acorde mai multă atenție la școala de ebraică, gândi el, mai mult cu înverșunare decât cu ironie.

Dar școala de ebraică, își aminti apoi, păruse pe vremea aceea o formă de tortură administrată drept pedeapsă. În fiecare

duminică şi în fiecare miercuri, după ore, tatăl său îl conducea cu maşina la comunitatea evreiască din Roxwood, sinagoga reconstrucţionistă locală – Jonah cobora în subsolul finisat unde erau localizate cele patru clase care constituiau şcoala religioasă, pentru a îndura două ore de lecţii de vocabular ebraic, de istorie israelită, de Tora, de rugăciuni. Acestea erau predate de către absolvenţii de studii evreieşti sau de ebraică de la unul dintre colegiile locale – mulţi dintre aceştia arătau un interes de mântuială, care îl depăşea chiar şi pe al lui, în legătură cu faptul de a se afla acolo. Caracterul înţepător al nedreptăţii, al întregii experienţe era dat de faptul că prietenii lui Jonah care nu erau evrei nu erau obligaţi să îndure nimic de acest gen.

Experienţele lui timpurii la sinagogă erau similare prin aceea că erau caracterizate în cea mai mare parte de plictiseală. Slujbele includeau secţiuni interminabile de ebraică, pe care nu numai el, ci 90% din congregaţie nu le putea înţelege. Aparent, la fiecare două rugăciuni li se cerea tuturor să se ridice, apoi – treizeci de secunde mai târziu – să ia loc, făcând astfel imposibilă evadarea în visarea cu ochii deschişi. Şi, cu cât mai multă atenţie acorda Jonah slujbei, cu atât mai multă repetiţie remarca. Chiar şi o slujbă de bază din seara de sabat de vineri dura mai mult de nouăzeci de minute; o slujbă de Tora de sâmbătă dimineaţa dura două ore şi jumătate. Iar slujbele prilejuite de Marile Sărbători, de la care nu se putea lipsi, în mod categoric, durau toată ziua. Tatăl lui nu-i obliga niciodată să rămână până la sfârşit, desigur – propria-i participare având mai mult de-a face cu sentimentul de vinovăţie decât cu ceva ce ar fi semănat cu convingerea –, dar la fiecare Rosh Hashanah şi Yom Kippur, pe Jonah se putea conta că va fi prezent la sinagogă undeva în jur de trei ore seara şi cinci ore în ziua următoare – ceea ce unui băiat de zece ani obişnuit cu desenele animate şi cu Game Boy îi dădea senzaţia că se întindea spre capătul eternităţii.

Când mai crescu, lui Jonah i se îngădui să stea în balcon laolaltă cu prietenii săi. Din amvon, rabinul se uita la ei urât, căci se amuzau pe seama cantorului sau a oricărui alt membru

al congregației pe care îl găseau demn de micile lor răutăți, trecându-și de la unul la altul exemplare din *Sports Illustrated* sau din *The Uncanny X-Men*. Acele momente de camaraderie și de nesubordonare moderată constituiau, probabil, cele mai grozave amintiri ale sale despre prezența sa în templu – deși, în cele din urmă, inevitabil, apărea un ușier care îi certa cu rușinea celor cinci mii de ani de lipsă de respect față de tradiție, iar gașca era obligată să păstreze liniștea sau să se disperseze.

Aidoma celor mai mulți evrei din clasa lui, din generația lui, avusese parte de un bar mitzvah. Timp de șase luni, corvoadei școlii de ebraică i se adăugase povara lecțiilor săptămânale de *haftorah*[1], apoi venise teroarea abjectă a momentului ca atare – mâna lui tremurând în timp ce urmărea pe pergamentul Torei cu *yadul*. Însă după acest bar mitzvah i se permisese, în sfârșit, să nu mai frecventeze școala de ebraică și, curând după aceea, părinții lui divorțaseră. Participarea obligatorie a lui Jonah la ritualurile evreiești luase sfârșit odată cu mariajul părinților săi.

Ocazional, în timpul colegiului, obișnuia să meargă la slujbe – dar proceda așa din pricina unor sentimente nebuloase de vinovăție, aceleași sentimente, își imagina Jonah, care îl îndemnaseră la început pe tatăl lui să-l oblige să participe. După două ore, Jonah se simțea mai mult decât absolvit de orice vină și se trezea aruncând ocheade membrelor congregației, identificând ceva indiscutabil erotic în manifestările lor de pietate – chipurile calme, părul pieptănat pentru a-i potoli onduleurile. Apoi se simțea din nou vinovat din cu totul alte motive și, curând, pleca.

În principiu, după colegiu încetase cu totul să mai meargă la sinagogă. Zoey, în toiul unei scurte perioade de fervoare evreiască, în urma morții bunicii ei, insistase într-un an ca el să o însoțească la slujba din seara de Yom Kippur la congregația reformată de pe Upper West Side (acel deces și invitația subsecventă constituind scuza ei pentru a-l contacta din nou după

[1] Serie de selecțiuni din cărțile *Nevi'im (Cartea profeților)* ale Bibliei ebraice *(Tanach)*, citită public în sinagogă ca parte a practicii religioase evreiești (n.tr.)

şase luni). Cumva însă, lipsa ebraicii din slujba reformată îl deranjase, de fapt, pe Jonah – ca şi cum slujba n-ar fi contat dacă ar fi putut să o înţeleagă –, iar Zoey fusese, rând pe rând, plictisită sau cu ochii înlăcrimaţi de jale. Hotărâseră că avea să fie mult mai edificator, din punct de vedere spiritual, dacă şi-ar fi petrecut ziua următoare plimbându-se prin Central Park în contemplaţie liberă şi, desigur, sfârşiseră prin a face sex.

Relaţia lui Jonah cu iudaismul mai era complicată şi de faptul că, în timp ce tatăl său era evreu, mama sa nu era – astfel că el era numai pe jumătate evreu sau, tehnic vorbind, nu era deloc evreu, din punct de vedere ortodox. Îi menţionase o dată tatălui său chestiunea descendenţei matriliniare în timp ce se deplasau cu maşina spre şcoala de ebraică, citând-o drept un argument convingător pentru care nu era obligat să participe la cursuri. Tatăl său se limitase să ridice nonşalant din umeri şi să îi spună:

– Dacă am fi locuit în Germania, te-ar fi ucis. Asta te face evreu.

Însă niciuna dintre acestea – nici statutul lui de semievreu sau de cvasievreu, sau de orice altceva ar fi fost el, nici faptul că descoperise că practicatul iudaismului era atât de anost – nu îl împiedicase pe Jonah să se identifice pe sine ca evreu sau să se bucure că este evreu. Paştele evreiesc şi Hanuka – sărbători ţinute în afara sinagogii – erau, gândea el, foarte distractive. Îi făcea plăcere să-şi vadă rudele din partea tatălui – pe Becky şi pe ceilalţi veri, pe bunici (cât fuseseră în viaţă), pe mătuşi, pe unchi –, îi plăcea naraţiunea împănată cu mâncare a celebrării Paştelui, îi plăcea că Hanuka implica o aprindere de două minute a lumânărilor din menora, urmată de o seară de cadouri, *latke*[1] şi *dreidel*[2]. În mod cert îi făcuse plăcere să joace „Şapte minute în rai" cu Susie Zuckerman la petrecerea sa de bar mitzvah; se întâmplase ca în timpul unei petreceri în pijamale organizate de B'nai Brith

[1] Clătite din cartofi (n.tr.)

[2] Joc cu un titirez cu patru laturi pe care sunt marcate iniţialele cuvintelor: totul, jumătate, nimic şi pune. Copiii îl joacă pe bănuţi de ciocolată (tradiţional), stafide sau monede. (n.tr.)

Youth Organization să se drogheze pentru prima dată și tot pentru prima dată trecuse la faza a doua într-o relație sexuală. Și, în sens și mai larg, îi plăcea comunitatea iudaică: legătura instantanee pe care o resimțea față de orice -berg, -man sau -stein întâlnit, conexiunea pe care o putea pretinde cu Sandy Koufax, Albert Einstein, Sigmund Freud, frații Coen, Bob Dylan, Woody Allen și cu toți ceilalți din cunoscuta litanie a evreilor distinși.

Stând pe canapea și dirijându-și revizuirea propriei biografii spirituale, Jonah se gândi – aprinzându-și o altă țigară de la mucul celeilalte – cum undeva în toate aceste experiențe și asocieri, bune sau rele, era sau ar fi trebuit să fie o experiență a divinului, a eternului, a sacrului, a Forței Motrice, a celui de deasupra, de alături, de oriunde (comunitatea evreiască din Roxwood nu fusese niciodată foarte pretențioasă în ceea ce privește noțiunile de divinitate, aceasta fiind una dintre instituțiile mai liberale dintr-un oraș foarte liberal); dar Jonah – ridicându-se acum în picioare și pășind de la canapea spre fereastră – nu se considerase niciodată o persoană spirituală și cu certitudine niciodată, în lungile ore petrecute în sinagogă, timp în care îi amorțea mintea, sau în timp ce cânta *Daienu*[1] acasă la mătușa lui, Sheila, sau sub umbrar, la un picnic al BBYO, în timp ce bâjbâia încercând să-i deschidă sutienul lui Naomi Meister, el nu simțise nici măcar ceva apropiat de prezența Domnului. Atunci când întreaga congregație intona rugăciuni, întreaga congregație știa că el percepea un sens al frumuseții și al comunității; atunci când el și tatăl său plânseseră vizionând *Lista lui Schindler,* fusese mișcător și tulburător, fiind singura dată când plânsese împreună cu tatăl lui. El simțea o anume legătură cu prietenii lui evrei. Însă nu existase niciodată, în toate acestea, vreun sens al înălțării: niciun moment nu crezuse că rugăciunile la care se alătura aveau să ducă, de fapt, undeva – nu se simțise niciodată în contact cu ceva mai măreț și nici nu simțise că altcineva ar fi fost.

[1] Cântec specific sărbătorii Paștelui evreiesc (n.tr.)

Dacă s-ar fi gândit la aceasta – şi o făcea rar –, ar fi îngăduit posibilitatea a ceva Atotputernic, un fel de domeniu vag şi insondabil al unei puteri enorme, dar enigmatice. Astfel înţelesese el divinitatea, în felul în care cei mai mulţi oameni înţeleg WiFi. Dar, cu siguranţă, nu crezuse că acest metadomeniu, indiferent ce va fi fost, avea vreun rol în viaţa omenească. Cu siguranţă, n-avea niciun rol în viaţa lui.

Până acum, după toate aparenţele.

Se opri şi privi înapoi spre măsuţa de cafea. Se uită la plicul cu explicaţii, la mâzgălitele sale încercări de iudaism.

Subit, se gândi cum în şcoala elementară îi spusese unui profesor că voia să fie procuror general. Habar nu avusese, desigur, cu ce se ocupa un procuror general – pricepuse numai că era o poziţie importantă şi foarte respectată, cineva care apărea la televizor de foarte multe ori. Şi îşi mai aminti şi că pe vremea când era la liceu, după ce se întorcea acasă de la vreo prietenă sau de la câte o petrecere, obişnuia să intre în living sau în camera de oaspeţi şi să stea în faţa ferestrelor mari, de la podea până în tavan, care dădeau spre dealurile întunecate din Massachusetts. Rămânea acolo în tăcere şi cu un gen de pace a minţii, de parcă s-ar fi anunţat el însuşi unui mare mister – simţindu-se, foarte limpede, de parcă s-ar fi aflat la startul a ceva vast şi profund.

Cu alte cuvinte, Jonah se percepuse dintotdeauna ca având un destin grozav. Crezuse mereu în ceva Mai Mult. Ceva mai mult pentru sine, ceva mult mai realizabil. Nu ştiuse niciodată ce era acest Mai Mult – cu certitudine nu se gândise că ar avea vreo legătură cu iudaismul sau cu spiritualitatea. Dar îi trecu acum prin minte că era o noţiune în care avusese dintotdeauna o anumită încredere. Chiar şi în decursul anilor de colegiu şi al celor imediat următori, atunci când viaţa lui era alcătuită, în cea mai mare parte, din băutură şi droguri, şi mers la spectacolele Phish, şi reducerea pe cât mai mult posibil a impactului orelor pe care le petrecea la serviciu ca asistent al unui avocat, el se vedea pe sine ca urmând acest Mai Mult.

În ciuda aspirațiilor nebuloase de clasa a patra, el nu-și dorise niciodată cu adevărat să fie avocat. Însă înțelesese că Facultatea de Drept rămânea o opțiune pentru el: într-adevăr, o coardă pentru desfacerea parașutei, pe care ar fi putut să o tragă și care l-ar fi dus într-o viață de adult bine remunerată, de acord familial și societal. În cele din urmă, se hotărâse să tragă de coardă – și, în mod caracteristic, odată ce se stabilise că avea să devină avocat, se dedicase devenirii celui mai abil, celui mai de succes avocat – avocatul cel Mai Mult – care ar fi putut fi. Lui Jonah nu-i lipsise niciodată ambiția – și îi trecu prin minte că ceea ce îi plăcea cu adevărat la acel serviciu era faptul că îi dădea această ambiție, aceste aspirații, un canal atât de clar definit. Însă acum se întreba dacă nu cumva, urmărind acest canal anume, pierduse calitatea esențială a acelui Mai Mult în care credea. Asta pentru că ceea ce era mai remarcabil decât claritatea, ceea ce era mai remarcabil decât sobrietatea subită, mai remarcabil decât umilința îndoielii era faptul că viziunea nu-l surprinsese. Era ca și cum se așteptase cumva să vadă albeața totală, propriul chip ridat, prăbușirea lui Empire State Building; poate că nu se așteptase să le vadă pe acestea, în mod deosebit, dar se așteptase să vadă ceva de aceeași magnitudine. Era lipsa de surprindere, sensul așteptării subconștiente realizate, ca atunci când te trezești dimineața și te găsești acolo pe tine – acestea au făcut ca, într-un final, toate „Explicațiile logice" să fie inadecvate. Problema era aceea că el cunoștea explicația. Cumva, chiar și fără să o știe: Jonah fusese dintotdeauna un credincios.

Și astfel, conchise el, era varză. Sesiză ceva ireconciliabil, în mod fundamental, între viziunea sa și viață, așa cum o cunoscuse. În cei mai nefinisați termeni: partenerii Cunningham Wolf nu aveau viziuni. Această realizare conduse spre o tristețe imediată și frenetică pentru viața lui de până atunci (și cu asta, basta cu sexul oral în Le Bernardin!), precum și spre o angoasă profundă pentru ceea ce avea să devină viața lui. Se imagină într-un ciliciu, urlând la oamenii din Central Park, intrând și ieșind de la Bellevue până ce era, în mod inevitabil, atât de

încărcat de medicamente, încât cel mai grozav exercițiu cognitiv al său avea să fie să aiureze. În cel mai fericit caz avea să sfârșească asemenea hasidimului, îmbrăcat într-o haină groasă toată vara, locuind în Borough Park, mergând la nesfârșit pe jos spre sinagogă și înapoi, cu nevasta-i cheală și cei nouăsprezece copii la remorcă. Sau avea să devină, pur și simplu, una dintre acele figuri triste și neîngrijite de la metrou, dând paginile unei Biblii rufoase cu degetul mare, făcând pe oricine ar sta alături de el să se simtă stânjenit de murmurele buzelor sale rugătoare.

– Sunt atât de răvășit, murmură el, aprinzându-și încă o țigară.

După toate probabilitățile, simțea că îi este greață de la atâta fumat, dar cel puțin greața era ceva familiar. Scoase sticla de scotch de sub canapea, bău ultimele picături vaporoase, apoi aruncă sticla goală pe perne.

După aceea BlackBerry-ul sună – un sunet atât de nevinovat și de neschimbat, că fu aproape mișcat, sintetizat ca însuși strigătul nostalgiei. Luă mobilul de pe măsuța pentru cafea. Avea un mesaj de la Sylvia: „Tocmai am aterizat. Ne vedem @ birourile Corcoran @ 8. Pup". Privi lung mesajul preț de mai multe secunde înainte de a-l putea înțelege. Se uită la șirul de ferestre reflectându-se pe peretele de vizavi al livingului său – o lumină cenușie, mai mult a noapte ce se destramă decât a zori, umplea cerul. Se uită din nou la BlackBerry. Era șapte dimineața.

Se duse mai aproape de ferestre. Ca și în ziua precedentă, mici siluete, mașini minuscule se înghesuiau pe trotuare, pe carosabil. Numai că în ziua aceea văzu ceva extrem de blând și de miniatural în toate. Invidie totul în mod uniform pentru privilegiul de a nu fi el însuși.

Avu un impuls de a-i spune Sylviei despre Zoey, despre înșelat. Ar fi fost, socoti el, o mare ușurare – adevărata relaxare pe care o căutase, așa părea acum, atunci când se despărțise de Zoey. Nu mai înșelase niciodată până atunci – cel puțin, nu atât de patologic. Și se simțise vinovat de la prima minciună, de la primul duș înainte de a o vedea. Cu toate că, desigur, vina era

intermitentă – putea fi ignorată sau suprimată. Vina, se dovedise, nu era cu mult mai puternică decât îndoiala: trucul era să te ataşezi de un adevăr, deşi ştiai că este fals, să te ţii de mână, să intri sub pături, să îndepărtezi o geană ca şi cum ar fi singura femeie cu care ai împărtăşi acele intimităţi. Fu surprins să descopere cât de uşor era să existi într-o realitate la care sentimentele tale nu se subscriau.

Înţelese foarte clar acum cruzimea zilnică a acestui fapt şi îşi dori nespus să se scuze. Dar când găsi numărul Sylviei în BlackBerry – atunci când intenţionă de fapt să apese butonul verde de apel –, îi trecu prin minte că nu trebuia s-o facă. Nu trebuia să-i spună, nu trebuia să strice planurile lor de a se întâlni în acea dimineaţă, nu trebuia să renunţe la viaţa lui. Putea în continuare să se mute împreună cu ea, să devină partener, să aibă parte de sexul oral de la Le Bernardin – fiecare dintre aceste perspective irupând acum forţat în mintea lui, ca un ins care trage aer în piept cu lăcomie după ce iese la suprafaţa apei. De fapt, începu să râdă.

Se încleştase toată noaptea în luptă cu viziunea lui, uitând că pur şi simplu nu putea să se încleşteze cu ea deloc. O putea ignora – putea să ignore tot ceea ce văzuse, să-i ignore consecinţele, să ignore orice explicaţie ar fi putut avea. Era liber – îşi aminti în mod specific de la şcoala de ebraică ideea că în iudaism oamenii aveau liberul arbitru! Era liber să ignore orice ar fi vrut.

Fu chiar aiurit atunci când îi răspunse Sylviei: „OK, ne vedem. Covrig?" Se repezi în chicinetă, ţinând încă strâns BlackBerry-ul, deschise robinetul, umplu cana de cafea, turnă apa în cafetieră, o supraveghe cât timp bâzâi şi bolborosi prinzând viaţă. Avea să fie nevoit să se grăbească – să facă duş, să se bărbierească şi să bea cafea – pentru a reuşi să apară la timp şi în forma cuiva care dormise cel puţin o oră sau două. Dar el ştia cum să se grăbească – nu reuşea el întotdeauna atunci când se grăbea?

Blackberry-ul sună iar: „Nu, mersi", îi scrisese Sylvia. Iat-o, se gândi el, în timp ce chicineta se umplea de aroma plăcută a

cafelei aburinde, etiopiene: viața lui, exact acolo unde o lăsase – o dimineață de weekend de cafea și de Sylvia, și de căutare de apartament –, iar el încă putea să facă din ea orice ar fi ales să facă. Era un gând extraordinar de vesel și extraordinar de puternic – acela că realizase miracolul inversat al alchimiei de a readuce lumea înapoi, la ceea ce cunoștea și înțelegea.

4. O FURTUNĂ PUTERNICĂ SE ISCĂ PE MARE

Jonah descoperi că nu fu nevoit să se ferească de fulgere în timp ce se îndrepta spre magazinul de delicatese aflat la câteva străzi de apartamentul său – hispanicul cu şorţ care felie şi întinse crema de brânză pe covrigul lui nu căscă gura de frică şi nu scoase un rozariu la vederea sa, covrigul nu se transformă în praf şi pulbere în gura lui. Era cea mai pură şi mai simplă vanitate, se gândi Jonah, să-şi fi închipuit vreo schimbare în locul său din lume. Bărbaţi mai mari trebuie să fi ignorat revelaţii mai profunde – şi Pământul continuase să se învârtă.

Aşadar, când se urcă într-un taxi şi porni spre birourile Corcoran, era aproape voios – ar fi fost pe deplin voios, dar asta se datora lipsei de somn şi consecinţelor fizice asortate cu tot ceea ce băuse şi fumase în noaptea precedentă. Avea senzaţia că pielea de pe frunte fusese întinsă prea strâns; în gură, pe care o simţea uscată şi cu limba umflată, chiar şi după cafea şi covrig, simţea un gust de leşie, de parcă ar fi mestecat şi ar fi înghiţit cele trei pachete de ţigări. Însă curentul de aer care pătrundea pe fereastra taxiului îl ajută să-şi ţină greaţa la distanţă şi îi îngădui să se bucure de beneficiul unei dimineţi senine de august – aerul din ziua aceea era mai răcoros.

Când taxiul opri, o văzu pe Sylvia stând în picioare lângă intrarea de la Corcoran, sorbind dintr-o cafea cu gheaţă. Arăta – aşa cum avea întotdeauna grijă să arate – impecabil, în pofida faptului că, probabil, era trează de la ora patru: purta pantaloni largi de bumbac de culoare gri, o bluză fără mâneci care îi lăsa la vedere braţele bronzate, iar părul ei blond era îngrijit pieptănat

şi prins cu o agrafă – drăgălăşenia naturală a trăsăturilor ei fiind accentuată de machiajul natural pe care şi-l aplicase. Avea pe umăr o geantă mare, bej, în care probabil îşi ţinea laptopul, BlackBerry-ul, cartea de citit în avion şi orice considera ea că i-ar mai fi trebuit pentru douăsprezece ore petrecute în New York. Jonah găsi ceva deosebit de liniştitor la vederea genţii ei de pe umăr, de parcă ar fi fost o confirmare fizică a faptului că viaţa – aşa cum o cunoştea el – continua. Când se întâlniră la marginea trotuarului, se sărutară pe buze – scurt, dar nu fără afecţiune. Observându-i faţa, ea îşi trecu degetul pe deasupra sprâncenei lui dese, de culoare închisă.

– Iubire, să nu uiţi te rog să aranjezi un pic astea...

Iar el îi spuse cu sinceritate:

– Chiar mă bucur să te văd.

Ea îi zâmbi, ridicând întrebătoare o sprânceană la auzul tonului său.

– Cât de mult ai dormit? îl întrebă.

– Hai să zicem că mai puţin de opt ore. Dar sunt bine.

Ea încuviinţă, dând din cap un pic stingherită. Tatăl ei îi sădise în minte toate asocierile nefericite în legătură cu băutul peste măsură.

– M-am cam lăsat dus de val sărbătorind BBEC, îi zise el. Dar sunt bine, zău...

Era o jenă reflexivă, un instinct deprins care n-avea nimic de-a face cu el, îi explicase ea. Jonah ştia că ea avea încredere în el – şi ea ştia asta – şi îi oferi imediat acel zâmbet pe jumătate amuzat, cum obişnuia adesea atunci când îl judeca pentru că făcuse ceva prostesc de copilăresc, dar poate că tocmai din acest motiv plin de farmec.

– De ce nu mă surprinde asta? zise ea. Bănuiesc că petrecerea a fost în ordine. Îl sărută din nou şi adăugă: Jonah, sunt tare mândră de tine.

Iar el se simţi foarte recunoscător pentru că nu stricase această fericire – fericirea lor – spunându-i... orice. Intrară în clădirea Corcoran pentru a se întâlni cu brokerul lor.

Jonah se aştepta ca brokerul să aibă acea privire nervoasă, hărţuită, pe care o descoperise la fiecare broker cu care lucrase – indiferent de bravada de care dăduseră dovadă toţi în situaţii extreme –, asemenea ochilor câinilor abuzaţi din reclamele ASPCA, având angoasa persistentă că cineva ar putea fi pe punctul de a-i bate cu bâtul. Dar, spre surpriza lui, brokerul îi întâmpină cu o voioşie aparent sinceră, stând mulţumit la biroul său şi sporovăind cu ei preţ de vreo zece minute despre alte subiecte decât listele de apartamente. Numele lui era Brett şi era cam de vârsta lui Jonah; era îmbrăcat casual, cu pantaloni de bumbac kaki şi cu un tricou polo.

– Am fost la Lehman şase ani, zise amabil Brett. Iubeam bonusul, dar uram orice altceva din viaţa mea. Treceau săptămâni întregi fără ca eu să văd lumina soarelui. Eram la birou înainte de ora cinci dimineaţa, iar acasă ajungeam seara târziu, cu un taxi. Am fost destul de deprimat când totul s-a prăbuşit, însă, zău, a fost cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată. Nu câştig la fel de mult, dar fac yoga de patru ori pe săptămână şi am acum un câine. M-a sunat alaltăieri un amic şi m-a întrebat dacă vreau să lucrez cu el la B of A[1]. Cincisprezece ore pe zi? Plus că toată lumea care ştie cu ce te ocupi se uită la tine ca la un violator de copii! Sincer, prefer să lucrez cu comision.

Jonah consideră povestea aceasta extrem de plăcută – dintr-un motiv bine întemeiat –, dar Sylvia îi spuse mai târziu că ea o găsise puţin probabilă şi uşor jignitoare. Lăsând asta la o parte, amândoi îl plăcură pe Brett suficient de mult – şi, din nou, spre deosebire de ceilalţi brokeri cu care lucrase Jonah, Brett se dovedi foarte competent când veni vorba să le prezinte apartamente de închiriat: interioarele spaţiilor se potriveau descrierilor lui; nu descuia uşile pentru a da peste locatari citind *Times* îmbrăcaţi în lenjerie intimă şi nimic din ce le arătă el nu fu categoric nelocuibil la prima vedere. Jonah rezistă cu Advil şi cu multiple incursiuni la Starbucks – Sylvia era răbdătoare în această privinţă şi plină de compasiune. Şi, în vreme ce ştia

[1] Bank of America (n.tr.)

că pe cealaltă parte a capsulelor gelatinoase și a cafeinei exista o prăbușire fizică severă, își închipui că ar fi putut s-o amâne până ce Sylvia s-ar fi îndreptat spre aeroport după cină și atunci nu ar mai fi contat dacă s-ar fi prăbușit cu fața în jos pe canapea și ar fi căzut într-un somn adânc până a doua zi la prânz. Încă mai avea timp a doua zi, duminică, să citească o bună parte dintre dosarele BBEC pentru a se pregăti pentru luni dimineață. Pe scurt, luând în considerare toate lucrurile (sau, mai exact, neluându-le în considerare), totul mergea grozav.

Lăsară la urmă ce era mai bun – locația de care Sylvia era cel mai încântată, mansarda de pe Bond Street. Clădirea avea cinci etaje – cărămidă albă, fațadă cu ferestre boltite cu coloane în basorelief –, formele turnate elaborat de pe acoperiș completând motivul neoclasic. Brett tastă la intrare un cod de securitate – din memorie, remarcă Jonah – și îi conduse apoi pe un coridor de intrare îngust spre un ascensor pentru marfă.

– Probabil că în împrejurimi există mai puțin de o duzină de clădiri renovate cu succes pe interior, le spuse el, închizând ușile rabatabile din metal ale ascensorului. Și veți vedea imediat, atunci când vom ajunge în interior, ce înțeleg eu prin succes.

Apăsă un buton mare, negru, pe care scria 5 – cabina tremură ușor și se urni în sus.

– Această clădire este ca un reper, continuă el, ceea ce face ca lucrurile să fie mereu complicate în ceea ce privește renovarea. Dezvoltatorul a dorit să înlocuiască acest ascensor de marfă, de exemplu, dar acest lucru ar fi încălcat codul. Dar, ascultați! zise el ridicând un deget. Observați că nu se aude niciun zăngănit sau scârțâit? Ceea ce a putut face a fost să înlocuiască motorul și cablurile originale cu o instalație hidraulică. Astfel, aveți caracter industrial fără zgomot industrial. Destul de ingenios, nu? Acesta este genul de lucru la care ajungi pe o cale ocolită, de care ai nevoie pentru a crea dotări de lux ce sporesc confortul în această zonă. De fapt, am aflat și ceva foarte interesant zilele trecute, continuă Brett. Știți de ce există pe-aici atât de multe locuințe urbane și clădiri fără etaje? Cum puteai sta, înainte de 11 septembrie, pe

Lafayette și să vezi până la turnurile gemene? Știți de ce? Se opri exact o secundă și spuse: Stratul subțire de rocă... Pur și simplu nu se pot construi clădiri înalte. Din acest motiv, cartierul își păstrează șarmul: străzile pavate cu piatră cubică și gresii feruginoase, și toate celelalte care ne plac tuturor. Acum, zise el când ascensorul se opri fără zgomot, iată-ne ajunși.

Apucă un mâner din aramă și deschise ușa rabatabilă, lăsându-i pe Jonah și pe Sylvia să iasă primii.

Mansarda era vastă – spațioasă, chiar excedentară –, cu podele acoperite cu parchet din lemn de esență tare, lustruit și strălucitor, întinzându-se până la pereții proaspăt zugrăviți în alb, cu un tavan înalt, de asemenea alb. Cam la o treime din distanța de la intrare se găseau trei stâlpi expuși, dând spațiului o expansivitate aproape ca de pădure. În partea opusă față de o chicinetă dintr-un intrând în perete se aflau ferestrele, care erau foarte înalte – sticla din partea superioară era boltită, de un albastru pal, iar soarele se reflecta în irizări gălbui pe podele.

– 450 de metri pătrați, parchet din chiparos australian, tavane la înălțimea de cinci metri cincizeci, zise Brett, în timp ce Jonah și Sylvia se plimbau în jurul camerei cu capetele ușor ridicate, dintr-un motiv bine întemeiat, de parcă în continuare nu le venea să creadă cât de înalte erau tavanele. Mobilier Kohler în baie, Bulthaup în bucătărie... Antena parabolică de pe acoperiș deservește întreaga clădire. Aveți aer condiționat centralizat, mașină de spălat și uscător de rufe instalate, toate utilitățile obișnuite incluse, o boxă de depozitare la subsol și vi se acordă gratis calitatea de membru al clubului de fitness Equinox. Și, evident, străzi liniștite, străjuite de pomi, clădire de referință cu expunere sudică, oferind lumină naturală tot timpul anului.

Brett își recită litania de virtuți de parcă fiecare caracteristică nu avea doar o rezonanță estetică, ci și una morală. Orice făcuse el până atunci în viață, Jonah își închipui că fusese foarte bun la toate acele lucruri.

– O, Dumnezeule, zise Sylvia.

Dispăruse pe ușa unui dressing și acum revenise din baie.

– Jonah, vino să vezi.

El se duse spre ea şi ea îl conduse spre uşă, ţinându-l de mână. Intrară împreună într-un dressing încastrat cu rafturi în partea dreaptă şi trei niveluri de grinzi pe partea stângă, apoi îl conduse în baie pe o uşă din partea opusă. Îl privi în ochi, încântată, şi râse – într-un mod necaracteristic, copilăresc.

Când ieşiră din baie, Brett – rezemându-se de peretele ascensorului – întrebă:

– Sylvia, crezi că ai găsi o modalitate să-l umpli?

– Nu am obsesia hainelor, îi răspunse ea. Dar acesta este...

– Un adevărat dressing încastrat în care se poate intra, adăugat în 2008. Sincer, acest apartament are o mulţime de caracteristici uimitoare. Acum, zise el, ceea ce vor putea face, dacă vei dori, este să ridice un perete care să se extindă de la dulap spre est.

Desenă o linie imaginară în aer, folosindu-se de deget.

– Aşa că atunci vei avea un adevărat apartament cu un singur dormitor, cu o trecere care să lege baia şi dormitorul, ceea ce este optim. De asemenea, atunci când sau dacă veţi începe să vă gândiţi la copii sau chiar şi la un al doilea dormitor sau la un birou, mai puteţi ridica un perete prin spatele dormitorului – mai desenă o linie prin aer – şi veţi obţine camera copilului, camera de oaspeţi sau un birou. Simplu.

Sylvia îi aruncă o privire lui Jonah, iar el ridică din umeri. În general, ei îşi limitau discuţiile despre copii la tărâmul aspiraţiilor ipotetice ale unui timp nedefinit din viitor. Dar, ţinând cont de cât de bine mergea totul, de ce să nu o afirme ca pe o posibilitate mai concretă? Ar fi putut să spună oricând că ea se referise la un dormitor pentru oaspeţi.

În orice caz, pentru el era deja foarte clar că ea fusese pe deplin sedusă de mansardă: zâmbetul ei era maxim, iar buza inferioară era întinsă la distanţă de cea superioară, de parcă ar fi înghiţit bucuria care plutea în aer. Aparent, seducţia era clară şi pentru Brett. Făcu un spectacol din a se uita la mobil şi zise:

– Mă duc jos să-l sun pe proprietar doar pentru a-i confirma totul în ceea ce priveşte depozitul. Însă voi uitaţi-vă prin

jur, deschideți toate arzătoarele, trageți apa la toaletă, verificați presiunea la duș și sunați-mă dacă aveți întrebări. Mă întorc imediat.

Se duse spre ascensor, care coborî fără zăngănit și scârțâit, după cum părea să fie valabil și pentru personalitatea sa.

Când Brett plecă, Sylvia îl sărută pe Jonah – cu buzele întredeschise, lasciv și plin de dor –, apoi se trase la o parte, sărind peste lamelele parchetului din centrul încăperii.

– Îmi place, spuse ea, învârtindu-se și legănându-și geanta.

– Și mie, îi răspunse el, cu toate că plăcerea lui era mai mult teoretică decât practică.

Recunoscu caracteristicile New York-imobiliaro-porno ale apartamentului – dotările de înaltă clasă, grinzile expuse, ferestrele cu înălțime dublă și tot restul. Dar era ca și cum el nu reușea să adune laolaltă acele trăsături pentru a forma o reacție coerentă față de ele. Ceea ce-i plăcea cu adevărat era fericirea maximă a Sylviei.

– Am putea ridica pereții aceia, zise ea, de data aceasta nelăsând loc pentru dubii cu privire la lucrurile la care se referea. Jonah, îi zise ea, îți poți imagina viața noastră aici?

Se așezase lângă una dintre grinzi, cu geanta atârnându-i la încheietura cotului – un picior încălțat în pantof negru, cu tocul jos, era ținut în spatele celuilalt –, privind lung la peretele din spate, cel mai lung din mansardă, cu indexul odihnindu-i-se ușor pe nas – tăcută, nemișcată și zâmbitoare, ca și cum până și peretele gol ar fi constituit o sursă de încântare. Rareori își asuma asemenea stări, asemenea poze. Slujba ei necesita seriozitate maximă – lucra la afaceri care implicau miliarde de dolari, mii de slujbe, partide internaționale. Acea seriozitate – orele și efortul – se insinua inevitabil în restul vieții ei, făcea ca momentele ca acelea – atunci când toată atenția ei era captată de o fericire aparent netulburată – să fie mai puține, mai greu de prelungit. El recunoscu același lucru și la el însuși.

Iar acum era lovit de un sentiment cu totul nou: simțea pentru ea duioșie. Percepea cât se poate de intens că ea merita tihnă,

mulţumire, bucurie – caracteristici uluitoare – şi copii, şi orice altceva îşi mai imagina ea într-un viitor orgiastic pe care parcă îl putea vedea proiectat pe peretele lung şi alb la care se zgâia. O iubea. Simţi adevărul acesta cu o limpezime simplă şi perfectă. Şi, în acelaşi moment de luciditate de necontestat, înţelese că ei n-aveau niciun viitor – acolo sau în altă parte – împreună.

Fuseseră cuplaţi de către prietenii comuni – se duseseră la o întâlnire pentru a se cunoaşte, se plimbaseră printr-o expoziţie de la Whitney numită „Metafizica şi modernii", apoi luaseră cina la un restaurant cu mâncăruri specifice Orientului Mijlociu. Fuseseră surprinşi amândoi de cât de bine mersese – de faptul că fiecare îl găsise pe celălalt atrăgător, cu o carieră de succes, inteligent, uneori amuzant şi fără a poseda vreo însuşire dezastruoasă care subminează cele mai multe întâlniri aranjate. Poate că pur şi simplu acea surprindere fusese suficientă pentru a inspira o a doua întâlnire şi apoi alte câteva – după care bulgărele se rostogolise şi iată-i aici.

Dar lui i se părea acum că, de fiecare dată când amplificau seriozitatea relaţiei lor, o făceau cu speranţa că în acel moment – acum, în sfârşit – lucrurile aveau să fie cu adevărat bune între ei. Încă de la început existaseră lupte; măruntele ciorovăieli şi discuţiile aprinse din primele zile evoluaseră spre certurile pe faţă din ultimele luni. Şi, desigur, până în ziua precedentă, el o înşelase. Nu erau stupizi, amândoi ştiau că ceva nu era în regulă. Însă era ca şi cum ar fi crezut amândoi că puteau găsi o soluţie numai dacă s-ar fi ascuns adânc în relaţia lor, numai dacă ar fi putut să vadă mai mult unul la celălalt – să se vadă numai unul pe altul –, numai dacă ar fi locuit împreună.

Jonah înţelegea acum că aceasta era o speranţă falsă, un gen de mit de susţinere între ei. Ei nu luptau din pricina lipsei unei soluţii la problemele lor: nu exista un anume tip de apropiere care s-o facă pe ea să se simtă în siguranţă în privinţa respectului nutrit de el pentru modul în care fusese ea crescută (bogată şi republicană, sprijinită cum se cuvine în carieră); sau care să-l facă pe el să simtă că iubirea ei are profunzime şi căldură, că ea

își dorea cu adevărat să fie cu el și nu cu o versiune a lui pe care ar fi putut s-o modeleze. Problemele lor constituiau un fapt al intimității înseși.

Asta îl făcu să-i fie din nou greață, să înțeleagă – cu brusca forță a revelației – că, în pofida întregii lupte, cu toată strădania relației lor, cu toate eforturile a doi oameni foarte capabili, în ciuda a tot ce ar fi putut ignora, tolera, învăța să trăiască cu, a nopților de pe canapea, a mâncării la pachet și a mâncării comandate acasă, cu toate filmele și restaurantele, și expozițiile, și cocktailurile, și diminețile de cumpărături în SoHo, și după-amiezile de lenevit în Central Park, cu toate sâmbetele, darurile din suflet, vacanțele, orgasmele, în ciuda timpului petrecut în Cape Cod – când ea țâșnise din apă îmbrăcată în bikini roșii și se trântise pe nisip alături de el și, în acel moment, inima lui aproape că dăduse pe dinafară de sensul deplinătății perfecte de-a lungul întregii lui vieți –, cu toate obiectele de lux și cu orice mansardă ar fi putut ei împărți, întotdeauna avea să lipsească ceva.

– Acesta ar putea fi căminul nostru, zise ea.

Acum era timpul – șansa – să-i spună despre Zoey, despre ceea ce văzuse... despre toate. Oare nu-i datora și ei adevărul atunci când îl recunoștea?

– Sylvia, începu el.

Ea își ținea mâinile la ceafă, cu coatele în aer – își ajusta agrafa din păr –, apoi se răsuci din talie în așa fel încât privirile să li se întâlnească. Surprinsese ceva în tonul vocii lui – deja exista un fel de tensiune, o anticipare a dezamăgirii pe chipul ei. Dar nu hotărâse el că avea să ignore...? Însă gândul păru să se spargă în bucăți pe măsură ce se contura. Ce anume avea aceasta de-a face cu Dumnezeu?

– Nu-ți place, îi zise ea, lăsând să-i cadă mâinile în timp ce zâmbetul i se ștergea.

Greața lui Jonah se amplifică.

– Ba nu, zise el provocator. Ba nu, îmi place. Și te iubesc. Și îl vreau... vreau să locuiesc aici cu tine.

Se grăbi spre ascensor în timp ce îi spunea aceste cuvinte și apăsă butonul.

– Mă duc să-i spun, adăugă el.

– Tu... serios?

Tot fără s-o privească – nedorind să mai vadă privirea nesigură pe care știa că avea s-o întâlnească pe chipul ei și nedorind să-și recunoască propriile îndoieli –, deschise ușa ascensorului, când acesta ajunse, și zise:

– Pur și simplu simt nevoia să iau puțin aer, dar voi plăti avansul.

Reuși să ajungă la parter și să iasă din clădire. Din nefericire, umiditatea crescuse pe măsură ce dimineața înaintase și el reuși să facă doar câțiva pași spre ținta sa – baza trunchiului unui copac înconjurat de un gard metalic – înainte de a vomita pe trotuar un covrig incomplet digerat. După aceea avu spasme timp de câteva minute, în timp ce picături de sudoare îi curgeau de pe frunte pe pământ. „Poate că, se gândi el, existau lucruri mai rele decât fulgerul."

Cu coada ochiului, zări un șervețel de hârtie întins spre el. Privi în sus din poziția lui chircită – cel care îi oferea șervețelul era Brett, care îi zâmbea compătimitor. Jonah îl luă și se șterse la gură.

– Când ești gata, să știi că am pastile mentolate, îi zise Brett.

– Mulțumesc, mormăi Jonah, încă chircit.

– Ai depășit numărul de pahare azi-noapte?

– Cam așa ceva.

Brett dădu din cap înțelegător. Întinse un alt șervețel curat, cu care îl apucă pe cel murdar de la Jonah, apoi se duse spre un coș de gunoi și îl aruncă. Când se întoarse, Jonah se îndreptă de spate și el îi oferi o pastilă mentolată.

– Cred că vrem apartamentul, spuse Jonah. Sper că nu ne învinuiești pentru asta, nu?

Brett râse.

– Când eram la Lehman, se întâmpla să fac asta în fiecare dimineață. Obișnuiam să cheltuiesc 20 de dolari la cină, să-i dau bacșiș chelnerului o sută pentru ca el să mă încarce triplu,

să decontez totul şi apoi să folosesc celelalte două sute pentru a cumpăra cola. Îi spunem LD: lovitura decontului. Şi ştii unde lucram? Sigur, îţi voi spune imediat... Titluri ipotecare. Jonah, am învăţat să nu învinovăţesc pe nimeni de nimic.

Greaţa reveni şi Jonah se chirci din nou, făcând eforturi de a voma. Brett continuă:

– Am învăţat că în lumea asta nu contează nimic cu excepţia fericirii. E o idee incredibil de eliberatoare. Priveşte această magnifică zi însorită!

Jonah avu senzaţia că muşchii pieptului său încearcă să se smulgă singuri de pe coaste – era incapabil fizic să-şi mişte capul pentru a se uita în altă parte decât la băltoaca de vomă de pe trotuar, aflată exact sub el.

– Când lucram la Lehman, crezi cumva că mi-am îngăduit măcar un moment pentru a aprecia asta? Oftă satisfăcut şi adăugă: Uită trecutul. Uită viitorul. Cum te simţi chiar acum? Chiar în această secundă?

Stomacul lui Jonah tresăltă violent şi un sunet gutural, opusul unui chicotit, îi scutură traheea.

– Jonah, poate că te-ar interesa să-l cunoşti pe gurul meu.

În cele din urmă, Jonah se prăbuşi pe spate într-o poziţie şezândă, cu faţa udă, cu braţele inerte pe lângă trup. Brett îi oferi o carte de vizită – Jonah întinse mâna şi o luă. Avea poza unui înţelept alb, cu o barbă masivă cenuşie. Sub cuvintele „Guru Phil", apăreau câteva numere de telefon, o adresă de internet şi o adresă de Twitter cu un font galben muştar, oriental.

– E un soi de... chestie orientală?

– Nu doar, îi zise Brett. Guru Phil predă tot ce e mai bun în creştinism, iudaism, islam, budism şi hinduism. Mesajul lui e unul de iubire universală, acceptare şi stimă de sine. Jonah, cred că el te poate ajuta cu adevărat. Guru Phil îţi va arăta că, oricare ar fi motivul pentru care bei, nu e chiar atât de important.

– Nu sunt alcoolic, îi răspunse Jonah, dându-i înapoi cartea de vizită.

Brett chicoti cu înţeles.

– Ştii de unde am aflat că nu sunt alcoolic? Am completat un chestionar online. Guru te învaţă că nu contează ce e pe internet. Adevăratele cunoştinţe pot fi dobândite numai pe „netul" interior.

Jonah găsi această replică nespus de răsuflată, dar era limpede că Brett nu avea de gând s-o lase mai moale şi să ia cartea de vizită înapoi, aşa că o puse în buzunar. Brett păru mulţumit. Îl ajută pe Jonah să se ridice în picioare şi îi mai dădu alte două pastile mentolate.

– Am putea să nu facem prea mare caz şi să nu pomenim nimic în faţa Sylviei? îl întrebă Jonah, destul de ruşinat de faptul că era nevoit să-i ceară aceasta şi simţindu-şi obrajii înroşindu-se.

– Nicio problemă, îi răspunse Brett. Numai să-mi promiţi şi tu ceva: data viitoare când ai să te gândeşti să bei ceva...

– Chiar nu sunt alcoolic.

– Aminteşte-ţi că Dumnezeu te iubeşte, şi Iisus te iubeşte, şi Buddha te iubeşte, şi profetul Mahomed te iubeşte, şi toate chipurile lui Dumnezeu te iubesc dintr-un motiv simplu: Deoarece Tu Exişti. Îşi puse mâna pe umărul lui Jonah şi adăugă: Eu exist. Tu exişti, Jonah.

– Ştiu.

– Tu exişti, repetă Brett, dând aprobator din cap.

– Cât este avansul?

– O mie opt sute de dolari. Plus taxa brokerului. Jonah, tu exişti.

– Hai să mergem sus, Brett.

Sylvia şi Jonah luară apoi prânzul (Jonah alese o salată cu care Sylvia fu de acord, dar în meniu chiar nu se găsea nimic din ce ar fi putut stomacul lui să tolereze), după care luară metroul spre apartamentul lui. Ea avea de lucru vreo două ore înainte de cină – Jonah ar fi vrut să înceapă să completeze actele pentru mansardă, astfel încât să poată depune cererea luni dimineaţă. Sylvia îl ţinu pe Jonah de braţ în timp ce coborâră scările de la metrou, discutând posibilele configuraţii pentru mobila din mansardă. El încă se simţea extrem de obosit din punct de vedere

fizic şi copleşit din punct de vedere emoţional – şi, pe deasupra, se mai lupta şi cu o poftă de nicotină, prima în mai bine de şase ani. Se gândi că ar fi putut măcar să tragă un pui de somn înainte de cină, ceea ce i-ar fi fost de folos pe toate fronturile.

– Ce-ar fi dacă am ruga-o pe prietena mea Maya să ne ajute să decorăm? propuse Sylvia în timp ce-şi scanau cardurile MetroCard la bariera rotitoare. Ştii cine sunt Patrick Robinson şi Virginia Smith? Ştiind că nu trebuia să-şi bată capul să aştepte răspunsul lui, adăugă: Maya le-a făcut casa din Tribeca.

– Nu ştiu, zise Jonah, împingând bariera în urma ei. N-ar fi mai bine dacă ne-am ocupa noi?

– Asta vine din partea unui bărbat care n-avea nici măcar un covoraş de baie înainte să ne cunoaştem, râse Sylvia, luându-l din nou de braţ în timp ce coborau şirul de trepte spre peron. Nu e ca şi cum vreunul dintre noi ar avea timp să meargă în căutare de mobilă, nu? Aş întreba-o pe Maya până şi unde ar trebui să mergem. Şi atunci, de ce să n-o rugăm să meargă ea în locul nostru?

– Mda, dar să angajăm un decorator nu pare puţin cam... – îşi şterse fruntea cu mâna; fusese cald afară, iar pe peronul metroului erau câteva grade mai mult. Cred că e cam burghez, îi spuse el Sylviei.

Ea ridică din umeri, dădu drumul braţului lui şi îşi scoase BlackBerry-ul. Mişcând cursorul, îi spuse:

– Va dura mai mult dacă o vom face noi singuri.

– Pe mine nu mă deranjează.

Ea ţinu apăsat butonul pentru a închide BlackBerry-ul, apoi îl îndesă înapoi în geantă. Nu-şi scosese ochelarii de soare atunci când coborâseră la metrou şi stătea acum cu faţa spre şine – o priveliştе care, cu sau fără ochelari de soare, era o zonă abia diferenţiată de nuanţe distincte de griuri de funingine, rugină înnegrită şi cafeniuri.

– Îţi dai seama că e ceva ce va trebui să fac eu, nu-i aşa? Dacă nu vrei să angajăm un decorator, va cădea în sarcina mea să mobilez şi să decorez apartamentul nostru!

– Te voi ajuta.

– Te vei opune.

Avea dreptate, desigur – şi, pentru a recunoaşte acest lucru, îşi puse o mână rece şi umedă pe talia ei.

– Pot măcar să vorbesc cu Maya înainte s-o angajăm? zise el. Vreau să mă asigur că pricepe ce vrem amândoi. Vreau să spun că, fiind prietena ta, am senzaţia că va înclina spre stilul tău şi... ei bine, poate că asta e inevitabil, dar vreau să fie clar atunci când intri că acolo locuieşte şi un bărbat.

Ea îl privi în faţă – Jonah văzu cum ochii ei ţâşnesc din spatele lentilelor ochelarilor, de culoarea mierii.

– De ce ne certăm pe tema asta? îl întrebă ea.

El nici măcar nu remarcase că se certau – sau, mai degrabă, nu remarcase nicio diferenţă între această discuţie şi absenţa unei certe. Pentru a stabili cum stau lucrurile în aceeaşi măsură ca şi ea, el zise:

– Căutarea unui apartament este un lucru stresant. Dar asta nu înseamnă că nu luăm decizia corectă.

Ea îşi aplecă uşor capul şi îl lăsă apoi pe pieptul lui, cuprinzându-l cu braţele.

– Iisuse, ai transpirat, râse ea.

– La naiba, sunt opt mii de grade aici.

Ea râse din nou, iar el o sărută pe creştetul capului. Nu era uşor – să o iubeşti atât de mult şi să sfârşeşti certându-te atât de des. Şi atunci – cu un imens zgomot Doppler şi cu scârţâitul metalului vechi de o sută de ani frecat de metal şi complicatul suspin al frânelor pneumatice şi al plăcuţelor de frână, şi al cataclismului de mii de tone al trenului redistribuindu-şi greutatea, trecând de la viteză la nemişcare în timp ce-şi reducea nebuneşte distanţa spre ei – trenul opri în staţie.

Metroul nu era aglomerat, iar ei ocupară două locuri spre mijlocul vagonului.

– Mi-aş dori să poţi rămâne diseară, îi zise el Sylviei.

Intrând în vagonul în care aerul condiţionat funcţiona la maximum, Jonah se simţi imediat mai bine – era ca şi cum ar fi putut să petreacă restul după-amiezii stând aşezat acolo.

– Sunt convinsă, zise ea.

– Ba nu, vorbesc serios. Ar fi drăguț dacă am putea, știi tu... să mai avem parte de câteva ore împreună.

– Crede-mă, dacă ar fi depins de mine... murmură ea. N-aș putea spune că-mi face plăcere să-mi petrec weekendurile într-un hotel. Ți-am spus ce s-a întâmplat cu cuvertura? M-am întors aseară în camera mea și...

– Doamnelor și domnilor, regret, strigă o voce de femeie.

Stătea lângă ușă, în partea din spate a vagonului. Era neagră, sfrijită, cu părul ca un soi de explozie încâlcită în creștetul capului, încălțată cu șlapi, îmbrăcată în jeanși sfâșiați deasupra genunchilor acoperiți cu cruste, cu un tricou lăbărțat care îi atârna la gât și atât de murdară, încât arăta de parcă se tăvălise în cenușă.

– Îmi pare rău, zbieră ea din nou, apoi se opri – cu gura deschisă, cu ochii ca de nebun, de parcă n-ar fi știut sau nu și-ar mai fi amintit, sau pur și simplu era prea încordată pentru a mai ști ce să spună.

Stătea lângă ușă, legănându-se ușor.

– Iisuse, murmură Sylvia. Apoi continuă: Am pus cuvertura în dulap în fiecare zi atunci când ei mi-au pus-o pe pat și în fiecare seară camerista mi-a pus-o la loc, așa că de data aceasta...

– Doamnelor și domnilor, mă puteți ajuta? strigă femeia într-o învălmășeală grăbită de silabe, ca și cum și-ar fi amintit brusc replicile.

– Așa că de data asta i-am scris un bilețel și i l-am lăsat pe pat.

– Poate cineva... Vă rog, mă poate ajuta cineva?

– Și pe bilețel scria: „Vă rog, când îmi mai faceți patul, să nu mai întindeți cuvertura pe el".

– Doamnelor și domnilor!

Jonah aruncă o privire în jurul său. Văzu un tip care părea student, cu ochelari cu rame de baga, cu căști în urechi și cu cioc, o adolescentă de culoare, care citea dintr-un manual de biologie, un bărbat cu fața ridată, îmbrăcat într-un hanorac cu glugă, cafeniu și ponosit, asemenea rasei unui călugăr, doi bărbați hispanici, solizi, îmbrăcați în veste portocalii, de constructori,

asortate, cu feţe obosite şi cu ochii aproape închişi din pricina epuizării. Cel mai aproape de femeie stătea un bărbat cu un început de chelie, îmbrăcat în frac, cu papion, care ţinea în poală cutia unei viori. Cu toate că femeia se afla exact în faţa lui, el privea înainte cu un soi de uitare intenţionată.

– Iar în seara aceea a pus cuvertura la loc, pe pat, şi a lăsat bileţelul deasupra.

– Vă rog, vă rog!

Femeia făcu un pas înainte. Nu urmă nicio mişcare spre poşete sau portofele... Femeia căzu în genunchi.

– Vă rog... zise ea cu un scâncet precum un mieunat, copleşită parcă de o tristeţe şi mai adâncă, cu ochii închişi, cu mâinile împreunate în faţă. Vă rog, ajutaţi-mă!

Toată lumea din vagon evita să o privească, preferând cu toţii să se uite unii la alţii.

Jonah mai văzuse astfel de scene şi până atunci: cele mai dramatice, cele mai umile rugăminţi din partea cerşetorilor erau cel mai adesea ignorate. Cântecul, gluma, solicitarea îngrijită de a primi un dolar sau douăzeci şi cinci de cenţi pentru ceva anume, ca de exemplu un sandvici, acestea erau lucrurile la care oamenii reacţionau. Era ca şi cum cele mai explicite manifestări de disperare ar fi violat cumva aranjamentul social dintre cerşetori şi cei pe care aceştia îi implorau.

– Vreau să spun, îţi vine să crezi? Ştiu că este posibil ca ea să nu fi ştiut să citească. Dar am menţionat acest lucru şi la recepţie şi am sunat şi la departamentul de curăţenie.

Femeia continua să stea în genunchi – cu capul plecat, cu ochii închişi, cu buzele mişcându-se fără sunet. Trupul îi era aplecat într-o parte, ameninţând să cadă peste bărbatul cu vioara – care se înghesuise în colţul îndepărtat al scaunului său, părând să mediteze dacă ar putea să se ridice şi să plece fără să se atingă de ea.

– Căci ceea ce contează până la urmă e că plătesc cu un card Starwood platinum.

Jonah îşi scoase portofelul – avea doar bancnote de douăzeci.

– Iisuse, şopti Sylvia brusc.

El nu dădea bani, de regulă, cerşetorilor de la metrou. Reprezentaţiile muzicale îl iritau; pur şi simplu nu credita solicitările de bani pentru adăpost sau bani pentru ceva de mâncare. Era absolut sigur că mărunţişul lui va ajunge să cumpere alcool sau droguri. Dar ceea ce-l impulsionă acum nu fu femeia, nici măcar reacţiile faţă de aceasta ale celorlalţi din vagon, ci faptul că o observa – faptul că nu ar fi putut să o ignore.

– Ai cumva bancnote de un dolar? o întrebă el pe Sylvia.

– Nu, îi răspunse ea, cu faţa înclinată spre genunchi, purtând încă ochelarii de soare şi strângând poşeta la piept cu ambele braţe.

Femeia veni cu paşi târşâiţi spre el, apoi se sprijini apucându-se de bara de metal prinsă în acoperişul vagonului. De sub braţul acesteia se ivea un smoc de păr negru, pe care luceau picături de transpiraţie şi de mătreaţă. Jonah putea să-i simtă duhoarea de la trei metri – urină, sudoare şi un amestec dens şi de nerecunoscut de alte mirosuri trupeşti. Acum se bălăbănea deasupra lui, atârnată de bara metroului, cu faţa distorsionată, în continuare, de cute de chin. El remarcă o albeaţă ciudată la coada ochilor şi în colţurile gurii, precum şi echimoze de un vineţiu-închis pe antebraţe şi picioare. Scoase patruzeci de dolari. Buricele degetelor ei arătau de parcă fuseseră înnegrite cu cărbune, iar palma era cenuşie. El încercă să-i dea banii în aşa fel încât hârtiile să se afle între tegumentele lor, dar ea le strânse, trăgându-le cu degete aspre din palma lui, şi ceva în stomacul şi în testiculele lui se strânse reflexiv.

Preţ de mai multe momente, ea se zgâi la bancnotele din mâna ei, de parcă ar fi văzut în ele numai un alt motiv de mâhnire, apoi le strânse în pumn, vârându-şi mâna în buzunarul jeanşilor. Acum arăta foarte agitată, foarte speriată şi, cu mâna încă făcută pumn în pantaloni, făcu paşi ciudaţi şi stângaci spre capătul vagonului; deschise apoi uşa şi dusă fu.

– Iar acum va face exact acelaşi lucru în vagonul celălalt, murmură Sylvia, fără să se uite la el.

Călătoriră în tăcere până la stația lor.

Sylvia nu mai spuse nimic până când ieșiră la suprafață, la câteva străzi distanță de clădirea în care locuia Jonah. Când o făcu, spuse:

– Ești așa un ticălos! Sper că îți dai seama, nu?

El se simțea prea epuizat pentru a o contrazice, așa că așteptă ca ea să-și continue ideea, ceea ce făcu imediat.

– Nu ți-ai dat seama că femeia aia era dependentă? Oamenii aceia sunt periculoși! Te-ai gândit vreodată la asta? Știi câte lucruri sunt în stare să facă dependenții pentru a-și satisface viciul?

Rostea „dependent" în felul în care comentatorii de la CNN pronunțau „satanist".

– N-avea ce să se întâmple, zise Jonah.

– Și, desigur, tu ești cât se poate de versat în legătură cu treburile astea, nu se lăsă Sylvia mai prejos. Regret dacă asta îți jignește sensibilitățile liberale, dar nu se poate să continui să le arunci bancnote de douăzeci de dolari tuturor boschetarilor pe care îi întâlnești. Clătină din cap și adăugă: Toate astea se trag din valorile deformate ale educației tale din Roxwood.

Zicând acestea, reuși să-l enerveze, iar el bănui că aceasta fusese de fapt intenția ei.

– Bine, ar fi trebuit să-i spun să-i scrie reprezentantului ei în Congres despre reducerea taxelor pe câștig.

– Distrează-te pe seama mea dacă vrei, dar aceia dintre noi care înțeleg cum funcționează, de fapt, economia...

– Iisuse Hristoase, Sylvia!

– Nu e ca și când patruzeci de dolari ar putea s-o ajute câtuși de puțin... De fapt, banii aceia nu vor face decât să înrăutățească lucrurile. Probabil că i-ai dat suficient pentru o supradoză în seara asta.

Aceste cuvinte fură rostite cu o furie iute, în staccato, ca și cum ar fi încercat să arunce cu pietre în el.

– Și care naiba e problema ta? țipă Jonah.

O zi de mahmureală și aparent de frustrare nedomolită și de nedomolit se traducea acum în mânie; iar el înțelegea că

această mânie o implica numai tangenţial pe Sylvia, numai că niciuna dintre celelalte surse nu erau la îndemână pentru ca el să se răstească la ele.

– Bine, i-am dat bani unei dependente de cocaină pentru că sunt un naiv care îmbrăţişează doctrina socialistă. Şi de ce, mama mă-sii, te interesează asta pe tine?

– Fiindcă ai făcut-o numai ca să mă insulţi pe mine!

În vocea ei se strecura acum un alt ton – ceva mai tremurător şi mai rănit; el ştiuse, atunci când ridicase tonul, că acest lucru îi readucea în memorie toate amintirile neplăcute despre mârşavul ei tată. Însă el se simţi îndreptăţit să ignore asta. Ea dorise să se certe, aşa că... iată-i.

– Aşa e, Sylvia, nimeni nu dă bani unui boschetar fără să se gândească la cum te va afecta asta pe tine.

– Te agăţi de chestiunea claselor sociale şi de felul în care am fost educată!

– Faptul că i-am dat bani acelei femei nu are nimic de-a face cu afurisita ta de casă din Rye!

– Atunci de ce ai zis că ar fi un lucru burghez să angajăm un decorator?

– Pentru că ar fi într-adevăr burghez să angajăm un decorator!

Lui nu-i venea să creadă că cearta – prin propria gravitaţie inevitabilă – ajunsese într-un asemenea punct absurd; dar, desigur, el nu era dispus să lase de la el. Evident, nici ea.

– Iartă-mă că am vrut în apartamentul meu ceva mai mult decât o canapea şi un televizor gigantic! ţipă ea. Iartă-mă că vreau să locuiesc într-un apartament în care să ai senzaţia de casă!

– Showroomul de la ABC Carpet[1] nu e o afurisită de casă!

– Aşadar, pentru a-mi dovedi ce... ăăă... bărbat de lume eşti tu, mă pui în pericol şi probabil...

– Am vrut doar să-i dau afurisitei ăleia de dependente de cocaină nişte afurisiţi de bani! Şi dacă eşti o mult prea alintată snoabă de dreapta pentru a accepta că...

[1] Magazin de decoraţiuni interioare (n.tr.)

Partea inferioară a chipului ei era curbată într-o încruntare mâhnită, iar el se simți îndreptățit să o ignore și pe aceasta.

– N-ai dat niciodată doi bani pe nimeni altcineva în afară de tine, încheie el.

– Du-te dracului, Jonah!

Lacrimile îi curgeau pe sub lentilele ochelarilor de soare. Sigur că da, se gândi el. Nu asta era ceea ce-și dorise și ea? Poate că amândoi și-o doriseră, toată chestiunea... de parcă asta era tot ceea ce-și puteau ei oferi unul altuia.

Când ajunseră în apartamentul lui, ea se duse direct la măsuța adiacentă chicinetei, cea pe care ea o alesese pentru el, astfel încât să poată lua micul dejun împreună. Își scoase laptopul și începu, în tăcere, să ajusteze o diagramă-mamut. După aproximativ o oră, el începu să se simtă cuprins de regrete și de vinovăție, dar toate încercările pe care le făcu apoi ca să-i vorbească sau să o atingă fură ignorate sau respinse. El completă stoic actele pentru apartament – salariile, adresele angajatorilor, numele și numerele referințelor.

Când după-amiaza se îngână cu crepusculul, ea își închise brusc calculatorul și se ridică. El era așezat pe canapea – dar, dintr-un oarecare motiv, se ridică și el.

– Mi-am schimbat zborul, anunță ea firesc. Mă duc la aeroport acum.

– Haide, Sylvia, nu face asta...

Ea nu-i răspunse – ochii îi erau la fel de lipsiți de emoție ca și lentilele ochelarilor pe care îi purtase mai devreme.

– Îmi pare rău, îi spuse el.

Ea începu să-și strângă cablul de alimentare și toate celelalte lucruri, vârându-le în geantă.

– Nu-ți lua la revedere în felul acesta.

Ea lăsă să-i scape un sunet batjocoritor, sarcastic. El știu – trebuia s-o lase să plece. Însă, într-un fel, fu mai ușor să-i spună:

– Am nevoie de semnătura ta. Pentru cecul de credit și alte rahaturi.

Ea se opri, cu fața aplecată spre gura larg deschisă a genții.

– Mă surprinde că vrei să locuieşti cu o snoabă alintată de dreapta.

– Dar eşti snoaba mea preferată de dreapta...

Ea nu lăsă să se întrevadă nicio urmă de amuzament, dar gluma fusese făcută, în cel mai bun caz, fără nicio tragere de inimă.

– M-am înfuriat, n-am prea dormit, eu... eu nu i-am dat bani acelei femei ca să te insult pe tine.

Ea scutură din cap – fie pentru el, fie pentru sine –, îl privi cercetător preţ de o clipă, apoi luă hârtiile şi le semnă.

– I-ai dat acelei femei patruzeci de dolari şi m-ai făcut să mă simt ca un rahat. Sper că înţelegi implicaţiile acestui fapt.

El era convins că nu le înţelegea, dar zise:

– Pricep, îmi pare rău.

Ea lăsă să-i scape un oftat lung, lent, iritat – expresia unei pretenţii de răbdare infinită.

– Dacă asta o să meargă... Jonah, tu vrei ca asta să meargă?

Într-un colţ îndepărtat al minţii lui, ştia că exista un răspuns adevărat la această întrebare – dar răspunsul părea atât de îndepărtat, iar el se simţea atât de obosit, încât i se părea imposibil să-l descopere.

– Cum să nu? îi răspunse el.

– Atunci, va merge, spuse ea cu hotărâre – o hotărâre despre care el îşi dădea seama că era o condiţie a relaţiei lor la fel de necesară ca orice altă calitate a celuilalt pe care o găsea fiecare ca fiind atrăgătoare.

Ea îl privi şi chipul i se înmuie – poate doar vag, poate doar de dragul de a părea că se înmuiase. Îi întinse mâna ca şi cum i-ar fi fost dificil – el se aplecă în faţă şi încercă să i-o sărute, dar ea se trase, făcând să fie clar faptul că strângerea de mână avea să fie măsura. Îşi luă geanta supradimensionată şi şi-o petrecu pe umăr, apoi se îndreptă spre uşă. Uşurarea pe care o simţi el în timp ce uşa se închidea fu de nepreţuit, la fel cum fu şi ciudăţenia modului în care i se făcu dor de ea imediat.

În cinci minute lăsă jaluzelele în jos, scotoci într-un sertar după căştile antizgomot pe care le folosea pentru zborurile

lungi, se descălță de pantofi și se întinse pe pat. În dosul pleoapelor îl inundă întunericul, dar nu adormi. Se simțea prea dus de curent în spațiul propriei minți pentru a putea dormi.

Se gândi că erau, în mod empiric, cât se poate de compatibili: erau cam la fel de atrăgători, câștigau aproximativ aceiași bani, erau amândoi albi, din New England, proveniți din părinți divorțați, împărtășeau (ei bine, împărtășiseră) o lipsă fundamentală de interes față de orice religie organizată, erau de aceeași vârstă, aveau același ten, aceeași construcție. Se făceau să râdă unul pe altul, le plăceau la nebunie aceleași filme; el nu era intimidat de succesul sau de ambiția ei, ea îi făcea sex oral în restaurante. Pe scurt, aveau noimă: ba chiar s-ar fi putut spune că nu exista niciun motiv rațional pentru care n-ar fi putut fi împreună. Iar acesta, înțelese Jonah în cele din urmă, era singurul motiv pentru care erau împreună, de fapt; singurul motiv pentru care progresaseră dincolo de o primă întâlnire și singurul motiv pentru care ar fi putut să progreseze și mai departe.

Se plăceau unul pe celălalt, se iubeau... S-ar fi putut convinge, probabil, să-și petreacă restul zilelor împreună. Dar exista o formă misterioasă de încredere sau de credință, sau de afecțiune oarbă pe care pur și simplu ei n-aveau capacitatea s-o simtă unul pentru celălalt. Esențialmente, n-aveau credință unul în celălalt.

Portofelul și BlackBerry-ul formau o protuberanță ciudată în buzunarul lui. Le scoase și, în timp ce o făcea, observă o carte de vizită îndesată în portofel. Văzu chipul lui Guru Phil, a cărui seninătate era asigurată fiind bazată în întregime pe existență. Ceea ce era bine și frumos, gândi Jonah, exceptând perioadele în care existența era naspa, în care era contradictorie și fără răspunsuri, în care erai asaltat de... Strânse în pumn cartea de vizită și o aruncă pe podea. Aceasta nimeri printre movilițele de praf și sticlele de apă pe jumătate consumate care viețuiau precum relicvele unei civilizații dispărute sub patul său. Nu căzu în somn, ci mai degrabă fu înghițit de acesta.

5. Corabia era în pericol să se sfărâme

Jonah se trezi simțindu-se pe deplin remontat – și pe deplin ușurat de faptul că somnul fusese fără vise. Se uită la BlackBerry-ul său, care zăcea pe pat alături de el – era zece dimineața. Se simți mai bine gândindu-se la ziua care îl aștepta: o duminică pe care avea s-o petreacă așezat confortabil la biroul lui, citind dosarele BBEC din stivele de cutii. Avea de făcut treaba aceasta – slujba lui perfect definită rațional, pe deplin predictibilă, lipsită de orice caracter emoțional, cu totul profană.

Făcu duș în tihnă și se trezi că îi era neobișnuit de foame pentru acea oră a zilei; în mod caracteristic, nu lua prima sa masă până în jurul orei unu. Făcu un ocol în drumul său spre metrou, intrând într-o băcănie de unde cumpără două sandviciuri cu ou și brânză și un pachet de țigări. Mâncă unul dintre sandviciuri și fumă două țigări în drum spre metrou. Stația era puțin mai aglomerată decât s-ar fi așteptat să fie într-o dimineață de duminică, dar era deja ora unsprezece și își închipui că oamenii se îndreptau spre *brunch*[1].

Intrarea în Lexington 413 era la fel de aglomerată. Holul central, cu copacul său familiar – pe care Jonah descoperi că era deosebit de bucuros să-l vadă în acea zi –, era plin de bărbați îmbrăcați în costume și de femei cu chipuri hotărâte, angajate în conversații înțesate de jargoane – exact așa cum ar fi fost și în timpul săptămânii. Jonah se simți prost fiind îmbrăcat în jeanși și cu tricou polo; probabil că bancherii primeau vizita vreunui

[1] Masă luată între micul dejun și prânz (n.tr.)

oligarh chinez sau saudit, concluzionă el în timp ce se îmbarca în ascensor. Urcând, derulă mesajele din BlackBerry – plouase cu mesaje peste noapte. Continuând să se uite peste acestea în timp ce-şi croia drum pe culoar, fu surprins s-o găsească pe Dolores la biroul ei, aflat în faţa biroului său.

– Ai venit azi la serviciu? o întrebă el.

Ea păru că nu ştie cum ar trebui să-i răspundă.

– Există mai multe mesaje, îi spuse ea.

– Există?

El se încruntă şi aruncă o privire pe culoar, care era plin de avocaţi, asistenţi de avocaţi şi secretare. Îi pică fisa atunci când îi zise:

– Ce zi este azi?

– Suntem în şaisprezece, îi răspunse ea.

– Ce zi a săptămânii? o întrebă el impacientat.

– Luni.

El se năpusti în birou, trântind uşa în urma lui.

– Mama mă-sii! strigă el, aruncându-şi servieta pe birou.

Nu era corect, se gândi el. Dormise – cumva – aproape patruzeci de ore. Aşa se explica faptul că se trezise atât de revigorat, remarcă amar. Dar destul cu asta! Se aşează la birou şi se uită din nou în căsuţa de mesaje a BlackBerry-ului său – acum avea mult mai mult sens ştiind că acele mesaje se adunaseră timp de două zile. Observă apoi cel puţin cinci mesaje de la Sylvia.

Dolores ciocăni şi intră.

– Domnul Chen doreşte să vă întâlniţi azi după-amiază, îi spuse ea.

Ochii îi căzură peste două teancuri de cutii cu dosare BBEC necitite, stivuite lângă uşa lui. BlackBerry-ul începu să sune. Era Sylvia.

– Vezi dacă are ceva liber după patru, îi spuse el lui Dolores.

– Aţi dori să vă întâlniţi la 16.30?

– Ce ţi-am spus? Oricând după ora patru, îi răspunse iritat.

Ea se întoarse şi ieşi, iar el răspunse la apelul Sylviei.

– Bună, spuse la telefon.

– Bună, zise Sylvia pe un ton plat. Bănuiesc că nu putem vorbi chiar acum, dar voiam să ştiu dacă ai veşti de la Brett.

– Brett?

– Mansarda...

Acoperi telefonul şi ţipă spre uşă:

– Dolores! Îşi luă apoi mâna de pe receptor. Uite, îi spuse el Sylviei în timp ce-şi deschidea servieta. Nu e vorba că nu putem vorbi, eu tocmai am...

Dolores apăru în pragul uşii. El scotoci repezit printre hârtiile din servietă, căutând cererea de închiriere.

– Ai spus că vrei ca lucrurile să meargă, Jonah, iar eu am crezut că vorbeşti serios. Dar chiar nu înţeleg cum crezi tu că se poate întâmpla asta dacă îmi ignori apelurile şi e-mailurile.

– Ba nu, sunt de acord, sunt de acord, zise el, găsind cererea.

– Eşti de acord?

Îi dădu cererea lui Dolores şi acoperi telefonul cu palma.

– Trimite asta pe fax la Corcoran. Brett nu mai ştiu cum, de pe Bond Street.

Dolores dădu din cap cu indiferenţă şi ieşi. Devenea taciturnă ori de câte ori era expeditiv cu ea – ceea ce nu se întâmpla foarte des, dar se întâmpla suficient de des încât el să-şi dea seama că ea ar fi putut să o ţină aşa toată ziua.

– Dacă eşti de acord, atunci de ce faci asta? o auzi pe Sylvia zicând. Vreau să ştiu de fapt dacă mai suntem pe aceeaşi lungime de undă.

– Suntem pe aceeaşi lungime de undă, îi zise el. Pur şi simplu am fost îngropat în muncă de când...

– Tu crezi că eu n-am fost? îl întrebă ea exasperată.

Dolores reapăru în pragul uşii.

– Domnul Chen e liber la 16.30, îi spuse ea.

– Foarte bine, răspunse Jonah în timp ce ea ieşea.

– Ce anume? îl întrebă Sylvia.

– Nu, Syl, îmi pare rău, ziua aceasta a fost, a fost...

Se zgâi la dosarele BBEC. Acum era 11.30. Cam ce procent din toate acele mii de documente ar fi putut citi în cele cinci ore care precedau întâlnirea cu Doug Chen? Zece? Cincisprezece?

– Dacă eşti prea ocupat ca să vorbim, trimite-mi un e-mail de două rânduri.

– Bine, zise el, gândindu-se acum la altceva. Dolores! strigă apoi din nou. Sylvia, îmi pare rău, nu pot vorbi acum.

Dolores se întoarse.

– Te iubesc, suntem pe aceeaşi lungime de undă, îţi jur.

Dolores zâmbi superior. Sigur că nu voia ca ea să-l audă spunând aceste lucruri, dar nu erau mulţi cei care puteau îndeplini atât de bine mai multe sarcini deodată. Privi în jos spre biroul lui, ca să nu fie nevoit s-o vadă stând în picioare şi uitându-se la el în timp ce vorbea.

– Dacă ţi-ai pierdut entuziasmul în ultima clipă, Jonah... îi spuse Sylvia.

– Sigur că nu. I-am trimis actele pe fax lui Brett şi, de îndată ce am veşti de la el, te voi pune la curent. Pot să te sun diseară?

Sylvia oftă din rărunchi, iar el fu nevoit să-şi înăbuşe nerăbdarea crescândă – nu numai fiindcă era presat să înceapă să citească imediat, ci şi pentru toate convorbirile telefonice pe care el îi îngăduise să le scurteze, fără să se plângă, atunci când serviciul ei i-o cerea.

Dar poate că şi ea se gândi la acest lucru.

– În regulă, zise. Mă suni diseară?

– Jur pe cererea noastră de închiriere că o voi face!

Şi, din fericire, ea râse puţin, iar el încheie convorbirea.

Îşi ridică apoi privirea spre Dolores, care continua să zâmbească superior.

– Îmi pare rău, îi spuse el.

Ea ridică din umeri, de parcă nimic din toate acestea n-ar fi contat pentru ea.

– Şi îmi cer scuze şi pentru că te-am expediat.

Ea răspunse printr-o ridicare identică din umeri. Din nou, nerăbdarea lui crescu, dar ştia că împrejurările îi cereau să o ignore.

– Uite, Dolores, trebuie să-mi cumperi un costum.

– Un costum? îl întrebă ea.

– Da, cămașă, cravată, costum... Du-te la Macy's, trece totul în contul meu...

Sceptică, ea se încruntă.

– Dar nici nu știu măcar ce mărime purtați.

– Îți voi trimite mărimea printr-un e-mail când vei fi pe drum.

Încruntarea ei se înteți.

– Ce culoare să aibă costumul?

– Somon și petit-gris, îi răspunse el sarcastic. Bleumarin, ce culoare crezi?

Își permisese mai multă nerăbdare decât ar fi trebuit să manifeste – ea își încrucișă brațele pe piept și îl privi dezamăgită.

– Îmi pare rău, îmi pare rău! Înțelege-mă, Dolores, m-am trezit crezând că azi e duminică. Bine? Te rog...

Ea își desfăcu brațele și ridică palmele în sus.

– Eu am venit la serviciu la timp și îmi fac treaba foarte bine.

Apoi ieși.

El își sortă timp de douăzeci de minute mesajele primite – se simți norocos pentru că nu ratase niciun apel din partea vreunui client cât timp dormise. Apoi, în cele din urmă, avu șansa să se apropie de cutiile BBEC. O deschise pe cea de deasupra și scoase primul dosar. Dolores apăru în prag, îmbrăcată cu jacheta.

– Acum plec, îi zise ea. Nu cunosc deloc raionul pentru bărbați de la Macy's și încă nu mi-ați trimis măsurile prin e-mail...

– Ți le trimit, ți le trimit, îi zise el.

– Așa că s-ar putea să dureze ceva timp...

– Contez pe tine, Dolores, te rog să te întorci cât de repede poți.

Își reîndreptă privirea asupra dosarului BBEC, gândindu-se că, de vreme ce putea aprecia rațional faptul de a nu avea o secretară de care să fie atras (căci unde ar fi dus aceasta?), una de douăzeci și doi de ani care ar fi vrut să se culce cu el, ar fi putut să dea dovadă de ceva mai multă urgență în a veni în întâmpinarea nevoilor lui din acel moment.

– Mai este ceva, îi zise Dolores.

El puse dosarul BBEC din nou pe teancul de cutii.

– Da?

– A venit Daniel Coyne să vă vadă.

– Cine naiba e Daniel Coyne?

– Domnule Jacobstein, sunt creştină, vă rog să nu folosiţi acest limbaj în faţa mea.

– Bine, bine, bine, îi spuse el. Scuze. Credeam că se presupune despre creştini că sunt miloşi, rosti el în barbă.

– Zice că o cunoaşte pe vara dumneavoastră.

Daniel – Danny... Iisuse Hristoase, gândi el.

– E aici?

– E la recepţie. Din câte i-a spus Angelicăi, nu se supără să aştepte. Angelica este femeia care stă la recepţie.

– Da, Dolores, ştiu cine e Angelica.

– V-am precizat acest lucru numai pentru că n-aţi contribuit anul trecut la darul pentru ziua ei de naştere.

– Da, întrucât sunt cea mai rea fiinţă de pe pământ, am priceput. După cum am spus, îmi pare rău că n-am răbdare azi.

Dolores ridică din umeri de parcă n-ar fi ştiut nimic despre aşa ceva. El se aşeză înapoi la birou.

– Poţi să-i spui Angelicăi, care, apropo, va primi un cadou de Crăciun foarte generos din partea mea, că poate să-l trimită pe Daniel Coyne.

Dolores ridică încă o dată din umeri.

El reuşise să uite faptul că îl văzuse pe Danny giugiulindu-se cu un alt bărbat pe casa scării şi se trezi că se simţea foarte nefericit să i se amintească de acest lucru acum. Îşi spuse că ar fi fost la fel de nefericit dacă ar fi trebuit să-şi amintească de Danny înşelând-o pe Becky cu o femeie, dar nu era sigur ce încerca să-şi dovedească sieşi cu această afirmaţie – egalitarismul liberal părea destul de irelevant în acest caz. Aruncă o privire, în mod hotărât nenorocită, spre cutiile BBEC. Ştia că nu are voie să fumeze în birou, dar – indiferent, erau circumstanţe extenuante – îşi aprinse o ţigară.

Danny apăru îmbrăcat, după un calcul previzibil, într-un costum bleumarin bine călcat – exact costumul cu care spera Jonah că avea să se întoarcă Dolores, îi trecu lui prin minte. Danny păru puţin luat prin surprindere să-l vadă fumând, apoi îi zâmbi într-un fel pe care Jonah l-ar fi putut descrie cel mai bine ca fiind curajos – îi strânse mâna ferm lui Jonah, privindu-l hotărât drept în ochi, şi se aşeză pe scaunul din faţa sa.

– E grozav că vi se permite să fumaţi aici! spuse el cu un chicotit teribil de forţat.

– Uite, Danny... începu Jonah.

Dar nu fu sigur ce ar fi trebuit să spună mai departe, aşa că Danny sări imediat.

– Mă bucur că ai avut timp să ne vedem azi, Jonah, începu el rapid. M-am tot gândit la discuţia noastră de vineri şi, de fapt, cred că firma mea are multe să-ţi ofere.

– Tu... ce spui?

– Sunt sigur că tu eşti un tip econom şi poate că ai ezitat în trecut să investeşti, mai ales din cauza a ceea ce s-a întâmplat în economie.

Îşi drese vocea. Tonul pe care îl folosea era sensibil, ca de afacerist – menţinea contactul vizual, gesticula subliniind substantivele, dar nu părea să-şi poată controla tremurul genunchiului stâng – o stânjeneală generalizată în întreaga lui ţinută.

– Însă ceea ce îţi putem oferi la Windstaff este şansa de a avea acces la fonduri care au evoluat considerabil chiar şi în ultimii cinci ani. Acum, în mod firesc, există o investiţie minimă pentru a accede la aceste fonduri, însă managementul nostru... ăăă... colegii mei vor fi pregătiţi să renunţe la asta. Te-am putea aduce printre cei mai puternici performeri la oricare nivel de investiţie la care te-ai simţi confortabil.

Jonah scutură lent din cap, căci nu-l urmărea.

– În plus, adăugă Danny, dregându-şi din nou vocea, de vreme ce suntem rude, am putea aranja ceva şi în ceea ce priveşte taxele.

– Taxele?

– Taxele ar fi cu adevărat neglijabile, asta spun. De fapt, pentru a te introduce imediat... ăăă... eu însumi aş putea acoperi capitalul iniţial... ăăă..., iar beneficiile ar merge direct la tine şi, ştii, am putea revizui restituirile... sau nu, dat fiind că totul e în familie.

– Tu vrei ca eu să investesc cu Windstaff? îl întrebă Jonah încetişor – dar cam la acest moment ştiu că era ca şi cum s-ar fi agăţat disperat de confuzia lui: oferta lui Danny era cât se poate de clară.

Danny se forţă să râdă din nou, în stilul lui profund deranjant.

– Nu, nu, nu cu Windstaff direct, nu investeşti în Windstaff, noi te-am manageria, dar... ăăă, de fapt, dacă ai prefera, ceea ce se întâmplă este că noi auditäm, desigur, registrele... desigur, ale multora dintre cei mari – n-aş putea să vreau să dau nume... ăăă... aici, dar, desigur, neoficial, ar fi destul de simplu dacă am avea nişte indicaţii ale performanţei... care ar putea să fie... nu este ieşit din comun, aş putea, de exemplu...

– Iisuse, Danny, încetează! îi ceru Jonah într-un final.

Acum fu Danny cel care mimă confuzia.

– Dar asta e ce am crezut în urma celor discutate vineri...

– Ai înţeles că, dacă îmi oferi mită, iar eu nu raportez, aş putea fi eliminat din avocatură?

Nu era sigur că era adevărat, dar suna bine.

– Mită? Mită? Ce... mită? Ha, ha, ha!

– Uite, Danny, nu sunt retardat.

– Ha, ha, ha!

Apoi, brusc, obrajii şi fruntea începură să i se mişte spasmodic, iar el îşi apăsă faţa cu mâinile, scoţând suspine înăbuşite în palme. Lui Jonah îi veni în minte chinul prin care trebuie că trecuse Danny în ultimele două zile: neştiind dacă Jonah avea să spună ceva – dacă spusese ceva –, neştiind dacă Becky ştia, şi dacă secretele sale fuseseră dezvăluite, şi dacă viaţa lui aşa cum o ştia el se terminase. Şi, deşi n-ar fi vrut s-o recunoască, Jonah se trezi că îi pare rău pentru el – cu toate că acest lucru servea

doar la dublarea enervării produse de venirea lui acolo. Danny începu să respire fonfăit printre palme – când se adunase suficient cât să-şi ridice faţa, avea ochii injectaţi şi umflaţi şi obrajii uzi. Jonah deschise un sertar de la birou, crezând că are acolo nişte şerveţele – n-avea –, privi în jur pe birou, căutând altceva, şi, în cele din urmă, îi aruncă lui Danny un pachet de ţigări.

– O, nu fumez, îi spuse Danny slab.

– Apucă-te.

Jonah îi aruncă şi bricheta. Danny scoase o ţigară din pachet, o puse nesigur în gură, apoi o aprinse. Trase, tuşind, câteva fumuri.

– Nu-mi vine să cred că vă lasă să fumaţi aici.

– Mda, suntem destul de progresişti.

Preţ de câteva momente, fumară în tăcere – şi Danny păru să capete deprinderea de a o face. Chircindu-se în faţă, cu o faţă ca de câine bătut, palidă în zonele în care nu avea pete roşii, zise în cele din urmă:

– Jonah, asta e o poveste de dragoste. Ştiu că sună ridicol, dar chiar este. M-am luptat toată viaţa mea cu aceste... impulsuri. Dorind să fiu unidirecţional, ştiind că trebuia să fiu altceva. Apoi am cunoscut-o pe Becky şi chiar m-am îndrăgostit de ea. Ea e atât de iubitoare, şi energică, şi pozitivă, şi bună, şi... Se uită rugător la Jonah şi adăugă: M-am îmbătat şi am dat-o în bară. Nu aşa face toată lumea? Vreau să spun, sincer, nici nu cred că sunt homosexual. M-am născut... doar cu o puternică atracţie faţă de bărbaţi.

Jonah nu putu decât să-şi frece fruntea auzind toate acestea – şi să reziste unui impuls avocăţesc de a începe o examinare încrucişată întrebându-l pe Danny care anume considera el că ar fi definiţia „homosexualului".

– Uite ce e, de ce nu recunoşti asta? îl întrebă el. Nu mai suntem în 1955.

– E prea târziu pentru asta! Îşi şterse nasul cu putere şi repetă: E prea târziu pentru asta! Am ţinut-o sub control încă din liceu... cu numai câteva abateri, Jonah! În Boise e cu totul altceva. E...

Își scutură mâinile în față, de parcă și-ar fi căutat cuvintele.

– Familia mea face studii săptămânale din Biblie.

– Și?

– Și au anumite așteptări de la mine! Știu că sunt un laș, dar nu-i pot dezamăgi!

Părea să fie iar pe punctul de a izbucni în lacrimi, așa că Jonah îi spuse:

– Bine, bine, n-am de gând s-o sun pe mama ta, calmează-te.

Oricât ar fi încercat, Jonah nu putu să continue să-l certe pe Danny pentru ceea ce făcuse. Fu nevoit să recunoască: homosexual în Boise nu suna prea distractiv – și nici o viață în care să negi chiar și cele mai elementare nevoi sexuale. La naiba, se gândi Jonah, el nu fusese în stare să-și limiteze propriile-i impulsuri sexuale la numai o singură parteneră, foarte atrăgătoare pe deasupra. Dar, își aminti el, erau mai multe implicații aici decât libidoul reprimat al lui Danny.

– Așadar, n-o recunoaște în fața familiei tale, îi zise el, dar trebuie să i-o mărturisești iubitei tale.

– După cum ți-am mai spus, sunt un laș, răspunse Danny, surâzând slab. Nu am recunoscut în fața nimănui. Tu ești singurul care știe.

– Mda, eu și abaterile, murmură Jonah. Oricum, nu contează dacă ești... speriat. Trebuie să-i spui adevărul.

– Dar suntem fericiți împreună! spuse el. O fac fericită! Familia este foarte importantă pentru mine și voi avea grijă de mariajul nostru într-un mod cât se poate de serios.

– Mariaj?

Danny privi în altă parte.

– Și ce-a fost prostia aia de mai înainte despre faptul că suntem rude? Nu suntem...

Danny încă evita să-l privească. Revelațiile nedorite veneau repede și cu furie în ziua aceea, după cum părea.

– În mă-sa, ai cerut-o de soție! exclamă el.

– Deja aveam inelul! M-am panicat! Am crezut că aveai de gând să-i spui ceva și, dacă eu...

– Şi ţi-ai închipuit că nu voi spune nimic dacă aţi fi fost deja logodiţi.

Şi, iată-le – ocara, dezgustul, indignarea îndreptăţită, furia...

– Tu, ticălos nenorocit...

– Nu poţi să spui nimic! exclamă Danny. Ne iubim! Şi, în plus... Privirea îi ţâşni spre ochii lui Jonah, apoi iute în altă parte: ...nu e treaba ta.

– E verişoara mea, ai uitat?

– Nu te vezi niciodată cu ea! Nu faci parte din viaţa ei! Habar n-ai cât de întoarsă pe dos era când ne-am cunoscut. Ştiai că se tăia singură?

Jonah nu ştia, iar veştile avură efectul de a-i contracara furia. Fata care cânta cu atâta mândrie la chitara acustică cântecele lui Ani diFranco se tăia singură?

– Mă gândesc la ea, zise Danny, privindu-l de această dată ceva mai ferm pe Jonah. E fericită cu mine. Şi voi avea grijă de ea, ştii bine. Voi avea mereu mulţi bani. Putem locui oriunde doreşte ea. O voi ţine la facultăţi de drept, dacă asta se decide să facă, sau poate să obţină un masterat în arte. Sau să-i crească pe copiii noştri. Voi fi un soţ minunat pentru ea.

– Minus ocazionalele situaţii gen casa scării.

Danny dădu afirmativ din cap, de parcă ar fi fost de acord.

– Merit asta. Dar, îţi spun, aceea a fost singura abatere de când suntem împreună. Şi mă voi strădui din răsputeri, din toate puterile mele, să mă asigur că nu vor mai exista şi altele.

– Ar trebui să spui că nu vor mai exista deloc.

– Vreau să fiu sincer cu tine.

– De ce vrei să fii sincer *cu mine?* îl întrebă Jonah exasperat.

Danny îl privi zâmbindu-i vag, nesigur.

– Nu prea ştiu. Pari... să fii un tip de treabă.

– Ba nu, ţipă Jonah brusc furios, sărind în picioare. Nu, nu, nu! Nu par să fiu un tip de treabă. Sunt un avocat corporatist. Ştii cu ce ne ocupăm noi aici? Când vor descoperi că firmele pun plumb în aspirina pentru copii, pe cine crezi că vor chema? Ăsta sunt eu.

Își dădu seama că se apleca în față, apucându-se cu mâinile de marginea biroului, și probabil că asta îl speriase puțin pe Danny, fiindcă se lipise de spătarul scunului său, crispându-se de parcă Jonah ar fi putut să sară peste birou și să-l ia la pumni. Jonah se forță să se așeze la loc.

– Nu sunt cineva cu care trebuie să fii sincer, conchise el.

Era el însuși enervat de propria-i reacție și își aprinse o țigară.

– Îmi pare rău că am spus asta, zise Danny după câteva clipe. Apoi, cu o voce liniștită, plină de speranță, adaugă: Așadar, nu trebuie să-mi fac griji că vei spune ceva?

Jonah îl privi lung pe Danny, fără nicio expresie – așa cum o făcea în fața tablei de șah atunci când se găsea brusc într-o situație complet neașteptată de șah mat. Nu plănuise în mod necesar să-i spună ceva lui Becky – dar, zău, nu se gândise deloc la asta, căci weekendul său fusese consumat de alte griji. Iar acum, că se gândea la asta, înțelegea că Danny făcuse o observație bună. Și, după cum subliniase cu atâta hotărâre, el nu era vreun ipocrit de cruciat moral (și, cu certitudine, nu devenise peste weekend unul, se gândi el mai târziu, în sinea lui). Cine era el ca să emită judecăți referitoare la ce era bine și ce era rău, ce ar trebui să fie revelat și ce ar trebui să treacă nepedepsit? Și, în plus, dacă i-ar fi spus lui Becky, n-ar fi realizat mare lucru în afară de a ruina fericirea altor oameni – rupând logodna, poate chiar inducând o recidivă în algomania ei. Asemenea rezultate erau exact motivul pentru care n-ar fi trebuit să iei asupra ta intervențiile în viețile altor oameni, se gândi el. Și, în timp ce avea senzația că exista un contraargument de adus acolo, nu înțelegea că, în mod necesar, el era cel care trebuia să-l aducă. Ideea de bază pentru el era următoarea: voia ca Becky să fie fericită, iar Danny o făcea fericită.

– Nu s-a întâmplat niciodată, spuse Jonah autoritar.

– Nu s-a întâmplat niciodată, răspunse Danny prompt.

– Și nimic nu se va întâmpla vreodată.

– Jur pe Dumnezeu din ceruri, voi face tot ce-mi stă în putință.

– Îți amintești ce am spus despre a fi sincer cu mine?

Danny încuviință dând repede din cap.

– Nimic nu se va mai întâmpla vreodată. Sau nimic nu se va întâmpla. Nimic nu s-a întâmplat. Am priceput.

– Bine, zise Jonah.

Și, fiind în continuare nemulțumit de bunătatea sau de răutatea lui relativă în această situație – nefiind sigur, de fapt, de care parte a balanței încerca să se alinieze pe moment –, adăugă:

– Și dacă vreodată îmi vei mai spune vreun cuvânt despre orice firmă, orice fond, orice raport de câștiguri de care ai cunoștință, eu voi...

– Niciodată, niciodată! În ceea ce te privește, lucrez pe camioneta cu înghețată. Ha, ha, ha!

Râsul fals se întorsese. Era ciudat, iar Jonah se întrebă deodată dacă fusese tras pe sfoară. Indiferent, era pregătit pentru plecarea lui Danny – și părea că aceasta era și intenția lui. Deja se ridicase și pornise cu spatele spre ușă.

– Îți mulțumesc, Jonah, îi spuse el. Așa e cel mai bine pentru toată lumea.

Încă mai ținea între degete mucul aprins al țigării – se uită la el, se uită la Jonah, se uită stânjenit în jur și în cele din urmă decise să ia țigara cu el și să plece.

El n-avea niciun drept să-i ruineze fericirea lui Becky, își reaminti Jonah. Danny avea dreptate: așa era cel mai bine pentru toată lumea. Iar acest lucru era exact ceea ce ar fi făcut și el înainte de seara de vineri, se liniști singur. Apoi stinse țigara sub birou și renunță la a mai pretinde că făcuse – fie bine, fie rău, fie ceea ce era cel mai bine – altceva decât exact ceea ce obținuse Danny în negocierea lor: ceea ce era cel mai convenabil pentru el însuși. Se duse recunoscător spre cutiile cu dosare BBEC.

Lui Dolores îi trebuiră două ore pentru a se întoarce la el cu costumul, dar era bleumarin și avea mărimea corectă, iar cravata era asortată; chiar îi zâmbi când îi dădu sacoșa de la Macy's, semnificând poate că fusese iertat. Închise apoi ușa în urma ei, iar Jonah scoase acele cu gămălie și hârtia de mătase

din cămaşa cea nouă şi începu să-şi descheie cureaua. Dar avu senzaţia că, într-un fel, era nepotrivit să se dezbrace la serviciu – în modul în care îşi imagina că ar fi nepotrivit să scrii mesaje în timpul unei înmormântări. Aşa că îşi trase repede pe el costumul nou, cu spatele la uşă, pentru orice eventualitate. În timp ce-şi lega cravata, totuşi – îşi îndesă jeanşii şi tricoul în servietă –, avu senzaţia că poate, doar poate, îşi regăsise, în cele din urmă, o parte din controlul asupra propriei vieţi, lăsând în urmă şi ultima parte a pandemoniului de peste weekend.

Orele neîntrerupte de studiu al dosarelor BBEC îl ajutară şi ele să afirme acest lucru. Pe măsură ce îşi croia drum prin cutii, prin dosare, de parcă ar fi făcut un exod, acestea se adunau în teancuri pe birou, pe scaune, pe podea. Când îşi îngădui un moment pentru a-şi ridica privirea şi a le trece în revistă, găsi ceva îmbărbător în abundenţa lor.

Era încă la începutul muncii de a citi, de a răsfoi, de a asimila totul, dar deja avea – simţi acest lucru – esenţa. Dyomax, o companie biotehnologică, fondată de cercetătorii de la MIT[1] şi de investitori din California, pretindea că BBEC le furase o moleculă pe care ei o patentaseră în 2001 şi pe care o folosiseră ca bază a medicamentului de mare succes pentru ochi, Lumine. Pornind de la aceasta, argumenta Dyomax, erau îndreptăţiţi la sute de milioane de dolari din beneficiile aduse de Lumine şi la beneficii neonorate şi la daune-interese şi aşa mai departe. BBEC, pe de altă parte, susţinea că Lumine se baza, de fapt, pe o moleculă pe care ei o numiseră 5F-LUM6 şi pe care o creaseră şi o patentaseră în 2002. 5F-LUM6, arăta BBEC, era „totalmente şi demonstrabil diferită" – pentru a folosi o sintagmă repetat folosită în dosare – de entitatea Dyomax. Esenţialmente, era clasica apărare „a aduna merele cu perele": BBEC nu contesta faptul că Dyomax deţinea patentul pentru mere, ci doar susţinea că ei inventaseră perele. Teoretic, avea să depindă de instanţe pentru a se decide ce fel de fruct era 5F-LUM6, dar asta – dosarele o

[1] Massachusetts Institute of Technology (n.tr.)

arătau foarte limpede – era numai teorie. Cercetarea părții litigante de la Cunningham Wolf arăta că Dyomax n-ar fi putut supraviețui nicicum unui proces care ar fi putut să se desfășoare pe parcursul a douăsprezece sau optsprezece luni, plus cine știe câte alte luni înainte de procesul propriu-zis. Acționarii minoritari cereau deja să se ajungă la o înțelegere; compania supraviețuise în anul precedent numai pentru că unul dintre asociați își vânduse acțiunile în condiții teribile; toți investitorii își doreau să iasă, nimeni să intre. Amenințarea cu procesul constituia, pur și simplu, un element de presiune pentru o înțelegere mai avantajoasă. Dyomax avea să meargă în instanță și, în câteva săptămâni – în care urma să fie ultramanevrată, și ultracombătută, și ultramitraliată de către Doug Chen și Jonah Jacobstein, împreună cu cei șapte avocați pledanți care stăteau în spatele lor –, aveau să concluzioneze că, orice ar fi fost de fapt 5F-LUM6, jocul se terminase.

Jonah bănuia că Dyomax rezistase atât de mult tocmai pentru că hoția BBEC fusese atât de transparentă. Documentele interne demonstrau că BBEC făcuse numai eforturi simbolice de a ascunde faptul că geneza 5F-LUM6 constituia de fapt încercările lor de a crea o versiune a moleculei Dyomax, care să fie suficient de diferită pentru a fi denumită diferit. Și, când acest lucru nu funcționase, ei pur și simplu numiseră acea iterație 5F-LUM6 și o patentaseră. Corespondența BBEC pe care el o trecuse în revistă era plină de ceea ce un avocat din afară ar fi numit „limbaj imprudent" – fraze de tip „știința e cam afurisită" și „beneficiem de circa șaptesprezece modalități diferite de care avem nevoie ca să ne acoperim urmele".

Desigur, pentru Jonah niciuna dintre acestea nu constituia vreun gen de revelație à la John Grisham, dovadă-că-ei-știau-că-plăcuțele-de-frână-erau-defecte! El bănuise că BBEC furase molecula aproape din clipa în care auzise de caz. Iar cea mai mare parte din limbajul imprudent provenea din e-mailurile consilierilor juridici interni și, ca atare, n-ar fi putut să fie niciodată considerate dovezi. Și, cel mai important, niciuna dintre

acestea nu era o apă ce n-ar fi putut fi tulburată de un avocat cu jumătate din abilitățile lui Jonah – ca să nu mai pomenim de cele ale lui Doug Chen. Nu avea să fie nevoie decât de câțiva martori experți pe care să se poată conta și de circa douăzeci de întrebări insinuante. La urma urmelor, când venea vorba despre nivelul molecular, cine ar fi putut să spună care era una și care era alta, a cui era una și a cui era alta? Un lucru pe care Jonah îl învățase încă din primii lui ani la Cunningham Wolf era acela că sistemul juridic – cu insistența sa asupra preciziei, exactității și comprehensivității –, în loc de înlăturarea ambiguității, avea tendința de a o crea acolo unde nici nu existase. Firme precum Cunningham Wolf dăduseră, de generații întregi, o valoare monetară fabricării ambiguității. Dacă BBEC avea nevoie să arunce o umbră de îndoială pentru a economisi poate un sfert de miliard de dolari, veniseră în locul potrivit.

Alegând un alt dosar, Jonah aruncă o privire pe fereastră – clădirile din jur aveau o privelițe fixă, lamelară, asupra cerului senin și strălucitor al după-amiezii, apărând dense și de nedescoperit în ascunzătorile lor de beton. Privi un avion înclinându-se în direcția râului Hudson, spre aeroporturile orășelelor de la periferie. Vederea avioanelor pe cer după 11 septembrie îl neliniștise o vreme, dar se obișnuise din nou cu ele. Acesta, în liniștea sa, i se păru cât se poate de pașnic.

Se simți suficient de în siguranță așezat la biroul său – îmbrăcat în costum, printre dosare – pentru a-și aprinde o țigară și pentru a-și îngădui să ia în considerare, pentru o clipă, care avea să fie sfârșitul ambiguității pe care o prefabrica el pentru BBEC. Nu simțea niciun fel de repulsie morală față de ceea ce făcuse BBEC (acum era convins) și, cu certitudine, nu mai mult decât simțise înainte de sfârșitul săptămânii, își spuse în sinea lui. Era exact modul în care operau companiile: educația lui de Roxwood îl învățase să se aștepte la asta, la fel de mult cum îl învățase și alte lucruri. Și, în plus, nu se punea problema că această crimă – dacă alegeai s-o numești astfel – rănise pe cineva, în orice caz nu în mod fizic. Ba, din contra, Lumine, medicamentul

creat din 5F-LUM6, salvase vederea a sute de mii de pacienți suferind de degenerescență maculară – conform broșurilor de marketing lucioase ale lui Lumine aflate în cutii, descoperite de Jonah printre rezumate și e-mailuri tipărite. Una peste alta, dacă pierdeau în instanță, însemna că avea să fie mai puțin Lumine pe lume, mai multă degenerescență maculară și mai puțini dolari pentru BBEC de investit în Cercetare&Dezvoltare, astfel încât să poată să creeze și să distribuie noi medicamente. Nu era cel mai sofisticat calcul moral, realiză Jonah, dar nici nu era cu totul inexact.

Ridică un dosar din teancul de pe birou – plin cu rapoartele anuale ale Dyomax –, deschise raportul cel mai recent și îl frunzări până când dădu de o fotografie de opt pe opt centimetri a lui Dale Compstock, CEO la Dyomax. Acesta se afla în acea perioadă a vârstei mijlocii în care tocmai renunțase la orice sugestie de tinerețe – părul lui negru se rărea și era pieptănat îngrijit, zâmbetul îi era înconjurat de flaciditate. Arăta ca un bărbat prietenos și tocilar, se gândi Jonah. Știa că existau zeci de mii de asemenea bărbați cu pozele lor din zecile de mii de rapoarte anuale. Însă acesta era bărbatul care avea să-și piardă afacerea – într-o măsură inefabilă, din pricina lui Jonah și a acțiunilor firmei sale. Și exact din acest motiv se simți obligat să-l privească în ochi pe Dale Compstock – sau cel puțin în facsimilul digital al ochilor săi. Nu trebuia să se simtă vinovat, își spuse Jonah. Cele două paragrafe biografice de sub fotografie menționau faptul că Dale Compstock demarase și vânduse două firme biotehnologice importante înainte de a fonda Dyomax. Era bogat și așa avea să rămână indiferent de soarta companiei. Și, în plus, un bărbat care își conducea cea de-a treia firmă biotehnologică avea să înțeleagă lucrurile la fel ca toți ceilalți: că el era CEO, iar Jonah era avocat, că amândoi erau implicați într-un sistem, într-un mod de a face afaceri, că în fiecare zi existau câștigători și păgubași, noi parteneri, noi contrapartide, fuziuni, procese juridice, înțelegeri, și că, la sfârșit, oricum se îmbogățeau cu toții. Era promisiunea Americii gulerelor albe și

unica moralitate de care erau interesaţi cu toţii era logica internă proprie sistemului.

Însă, în loc de sentimentele de hotărâre şi de certitudine pe care Jonah se aşteptase să le capete în urma acestor reflecţii, el simţi mai curând o corespondenţă stânjenitoare între aceste gânduri şi conversaţia cu Danny, între el însuşi şi bărbatul din fotografie. Era un sentiment iute, nebulos, pe care nu reuşea să-l definească exact şi, în cele din urmă, nici nu voia s-o facă. Închise raportul. Îl izbi constatarea că în ziua aceea vedea secrete pretutindeni.

În uşă se auzi un ciocănit scurt şi Doug Chen intră – spilcuit, ca de obicei, până la a părea de o curăţenie imaculată. Evident, Dolores nu era la biroul ei – evident, iertarea nu-i fusese acordată până la urmă. Partea bună era aceea că Doug Chen îl găsea la lucru, evident pentru BBEC. Parte proastă era că avea în mână o ţigară.

Doug Chen strâmbă din nas într-un fel de repulsie caricaturală.

– Fumatul la locul de muncă constituie o contravenţie, rosti el sentenţios, iar pentru Doug Chen sentinţele rostite aveau autoritatea evangheliei.

Jonah se uită la ţigara din mână – gândindu-se la tot felul de scuze şi de justificări şi decizând în final că, dacă tot urma să mintă, ar fi putut foarte bine să încerce să fie cât mai convingător.

– E din pricina circumstanţelor neobişnuite, spuse el. M-a părăsit iubita. Se pare că lucrez prea mult. Uite aşa se duc trei ani şi bijuterii de zece mii de dolari, dar cel puţin acum pot să-mi sărbătoresc libertatea.

Şi ridică ţigara.

După cum se întâmplă de obicei, minciuna nu era nici teribil de sofisticată şi nici foarte creativă, dar instinctul îi spunea că cineva căruia îi plăceau atât de tare cluburile de striptease ar putea fi puţin misogin – şi aparent avu dreptate, căci Doug Chen dădu aprobator din cap, cu o imperturbabilă cunoaştere – pe cât de apropiată de compasiune putea fi aceasta.

– Cei care nu muncesc înțeleg rareori ce li se pretinde celor care o fac.

– Înțeleg ce vrei să spui, minți din nou Jonah. Totuși, îți cer scuze.

Apoi își stinse țigara.

– Zbor la Washington în după-amiaza aceasta ca să pregătesc un client pentru mărturia în fața Congresului. A fost ceva neașteptat și, din păcate, e necesar să anulez întâlnirea noastră programată mai târziu.

Făcu un gest mic, dar precis cu degetele spre dosarele BBEC.

– Înțelegi direcția în care ne îndreptăm?

– Nu mi-aș dori să fiu avocatul Dyomax.

Doug Chen păru să-l studieze pe Jonah preț de o clipă cu privirea sa impenetrabilă, apoi îi spuse:

– Luni, pe 24, va avea loc la Los Angeles o ședință a consilierilor juridici interni de la BBEC. Voi merge în California înaintea acestei ședințe, cu Kevin Phillips și cu Frank Chapman. Cred că ar fi de folos să ni te alături în această călătorie, căci vom discuta strategia generală pentru următoarele câteva săptămâni.

După cum știa deja din dosare, Kevin Phillips și Frank Chapman erau șeful Seviciului Juridic, respectiv CEO de la BBEC.

– O voi ruga pe Dolores să obțină coordonatele de la secretara ta și să-mi facă rezervare pentru un bilet de avion.

– Nu va fi necesar. Vom pleca luni de la birou și vom zbura cu avionul companiei BBEC.

Rosti aceste cuvinte ca și cum a zbura cu un avion particular era o rutină precum luatul trenului expres de pe 14th Street, iar Jonah reuși să dea din cap în același mod.

– Sună bine, spuse el.

– Mă întorc de la Washington joi. Vom începe pregătirile atunci și pe durata weekendului. Gândește-te la orice sprijin în plus de care ai putea avea nevoie din partea asociaților.

– Absolut.

Apoi, fără vreo schimbare vizibilă de dispoziţie sau de idei, Doug Chen spuse:

– Darurile în bijuterii oferă rareori o recuperare satisfăcătoare a investiţiilor.

După care ieşi, închizând uşa în linişte. Preţ de o clipă, Jonah se zgâi la uşa închisă, apoi începu să râdă din pricina absurdităţii – atât a ultimei afirmaţii a lui Doug, cât şi, mai mult, de cât de bine mergea, deodată, cariera lui. Ceva din munca lui impresionase probabil pe cineva din eşaloanele superioare ale ierarhiei de la Cunningham Wolf – Doug Chen, sau Aja Puvvada, sau cineva şi mai mare de atât. Iar cea mai mare ironie era aceea că performenţele sale profesionale din ultimele zile fuseseră cât se poate de proaste. Era o glumă, zău, se gândi el. Înaintase anevoios toată după-amiaza, după ce dormise până târziu în acea dimineaţă şi toată ziua precedentă, iar acum avea să ia avionul particular cu CEO, alegându-şi asociaţii care aveau să i se subordoneze.

Îşi dădu seama – cu siguranţă avea să fie numit partener. Ştiuse – şi-o asumase –, dar acum căpătase o formă mai importantă de certitudine în mintea lui. Chiar avea să fie – să călătorească cu avioane particulare, să devină milionar, să realizeze, la urma urmelor, lucrul la care se gândise timp de mulţi ani.

– Cei care nu muncesc înţeleg rareori ce li se pretinde celor care o fac, nu-i aşa, Doug? rosti el râzând. Tu nu ştii decât pe jumătate cum stau lucrurile.

Se simţea atât de triumfător, atât de uşurat şi de recunoscător, încât aproape că râse cu lacrimi.

Când râsul i se potoli în cele din urmă, cu un gen de generozitate a spiritului redeschise raportul anual al companiei Dyomax şi se uită din nou la fotografia lui Dale Compstock. Sigur, putea să recunoască faptul că îi părea rău pentru el, într-un fel abstract. Era rândul lui să piardă. Dar, mai devreme sau mai târziu, le venea rândul tuturor, iar eşecul nu putea decât să-l inspire să pornească o nouă firmă biotehnologică şi poate

că, de data aceasta, avea să fure el în loc să fure alții de la el – și, desigur, să-și angajeze avocați mai buni.

Jonah se lăsă pe spate în scaunul lui și decise să sărbătorească noul său succes fumând încă o țigară. Era destul de rău că devenise dependent din nou, dar acest lucru nu însemna decât că avea să fie nevoit să treacă din nou prin toată tărășenia cu lăsatul. O mai făcuse o dată, putea s-o facă iar. Această țigară, se hotărî el, avea să fie ultima.

Acum, că avea la dispoziție zile în loc de ore pentru a termina de citit dosarele BBEC, simți că era mai greu să-și găsească motivația de a continua să plonjeze printre miile de pagini ale documentelor – energia îi mai scăzuse puțin. Se uită la ceasul de la BlackBerry-ul său – era aproape patru. Se hotărî să mai bea o cană de cafea. Își luă cana Vassar de pe masă și ieși din birou. Dolores lipsea în continuare de la biroul ei; fie era la masă, fie pur și simplu nu-și făcea treaba. Zâmbi la acest gând – găsi ceva amuzant și ironic în faptul că, deși el urca pe scara Cunningham Wolf, performanțele lui Dolores păreau doar să scadă. În orice caz, ca partener urma să aibă o secretară care n-avea să-l trădeze nicicând.

Pentru a ajunge la oficiu și la automatul de cafea, trebuia să străbată un coridor mărginit pe o latură de dulapuri înalte de peste trei metri și pe cealaltă de un șir de nișe. Când coti pe coridor, văzu un bărbat gol pușcă deschizând un sertar și aplecându-se supărat pentru a-i cerceta conținutul. Silueta bărbatului era perfect vizibilă pentru Jonah – putea să-i urmărească conturul pielii goale de la gât în jos spre umeri, apoi pe spatele rotunjit și pe cușca toracică până în talie – fundul și penisul, coapsele, gambele, tălpile picioarelor. Primul gând al lui Jonah fu că bancherii de investiții își reluaseră ritualul pe etajele de la Cunningham Wolf, dar atunci când își întoarse capul, văzu că toate nișele, pasajele dintre acestea, coridoarele și pragurile ușilor erau pline de oameni dezbrăcați: avocați goi, secretare, asistenți de avocați, asociați – și da, parteneri –, muncind toți fără să ia în seamă nuditatea. Un avocat de valori mobiliare chel, în jur

de cincizeci de ani, făcu niște cute la burtă în timp ce se așeza, ținând un telefon la ureche cu mâna-i păroasă; unei avocate de fuziuni și achiziții îi atârnau sânii lungi, înguști, ciocnindu-se ușor unul de altul, în timp ce lua un microfon de la colega ei cu brațe bronzate și cu pieptul alb. Doi avocați, colegi de la stagiul de vară pe care îl urmase și Jonah, Gabe Weisman și Rich Sandler, în pofida expunerii și a apropierii organelor genitale neacoperite – circumcis și, respectiv, necircumcis –, sorbeau cafea fierbinte în timp ce dădeau aprobator din cap unul spre celălalt. Oriunde ar fi privit Jonah, dosarele erau ținute la subrațele păroase, buricele erau lipite de muchiile birourilor, carnea brațelor se scutura în timp ce degetele tastau, picioarele erau încrucișate peste părul pubian, fundurile erau revărsate asemenea aluaturilor pe scaunele din plastic, iar pielea de pe spate, din pricina plasei spătarelor, avea model precum gofrele.

– Poți să inițiezi o teleconferință cu Scott și cu echipa LJP? îl întrebă Veronica Snyder, o avocată roșcată, minionă, cu un arc de aluniță și de pistrui pe piept și cu areole mici și închise la culoare, care îi încununau sânii ca niște mici *yarmulke*[1].

Fără să-i răspundă, Jonah se duse spre ascensorul care îi asigurase evadarea din ultima viziune. Dar când ușile se deschiseră, văzu că și îngrijitorul dinăuntru era gol pușcă – un indian scund, cu smocuri mici de păr alb deasupra urechilor, cu o față blândă și cu un piept ce avea o pantă aproape perpendiculară pornind de la sfârcuri; din fericire, restul era ascuns de un container de gunoi de un metru și douăzeci pe care îl avea în față. Jonah intră și apăsă butonul P, apoi își pironi privirea în pământ. Dar podeaua ascensorului era din gresie lucioasă, iar când îngrijitorul ieși, Jonah văzu imaginea reflectată a cărnii flasce în formă de V de pe spatele acestuia, o porțiune albă de la vitiligo pe gamba dreaptă și surprinse – ca o străfulgerare scurtă, însă suficient de lungă – dedesubtul scrotului bărbatului și al perineului.

[1] Tichii purtate de evreii credincioși (n.tr.)

Odată, Zoey îi menționase lui Jonah că, atunci când mergea pe străzile New Yorkului, avea mereu senzația că era singura persoană care se îndrepta în direcția în care avea treabă și că toate celelalte persoane de pe trotuar veneau spre ea. Aceasta se întâmplase în primele zile ale relației lor; comentariul îl izbise pe Jonah ca fiind nu numai foarte revelator (în ce privește psihologia lui Zoey), ci și foarte intuitiv (în legătură cu New Yorkul) și avusese efectul de a-l face să se îndrăgostească și mai tare de ea – iubirea pentru Zoey în acele zile fusese singurul lucru pe care el părea interesat să-l simtă. Acele zile trecuseră de multă vreme, desigur, dar ori de câte ori observa acest fenomen pe trotuar, se gândea la ea cu drag. Nu era faptul, se gândise el, că New Yorkul te făcea neapărat să te simți izolat (cu toate că adesea o făcea), ci mai curând acela că newyorkezii mergeau mereu cu un scop bine definit, cu o mare credință în importanța de a ajunge acolo unde se duceau. Când stai în calea unor asemenea oameni, inevitabil îi observi, mai mult decât pe oamenii care merg alături de tine sau în spatele tău. Și, foarte des, aceștia sunt oamenii dintre tine și acel loc foarte important în care trebuie să mergi.

Astfel că, atunci când Jonah păși pe trotuar și se confruntă cu o mulțime de pietoni în pielea goală venind către el, se gândi deprimat la Zoey – cu un junghi de nostalgie pentru timpurile mai bune, mai simple, mai prozaice. Apoi, fu aspirat într-un val de mase, și de întinderi, și de adunări de cărnuri – juxtapuse în mărime, și formă, și nuanță, un amestec neomogen de brațe albe și de brațe de culoare mai închisă, un picior ici, brațe goale dincolo, împingând un cărucior cu un bebeluș gol, un abdomen peste care se cățăra părul negru aidoma unei plante peste un sol nepământesc. Porni înainte spre ceea ce presupuse că era direcția către casa lui. Nu era oare un joc al imaginației, se întrebă el, faptul că era capabil să vadă goală orice persoană ar fi vrut? Dar această fantezie dovedea o chestiune foarte diferită de aceea de a fi obligat să vadă goală fiecare persoană: de exemplu, vânzătorul nud de pe stradă, ai cărui umeri se contractau în timp ce

pescuia un crenvurst din apa clocotită, cu umflăturile protuberante ale şirei spinării descriind un arc spre sfertul lăsat de pe spatele unui agent de livrări. Văzând femei tinere, atrăgătoare, simţi că ceva din abundenţa, din lipsa de conştientizare a goliciunii lor le altera – făcea din gradul de întindere a abdomenelor lor, din plinătatea sânilor, fermitatea coapselor şi buclele părului pubian mai mult un simplu fapt al trupurilor decât trăsături pe care el să le admire. Orice ar fi putut fi atrăgător, erotic, la un trup anume se pierdea în masa de trupuri goale – dispărea în categoria tuturor trupurilor din jurul său: toate lucrurile erau moi, toate lucrurile se legănau. Văzu în aceasta ceva teribil de trist – căci realiză că aşa erau oamenii aceia. Numai cele mai subţiri întinderi de textile îi ascundeau, îi protejau de acest adevăr. Sub hainele fiecărui newyorkez, sub serviciile, şi titlurile, şi motivele urgente de a se afla pe trotuar, exista o fiinţă umană goală puşcă: şi el, de asemenea...

Iar Jonah găsi acest lucru sfâşietor.

6. FĂGĂDUINȚĂ ÎNFRICOȘĂTOARE

Într-o seară târzie de august, înainte de ultimul an de liceu al lui Judith, ea și părinții ei se duseră să vadă un film la un cinematograf independent care se deschisese recent în centrul orașului. Când filmul se termină, era deja întuneric – după aerul nopții, era „mai mult toamnă decât vară", zise Hannah, mama lui Judith. Traversară orașul pentru a merge la un restaurant chinezesc, unde obișnuiau să mănânce adesea – împărțiră legume *lo mein*, pui cu broccoli, găluște fierte în aburi. Apoi, se întoarseră acasă cu mașina – David, tatăl lui Judith, o lăsă pe ea să conducă noul Saab pe care tocmai îl cumpărase. Ajunși acasă, părinții lui Judith se instalară în living: Hannah se așeză pe canapea, cu șpalturile unei antologii de poezie feminină din secolul al XX-lea pe care o edita; David răspundea la e-mailuri pe laptop, tastând cu două degete și consultându-și din când în când soția despre câte o chestiune de tact sau de frazare. Judith puse un CD cu James Taylor în combina stereo, își luă exemplarul ei din ediția de duminică a cuvintelor încrucișate din ziarul *New York Times* (cuvintele încrucișate de duminică le plăceau tuturor, așa că își luau trei exemplare ale ziarului ce li se livra la domiciliu în weekenduri) și se întinse pe podeaua livingului, cu genunchii la piept și cu gleznele încrucișate, lovindu-se ușor, ocazional, cu creionul peste nas, într-o mulțumire neatentă, pe măsură ce rezolva careul. La un moment dat ridică ochii și văzu că tatăl ei o urmărea cu privirea.

– Pur și simplu fac fotografii mentale, îi spuse el zâmbind slab, apoi îi aruncă o privire soției sale și își reluă dactilografiatul.

Colegiul – marea traumă a vieții de familie americane – se apropia cu repeziciune.

Ea trecuse deja testele SATs și SAT și încheiase jumătate de duzină de cursuri și de examene AP[1]. Epuizase deja oferta de la Gustav's de cursuri în franceză, așa că i se aranjase un studiu independent cu un profesor de la colegiul unde predau părinții ei. În vara aceea petrecuse șase săptămâni la Harvard, într-un program pentru elevii de liceu.

Această ultimă experiență îi întărise decizia de a-și depune mai devreme cererea acolo. Oricum înclinase în direcția aceea, dar urcatul treptelor ca de templu ale Bibliotecii Widener îi dădea senzația, deloc ireală, că de îndată ce i-ar fi trecut pragul, s-ar fi aflat în prezența celor mai desăvârșite, celor mai distinse, celor mai promițătoare minți din toată țara – iar asta îi stârnea zelul într-un mod plăcut. Trecând pe sub tavanul boltit al sălii de lectură, printre șirurile de mese pline de studenți aplecați peste tablete și laptopuri, flancați de teancuri de cărți, avu senzația că își câștigase locul printre acești oameni.

Cererea fu un efort de echipă. Un detaliu ce avea să i se pară în ultimii ani înduioșător de anacronic (înduioșător până și în Las Vegas) fu acela că trebuiau să folosească o mașină de scris pentru a completa cererea: așezară pe masa din sufragerie vechea mașină Olympia SM-9 la care Hannah își scrisese disertația și întinseră în jurul acesteia toate formularele și eseurile și recomandările și transcrierile. Încet, asamblară întreaga viață academică a lui Judith – care reprezenta mai mult sau mai puțin întreaga ei viață – într-un singur plic. Apoi îl „sigilară cu un sărut", după cum spusese David, și îl trimiseră în Cambridge.

Colegele din clasa ei de la Gustav's care sperau ca șefa lor de promoție să-și primească pedeapsa binemeritată atunci când va veni timpul scrisorilor de acceptare la colegiu fură dezamăgite. Ea și mama ei se aflau împreună în bucătărie, pregătind cina, când tatăl ei sosi acasă de la colegiu – plicul umflat, în mod

[1] Advanced Placement Examinations (n.tr.)

favorabil, împodobit cu ştampila de la Harvard, se afla deasupra teancului de corespondenţă. Judith îşi amintea că se auzeau acordurile familiare, ca de marş, ale emisiunii *All Things Considered* la radioul din bucătărie, în timp ce ea rupea plicul. Nu existau prea multe motive de incertitudine cu privire la conţinutul acestuia, desigur – dar existase totuşi vreodată chiar şi cea mai mică umbră de îndoială? Primise stele de aur şi evaluări elogioase toată viaţa ei – A-uri, punctaje de 1600, 5-uri, punctaje de 800. Era fiica a doi absolvenţi de doctorat, ştiind câte ceva de la amândoi despre admiterile la colegiu – cunoştea, de fapt, un profesor sau doi de la Harvard. Dar, în ciuda faptului că niciunul dintre ei nu fu surprins când citi în partea de sus a paginii aflate deasupra teancului de hârtii din plic cuvântul „Felicitări", plânseră cu toţii şi se strânseră în braţe.

Fusese ciudat, observă Judith – în timp ce mâncau cu toţii îngheţată din congelator, cu ochii încă roşii –, felul în care lucraseră cu toţii atât de intens pentru a ajunge în punctul care avea să marcheze disoluţia familiei lor, aşa cum o ştiau ei.

– Aşa stau lucrurile, replică Hannah. Tot ce putem face este să te pregătim cât mai bine pentru viaţa pe care o vei avea. Nu dorim să te încuiem în camera ta pentru tot restul vieţii tale.

– Să te împingem din cuibul părintesc! adăugă David – dar nu putu să păstreze tonul jucăuş cu care începuse şi, terminând de spus aceste cuvinte, începu din nou să plângă.

În următoarele luni, Judith se simţi uneori tristă la gândul abandonării copilăriei de acasă. Dar, cel mai adesea, se simţea entuziasmată – datorită noilor provocări, datorită noului pas. Citea şi sublinia în catalogul cursurilor de la Harvard; le trimise e-mailuri profesorilor din departamentele pe care le considera de interes pentru studiile ei (engleză, franceză, religie); citi despre Anne Hutchinson, despre antinomism, despre fondarea Universităţii Harvard în 1636. Iar atunci când se simţea cel mai rău în legătură cu despărţirea de David şi de Hannah, avea să-şi amintească – sau ei aveau să-i aducă aminte – că se aflau la o distanţă de numai o oră cu maşina.

În primăvară, primi un e-mail de la viitoarea ei colegă de cameră. Fata se numea Milim Oh, era de origine coreeană și provenea din Greenwich. Și ea absolvea în iunie o școală particulară de fete. Părea la fel de interesată ca și Judith să transforme camera lor într-un sanctuar de liniște și de studiu – stingerea la ora 11, iar muzica nepotrivită gusturilor fiecăreia să fie ascultată numai în căști. Ajunge să spunem că s-au potrivit perfect de la bun început.

Într-o zi potrivit de însorită și cu un cer senin de după-amiază de vară, Judith absolvi Gustav's Girls Academy. Ea și colegele ei de clasă se îmbrăcară în alb, iar în păr purtară ghirlande de gardenii albe. Albul nu era o culoare potrivită pentru Judith – în fotografii arăta cumva precum o lumânare uriașă cu un fitil negru bulbos, scurt și îndesat. O juristă de la Curtea Supremă de Justiție a Statului, ea însăși fostă absolventă de Gustav's, ținu discursul de deschidere.

– Oriunde v-ar purta pașii în anii care vă așteaptă, le spuse ea, lecțiile pe care le-ați învățat la Gustav's vor fi precum un vânt în pupa.

În acea după-amiază, David și Hannah organizară o petrecere pentru Judith în încăpătoarea curte din spatele casei lor în stil colonial, din cărămidă, cu două caturi – angajară o firmă de catering, puseră să se ridice un cort, apoi își invitară prietenii de familie, prietenii lui Judith, colegele de clasă și profesorii ei preferați (majoritatea, în orice caz). Toată lumea o îmbrățișă pe Judith, toți îi spuseră cât de mândri sunt de ea, cât de luminos avea să fie viitorul ei. Participă chiar și Naomi, mătușa lui Judith, împreună cu Margaretha, fiica ei. Hannah nu era foarte apropiată de Naomi, sora ei mai mică – prin urmare, nici Judith nu era prea apropiată de singura ei verișoară, Margaretha.

– Casa ta chiar te dă pe spate, îi spuse Margaretha, în timp ce stătea cu picioarele încrucișate pe iarba peluzei.

În contrast cu rochia albă cu dantelă a lui Judith, Margaretha purta o bluză imprimată cu modele de inspirație africană și o pereche de jeanși excesiv de sfâșiați.

– Mulţumesc, zise Judith.

– Nu-mi vine să cred că te duci la Harvard. Vreau să spun, cine merge de fapt la Harvard? Înţelegi?

– Mulţumesc, repetă Judith. Tu încă nu ştii unde vei merge?

Era mijlocul lui iunie, aşa că, dacă Margaretha intenţiona să studieze mai departe undeva, ar fi trebuit deja să ştie. Dar Judith încerca să aibă tact.

Margaretha ridică din umeri.

– S-ar putea să merg să locuiesc în Danemarca împreună cu tata. Îşi trecu palma peste vârfurile firelor de iarbă, apoi adăugă: Nu cred într-o existenţă ordonată. Fără supărare.

Judith încuviinţă dând din cap – cu o anume stânjeneală – şi având senzaţia că reconstituie relaţia mamei ei cu sora sa în conversaţia cu verişoara ei.

– Vrei să mergem sus, în camera ta, şi să fumăm marijuana? o întrebă Margaretha. Am la mine ierburi de foarte bună calitate.

Judith fu nevoită să recunoască faptul că se simţea intrigată, dar ideea de a fuma marijuana cu toţi vecinii, şi profesorii, şi părinţii prietenilor care se adunaseră acasă la ea părea tâmpită, periculoasă, nepotrivită. (Dar avea să-şi amintească de ofertă cu plăcere în anii care urmară, când Margaretha începu să-i trimită e-mailuri, cerându-i bani.)

– Nu, mulţumesc, îi răspunse Judith.

– Asta-i grozav, zise Margaretha. Aşteaptă un moment, rămâi acolo unde eşti.

Vârî mâna în poşeta tricotată care se găsea pe iarbă, alături de ea, şi scoase un aparat foto Polaroid.

– Zâmbeşte! îi spuse ea cu optimism, însă – înainte ca Judith să apuce s-o facă – apăsă declanşatorul. Fluturând poza în aer, îi explică: Mă ocup de acest proiect artistic. E ceva de genul „Chipuri de oameni şi lumile în care trăiesc aceştia". Iar tu, şi casa ta, şi peluza, şi toate astea sunt absolut perfecte. O să ţi-o trimit când va fi gata.

Şi Judith dădu din nou din cap, simţindu-se foarte sceptică cu privire la posibilitatea de a mai vedea vreodată poza aceea sau oricare altă poză a Margarethei.

Câteva săptămâni mai târziu, familia Bulbrook petrecu o ultimă vacanță în familie înainte ca Judith să plece de acasă. Plecară în Australia și făcură scufundări subacvatice la Marea Barieră de Corali. Când reveniră acasă, în august, începură să se ocupe de chestiunile practice legate de plecarea lui Judith la colegiu: îi încărcară lucrurile în cutii din carton, îi cumpărară un calculator nou, un halat de baie nou și lenjerie de pat, și orice altceva considerară ei că trebuia să fie nou. Ea își luă rămas-bun de la prieteni – acele fete împrăștiate la colegiile de elită alese de ele: Columbia, Yale, Dartmouth, Wellesley și celelalte.

În seara care precedă plecarea la Cambridge, Judith descoperi că nu putea să doarmă, mintea fiindu-i mult prea plină de gândurile pe care le avea – așteptări, speranțe, temeri, amintiri – pentru a-și găsi liniștea. În cele din urmă se ridică, trecând în liniște prin casa tăcută, luă cheile din bolul de la intrare și se urcă în mașina familiei, încărcată acum cu lucrurile pe care urma să le ia cu ea la colegiu. Conduse fără să aibă în minte o destinație anume – pur și simplu refăcu trasee pe care le mai parcursese, atât cât și le amintea, până ce, în cele din urmă, ajunse în capătul potecii care ducea la pârâu, decorul celei mai puternice, celei mai picante amintiri din ceea ce începuse deja să numească a fi copilăria ei. Îmbrăcată în șortul de la Gustav's și cu tricoul cu Harvard pe care i-l dăruiseră părinții ei după ce fusese acceptată, străbătu pădurea în întuneric, socotind frica pe care o simțea ca făcând parte din noaptea însăși, și ajunse pe malul apei.

Luna strălucea printre copaci – lumina ei argintie tremura pe suprafața întunecată a apei. În acest peisaj identifică o imagine a ei însăși, în efectul combinat al întunericului cu lumina. Găsi că bolboroseala pârâului era mai zgomotoasă pe timpul nopții – sunetul printre copacii tăcuți era cumva mai imperios. Se descălță, simțind sub tălpi pietricelele și pământul moale, apoi intră în apă, călcând pe pietrele netede peste care curgea.

Toate elevele din ultimul an de la Gustav's trebuiau să redacteze un proiect onorific pentru absolvire. Judith scrisese despre concepția evreiască despre timp. După călătoria în Israel

din vara primului an de liceu, iudaismul devenise o preocupare mai importantă în studiile ei, în gândirea ei. Existau zile în care chiar cocheta cu ideea de a deveni rabin (şi, cine ştie, se mai gândea ea uneori în Las Vegas, poate că într-adevăr ar fi putut deveni). În teza ei onorifică scrisese despre felul liniar al firului narativ din biblia ebraică, despre modul în care fiecare eveniment ducea la următorul şi despre faptul că în toate aceste evenimente exista un progres – al genealogiei şi al istoriei: promisiunea pe care Dumnezeu i-o făcuse lui Abraham, izbăvirea descendenţilor săi din Egipt, dăruirea celor zece porunci lui Moise şi tot astfel. Această noţiune de timp liniar existase în contrast cu timpul, aşa cum existase acesta în ritualul evreiesc – nefiind liniar, ci mai curând circular, ciclic, construit în jurul unor sărbători care reveneau an de an, în fiecare an. Aceste două tipuri de timp veneau împreună, scrisese ea, în viaţa fiecărui credincios evreu, fiind organizate în jurul respectării evenimentelor-cheie din ciclul vieţii: circumcizia sau botezul; bar sau bar mitzvahul; căsătoria sub un *chuppah*[1]; circumcizia sau botezul propriului copil. „Fiecare săptămână se încheie cu sabatul, ziua odihnei", scrisese Judith în încheiere, text pe care profesorul ei îl împodobise cu stele. „Acest lucru îi conferă fiecărei săptămâni aceeaşi formă, acelaşi caracter, aceleaşi teme. În exact acest mod, evenimentele ciclului evreiesc de viaţă, de la naştere la căsătorie, dau fiecărei vieţi aceeaşi structură esenţială. Fiecare viaţă, oricare ar fi fost diferenţele ei specifice, este ghidată de aceeaşi poveste esenţială, generaţii la rând şi în toate timpurile."

Când scrisese aceste cuvinte, Judith crezuse în ele (conceptul de prostie era anatema lui Judith Klein Bulbrook). Dar ea crezuse în ele la nivelul faptelor, al raţiunii, nu le considerase ca având un adevăr mai profund – un adevăr pe care numai cuvintele în sine nu reuşeau să-l articuleze. Cu alte cuvinte, nu le percepuse aşa cum o făcea acum: stând până la glezne în apa rece a pârâului, la mai puţin de jumătate de metru de locul în care îşi pierduse virginitatea, în ultima noapte în care locuia în singurul oraş în care

[1] Baldachin ritualic (n.tr.)

trăise vreodată. Văzu cu ochii minții o imagine a spiralelor ascendente ale tuturor culorilor – și se simți parte din acea imagine, ținându-se în siguranță în interiorul ei. Acest timp nu era o alunecare haotică înainte și nici o dispariție constantă în moarte, se gândi ea. Timpul era ordonat, era guvernat – era dumnezeiesc.

Îngenunche cu palmele și cu genunchii acoperiți acum de apă. Dacă apa ar fi fost suficient de adâncă, ea se gândi că ar fi putut să se scufunde complet, goală pușcă, pentru a se simți, pe cât de mult posibil, o parte din ea.

– Mă ofer acesteia, se rugă ea. Doamne, fă-mă parte din povestea ta.

Rămase în această poziție reverențioasă până ce începu să simtă că-i amorțiseră degetele de la mâini și de la picioare, până ce spatele ei încovoiat începu s-o doară. Atunci se îndreptă de spate și își croi drumul cu grijă înapoi pe mal. Se încălță, își legă șireturile, se întoarse la mașină, conduse către casă și se duse la culcare. A doua zi dimineață, părinții ei o duseră la Harvard.

Despărțirea lui Judith de părinții ei fu, la sfârșit, destul de calmă. Mama ei îi făcu patul în dormitorul de la cămin, o cunoscură cu toții pe Milim Oh, care fu la fel de politicoasă, și de agreabilă, și de rezervată precum fusese și Judith atunci când îi cunoscuse pe părinții lui Milim. Apoi, Judith îi conduse pe David și pe Hannah înapoi la mașina goală, îi îmbrățișă pe fiecare de bun-rămas și asta fu tot. În ultimele luni, avuseseră cu toții destul de multe ieșiri înlăcrimate în anticiparea acestui moment. Poate că erau cu toții ușurați de faptul că sosise, în sfârșit, momentul în sine și poate descoperiseră că era, de fapt, destul de ușor de trecut peste. Ar fi putut avea practic caracteristicile oricărui tip de la revedere. Și aveau să se vadă din nou în doar câteva săptămâni: Hannah fusese invitată să citească la UCLA[1] și apoi avea să ia avionul spre Boston, împreună cu David – plănuiră să ia cina împreună în Cambridge în seara de dinaintea

[1] University of California, Los Angeles (n.tr.)

plecării. Aveau să existe multe asemenea oportunități de a fi împreună, cu toții știau asta.

Judith avu mai multe zile de evenimente legate de orientare înainte să sosească și studenții din anii mai mari și să înceapă cursurile. Se întâlni cu îndrumătorul ei, ascultă discursurile unor decani și administratori, luă mesele în campus cu colegii de palier și așa mai departe. Școala nu se sfia să încerce să le inoculeze noilor studenți ideea că da, aceasta era cea mai grozavă instituție de învățământ superior din țară și da, într-adevăr, ei se numărau acum printre elitele academice – erau aleșii. În mod previzibil, Judith nu se simțea stânjenită pentru că îmbrățișa aceste noțiuni; erau mai mult sau mai puțin exact ceea ce căutase ea prin înscrierea la colegiu.

Fu în timpul săptămânii de orientare când se îmbătă pentru prima dată. Doi băieți de pe palierul ei reușiră să facă rost de câteva doze de bere și de o sticlă de votcă și dădură o petrecere improvizată în camera lor. Judith mai băuse puțin și până atunci – sorbise pe furiș din alcoolul din barurile aflate în casele prietenelor ei, la petrecerile în pijama, și băuse vreo două beri la petrecerile din ultimul an de liceu. Dar niciodată nu avusese suficientă voință pentru a se îmbăta și a-și învinge neplăcerea pentru gustul alcoolului. În seara aceea, odată cu abandonul oricărui boboc care tocmai plecase de acasă, își găsi voința. Jucară un joc de cărți care presupunea să bei mult, să golești paharele până la fund și să le poruncești altora să bea, toate acestea în timp ce ascultau opera lui Wagner, *Die Walküre*[1]. Mai apoi jucară un alt joc, numit „Eu niciodată", care îi oferi lui Judith șansa de a-și impresiona colegii de an cu cât de experimentată era ea, de fapt, din punct de vedere sexual. Cam pe la miezul nopții, petrecerea degeneră în ceea ce s-ar numi în termeni colocviali depravare: tineri de nouăsprezece ani vomitară pe holuri, sunându-și, cu lacrimi în ochi, iubiții din anii de școală, Milim își pierdu cunoștința pe casa scărilor. Judith sfârși în patul unui fotbalist care locuia cu două etaje mai sus – își ținu chiloții pe ea și se distră bine.

[1] Valkiria (în lb. germană, n.tr.)

A doua zi dimineaţă alergă de-a lungul râului Charles, până ce durerea bubuitoare de cap se domoli (de fapt, o durere de care era oarecum mândră, recunoscând în aceasta simptomele primei mahmureli din viaţa ei), apoi petrecu următoarele trei ore alegându-şi cursurile pentru acel semestru. În timp ce trecea printre grandioasele clădiri din cărămidă roşie pentru a-i duce îndrumătorului ei formularul completat – frunzele copacilor din parcul Harvard Yard abia ofereau primele indicii ale culorilor lor de toamnă –, îşi dădu seama că era îndrăgostită de colegiu.

La momentul în care luă masa cu David şi cu Hannah, câteva săptămâni mai târziu, această iubire luase dimensiuni apropiate extazului. Le povesti despre lectura lui Proust în franceză, despre genialul ei profesor de filosofiile religiei. Hannah şi David se mulţumiră să zâmbească şi dădură din cap în faţa acestui neobişnuit acces de locvacitate din partea fiicei lor. Această cină, îi spuse David lui Hannah în seara aceea, în camera lor de hotel, fusese momentul în care el înţelesese că fiica lor chiar absolvise liceul şi ieşise din grija lor.

La sfârşitul mesei, în timp ce-şi luau la revedere, Judith începu să plângă.

– Ce e, scumpo? o întrebă Hannah. Şi, interpretând greşit lacrimile, îi zise: Ne vedem din nou în weekendul părinţilor.

– Nu, nu e vorba de asta, doar că... Vreau doar să vă mulţumesc pentru că îmi oferiţi toate acestea, le spuse ea.

– Nu ţi-am oferit nimic, zise David. Le-ai câştigat prin muncă.

– Ba nu, ştiu, dar... spuse ea, neştiind prea bine cum să-şi articuleze sentimentul special de recunoştinţă.

Se uită la părinţii ei şi avu senzaţia că îi vede, poate pentru prima dată, nu numai ca părinţi ai ei, ci şi ca oameni: un cuplu căsătorit îndreptându-se spre sfârşitul mijlocului vieţii, vizitându-şi unica fiică la colegiu – părul tatălui ei era acum aproape complet grizonant, iar ridurile i se adânceau pe chip, dându-i un fel de frumuseţe puternică, spre sfârşitul vieţii; mama ei, cu părul său având o tentă de ondulare proprie, îmbrăcată cu o

eleganță minimalizată într-o rochie cu bretele și având un șal purpuriu pe umeri, în seara aceea răcoroasă.

– Am senzația că tot ce mi-ați spus vreodată e perfect adevărat, zise Judith.

A doua zi, Judith se trezi la 7.15 AM; se duse să alerge, apoi se așeză la biroul din dormitorul ei, recapitulându-și tema din acea zi de la filosofiile religiei, în timp ce sorbea un ceai verde. Alarma de la ceasul lui Milim sună la 8.30 – colegele de cameră își spuseră bună dimineața, schimbară câteva cuvinte, apoi Milim se duse la duș în jurul orei 8.45. Câteva minute mai târziu, Judith se duse să facă și ea duș. Când se întoarse în cameră, observă că Milim nu era acolo, dar nu dădu prea multă importanță acestui lucru. Se prea poate să fi auzit niște țipete pe aleea din fața ferestrelor în timp ce se îmbrăca, la 9.15. Cineva trecu în fugă prin fața ușii în timp ce ea își punea cărțile în geantă. Deschise ușa pentru a se duce la micul dejun exact când Milim intra – cu prosoapele înfășurate în jurul corpului și pe cap, cu ochelarii pe nas.

– S-au prăbușit avioane în New York, îi zise Milim.

Trecură câteva momente înainte ca Judith să poată descifra sensul acestei propoziții.

Când ajunse în holul principal, văzu că jumătate dintre studenții de pe palierul ei se adunaseră în jurul televizorului. Mulți plângeau – cei din New York intrau și ieșeau, încercând continuu să sune pe telefoane mobile care nu funcționau. Pentru Judith rămase ceva plauzibil – comprehensibil – în legătură cu dezastrul aflat în plină desfășurare la televizor, urmărind fumul înălțându-se din cele două turnuri. Mai auzise de clădiri care ardeau și până atunci. I se părea că era totul doar o problemă de inginerie, de logistică: cum era posibil să stingi focul dintr-o clădire de optzeci de etaje? Își închipui că elicopterele ar fi putut fi de folos. Apoi, la 9.59, țipetele umplură holul, umplură campusul – iar primul turn se prăbuși.

Până atunci se raportase că unul dintre avioane plecase din Boston, îndreptându-se spre Los Angeles. Însă, după ce se prăbuși și cel de-al doilea turn, Judith se duse în camera ei, deschise

e-mailul şi reciti itinerarul pe care i-l trimisese tatăl ei cu o seară înainte. Văzu că părinţii ei rezervaseră bilete la zborul American Airlines Flight 11. Presupuse că îl pierduseră. Se uită la ceasul ei şi văzu că încă mai avea ceva timp până să trebuiască să plece la cursul de filosofie a religiei. Se aşeză şi termină ce avea de citit.

Traversând campusul, văzu cerul incredibil de senin, campusul incredibil de gol, de pustiu, iarba de un verde strălucitor, iar clădirile de cărămidă arătau de parcă fuseseră scuturate pentru a fi golite de oameni. Dar Judith fu conştientă de un gen de mişcare frenetică la marginile acestui gol – ca şi cum, exact dincolo de limitele vederii ei, oamenii alergau încolo şi încoace. Când ajunse în sala de curs, văzu că era pustie, cu luminile stinse. Se uită la ceas. Sosise cu câteva minute mai devreme, înţelese ea. Revăzu din nou lectura. În cele din urmă intră un paznic şi îi spuse că trebuie să plece – toate cursurile fuseseră anulate, clădirile din campus fiind închise.

Lui Judith i se păru totul complet iraţional – o isterie nedemnă de o şcoală de calibrul lui Harvard, aşa se decise ea că avea să formuleze în scrisoarea ei către *The Crimson*[1]. Se gândise să devină editorialist la *The Crimson*. Această scrisoare ar fi putut fi o parte din mostra ei de scriere, se gândi ea.

Când se întoarse, Milim se afla încă în hol. Văzând-o pe Judith, Milim tresări şi fugi după ea când intră în cameră – Judith nu putea chiar să-i închidă şi să-i încuie uşa în nas.

– Judith! îi spuse Milim. E-mailul tău... te sună lumea.

– Au pierdut avionul, zise Judith ridicând din umeri.

– Au pierdut avionul?!

Milim se zgâi la ea îngrijorată, apoi începu să clatine foarte uşor din cap.

– Bineînţeles că au pierdut avionul! zise Judith furioasă.

Descoperi apoi că îi era greu să respire. Avea o senzaţie de cădere. Unde era Dumnezeu? se întrebă în sinea ei. Unde era Dumnezeu?

---

[1] Ziarul Universităţii Harvard *(crimson* – „stacojiu" – este culoarea blazonului universităţii) (n.tr.)

– Sigur că au pierdut avionul... Trebuie să fi pierdut avionul...

Începu să răsufle greu; o văzu pe Milim în patul ei înclinându-se spre tavan; la televizor văzu oameni sărind – Unde era Dumnezeu? Închise ochii. Simţi o apăsare puternică în piept. Telefonul suna. Un decan venise acolo. Intra şi ieşea, intra şi ieşea. Doamne – Hannah şi David – mama şi tata. Unde dispăruse lumea pe care o cunoştea?

În timp ce îşi croia drumul absentă în zilele care urmară, i se părea remarcabil că erau atâtea lucruri de făcut. Părea că nu exista nimeni altcineva care să se ocupe de ele. Nu observase niciodată până atunci cât de mică era familia ei. Trebuia să dea telefoane. Trebuia să vorbească cu avocaţii. Şi toată această activitate i se părea absurdă, având în vedere faptul că David şi Hannah Bulbrook fuseseră incineraţi acolo unde stătuseră aşezaţi – arşi de vii într-o secundă, dacă avuseseră noroc, sau, dacă nu avuseseră noroc, cu trupurile zdrobite şi compactate de oţel, cu oasele şi craniile sfărâmate de ceva mai dur decât osul sau craniul. Sau poate căzuseră. Nu se putu abţine să nu stăruie asupra acestor posibilităţi – mintea ei părea incapabilă să reziste obiceiului de a lua în considerare absolut toate posibilităţile. Şi totuşi, erau telefoane de dat. Potrivit e-mailului pe care i-l trimisese tatăl ei, nu avuseseră locuri alăturate – Hannah stătuse pe locul 27A, iar David pe 16B. Nimeni nu-i putea spune dacă îşi schimbaseră locurile, dacă fuseseră separaţi, în ultimele lor momente, fără să aibă măcar o mână de care să se ţină. Şi totuşi, trebuia să andoseze. Lumea se aştepta ca ea să vorbească. Unii oameni se amăgeau crezând că vorbitul rămânea necesar, că merita să-l practici. Îi trimiseseră cărţi de vizită, îi scriseseră e-mailuri, veniseră în vizită. Ei păreau să înţeleagă greşit, păreau, într-un anume fel, să nu conştientizeze că Hannah şi David Bulbrook fuseseră omorâţi după ce se izbiseră de o latură a clădirii World Trade Center. Cât de nesăbuiţi erau, se gândi ea, cât de stupizi – şi cât de stupidă fusese şi ea. Cât de stupidă, se gândise

ea în timpul înmormântării, privind perechea de sicrie din faţa *bimei*[1] – cât de stupidă, în timp ce îl ascultase pe rabin şi acceptase ceea ce trecea drept condoleanţe, îngăduindu-şi să fie îmbrăţişată de toţi acei oameni care o strânseseră în braţe şi la petrecerea ei de absolvire. Urmărise totul ca şi cum ar fi făcut-o din spatele măştii palide a chipului ei şi, în timp ce rostise *kaddish*[2]-ul celui care jeleşte la prima *shiva*[3] din viaţa sa, îşi dăduse seama, în sfârşit, că deţinea un secret care le întrecea pe toate celelalte: părinţii ei fuseseră nişte mincinoşi, iar ea fusese o nătângă.

[1] Platformă în sinagogă (n.tr.)
[2] Rugăciuni ritualice (n.tr.)
[3] Perioadă de şapte zile de doliu (n.tr.)

7. Pentru tine, Doamne, făcutu-ţi-am voia

În timp ce Jonah era copleşit de viziunea pe care o avusese, regularitatea mareică a oraşului din jurul lui nu era mai tulburată decât este oceanul de mişcarea unui singur peşte. Turele se schimbară, *happy hours* începură; pe Wall Street, pieţele se închiseră. Autobuzele îşi croiau plictisitorul drum traversând oraşul în sus şi în jos, în sisifica lor redistribuire a navetiştilor. Poştaşii, cu demnitatea ultimilor indieni americani, descuiau cutiile poştale albastre şi răsturnau conţinutul acestora în cutii albe din plastic. Turiştii îşi terminară traseul la Liberty Island, la Ellis Island sau la Ground Zero şi se îmbarcau acum în trenuri în Times Square, căci în seara aceea erau spectacole. Şi, fiindcă era vară, Great Lawn[1] din Central Park era punctată de pături şi de Frisbee-uri în zbor, şi de femei care făceau plajă, şi de jocuri de fotbal desfăşurate cu o bunăvoinţă vecină cu indulgenţa. Printre cei aflaţi în parc se număra şi Becky, care îşi luase liber pentru a-şi sărbători logodna – diamantul cu tăietură *princess* de pe degetul ei strălucea în soare cu scânteieri roşii, şi purpurii, şi albastre. Ea citea *The New Yorker,* îmbrăcată cu o fustă şi un top – expunea la vedere mai multă piele decât risca de obicei, dar se simţea îndrăzneaţă, şi mândră, şi exuberantă fiindcă urma să se căsătorească. Între timp, logodnicul ei stătea la biroul lui, privind în gol spre ecranul monitorului, fără să vadă tabelul Excel din faţa lui, realizând vag că nu scăpase de angoasa din weekend, ci că mai curând aceasta se permanentizase. Barierele

[1] Una dintre cele mai vestite pajişti din lume, Great Lawn este localizată în mijlocul parcului şi se întinde pe o suprafaţă de 55 de acri. (n.red.)

turnante de la metrou se roteau clic-clac, clic-clac; uşile automate ale magazinelor de îmbrăcăminte gemeau deschizându-se, gemeau închizându-se, oferindu-le cumpărătorilor newyorkezi o gamă completă – din punctul de vedere al culorilor, al preţurilor, al materialelor, al extravaganţei şi al utilităţii – de rochii. Dolores porni pe trotuar cu o sacoşă de la Macy's, plină cu haine în valoare de 300 de dolari, pe care le cumpărase cu cardul de credit al şefului ei – de vreme ce el era oricum mult prea dezorganizat şi în general mult prea prost ca să-şi verifice propriile chitanţe. În biroul primarului, reprezentantul unui sindicat transmitea ameninţări voalate legate de posibilitatea ca muncitorii din salubritate să intre în grevă dacă salariile lor nu aveau să fie dezgheţate. Ascultându-l, Philip Orengo îşi suprimă cu greu un zâmbet superior, căci el ştia că sindicatele mai existau acum doar cu numele. În timpul acesta, Patrick Hooper îşi comanda online o mănuşă de baseball Hermes în valoare de 5 000 de dolari, după care decise să comande două. Aaron Seyler, într-un birou de pe Vesey Street, se afla pe banda de alergat, făcând eforturi pentru a coborî timpul necesar parcurgerii a cinci kilometri de la şase minute la cinci şi jumătate. Uneori, energia îi scădea după-amiaza târziu, iar asta se întâmpla inclusiv atunci când încerca să-şi testeze rezistenţa prin exerciţii. Alergând, îşi ţinea sprâncenele încruntate şi, după cum recunoştea chiar el, era ceva sălbatic în concentrarea lui. Traficul începu să se aglomereze pe FDR[1], la fel şi la intrarea în tunelul Lincoln, pe ambele niveluri ale podului George Washington şi sub măreţele arcade neogotice ale podului Brooklyn; taxiurile se intersectau în drumul lor spre JFK[2] şi LaGuardia[3], ca şi spre centrul oraşului. Acolo unde Hicks Street mergea în paralel cu carapacea BQE[4], şoferii îşi blocau portierele maşinilor din pricina femeii căreia Jonah îi dăduse 40 de dolari – bani dispăruţi de tare mult

[1] Franklin Delano Roosevelt (n.tr.)
[2] John Fitzgerald Kennedy, aeroport (n.tr.)
[3] Aeroport (n.tr.)
[4] Brooklyn-Queens Expressway (n.tr.)

timp –, care trecea clătinându-se pe fâşia îngustă de trotuar. Aceasta se oprea din când în când pentru a evalua progresul retragerii în corpul propriu, atenuarea căldurii chimice – ţinea capul înclinat şi în continuare nemişcat, ca şi cum ar fi ascultat zgomotele unei furtuni îndepărtate, deşi cerul de deasupra era senin, iar lumina sa de un albastru-auriu de vară târzie avea să mai dureze câteva ore, toată lumea ştia asta. Ei deciseseră să meargă acasă pe jos; făcuseră planuri să ia cina afară. Sylvia se simţea încântată, căci întâlnirea investitorilor chinezi şi a concesionarilor terenului petrolier pe care îl cumpăraseră cu miniştrii angolezi care guvernau ţara unde era localizat acesta mersese bine. Tocmai luaseră o pauză de cincisprezece minute – auzea vocile bărbaţilor în hol, în timp ce se spăla pe mâini în baia pustie a femeilor. Iar Zoey stătea în cubiculul ei, examinând trupul gol al actriţei Katie Porter, etalat pe ecranul monitorului aflat în faţa ei. Katie Porter (18 – crucial din punct de vedere legal, nu 17) ţinea într-o mână un mobil cu cameră foto, iar cu cealaltă îşi ridicase părul la spate, în timp ce gura îi schiţa un zâmbet proaspăt, ca de vedetă din filmele pentru adulţi. Site-ul web pentru care lucra Zoey plătise 1 000 de dolari pentru imagine şi treaba lui Zoey era s-o studieze şi s-o examineze amănunţit pentru a stabili dacă poza era reală.

În timp ce se întâmplau toate acestea, Jonah se ascundea în magazia de la subsolul unui restaurant de pe Lexington Avenue. Spaţiul, nu mai mare de treizeci de metri pătraţi, era ticsit de cutii de carton cu produse de hârtie, borcane de maioneză, ketchup şi muştar, baxuri de vin şi băuturi alcoolice. Aerul era înăbuşitor şi închis – o crăpătură îngustă între uşile din metal din capul scărilor din lemn care dădeau înspre stradă constituia singura sursă de lumină, dar Jonah stătea oricum cu ochii închişi, pentru orice eventualitate. Văzuse de pe trotuar uşile deschise şi se năpustise într-acolo – coborâse scările împiedicându-se, apoi închisese uşile în urma lui. Fusese nevoit să coboare din stradă, să se îndepărteze de vederea oamenilor. Era acolo mult prea multă nuditate pentru a putea suporta.

Acum se rezema de o stivă de butoaie argintii de bere, cu capul sprijinit de unul dintre ele. Își pierdea mințile, continua el să gândească întruna. Își pierdea mințile. La un moment dat, își dădu seama că acest gând nu era lamentația pe care o crezuse la început. Înțelegea, din ce în ce mai mult, că era, de fapt, o formă de autoîmbărbătare, de mângâiere. Dacă ar fi îmbrățișat ideea că înnebunea, ar fi trebuit să atribuie etichete definite clinic lucrurilor prin care trecea – să adopte soluții (internări în spital, medicații, tratamente) autorizate de știința medicală. Ar fi putut să asimileze ceea ce i se întâmpla într-un mod care avea să lase intactă lumea pe care o știuse dintotdeauna. Ar fi putut să nege într-o modalitate autentică faptul că avusese vreodată viziuni; putea să le ignore conținutul, să le alunge implicațiile. Cu alte cuvinte, nu era nimic îngrijorător: pur și simplu înnebunea.

Dar, cu cât își repeta mai mult acest gând, aidoma unei mantre, cu atât mai goală i se părea alinarea. Căci nu credea că înnebunește – deloc. Iar a-și spune întruna că asta i se întâmpla era doar un alt mod de a se preface că niciunul dintre acele lucruri nu se petrecuse cu adevărat – un curs al acțiunii pe care îl încercase și care, i se păru exagerat de limpede, așa cum stătea ascuns în magazia acelui restaurant, eșuase complet.

Din buzunar, BlackBerry-ul începu să vibreze. Îl scoase și îl ridică în dreptul nasului. Sylvia era cea care-l suna. Ignoră apelul, neavând habar ce ar fi putut să-i spună. Însă, când vârî mobilul în buzunar, se gândi că doar ce observase că avea un buzunar – că purta pantaloni. Oare acest lucru însemna că viziunea luase sfârșit? El nu se gândise însă la propria-i nuditate în timp ce fusese martorul nudității celorlalți. Într-adevăr, îi trecuse prin minte că putea fi una dintre trăsăturile caracteristice a ceea ce tocmai experimentase și a ceea ce văzuse la petrecerea lui Becky – un lucru care demonstra cât de total îi fusese îndepărtată gândirea.

Se gândi că ar fi putut să stea de vorbă cu un rabin. Însă niciunul dintre rabinii pe care îi întâlnise în experiențele sale (recunoscut limitate) în ceea ce privește iudaismul instituționalizat nu fusese deosebit de inspirator. În timp ce se imagina căutând pe Google

„cel mai bun rabin din NY" – vizitând un birou ticsit cu *menore* și *mezuze*[1], cu ediții ale Talmudului legate în piele și cu reproduceri înrămate după Chagall, stând pe scaun în fața biroului din stejar al unui rabin cu barbă și cu nasul mare, purtând ochelari și *yarmulke*, explicându-i acestuia că avusese „viziuni, știți dumneavoastră" (măcar dacă ar fi putut să rostească acel cuvânt) – se gândi că nu-și putea închipui nici măcar un singur lucru pe care rabinul ar fi putut să i-l spună și care să-i aducă o oarecare consolare, vreun beneficiu sau vreo înțelegere. Cum ar fi putut să-l ajute cineva cu o problemă pe care își imagina că n-o mai avusese nimeni de peste trei mii de ani?

Era cu totul incorect, se gândi el, sprijinindu-și acum fruntea de suprafața rece a unui butoi. La urma urmelor, nu era o persoană rea. Sigur, nu era atât de bun pe cât ar fi putut să fie, totuși era mai bun decât mulți alți oameni – cu alte cuvinte, era exact la fel ca toți ceilalți. De ce, așadar, el nu putea merge pe străzi fără să-i vadă pe locuitorii New Yorkului dezbrăcați de haine?

Se gândi din nou la hasidimul de la metrou. Nu putea nega că viața lui părea să alunece din ce în ce mai tare înspre acel tărâm. Numai că în acea înțelegere exista ceva de rău augur – astfel încât acea magazie, acum că Jonah deschisese ochii pentru a privi neliniștit în jur, i se păru misterioasă, interzisă, la fel cum i păreau interioarele dulapurilor în copilărie: conținutul ei neidentificabil și întunecat părea brusc saturat de posibilități sinistre, nenaturale. Jonah nu se temea că era pe cale să fie înghițit de o balenă (cu toate că, trebui el să recunoască, împrejurările în care se găsea semănau cu mult mai bine cu acea situație nefericită decât i-ar fi plăcut lui). Însă balena – după cum îi spusese hasidimul – nu era ideea, ci era doar un detaliu. Jonah simțea că ceva – de natură biblică – era în plină desfășurare. Iar să se trezească prins în acea concepție, în acea ordine era un lucru terifiant. Faptul că nu putea să spună exact cum de recunoscuse contextul – ci doar că ceva din experiența viziunilor sale făcea ca acesta să fie de neconfundat – nu făcea decât să se adauge certitudinii și fricii.

[1] Mic sul de pergament cu versete din Biblie, amplasat într-o cutiuță fixată pe stâlpul ușii, la evrei (n.red.)

Avu impulsul de a fugi din magazie – nu știa exact încotro, poate în apartamentul lui. Dar gândul la ceea ce ar fi putut vedea pe stradă era la fel de descurajator – într-adevăr, o parte din aceeași teroare. Așa că, în loc de asta, își duse un braț la față în timp ce se rezema de butoaie, închizând ochii din nou.

Dacă viziunile ar fi fost cel puțin diferite – dacă ar fi inclus cel puțin un mesaj care s-ar fi putut desluși sau exista vreun scop al apariției lor, ceva ce ar fi trebuit el să spună sau să facă pentru a le face să dispară... Or, în lipsa acestora, de ce nu văzuse, să spunem, îngeri cântând la harpă sau norișori albi și pufoși sau miei ghemuiți laolaltă cu leii într-o reprezentare edenică a Grădinii Botanice din Brooklyn? Ar fi putut suporta toate acestea ceva mai ușor. La naiba, ar fi putut să fie chiar recunoscător pentru asta. Cine n-ar fi vrut o confirmare a unei vieți de după fericite și a unui chip zâmbitor al divinității?

Însă în ceea ce-i fusese dat să vadă exista ceva îngrozitor: New Yorkul redus la un pustiu, toți oamenii din jurul său în pielea goală – egal, și invariabil, și brutal de goi. N-ar fi putut să spună exact ce anume era îngrozitor – dar, indiferent despre ce anume era vorba, era suficient de puternic și destul de neliniștitor încât doar simpla amintire a acelor semne să-l facă să simtă din nou transpirații reci pe frunte și să-și desfacă nodul de la cravată cu mâini tremurânde.

– Nu e corect, mormăi el.

Observă că îi suna din nou BlackBerry-ul – îl ridică la nivelul feței: era, din nou, Sylvia – și din nou îi ignoră apelul. Înainte să apuce să pună telefonul deoparte, primi un mesaj de la ea: „APROBAT pentru Bond Street. Brett zice că trebuie să programăm semnarea cât mai repede posibil. Mâine-dimineață? Sună-mă".

Preț de o clipă privi lung mesajul, încercând să-și aprecieze reacția față de el – nu reuși să identifice vreuna sau să o descifreze și vârî telefonul înapoi în buzunar. Dar, în timp ce făcea acest lucru, simți colțul pachetului de țigări: uitase că le avea. Le smuci disperat, trăgându-le afară, dar pachetul ieși cu susul în

jos şi ţigările se risipiră pe podeaua de ciment. Se aplecă, bâjbâind în căutarea uneia care se rostogolise sub scări, dar se izbi cu fruntea de butoaiele cu bere.

– La naiba! ţipă el, izbind butoiul fără forţă. Afurisitule! ţipă încă o dată, dărâmând de data aceasta stivele de baxuri cu doze de bere şi de răcoritoare şi spărgând borcanele din jur de podea. La naiba! Afurisit, afurisit, afurisit! strigă el întruna.

Nu se opri până când nu rămase fără suflu, până ce cămaşa îi fu udă leoarcă de transpiraţie, iar sacoul pătat cu sosuri şi sucuri şi condimente de toate felurile; podeaua din jurul lui devenise o mizerie de băltoace vâscoase şi de cioburi de sticlă. Fără vlagă, îşi lăsă capul în piept – nu auzea decât sunetul respiraţiei sale îndurerate.

– Ce mă fac? se întrebă el, liniştit acum, cu mâhnire. Ce am să mă fac?

O ţigară zăcea în apropierea unei doze de Cola Diet – o ridică, o aprinse şi o fumă pe nerăsuflate. Încercă să se concentreze numai asupra senzaţiilor oferite de fumat: filtrul dintre buze, fumul cald în gură şi în piept. Încercă să vizualizeze cum nicotina (calmantă, liniştitoare, îşi spuse în sinea lui) este absorbită în plămâni, apoi în circuitul sanguin, trecându-i prin trup. Când termină ţigara, se simţi chiar uşor înviorat. Poate cu timpul avea să se obişnuiască cu toate acestea. Nu ştia ce putea să însemne să se obişnuiască cu lucrurile, dar... poate că avea să se obişnuiască cu ele.

Cu un scârţâit de metal ruginit, una dintre uşi fu ridicată şi deschisă, apoi şi cealaltă – un con de lumină îl învălui pe Jonah în timp ce o siluetă neclară apăru pe trepte. Jonah îşi feri ochii, holbându-se îngrozit la siluetă, apoi, pe măsură ce ochii i se adaptau, văzu o asiatică minionă cu un şorţ alb şi cu jeanşi uitându-se la el la fel de îngrozită. Cu ochii măriţi de spaimă, privi dintr-o parte în alta, apoi începu să ţipe la el în coreeană.

La început, Jonah nu putu decât să rămână pe loc – mintea lui era oarecum prea înceată pentru a reuşi să pătrundă ce se întâmpla. Apoi, o privi mirat pe femeie: aceasta purta şorţ şi

jeanşi. Trecu pe lângă ea şi o împinse – ea începu să-l plesnească cu palmele –, după care urcă treptele şi se uită în jur: la oamenii de pe trotuar, la oamenii din maşini, la oamenii care ieşeau şi intrau în clădiri – erau cu toţii îmbrăcaţi. Relaxarea şi recunoştinţa de a vedea bluze şi hanorace, şepci cu Mets şi rochii, ochelari, pantaloni din bumbac, jeanşi şi glugi erau atât de intense, încât îi venea să se întindă pe trotuar şi să plângă, dar o auzi apoi pe femeie urlând isterică la el, o simţi plesnindu-l din nou şi fu conştient de faptul că trebuia să plece repede, dacă voia să nu fie arestat. Alergă preţ de câteva străzi şi, chiar şi după ce văzu că nu este urmărit, merse cât de repede îi permitea răsuflarea (nu se mai antrenase de ani buni pe o bandă de alergare). Nu ştia cât avea să dureze această întoarcere la normalitate şi voia să fie sigur că se va afla în apartamentul său atunci când se termina.

Însă atunci, ajungând la capătul unei străzi, se opri. Privind în jur, percepu o anume soliditate a lucrurilor, a acelei situaţii: maşinile care claxonau trecând pe bulevard, pietonii care se îngrămădeau la marginea trotuarului, aşteptând să se schimbe culoarea semaforului, aerul cald al crepusculului de vară. Caracterul comun, obişnuit al tuturor acestor lucruri – al oamenilor, al traficului, al privirilor încurcate şi amuzate pe care le atrăgea îmbrăcămintea sa pătată –, plăcuţele verzi cu litere albe întâlnindu-se perpendicular în apropierea vârfului stâlpului de iluminat public, avionul traversând cerul: normalitatea în sine era liniştitoare, confortabilă. Ce ar fi putut să schimbe sau să întrerupă asta? se gândi el. Nu erau lucrurile în continuare aşa cum fuseseră dintotdeauna? Poate că, la urma urmelor, chiar fusese nebun. Poate că, dacă ar fi putut să găsească o cale să se agaţe de asta, ar fi reuşit să lase restul în urmă.

Zări un bar pe partea cealaltă a străzii şi, într-un soi de gest de credinţă faţă de aceste gânduri (de parcă, dacă ar fi acţionat ca şi cum ar fi crezut în ele, ar fi izbutit să le facă să devină adevărate), se hotărî să intre şi să bea ceva. Oare n-ar fi vrut oricine să bea ceva dacă i s-ar fi întâmplat lucrurile prin care trecuse el? Oricine ar fi fost de acord că era singura alegere în asemenea situaţie.

Când se făcu verde, traversă odată cu ceilalți, îndreptându-se spre clădirea cu barul. Era unul dintre acele localuri fals-irlandeze populare în centrul orașului: se numea La O'Cutărescu, avea în vitrină o reclamă luminoasă cu Guinness și în față o pancartă care făcea reclamă meciului Yankee–Red Sox pe opt televizoare cu plasmă. Acestea erau baruri de evitat, dar în ziua aceea se decise că era exact locul în care voia să se afle.

Când împinse ușa să intre, la câțiva metri mai sus de clădire, dintr-un taxi coborî un bărbat. Omul era bine făcut, chel, cu o frunte lată și albă – purta cravată și pantaloni largi și pe braț avea un sacou. Peste piept îi atârna o geantă de laptop umflată, iar dintr-unul dintre buzunarele exterioare se ițea un ziar. Lângă el, pe trotuar, se aflau două valize mari cu rotile – și, în timp ce Jonah îl privea, el întinse mâna prin portiera deschisă a taxiului, încercând să smucească din mașină o geantă de voiaj supradimensionată. În timp ce bărbatul trăgea, sacoul îi căzu pe trotuar. Nările și gura începură să-i lucreze în tăcere și, apucând cu ambele mâini geanta, trase din nou. Broboane de transpirație îi răsăriră pe frunte, iar gura schiță o mișcare de durere.

– Îhh! exclamă el, căci în continuare, după încă un efort, geanta nu se clintea.

Jonah rămase nemișcat în pragul ușii barului, ținând-o deschisă și urmărind scena. În cele din urmă, geanta ieși. Bărbatul o așeză alături de celelalte, clătinând din cap într-un mod cu totul exagerat, ciudat – de parcă se gândea că s-ar fi putut să privească cineva –, apoi își ridică sacoul și închise portiera taxiului. Pufni sonor – ca și cum prin aceasta ar fi trasat o linie de demarcație între el și tot ceea ce se întâmplase – și își puse sacoul pe el. Când îl ridică pe umeri, îl văzu pe Jonah care, într-adevăr, se uita la el. Se priviră reciproc timp de câteva secunde – neștiind niciunul cum ar trebui să se uite la celălalt. Bărbatul își ridică bărbia, își întredeschise buzele pentru un moment – de parcă ar fi avut impresia că era posibil să îl cunoască pe Jonah –, apoi un gen de duritate reflexivă îi adumbri trăsăturile și începu să-și tragă valizele, cu geanta atârnându-i precar într-o mână.

Jonah intră în bar. Înăuntru, așa cum se așteptase, existau separeuri și scaune din mahon, tonomatul digital cânta rock clasic, iar tabla de darts și sticlele de băutură erau luminate din spate. Dar nu înaintă dincolo de prag. Se gândea la sunetul pe care îl scosese bărbatul – „îhh"-ul pe care îl lăsase să-i scape. Era, se gândi Jonah, un gen de strigăt universal printre newyorkezi: gutural, evisceral chiar; un sunet de exasperare, de chin, de durere fizică, de suferință emoțională. Îl auzeai la metrou atunci când cineva nu putea trece prin aglomerație înainte de a se închide ușile; îl auzeai la băcănie la sfârșitul zilei, când cineva scăpa accidental o sticlă de lapte din mână. Era, adesea, interjecția pe care cei mai mulți dintre newyorkezi și-o îngăduiau în ceea ce privește recunoașterea disconfortului, a dezamăgirii sau a stânjenelii – într-un oraș care valoriza atât de mult reacțiile, de parcă le-ai fi văzut pe toate, le-ai fi făcut pe toate, le-ai fi stăpânit pe toate. Era sunetul pierderii comportamentului stăpânit, al ajungerii la capătul răbdării, al epuizării în fața a mii de mici încercări pe care viața într-un oraș ca New Yorkul le presupunea. Era, în multe feluri, un sunet îngrozitor.

Jonah se răsuci pe călcâie și deschise ușa barului, apoi se uită la oraș: căminul lui. Dacă acesta era căminul lui, se gândi el, ce îl făcea acest lucru să fie pentru el bărbatul pe care tocmai îl văzuse? Care era gradul de camaraderie care trebuia să existe între doi oameni din același cămin? Trebuia să fie o camaraderie de vreun fel. Nu fusese el acel bărbat – de o mie de ori?

Știu atunci ce era atât de îngrozitor în viziunile lui – ce le dădea puterea de a îngrozi, de a chinui, de a face ca viața lui să pară, din senin, atât de ciudat de goală. Acea fragilitate pe care o văzuse, mortalitatea, vulnerabilitatea – toate erau adevărate. Nu era nicio revelație măreață ideea că, sub hainele lor, erau cu toții goi, că orașul și toți locuitorii săi aveau să se prefacă într-o bună zi în praf – exceptând că acesta era deja.

Ar fi trebuit să-l ajute pe bărbat, se gândi el. Dacă erau asemănători, ar fi trebuit s-o facă...

Scrâşni din dinţi şi îşi încleştă pumnii, dorindu-şi ca acestă înlănţuire de idei să ia sfârşit. Nu, se gândi el. Nu, nu, nu. Nu era genul de persoană care să-i ajute în mod spontan pe străini la bagajele lor. Nu era genul de persoană care să reacţioneze la un „Îhh!" altfel decât cu recunoştinţă pentru faptul că nu fusese el cel care suferise un colaps şi nu reuşise.

Înţelese că pierdea, că era jefuit de o capacitate esenţială – capacitatea de a ignora. Se dovedea că trebuia să ignori anumite lucruri – o mulţime de lucruri, de fapt – doar pentru a putea să intri într-un bar şi să te îmbeţi; ca să nu mai spunem de a lucra 17 500 de ore într-o firmă de avocatură. Trebuia să ignori, dintr-un oarecare motiv, faptul că erai înconjurat tot timpul de fiinţe umane ale căror vieţi aveau aceeaşi scurtime şi fragilitate tragică precum a ta, precum a tuturor. Atunci când pierzi anonimitatea celorlalţi, atunci când nu mai poţi să filtrezi automat calitatea celorlaţi de a fi oameni, nu mai poţi funcţiona aici; nu mai ai loc aici. Jonah avu senzaţia că petrecuse ani întregi – poate chiar întreaga sa viaţă – fiind capabil să stea – să prospere! – la suprafaţa cea mai subţire a lucrurilor; şi, fiind scufundat pentru moment sub această suprafaţă, nu mai reuşea s-o găsească.

Iar acesta, se gândi el, era un lucru rău.

Jonah era acum furios din nou. (Această capacitate, recunoscu el, n-o pierduse.) Să intri într-un bar şi să te îmbeţi era dreptul oricărui newyorkez. De ce i-ar fi fost refuzat lui? De ce n-ar fi putut el să-şi trăiască viaţa aşa cum ar fi vrut – cu atât de multă nepăsare împietrită faţă de semenii lui pe cât ar fi dorit? De ce n-ar fi putut să vadă lucrurile aşa cum ar fi ales să le vadă?

Simţi un impuls sălbatic de a demonstra – sieşi şi oricui (sau Oricui) altcuiva care ar fi putut să-l privească – că era aceeaşi persoană care fusese dintotdeauna şi care avea să fie mereu, la bine şi la rău.

– *Non serviam*[1], afurisitule, murmură el în şoaptă.

[1] În ebraică, sensul era de „Nu voi păcătui". În latină, sintagma îi este atribuită lui Lucifer, care îşi exprimă astfel refuzul de a-l sluji pe Dumnezeu. (n.tr.)

Cam în același timp, Zoey pleca de la serviciu. Știa că n-ar fi trebuit, dar zgâitul la fotografia digitală a lui Katie Porter goală – studiind pixelii individuali care alcătuiau coapsele fără cusur, și sânii fără cusur, și părul fără cusur, și abdomenul fără cusur, și toate fără cusur iar și iar și iar – reușise s-o deprime. Site-ul web pentru care lucra Zoey, Glossified.com, căzuse de acord să plătească în plus 4 000 de dolari părții anonime care văzuse fotografia (probabil asistenta lui Katie Porter, își închipui Zoey – de regulă, era asistenta), dacă imaginea ar fi fost cotată ca fiind autentică și ar fi fost publicată pe site. O parte din slujba sa consta în a analiza autenticitatea a zeci de astfel de fotografii săptămânal. Știuse că imaginea era reală, mai mult sau mai puțin, din momentul în care apăruse pe ecranul ei. Și era mare păcat că trebuia să se uite la fata aceea, se gândi ea în timp ce o studia. De bine, de rău, Katie Porter era celebritatea cu care Zoey se comparase în ultimele luni – de vreme ce, teoretic, aveau corpuri atât de asemănătoare. Și cu asta, basta în privința teoriei, gândi ea abătută. Oriunde era Zoey prea rotundă, sau nu îndeajuns de rotundă, sau nu suficient de tonifiată, sau cumva disproporționată, Katie Porter era dovada idealului platonic. Zoey cântărise în minte în ce măsură s-ar fi simțit mai bine dacă fotografia lui Katie ar fi fost distribuită fiecărui adolescent acneic și fiecărui bătrân decrepit de pe planetă – dar nu, se hotărâse ea. Instinctul de răzbunare nu fusese niciodată prea bine dezvoltat în ea – și, în plus, identificase în sine un anume gen de compasiune anticipatorie pentru toate celelalte fete din cubiculele lor care aveau un Feed RSS Glossified și care aveau să examineze acea fotografie cu aceeași atenție masochistă cu care o făcuse și ea –, ceea ce ducea spre același efect demoralizator. Așa încât, în cele din urmă, închisese pagina cu fotografia și îi trimisese un e-mail șefei ei, Anika – „Mie mi se pare că ar fi un fals. Directorii executivi de la Disney pot să răsufle ușurați". Apoi își luase liber pentru restul zilei.

Ieși acum pe ușa turnantă a imobilului în care lucra și străbătu piațeta pavată cu piatră din față. Planul ei fusese să-și facă

o întoarcere triumfătoare la sala de sport unde era arondată și pe care o vizitase numai o singură dată, în ziua în care se înscrisese; verificase orarul online și alesese un curs de yoga la care să participe. Aceasta era în conformitate cu una dintre clauzele „contractului cu ea însăși" pe care terapeuta ei, doctorița Popper, o sfătuise, în timpul ultimei ședințe, să-l încheie și să-l semneze: „Fă mai multe exerciții și mănâncă mai bine". Dar, în timp ce stătea în piațetă în amurgul de vară, se simți istovită de ideea încă unei zile în purgatoriul Fetelor B – din pricina confruntării fiecărei slăbiciuni a corpului ei, prin comparație cu cel al unei tipe de optsprezece ani din topul primelor zece perfecțiuni – suportând în plus și renunțarea la țigări („Lasă-te de fumat ACUM" era clauza cea mai relevantă acolo). Vârî mâna în poșetă pentru a-și găsi mobilul și îl scoase înainte să-și amintească faptul că nu-l putea suna pe Evan să ia cina împreună, întrucât se despărțiseră cu o zi înainte. Aceasta fusese în conformitate cu cea de-a treia clauză: „Preia conducerea stării de bine din punct de vedere emoțional" – doctorița Popper îi sugerase limbajul, însă sentimentul fusese al ei. Îi trecuse prin minte că nu prea știa de ce era cu Evan. Sigur, el era în formă bună și cu totul neambiguu în privința sentimentelor pentru ea (ba chiar spusese el primul „te iubesc") și era mereu bucuros să meargă la oricare restaurant/film/bar ar fi ales ea. Însă, așa cum îi spusese doctorița Popper în timpul ședinței înlăcrimate de vineri, „Asta este tot ce avem?" Faptul că uitase de discuția de patru ore cu el în care pusese punct lucrurilor îi dovedea că în mod cert lipsea ceva din relația lor – la sfârșit, cel puțin. Dar, chiar și așa, în timp ce privea în gol ecranul telefonului și își dădea seama că nu avusese niciun apel, se întrebă câtă stare de bine emoțională obținuse cu adevărat.

Și mai realiza că – deși n-ar fi vrut să recunoască – era dezamăgită să constate că Acea Persoană n-o sunase. Uneori, la câteva zile după ce-i dădea papucii, îi spunea că făcuse o greșeală, că îi părea rău pentru toate și că avea să încerce să o convingă să-l ierte și să se împace (emoțional, fizic). Avusese senzația, totuși, că de data aceasta avea să fie altfel, avusese senzația de ceva

permanent în intenţiile lui din timpul ultimei despărţiri – acest sentiment fusese, măcar parţial, cauza lacrimilor şi apoi motivul întâlnirii de vineri cu doctoriţa Popper. Nu putea să scape de bănuiala că, data următoare când avea să se întâlnească cu el, avea să fie în paginile anunţurilor matrimoniale din ediţia de duminică a ziarului *Times* – zâmbind alături de *Schlampe*: Ellis-Michaels *Schlampe*, blondă, cupă C.

Desigur, Zoey îi dedicase o întreagă căutare pe Google. Era, clar, o Tânără Femeie Foarte Împlinită. Dar, din câte ştia Zoey, asta era cam tot ce era ea. Şi exista ceva atât de dezamăgitor în legătură cu asta, ca şi cum el nici măcar nu încerca – ca şi cum se dovedise că filmul lui preferat era *Titanic* sau ceva de acest gen.

Îşi muşcă unghia degetului mare – îi trecu prin gând că stătea, probabil, la doar câţiva paşi de locul în care stătuse atunci când el îi dăduse papucii. Şi înţelese că nu ar fi putut să fie obiectivă acolo. Pe de altă parte, Zoey era prima care ar fi recunoscut faptul că nu era cea mai comodă persoană cu care să ai o relaţie, că era nevoie de un anume gen de persoană care să prefere, unei Tinere Femei Foarte Împlinite, o fată B răvăşită de ulcer, datoare vândută, oricum numai cu sâni nu. Treaba era că ea crezuse întotdeauna că Jonah era genul acela de persoană. Şi dacă nu era el, atunci cine era?

Deodată, îşi imagină cursul ei de yoga plin de fete *Schlampe* – perfect în formă, *Schlampe* flexibile în tricouri cu Harvard. Ce rost avea să se supună acestei chestii din nou? se întrebă ea. N-ar fi fost starea ei de bine emoţional mai bine servită de două felii de pizza şi de o halbă de bere Häagen-Dazs, dacă şi-ar fi petrecut următoarele şase ore urmărind *Bravo* de pe canapeaua ei?

Însă atunci – aşa cum făcuse încă de pe vremea când era la liceu în Dalton, de departe cea mai grozavă perioadă a vieţii ei din punct de vedere social –, Zoey îşi lansă sieşi un îndemn: „Bine, îşi zise în sinea ei, Katie Porter arată mai bine decât tine goală. Dar ea e o stea de cinema, deci, prin definiţie, trebuie să arate mai bine goală decât oricine de pe planeta asta. În plus, unii dintre noi sunt nevoiţi să ingurgiteze şi altceva în afară de

salată și cola la ocazii. În ceea ce-l privește pe Evan, nu era cinstit pentru niciunul dintre voi să continuați să vă întâlniți, mai ales dacă socotești că el era un tip oarecum plictisitor în cea mai mare parte a timpului și poate nici foarte isteț. Iar ceea ce a făcut Acea Persoană alegând-o pe *Schlampe* a fost să opteze pentru o căsătorie nefericită și un atac de cord timpuriu. Și poate că toate fetele de la cursul de yoga vor fi arătând precum versiunile blonde ale Oliviei Wilde, dar e mult mai probabil că ele seamănă perfect cu acele fete șoricii din Whole Foods[1] care cumpără salate de quinoa. Așa că înveselește-te și, da, te poți duce la Lulu Lemon[2] în drum spre sala de sport, astfel încât nimeni să nu te vadă îmbrăcată în tricoul cu NYU și șortul lui Evan, ceea ce, de altfel, e tot ce posezi".

Cincisprezece minute mai târziu, era deja în magazin. Știa, în mod obiectiv, că a cumpăra costume de yoga era o greșeală, dat fiind faptul că avea peste 22 000 de dolari datorii pe cardul de debit. Dar chiar și numai faptul că era îmbrăcată în haine de yoga, ce-i drept cam ponosite, o făcu să se simtă mai bine în timp ce servea ceaiul de plante care i se oferise atunci când intrase. N-o corectă pe vânzătoarea care presupuse că ea făcea yoga regulat – și se dădu cu succes drept cineva care înțelegea diferența dintre cuvintele *ashtanga* și *bikram*[3].

Se simți de-a dreptul veselă atunci când ieși în stradă cu punga cu haine noi. Apoi îi sună mobilul. Încercă să prevină așteptarea verificând imediat apelantul – era Anika, șefa ei. *Oi*[4], se gândi Zoey. Anika era redactorul-șef de la Glossified, în esență un monstru – era înaltă de un metru nouăzeci, blondă și statuară la trup, probabil singura femeie de la birou, sau poate din oraș, care nu avea de ce să se teamă dacă o vedea pe Katie Porter goală și care, în general, nu făcea decât să zâmbească atunci când un intern plângea.

---

[1] Lanț de magazine din Statele Unite și Marea Britanie care vinde alimente bio (n.tr.)

[2] Magazin de articole sportive (n.tr.)

[3] Stiluri de yoga (n.tr.)

[4] Hei (în argou) (n.tr.)

– Bună, Anika, o salută Zoey, forțându-se să tușească. Îmi pare rău că a trebuit să dispar... Cred că aș putea avea...

– Ce naiba te-a făcut să crezi că fotografia asta este falsă? țipă Anika. Ai văzut, în mama mă-sii, TMZ[1]?

Oi, oi, oi, gândi Zoey.

– Am avut asta într-o afurisită de exclusivitate acum două ore!

– Gâtul părea să fie într-o poziție cam ciudată...? încercă Zoey.

– Afurisitul de gât arăta al naibii de bine!

– Ei bine, știi, și eu m-am gândit, dar oare e genul de material pe care am vrea să-l postăm?

– Material care sporește traficul? Material care ne trimite la televizor? Da! Da, da, da! Unde naiba ai lucrat în ultimii doi ani? Ești sau nu redactor-șef adjunct? Ai dat-o în bară, Zoey, ai dat-o în bară!

Aceasta era, presupuse Zoey, ceea ce fusese menit să însemne „îndrumarea" pe care i-o promisese când fusese angajată la Glossified. Știa că nu exista decât o singură modalitate de a o împăca pe Anika atunci când avea asemenea crize: să-și smulgă propria-i mândrie și să și-o calce în picioare.

– Îmi pare tare rău, îi zise ea. Ai dreptate 100%. Am dat-o în bară total!

– La naiba, chiar ai dat-o!

– Știu, nu-mi vine să cred, îmi pare atât de rău!

Conversația continuă în același stil vreme de mai multe minute – Anika înjurând-o pe Zoey, Zoey fiind întru totul de acord cu ceea ce îi spunea. Calmându-se în cele din urmă, Anika îi zise pe un ton glacial:

– TMZ ne-a luat azi pâinea de la gură. Sper că te deranjează la fel de tare cât mă deranjează pe mine.

N-o deranja chiar deloc, însă Zoey îi spuse:

– Îți promit că nu se va mai întâmpla.

---

[1] Site web de știri referitoare la celebrități (n.tr.)

– În mă-sa, ar fi mai bine să nu se mai întâmple, crede-mă. Şi îi închise.

Zoey începu imediat să se gândească la toate lucrurile pe care i le-ar fi putut spune în propria apărare: mai întâi de toate, dacă Anika nu avea încredere în ea pentru a lua decizii, de ce o făcuse redactor-şef adjunct? Ea chiar credea că Holly, sau Drew, sau Adrian ar fi făcut o treabă mai bună? Ar fi lucrat vreunul dintre ei până la miezul nopţii timp de două săptămâni, după ce trei persoane din echipa de redactori demisionaseră întrucât Anika îi făcuse homosexuali? Iar dacă ea chiar credea că era atât de incompetentă şi lipsită de valoare, de ce n-o concedia pur şi simplu? În majoritatea zilelor, Zoey fantaza despre concediere. Exista o clauză în contract care spunea: „Fă paşi în direcţia descoperirii unei cariere care să-ţi aducă mai multă satisfacţie".

Dar, zău, se gândi Zoey, pe cine prostea ea? Trăia de la un salariu la altul. Avea 22 000 de dolari (mai exact 22 350 de dolari) datorii pe cardul de debit şi un alt contract de împrumut pe optsprezece luni sau doi ani. Ce s-ar fi făcut dacă şi-ar fi pierdut serviciul? Să le ceară părinţilor bani? Iar? Avea peste treizeci de ani, pentru numele lui Dumnezeu – iar acesta era un gând nu prea reconfortant.

Aruncă o privire în jur, ca şi cum ceilalţi oameni de pe trotuar ar fi putut fi spectatorii umilinţei ei ritualice. Ştia că nu era bine pentru ea să se afle în public atunci când avea asemenea stări sufleteşti. Chiar şi în centrele comerciale vesele, cum era Union Square, oamenii din jurul ei păreau să crească, iar umbrele să se întunece în mod îngrijorător. Luă un taxi spre casă.

Cam pe când ajungea la uşa apartamentului său, tristeţea atinse apogeul. Văzu că *mezuzah*-ul pe care îl agăţase – cel care îi aparţinuse bunicii ei – se desprinsese dintr-un cui şi atârna acum cu fundul în sus pe uşorul uşii. Îl ridică fără tragere de inimă, apoi privi cum se prăvăleşte din nou. Fusese destul de mândră de modul în care îl prinsese în cuie – dar gata cu asta, se gândi ea.

Descuie uşa şi intră. Ca întotdeauna, în livingul ei domnea o dezordine cumplită: hainele, atât cele curate, cât şi cele murdare,

erau împrăștiate peste tot, o sticlă goală de vin zăcea pe canapea, măsuța de cafea părea o mică groapă de gunoi cu reviste și scrumiere pline, iar laptopul stătea deschis pe podea, cu bateria moartă. Scoase câteva articole de yoga și se îmbrăcă cu ele, dar asta nu o făcu decât să se simtă ridicolă – ca și cum ar fi încercat să se păcălească singură în legătură cu ceva.

Era conștientă – doctorița Popper și predecesorii acesteia o făcuseră să fie conștientă – de caracterul gândurilor cărora le ceda acum: presupuneri de autoapărare, paralizie indusă de anxietate, predispoziții irațional de pesimiste. Cu toții le puteau diagnostica, dar niciunul dintre ei nu le putea vindeca – numai dacă ea ar fi luat psihotrope, ceea ce refuza să facă. Știa că doctorița Popper avea dreptate atunci când îi spunea că depindea numai de ea să-și stăpânească gândurile depresive și să facă față inevitabilelor provocări – să-și respecte contractul și să-și clădească viața pe care și-o dorea. Însă ea fusese părăsită de către un tip și se despărțise de un altul, trecând de la un prieten și jumătate (să zicem) vineri dimineață la a fi din nou complet singură duminică seara; fusese făcută de două parale de către șefa ei și tocmai văzuse cu cât erau mai sexy față de ea femeile cu adevărat sexy. Nu era îndreptățită să se simtă ca un rahat măcar pentru puțin timp?

Se duse în bucătărie și deschise frigiderul: fu întâmpinată de cutii cu resturi de hrană la pachet cu date de expirare nedeterminate, ketchup, maioneză, un filtru de apă Brita gol. Nu se osteni să mai deschidă congelatorul – într-un moment de zel, aruncase de acolo tot ce merita să fie consumat. Căută în dulap și găsi un borcan de unt de arahide. Îl desfăcu și luă o lingură, scoțând un bulgăre semnificativ. Apoi îl ținu ridicat în fața ochilor, indecisă. Oare viața ei ar fi putut fi mai mult de atât? se întrebă ea.

Cineva ciocăni la ușa ei. Gândindu-se la cum fusese ziua ei până atunci, își închipui că avea să fie asaltată de invazia cuiva. Se duse în living și se uită pe vizor. Nu era nimeni cu ochelari de schi, dar fu totuși oarecum surprinsă să zărească imaginea ca printr-un acvariu a lui Jonah. Deschise ușa.

– Înainte de orice, nu vrei să fixezi *mezuzah*-ul lui Nanna? îl întrebă ea.

El se încruntă, apoi o privi confuz.

– De ce eşti îmbrăcată aşa? Şi de ce ţii lingura aia?

– Mă duc la yoga, *Arschloch*[1]. Se uită la lingură şi la gogoloiul de unt, apoi adăugă: Şi îmi pregăteam...

Tăcu. Şi Jonah arăta foarte ciudat – avea cravata desfăcută, părul încurcat, hainele pătate cu miriade de culori diferite, de parcă participase la o luptă alimentară.

– Ce-ai păţit? îl întrebă ea. Ai fost... atacat de pictori?

– Nimic, răspunse el tăios. Sunt bine.

Ea îl mai studie preţ de un moment, apoi ridică din umeri şi intră în bucătărie, lăsând lingura în chiuvetă. Îl auzi intrând şi închizând uşa, apoi aşezându-se pe canapea. Dintr-un motiv cu totul necunoscut, se simţi brusc extrem de excitată – poate că nu era decât încercarea trupului ei panicat de a evita mersul la sala de yoga – şi îşi imagină că ar fi putut să se îngrijoreze pentru starea ei de bine emoţional abia după ce ar fi făcut sex cu el. Se duse înapoi în living, iar el păru că se gândise între timp la acelaşi lucru ca şi ea, deoarece, de îndată ce o văzu, o apucă de talie, puţin cam dur. Şi iată-i sărutându-se iar, se gândi ea. După zece ani, el săruta la fel – puţin cam stângaci, dar dornic, sincer, ca şi cum s-ar fi gândit că era un lucru important. Iar ei îi trecu prin minte că poate era, de fapt, ceva special între ei – în pofida scepticismului doctoriţei Popper –, căci după zece ani, ei încă îi plăcea să îl sărute, încă o mai făcea fericită, într-un fel necomplicat, încă o excita.

Gura lui avea gust de tutun, iar acest lucru păru să-i alimenteze şi să-i transforme nevoia de nicotină. Următorul lucru de care deveni conştientă fu acela că îşi înfăşurase picioarele în jurul lui, ridicându-se de la podea.

– Ştii ce gen de yoga e ăsta? îl întrebă ea râzând, apoi îl mai sărută de câteva ori.

---

[1] Ticălos (în lb. germană în text, n.tr.)

Hainele lui miroseau a țigări – țigări și poate ceva sos Tabasco –, dar fiecare senzație și fiecare percepție a simțurilor ei păreau să-i hrănească excitarea. 80% din timp nu-i păsa de sex deloc, 10% găsea că e cam scârbos și în 10% din cazuri ajungea la un abandon sălbatic și la orgasme asemănătoare acceselor. Din fericire, își dădu seama că acela avea să fie, cu certitudine, un moment de top al ultimelor zece procente. El o aruncă pe canapea, îi smulse topul și sutienul sport, apoi și șortul din spandex.

– Eu și Sylvia ne mutăm împreună, îi zise el urcându-se deasupra ei. Știi cât de greșit este acest lucru? o întrebă apoi, împingându-și degetele în interiorul ei. Este foarte, foarte greșit.

Era cam ciudat felul în care se desfășura acest limbaj vulgar, însă ea era prea ocupată să aibă un orgasm mic pentru a-i mai păsa.

– Spune-mi că sunt mai sexy decât Katie Porter, îi ceru ea când el începu s-o muște de sfârcuri. Spune-mi că sunt cu mult mai sexy decât *Schlampe*.

– Ești cu mult mai sexy decât ea, îi zise el, scoțându-și sacoul și cămașa și descheiendu-se la pantaloni. Am să locuiesc cu ea și am să fac sex cu tine. O să mă căsătoresc cu ea și am să continui să fac sex cu tine.

Aceste cuvinte depășiră limitele cam tare.

– Poate că ar trebui să ne oprim din vorbit acum, îi spuse ea.

El își scoase pantalonii și boxerii, apoi se întinse peste ea – și, simțind apăsarea trupului lui gol peste al ei, fu gata să-i ierte ciudățenia conversației.

– Trage-mi-o, Yonsi, îi șopti la ureche – limbaj pe care îl folosea numai în asemenea momente; numai în acele momente cuvintele îi veneau în mod firesc.

Închise ochii strâns, așteptând.

– E atât de greșit, zise el, cu buzele lipite de urechea ei.

– Da, bine, am înțeles.

Ea mai așteptă câteva clipe, dar nu ajunse să simtă acea senzație esențială. Deschise ochii și îl văzu privind în jos spre trupul ei gol, într-un fel încurcat, fără să se miște. Duse mâna la penisul lui.

– Probabil că glumeşti, la naiba, îi zise ea.

Îl împinse cu piciorul. Se gândi să se satisfacă singură, dar oare ar fi putut exista vreun mod mai patetic de a încheia acea zi? Se ridică în capul oaselor şi se aplecă în faţă. El începuse să plângă în pumni, dar ea simţi doar o lipsă extremă de compasiune. Stătură aşa, goi, unul lângă celălalt, timp de mai multe minute. Apoi, la un moment dat, lui îi sună mobilul – îl scoase din buzunar fără să se uite la el şi îl aruncă pe măsuţa de cafea. Îl suna cineva pe nume Brett; ea privi telefonul care vibra pe sticla din faţa lor.

– OK, ştiu că e stupid, zise ea în cele din urmă, dar nu e din cauza faptului că nu m-am epilat, nu?

Aceasta nu făcu decât să înteţească plânsul lui Jonah. Ea se duse la bucătărie, recuperă lingura şi mâncă nişte unt de arahide. Apoi intră în baie, îşi puse pe ea halatul de baie şi se întoarse în living. El se îmbrăcase cu chiloţii şi cu cămaşa şi fuma acum o ţigară.

– Nu face asta aici, bine?

El se uită la ea uşor sceptic, dar când văzu că ea îl priveşte furioasă, stinse ţigara într-una dintre cele patru scrumiere de pe măsuţa de cafea. Zoey se uită la sacoul lui, care zăcea pe podea.

– Apropo, chestia asta-i tare naşpa, zise ea.

El nu spuse nimic, ci doar rămase privind în gol înainte, aşa că nici insultându-l nu obţinu vreo satisfacţie. Aceea avea să fie una dintre acele zile fără absolut nicio satisfacţie, se gândi ea.

– Ce cauţi aici, Yonsi? îl întrebă, simţind acum că îi venea şi ei să plângă. Vreau să spun... serios, ce cauţi aici?

– Suntem cu toţii goi, Zoey, îi răspunse el. Trupul e îmbrăcat, dar...

Deodată, pe Zoey o izbi cât de ciudat era totul – starea hainelor lui, aspectul său chinuit, faptul că apăruse la uşa ei.

– N-ai păţit nimic, nu-i aşa? îl întrebă ea cu îngrijorare.

Se aşeză alături de el pe canapea, punându-şi mâna pe genunchiul lui.

– Eşti bine, da? N-a murit nimeni sau ceva de genul ăsta?

– Voiam să demonstrez cât de ticălos sunt, zise el.

– Chiar ai crezut că era nevoie să demonstrezi?

O spuse ca pe o glumă – una destul de bună, după estimarea ei –, dar în expresia de pe chipul lui se citea atâta înfrângere, încât ea regretă imediat.

– Yonsi, nu eşti un ticălos.

– Eu doar... doar voiam să demonstrez că nimic nu s-a schimbat. Înţelegi?

Auzind acestea, ea îşi trase halatul şi mai bine la piept.

– Nu-ţi face griji, Yonsi, îi spuse ea. Nimic nu s-a schimbat.

Telefonul lui sună din nou – de data aceasta era *Schlampe* cea care îl suna. Când telefonul se opri, el o întrebă:

– Mai ai uneltele alea sub chiuvetă?

Ea încuviinţă dând din cap, cu ochii spre grămada de nimicuri de pe masa de cafea. Îl simţi ridicându-se şi mergând cu paşi târşâiţi spre bucătărie. Îl auzi ieşind apoi pe hol şi bătând la loc cuiul care susţinea *mezuzah*-ul.

Când intră înapoi, îi zise:

– Îmi pare tare rău. N-o să te mai deranjez.

– Da, mi-am cam dat seama de asta.

– Eşti mai sexy decât *Schlampe,* îi spuse el. Şi decât Katie Porter. Şi n-are nimic de-a face cu faptul că nu eşti epilată sau... mă rog...

El părea să fie pe punctul de a pleca, aşa că ea îi zise:

– Acestea chiar vor fi ultimele noastre cuvinte?

Se uitară unul de altul; ea avu senzaţia că se află dincolo de un ocean de amintiri, şi de şanse ratate, şi de regret, şi – în pofida scepticismului doctoriţei Popper, în pofida stării de bine emoţional – de iubire, gândi ea.

După o pauză, el spuse:

– Poate la început. Poate în acel septembrie, continuă el, dacă noi...

Aceasta aduse lacrimi, iar ea suspină cu toată forţa orgasmelor pe care nu le avusese. El rămase în pragul uşii până ce lacrimile se epuizară.

– N-ar fi trebuit să spun asta, îi zise el. Îmi pare tare rău.

Apoi plecă.

Ea avu senzația că s-ar fi putut certa cu succes cu orice pneumochirurg, avocat al sănătății publice sau supraviețuitor al cancerului din lume pentru a fuma o țigară chiar în momentul acela. Și, din acest motiv, făcu puțină curățenie prin apartament, apoi se îmbrăcă din nou cu costumul de yoga. Își închipui că n-avea să-l mai vadă niciodată. Apoi, Zoey se duse la sala de sport.

8. Judith Agonistes[1]

Judith nu-şi luă liber de la colegiu, aşa cum i se recomandase în mod universal. Ce anume, se întrebă ea, credea lumea că avea să facă cu timpul ei liber? Întreaga ei viaţă, nu făcuse decât să se pregătească – în mod absurd, înţelegea ea acum – pentru un singur lucru: să meargă la colegiu. Numai fiindcă îşi recunoscuse raţionamentul greşit al întregii pregătiri (sau naivitatea), nu însemna că ştia ce altceva să facă.

Însă avocatul care se ocupa de proprietăţile părinţilor ei îi explică în mod clar că era unica „împuternicită" (aceasta fusese sintagma pe care o folosise el) să ia hotărâri importante – şi, astfel, Judith petrecu mai multe săptămâni după înmormântarea părinţilor ei în oraşul natal, dacă numai în felul acesta n-avea să mai fie nevoită vreodată să se întoarcă acolo. Locuise la anonimul hotel Holiday Inn, aflat la douăzeci de minute de mers cu maşina pe autostradă – nu voia să fie recunoscută acolo unde stătea, nu voia să doarmă în patul ei din copilărie. Iar gândul că ar fi putut dormi în patul părinţilor ei o izbi precum ceva monstruos.

Totuşi, nu putea să evite casa cu totul. Trebuia să fie prezentă acolo pentru evaluare, trebuia să fie acolo pentru a le arăta celor de la firma de mutări ce să pună la păstrare şi ce să lase pentru vânzare, trebuia să găsească toate actele în dulapul de acte din biroul tatălui ei. Detaliile de care trebuia să se ocupe păreau să se adune, să se multiplice în mod grotesc. Naomi, mătuşa ei, ar fi putut s-o ajute cu unele dintre acestea – dar, imediat

[1] Persoană sfâşiată de un conflict interior; aluzie la Samson Agonistes, eroul tragediei lui John Milton, creat după modelul biblic al lui Samson (n.tr.)

după înmormântare, plecase în California. Margaretha, unica ei verișoară, nu putuse să participe deloc – îi transmisese condoleanțe, după spusele mătușii, din Amsterdam.

Într-o duminică, Judith veni acasă și văzu cele trei exemplare din ediția de duminică a ziarului *New York Times*, așteptând pe verandă în ambalajele lor din plastic albastru. Era un vestigiu al micii lor excentricități: câte un exemplar al cuvintelor încrucișate de duminică pentru fiecare. Uitându-se la cele trei ziare nedesfăcute, Judith își dădu seama că membrii familiei Bulbrook fuseseră mai aparte – mai rari – decât i-ar fi creditat ea vreodată, iar acum ea era ultima – ultima dintre mohicani. Străbătând casa în ziua aceea – cutii mari din carton erau împrăștiate pretutindeni, deschise, porțelanurile din sufragerie erau învelite într-un ambalaj de protecție cu bule de aer, salteaua de pe patul părinților era deja aruncată la o parte, lăsând doar cadrul din lemn, iar liniștea din toate camerele făcea ca absența ocupanților casei să fie cumva palpabilă –, Judith avu senzația că-și croiește drumul printre rămășițele unei civilizații pierdute.

Cam pe atunci reapăru Gabe. Nu luase parte la funeralii – și, mai târziu, ea nu-și mai amintise dacă el sosise înainte de ceremonie, dar nu putuse să rămână, sau dacă nu reușise să ajungă la timp pentru a participa. Zilele rezidenței ei forțate în orașul natal se amestecară în aminirile ei – pentru Judith fuseseră egal de funebre. Și, în general, după moartea părinților, evenimentele aveau să devină din ce în ce mai greu de pus în ordine cronologică, de împărțit pe zile, luni și ani distincți.

Dar își aminti că, atunci când se întâlniră, era în casă pentru a împacheta bijuteriile mamei ei – era spre seară și stătură de vorbă pe veranda din fața casei. Pancarta cu „De vânzare" era deja în curtea din față; muștele și moliile se învârteau în jurul singurei surse de lumină de pe verandă, undeva deasupra capetelor lor. Niciunul dintre ei nu schiță vreo mișcare de a-l îmbrățișa pe celălalt atunci când se salutară.

– Au fost niște oameni cu adevărat minunați, îi spuse Gabe.

– Știu, îi zise ea.

Din respect pentru ceea ce împărtiseră cândva, ea îl scuti de zâmbetul facil pe care reușise să și-l confecționeze – pe care oamenii care îi spuneau asemenea lucruri păreau să se bucure să-l vadă. Își imagină că, de vreme ce erau vechi prieteni și foști iubiți, ar fi putut la fel de bine să-i facă onoarea de a-i arăta pe chipul ei toată mângâierea pe care asemenea cuvinte i-o aduceau. Telefoanele pe care le primise de la președintele Harvardului, de la președintele colegiului unde predaseră David și Hannah, de la guvernatorul statului și de la ambii senatori, scrisoarea pe care o primise, semnată de George W. Bush cu cerneală, parastasul la care zeci de foști studenți ai profesorilor Bulbrook veniseră pentru a-și prezenta omagiile, complimentele pe care toată lumea le revărsa asupra părinților ei ori de câte ori o vedeau, cuvintele alese de compasiune rostite de toți – niciuna dintre acestea nu era mai mult sau mai puțin consolatoare. Erau toate, în mod egal și inechivoc, neconsolatoare. Jalea ei i se păru incontestabilă în acele zile – până în punctul în care aproape că încercă un sentiment de satisfacție de pe urma magnitudinii acesteia.

– Știu că... ei bine, știu că te-au iubit.

Ea dădu aprobator în cap.

– Știi, tu încă... începu el, apoi se opri.

Ea ajunsese să se aștepte ca oamenii să se oprească atunci când îi vorbeau. Acest lucru o făcea să le pară rău pentru ei – ceea ce Judith găsea că era o altă ironie tristă, plictisitoare.

– Cum e în California? îl întrebă ea. Mai scrii?

El încuviință, dar zise:

– Nu, nu la fel de mult pe cât obișnuiam să... Vezi tu... De fapt, mă gândesc să urmez Facultatea de Drept.

Păru să aștepte reacția ei față de această idee – poate chiar sperând la aprobarea ei –, însă adevărul era că ea nu prea putea să formuleze vreo opinie, în niciun sens. După un moment, el zise:

– Și ai ales Harvard, așa am auzit.

– Mi s-a părut că mi se potrivește, îi răspunse ea – un răspuns dat pe de rost, care se întâmpla însă să fie adevărat.

Urmă o pauză, iar el o privi cu regret.

– Ce-ai mai citit? o întrebă el în cele din urmă, cu un acces de grijă de o sinceritate subită, asemenea celui pe care îl auzea de obicei la oamenii care o întrebau dacă mâncase.

Părea mai în vârstă, se gândi ea, puţin mai greu, puţin mai chel. Dar, ţinând seama de toate, dacă el ar fi intrat la ora de engleză în ziua aceea şi ar fi citit o poezie de Whitman, iar ea ar fi fost tot o elevă de cincisprezece ani de la Gustav's, probabil că s-ar fi îndrăgostit din nou de el. Dar nu mai era fata de cincisprezece ani, iar el evoca o lume – lumea pârâului – care nu mai exista pentru ea – dacă ar fi crezut cu adevărat că existase cândva.

– A cam fost un clişeu, nu-i aşa? îl întrebă ea. Tu şi cu mine. O elevă şi profesorul ei de engleză. Pe atunci părea aşa de... important. Dar noi chiar făceam ceva ce făceau şi alţi o mie de oameni.

– Judith... începu el.

– Oricum, îţi mulţumesc c-ai trecut pe-aici, îi zise ea.

El îi puse o mână pe umăr.

– Până la sfârşit, tu tot vei avea o viaţă minunată.

Astfel de sentimente îi dădeau senzaţia că erau destinate mai mult mângâierii celor care doreau s-o mângâie. Oamenii păreau să aibă nevoie să creadă că ea avea să fie bine până la urmă. Dar ce însemna bine? Şi astfel, îl întrebă acum pe el:

– Sfârşitul a ce?

Rămaseră acolo preţ de o clipă, el cu mâna pe umărul ei – ceva ce altădată ar fi însemnat mult pentru ea, dar care era acum extrem de neimportant, într-o manieră mută, plină de tristeţe. Apoi, se gândi la altceva – intră pentru o clipă în camera ei şi se întoarse cu caseta din piele ce conţinea e-mailurile lor.

– Acestea sunt scrisorile pe care mi le-ai scris. Trebuie să fac curat în casă. Nu prea ştiam ce să fac cu ele.

El luă caseta şi se uită la ea de parcă n-ar fi ştiut sigur cum să reacţioneze.

– Oricum, mulţumesc că ai trecut pe-aici, repetă ea, apoi îşi luară la revedere – din nou fără să se îmbrăţişeze – şi aceasta fu ultima dată când îl mai văzu.

Pe cât de repede putu, puse la păstrare tot ce considera demn de a fi păstrat – fotografiile și amintirile la care nici nu se putea uita, dar nici nu suporta să le vadă aruncate; pe restul le lichidă sau le vându. Se întoarse la Harvard. Să fie cu câteva săptămâni în urmă la cursuri reprezentă o provocare pe care ea o primi cu bucurie – deși profesorii se întreceau oferindu-se să-i facă concesii. Ea refuză toate acele oferte – exact așa cum refuzase să fie intervievată de către *Crimson* sau *Boston Globe* sau să apară în *Good Morning America* sau în show-ul *Today*, sau la *Oprah*, la fel cum refuzase să locuiască într-un apartament de lux la Fenway, cum refuzase să fie invitată de onoare laolaltă cu ceilalți orfani ai evenimentelor din 11 septembrie la slujba religioasă din New York sau din Washington DC. Nu avea nici cea mai mică intenție să o întruchipeze pentru public pe Fata Ai Cărei Părinți Muriseră În 11 Septembrie – îmbrăcată în negru, purtând o coroană, curajoasă în fața tragediei. Aversiunea ei instinctivă față de clișeu, mai puternică decât fusese vreodată, după cum descoperise cu Gabe, nu i-ar fi îngăduit, dacă aceste gesturi ar fi fost cât de cât posibile pentru ea.

Își reluă cursul de filosofia religiilor cu genialul său profesor și se întoarse la lectura cărții *À la recherche du temps perdu*[1]. Dar nu mai exista acel extaz pe care îl simțise înainte pentru oricare dintre ele, ci doar o satisfacție minoră că putea lua A-uri și la Harvard. Milim Oh, colega ei de cameră, păru speriată de ea la început – la fel cum păreau cei mai mulți dintre cei pe care îi cunoscuse. Milim, măcar, trecu peste acest lucru suficient cât să-i fie ceva în genul unei prietene – cu toate că, în evaluarea pe care o făcuse Judith relației lor, avea să aibă întotdeauna mai mult din gesturile vizibile ale unei prietenii decât din cele ale unei afecțiuni adevărate. Judith înțelese că Milim o socotise suficient de importantă încât să rămână prietene; și fu doar această judecată – sau, oricum, vigilența ei – cea care făcea imposibilă o prietenie autentică, așa simți Judith. Rabinul din

[1] *În căutarea timpului pierdut*, roman de Marcel Proust (n.tr.)

campusul Hillel încercă să ajungă la ea, însă credința în Dumnezeu îi pierise odată cu părinții ei.

– Niciun Dumnezeu în care merită să crezi nu ar fi lăsat ca părinții mei să fie omorâți, îi spuse ea rabinului – și știu că opinia ei era la fel de mult un clișeu ca oricare altul, dar se iertă pentru asta, căci părea atât de evident de adevărat.

Și, de îndată ce reveni în campus, Judith începu să facă mult sex. Sau, în cei mai cruzi termeni, jalea o făcea să fie excitată. Observă, în sinea ei, că dintr-o perspectivă darwinistă, era o adaptare destul de folositoare. Însă își îngădui o părere ușor mai reductivă asupra chestiunii – ar fi putut să admită că era îngrozitor de singură. Ar fi putut să admită că nu știa cum să se simtă bine. Sexul rezolva ambele probleme, fie chiar și pentru puțin timp. Dacă băieții ar fi știut cine era, în general – sau, mai precis, cum muriseră părinții ei –, și ei ar fi reacționat temându-se de ea. Dar cei mai mulți dintre ei nu știau – și existau o mulțime de băieți. Descoperi că tot ce trebuia să facă era să rămână la un bar sau la o petrecere suficient de mult timp și, în cele din urmă, unul dintre ei avea să se prezinte. Iar ea deveni asemenea unuia dintre acei oameni legendari cărora, de fapt, nu le păsa unde mergea grupul la cină: Judith era pregătită pentru orice. Nu avea inhibiții referitoare la poziții sau părți ale corpului ei; urca în pat cu tipi și cu prietenele acestora; făcu sex cu doi membri ai echipei de lacrosse deodată; era mulțumită să lege și să fie legată. Găsi surprinzătoare varietatea de trupuri și de preferințe pe care le descoperi, chiar contrariantă. Niciodată nu puteai prezice, află ea, cum anume aveau să arate oamenii fără haine pe ei – unde aveau smocuri de păr, unde aveau colăcei pe burtă, atunci când se întorceau sau se ridicau –, felul în care un penis avea să arate comparativ cu restul trupului masculin sau cum urmau să se comporte atunci când un alt trup gol, al ei, era alături de al lor, iar ea era dispusă să se angajeze cu ei în orice. Exista, se gândea ea uneori, un adevăr esențial legat de toate acestea: de parcă trupurile furnizau o revelație completă și finală despre o persoană.

Timp de un semestru se cuplă cu asistentul profesorului de la cursul de artă a etruscilor; el o introduse în lumea BDSM[1]. Venea acasă de la apartamentul lui și se studia în oglinda de mărime naturală de pe ușa ei: se uita la pielea ei albă – aici învinețită, dincolo crestată de urme de mușcături sau de lovituri de curea – și se vedea ca de undeva de foarte departe, ca și cum și-ar fi studiat trupul gol de la capătul unui tunel. Și care era adevărul, se întreba ea, pe care i-l revela propriul trup? Poate trasând circumferința unei contuzii de mărimea unui ou de pe coapsă, avea să conchidă că trupul ei îi spunea numai ce îi spunea fiecărei persoane trupul propriu: că asta era ceea ce ea voia.

Existau unii băieți care aflaseră ce li se întâmplase părinților ei (niciodată nu se repezea să ofere voluntar informațiile, dar nici nu le ascundea) și care încercaseră s-o vindece – s-o salveze. Ei substituiau mângâierile cu un soi de dezmierdări aparent liniștitoare și se ofereau să vorbească „despre asta" – să-i pună întrebări despre părinții ei, despre sentimentele ei –, îndemnând-o să consulte un psiholog. Deși știa că erau bine intenționați, ea se simțea întotdeauna puțin jenată pentru ei, de subțirimea vorbelor de mângâiere – și, mai mult, enervată că ei nu-i dădeau pur și simplu ceea ce voia ea de la ei.

– Asta sună îngrozitor, îi spuneau ei. Nici nu-mi pot imagina. Crezi că ar trebui să vorbești cu cineva?

Iar ea spunea ceea ce spunea întotdeauna când era împinsă în brațele psihologului:

– Ce lucruri mi-ar putea spune ei despre mine pe care eu să nu le știu deja?

Ea știa – se îneca în autodegradare, în mila față de sine, în disperare. Dar credea că găsise, într-un final, o stare de spirit egală cu apetiturile ei mentale vorace.

Absolvi Harvardul cu summa cum laude, cu onoruri la istoria artei, în doar trei ani, îndeplinindu-și vechiul plan. Milim,

[1] Varietate de practici erotice incluzând dominare și supunere, jocuri de rol, constrângeri și alte dinamici interpersonale (n.tr.)

părinții ei, chiar și sora adolescentă a lui Milim asistară la acordarea diplomelor, insistând să o scoată la cină în seara aceea – o amabilitate pe care ea decise, în cele din urmă, să n-o refuze. Judith avea să-și amintească mereu toastul pe care tatăl lui Milim – cocoșat, în cel de-al șaptelea deceniu al vieții sale – îl ținu la cină. El vorbi în coreeană, în timp ce mama lui Milim îi șoptea lui Judith, la ureche, traducerea.

– E mândru de tine... șopti ea. Speră ca tu și Milim să fiți mereu prietene bune... Știe că părinții tăi sunt și ei mândri de tine...

După masă, mama lui Milim le făcu o fotografie celor trei tinere, stând una lângă cealaltă la masă. Judith se îndrepta în acea toamnă spre un program de doctorat în istoria artei la Princeton – Milim avea deja planuri să înceapă în anul următor Facultatea de Medicină la Cornell. Așa că fostele colege de cameră sfârșeau cumva echivalent – cu toate că lui Judith i se părea că doar uitându-te la fotografia de pe ecranul aparatului foto al mamei lui Milim îți dădeai seama că drumurile lor fuseseră foarte diferite. Judith se întrebase uneori, la colegiu, ce credeau alții despre ea – ce ar fi putut spune pe baza gândurilor care aveau tendința să se împrăștie foarte departe de orice ar fi făcut ea, de oricine se întâmpla să vorbească sau să se culce cu ea. Această fotografie, credea ea, făcea să fie totul limpede. În timp ce zâmbetul lui Milim și cel al surorii ei erau luminoase, zâmbetul lui Judith era vag – ea încă era îmbrăcată în rochia de culoarea vinului de Burgundia pe care o purtase pe sub roba de absolvire, iar culoarea bogată a acesteia părea să îi accentueze paloarea pielii, cu părul ei negru ca o masă densă deasupra frunții, cu bărbia ușor întoarsă de la Milim, făcând ca alunița de sub ochiul ei stâng să fie și mai proeminentă. I se părea că jalea era înscrisă peste tot pe fața aceea stranie, spectrală – ca și cum ar fi fost însăși negreața părului și a aluniței. Judith avea impresia că oricine ar fi putut să vadă, numai din rezerva cu care zâmbea, că ea își petrecuse cele zece minute care urmaseră toastului ascunsă în cabina de toaletă și plângând – dar cumva recunoscătoare. Trecuseră trei ani și jumătate, iar ea încă mai putea

localiza durerea, încă o mai putea vedea în fotografie – de parcă ar fi fost nouă-nouță, acută și nediminuată.

Nu se așteptase atunci când începuse colegiul să se concentreze asupra istoriei artei. (Și totuși, exista ceva la care să se fi așteptat?) Engleza fusese cea mai probabilă alegere, însă obiectul își pierduse puterea de atracție atunci când îi muriseră părinții. Nu era numai faptul că ideea de a deveni doctor în engleză și de a le călca astfel pe urme părinților ei o izbea ca un clișeu aproape dureros de insipid. Să citească literatură – să scrie despre ea – părea să-i solicite ceva ce ea nu mai era pregătită să ofere. Nu fu nevoie decât de un B+ la o lucrare despre *Povestirile din Canterbury* – profesorul îi explicase nota spunându-i că „nu reușise să se conecteze total cu opera lui Chaucer" – pentru a se convinge că avea nevoie de un alt domeniu în care să se specializeze.

Niciodată nu se gândise la altceva în afara umanioarelor. Se descurcase mereu bine – ceea ce trebuie spus, era aproape perfect – la cursurile de matematică și de științe pe care le urmase. Dar părinții ei priviseră aceste domenii ca pe ceva oarecum trivial, excesiv de închistate – și ea bănuia că îi inoculaseră și ei această atitudine, fie ea justificată sau nu. În orice caz, nu era de părere că a termina colegiul fără a mai scrie vreodată o altă lucrare ar fi fost o întrebuințare propriu-zisă a talentelor ei.

Un curs pe care îl urmase în primul semestru al ultimului an, „Arta americană și lumea postmodernă", fusese cel care o determinase să se hotărască asupra istoriei artei. Ceilalți studenți păreau să se lupte cu trăsăturile postmodernismului – nivelurile de abstracție, caracterul lunecos al contextului. Dar ea descoperi că avea instinct pentru asta – nu fu scârbită de sterilitatea pe care o vedeau colegii ei. Și găsi că privitul îndelungat al operelor de artă – zgâitul până ce putea să le vadă doar ca pe un amalgam de influențe, intenții, tendințe și contratendințe – părea cumva aliniat stării ei sufletești actuale, ceva ce ea putea face sincer. Istoria artei părea un domeniu de studiu care avea toate rigorile și credibilitatea precedentului ei domeniu, dar conținutul emoțional a ceea ce ea putea să țină la distanță. În scrisoarea

ei de acceptare la absolvire, şeful catedrei de istoria artei de la Princeton scrisese: „Spre deosebire de mulţi dintre colegi, tu eşti capabilă să vezi arta mai mult pentru ceea ce este decât pentru ceea ce se străduieşte să fie".

Viaţa ei la Princeton deveni rapid atât de similară vieţii de la Harvard – săptămânile ei pline de intervale dese nemarcate de cursuri, profesori, cercetare, lectură, sex frenetic, dar cumva indiferent –, încât uneori uita să remarce diferenţa. Se ivea dintr-o sală de curs sau de la bibliotecă sau din apartamentul cuiva şi se trezea că e surprinsă că nu se afla tot în Cambridge. Îi trecu prin minte că tot ce se schimbase pentru ea în aceşti patru ani erau numele de pe plăcuţele de pe uşi, numerele din faţa numelor cursurilor din orar, formele şi contorsionările trupurilor.

Ştia că ar fi trebuit să acorde o oarecare atenţie construirii unei vieţi pentru sine dincolo de zidurile unui colegiu. Dar nimic din ce ar fi putut să includă o astfel de viaţă nu îi oferea vreo anume atracţie. Era la şcoala doctorală pentru că trebuia să fie undeva. Iar şcoala doctorală îi permitea cel puţin să fie considerată în continuare genială şi muncitoare, aşa cum era considerată de către noii ei profesori, aşa cum fusese considerată la Harvard şi la Gustav's şi aşa cum ştia că avea să fie cât timp rămânea la şcoală.

Începu cercetarea pentru o teză de doctorat despre motivele arhitecturale gotice în arta contemporană şi câştigă o bursă pentru a-şi petrece vara de după primul an studiind la Paris, la Sorbona. Vizitase oraşul pentru prima dată împreună cu mama ei la vârsta de nouă ani – şi, pentru a face faţă oricăror asocieri dureroase cu aceasta, smulse plasturele dintr-o singură mişcare: petrecu prima zi în Paris refăcând traseul pe care ea şi mama ei îl parcurseseră printre atracţiile turistice ale oraşului: *Arc de Triomphe* şi Panteonul; *Sacré Coeur* şi *Sainte Chapelle; Louvre,* Centrul Pompidou, *Musée d'Orsay;* Turnul Eiffel şi *Jardin des Tuileries.* Plânse în timp ce refăcea acest traseu – la fiecare cotitură, la fiecare amintire izbucnea în lacrimi –, exact după cum anticipase. Dar găsi ceva gol în forţa plânsului ei, ca şi cum ar fi

fost surprinsă că lacrimile nu mai erau violente, că tristeţea nu mai era intensă. Îşi dădu seama: pentru ea nu aveau să mai existe viziuni, nu aveau să mai fie fantome – absenţa lui Hannah şi a lui David Bulbrook era uniformă în toată lumea. Acest gând o făcu să plângă cel mai tare – cu forţa pe care o căutase.

Cursurile de la Sorbona erau ţinute în franceză, iar facultatea era de o ţinută intelectuală mai solicitantă decât cea din Statele Unite – dar, dacă ceva din toate acestea sporea gradul de dificultate al muncii, nu era ceva cu care Judith să aibă probleme cu adevărat. Era deja fluentă: fluentă în franceză, fluentă în cunoştinţele academice. În timp ce un profesor, care fusese una dintre cunoştinţele personale ale lui Braque, o lăuda în faţa întregii săli pentru o lucrare pe care o scrisese, ea avu brusc o imagine a sa ca un gen de vânător de studii academice itinerante – mergând de pe un continent pe altul, tăind nume de pe o listă acceptată colectiv. Poate că avea să primească o bursă postdoctorală la Oxford, se gândi ea.

În timpul primei luni la Paris, ajunse să cunoască o fată din programul ei, pe nume Claudette Laurent. Avea părul blond, tăiat foarte scurt, un nas clasic franţuzesc – lăţindu-se de la şa în jos şi rotunjit elegant de-a lungul nărilor –, ochi mari albaştri, sâni mari. Era superbă, de fapt. Îi amintea lui Judith de multele Ashley şi Becky, cu adevărat frumoase, cu care făcuse liceul. Mergând cu Claudette pe stradă, Judith observa cum toţi bărbaţii se întorceau, indiferent ce făceau, pentru a o privi lung. Claudette se comporta fără să ia în seamă acest lucru. Era logodită cu un bărbat mai în vârstă, profesor de filosofie la Lyon, care avea o fiică nu cu mult mai mică decât Claudette. Ea devenea energică, aproape ca o şcolăriţă, atunci când îi descria frumuseţea şi inteligenţa – şi, în plus, *des talents au lit*[1]. Judith îl întâlni o singură dată – era înalt, cu o barbă grizonantă, neprotocolar de arogant şi neprotocolar de genial într-un anume fel franţuzesc. Trebui să recunoască – înţelegea de unde venea puterea lui de atracţie.

[1] Talentele în pat (în lb. franceză în text, n.tr.)

Claudette părea surprinsă să descopere în Judith o americancă atât de inteligentă, atât de intuitivă în legătură cu arta. Şi recunoscu că era intrigată de religia în care se născuse prietena ei – în pofida abandonării acesteia de către Judith. Claudette îi spuse lui Judith că era prima persoană de origine ebraică pe care avusese vreodată ocazia să o cunoască. Judith găsi asta cumva uluitor; realiză că îşi petrecuse cea mai mare parte a vieţii ei în America de nord-est, crezând, în mod eronat, că pur şi simplu existau evrei pretutindeni. Dar, desigur, nu aşa stăteau lucrurile – în special în Europa.

La rândul ei, Judith găsi şi ea ceva contrariant la Claudette – aşa cum se întâmpla cu cea mai mare parte dintre oameni. Pe lângă faptul că era extrem de frumoasă, era cu adevărat inteligentă – şi părea că nimănui nu îi venea să creadă miracolul genetic pe care îl reprezenta tânăra femeie. Câteodată, Judith se gândea la Claudette ca la un soi de pasăre exotică rară şi frumoasă, iar reacţiile celorlalţi faţă de ea – propriile reacţii faţă de ea – erau fascinante prin ele însele. Era ca şi cum, remarcă Judith, combinaţia unei asemenea frumuseţi fizice cu un astfel de farmec mental aveau efectul de a altera gravitatea socială a tuturor lucrurilor din jurul ei: soţii le întorceau literalmente spatele nevestelor atunci când ea apărea la cocktailuri; cei mai austeri şi mai egoişti lectori nu numai că binevoiau să-i vorbească, ci încercau chiar să o farmece, să o facă să zâmbească. Judith însăşi – care nu fusese niciodată o fiinţă socială în mod deosebit, şi cu atât mai puţin în ultimii ani – se simţea atrasă de ea într-un mod de netăgăduit, până în punctul de a observa chiar o anumită căldură în pântece, scurtă şi inexplicabilă, atunci când Claudette o striga sau se aşeza vizavi de ea.

Când ajunseră să fie prietene şi mai bune, Claudette o invită pe Judith în târguşorul unde locuiau părinţii ei, aflat la patruzeci de minute distanţă de Paris. Claudette o conduse pe cărarea de pământ care ducea către casă, îl salută pe Maxime, bătrânul ei câine, iar *Madame et Monsieur* Laurent le serviră un prânz care dură cinci ore, cu cassoulet de raţă, ratatouille, sparanghel

proaspăt, Merlot autohton, brânză și pâine de casă. Cei doi Laurent erau niște oameni plăcuți, cu părul alb – *Monsieur* un învățător care o complimentă întruna pe Judith pentru accentul ei, iar *Madame* o fostă actriță de teatru –, ceea ce ajuta la explicarea înfățișării lui *fille*.

În trenul de întoarcere la Paris, după această excursie la țară, Judith îi povesti lui Claudette despre moartea părinților ei, pentru prima oară. Ochii lui Claudette se umplură de tristețe și, mângâind-o ușor pe braț pe Judith, îi spuse: *Ma pauvre petite orpheline*[1]. Și acela fu momentul în care Judith se hotărî s-o seducă. Mai fusese și până atunci cu femei – și înțelese că fascinația pentru Claudette se învecina cu atracția sexuală. Dar cine n-ar fi simțit la fel? În acel moment de confort fără valoare – straniu de naiv, ciudat de condescendent –, ea percepu o dorință care era antrenată nu doar de simpla atracție.

Era rușinos – era grotesc, știa asta –, dar se folosi de suferință pentru a o seduce. Judith admise că tânăra Claudette găsise ceva minunat în tragedia vieții prietenei ei iudeo-americane și că aceasta avea să schimbe gravitația normală a lucrurilor. Ceea ce-i provocă lui Claudette căderea, se gândi Judith, fu faptul că ea însăși era prea mult un clișeu – încă o franțuzoaică frumoasă, peste măsură de inteligentă, fascinată de o durere care era în viața ei doar o abstracțiune.

Și astfel, într-o noapte, în apartamentul lui Claudette – după o seară de băut vin la Marais și o altă sticlă de vin golită în fața lor, pe măsuța de cafea –, Judith își îngădui să înceapă să plângă. Nu îi fu greu – nu trebuia decât să se gândească la părinții ei și la ceea ce era pe cale să facă. Dar nu se putu abține – dorința sexuală se amestecase cu gelozia, cu resentimentul, dând naștere unui impuls care, în cele din urmă, fu prea irezistibil pentru a i se opune. Când Claudette – plângând și ea din compasiune – o luă pe Judith de mână, Judith începu s-o mângâie pe părul ei blond, descoperind că avea o moliciune aproape nepământeană, la

[1] Sărmana mea mică orfană (în lb. franceză în text, n.tr.)

care cumva se aşteptase. Apoi îi trase lui Claudette capul în jos, găsind deschiderea gurii ei cu propriile sale buze, şi îşi împinse mâna între coapsele ei. Claudette se trase înapoi puţin – dar numai puţin. Sexul de care avură parte fu perceput de Judith atât ca un triumf, cât şi ca o consecinţă a faptului că ajunsese la capătul disperării. Nu prea putea să facă diferenţa.

Povestea lor de dragoste dură cea mai mare parte a verii. În ciuda sofisticării pariziene de care dădea dovadă, Claudette se dovedi a fi surprinzător de imatură emoţional. Dar, după cum învăţase deja Judith, niciodată nu ştiai cum avea să fie cineva după ce hainele cădeau. Claudette plânse din pricina vinovăţiei de a-şi fi înşelat logodnicul, plânse din pricina confuziei de a se simţi atrasă de o femeie. Făcu crize, refuză să coboare din pat, bău vin cu sticla şi apoi o imploră pe Judith să-i facă sex oral. Dar toate se combinară într-o ciudată simetrie asemănătoare iubirii, cu resentimentul lui Judith şi cu ura de sine pentru ceea ce-i făcea lui Claudette. Găsiră un fel de armonie încărcată sexual în nefericirea pe care o împărţeau – plângând, făcând sex. Şi Judith nu putu să nege un sentiment de neconfundat de dreptate – chiar de răzbunare – văzând frumosul chip al lui Claudette sufocat de suspine sau contorsionat de orgasm şi ştiind că ea era cea vinovată. Afla că existau în străfundul ei umbre şi mai întunecate, şi mai captivante.

Fu adusă la realitate şi puternic zguduită din ultimul ei (şi cel mai teribil) furt de *yad*, când Claudette începu să-i vorbească despre dorinţa de a-i mărturisi totul logodnicului ei şi despre întoarcerea în America împreună cu Judith, în acea toamnă. Judith îşi dădu seama atunci – mult prea târziu, înţelese imediat – că avea să ruineze viaţa neaşteptat de fragilă a acelei fete, când tot ce intenţionase să facă era să şi-o ruineze pe a ei.

Îşi spuse în sinea ei – cu o liniştitoare lipsă de plauzibilitate – că micuţa Claudette avea să fie uşurată dacă dezastrul emoţional al legăturii lor amoroase s-ar fi terminat şi că o scurtă aventură lesbiană avea să se potrivească perfect în idila care constituia naraţiunea lui Claudette Laurent. Câţiva ani mai

târziu, Judith avea să se întrebe cum de o subestimase pe Claudette chiar și în acel moment, cum de se gândise la ea chiar și atunci ca la un simplu clișeu.

În după-amiaza în care Judith se decise să pună punct lucrurilor, Claudette era așezată la masa din bucătăria îngustă a apartamentului pe care îl închiriase Judith, scriindu-le părinților o scrisoare cursivă, după cum îi era obiceiul. Și asta o izbi pe Judith ca fiind atât de insensibilă, atât de crudă fără motiv, încât fu probabil și mai directă decât ar fi trebuit să fie. Claudette tocmai își scrisese numele, cu cerneală albastră, în partea de jos a hârtiei de dictando, când Judith îi zise în engleză:

– Nu mai vreau să fac asta.

Claudette ridică privirea, se uită la ea rece și răspunse:

– Nu știu ce tot spui acolo.

– Nu mai pot să fiu cu tine. Nu mai vreau.

Claudette lăsă stiloul jos, pe foaia de hârtie.

– *Es-tu lassée, ma reine?*[1] o întrebă.

– *Non, j'etais lassée bien avant.*[2]

O tensiune nervoasă se împrăștie pe fața lui Claudette, de parcă ar fi vrut să plângă. Iar Judith se întrebă în sinea ei de ce nu se putea opri din a o mai răni pe fata aceea.

– Îmi pare rău, nu te iubesc, îi spuse ea, încercând să fie rapidă, miloasă, să smulgă plasturele dintr-o singură mișcare.

Dar, în ciuda genialității sale, Judith descoperi atunci, așa cum o făcuse de multe ori în viață, că îi lipsea ceva din inteligența emoțională. Claudette se ridică, iar Judith își dădu seama că încordarea nervoasă pe care o văzuse nu era tristețe, ci mai curând o furie emergentă.

– *Quoi de plus normal de la part d'une pute juive comme toi?*[3]

Spre uimirea lui Judith, Claudette rămânea și în astfel de momente tot un copil inocent. Aceea fu prima remarcă antisemită

[1] Ești obosită, regina mea? (în lb. franceză în text, n.tr.)

[2] Nu, eram obosită cu mult înainte. (în lb. franceză în text, n.tr.)

[3] Ce-ar fi anormal din partea unei curve jidance ca tine? (în lb. franceză în text, n.tr.)

pe care i-o adresase cineva până atunci. Şi, în calitatea ei de ateistă declarată, fu uluită de cât de umilitoare fură acele cuvinte pentru ea. Îşi duse mâna la spate cât de mult putu, peste umăr, şi o plesni pe Claudette peste faţă. Sunetul avu ascuţimea zgomotului produs de un obiect care se crapă şi umplu bucătăria; palma o ustură.

Preţ de câteva secunde, Claudette rămase aplecată în faţă, frecându-şi obrazul aproape interminabil. Pentru o clipă, Judith se simţi victorioasă – era o nouă formă melodioasă de victorie barbară, pe care n-o cunoscuse anterior –, gândindu-se la Hannah şi la David Bulbrook. Apoi izbucni în lacrimi, strigând:

– Îmi pare rău, o, Doamne, Claudette, îmi pare tare rău!

Se duse spre ea, dar în timpul acesta Claudette apucase sticla de oţet balsamic, neagră, cu laturile pătrate, care stătea pe masa de bucătărie. Intenţionă doar s-o arunce în direcţia lui Judith (aşa pretinse mai târziu), dar repezindu-şi braţul în faţă, sticla se izbi de nasul avântat al lui Judith – spărgând şi sticlă, şi os într-un tărăboi de aşchii şi de sânge. Şi, în timp ce Judith se chircea – durerea se răspândi în tot trupul ei, de la nas în jos, o durere ce emana mai adânc cu fiecare bătaie a inimii ei –, tot ce putu să gândească fu: aşadar, asta e ceea ce voiam.

Doctorul de la spitalul unde o duse Claudette avea o faţă cărnoasă pătată cu roşu, un tremor paralizant al mâinii drepte şi smocuri de păr cărunt, vâlvoi, iţindu-se de la tâmple şi din urechi. În timp ce Claudette îşi puse mâna pe gamba ei, doctorul îi reaşeză lui Judith nasul – învelindu-l într-un bandaj imens şi punându-i o atelă. Ea ştia că era o treabă neîndemânatic făcută, iar tremurul mâinii declanşa mici unde de agonie, dar avea impresia că nici nu merita ceva mai bun.

Ea şi Claudette se despărţiră pe strada din faţa spitalului – Judith având faţa parţial acoperită de bandaj.

– Dormi la mine în apartament în seara asta, îi zise Claudette.

– Nu, zise Judith. Povestea asta a fost în întregime o greşeală.

Claudette începu să plângă – lacrimi fără speranţă, nereţinute.

– *Pourquoi tu m'as fait ça?*[1]

Era, se gândi ea, o întrebare corectă: de ce o făcuse? Şi motivele îi veniră, rostogolindu-se, în minte: era pierdută, era singură, era crudă, avea inima frântă. Crescuse ocrotită, cocoloşită, nu avea capacitatea de a face faţă vieţii atunci când era altfel decât amabilă şi blândă, nu făcea faţă morţii nici câţiva ani mai târziu. O făcuse deoarece, din nou, avusese de gând să-şi ruineze propria viaţă – sau, mai degrabă, înţelegea acum, viaţa pe care ar fi putut să o aibă dacă părinţii ei ar fi pierdut zborul din 11 septembrie 2001. Linia dintre Judith şi Claudette era atât de subţire, atât de îngustă, atât de absurd trasată – cum ar fi putut să nu-şi dorească s-o tragă pe Claudette în partea ei? Era dependentă de suferinţă, era plictisită, nu jelise niciodată cum se cuvenea sau, altfel spus, nu jelise niciodată, deloc. În răsucirile ADN-ului ei exista ceva – cine era ea. Din aceste motive o făcuse şi dintr-o mie altele – sau pentru niciunul dintre ele. Nu ştia de ce şi nu putea să explice în engleză – cu atât mai puţin în franceză – de ce se întâmplase totul, de ce făcuse cineva ceva.

– *Le terrorisme*[2], spuse Judith.

Petrecu tot restul după-amiezii plimbându-se prin oraş, cu nicio destinaţie anume în gând. Pur şi simplu merse pe jos, cu o zvâcnire enervantă în nas la fiecare pas pe care îl făcea. În cele din urmă traversă un pod până ajunse în Île de la Cité[3] şi se opri în faţa catedralei Notre-Dame – soarele apunea deja. Uneori, când avea să privească pe fereastra unuia dintre etajele superioare de la Colonel's Resort din Las Vegas, uitându-se la bulevard şi la gama de spectacole, şi la deşert, şi la munţii din spatele acestuia, învăluite toate de o lumină roşie-trandafirie, avea să-şi amintească cum părea catedrala Notre-Dame pictată în aceeaşi minunată culoare rozalie – cu perechea de turnuri şi trioul de portaluri, fereastra circulară compartimentată şi abundenţa de figuri sculptate, sfinţi, păcătoşi, regi şi îngeri. Piaţa din

[1] De ce mi-ai făcut asta? (în lb. franceză în text, n.tr.)

[2] Terorismul (în lb. franceză în text, n.tr.)

[3] Insula oraşului (pe Sena) (n.tr.)

faţa catedralei Notre-Dame era surprinzător de pustie în ziua aceea – turiştii mergând în cercuri, cu aparate foto atârnându-le pe piept, grupurile în mers, ciudaţii credincioşi parizieni, cu toţii dispăruseră acasă sau la hotel pentru seară.

În minte îi veni o amintire, una care rămăsese, cumva, invizibilă în timpul acelei prime zile emoţional-indulgente în oraş. Îşi aminti că, atunci când fusese cu mama ei şi vizitaseră împreună Notre-Dame, cu treisprezece ani în urmă, mama ei fusese atât de mişcată, încât se aşezase jos, pe pietrele uşor înclinate ale aceleiaşi pieţe, şi scrisese o poezie. Ulterior, poezia fusese publicată în *Harper's*, apoi în una dintre cărţile mamei ei. Nici în acea zi, nici în ziua care urmase, în Las Vegas sau oriunde în altă parte, Judith nu reuşise să-şi amintească numele poeziei – dacă o citise vreodată cu adevărat. Dar îşi aminti cât de magică i se păruse mama ei în acel moment – stăpâna, păstrătoarea marilor secrete.

Însă acum, stând în faţa catedralei, ştiu – nu existau niciun fel de secrete; mama ei era doar o altă persoană care pur şi simplu urma să moară. Şi nu exista nicio magie în poezie şi nici în actul scrierii sale, şi nici în catedrala însăşi, înălţată pentru adorarea unui Dumnezeu în care ea nu credea. Şi Judith mai ştiu: venise timpul să se lase de şcoală. Urmase credinţa părinţilor ei cât de mult timp putuse – depăşind cu mult punctul în care ar mai fi putut să creadă în ea. Păstrase acele ritualuri întrucât fuseseră singurele pe care le avea. Dar era o poveste în care ea nu se mai recunoştea: Judith Klein Bulbrook şi toate promisiunile ei extraordinare, toate lucrurile măreţe pe care avea ea să le realizeze în viaţă. La sfârşit, Judith Klein Bulbrook se devoalase, fiind şi ea ceva în genul unui terorist.

Lângă ea se ivi o călugăriţă – mică, zbârcită –, zgâindu-se fermecată la faţada catedralei, cu broboada ei neagră şi uzată ajungându-i până aproape de linia ochilor. Judith se întrebă dacă văzuse vreodată o călugăriţă care să nu fi fost bătrână. Apoi se stârni un vânt aspru şi acesta îi lipi lui Judith bandajul de faţă atât de dureros, încât gemu – încercă să-şi ascundă faţa în curbura

dintre gât şi umăr. Când vântul se stinse şi ea ridică privirea, călugăriţa o privea, cu un zâmbet subţire, de compasiune.

– Englezoaică? o întrebă călugăriţa.

– Americancă, îi răspunse Judith.

Călugăriţa dădu aprobator din cap, de parcă acest lucru ar fi explicat multe.

– Suferim atât de puţin pentru El, care a suferit atât de mult pentru noi, îi zise măicuţa consolator.

Şi apoi, femeia cea vârstnică o luă din loc cu un mers greoi.

Privind înapoi spre partea frontală a catedralei – rozul înserării se adâncea acum într-un roşu-albăstrui –, Judith începu să îşi frământe creierul în legătură cu fraza aceea, aplicând câte ceva din mult lăudatu-i intelect pentru a analiza cuvintele. Prin „noi", femeia înţelegea cel mai probabil omenirea; dar suferinţa, învăţase Judith, era individuală – şi, dacă ar fi fost colectivă, ar fi fost mare, nu mică; cât despre El... Se opri. Se întoarse cu spatele la catedrală şi conchise că fraza era exact aşa cum suna: prostii!

9. L-au luat pe Jonah şi l-au aruncat în mare

Jonah se trezi a doua zi dimineaţă pe podeaua apartamentului său. Reuşise să se îmbete destul cât să adoarmă – îşi croise metodic drumul printr-o sticlă de Jack Daniel's pe care o cumpărase când plecase de la Zoey. BlackBerry-ul sună de undeva dintre pernele de pe canapeaua de deasupra lui. Simţi, ridicându-şi capul ca de plumb care îi bubuia de durere, că suna de mult timp. Întinse mâna după el, îl luă şi îl studie: cea care suna era Sylvia. BlackBerry-ul era nemilos – faţă de el, faţă de ea –, căci îl informa cu precizie de câte ori îl sunase ea deja, la fel ca şi Brett, câte mesaje şi e-mailuri îi trimiseseră amândoi. Ideea de bază a ceea ce citi era că trebuia să se afle la birourile Corcoran la 9 dimineaţa. Ceasul de pe ecranul BlackBerry-ului îi spunea că era deja 8.30. Se uită spre ferestre – lumina galbenă ca penele canarului se revărsa peste podele.

Merse împleticit spre baie – deschise uşa dulăpiorului de medicamente pentru a nu fi nevoit să se privească în oglindă, apoi dădu drumul la apă. Rămase nemişcat acolo preţ de o clipă, de parcă ar fi fost surprins de cacofonia pe care o putea produce apa care curgea în mica încăpere. Apoi se aplecă, îşi apropie buzele de jetul rece – bău un timp – şi îşi împroşcă puţină apă pe faţă. Dacă sperase că aceasta i-ar fi putut oferi un minimum de claritate – în vederea a ceea ce urma să facă începând de atunci –, fu dezamăgit. Opri apa, se duse în dormitor şi închise uşa – nu mai fu sigur ce intenţionase să facă acolo, aşa că doar se aşeză pe podea.

Lumina din cameră era de un albastru intens, de nepătruns, filtrată prin draperiile lăsate, bleumarin. Nu-şi putea aminti

când fusese ultima dată în dormitor, când trăsese acele draperii. Avea senzația că ritmurile timpului pe care le avusese viața lui de până atunci – pe care le urmau cei mai mulți dintre oameni, trezitul, muncitul, dormitul – fuseseră absorbite într-un alt mod de timp, mult mai dominator. Dar descoperi că nu mai putea să invoce mila față de sine însuși, furia zilei precedente. Înțelese că tot ceea ce realizase, lăsându-se în voia acelor emoții, fusese să se umilească, să o înșele iar pe Sylvia și s-o rănească pe ființa pe care ar fi vrut cel mai puțin s-o rănească. Dar, chiar și așa, se întrebă el, ce altceva îi mai rămăsese să simtă?

Ușa șifonierului era deschisă și, înainte să-și poată muta privirea în altă parte, în oglinda de mărime naturală își văzu reflexia pe care ar fi vrut s-o evite. Chipul din oglindă arăta trudit, îmbătrânit. Era încă îmbrăcat în costumul pe care i-l cumpărase Dolores – adică, cea mai mare parte din el: cămașa pătată era descheiată până la buric, cravata îi lipsea, avea un singur pantof – celălalt picior era desculț. Și se gândi că vedea, în umerii căzuți, în pungile roșii-negricioase de sub ochi, în inexpresiva gură cu buzele întredeschise – cu toate că era, literalmente permanent, un aspect al înfățișării sale, la fel ca și nasul – cât de doborât se simțea: de epuizare, de truda băutului la nesfârșit, a fumatului neîncetat, de dicuțiile în contradictoriu, de minciunile și de târguitul care păreau, deodată, să fie ceea ce făcuse zile în șir. Închise ochii – așteptând să adoarmă –, dar BlackBerry-ul sună din nou.

Sigur că era Sylvia. Dar ce-ar fi putut el să-i spună? Că nu putea să locuiască împreună cu ea pe Bond Street – de ce? Fiindcă fusese adus metafizic în stare de incapacitate? Fiindcă nu voia? Nu știa că nu voia – știa doar că aceste dorințe ale sale deveniseră cumva dificil de analizat, că ajunsese cumva încărcat de toate felurile de ambiguitate și risc. Poate că aceasta era intenția – sursa – viziunilor sale, se gândi el brusc: felul în care mintea îi spunea că nu știa ce vrea. Dar el știa că depășise de multă vreme momentul unor asemenea raționalizări. În plus, nu avea această minte căi mai directe prin care să-i furnizeze informațiile, unele

care să nu implice atâtea pagube colaterale pentru psihologia lui, în general?

Cât timp se gândise la toate aceste lucruri, privise ecranul BlackBerry-ului, zgâindu-se absent la anunțul „Sylvia apelează" – și, când acest anunț pieri, se trezi studiind ecranul și mai îndeaproape, uitându-se atent la micuța lume în pixeli a obiectului. Era atât de curios, de ordonat, era atât de plin de speranță în felul său: data și ora din partea superioară cu caractere Helvetica, ferme și liniștitoare, micile pictograme pentru hărți, pentru mesaje, pentru jocuri – tot ce ți-ar fi trebuit ca să te descurci peste zi. Aceasta era, îi trecu lui prin minte, o altă versiune a raiului, cu norișorii lui pufoși, cu îngerii cu obraji rozalii ale căror imagini pictate le oferă atâta mângâire oamenilor – și putere de a crede. Aceasta, își dădu el seama, era versiunea care îi oferea lui mângâiere.

Pentru a treia oară în tot atâtea minute, sună Sylvia. Era rezonabil să creadă că era îngrijorată pentru el, își spuse el. Era rezonabil ca el să nu facă mai mult rău decât făcuse deja. Și în vreme ce toate celelalte eșuau – și părea că toate celelalte eșuaseră până atunci –, ar fi putut măcar să încerce să nu înrăutățească lucrurile și mai tare.

– Bună, rosti el la telefon.

– Doamne, Jonah, îi spuse ea chinuită. Unde ai fost?

– Am muncit. Afară. Nu știu.

– Dar ai să vii la Corcoran în douăzeci de minute, nu-i așa? Eu sunt acum într-un taxi pe care l-am luat de la LaGuardia.

– Uite, Syl...

Dar nu mai știu ce altceva să-i spună.

– Să nu-mi spui că nu vei fi acolo, Jonah, să nu-mi spui una ca asta.

În vocea ei exista un amestec nefamiliar de îngrijorare și furie – era tensionată într-un mod disperat.

– Am anulat o întâlnire cu președintele Băncii Chinei și cu ministrul de finanțe al Angolei pentru asta.

Faptul că ea divulgase numele jucătorilor din afacerea la care lucra fu acum și mai izbitor pentru el decât titlurile lor: însemna

foarte mult pentru ea. Şi de ce n-ar fi trăit el pentru alţi oameni? Căci părea că nu i se mai permitea să trăiască pentru sine.

– Cobor să iau un taxi, îi spuse el.

Îşi îngădui timpul de a se schimba, dar ştiu, în timp ce ieşea din apartament, că ar fi trebuit să-i spună că întârzie, ca să aibă timp să facă duş şi să se bărbierească. Însă acum era prea târziu pentru asta, se gândi el. Cel puţin, putea să ajungă acolo la timp pentru ea.

De fapt, reuşi să ajungă înaintea ei – fu condus de recepţioneră într-o sală de şedinţe, pe pereţii căreia erau agăţate hărţi ale New Yorkului în diferite momente istorice – la o masă lungă era aşezat Brett, care îi aştepta. Când Jonah intră, tocmai prindea filele contractului cu un capsator electric.

– Jonah! exclamă el, previzibil de vesel. Mă bucur să te văd.

Ceva din seninătatea lui Brett îl obosi, din nou, pe Jonah. Se lăsă să cadă într-un scaun de pe partea cealaltă a mesei.

– Jonah, ce mai faci? îl întrebă Brett acum, iar vocea sa căpătă accentele unei extrem de sincere îngrijorări.

Trebuia să se fi bărbierit, se gândi Jonah.

– Ai dormit azi-noapte cât de cât? L-ai sunat pe guru Phil? Îţi jur, te va pune în contact cu universalul.

Jonah îşi frecă fruntea cu podul palmelor, realizând prin acest lucru o calmare minoră, efemeră a durerii de cap.

– Nu am nevoie de un guru pentru asta, Brett, îi spuse el. Când universalul are să-mi spună ceva, coboară aici şi îmi trage un şut în boaşe.

– Întocmai, fu de acord Brett. Întocmai! Sună de parcă tocmai ai avut o epifanie.

– Ăsta e cel mai minor lucru din tot ce am avut...

– Ştii cum m-am simţit când s-a închis Lehman?

– Ca şi cum ţi-ar fi tras cineva un şut în boaşe?

– Ca şi cum mi-ar fi tras cineva un şut în boaşe.

Jonah îşi ridică capul şi îl privi pe Brett, care îi zâmbea încurajator, cu aerul cuiva care ştia exact prin ce trecuse Jonah,

ceva ce nu fusese mare scofală. Era o cucernicie prefăcută, decise el, pe care n-o putea suporta.

– Vezi tu, Brett, tu chiar ai ajutat la declanşarea colapsului economic global, aşa că poate ai meritat să primeşti un şut în boaşe.

Brett dădu din cap în semn de aprobare.

– Poate că da, Jonah, poate că da. Dar ceea ce contează cu adevărat este ce facem cu acea lovitură. Unde te duce acea lovitură? Pe mine ştiu unde m-a dus.

Era evident că seninătatea lui Brett nu putea fi înfrântă, nu mai mult decât proasta dispoziţie a lui Jonah.

– Putem să vorbim despre altceva? mormăi el, frecându-şi fruntea din nou.

– Cum să nu? căzu Brett de acord. Uită-te la harta asta, îi ceru el, indicându-i una de pe peretele aflat lângă locul în care stătea Jonah.

Era în alb şi negru, desenată de mână şi intitulată „New Amsterdam, 1660" – înfăţişa capătul Manhattanului, aici o modestă adunare de docuri şi de terenuri agricole, cu mici ambarcaţiuni înguste plecând de la ţărm.

– Cei mai mulţi dintre newyorkezi nu apreciază istoria maritimă a oraşului, dar trebuie să-ţi aminteşti că acesta a fost un oraş-port, în primul şi în primul rând, pentru cea mai mare parte a existenţei sale. Dar ceea ce este cu adevărat interesant pentru mine este că începi să vezi acest aer nautic în arhitectura multora dintre noile dezvoltări din...

– Scuze, scuze, spuse Sylvia intrând grăbită în sală. Am avut parte de un şofer de taxi care habar nu avea să conducă.

Avea cu ea aceeaşi geantă impresionant de încăpătoare – arăta perfect pusă la punct, exact ca întotdeauna: purta un sacou, fustă şi o bluză bleu, călcată impecabil şi cu gulerul drept; avea pantofi cu toc, iar părul era pieptănat în tunsoarea sa bob cu o precizie aproape militară. Şi atunci Jonah chiar avu o epifanie: avea să locuiască împreună cu această femeie. Ea trebuie să fi surprins ceva în privirea lui, căci îi aruncă o căutătură

încruntat-încurcată, care se accentuă atunci când îi examină înfăţişarea. Se aşeză apoi alături de el.

– Aşadar, să începem, zise Brett.

Împinse contractul peste masă. Sylvia păru să aştepte ca Jonah să-l ia – ceea ce îl surprinse până ce îşi aminti că, ei, bine, el era avocat. După încă un moment în care el nu-l luă, Sylvia începu să-l citească.

– Nu e nimic exotic acolo, zise Brett în timp ce ea citea. E un contract standard de închiriere Manhattan – taxe de încheiere, restricţii referitoare la animalele de companie, limitele răspunderii legale. De îndată ce semnaţi, va contrasemna şi proprietarul, iar eu vă voi trimite amândurora câte un exemplar prin FedEx, sper că până mâine după-amiază. Data la care vă puteţi muta e 1 septembrie, dar plata de azi pentru prima lună, ultima lună şi garanţia vă vor acoperi până la 1 octombrie. V-aţi amintit să vă aduceţi carnetele de cecuri?

Sylvia încuviinţă cu o mişcare a capului, apoi îi aruncă o privire lui Jonah. Date fiind circumstanţele, se gândi el, nu prea putea fi acuzat dacă ar fi pierdut din vedere acest amănunt. Sylvia îi spuse lui Brett:

– Voi completa eu un cec pentru întreaga sumă.

– Nouă ne convine.

– Jonah, nu vrei să arunci şi tu o privire? îl întrebă Sylvia, apoi îi întinse contractul.

El îi aruncă o privire în treacăt şi se uită în ochii ei – lucru pe care îl evitase până atunci – în ochii ei perplecşi, frustraţi, anxioşi. Privi imediat în altă parte.

Brett se bătu peste buzunarele pantalonilor şi le spuse:

– Ştiţi ceva? Am uitat să iau un stilou.

Se ridică şi ieşi – şi, ipocrit sau nu, Jonah trebui să-i acorde credit pentru că fusese atât de plin de tact.

Se aştepta la o jupuire fără limite şi imediată, dar, în loc de asta, Sylvia se întoarse spre el şi îi spuse, într-un mod plin de îngrijorare:

– Jonah, vorbeşte cu mine.

– Eu am avut... nu știu, Syl.

– Știu că ți-a fost greu fiindcă am tot fost plecată. Crezi că mie nu mi-e dor de tine?

El se uită din nou la ea: chipul ei era și mai îngrijorat acum, deși încerca să fie înțelegătoare. Da, se gândi el, chiar putea locui cu această femeie.

– Cred că am muncit prea mult, spuse el repede. Am fost stresat și am băut și multe alte rahaturi...

– Se simte după miros, Jonah, îi zise ea.

– Dar știi că nu sunt eu ăsta.

– Da, știu.

– Și că pot... pot să fiu ce vrei tu să fiu. Așa cred, dacă vom coopera.

Ea îl luă de mână și i-o strânse.

– Uite, nu te supăra, îi spuse ea. Vorbeam cu Dina despre... ei bine, despre problemele noastre. Ea și soțul ei au avut și ei ceva probleme de cuplu și s-au dus la un consilier în Chappaqua și, din câte mi-a spus... cred că asta chiar ne-ar putea ajuta, Jonah.

Tatăl Sylviei era un alcoolic – un individ răutăcios și misogin pe care îl întâlnise o singură dată și n-avea niciun interes să se întâlnească iar cu el. Le făcuse pe Sylvia, pe mama ei și pe cele două surori mai mici cât de nefericite putuse, păstrându-se însă la limita legalității. Sylvia fugise la internate, la Harvard, la New York și la Wells Fargo, după care la Ellis-Michaels. Cât de greu trebuie să-i fi fost, se gândi el, să vină în sala aceea, în ziua aceea, și să-l găsească pe el în starea în care era. Care era mesajul tuturor întâmplărilor prin care trecuse? Că era și el un rahat întocmai ca tatăl Sylviei? Bine, se gândi el, pricepuse: avea să se schimbe.

– Vom merge la consilierul acela din Chappaqua, spuse el – și, exact când pronunța aceste cuvinte, simți un elan de speranță și optimism.

Da, se gândi el, consilierul din Chappaqua! Vom merge de cinci ori pe săptămână dacă va fi nevoie.

– Vom trece împreună prin asta și vom începe să ne construim o viață împreună, îi zise ea.

Îl sărută, apoi își puse palma deasupra inimii lui. Iar în acel moment, Brett se întoarse. Jonah conchise că fie existau în încăpere camere de luat vederi, fie simțul lui Brett de sincronizare era pur și simplu impecabil – însă, oricum ar fi stat lucrurile, acest bărbat era probabil cel mai grozav broker din oraș. Se așeză și el, cu spatele drept și cu un aer formal, conferind momentului ceremonia pe care considera că o merită; îi înmână apoi Sylviei un stilou negru, Uniball Vision (micro).

Sylvia deschise contractul și, continuând să-l țină pe Jonah de mână, semnă. Apoi îi dădu lui Jonah contractul și stiloul. Sylvia J. Quinn, scrisese ea. Jonah ridică stiloul. Exista o linie neagră, fină, acolo unde trebuia să semneze el – și, deasupra, un spațiu alb.

Aruncă, pe furiș, o privire la buclele ordonate ale numelui Sylviei. Se trezi zgâindu-se la inițiala celui de-al doilea prenume al ei. Până atunci nu o mai văzuse niciodată incluzând-o în semnătură – pe niciun cec sau scrisoare sau pe orice altceva ar fi putut el s-o vadă semnând. Era ceva deosebit de înduioșător în prezența acelei inițiale, ceva atât de sincer și de deschis, de parcă în acea literă mică îndreptată în sus erau înglobate toate speranțele Sylviei pentru ei amândoi – loialitatea față de el, dorința ei de a avea un cămin împreună pe Bond Street. Numai atunci când văzu acea literă înțelese el cât de tare își dorea ea un cămin.

– Te-am înșelat, zise el.

Nu se uită la ea, nu se uită la nimeni, ci continuă să privească semnătura ei în cerneală neagră, spațiul vast de alături de aceasta, de deasupra liniei unde trebuia să fie semnătura lui. În încăpere se lăsă liniștea. Aparent, nici măcar Brett nu avea destul tact pentru asta.

– Cine e? îl întrebă ea, pe un ton foarte plat.

– Zoey.

– De când?

– De luni întregi.

– Ești așa de prost, îi zise ea simplu. Ești tare, tare prost!

Oftă sonor, apoi luă de pe masă capsatorul electric şi îl plesni pe Jonah peste faţă.

– Eşti un afurisit de prost! strigă ea, în timp ce el aproape că se răsturnă.

Aruncă capsatorul pe masă şi acesta explodă într-un nor de capse; Brett îşi feri ochii. Ea îşi luă geanta şi părăsi încăperea.

Exista ceva insuportabil, ceva extrem de nediluat sau de total în durerea pe care Jonah o simţi în faţă. Sylvia îl lovise drept în nas – el duse mâna într-o doară şi, în timp ce degetele îi pipăiau vârful nasului, întreaga viziune îi fu absorbită de o durere arzător de albă. Când îşi privi degetele, văzu picăturile de sânge de pe ele.

– În regulă, zise Brett. Să rămânem calmi.

Era în picioare, foarte palid, cu braţele ridicate, dar lăsate în jos în dreptul coatelor, un gest amintind de elevii dintr-un joc de liceeni.

Jonah ştiu că are nasul spart.

Brett nu fu de mare ajutor după aceea. Insista întruna asupra nevoii de a fi calmi, apoi, într-un final, trebui să se aşeze, cu capul între genunchi. Din această poziţie, lăsă să se înţeleagă că întotdeauna devenea confuz la vederea sângelui. Cea mai de folos persoană fu recepţionera, care îl condusese pe Jonah în sală. Ea urmase câteva semestre la şcoala de surori medicale, după cum îi spuse, şi îi examină nasul într-o manieră profesionistă, confirmându-i că da, era spart, şi da, avea să fie nevoit să meargă la spital. Curând după aceea, apăru un manager cu un soi de declaraţie de renunţare la drepturi, pe care Jonah trebuia să o semneze. Însă Jonah rămase suficient de conştient de faptul că era avocat încât să refuze să semneze orice atâta vreme cât faţa îi sângera – cu toate că, într-un mod diferit, ar fi putut să-l asigure pe manager că ar fi fost dificil să construiască un caz de prejudiciu pe baza prezenţei unui capsator. Managerul se înfurie din cauza refuzului lui de a semna şi apoi îi spuse ceva nepoliticos lui Brett – pentru care Jonah căpătă brusc o ciudată

afecțiune –, iar când Jonah îi zise managerului că ar trebui să înceteze să mai fie ticălos cu angajații, i se ceru să părăsească imediat birourile Corcoran. Înainte să iasă, recepționera îi întinse un burger vegetarian înghețat din congelatorul din oficiu și el îl ținu o vreme ușor lipit de nas, stând pe trotuar.

Era în jurul orei zece, într-o frumoasă zi de vară caldă, dar lipsită de umiditate, cu un cer de un albastru profund și senin. Îi amintea lui Jonah de statul pe veranda casei în care crescuse, în Roxwood, și poate din cauza răcelii burgerului vegetarian, își aminti de mâncatul înghețatei de fructe pe băț. Nu putu să nege o anumită senzație de pace, stând acolo, pe strada îngustă. Regreta, desigur, trauma pe care i-o cauzase Sylviei, dar i se păru acum clar că acea traumă era tot ceea ce avea el să-i ofere ei – și viceversa. Cel puțin, trauma aceasta ajunsese în punctul final – sau poate în inevitabilul punct culminant. Oricum ar fi fost, se terminase.

Și el știu că, deși se simțise constrâns să facă o mărturisire, ar fi trebuit să aștepte pentru a o face: trebuia să găsească un moment mai potrivit, o manieră mai blândă în care să îi spună Sylviei adevărul. Dar, când sosise timpul, chiar nu avusese impresia că ar fi avut de ales. Era ca și cum viziunile și tot ceea ce urmase după aceea se adunaseră într-un ritm constant, ca într-un val, și – în sala aceea de ședințe – descoperise că nu i se mai putea opune. Într-adevăr, se gândi el, niciodată nu fusese capabil să i se opună.

Iar acum avu senzația, trecând burgerul vegetarian dintr-o mână într-alta, că aceasta era adevărata sursă a neașteptatei sale satisfacții. Ușurarea pe care o resimțea, își dădu el seama, era mai presus decât satisfacția de la sfârșitul unei relații pedepsitoare. Simți ușurarea de a ceda, de a se preda, de a fi menținut la suprafață de un curent cu care se luptase în van.

Privi în jur. Strada era prea mică pentru a fi altceva decât un pârâiaș în traficul și larma orașului: el era singura persoană de pe trotuar – mașinile treceau pe lângă el atât de rar, încât o putea auzi pe fiecare în parte atunci când se apropia și apoi,

când se îndepărta. Și în timp ce examina toate acestea, îi trecu prin minte întrebarea: de ce să li se împotrivească tuturor?

De ce să nu admită, se gândi el – cu o fervoare ce se acumula –, sensul lărgit al umanității pe care îl căpătase? De ce să nu se pună de acord cu conștiința sa nefericită cronic? De ce să nu cedeze în fața acestor impulsuri spastice de a fi mai bun decât voia să fie? Nu acesta era sensul – mesajul, punctul – în care convergeau toate recentele lui experiențe? De ce să nu cedeze și să facă bine?

Simplitatea, claritatea cu care îl izbi această idee fu de o asemenea manieră, încât timp de mai multe momente uită de nasul lui; privi lung pe partea opusă a străzii, cu burgerul vegetarian odihnindu-i-se pe genunchi. Și atunci, BlackBerry-ul lui – sirenă sau un corn de ceață al lumii delimitate încă de o stradă liniștită, într-o zi însorită – se auzi sunând din buzunar. Îl scoase și citi: avea o invitație de a se întâlni cu Doug Chen în acea după-amiază. Își reaminti circumstanțele cazului BBEC: 5F-LUM6 și Dyomax, și Dale Compstock. Își aminti furtul pe care îl comisese BBEC și rolul lui în exacerbarea acelei crime prin ajutorul dat companiei BBEC de a se sustrage consecințelor. Știu că aceasta era cumva o descriere reductivă a lucrurilor – complexitățile morale pe care le remarcase cu recunoștință în analiza anterioară a cazului încă erau prezente, chiar dacă el și-ar fi dorit să nu fi fost – dar nu conta, își spuse în sinea lui. Avea să se țină de un standard mai înalt – evident, era obligat. Trebuia să se gândească la omul de știință care fusese spoliat de munca sa, la zecile sau sutele de oameni care aveau să rămână fără serviciu, la... Dar acestea erau singurele exemple care îi veneau în minte legat de indivizii care ar fi putut suferi cu adevărat dacă BBEC și-ar fi atins ținta. Însă ele erau destule, concluse el, și – în plus – ideea era că el nu mai raționa așa cum o făcuse înainte, mulțumindu-se cu faptul că ambiguitățile inerente într-o dispută dintre o multinațională producătoare de medicamente și o companie biotehnologică îl absolveau de

orice responsabilitate personală, etică și morală. Avea să-și asume acea responsabilitate. Avea să-i iasă în întâmpinare.

Descoperi că setarea unui nou cont de Gmail pe BlackBerry era, din punct de vedere logistic, puțin cam complicat, dar, în cele din urmă, reuși. Următorul lucru pe care îl făcu fu să inițieze o căutare pe Google News pentru „BBEC" – și găsi un articol în *The Wall Street Journal* cu titlul „BBEC se apropie de o întrevedere în instanță cu Cambridge Start-Up"; utilizarea sintagmei „se apropie de" sugera că reportera avea ceva idee despre ce se petrecea. Îi scrise acesteia un e-mail de pe noua adresă fictivă de Gmail, BBECsource123@gmail.com: „am acces la documente referitoare la bbec/dyomax... inclusiv corespondență internă între membrii bbec din conducerea de vârf... ar trebui să fie de interes pentru wsj... Anonimitatea o necesitate 100%... te rog propune pașii următori ..."

Își imagină că, probabil, fusese puțin cam precaut cu limbajul criptic, cu literele mici și cu elipsele, dar de ce să fi riscat? Voia să facă lucrul cuvenit, dar nu înțelegea să-și sacrifice cariera în timpul procesului.

Ridicându-se de pe trotuar, descoperi că liniștea i se transformase aproape în fericire. Într-adevăr, Jonah descoperi că se simțea eliberat. Era eliberat de vină, era eliberat de minciună, era eliberat de degradarea morală căreia – recunoscu acum – îi permisese cu prea multă ușurință să devină parte din cariera sa, din relațiile sale, din viața lui. Dar avea să lase toate acestea în urma lui, se gândi, exact așa cum lăsase burgerul vegetarian, care se murdărise de sânge într-un mod neatrăgător, aruncându-l pe trotuar.

Se urcă într-un taxi și îi ceru șoferului să-l ducă la Beth Israel; nu era cel mai apropiat spital, dar i se păru potrivit. În timp ce mergea spre centrul orașului, își verifică e-mailurile și văzu că primise unul de la Becky:

> Bună, Jonah!
>
> Te-am sunat, dar n-ai răspuns! Bănuiesc că ești îngropat în muncă. Voiam să auzi veștile bune de la mine... Danny m-a

cerut de soție în weekend!!! Sigur că am zis da. :-p Oricum, hai să ne vedem în curând și o să-ți spun toată povestea. (N-o să-ți vină să crezi cât de emoționat era.) Sunt atât de bucuroasă că ne-am văzut vineri & că ai reușit să-l cunoști pe Danny ceva mai bine. Hai să sărbătorim asta împreună cât mai curând!

Cu drag, proaspăt logodita ta verișoară,
Becky

Jonah se gândi preț de o clipă, apoi îi răspunse:

Bună, Becky!

Mă bucur să aud vești de la tine. E ceva ce ar fi trebuit să-ți spun acum câteva zile. L-am văzut pe Danny sărutând un tip pe casa scării la petrecerea ta. Nu aveam de gând să spun nimic despre asta, dar îmi dau seama acum că n-ar fi fost corect. Sună-mă, să putem vorbi mai multe.

Cu drag,
Jonah

Doar mai târziu, când era deja tardiv, avea să-și dea seama că o indicație evidentă a faptului că probabil nu gândea prea limpede atunci când scrisese mesajul era felul în care îl începuse: „Mă bucur să aud vești de la tine". Însă în timp ce apăsă tasta „Trimite", tot ceea ce simți fu o descărcare în plus a sufletului, o afirmare mai amplă a gândirii lui – iar cea mai rea dintre toate avea să pară, privind retrospectiv, senzația de mândrie față de această ultimă dovadă a nou desoperitei sale integrități.

Când ajunse la Urgențe, rana fu socotită a nu fi critică – sau, oricum, nu atât de critică încât să nu fie capabil să completeze formularele pentru asigurări, apoi să stea o oră sub un televizor la care se difuza *Prețul corect*, având o pungă de gheață apăsată pe nas. Când, în cele din urmă, o asistentă îi strigă numele, fu condus într-o sală mică de tratament cu perdele și rămase acolo așteptând alte douăzeci de minute. În final apăru o doctoriță extem de obosită – o indiancă aproape cam de vârsta lui, cu o

jachetă albă şi cu ochelari. Aceasta îi puse câteva întrebări superficiale, dar nu păru să-i asculte răspunsurile, în schimb îi studie nasul din diferite unghiuri. După circa un minut, îi injectă anestezic în faţă, apoi părăsi încăperea pentru alte douăzeci de minute; când se întoarse, îl apucă imediat cu degetele de nasul acum amorţit şi începu să-l tragă şi să-l mişte – senzaţii pe care Jonah le resimţea ca şi cum un soi de fantomă l-ar fi tras de gât.

– Nu va fi nevoie de intervenţie chirurgicală – astea sunt veştile bune, îi zise ea în timp ce se ocupa de el. Totuşi, s-ar putea ca nasul să rămână uşor strâmb. Dar pentru asta există chirurgii plasticieni.

Îi puse o atelă peste nas şi începu să i-l bandajeze.

– Aşteaptă însă şi ai să vezi ce se întâmplă, continuă ea. Lasă atela nemişcată cel puţin douăzeci şi patru de ore.

Vorbea cu un minunat accent britanic cu inflexiuni de Asia de Sud-Est, amintindu-i lui Jonah de un reporter de la BBC.

– Îţi voi da o reţetă pentru antalgice. Ai luat vreodată medicamente împotriva durerii?

– Nu, îi răspunse el.

– Bine, în cazul acesta nu vei avea nevoie de ceva deosebit de tare. Asistenta a spus că te-a lovit cineva... cu un capsator?

– Aham...

– Ar trebui să faci plângere la poliţie, îi spuse ea, apoi începu să-i scrie reţeta.

Era comună poate, dar – cu elocinţa ei precisă, cu ochelarii ei micuţi cu ramă de argint – avea o drăgălăşenie de bibliotecară ce nu putea fi contestată, se gândi el.

– De unde eşti?

Ea îşi ridică privirea spre el şi clipi în dosul ochelarilor, de parcă nu ştia cum să proceseze întrebarea.

– Din India, răspunse ea în cele din urmă.

Jonah dădu aprobator din cap. Un doctor era exact genul de persoană pe care ar fi trebuit să-l aibă acum în viaţa lui, se gândi el. Aşa că, luând în considerare faptul că era singur începând din acea dimineaţă, îi zise:

– Știu că din pricina nasului nu arăt prea bine, dar – după ce o să-mi treacă – poate că am putea lua cina împreună într-o zi...

Într-adevăr, se simțea eliberat, remarcă el în sinea lui. Ea îi aruncă o privire nimicitor de dezinteresată. Poate că asta i se întâmpla prea des.

– Sunt căsătorită, îi zise. Ia câte o pastilă de Adonine o dată la patru ore, nu mai mult.

Îi dădu rețeta și ieși. Cu toate astea, el nu puse la inimă prea mult respingerea. Din câte știa, ea chiar era căsătorită și, în plus, el avea nasul spart. Oricum, se simțea de parcă tocmai și-ar fi exersat noile libertăți, mai degrabă decât să aibă senzația că făcuse o încercare sinceră de a o agăța. Și, îi trecu lui prin minte, dacă decidea că se simțea văduvit de lipsa unei companioane ca urmare a despărțirii de Sylvia, ar fi putut oricând să încerce să resusciteze lucrurile cu Zoey. Poate că de data aceasta chiar ar fi funcționat.

Își luă rețeta și se duse acasă; făcu duș, ținându-și fața bandajată de partea cealaltă a perdelei, se îmbrăcă cu un costum curat, luă un Adonine, apoi porni spre serviciu. Plecase devreme cu o zi înainte, iar în seara aceea avea să se întoarcă târziu – și toate acele fapte se potriveau perfect în țesătura minciunii pe care o inventase sub duș: că alunecase și căzuse pe scările de la metrou și își spărsese nasul. Urcând cu liftul la etajul 29, se gândi la schimbările pe care ar fi vrut să le facă în cariera lui. Mergând înainte, urma să lucreze exclusiv la cazuri în care clienții încercau, să zicem, să-și protejeze drepturile de proprietate intelectuală asupra patentului aflat în plin proces de elaborare sau de reparare a actelor nerușinate de furt de proprietate intelectuală – cu alte cuvinte, cazuri în care Cunningham Wolf ajuta un client căruia i se făcuse o nedreptate flagrantă să-și obțină drepturile. Nu existau multe cazuri de acest fel, desigur – dar, concluzionă el, era dispus să accepte o carieră mai umilă pentru a-și menține consecvența față de noile sale valori.

Când ușile ascensorului se deschiseră, își dădu seama că existase o oarecare doză de angoasă în gândirea sa – gândul la

ce ar fi putut să vadă când avea să ajungă la birou. Dar, ieşind din ascensor, prima persoană pe care o întâlni fu un stagiar cu care colaborase din când în când – era îmbrăcat într-un costum kaki şi încălţat cu pantofi maro, strălucitori. Acesta îl salută pe Jonah, iar Jonah îi răspunse dând din cap *de rigueur*[1] – iar el fu mulţumit că sacrificiile sale fuseseră acceptabile, cum s-ar spune.

Apoi, străbătând holul, BlackBerry-ul începu să sune cu tonalitatea care anunţa un nou mesaj vocal – apelantul era necunoscut. Avu o stranie senzaţie de teamă din această cauză, dar o concedie considerând-o un efect secundar al medicamentului pe care îl luase. Ascultă mesajul: „Jonah, eşti o persoană îngrozitoare, îi spunea apelantul – o voce masculină pe care n-o recunoscu. Eşti o persoană îngrozitoare, cumplit de îngrozitoare. Aminteşte-ţi doar că într-o bună zi vei sta în faţa lui Iisus şi vei da socoteală pentru tot ce ai făcut". Şi asta fu tot. Numai la a treia ascultare îşi dădu seama că era Danny.

Presupuse că asta însemna de fapt că roţile fuseseră puse în mişcare. Însă această reacţie îl luă prin surprindere, chiar dacă îşi dădu seama imediat că n-ar fi trebuit. Cumva, totuşi, presupusese că e-mailul lui ar fi dizolvat pur şi simplu toată chestiunea. Oricum, se gândi el, Danny era cel vinovat – şi, dacă era furios, ar fi trebuit să fie furios pe el însuşi. Jonah era doar mesagerul. Cât despre Iisus, ei bine, Jonah avu senzaţia că el avea mai multă experienţă în acest domeniu decât avea Danny.

Cu confortul astfel păstrat, Jonah continuă să meargă către biroul său. Dolores se afla la biroul ei – de îndată ce el se apropie, începu să dactilografieze preocupată şi făcu din asta un adevărat spectacol.

– Bună dimineaţa, Dolores, o salută el.

Ea nu-i răspunse.

– Vreau să-ţi cer scuze pentru ieri.

Ea păru să dactilografieze şi mai abitir. Faptul că totuşi continua să fie nefericită din pricina sa, făcându-l să nu se simtă în largul lui, îl determină să-i spună:

---

[1] De rigoare (în lb. franceză în text, n.tr.)

– Din nou, îmi pare tare rău și îți promit că nu se va mai întâmpla. Îți promit.

Ea tot nu-l băgă în seamă; în cele din urmă el intră în biroul lui și închise ușa.

Privi spre colțul în care erau stivuite dosarele BBEC – acestea lipseau. Se întoarse și văzu că și biroul era gol – computerul, hârtiile și cărțile care se aflau pe birou dispăruseră toate. Timp de o secundă îngrozitoare, crezu că are o altă viziune – și mai riguroasă în goliciunea lucrurilor pe care le expunea –, dar recunoscu aproape imediat că intensitatea sufocantă a celeilalte viziuni lipsea și, în plus, telefonul era în continuare pe birou, iar diploma era tot pe perete. Însă teroarea imediată cedă în fața senzației de groază în care se scufundă – ceea ce nu era chiar o ușurare. Instinctele pe care și le dezvoltase în cele peste 17 500 de ore nu îi erau necesare pentru a ști ce se petrece acolo: după cum arătau toate aceste semne, un birou în care se făcuse curat însemna un lucru la fel de îngrozitor pe cât părea să fie. Deschise ușa de la birou – acum lipsea și Dolores. O văzu ducându-se grăbită pe culoar spre baie.

– O...

Și înainte să poată spune „la naiba", telefonul de pe birou sună. El luă în considerare posibilitatea de a nu răspunde, dar – dacă nu ar fi răspuns – nu însemna că cineva s-ar fi putut răzgândi, nu ar fi desfăcut nimic din ceea ce făcuse el.

– Alo? spuse el.

– Bună, Jonah, sunt Scott Baker, spuse afabil bărbatul de la capătul firului. Ce-ar fi să vii în biroul lui Doug Chen să putem vorbi un pic?

Scott Baker era unul dintre parteneri, dar el nu se ocupa niciodată de cazuri, nu se întâlnea niciodată cu clienții, nu apărea niciodată în instanță. Era, după cum știa tot palierul, intermediarul lui Cunningham Wolf. Un telefon de la Scott Baker era cu siguranță de rău, după cum o arătau semnele.

– Va fi prezent și un... reprezentant de la Resurse Umane? întrebă el, iar nasul îl duru brusc.

Scott Baker râse.

– Vorbeşti serios, Jonah?

– De fapt, ceea ce întreb eu este dacă am nevoie de un avocat.

– Ei bine, există o mulţime în clădire. Vezi dacă vrea cineva să vină cu tine.

„Vei sta în faţa lui Iisus şi vei da socoteală pentru tot ce ai făcut."

Unde naiba îi fusese mintea? Trecuseră numai câteva zile de când fusese în vizită în biroul lui Doug Chen şi scena era aproape identică: Mondrianul, sculptura în piatră, Doug Chen scriind în tăcere la biroul lui fără pată – totul impecabil, şi aerisit, şi neted. Singura diferenţă – din nefericire, nu una lipsită de importanţă – era Scott Baker cocoţat pe pervazul ferestrei lui Doug, legănându-şi impasibil picioarele. Era îmbrăcat în pantaloni kaki, o cămaşă fără cravată şi purta tenişi. Trebuia să fii un avocat foarte, foarte bun pentru a scăpa de acuzaţia de a fi cheltuit zeci de mii de dolari de pe cardul de credit al firmei pe dansuri în poală; trebuia să fii unul încă şi mai bun pentru a fi partener la Cunningham Wolf şi să scapi dacă veneai îmbrăcat astfel. „Am încurcat-o rău de tot", se gândi Jonah.

Însă când intră, Scott Baker îi zâmbi. Faţa şi pieptul acestuia erau de consistenţa unui aluat păstos, iar obrajii şi nasul îi erau foarte roşii – ca ai nefericitului de vârstă mijlocie care se întoarce mereu ars de soare din vacanţă.

– Ia loc, îi spuse el, arătându-i cu un gest scaunul din faţa biroului lui Doug Chen.

Jonah se aşeză; Doug Chen continuă să scrie la calculator.

– Ei bine, fiecare lucru la rândul lui, începu Scott Baker, legănându-şi picioarele.

Jonah încuviinţă dând din cap. Ţinea mâinile împreunate în poală – fu necesar să facă un efort pentru a-şi ţine capul sus.

– Ce ai păţit la nas? îl întrebă Scott Baker.

– Fosta mea iubită m-a lovit cu un capsator.

Scott Baker chicoti cu o simpatie amuzată, de parcă tocmai ar fi auzit o poveste spusă la bar, la un pahar.

– Jonah, azi nu e ziua ta bună. Aşadar, a fost înainte sau după ce te-ai ales cu nasul spart momentul în care i-ai trimis e-mailul lui Ashley Salomon de la *The Journal?*

Jonah oftă din rărunchi.

– V-aţi mişcat repede, zise el.

– Data viitoare când ai să mai trimiţi un e-mail anonim, fă-o de pe un BlackBerry care nu e proprietatea angajatorului tău. Jonah, dacă tu ai fi fost Gură Spartă[1], Richard Nixon ar fi fost în continuare preşedinte.

Şi chicoti din nou, voios.

BlackBerry-ul, se gândi Jonah. Desigur.

– Chiar le urmăriţi pe toate?

– Nu înţeleg ce vrei să spui prin „toate", dar pune „BBEC" într-un e-mail şi trimite-l la *The Wall Street Journal* şi, da, vom arunca şi noi o privire. În fine. Ai scris un e-mail şi apoi fosta iubită ţi-a spart nasul?

– Mi-a spart nasul, apoi am scris e-mailul.

Pentru prima dată Scott Baker îi aruncă o privire lui Doug Chen, care continua să tasteze ca şi cum încăperea ar fi fost pustie şi tăcută. Scott Baker se uită apoi din nou la Jonah.

– Şi tu, de fapt, n-ai trimis nimic, nu-i aşa? Ceea ce vreau să spun este că asta ar face ca totul să fie mult mai simplu.

Jonah scutură din cap.

– Ne-am imaginat asta, continuă Scott Baker. Prin asta înţeleg că n-am găsit nimic lipsă. Nu prea poţi fotocopia acele dosare, apropo. Hârtie specială. Nu pot fi nici scanate. Ţi-au dat medicaţie antalgică sau ceva de genul ăsta?

– Adonine, răspunse el.

– Ai luat una dintre pilule şi ai scris e-mailul acela?

– Nu, de fapt l-am scris înainte să...

---

[1] Pseudonimul dat informatorului secret care le-a furnizat lui Bob Woodward şi lui Carl Bernstein de la *The Washington Post,* în 1972, informaţiile în legătură cu implicarea administraţiei preşedintelui SUA, Richard Nixon, în ceea ce a fost cunoscut drept scandalul Watergate. (n.tr.)

Iisuse, se gândi el, în timp ce Scott Baker îi arunca, din nou, o privire lui Doug Chen. De ce nu pleda vinovat chiar atunci pentru încălcarea acordului?

– Nu cred că ar trebui să mai spun nimic, zise el.

Scott Baker flutură din mână.

– Vom presupune că n-ai trimis nimic. Acesta este punctul cel mai important.

Sări de pe pervaz, luă un dosar peste care stătuse şi i-l întinse lui Jonah. Înăuntru se aflau două documente prinse cu capse.

– Iată cum stau treburile, îi zise Scott Baker. În primul document tu ateşti că n-ai trimis nimănui din media vreun document material aparţinând BBEC sau un alt fel de document – şi că n-ai trimis nimănui altcuiva, din media sau nu, ştii tu, nimănui conştient sau aşa ceva... şi vom cădea de acord cu toţii să ne abţinem de la a tăbărî pe tine pentru violarea prevederilor acordului tău de confidenţialitate – care, întâmplător, are nişte capcane şi ştiu asta întrucât eu le-am conceput. Desigur, dacă se dovedeşte că ai trimis totuşi ceva...

– N-am trimis, spuse Jonah imediat – ofensat de fapt de idee, fără niciun motiv anume, recunoscu el, fiindcă aceasta fusese exact ceea ce plănuise să facă.

Scott Baker dădu din cap înţelegător.

– După cum am spus, te-am crezut mai mult sau mai puţin. Dar semnează documentul acela şi ne vom simţi cu mult mai bine. Iar celălalt document este o reziliere de contract, una standard, cu plata salariului pentru trei luni şi cu prevederea că nu ne vei mai călca niciodată pragul şi aşa mai departe. Din punctul nostru de vedere, am fi mult mai fericiţi dacă nu ţi-am da nimic, dar ştii cum stau treburile: optica instanţei. E totul puţin mai clar dacă primeşti nişte bani. Juriile fac cele mai nesăbuite lucruri.

– N-am de gând să vă dau în judecată, murmură Jonah.

– Te credem, mai mult sau mai puţin, totuşi semnăturile sunt cele care ne ajută să dormim noaptea, zise el. De asemenea, Jonah, aceasta este una dintre ofertele pe care ne aşteptăm

să le accepți chiar acum. Altminteri, ei bine, să spunem doar că povestea asta a ajuns la persoanele cu rangul cel mai înalt din firmă și acestea sunt ultimii oameni pe care ți i-ai dori să sară pe tine cu ambele picioare.

Jonah observă că Doug Chen se oprise din tastat – îl privi lung, cu o față lipsită de pasiune și impenetrabilă ca întotdeauna. Jonah știa că ar fi trebuit măcar să citească cele două documente. Dar mai știa și că cea mai bună șansă a sa de a ieși din acea încăpere fără să fie subiectul unui proces pe care nu l-ar fi putut câștiga și nici nu și l-ar fi putut permite era să semneze acele hârtii pe cât de afurisit de repede posibil. Scoase din buzunar un stilou – își dădu seama că era stiloul Uniball Vision (micro) de la Corcoran – și, fără să-și mai îngăduie considerații în plus, semnă documentul BBEC. Întoarse ultima pagină a rezilierii – nu se putu abține să nu se oprească acolo. Ochii îi căzură din nou pe zona albă de deasupra liniei pe care se presupunea că va semna. Închise ochii pentru a evita să vadă acest lucru.

– Dacă semnez asta, nu voi mai putea lucra niciodată într-o firmă din New York, nu-i așa?

– Nu! îi răspunse Scott Baker voios, dar cumva fără maliție-ozitate. Și, în locul tău, nu mi-aș face prea mari speranțe nici pentru L.A. sau Chicago.

Ridică mâna, care îi tremura. Aceasta era cariera lui – fiecare dintre cele 17 500 de ore din viața lui! –, toate planurile lui.

– Nu pot s-o fac, spuse el.

– Ba ar trebui s-o faci, îi dădu replica Scott Baker.

Se uită la linia neagră, puternic reliefată, cu vârful stiloului tremurând slab deasupra ei, și își imagină că aceeași dificultate ar fi simțit și dacă i s-ar fi cerut să-și taie unul dintre membre cu acele lovituri de stilou.

– N-am putea…

– Mă tem că nu, îi răspunse Scott Baker. Tu ai trimis e-mailul.

Făcu din nou o mișcare pentru a semna, dar mâna îi tremura într-un mod stânjenitor. Încercă să și-o stabilizeze cu cealaltă mână – asta nu-i fu de folos, iar în cele din urmă lăsă

stiloul jos şi îl aşează deasupra hârtiei. Văzu că Doug Chen îl privea în continuare.

– Ţine minte, firma asta a făcut o investiţie semnificativă în tine, îi spuse Doug Chen cu obişnuita-i lipsă de expresie şi de intonaţie. Poate că, în timp ce admiteam că promiţi, nu acordam suficientă atenţie celorlalte calităţi ale tale.

Jonah nu putu decât să privească înapoi fără să înţeleagă.

– Cred că ideea e că şi nouă ne pare rău că s-a întâmplat aşa, îi zise Scott Baker. La urma urmelor, continuă el, desenând în aer un cerc cu degetul – sugerând, presupuse Jonah, conturul feţei sale –, te-am etalonat drept partener.

– Indiferent de toate acestea, în momentul de faţă este în interesul tău să semnezi, îi spuse Doug Chen. E în interesul nostru, al tuturor.

Jonah ştia că are dreptate – şi, în ceea ce-şi dădu el seama că ar fi cel mai probabil ultima lui demonstraţie de „promisiune" ca avocat, care ar fi putut accede într-o bună zi la parteneriat într-o firmă exclusivistă de avocatură, el înţelese că argumentul care i se aducea era că, practic, el le-o datora. Inspiră adânc şi hotărî să îşi taie piciorul de la genunchi. Îi întinse lui Scott Baker documentele şi începu să plângă. Lacrimile lui erau cât se poate de pure în tristeţea lor, în remuşcarea pe care o conţineau: pentru a doua oară în ziua aceea, se simţi ca un copil – de data aceasta unul care se ghemuieşte în living alături de un lampadar spart. La această umilinţă se adăuga durerea pe care o simţea în nas la fiecare suspin. Când se adună suficient cât să-şi ridice privirea, Doug Chen tasta din nou; Scott Baker sărise înapoi pe pervaz şi îşi legăna picioarele.

– Nu-ţi face griji, îi spuse Scott Baker. Nu vom spune nimănui. De curiozitate însă, aveai de gând să vinzi documentele la *The Journal*? Ei nu plătesc prea bine pentru genul acesta de lucruri, nu suficient cât să merite, oricum. Sau ţi-ai imaginat că vei depune mărturie în faţa Congresului şi vei merge la *60 Minutes*[1]?

[1] Emisiune de ştiri difuzată de reţeaua de televiziune CBS (n.tr.)

Unii indivizi înțeleg că atunci când sunt de vârsta ta trebuie să dovedească cu cât sunt mai isteți decât suntem noi, ceilalți.

Jonah scutură din cap.

– Eu doar... eu doar încercam să fac ce trebuia.

– Conștiința?! strigă Scott Baker, parodiind șocul. Asta nu vi se amputează în timpul facultății?

Îi aruncă o privire lui Doug Chen, dar acesta continua să scrie – Scott Baker păru aproape dezamăgit că Doug Chen nu râsese.

– În orice caz, Jonah, continuă Scott Baker, mai e ceva. Știi scena din filme în care polițistul trebuie să predea insigna și arma?

– Da, răspunse Jonah, fără să priceapă.

Apoi îi pică fisa. Scott Baker îi confirmă, dând aprobator din cap. Jonah duse mâna la buzunar și apoi deschise portofelul – scoase de acolo cardul de credit corporatist și permisul de identitate pentru accesul în clădire, apoi le puse pe suprafața fără pată a biroului lui Chen.

– Nu e nimic în neregulă cu cardul, nu? zise Scott Baker.

– Nu. Vreau să spun... secretara mea e cea care se ocupă de chitanțe...

– Nu te acuză nimeni, sunt doar curios. Oricum vom verifica. Urmă o pauză, apoi adăugă: Și BlackBerry-ul, zise Scott Baker.

Jonah își vârî mâna în buzunar și puse telefonul pe birou – ezită un moment, apoi își trase mâna.

– Deci... asta-i tot! îi spuse Scott Baker. Acum, dacă îmi permiți o sugestie personală... Cu nasul spart și cu încercarea de diseminare ilegală de documente urmată de concediere, pari să fii un bărbat căruia i-ar prinde bine o vacanță. Așa că ia-ți cele trei salarii, ieși din Dodge, bea câteva Mai Tai-uri[1] și încearcă să te adaptezi la lucruri așa cum sunt ele, nu așa cum ți-ar plăcea ție să fie. Iar când vei avea din nou capul pe umeri, poate că vei încerca din nou să ai o carieră juridică mai puțin ambițioasă. Federalii angajează mai tot timpul.

[1] Cocktailuri cu rom, lichior Curaçao și suc de limetă (n. tr.)

Jonah continuă să se uite la BlackBerry-ul lui. Era ca şi cum amputaţia pe care şi-o imaginase mai devreme devenise acum efectivă, iar el fusese lăsat, nenorocit, să se zgâiască la membrul abandonat.

– Îmi pare tare rău, zise Jonah. Îmi pare foarte rău.

Şi apoi fu nevoit să lupte cu un alt acces lacrimogen.

– Ei bine, zise Scott Baker, aminteşte-ţi asta atunci când cineva îţi va spune să faci ceea ce este corect.

Apoi râse, şi poate că şi gura lui Doug Chen se mişcă o jumătate de centimetru.

Când Jonah se întoarse în biroul lui, Dolores continua să lipsească de acolo. Presupuse că aşa era cel mai bine. Îşi dădu seama că ea fusese cea care îl sunase pe Scott Baker sau pe oricine ar fi fost atunci când venise el la birou – nu se putu abţine să nu vadă în asta un gen de trădare. Însă ştia, desigur, că ea nu-şi făcuse decât datoria: în plus, zău aşa, ce altceva fuseseră ei doi unul pentru celălalt, în afară de doi oameni care îşi făceau serviciul în acelaşi loc şi care nu se plăcuseră niciodată prea mult?

Văzu că cineva îi pusese pe birou un Post-it – pe care, cu un scris de mână pe care nu-l recunoscu, citi textul: „Te aşteaptă lumea la recepţie". Probabil că era securitatea, presupuse el. Se gândi că ei s-ar fi putut scuti totuşi de necaz. La urma urmelor, deja îi eliberaseră biroul, deja aveau semnătura lui pe documentele de castrare, căci le cedase din cariera lui la Cunningham Wolf tot ce doriseră ei să fie de cedat. Şi ei chiar credeau că după ce semnase acel document, mai avea puterea de a face o scenă?

Trecu cu privirea prin birou, dar nu găsi nimic care să merite să fie salvat – nu vedea la ce i-ar fi folosit cotoarele biletelor aparent norocoase la Knicks sau un mouse pad în plus. Pentru o clipă aruncă o privire către diploma lui de jurist înrămată (Columbia, '05) şi decise că pur şi simplu ar fi fost prea patetic să iasă cu ea sub braţ. Când fu pe punctul de a pleca, observă că avea un mesaj nou pe telefonul de pe birou, de pe numărul de telefon de la serviciul Sylviei. Cu un entuziasm şi o

speranţă pe care ulterior avea să le găsească stânjenitoare, apucă telefonul şi verifică mesajul: „Bună, sunt Linda de la biroul doamnei Quinn. Doamna Quinn m-a rugat să stabilesc cu dumneavoastră modalitatea prin care ar putea să-şi ridice efectele personale de la dumneavoastră. Dacă aţi putea să mă sunaţi pentru a-mi comunica o dată care v-ar conveni, aş putea trimite după ele..." Închise. O pusese pe secretara ei să îl sune. Era, fără niciun dubiu, foarte tipic pentru Sylvia. Ştia – de la ea – că nu aveau să urmeze mesaje vocale lacrimogene, confesiuni nocturne, remuşcări sau regrete. Orice lacrimi sau regrete ar fi existat, ea avea să fie, indiferent de rezultate, prea mândră, prea puternică, prea deşteaptă pentru a le împărţi cu el. Şi, deodată, simţi un imbold puternic să o sune şi să-i spună că era cea mai curajoasă persoană pe care o cunoscuse vreodată.

Merse atât de departe încât ridică receptorul înainte de a-şi da seama că n-ar fi avut niciun rost. N-ar fi trecut niciodată de căsuţa ei vocală – n-ar fi trecut niciodată de Linda. Şi, la urma urmei, de ce i-ar fi păsat ei, acum, cât de curajoasă credea el că este?

Încercă să nu-şi intersecteze privirea cu nimeni în timp ce străbătea culoarul spre ascensoare. Presupuse că în acel moment ştiau cu toţii – şi chiar n-ar fi putut face faţă, indiferent ce reacţii ar fi avut ei faţă de el sau asupra cărora s-ar fi fixat ei. Nu voia să vadă stânjeneală, de dragul lui, nu voia să vadă remuşcări nesincere, nu voia să vadă satisfacţie abia disimulată – pentru că exista un nou-venit, un rival mai puţin cu care să aibă de-a face. Nu voia să-i vadă goi din nou.

Traversă holul şi deschise uşa de sticlă care dădea în zona de recepţie, întrebându-se cum s-ar fi purtat cu el cei de la securitate (nepoliticos? cu deferenţă? Nu mai fusese niciodată escortat afară de cineva până atunci), şi atunci văzu că nu cei de la securitate îl aşteptau, ci verişoara lui, Becky, înfăşurată într-un fel de şal, cu ochii acoperiţi de ochelari mari, negri; logodnicul ei, Danny, îmbrăcat într-un costum negru, îngrijit, cu mâinile în şolduri, de parcă ar fi proiectat ceva – Jonah se îndoia că Danny ştia măcar ce – şi colega de cameră a lui Becky,

Aimee, care ţinea un braţ în jurul lui Becky şi se uită urât, dispreţuitor, spre Jonah atunci când acesta îşi făcu apariţia. Era un tablou atât de straniu, încât la început habar n-avu ce să spună. Femeia care stătea la recepţie arunca spre grup priviri curioase, furişe – încercând, după toate aparenţele, să-şi imagineze cum se potriveau toţi acei oameni.

Însă, după uluirea iniţială, Jonah înţelese foarte bine pentru ce veniseră – în loc să înceapă conversaţia, se întoarse spre recepţioneră şi o întrebă:

– Angelica, nu?

Aceasta era o tânără îndesată, cu părul lung şi negru, îmbrăcată într-o bluză roz; ea dădu din cap afirmativ, încurcată şi clar surprinsă de faptul că, dintre toţi cei adunaţi acolo, ea era cea pe care o alesese el să i se adreseze.

– Îmi pare rău că n-am contribuit la cadoul pentru ziua ta.

– E în regulă, spuse ea repezit.

Ea îi aruncă acum o privire care sugera că el ar fi putut să fie cumva deranjat la cap. Se întrebă dacă Dolores îi spusese ceva, apoi îşi aminti de bandajul de pe faţă.

Ridică din umeri, apoi se întoarse spre ceilalţi.

– Înţeleg că urmează felicitările!

Îşi dădu seama imediat că era o glumă nesărată – şi, dacă nu şi-ar fi dat seama, privirile de pe chipurile lor, mânioase, dezgustate, respectiv deprimate, i-ar fi spus cu precizie asta. Dar găsi că situaţia era, în cel mai bun caz, absurdă – deşi era evident că nimeni altcineva nu era pregătit s-o vadă în felul acesta, şi chiar nu-i putea învinovăţi.

– Asta e? Ţie ţi se pare o glumă bună? începu Aimee. Nu înţelegi că e vorba de sentimentele oamenilor? Şi, mai mult, ei sunt rudele tale! Adică... vorbeşti serios? Există asemenea oameni pe lume? Serios? Uau! Vezi tu? Uau!

– Jonah, începu Danny cu o voce care, deşi severă, sugera că el este pregătit să fie rezonabil – Jonah găsea că era imposibil să-l ia în serios chiar şi dacă mâinile lui nu rămâneau puse în şold. Poate că ai avut un motiv întemeiat să spui *minciuna pe*

care ai spus-o, zise el, cu un accent deosebit pe ultimele cuvinte. Sau poate că n-ai avut un motiv întemeiat pentru *a minți*. Dar trebuie să-ți dai seama cât de mult rău a făcut *minciuna* ta.

Părea că încearcă să-i comunice lui Jonah direcția pe care se aștepta s-o adopte în acest punct – dar, dacă așa era, Danny nu era foarte subtil în legătură cu subtilitatea.

– Vreau să spun că verișoara ta a suspinat ore în șir, zise Aimee. Măcar asta înseamnă ceva pentru tine?

Ea continua s-o susțină pe Becky cu un braț – aceasta își ținea ochii acoperiți și fața plecată spre podea. Jonah reușise cumva să nu o privească îndeaproape până atunci. Purta un hanorac supradimensionat și, de la acesta în jos, văzu că era îmbrăcată cu pantalonii de pijama. Înțelese cât de umilitor trebuie să fi fost pentru ea să vină astfel îmbrăcată – cât de umilitor trebuie să fi fost totul pentru ea: să primească e-mailul, să-i spună lui Aimee, să vorbească cu Danny. Văzând-o așa – de parcă rămăsese incapabilă să se îmbrace, ca o consecință a acțiunilor lui –, brusc deveni totul foarte dureros pentru el și îi arătă că, dacă pentru el încercările lui de bunătate făcuseră atât de puțin, pentru ea făcuseră și mai puțin.

– Becky, pot să vorbesc cu tine singură un minut?

Ea nu-i răspunse.

– Nu cred că e o idee bună, zise Danny.

– Zău? întrebă Jonah, cu un dezgust fățiș.

Remușcarea groaznică pe care o resimțea declanșase un dispreț pe măsură pentru Danny – pentru rolul lui în toate acestea.

– Se pare că ai fost rănit, se oferi Danny cu o explicație. Poate ai o... *comoție?* adăugă el prevenitor.

– Nu, n-am nicio comoție, am nasul spart. Se întoarse spre Aimee și adăugă: Lasă-mă cinci minute.

Dar, evident, Aimee și Danny erau în acel moment membri ai unei conspirații, complotând pentru binele unei fete care – Jonah chiar putea să creadă acum, după fața ei cenușie și după silueta ei chircită – într-adevăr se tăiase singură un timp, căci Aimee spuse imediat:

– Niciunul dintre noi nu mai vrea să-ți asculte prostiile. Nu știu dacă ești vreun psihopat sau ce naiba ești, sau dacă ai o idee tare, tare idioată despre ce ar putea fi amuzant, dar ceea ce trebuie să faci acum este să recunoști că tot ce ai afirmat în e-mailul acela a fost o minciună.

Se uită la fața ei – îmbujorată, cu ochi mânioși, hotărâtă. Dacă juca teatru, era unul bun – dar nu, conchise el, probabil că Danny o convinsese și pe ea. Sau, mai degrabă, nu avusese nevoie să fie convingător – era vorba doar de faptul că niciunul nu-l credea pe el.

– Uite, zise Danny. Poate că vineri seara erai varză sau poate că se întâmplă altceva cu tine, dar trebuie să pricepi că a face lucruri precum cel pe care l-ai făcut – așa, din senin, din iarbă verde, fie că glumești, fie că nu, Jonah – dovedește că purtarea ta e total greșită.

De fapt, în timp ce rostea aceste cuvinte, reuși să îi susțină privirea lui Jonah și chiar cu o aproximare rezonabilă a convingerii. Jonah ar fi putut fi impresionat dacă n-ar fi fost, în egală măsură, consternat.

– Tot ce vrem, singurul motiv pentru care ne aflăm acum aici, continuă el, este ca tu să recunoști că ceea ce ai scris în acel e-mail nu e adevărat, așa încât Becky să audă cu propriile urechi și să putem da uitării tot ce s-a întâmplat.

Jonah se uită din nou la Becky – ea stătea în continuare cu ochii în pământ, însă gura și obrajii i se mișcau, de parcă ar fi luptat cu suspinele pe care le menționaseră ei.

– Haide, îi zise Aimee. Nu fi ticălos! Bine?

Cu această ultimă întrebare privirea i se schimbă și o altă formă de apel pătrunse în ea: mai sinceră, mai puțin ostilă. Poate că era și ea implicată – nici chiar Danny nu-și dădea seama dacă era. Subit, îi trecu prin minte că întreaga scenă avea straturile de inducere în eroare care se suprapuneau la un proces din instanță.

– Ea nu se va opri din plâns. Bine? repetă Aimee.

– Chiar nu puteți să faceți așa ceva aici, interveni acum Angelica de după biroul de la recepție. Va trebui să plecați cu toții.

– Hai să fim de acord să dăm totul uitării, zise Danny.

Jonah se uită la Becky. Nu era deloc bine, se gândi el, că nu ajunsese să o cunoască mai serios.

– E doar o glumă proastă, îi zise el, uitându-se spre părțile chipului ei pe care le putea vedea. Ce-ar fi să uităm totul?

Aimee o trase puțin mai aproape.

– E în regulă, scumpo? Putem să mergem acasă acum?

Becky mișcă din cap într-un mod care probabil semnala acordul, iar Aimee începu imediat să apese pe butonul ascensorului, în mod repetat. Jonah crezu că vede pe chipul lui Danny, doar preț de o secundă, un licăr de ușurare sau de recunoștință – o recunoaștere a ceea ce știau amândoi că este adevărat –, dar se întoarse cu spatele înainte să evolueze în ceva mai mult decât un licăr; lui Jonah îi trecu prin minte că erau lucruri pe care Danny nu le recunoștea nici măcar în sinea lui. Danny ocupă o poziție în spatele celor două femei, cu fața spre ascensor, așteptând și el. Evident că nu mai era nimic de spus – și Jonah înțelese că, atunci când ai parte de târgul pe care l-ai vrut, nu aștepți ca cealaltă parte să se răzgândească.

Într-un final, ușile ascensorului se deschiseră și, în timp ce Aimee făcea un pas înainte, Becky rămase în locul în care stătea și se întoarse cu fața spre Jonah.

– Să ieși din viața mea, Jonah, îi zise ea.

Apoi, cei trei intrară în lift și ușile se închiseră. Jonah așteptă câteva minute, dându-le timp să traverseze holul, ca să urce într-un taxi. După o vreme, Angelica îl întrebă:

– Era adevărat?

El o privi.

– Da, îi răspunse el. Era.

Angelica dădu din cap a încuviințare.

– Ce a...

Apoi, telefonul de pe biroul de la recepție începu să sune.

– Cunningham Wolf, răspunse ea. Îhî, eu sunt... Nu, de fapt, el e, hmm... Se întoarse cu tot cu scaun cu spatele la el, după care continuă, pe un ton scăzut: E chiar aici, la drept

vorbind, n-ați vrea dumneavoastră să... mmm... zău? În regulă, așa voi proceda... Domnule Jacobstein? i se adresă ea. Trebuie să părăsiți incinta imediat, altfel noi vom...

Jonah apăsă butonul de comandă al ascensorului – când acesta sosi, urcă în el și coborî până în holul central de la intrare.

După-amiaza se apropia de mijlocul intervalului – orice ar fi simțit Jonah în dimineața aceea în legătură cu temperatura zilei fu urmat de o căldură adevărată de 35 de grade Celsius – nediminuată de vânt, neîncărcată de umiditate. Părea să se adune în așchii strălucitoare și în felii de soare pe toate suprafețele de metal – hidranți, cupolele mașinilor parcate, portdrapelele orizontale de la intrările în clădirile din centrul orașului –, părea să se adune într-un strat uniform deasupra trotuarului și deasupra străzii. Jonah rămase acolo timp de mai multe minute până să observe că transpirase prin bandaj, care îi atârna acum pe obraji. Dar nu schiță niciun gest pentru a-l aranja. Rămase unde se afla, la doar câțiva metri de intrarea de la numărul 413 de pe Lexington Avenue. Când părăsise clădirea, privind în susul și în josul străzii – care se întindea în ambele direcții până în puncte tremurat-nedesluşite din pricina căldurii –, fu izbit de o dilemă nefamiliară, una pe care nu-și mai amintea să o fi întâlnit vreodată în viața lui de până în acel moment: nu avea unde să se ducă.

„Noi", îi spusese Angelica – „noi". Se tot gândi la acest lucru, din nou și din nou. Aproape instantaneu, Cunningham Wolf devenise „noi", iar el devenise domnul Jacobstein – un nepoftit, pentru ei echivalentul unui străin. Și la fel stăteau lucrurile și cu Becky, Danny și Aimee: el fusese parcă împins printr-o membrană permeabilă și ei se transformaseră în ceva nou fără el – sau poate în ceva care era la fel fără el: o familie. Danny și Aimee erau familia lui Becky, iar el era ticălosul pe care trebuiau să-l înfrunte făcând front comun.

Oare trebuia să se întoarcă acum în Roxwood? se întrebă el. Să se mute înapoi cu mama lui? Pe lângă faptul că ideea părea cum nu se poate mai deprimantă, știa că, mai presus de orice, ei

nu i-ar fi făcut bine deloc ca fiul ei adult să se mute, deodată, înapoi în casa ei. Era o persoană anxioasă: și-ar fi petrecut o mulțime de timp întrebându-l dacă este bine și insinuând, deloc subtil, că influența tatălui său se simțea în orice poveste ar fi inventat el pentru a-i explica ce naiba căuta acolo. Nici ideea de a se muta cu tatăl lui nu îi prea surâdea: nu i-ar fi plăcut să se afle pe canapeaua din apartamentul tatălui lui atunci când acesta ar fi venit acasă cu femei și nici tatăl lui nu l-ar fi vrut acolo. Era un fapt bine stabilit acela că el și părinții săi erau trei adulți care își trăiau viețile separat de mult timp.

Doi bărbați care râdeau se șterseră de el în treacăt și intrară în hol. Erau bancheri de la etajele superioare – Jonah era sigur, întrucât îi văzuse, nu numai o dată, alergând goi în jurul copacului din holul de la intrare în ziua în care își primeau bonusul. Îi urmări cu privirea ducându-și servietele, cănile de cafea, BlackBerry-urile, trecând de copac și urcând în lift. Când dispărură, privirea îi rătăci asupra copacului: ca întotdeauna, frunzișul acestuia era de un verde strălucitor, iar trunchiul lui gros și răsucit evoca trăinicia imuabilă. Mereu văzuse copacul ca fiind un simbol pentru ceva, îi trecu lui prin minte – deși nu ar fi putut spune ce anume. Nu era neapărat ceva de admirat, deși nu era nici ceva care să fie desconsiderat. Dar era ceva din ceea ce își imaginase el că va face parte întotdeauna. Presupuse, în cele din urmă, că avusese un fel de credință în copac – o credință care fusese greșit plasată. Nu ar fi bănuit nicicând fragilitatea locului său între lucruri.

Lent, albastrul bogat al cerului de vară se subție – soarele se lăsă mai jos, umbrele se alungiră, căldura se mai îmblânzi și toți cei care fuseseră nevoiți să iasă începură să sufere mai puțin. În cubicule, oamenii priveau ceasurile din colțul drept al monitoarelor târându-se spre ora 18. Penn Station și Grand Central, precum și toate celelalte stații se umplură de oameni care se îndreptau spre case – cei mai precauți deciseră că era timpul să părăsească Central Park. Piatra piațetei din fața clădirii în care lucra Zoey începu să împrumute nuanțele portocalii-deschise ale amurgului din New York: amalgamarea tuturor luminilor

farurilor, a luminilor fluorescente din ferestrele birourilor, a vârfurilor incandescente ale țigărilor și a reclamelor cu neon, mari și mici, și – undeva dincolo de orizontul clădirilor, undeva peste Hoboken, își imagină Jonah – apusul de soare.

Ajunsese în piațeta din fața clădirii de birouri în care lucra Zoey de câteva ore; se așeză pe una dintre jardinierele de flori care o înconjurau. Piatra jardinierei era fierbinte, iar muchia acesteia îl apăsa inconfortabil în fese, dar într-un final fu prea obosit pentru a mai putea sta în picioare, care îl dureau; mintea nu i se mai putea concentra, iar durerea din nas devenea tot mai insuportabilă cu fiecare respirație. Ar fi sunat-o, desigur, dar numărul ei, toate numerele ei erau ascunse în BlackBerry-ul lui, care se găsea acum pitit în birourile de la Cunningham Wolf, într-un sertar din biroul lui Doug Chen, își închipui el – în maniera în care profesorii păstrează dulciurile și revistele pe care le confiscă, se gândi el. Nu avea altă soluție decât să o aștepte.

Amurgul de vară cedase acum aproape în totalitate în fața serii, iar el încă n-o văzuse. Ceva mai devreme, traficul pietonal din piațetă se aglomerase pe măsură ce oamenii își încheiaseră programul, plecând singuri sau în grupuri mici – dar, până în acel moment, aproape că se golise. Poate că o ratase, se gândi el îngrijorat, sau poate că nu fusese deloc la serviciu în ziua aceea. Curând avea să fie nevoit să o caute la ea acasă – dar, dacă ea era acolo cu Evan, poate refuza să îi deschidă.

Îndepărtându-se de numărul 413 de pe Lexington, fără vreo destinație clară în minte – trecând în revistă ceea ce devenise viața sa –, i se păru din ce în ce mai mult că relația cu Zoey fusese cea mai sinceră pe care o avusese. Da, fuseseră o mulțime de prostii în decursul anilor (din partea amândurora, deși el își dădea clar seama că mai mult din partea lui). Însă, chiar în ciuda tuturor prostiilor, el crezuse mereu că exista o atracție fundamentală între ei – o înțelegere –, chiar și atunci când se despărțeau, chiar și atunci când nu își vorbeau. Și doar acum, după tot ce i se întâmplase în ziua aceea, își dădu seama cu adevărat cât de prețioasă era. Adesea i se păruse tare prostesc, foarte nebunesc felul în care

continuau să se întoarcă unul la celălalt, iar și iar, de parcă de data asta sau de o altă dată aveau să găsească o cale să fie împreună – și care să fie sustenabilă – sau aveau să fie împreună în felul în care fuseseră la început. Dar acum înțelegea că exista un gen de devotament față de ceva din ea, ba chiar un fel de bravură.

Și atunci o văzu: o siluetă subțire, mai recognoscibilă după constituție și după mers decât după ceea ce reușea să vadă din chipul ei, în ceea ce mai rămase din lumina amurgului. Ea traversă spre centrul piațetei, se opri, dar nu vârî imediat mâna în poșetă, așa după cum s-ar fi așteptat el, în căutarea unei țigări. Rămase nemișcată preț de câteva clipe, apoi duse mâna la gură, imediat sub nas, o lăsă acolo – cu sprâncenele încruntate într-un soi de concentrare delicată, de parcă, se gândi el, ar fi încercat să-și amintească ceva, să alunge un gând răzleț. El identifică ceva tandru, înduioșător, în felul în care stătea ea acolo, în mijlocul piațetei. Și, subit, avu impulsul de a o lăsa pur și simplu în pace, după cum promisese. Dar, se gândi el, dacă ei ar mai încerca încă o dată, dacă n-ar fi fost prea târziu...

Ea își lăsă mâna în jos, făcu câțiva pași în traversarea piațetei, apoi se dădu câțiva pași înapoi – el bănui că era o reacție la vederea feței sale bandajate. Apoi ea îl recunoscu și își împreună sprâncenele, surprinsă și îngrijorată, dar păru să-și reprime, aproape în mod conștient, expresia și gândurile, oricare ar fi fost cele care o inspiraseră, iar fața ei oglindi o iritare evidentă. Grăbită, dădu să se îndepărteze.

– Zoey, stai, îi zise el, luându-se după ea. Trebuie să vorbesc cu tine.

Ea nu se opri. Lui îi trecu prin minte, în timp ce o urmărea prin piațetă, cât de diferită era această întâlnire de ultima pe care o avuseseră acolo, cât de inversate erau circumstanțele și intențiile lui. Se gândi că prezența lui acolo în vinerea care trecuse cu scopul de a rupe relația cu ea semăna cu privitul propriei reflexii într-o apă – sau, mai degrabă, i se păru lui, cu reflexia în sine, ca și cum ar fi privit în sus, la el însuși. Cine s-ar fi gândit că o viață se putea dezintegra atât de rapid?

– Zoey, te rog, o strigă el, încercând să țină pasul cu ea; îi era greu să meargă repede, căci simțea un junghi de durere în nas cu fiecare pas pe care îl făcea.

– Am o bănuială despre ce ai pățit la nas, murmură ea, continuând să meargă.

Traversară marginea pieței, iar el o urmărea acum pe trotuar.

– Te rog, acordă-mi o secundă, îi ceru el. Zoey, eu... eu... eu...

Dar ce-ar fi putut să-i spună astfel încât să demonstreze că de data aceea avea să fie altfel? Că el n-avea s-o dea din nou în bară, așa cum o făcuse mereu, așa cum o făcuse chiar și cu o zi în urmă, în apartamentul ei?

– Vreau să mă căsătoresc cu tine! fu ideea care îi veni.

Nu plănuise să spună asta, dar când vorbele îi ieșiră de pe buze, el se gândi: da, asta era ceea ce ar fi trebuit să facă.

– *Jesu Christo,* murmură Zoey ca răspuns, continuând să meargă.

– Vorbesc serios! zise el. Trăiam într-un mod greșit, acum înțeleg, dar pot să schimb asta, vreau să schimb! Vreau să fiu orice vrei tu, jur, vreau să am o familie, vreau să am copii cu tine. Copii evrei! Vreau ca ei să aibă bar mitzvahuri, vreau să mâncăm cușer, vreau să ne petrecem vacanțele în Israel, vreau...

Știa că bate câmpii – până și lui îi suna nebunește – și înțelegea cât de nebun arăta, după felul în care toți cei pe lângă care treceau îi aruncau priviri penibile mumiei urlătoare care o fugărea pe trotuar pe tânăra femeie, dar el continuă: fiecare mișcare a gurii îi dubla durerea din nas, dar continuă să vorbească.

– Vom locui la casă. Între vecini. Vom pleca din New York.

– Mie îmi place New Yorkul, îi răspunse ea, fără să-l privească.

– Yonkers, îi propuse el. Aș putea practica avocatura acolo. Sau în orașul de unde ești tu, ne vom întoarce în Larchmont.

– O, acum devine cu adevărat romantic.

– Te rog, Zoey, te rog! strigă el, și ceva din tonul lui – disperarea sau poate faptul că acea disperare era atât de totală și de dezinhibată – o făcu să se oprească, în sfârșit, deși nu se uita la

el, ci continua să privească în altă parte, cu brațele încrucișate la piept, cu poșeta legănându-i-se în mână. Își dădu seama că ea stătea sub un stâlp de iluminat public aprins, că pe toată strada erau aprinse luminile.

– Știu că am făcut greșeli, îi zise el.

Nu era sigur la care greșeli se referea în mod deosebit, dar, fără îndoială, fuseseră multe.

– Și vreau să știi cât de rău îmi pare pentru tot, pentru fiecare lucru în parte. Zoey, eu niciodată... eu n-am înțeles niciodată...

Și, de dragul lui însuși, își dori foarte tare să poată să-și încheie propoziția: dar adevărul era că se simțea mai neînțeles ca niciodată.

– Știu că, atunci în septembrie...

– Te rog, nu, îi spuse ea, clătinând din cap.

Umbrele dese aruncate de becul de deasupra capului ei îi traversau chipul în timp ce se mișca înainte și înapoi, așa încât nu i se putea desluși decât conturul – intermitent și indistinct – al buzelor, al ochilor, al nasului.

– Putem s-o luăm de la început, îi zise el. Ar putea fi precum începutul.

Dar ea continuă să clatine din cap.

– Căsătorește-te cu mine, îi propuse el. Te rog, Zoey. Ești ultima mea speranță.

Probabil că ea nu intenționase să-l lovească drept în față – totuși, după cum avea să raționeze el ulterior, era o poșetă mare, era un bandaj mare –, dar putea foarte bine nici să nu-l lovească deloc. În orice caz, în clipa următoare tot capul îi explodă de durere – se ghemui la pământ, cu genunchii la piept, ferindu-și fața cu antebrațele, de parcă ar fi vrut să sară ca o ghiulea într-o piscină.

– Vezi tu... Îmi pare rău, îi spuse ea, fără prea multă convingere.

Când durerea îl mai lăsă puțin, el reuși să spună:

– Ai să te mai gândești la asta?

Ea râse. Trecuse mult timp de când o auzise râzând ultima oară; și își dădu seama că din nou nu făcuse lucrurile bine.

– Iată cum văd eu lucrurile, îi răspunse ea. *Schlampe* a aflat că ești un crai și te-a pocnit cu pantoful ei Louboutin. De vreme ce sunt absolut convinsă că numele meu va apărea între voi, iar și iar, de acum înainte și, aș paria, voi fi ponegrită fără milă, te rog să-i menționezi că eu mi-am închipuit mereu că ea e genul de femeie care poartă pantofi frumoși. Cât despre mine, m-am lăsat de fumat, am mâncat napi la prânz și nu mai am de gând să fiu fata la care dai fuga atunci când relația ta adevărată se complică prea tare și ai chef de cineva cu fix zero pretenții și așteptări. Și da, ai fost acea persoană pentru mine atunci când am vrut asta, dar ideea e că nu mai intenționez de acum să vreau asta, căci am aflat că nu e bine pentru mine. Iar într-o bună zi, un bărbat pe care eu îl voi iubi mă va cere de soție și o va face din tot sufletul, iar când se va întâmpla asta, știi ce *nu* îmi va spune el? Nu îmi va pune „Ești ultima mea speranță". Și sper să nu uiți, Yonsi, că pentru noi, fetele, asta nu e căutuși de puțin flatant.

El își ridică fața pentru a încerca să-i răspundă, însă văzu că ea nu se uita deloc la el – își ținea bărbia înclinată spre umăr.

– Adevărul e că am încetat să mai sper că vei conteni vreodată să devii un ticălos și mai mare decât ești. Ce vreau să spun e că, dacă tot ce vrei tu e să fii un avocat corporatist care își înșală iubitele, de ce ar trebui să cred că se va termina altfel? Și, cu siguranță, ăsta nu e genul de tată pe care să mi-l doresc pentru copiii mei evrei. Dar zău, dacă asta e ceea ce vrei, există o mulțime de *Schlampe* evreice. Și, cum este evident că eu nu vreau să mă bag în așa ceva acum, adică refuz complet, hai să recunoaștem că atunci când vine vorba de bebeluși evrei, trenul nostru a plecat acum zece ani.

El remarcă familiarul tremur al frunții ei, care semnala că era posibil să înceapă să plângă – dar n-o făcu; în schimb, continuă să vorbească:

– Chiar contează că la început a fost destul de bine? Contează că am fost mai mult sau mai puțin îndrăgostită de tine

timp de un deceniu? Nu știu. Poate doar teoretic. Dar practic, se pare doar că... Se pare că...

Era ca și cum forța care îi propulsase discursul până atunci cedase brusc. Mai liniștită, mai tristă – și, de asemenea, cu un soi de încurcătură, de parcă ceea ce spunea o lăsa perplexă –, ea reluă:

– Yonsi, ai spus că vrei să te căsătorești cu mine. Mi-ai vorbit despre dorința de a avea copii cu mine... Și mă cunoști mai bine decât oricare altă persoană din lumea asta...

Acum ea începu să plângă, deși cu o ușurință pe care n-o mai văzuse niciodată până atunci: lacrimile – în șiruri fine, delicate – îi alunecau tăcute pe obraji. El se ridică încetișor în picioare, întinse mâna ca s-o mângâie pe umăr, dar ea se trase, ferindu-se de mâna lui. Nu părea dispusă să-i întâlnească privirea – se uita țintă spre un punct de pe trotuar, situat exact înaintea botului ascuțit al pantofului ei.

– Am încercat să mă schimb, îi spuse el. Habar n-ai... cât de mult vreau să mă schimb.

Nefericită, ea scutură din cap înspre trotuar.

– Nu înțelegi? Nu vreau să te schimbi! Yonsi, niciodată n-am vrut să te schimbi...

Ea încetă apoi să mai scuture din cap; oftând, trase aer pe nări.

– Doar că... de ce trebuie să fii atât de egoist? Ești atât de afurisit de egoist...

– Am încercat să... vreau să fac lucrurile cum trebuie!

În cele din urmă, ea îl privi – cu ironie, cu regret, cu o afecțiune plină de îngrijorare, cu dispreț.

– Jonah, asta a fost ideea ta de a face lucrurile cum trebuie?

El nu știu ce să îi spună – și simți că n-ar fi trebuit să mai spună nimic altceva. Și, ca și cum ea ar fi acceptat asta, își șterse repede cu degetele lacrimile de pe față și își ridică poșeta pe umăr. Deși știa că ea are dreptate – în legătură cu toate –, ideea de a avea parte de aceste ultime cuvinte era mai mult decât ar fi putut el suporta.

– Te-am văzut stând în piaţetă, îi spuse. Erai atât de frumoasă. Ce făceai acolo?

Ea zâmbi, mai mult în sinea ei – slab, blând.

– Mă rugam, îi răspunse. Nu vreau să fiu mereu atât de speriată.

Pentru un moment, ea păru să transforme zâmbetul într-un asemenea mod, încât deveni propriul lui obiect – după care se îndepărtă.

El o privi plecând, până ce creştetul ei, ultimul lucru pe care îl mai văzu din ea, se pierdu în mulţimea de pe trotuar şi avu senzaţia, pe măsură ce ea dispărea, că cea din urmă şi cea mai preţioasă bucată din viaţa lui tocmai plutise departe, pierzându-se dincolo de orizont.

Era seară deplină – strada privită de Jonah era o defilare de uşi şi de lumini, de taxiuri şi de vitrine de magazine luminate. Va fi bine, îşi spuse în sinea lui. Va fi bine. Nu ştia de ce gândea astfel, nici nu-şi putea imagina ce curs urmau să ia evenimentele pentru a fi bine. Nici măcar nu mai ştia cum avea să arate acest „bine". Acest gând, că avea să fie bine, era, îşi dădu el seama, un soi de consolare reflexivă – o ultimă apărare –, mângâierea pe care o oferi – o oferi altcuiva, ţi-o oferi ţie – atunci când nu mai există o altă mângâiere. Va fi bine: şi asta, înţelese el, era un soi de credinţă – o credinţă neclintită: că, printr-o oarecare calitate imuabilă a evenimentelor, ceva tolerabil avea să se ivească. Era credinţa norocoşilor – cei pentru care lucrurile fuseseră întotdeauna bune până atunci. Era credinţa lui Aaron Seyler, a lui Philip Orengo, a tuturor celorlalţi care, îi trecu lui prin minte, treceau zilnic pe lângă copacul din holul clădirii de la numărul 413 de pe Lexington Avenue, era credinţa tuturor celor care nu simţeau că au nevoie de o credinţă, indiferent care – tocmai fiindcă, orice s-ar fi întâmplat, avea să fie bine – sau, mai exact, avea să fie bine pentru ei. Era o credinţă, descoperea Jonah acum, pe care nici măcar nu observai că o ai până ce nu o pierdeai.

Înțelese – cu o claritate absolută a percepției, neumbrită nici de speranță, nici de mila față de sine însuși, o claritate pe care era conștient că arareori și-o îngăduise – că lui nu avea să i se ceară niciodată să se întoarcă la Cunningham Wolf; că propria carieră de avocat într-o mare firmă de avocatură se terminase; că Sylvia nu avea să mai vorbească niciodată cu el; că reușise să o trădeze pe Becky, nu o dată, ci de două ori; că Zoey avea dreptate să creadă că îi era mai bine fără el. Nu, își zise în sinea lui, nu avea să fie bine – cel puțin, nu avea să fie pentru el. Și orașul New York păru să fie deodată, în timp ce el privea în jurul său, așa cum era descris de cei care nu locuiau acolo: vast și tulburător.

Se întoarse și porni în direcția opusă față de cea în care plecase Zoey și, mergând, auzi – slab la început, dar pe măsură ce asculta – adunându-se, acumulându-se – un muget, o furtună – rostogolindu-se pe sub trotuar, rostogolindu-se pe cer – roșu, și azuriu, și verde diluat, scuturându-se pe fațadele clădirilor, scuturându-se pe șira spinării lui, huruind pe sub tălpile lui, în fragmentele spulberate ale nasului său – și atunci văzu ploaia, huruitoare, fierbinte, neîncetată, și pe toate persoanele prinse în ea – toate persoanele ude leoarcă, indiferent de hainele cu care erau îmbrăcate, indiferent dacă se aflau înăuntru sau afară – apa de pe pielea lor și apa din ochii lor, din ochii tuturor și din ai lui – implacabilă, furioasă, ineluctabilă – și căzând din ce în ce mai repede – mugetul acesteia crescând doar – până ce Jonah își acoperi urechile – apa bolborosind din canale și din gurile de metrou și izbucnind din hidranți, și împroșcând de pe ferestrele clădirilor –, iar apăsatul palmelor pe urechi nu făcea decât să amplifice zgomotul – până ce, în toiul mugetului, o voce, liniștită și mică, în vorbe pe care nu putu să le înțeleagă – și apoi în vorbe pe care reuși să le priceapă…

יונה הנני

Jonah: Iată-mă.

Du-te acolo și propovăduiește vorbele pe care ți le-am gravat în inimă.

Jonah clipi pentru a-şi alunga lacrimile. Inima îi bătea nebuneşte în piept, iar pulsul i se zbătea în urechi – avu senzaţia că se rostogoleşte şi se apucă de un stâlp de iluminat. Era o seară caldă de august în oraşul New York. Freamătul acestuia era previzibil, era întru nimic remarcabil: oameni în restaurante, oameni în taxiuri, sporovăieli pe trotuare, sporovăieli în baruri – unul voios, unul înnebunit, altul ascultând la un iPod, celălalt îndreptându-se spre o primă întâlnire sau spre recitalul de pian al unui copil, sau spre un meci de baseball, sau spre metrou. Însă, dacă ar fi privit mai îndeaproape, în ochii oricui, ar fi putut să vadă încă înfăţişarea ei – dacă ar fi ascultat, ar fi putut să audă încă mugetul ei: acea nevoie...

Şi atunci, Jonah o văzu pe Judith pentru prima dată.

Avea să treacă ceva timp până ca el să-şi amintească numele ei şi să rememoreze unde şi când mai văzuse acel chip până atunci – deşi sincronizarea, atunci când o pricepu, avea să fie, desigur, semnificativă. Dar, pentru moment, el ştiu doar că o recunoaşte pe femeia aceea ciudată – ciudată ca înălţime, ciudată ca nuanţe (pielea foarte albă, părul foarte negru, negrul ca de tuş al aluniţei), ciudată în privinţa nasului – nefiresc de simetric, în dezacord cu restul feţei –, ciudată pentru că purta o insignă cu un desen piramidal deasupra cuvintelor „Viitorul Las Vegasului" şi ciudată pentru că stătea în picioare – aşa cum stătea şi el –, nemişcată în mijlocul trotuarului, cu mâinile împreunate în faţa ei, privind lung în depărtare. Era îmbrăcată cu ceea ce Jonah ar fi putut recunoaşte ca fiind o rochie scumpă şi în ton cu moda, cu un imprimeu cu solzi de peşte argintiu cu albastru, iar el se gândi că detecta ceva în dezacord chiar şi în asta, prezenţa nasturelui nefăcând decât să sporească această impresie, de parcă bagajul ei fusese încurcat la aeroport şi ea era îmbrăcată în hainele altei persoane. Privea ţintă cu o asemenea intensitate, încât Jonah se întoarse să vadă la ce ar fi putut să se uite, dar se părea că nu era decât strălucirea blândă, ruginie a orizontului de la capătul lui Seventh Avenue. Se întoarse înapoi spre ea, încercând să-şi amintească unde o văzuse. Ea observă că o priveşte – îi aruncă o

privire, pentru o clipă, aparent fără prea mult interes, apoi se uită din nou la orice era ceea ce vedea ea sau nu vedea.

– Acela este sudul? întrebă ea deodată.

Vocea ei era groasă pentru o femeie, era precisă și cumva nediluată de intonația emoțională, ca și când interesul ei referitor la întrebare era pur factual.

El privi scurt în josul străzii.

– Da, acela este, îi răspunse el.

Ea încuviință cu o mișcare vagă a capului.

– Unde încerci să ajungi?

Însă ea nu-i răspunse. În timp ce privea țintă, ochii ei erau foarte negri și foarte liniștiți: exista, se gândi el, o rigoare simultană în privirea ei, ca și o anumită indiferență, o sugestie de ascundere – în profunzimea negrului lor – și, cu cât se zgâia mai mult, cu atât acea profunzime părea mărginită de – sau identică cu – o mare tristețe, așa încât Jonah crezu că era posibil ca el să nu fi atins încă marginea a ceea ce căutase toată noaptea. Nu considera că ar fi fost nevoie de un anume tip de văz pentru a percepe acea tristețe – avea senzația că era evidentă, odată ce începeai să te uiți. „Du-te acolo și propovăduiește vorbele pe care ți le-am gravat în inimă", gândi el. Nu era și ea, în felul ei, udă leoarcă, exact ca și el?

Și Jonah începu să râdă. Chiar avea de gând să propovăduiască cuvintele care îi fuseseră înscrise în inimă? se întrebă el. Râse și mai tare, iar nasul îl duru și mai mult, dar nu încercă să se abțină. Într-adevăr, se desfăta cu râsul. Ar fi vorbit despre o furtună necruțătoare, despre goliciunea universală? Și cu ce finalitate? Micul bine pe care încercase să-l facă – chiar dacă îl făcuse dintr-o pură teroare sau din egoism, după cum dedusese Zoey – distrusese cu adevărat tot ceea ce cunoscuse el în viața sa și poate distrusese chiar și viețile câtorva oameni. Iar acum îi era dat să facă și mai mult? Din ce? Cu coada ochiului o văzu pe femeie privindu-l nesigură și apoi întorcându-se și plecând, iar el avu senzația unei prevestiri rele, dar nu, se gândi el: la naiba cu copacii, cu spectacolele și cu goliciunea lor, pe care ei erau, în

mod evident, mult, mult mai fericiți să le ignore, așa cum o făcuse și el. La naiba cu toate, la naiba cu noțiunea că el ar fi putut avea ceva util să le spună sau, și mai absurd, să le propovăduiască, orice ar fi însemnat acel cuvânt. Și, se gândi el, râzând acum isteric: la naiba cu oricare ar fi fost puterea care concepea, de fapt, toate acestea drept o idee bună – cum ar fi fost înțelepciunea sau dreptatea.

Ba nu, se gândi el, nu va propovădui nimic. Tot ceea ce va face va fi să bea cocktailuri Mai Tai sau echivalentul acestora și să se adapteze lumii nu așa cum era, ci mai curând așa cum ar fi vrut cu toții să fie.

Și Jonah se decise că avea să-și ia o vacanță.

II. JUDITH ŞI REGELE

În primele săptămâni de după întoarcerea ei de la Paris, Judith locui la unul dintre hotelurile Hyatt din partea sudică a New Jersey-ului. Fusese nevoită să elibereze apartamentul pe care îl ocupase ca doctorand la Princeton, întrucât nu mai era doctorand, iar apartamentul era al universității. Hotelul Hyatt era doar un loc peste care dăduse după o oră de mers cu mașina în afara orașului și nu găsise niciun motiv anume ca să plece odată ce sosise acolo. Se trezea și alerga printre pinii care mărgineau parcarea hotelului; alerga până ce o dureau genunchii și îi sângerau tălpile și nasul – care nu se vindecase corespunzător –, până ce începea să transpire din cauza efortului de a respira. Se întorcea la hotel epuizată – probabil se culca la loc sau se înmuia în cadă o oră sau mai mult, până când picioarele ajungeau să o doară mai puțin. Exista și o chicinetă în cameră, unde își putea încălzi o supă sau putea fierbe paste pentru prânz. Nu o interesase niciodată în mod deosebit mâncarea – de mulți ani mânca în felul acesta, de fiecare dată când nu exista cineva prin preajmă – o Milim, o Claudette – care să o încurajeze să mănânce mai bine. După-amiezile urmărea telenovele – găsi intrigile gotice, desfășurate metodic, ciudat de captivante (sau așa își spuse în sinea ei), încercând să ignore impulsul reflexiv al minții ei de a le supune criticii poststructuraliste sau altei forme de critică. Serile obișnuia să bea sticle de vin pe care le cumpăra de la un magazin de băuturi alcoolice aflat pe autostradă, la un kilometru și jumătate distanță de hotel. Rămânea trează cât de târziu putea, uitându-se la filme plătite

sau citind romane poliţiste, care se vindeau într-un stand rotativ din magazinul de suvenire aflat în holul hotelului. Ea ştia – cu cât stătea mai târziu, cu atât dormea mai mult.

Însă, în pofida tuturor acestor eforturi de a-şi ocupa timpul, se trezea în continuare confruntându-se cu lungile ore pe care nu ştia cu ce să le umple: se trezea în toiul unei după-amiezi care refuza cu încăpăţânare să se termine sau, şi mai rău, înainte de ivirea zorilor, când nu putea să doarmă. În general, se mulţumea să urmeze pur şi simplu cursul propriilor gânduri şi, în particular, să se lase în voia amintirilor din trecut, amintirile despre copilăria ei şi despre anii de adolescenţă părând să capete o fascinaţie din ce în ce mai mare, cu cât deveneau mai îndepărtate în timp. Într-adevăr, simţea o puternică atracţie – dacă aceasta era sintagma potrivită –, între toate activităţile ei din hotel, de a-şi lăsa mintea liberă să hoinărească. Dar descoperi că exista doar foarte mult timp pe care şi-l putea petrece cineva înspaţiul propriei minţi înainte ca o deprimare cumplită să se instaleze – una care era mai profundă decât plictiseala. Era ca şi cum minutele de dinaintea ei deveneau o prezenţă fizică, o greutate fizică, aşa încât ea trebuia să lupte pentru a ajunge din nou în momentul în care timpul avea poate să se uşureze, să pară mai puţin sâcâitor. Conştiinţa ei făcea ca aceste intervale de timp să pară şi mai opresive, căci problema nu era să-şi găsească o cale de-a lungul orelor sau chiar al zilelor, ci mai curând al anilor, al deceniilor.

Iar ironia finală – adevărul final, demoralizator, din toate aceste lucruri – era că ea recunoştea în ele modul în care se abătuse de la drumul drept, alunecând încă o dată – ceea ce părea deja inevitabil – în clişeu. Asemenea multora care rămăseseră între graniţele academice până spre sfârşitul celui de-al doilea deceniu al vieţii lor, şi ea se trezi după şcoală fără niciun sens al locului ei în ceea ce se cheamă lumea reală. Iar aspectele situaţiei ei, care tindeau să se îndepărteze de clişeu – faptul că nu avea părinţi la care să se mute înapoi, nici o reţea de prieteni cu care să empatizeze –, nu făceau decât să înrăutăţească situaţia.

La un moment dat, întorcând pagina unei reviste pe care o citea, văzu o hartă a Statelor Unite, înfăţişate ca o parte dintr-o reclamă la maşini. Harta se întindea pe două pagini: prezenta conturul fiecărui stat, principalele oraşe, râurile cele mai importante, lanţurile muntoase, lacurile, deşerturile. Fu izbită văzând cât de mare era ţara – în comparaţie cu Franţa, care, după toate aparenţele, ar fi putut să încapă într-un colţ din Texas; dar pur şi simplu era mare în sine şi prin sine. Existau atât de puţine locuri în care ea trăise, pe care le vizitase – şi nu ştia cum ar fi putut să şi le imagineze vreodată, să conceapă acele spaţii vaste din jurul micilor insuliţe, al punctelor care reprezentau oraşele despre care ea doar auzise: Santa Fe, Milwaukee, Boise, Houston. Avusese un gând asemănător cu câteva săptămâni în urmă – frunzărind calendarul de buzunar de optsprezece luni pe care îl ţinea, îşi dăduse seama că nu mai avea cursuri, nu mai avea îndatoriri, nu mai avea vacanţe universitare cu care să umple paginile albe care rămâneau. Şi atunci, ca şi acum, privind harta, un sentiment vertiginos o copleşise – şi fu nevoită să închidă revista, de parcă încercarea de a sonda adâncimea acestei nefamiliarităţi era ameţitoare. Cum ar fi trebuit ea să creeze o viaţă, se întrebă în sinea ei, *ex nihilo*[1]*?*

Însă, aşa cum o ştia prea bine orice fiu al academiei – avantajele mersului la o şcoală precum Harvard nu se terminau odată cu absolvirea – într-adevăr, în unele cazuri era vorba doar de momentul în care începeau. Într-o dimineaţă, văzu în cutia ei poştală un e-mail trimis tuturor studenţilor de la istoria artei care locuiseră în casa ei de reşedinţă: o fostă colegă care lucra la o galerie de artă din Los Angeles se muta pentru a urma un masterat şi căuta să angajeze pe cineva pentru a o înlocui. Judith nu avea nevoie de o slujbă – nu mai avea alte cheltuieli decât cele legate de plata taxelor şcolare, în plus nu cheltuise mare lucru din considerabila sumă pe care o moştenise de la părinţii ei. Dar citise mesajul pe laptopul ei în pat, la ora patru dimineaţa, după

[1] Din nimic – parte din dictonul latin *ex nihilo nihil fit* („Din nimic, nimic nu apare") (în lb. latină în text, n.tr.)

ce își petrecuse inutil două ore încercând să adoarmă la loc; se temea să se ridice din pat și să se ducă la baie să urineze, întrucât o dureau genunchii. Și atunci, avu o revelație: orice ar fi avut ea în comun cu viața nu era sustenabil. Erau absolut necesare unele schimbări, iar această slujbă era singura oportunitate care i se prezentase. Răspunse la e-mail, spunând că este interesată.

Cu toate că Judith își amintea de fata care trimisese e-mailul doar tangențial, din răspunsul pe care îl primi în acea dimineață părea că fata și-o amintea pe ea destul de bine. Presupuse că existau rațiuni pentru care ea fusese poate o parte memorabilă a grupei ei de la Harvard; iar faptul că i se oferise slujba, mai presupuse ea, după numai un singur interviu prin telefon, cumva bizar, cu proprietarul galeriei, nu se baza în întregime pe meritele ei. Dar încercă să se gândească la acest lucru ca la un soi de paralelă cu genul de asistență în carieră pe care unii părinți o acordă copiilor.

Experiențele ei anterioare legate de Los Angeles se limitau doar la câteva escale în aeroport, în drumul spre vacanțele din Hawaii sau Australia. Însă simți că avea să fie ușor, într-o oarecare măsură, să trăiască într-un loc cu care nu avea virtual nicio asociere personală. După cum avea să înțeleagă mai bine ceva mai târziu, ea voia să gestioneze trecutul în termenii ei, fără interferențele circumstanțelor sale în prezent.

Și, cu puțin noroc (i se păru noroc la vremea aceea), descoperi că Los Angeles nu era un oraș care să îi ofere multe interferențe, sub nicio formă. Nu era un oraș, află ea, care să forțeze întâlnirea, interacțiunea. Îți îngăduia, dacă alegeai, să te strecori pe propriu-ți drum, separat de milioanele de drumuri care traversau orașul. În fiecare dimineață, Judith se ducea la serviciu cu mașina; n-o deranja să fie blocată în trafic, lucru care se întâmpla zilnic. Galeria care o angajase se afla în centrul orașului, printre clădirile din piatră albă care străluceau uniform în inevitabilele raze de soare – la capătul străzii se vedea sticla albastră ca gheața a clădirii Gas Company Tower, transparentă și strălucind ca oglinda. Stătea la un mic birou, undeva în spate, răspunzând la telefon, scriind buletinul informativ lunar, făcând orice

altceva i se cerea să facă. Apoi, la sfârșitul zilei, se întorcea în apartamentul ei cu un dormitor, aflat într-un complex dintr-un cartier nedefinit, situat cumva la est de Fairfax. Nu-și cunoștea vecinii, iar aceștia nu păreau să se cunoască unii pe alții – unul dintre ei cânta *thumping techno* în după-amiezile din weekend; altul fuma marijuana, pe care o putea simți de fiecare dată când trecea pe lângă ușa lui.

Rămase în Los Angeles timp de câțiva ani.

Găsi acolo un ritm – al obligațiilor zilnice, al însărcinărilor constante – care îi permitea să treacă nestânjenită săptămâni și luni, fără ca timpul s-o împiedice. Venea la muncă și găsea galeria deja deschisă și i se spunea că lumina zilei era cea care salva timpul. Ieșea din apartamentul ei pentru a simți ceea ce în California de Sud trecea drept ger și își dădea seama că era iarnă.

Se dovedi a fi pricepută la munca ei. Fu angajată într-o rețea de galerii din Los Angeles – excelă nu doar în munca de corvoadă, pe care proprietarii păreau să pună atâta zel în a o solicita, ci chiar mai mult decât atât, la adevărata afacere de a vinde artă. Avea ceea ce era descris adesea drept un „ochi" excelent: atunci când vedea o operă de artă, avea doar foarte puțin de furcă în identificarea tradițiilor estetice din care provenea, a agendei artistice care stătea la baza creației sale. Mai important, ea deveni repede specialistă în a vedea ceea ce alții – în special tipurile de oameni care cumpărau artă în Los Angeles – aveau să vadă în aceasta. În timpul primelor șase luni în oraș, când încă lucra la prima galerie care o angajase, supuse atenției proprietarei un portofoliu de sculpturi propuse spre examinare de un proaspăt absolvent de RISD[1]. În cele din urmă, se ajunse la expunerea și la vânzarea câtorva dintre operele artistului și, ulterior, la organizarea unei expoziții, care fu un mare succes financiar și atrase atenția asupra galeriei. După aceea, proprietara galeriei începu să se consulte cu Judith în privința tuturor expozițiilor pe care le plănuia. Curând fu angajată de proprietarul

[1] Rhode Island School of Design, colegiu de arte localizat în Providence, statul Rhode Island, fondat în 1877 (n.tr.)

altei galerii, cu o ofertă de mai mulți bani și de mai puțină muncă de corvoadă. Cea de-a treia galerie care o angajă era una dintre cele mai renumite din oraș.

Cariera ei o încânta, într-o numită măsură. Uneori, atunci când auzea cât de lăudat îi era „ochiul", se simțea încântată într-un fel familiar. Dar era familiaritatea care o încânta cu adevărat: ecoul altor laude care însemnaseră cândva mult mai mult. În general, nu-și lua slujba foarte în serios. Atracția exercitată de aceasta era asemănătoare celei pe care o regăsea în dezlegarea careurilor de cuvinte încrucișate: provocatoare într-un mod previzibil, destul de angajantă pentru a fi distractivă, dar fără să solicite vreun efort mental deosebit. Cât despre artă – după părerea ei, puțin din aceasta era cu adevărat bună, chiar și mai puțin din ea era cu totul nouă, iar suprapunerile acestor cercuri nu aveau niciun spațiu de împărțit cu cercul a ceea ce era popular. Faptul că ea recunoștea asta – că recunoștea că arta pe care o recomanda și care era adesea întâmpinată cu grade diferite de aclamare nu era, de fapt, cu mult mai bună – o încânta, de asemenea, deși într-un mod mai acut, aproape mai amar, de parcă ar fi fost o glumă pe care numai ea o știa. De asemenea, ea identifică aici forma pervertită a vechiului ei ego academic: încă știa cum să facă astfel încât să se simtă mai deșteaptă decât ceilalți oameni.

Ocazional, consimțea să iasă la câte o băută cu colegii ei – adesea era obligată să ia parte la cocktailurile care însoțeau vernisajele. În lumea artei, o figură tăcută și solitară se potrivea perfect – și ea își dădea seama că în realitate avea o multitudine de lucruri în comun cu mulțimea artiștilor din Los Angeles: cam jumătate dintre cei pe care îi cunoștea prin intermediul muncii ei fugiseră la oraș din pricina vreunei traume din copilărie, de care presupunea că avusese parte și ea. Însă ceva în legătură cu acest lucru o făcu, de fapt, să se simtă mai puțin dispusă să-și petreacă timpul cu colegii și să nu-și facă niciodată prieteni adevărați. Bărbați și femei îi dădeau întâlniri – într-adevăr, destul de des. În liceu își imaginase că înfățișarea ei clarobscură ar fi putut fi apreciată într-o bună zi, iar în lumea artei din

Los Angeles chiar era. Ritualurile de întâlnire n-o izbiseră nici ca ridicol de manierate, nici ca nimicitor de banale, însă rămase dezinteresată să cunoască o altă persoană – sau, şi mai rău, să ajungă să fie cunoscută. Făcea sex din când în când, dar îşi pierduse fascinaţia atât pentru trupurile altora, cât şi pentru al ei.

În weekenduri, alerga adesea porţiuni întregi pe California Coastal Trail – de la Venice Beach spre nord, dincolo de Santa Monica. Cu cât alerga mai repede, cu atât vedea mai puţini oameni, iar câteodată se oprea pe o fâşie de plajă pustie, se aşeza şi urmărea valurile – şi, în spargerea şi retragerea lor, era rechemată spre gândurile ei despre perioada copilăriei, despre părinţi, despre Gustav's. În Los Angeles, se lăsa adesea în voia amintirilor – zilnic, de fapt –, dar în acele momente de pe plajă o făcea cu cea mai mare intensitate, cu cea mai mare absorbţie. Găsea ceva extraordinar de viu în acele amintiri – şi nu ezita să recunoască faptul că o mare parte din aceasta o constituia însufleţirea comparaţiei. Ceva animase viaţa ei din trecut: ceva mai subtil şi mai puternic decât diferenţele de suprafaţă dintre atunci şi acum, mai presus decât să-i aibă încă pe părinţii care o iubiseră şi o sprijiniseră, mai presus decât să aibă ambiţii pentru tot restul vieţii ei, în loc să stea şi să aştepte să treacă, după cum putea să recunoască în sinea ei pe plajă, aşa cum o făcea acum. Nu ştia ce era acest mai presus, dar îl putea simţi în amintiri – sau, cel puţin, flancul lui posterior – aşa cum stătea ea acolo. Când se ridică, avea lacrimi în ochi – îşi întinse picioarele şi o luă la fugă înapoi. O dată, văzu un bărbat ghemuit pe vine pe marginea unor stânci, cu genunchii la piept, împingând pistonul unei seringi cu degetul mare, cu o atenţie aproape reverenţială, cu acul înfipt în braţ. După un impuls iniţial de spaimă, Judith simţi o ciudată empatie în timp ce trecea în fugă pe lângă bărbat – o echivalenţă chiar. Şi ea îşi avea fixul ei, se gândi ea – nostalgia.

În Los Angeles se operă pentru prima dată la nas. Durerea nu-i trecuse niciodată de tot după întoarcerea de la Paris. O simţea ori de câte ori alerga sau urca scările. Doctorul care o examină îi spuse pe nepregătite:

– Hotărât lucru, vom putea face ceva în legătură cu durerea, dar dacă vrei să rezolvi problema aspectului strâmb, va trebui să te adresezi unui chirurg plastician.

– Strâmb? întrebă ea.

Doctorul o privi încruntat şi curios. Ea privi peste umărul lui spre o reflexie a ei pe care o zărea în sticla unui afiş ce prezenta detaliat anatomia nasului şi a gâtului. Era evident, bineînţeles: o planitate a vârfului, o bombare spre dreapta imediat sub şaua nasului.

Acela fu unul dintre momentele în care, de parcă şi-ar fi ridicat capul, trecu în revistă ceea ce devenise viaţa ei. Ştiu limpede: viaţa ei se redusese la o slujbă pe care o făcea cu un efort superficial şi poate cu şi mai puţină sinceritate; la câteva discuţii găunoase cu colegii ei sau cu diferite cunoştinţe; la cărţile sau revistele, sau emisiunile de televiziune pe care şi le vâra sub nas în apartamentul ei, în continuare pe jumătate mobilat; toate acestea erau presărate cu reverii meditative asupra trecutului, care îi furniza singura culoare emoţională adevărată. Ştia că nu rezolvase mare lucru din dilema ei legată de locul în care ar fi trebuit să se ducă, de ce ar fi trebuit să facă în continuare, reuşind pur şi simplu să fie nicăieri. Dar se gândi: nu-i păsa. Şi, într-adevăr, satisfacţia vieţii ei, îşi spuse în sinea ei, consta exact în faptul că nu-i păsa. Continuă să se uite la nasul ei, acum chiar cu un soi de uimire.

– N-am observat, îi spuse ea doctorului.

Era ca şi cum ar fi reuşit să uite tot prezentul.

Şi apoi, într-o dimineaţă de vară, Judith îl cunoscu pe Colonel. În ultimele luni, după ce se mutase în Las Vegas, încercase să-şi amintească detaliile acelei zile – cu ce fusese îmbrăcată, cum era vremea, dacă se întâmplase ca ea să fi vorbit cu cineva înainte să ajungă la serviciu. Dar, din cauza obişnuitei ei neatenţii faţă de lucrurile din Los Angeles, îşi aminti foarte puţine despre acea zi anterior aşezatului pe scaunul de la biroul din galerie, redactatului unui comunicat de presă – şi, dacă ar fi existat nişte semne care să fi presimţit intrarea Colonelului în

viaţa ei, le uitase (cu toate că, după cum avea să-şi amintească adesea în decursul acelor încercări de aducere-aminte, avea destulă minte încât să nu creadă în semne).

Comunicatul de presă – o copie a acestuia urma să fie păstrată pe desktopul computerului ei, pentru posteritate sau ceva de genul acesta – anunţa apropiata expoziţie de grafică şi portrete în creion ale vedetelor de film americane organizată de galerie. Iar ea credea că fusese exact când încerca să se gândească la un mod în care să spună că lucrările aveau legitimitate artistică, deoarece Andy Warhol folosise şi el celebrităţi drept modele şi toată lumea ştia cine era Andy Warhol – dar fără să spună chiar aşa –, când mişcările unui bărbat prin galerie îi atraseră atenţia: era îmbrăcat într-un costum făcut la comandă, o cămaşă cu gulerul descheiat – purta o mică insignă cu drapelul american pe rever –, având un barbişon roşcat-cafeniu îngrijit şi ţeasta rasă.

Judith era pe atunci managerul galeriei – biroul ei se afla în spatele unui spaţiu larg, deschis. Sonya, mai tânăra ei colegă, avea responsabilitatea de a sta de vorbă cu cei care intrau, îndreptându-i, pe cât de subtil posibil, în direcţia cumpărării. (Judith nu fusese niciodată bună la aşa ceva – ea nu era capabilă să mimeze interesul voios de a discuta despre artă cu străinii.) Când Judith îşi ridică privirea, văzu că Sonya vorbea cu o blondă înaltă şi subţire care, crezu Judith la început, probabil că nu se simţea bine, cumva, căci purta un palton, un fular şi o pereche de ochelari de soare, în pofida faptului că se afla în interior, în California de Sud. Şi atunci îi trecu prin minte că femeii nu-i era rău de fapt, ci mai degrabă era o persoană faimoasă: acesta era modul în care se îmbrăcau persoanele faimoase atunci când ieşeau în L.A. – un stil care sărea în ochi tocmai pentru că încerca să nu fie prea bătător la ochi.

Judith îşi dădu seama că bărbatul în costum intrase odată cu femeia blondă înfofolită. Asemenea cupluri nu erau deloc neobişnuite. Caracteristic în aceste cazuri, femeia celebră – model sau actriţă – se fixa asupra obiectului dorit, iar bărbatul bine îmbrăcat care o însoţea scotea cardul de credit. Adesea, cei doi

nu catadicseau să-şi scoată ochelarii de soare sau să întrebe de lista de preţuri. Era logic, în cazul acesta, ca Sonya să-şi concentreze atenţia asupra femeii, însă Judith se trezi că îl urmăreşte în continuare cu privirea pe bărbat, ceea ce era în sine contrariant, căci se mândrea cu capacitatea ei de a-i evalua complet, dintr-o singură privire, pe cei care intrau în galerie.

El era masiv, în sensul în care era musculos – rotunjimea torsului său era puternică, asemănătoarea unui trunchi de copac. Avea tenul palid, neted, inexpresiv, din creştetul capului până la linia ascuţită şi întunecată a sprâncenelor, iar nasul era mare, plat, cărnos. Mergea fără să se grăbească – ochii lui rotunzi şi mici se mişcau încet spre stânga, apoi spre dreapta –, dar acordând mai multă atenţie aspectelor fizice ale spaţiului în sine decât operelor de artă de pe pereţi: urmărea cu privirea până în tavan o grindă de sprijin, urmărea traiectoria conductelor de ventilaţie vizibile. În timp ce privea de jur împrejur, afişa pe buze un zâmbet sardonic, ca şi cum ceva din tot ce vedea l-ar fi amuzat. Şi, cu toate că nu făcu mai nimic în afară de a se plimba prin încăpere, de a trece totul în revistă cu o expresie subtilă de ridiculizare, reuşi să transmită prin gesturile sale un gen de autoritate – de parcă, prin ocuparea spaţiului, l-ar fi luat deja în stăpânire. Evident că femeia înfofolită găsea şi ea că lucrul cel mai interesant din încăpere era el, întorcându-şi frecvent privirea de la pânzele pe care Sonya i le explica pentru a se uita în treacăt la el. Iar Judith fu izbită de noţiunea stranie că, indiferent ce ar fi fost acel bărbat, era un tip puternic – mai presus de orice îndoială –, american: mărimea pasului, siguranţa de sine manifestă pe chipul său, indiferenţa nonşalantă faţă de oricine altcineva din încăpere – toate acestea combinate făceau ca insigna cu drapelul american să fie superfluă, iar această superfluitate o izbi ca fiind cumva americană. Acestea nu erau singurele trăsături pe care le asocia Judith cu ţara natală, desigur, dar observase că acestea erau puternic reliefate în caracterul naţional, mai ales privite prin prisma traiului în Europa. Francezii intrau într-o galerie cu totul diferit, gândi ea, cu o anumită reverenţă, chiar dacă

sfârşeau prin a face insinuări dispreţuitoare faţă de ceea ce vedeau. Ceea ce manifesta acest bărbat era opusul reverenţei.

Privirea îi căzu acum asupra lui Judith. Se apropie de birou şi îi aruncă aceeaşi privire de faţişă evaluare uşor ridiculizantă cu care studiase şi conductele de ventilaţie. Era ceva neliniştitor în legătură cu ochii lui, se gândi ea: aproape perfect rotunzi, adânc fixaţi, de un albastru-închis care se lumina prin nuanţe de indigo până la paloarea pupilelor. Faptul că nu clipea îi producea lui Judith un disconfort fizic, dar poate tocmai din acest motiv ea nu-şi îndepărtă privirea. El zâmbi atotcunoscător, ca şi cum ar fi fost impresionat – colţul gurii lui înconjurate de barbişon fu scos în relief şi mai pregnant pe obraz.

– Aveţi o listă de preţuri? o întrebă.

Ea îi înmână cele două pagini capsate – el aruncă o privire pe prima pagină, o întoarse pe a doua, apoi le lăsă să cadă înapoi, pe biroul ei.

– Cât a costat cu adevărat să fie realizate?

– Scuzaţi-mă?

– Aceste picturi. Cât a costat să fie realizate?

Încurcată, ea se încruntă. Nimeni n-o mai întrebase asta până atunci.

– Pe artist?

– Bine, să începem de aici.

Picturile erau în ulei pe pânză, nonfigurative: vârtejuri şi valuri, şi arcuri proeminente de culori, adunate în globuri, în împroşcări de linii fine, în ondulaţii de vopsea înalte de jumătate de centimetru. În broşura expoziţiei, ea scrisese aceste cuvinte: „... redă haosul şi confuzia emoţiei umane cu o frumuseţe subtilă, perceptivă". Adevărat sau nu (Judith avea dubiile ei), cert e că artistul care locuia în Hollywood şi care le pictase aşa îi spusese (şi, în timp ce privea materialele, Judith se gândea la asta) că elementele cele mai scumpe erau aproape sigur ramele.

– Două sau trei mii de dolari, presupun, îi răspunse ea – ştia că asta era deja o sumă foarte generoasă.

– Pentru toate?

– Pentru toate, făcu ea o concesie.

El lăsă să-i scape un fornăit pe nările sale largi, negre.

– Asta da mărire a estimării activului, ținând cont că voi vindeți cea mai ieftină lucrare pentru douăzeci de miare. Ceea ce te face să te întrebi de ce le spuneți artiști muritori de foame. O urmări cu privirea, ca și când ar fi așteptat răspunsul ei, apoi adăugă: Deci nu ai de gând să-mi spui că nu poți pune pe o lucrare de artă o etichetă cu prețul?

Ea clipi spre el.

– Tocmai ai văzut lista de prețuri.

El zâmbi din nou superior – mijindu-și ochii rotunzi – și păru să-i studieze chipul ceva mai atent.

– Orice fată ar putea fi concediată pentru că vorbește în felul acesta.

Ea ridică din umeri, căci perspectiva de a fi concediată de galeria aceea nu o îngrijora prea tare și, în plus, găsi că se distra, cumva, din cauza felului inconfortabil în care reușea el s-o facă să se simtă – și nu voia să fie văzută dând înapoi de la așa ceva.

– Bine, atunci, continuă el. Atunci spune-mi de ce ar plăti cineva un supraprețde 10 000% pentru una dintre aceste... piese.

Și legă această ultimă frază într-o fundă ordonată de deriziune ironică.

Explicații ale esteticii artei abstracte, o istorie a picturilor americane așa cum evoluaseră după cel de-al Doilea Război Mondial, o apărare mai generală a artei nonreprezentaționale ca o modalitate de a portretiza dimensiunile nonmateriale ale existenței – toate aceste gânduri dădură năvală pe jumătate formate în mintea ei. Dar se trezi că se uită în ochii lui înfundați în orbite, la zâmbetul lui îngâmfat, persistent, care părea o contradicție anticipativă la orice ar fi putut ea să spună, la drapelul american – care, observă ea acum, era alcătuit din mici safire, rubine și diamante: era ca și cum n-ar fi putut strânge toate acele gânduri într-un răspuns convingător. Nici să se uite la tablouri nu îi prea fu de folos – ele îi părură pe moment un pic noroioase. Insigna făcea dovada unei anumite măiestrii artistice, iar ei îi

trecu prin minte că poate nici că nu exista un răspuns convingător de formulat.

Când ea încă nu răspunse, el slobozi după o clipă un sonor hohot de râs staccato, care păru să se lovească de pereţii galeriei şi să reverbereze înapoi. Sonya şi blonda îşi desprinseră privirile de pe tablourile în faţa cărora se mutaseră. (El nu rădea foarte des, avea ea să afle mai apoi, dar când o făcea, era aproape întotdeauna în acest fel – mai degrabă în maniera unui baraj Howitzer[1], avea să se gândească ea adesea.) Fu surprinsă de cât de uşor fusese pentru el s-o prindă pe picior greşit într-un mediu cu care ea era atât de familiarizată – aşa că avu senzaţia că ar trebui să facă măcar câteva gesturi de apărare.

– Acesta nu este un depozit de produse pentru artişti plastici. Nu e o chestiune referitoare la a pune un preţ pe materiale. E o chestiune de...

Totuşi, când se uită din nou la capul lui neted, la ochii lui rotunzi, la insigna lui care strălucea, la zâmbetul lui atotcunoscător, nu putu decât să tacă.

El păru să fie deosebit de încântat de reducerea ei la tăcere – şi o lăsă aşa pentru câteva clipe, înainte să-i spună:

– Este în regulă, ştiu exact cum se pune problema.

Iar zâmbetul lui îngâmfat dispăru, iar tonul deveni mai aspru.

– E o chestiune referitoare la a le oferi clienţilor voştri ceea ce vor ei. Dacă nu este scump, ei nu se pot lăuda cu asta la „pethecehi de ahtă", nu le pot afişa pe pereţi pentru a le reaminti lor înşişi că sunt genul de oameni care ar plăti douăzeci de miare pentru ceva ce a costat poate două sute de dolari pentru a fi realizat. De aceea sunt fericiţi să plătească oricât în plus, în funcţie de adaosul pe care-l decideţi voi. Le vindeţi ceva care le spune cine sunt.

Ea simţi un dezacord visceral în legătură cu acest argument, desigur. Dar sentimentul visceral păru incapabil să-şi găsească drumul spre minte. Era conştientă, din nefericire, că în multe feluri – în ceea ce-i priveşte pe mulţi dintre clienţii

[1] Tunurile Howitzer fac parte din dotarea infanteriei americane. (n.tr.)

galeriei – el avea dreptate. Însă nu putea să accepte să fie redusă la tăcere pentru a treia oară și, pentru a rupe tăcerea, zise:

– Prețul include și celelalte cheltuieli – și, chiar înainte ca el să chicotească, își dădu seama că zisese un lucru prostesc.

– O, știu, îi spuse el când isprăvi cu chicotitul. Trebuie să plătiți chiria pentru această galerie cu tavanele înalte de cinci metri, trebuie s-o plătiți pe fata care stă la birou și le înmânează oamenilor câte o bucată de hârtie... Spune-mi, la ce colegiu ai mers pentru a învăța să faci asta?

Iar ea simți acum că obrajii îi sunt cuprinși de o senzație neobișnuită de căldură – fu nevoită să se forțeze să-i susțină privirea în timp ce-i răspunse:

– La Harvard.

El își plesni palmele una de cealaltă și râse din nou triumfător.

– La Harvard! Firește. Părinții tăi plătesc 150 000 de dolari pentru ca tu să poți sta aici și să faci o slujbă de...

Furia o copleși brusc, cu extrem de multă forță – ca și cum își ocupase pe nesimțite locul, odată cu roșeața din obraji, și aștepta doar momentul, acel moment, pentru a acționa pripit –, ceea ce fu aproape concomitent cu momentul în care o conștientiză, așa că zise:

– Îmi pare rău că nu mai avem insigne țipătoare pe care să vi le vindem, însă dacă nu vedeți nimic care să vă placă, de ce nu vă cărați naibii de aici?

Și, la fel de repede cum apăruse, furia îi dispăru – lăsând-o uluită, umilită întru câtva, de izbucnirea ei – până în punctul în care chiar avu nevoie să-și îndepărteze privirea de la ochii lui.

Când îl privi din nou, el zâmbea din nou atotcunoscător – mai acut ca oricând – de parcă acela era un rezultat care îi făcea plăcere.

– În mod evident, specializarea ta principală la Harvard n-a fost marketingul, îi spuse el. Apoi adăugă, fixând-o cu ochii lui mici și rotunzi: Și cine zice că nu am văzut nimic care să-mi placă?

Iar ea simți că se înroșește din nou.

– Colonele, îl strigă blonda din cealaltă parte a galeriei.

Stătea cu Sonya lângă o pânză de doi metri și jumătate – un *mélange* dezordonat de nuanțe de roșu și de galben.

– Ce părere ai de aceasta?

– E groaznică, îi răspunse el, fără să se uite cu adevărat. Toate sunt groaznice.

Îl înțelesese greșit de la bun început, își dădu seama Judith.

– Până și fata crede asta, zise el, indicând-o pe Judith cu o mișcare a bărbiei.

Dar oare el știuse? se întrebă ea.

Blonda oftă îndărătul ochelarilor ei de soare. Bărbatul se întoarse din nou spre Judith și îi zâmbi – zâmbetul afectat de pe buze i se lăți, pentru a descoperi niște șiruri de dinți mici, albi. Ea găsi ceva prevestitor în acel zâmbet (toate zâmbetele erau prevestitoare, avea ea să afle), iar caracterul prevestitor, descoperi ea, era fascinant.

– Ai o carte de vizită? o întrebă el.

Ea luă una de pe o tăviță aurie aflată pe biroul ei și i-o întinse. El o studie.

– Judith Klein Bulbrook, citi el. Sunt cam multe nume pentru o ființă atât de fusiformă.

Apoi vârî cartea de vizită în buzunarul jachetei.

– Bănuiesc că nu știi cine sunt, îi spuse el. Ea clătină din cap și el adăugă: Du-te într-o zi pe Vegas Strip[1] și întreabă al cui este turnul cu șaizeci de etaje de acolo. Acela sunt eu.

Transparența mândriei pe care o etala în felul în care pronunța – nediluată de nicio urmă de ironie – fu în acel moment mult mai impresionantă pentru ea decât afirmația în sine. El se întoarse să plece și atunci adăugă peste umăr, într-un fel care era și mai prevestitor – și astfel, pentru ea, cu atât mai fascinant:

– Îmi place că te pot face să roșești.

---

[1] Prelungirea de circa 6,8 kilometri a Las Vegas Boulevard South în Clark County, Nevada, unde se află cele mai multe hoteluri, cazinouri, restaurante din Las Vegas (n.tr.)

Apoi plecă, iar blonda îl urmă. Când fu sigură că plecaseră, Sonya o întrebă:

– Putem să vorbim despre asta?

Veni spre biroul lui Judith, cu sprâncenele ridicate a curiozitate.

– Ea era actriţa aceea, ştii tu, care a plâns necontrolat în emisiunea de pe HBO de săptămâna trecută? Iar el este un mogul al cazinourilor sau aşa ceva? Cum Judith nu-i răspunse, ea adăugă: Despre ce aţi vorbit?

– Despre nimic, îi răspunse Judith. Nimic interesant.

Şi se suprinse iar, căci minţise. Ştia că aceasta fusese cea mai interesantă conversaţie pe care o avusese în ultimii ani.

În dimineaţa următoare, Judith fu sunată în apartamentul ei de Edgar, proprietarul galeriei.

– Aşadar, Judith, începu Edgar stingherit, mă tem că... Ei bine, nu trebuie să mai vii azi.

– De ce nu? îl întrebă ea.

– Judith, deci uite cum stă treaba... Nu mai avem nevoie de tine.

Ea se îmbrăcase deja pentru serviciu – rămase cu telefonul în mână în mijlocul livingului, cu poşeta pe umăr.

– Nu înţeleg, spuse ea, sincer încurcată.

– Aşadar, iată care sunt veştile bune, îi zise Edgar înseninându-se. Am vândut întreaga expoziţie Greier! Unui singur cumpărător!

Judith se aşeză pe canapea, îşi puse poşeta în poală – acum nu mai era încurcată.

– Înţeleg, spuse ea.

– Ştii cum e lumea artei, continuă Edgar. Cumpărătorii sunt întotdeauna... excentrici. E afacerea în care suntem implicaţi! Sunt sigur că n-ai vrut să spui nimic insultător. Vreau să zic, sunt sigur că n-ai fi făcut-o. Însă acest cumpărător a fost foarte insistent. Înţelegi, nu?

– Înţeleg, răspunse ea.

– Eşti ca o pisică cu nouă vieţi! o asigură Edgar. Vei ateriza în picioare! Asta e... aşa e arta, scumpo!

– Voi primi un comision din vânzare?

Nu-i păsa cu adevărat de bani. Era mult mai curioasă să afle care avea să fie răspunsul lui.

– O, Judith, ai să înţelegi, îi răspunse el. Cumpărătorul s-a exprimat foarte clar... Evident, tu nu ai... n-ai prea ajutat la vânzare...

– Desigur.

– Înţelegi.

Ea închise telefonul. Să cumpere întreaga expoziţie însemna că îl costase undeva în jur de 250 000 de dolari. Iar ea găsi că se simţea nu numai uluită, şi zdruncinată, şi înfuriată – şi da, fascinată: în plus, era flatată.

Apoi, câteva zile mai târziu, un curier bătu la uşa ei aducându-i un colet. Ea semnă pentru o cutiuţă învelită într-o hârtie ivoire, legată cu o fundă neagră. Se duse în living şi o deschise – văzu înăuntru, odihnindu-se pe o pernuţă de catifea, un medalion de aur în formă de fluture, pus pe un lănţişor de aur fin – era în stil Art Nouveau, foarte elegant şi extrem de frumos, aripile fiind presărate cu rubine stacojii. Dedesubt găsi o carte de vizită cu un nume imprimat în relief, cu litere mari: COLONEL HAROLD FERGUSON. Ea o întoarse – pe spate scria, cu litere cursive, înclinate: „Ceva mai puţin ţipătorr pentru tine. - C". Scrisese greşit „ţipătorr", dar ea înţelesese.

Îi trecu prin minte, luând fluturele în palmă – simţindu-i greutatea surprinzătoare –, că probabil ajunsese să înţeleagă ceva din modul lui de a gândi, întrucât i se părea foarte clar ce anume făcea el: o seducea. Şi, se gândi ea, în timp ce punea uşor fluturele pe pernuţa lui de catifea de pe măsuţa pentru cafea, că probabil şi el înţelesese ceva despre ea, căci descoperi cât de dispusă era să fie sedusă.

Ziua următoare primi un telefon – unul pe care, atunci când răspunse, îşi dădu seama că îl aşteptase – de la o femeie care se prezentă ca fiind „asistenta executivă a domnului Ferguson". Fu

informată, mai degrabă laconic, în legătură cu o întâlnire pe care o avea în acea după-amiază cu Colonelul „la clubul domnului Ferguson". Se îmbrăcă cu rochia neagră pe care o rezervase vernisajelor, se încălță cu singura ei pereche de pantofi cu tocuri înalte și își puse la gât fluturașul. Fu luată de o mașină și lăsată în fața unei clădiri mari, cu fațada de sticlă de pe Sunset Boulevard, a cărei arhitectură era într-un stil cumva înnoit, având în vedere că era foarte la modă pe vremea aceea, observă ea. Luă ascensorul până la etajul al treisprezecelea, apoi ieși într-o zonă de recepție unde se amestecau nou împrospătatul stil modern cu înfloriturile vechiului Hollywood – lambrisaj cu lemn de culoare închisă, scaune tapițate cu imprimeu zebră, oglinzi în rame poleite cu aur – toate acestea, de asemenea, foarte moderne, *au courant*[1] la modul impresionant, remarcă ea în continuare. Îi spuse tinerei și frumoasei recepționere cu cine avea întâlnire – aceasta dădu un telefon scurt și apoi o rugă pe Judith să aștepte. În următoarele trei ore ea șezu într-un jilț cu spătarul înalt, tapițat cu piele neagră, ale cărui dimensiuni o făcură să se simtă precum o Alice micșorată. Peretele din spatele biroului de la recepție era acoperit de fotografii și tablouri înrămate – dintre care câteva, își dădu ea seama, fuseseră vândute la galeria unde lucrase ea. Membrii clubului intrau și ieșeau: Judith văzu mulți pomeți înalți, multe implanturi de buze și de sâni, multe logouri de lux. Recepționera îi permise unei foarte celebre starlete de cinema să fumeze o țigară în timp ce aștepta liftul.

Într-un sfârșit, o femeie minionă, cam de cincizeci de ani, îmbrăcată într-un costum negru, simplu, cu o față îngustă sub părul negru prins într-un coc foarte îngrijit, apăru în zona de recepție. O salută pe Judith cu o formală înclinare a capului și îi spuse:

– Eu sunt asistenta executivă a domnului Ferguson, am vorbit la telefon.

O privi apoi pe Judith de sus până jos, examinând-o din creștetul capului până la picioarele încălțate în pantofi cu tocuri, și îi spuse:

---

[1] În tendințe (în lb. franceză în text, n.tr.)

– Puteți veni cu mine.

(Această interacțiune avea să fie punctul de maximă luminozitate al relației lor. De atunci înainte, animozitatea acelei femei față de Judith avea să fie constantă și, progresiv, tot mai severă. Judith nu avea să poată niciodată să-l întrebe pe Colonel care era povestea lui cu acea femeie – și nici nu avea să dorească vreodată să cunoască originile loialității ei neclintite față de el, ale neostenitei sale dușmănii, pe care o purta oricui intra în viața lui.)

În timp ce o conducea pe o scară cu trepte din marmură albă – aceasta fiind o altă trăsătură a ADN-ului hollywoodian –, asistenta colonelului îi spuse într-un mod didactic:

– Țineți minte, „Colonel" este numele de care se bucură domnul Ferguson. Dânsul nu are însă nicio afiliere militară. Se cuvine ca angajații să se i se adreseze la persoana a treia folosind „Colonele", dar – inițial – ar trebui ca dumneavoastră să vă adresați cu „domnule Ferguson" sau „domnule". Dacă dânsul vă invită să-i spuneți „Colonele", ar trebui să-i spuneți astfel.

Aceste instrucțiuni finale constituiră prima indicație (aveau să mai fie multe) – cum că acea femeie o considera pe Judith incredibil de proastă.

Ajunseră la o grădină aflată pe acoperiș, cu pereți de sticlă care dădeau spre dealurile verzi ale Hollywoodului, presărate cu conace. Canapele și mese erau împrăștiate sub frunzișul ramurilor de măslini; podeaua era pavată într-un model artistic cu dale de marmură albă și neagră. În centrul spațiului exista un bar circular, iar un cover house al cântecului formației Rolling Stones se auzea în surdină. Oriunde s-ar fi uitat Judith, vedea doar păr blond și fețe cioplite. Avea deja senzația că este escortată din ce în ce mai departe în adâncul celor nouă cercuri ale modei[1].

Colonelul stătea la o masă din sticlă de pe latura vestică a grădinii. Era îmbrăcat la fel cum fusese atunci la galerie (așa cum se îmbrăca mereu în public, avea ea să descopere), într-un costum făcut pe comandă, fără cravată, cu insigna cu steagul american strălucind pe reverul stâng. Ținea la ureche un

[1] Aluzie la cele nouă cercuri ale Infernului (n.tr.)

mobil – avea în față hărți și planuri întinse, rețele stradale, topografii, rețele de canalizare; din când în când le marca cu un creion negru cu vârful gros, pe care îl ținea în mâna stângă. În realitate părea să fie puțin cam mare pentru scaunul pe care stătea, iar marginile mai multor hârtii atârnau peste extremitatea mesei, însă efectul era acela al unui bărbat ale cărui împrejurimi erau insuficiente pentru nevoile sale, mai curând decât al unui bărbat nelalocul său. El avea acest stil, avea ea să afle, de a defini după sine spațiile pe care le ocupa.

Ținând seama de sfatul asistentei Colonelului, Judith așteptă tăcută în timp ce el vorbi la telefon – sau, mai exact, în timp ce el punea întrebări –, fără să le salute pe vreuna dintre ele, drept dovadă a faptului că era conștient de prezența lor.

– Și există cincizeci de unități în acel complex? Și câte dintre acestea sunt ocupate? Și câte sunt ale oamenilor noștri? Și noi unde ne aflăm cu Mountain Bluebird Homes? Încă mai au fantezii despre un pogon cu unu optzeci și cinci? Câți sunt în comitetul de locatari? Și câți sunt oamenii noștri? Vreunul dintre ceilalți îl sună pe Rosenberg? Iar unitatea cea mai sudică se află la jumătate de kilometru de drumul 215 cu acces pe autostradă? Unde se termină lotul orașului?

Continuă așa vreme de douăzeci de minute – punând întrebări, trăgând din când în când linii, scriind cifre pe hârtii. În cele din urmă, spuse:

– Ne mai trebuie oameni în clădirile acelea. Avem nevoie de ei în clădiri și avem nevoie în comitetele de locatari. Spune-i lui Syd. Nu ne permitem să întârziem din cauza asta.

Închise, apoi puse telefonul în buzunar. În timp ce începu să ruleze hârtiile, îi spuse asistentei:

– Sonata, du-te și vezi dacă poți să-mi faci rost de o cafea.

Ea dădu aprobator din cap și se îndreptă spre bar. Pentru prima dată, Colonelul se uită la Judith.

– Ia loc, îi spuse el.

Ea se așeză. Preț de mai multe clipe, Colonelul o cercetă cu ochii săi rotunzi și vigilenți.

– Ţi-ai pus colierul, spuse el într-un sfârşit. Nu-i prea ţipător pentru gustul tău, cred.

– Da, am vrut să-mi cer scuze pentru... începu ea.

El o întrerupse cu o fluturare scurtă a mâinii.

– Nu te flata singură, îi zise el. Nu te-am adus aici pentru scuze şi nici nu am dispus să fii concediată drept răzbunare.

Îi zâmbi, în felul lui fascinant-sinistru.

– Ce părere ai de locul ăsta? o întrebă apoi, mişcându-şi bărbia de parcă ar fi vrut să arate întreaga grădină de pe acoperiş – poate şi priveliştea alăturată a Hollywoodului. Găseşti că şi ăsta e ţipător?

Ea aruncă o privire în jur: observă că în măslini atârnau lampioane chinezeşti, iar pe cealaltă parte a grădinii se găsea o piscină îngropată, pe marginea căreia existau candele.

– Nu, nu cred că este ţipător, răspunse ea. Dar nu este chiar genul meu.

El slobozi unul dintre hohotele sale de râs.

– A, nu crezi? întrebă el sarcastic. Sigur că nu este genul tău. Genul tău de loc este undeva într-o bibliotecă mică, întunecată. Nu asta e ideea.

– Atunci, care este ideea? îl întrebă ea iritată, la fel de iritată pe ea însăşi cât era şi din cauza lui, pentru că îi permisese s-o enerveze atât de repede.

Îşi dorise ca această conversaţie să meargă diferit faţă de ultima. Dar avea să afle că el avea şi acest stil: de a defini interacţiunile – oamenii chiar – după el.

– Ideea, zise el aplecându-se în faţă, e că acesta e „genul de loc" al unei persoane foarte diferite. Şi e nevoie de multă artă pentru a atrage acest tip de persoană: cu mult mai multă artă, la drept vorbind, decât intră într-una dintre picturile tale de douăzeci de mii de dolari, din care, apropo, posed nouă, datorită ţie. Ai putea expune orice pe pereţii galeriei aceleia şi va exista mereu cineva suficient de speriat de propria umbră încât să le cumpere. Aceşti oameni sunt şi ei înspăimântaţi, desigur, îi zise el, zâmbindu-i iar – în colţurile barbişonului său formându-se

mici puncte. Diferența este că e nevoie de mult mai multă muncă pentru a-i prinde în plasă.

Asistenta lui se întoarse cu cafeaua, iar el îi dădu hârtiile pe care le făcuse sul.

– Trebuie să ne întoarcem azi, de îndată ce termin aici, îi spuse el acesteia.

– Desigur, domnule Ferguson, îi răspunse asistenta, apoi dispăru din nou, nu înainte de a-i arunca lui Judith o scurtă – dar din acest motiv nu mai puțin evidentă – privire disprețuitoare.

El reîncepu să-i studieze chipul – păru să-i examineze ochii, buzele, fruntea, nasul. Judith descoperi că nu îi fu de niciun folos să-l privească iar în ochi: era de parcă, privindu-l lung în ochii lui de culoarea fulgerului, ar fi putut simți cum coboară în ei – de la albastrul-închis al cercului exterior, alunecând prin nuanțele mai deschise, spre negrul pupilelor. Iar în asprimea finală a privirii lui, își dădu ea seama, se regăsea faptul că el își conștientiza puterea: privind-o pe ea, el privea mai mult decât orice altceva efectul privirii lui asupra ei.

În cele din urmă, o eliberă de ceea ce ea avea să socotească a fi tirania celor doi ochi ai lui. El luă o gură de cafea, ridică o servietă de lângă scaunul său și scoase un dosar plic simplu – îl deschise și făcu un adevărat spectacol din a-i studia conținutul.

– Judith Klein Bulbrook, începu el. Născută pe 8 iunie 1983. Șefă de promoție la ceva ce se numește Gustav's Girls Academy. Absolventă summa cum laude a Universității Harvard, studentă eminentă și așa mai departe, a scris o teză intitulată „Motivele arhitecturii sacre și gândirea artistică modernă" și aș spune că titlul de mai sus dă o esență chestiunii. Părinți – David Bulbrook și Hannah Klein Bulbrook, ambii doctori în literatură engleză la Colegiul Evans, ambii uciși în atentatul din 11 septembrie. Apropo, sincere condoleanțe, murmură el, cu ochii în dosar. (Acestea erau singurele ocazii când el părea să se simtă stânjenit, avea ea să afle: atunci când era nevoit să arate sau să ascundă ceva în genul milei.) Abandonează un program de doctorat la Princeton în 2005, reluă el pe tonul său obișnuit.

Se mută în Los Angeles șase săptămâni mai târziu. Înregistrată ca democrat din aprilie 2001, ceea ce vom atribui faptului că nu ai împlinit încă treizeci de ani. Niciun antecedent medical de interes, cu excepția operației de la nas de acum optsprezece luni, noncosmetică, după cum scrie aici – pentru o clipă, el îi aruncă o privire fugară, nu că ar fi existat vreun dubiu. Întoarse pagina și continuă: Cele mai multe înregistrări de pe cardul de credit sunt pentru articole de băcănie și mâncare livrată la domiciliu; ești bine aranjată în privința banilor, cu toate că nu te-aș sfătui să ții 876 342 de dolari într-un singur cont bancar la Citibank, care acordă o dobândă de numai 5% anual. Totuși, este evident că finanțele personale nu constituie unul dintre punctele tale forte, ținând cont că ai cheltuit aproape optzeci de mii de dolari pentru a închiria un apartament cu un singur dormitor pe Highland Avenue. Ce altceva... Mai dădu o pagină, apoi adăugă: Ai o mătușă care lucrează la un studio de yoga Bikram din Denver, dar nu există niciun motiv să cred că știai asta de vreme ce voi două n-ați mai luat legătura de ani buni. Nici cu verișoara ta din Europa nu prea ții legătura și asta e toată familia, ca să zic așa. Nu ai prieteni apropiați, nimeni nu te sună și nu-ți trimite e-mailuri în mod regulat. De curând șomeră – zâmbi el afectat acum –, dar asta nu prea e vina ta. Anterior, o experiență consistentă referitoare la serviciul tău, cu toate că nimeni dintre cei cu care ai lucrat n-ar avea prea multe de spus despre tine personal, fie de bine, fie de rău. Închise dosarul și îl puse pe masă, zicând: Au lăsat deoparte orice detaliu referitor la viața ta sexuală, ceea ce mă face să cred că nici nu prea există o viață sexuală, ca să zic așa. Ca atare, mi se pare că viața ta e alcătuită din mese luate de una singură în rahatul ăla de apartament, o slujbă fără de care ai rămas și de care nici nu prea ți-a păsat de la bun început, să zicem sex de două ori pe an, dacă e un an bun, iar dacă mâine ai fi călcată de un autobuz, la înmormântarea ta ar fi prezentă o singură persoană sau zero persoane, în funcție de cum și-ar putea lua liber mătușa ta de la studioul de yoga. Cam așa stau lucrurile?

Fusese captivată să audă cum fusese explicată persoana ei în acest mod. Acum se zgâia la locul în care fusese lăsat dosarul pe masă: tot ceea ce era ea exista acolo. Trecură mai multe momente până să-şi dea seama că el terminase. Îşi ridică privirea spre el.

– Da, cam aşa.

– Asta arată ce-ţi aduce o diplomă de la Harvard, zise el, părând să aştepte un răspuns.

Ea nu ştia dacă va fi capabilă vreodată să se împotrivească privirii lui, dar avu senzaţia că îi cedează, cumva, într-un mod nou.

– N-am ştiut ce altceva ar fi trebuit să fac.

El continuă să o studieze, apoi dădu aprobator din capul lui ras, lent, de parcă ar fi recunoscut în sinea lui ceva ce ar fi văzut. Apoi se lăsă din nou pe spate, îşi încrucişă palmele peste abdomenul protuberant şi îi zise:

– Deci aşa. Iată câteva lucruri despre mine. Tata a lucrat la un abator pentru păsări în West Texas. A băut până am făcut eu cinci ani şi atunci a murit. Mama s-a născut atunci a doua oară şi a încercat să-şi câştige traiul în calitate de cântăreaţă de muzică religioasă. Mi-am petrecut copilăria la picnicuri organizate de biserică şi la Înviere. Când am împlinit doisprezece ani, am plecat să locuiesc cu unchiul meu, care m-a învăţat să fac acoperişuri şi, în pofida sărăciei opresive a educaţiei mele, am reuşit cumva să absolv liceul şi să intru de unul singur în afaceri. Treizeci de ani mai târziu, am ajuns al doilea proprietar fizic de terenuri din statul Nevada şi ţintesc să devin cel mai mare în următorii cinci ani. Sunt proprietarul celei mai înalte clădiri de pe Las Vegas Strip, cu circa douăzeci de etaje în plus, dar şi al altor nouăsprezece clădiri de aici şi din Reno. Am cinci reşedinţe particulare, propriul avion, deţin în proprietate calul care va câştiga Kentucky Derby şi un iaht de treizeci de metri. Sunt de două ori un mândru George W. Bush Pioneer[1], am dormit în Dormitorul Lincoln, am fost în foarte multe comitete, comisii

[1] Persoane care au strâns 100 000 de dolari pentru campaniile prezidenţiale ale lui Bush din 2000 şi 2004 (n.tr.)

şi asociaţii industriale şi nimeni nu poate instala o toaletă pe domeniul oraşului Las Vegas fără aprobarea mea scrisă. Şi, în plus, le-am realizat pe toate fără să fi beneficiat măcar de un singur semestru la Harvard. Aşa că, iată un test fulger, domnişoară Summa, şi ce mai era, domişoară Fiică a doi Doctori, care a crescut pentru a înmâna oamenilor o bucată de hârtie într-o galerie de artă! Care dintre noi ştie mai multe despre viaţă? Tu sau eu? Când ea nu-i răspunse, el zâmbi victorios: Întocmai. Şi aşa se face că vreau ca tu să asculţi cu atenţie ce îţi voi explica.

Această poruncă fu de prisos: Judith asculta deja cu atenţie.

– Fiecare persoană trăieşte după o idee, îi zise el. Şi îţi voi dovedi.

Vârî mâna în buzunarul interior al sacoului, scoase un carnet de cecuri şi un stilou. Din câteva mişcări, completă un cec, apoi îl ridică.

Acesta e un cec de două milioane de dolari scris pe numele lui Judith Klein Bulbrook. Vezi?

Ea văzu: recunoscu scrisul de pe spatele cărţii de vizită pe care i-o trimisese şi văzu numele ei, iar dedesubt apăreau cuvintele „două milioane de dolari şi 00/100", semnat Colonel Harold Ferguson. Iar ea fu nevoită să admită: era o imagine irezistibilă – un cec pentru acea sumă de bani cu numele ei trecut pe el.

– Acum, voi presupune că tu înţelegi că, dacă îţi ofer acest cec, sunt cât se poate de onest. Voi presupune că tu înţelegi că dacă eu îţi dau acest cec, tu vei putea, de fapt, să te duci la filiala Citibank de care aparţii şi să depui două milioane de dolari în acel cont al tău prăfuit. Înţelegi asta, nu-i aşa? Ea dădu afirmativ din cap şi el adăugă: Bun. Îţi voi da acest cec dacă te vei vârî sub masă şi îmi vei suge scula. Nu te teme, nimeni nu te va opri. Proprietarul ar vrea să construiască una din astea în cazinoul meu. Îţi voi da un milion de dolari ca să-ţi pui gura aia a ta de Ivy League pe scula mea. Să văd cum capul tău supraeducat se bâţâie înainte şi înapoi în poala mea în timp ce eu stau aşezat aici. Ce zici?

Judith se întunecă la chip.

– Nu, îi zise ea.

El slobozi hohotul lui de râs, apoi plesni masa, într-un soi de încântare înfuriată.

– Exact. Exact! Căci tu trăiești după o idee. Iar ideea ta e că ești tristă. Ești atât de tristă, încât crezi că pentru tine banii nu contează. 850 000 sau 2 850 000 de dolari e unul și același lucru, fiindcă părinții tăi au murit. Se aplecă în față. Ei bine, ghici ce? La naiba cu părinții tăi! La naiba cu David, la naiba cu Hannah, nevasta lui!

Ea simți că începe să tremure în timp ce el îi spunea aceste lucruri – îi fu necesar tot efortul pentru a nu izbucni în lacrimi. Caracterul imediat, fizic, al răspunsului ei fu un șoc pentru ea.

– După cum ți-am spus, sunt un om onest, îi zise el – nu ca o scuză, desigur, ci ca o explicație. Și îți voi spune ce gândește toată lumea de aici și din oraș. Nici ei nu dau doi bani pe David și pe Hannah. Doi străini care au murit cu aproape zece ani în urmă? Dar știi de ce le pasă? De două milioane de dolari. Și așa funcționează lumea.

Ea observă roșeața care îi apăruse în creștet.

– Toți prietenii tăi de la Ivy League și colegii de la galeria de artă ar zice că e mai mult decât atât, dar, de fapt, e foarte simplu. Lumea se învârte pe baza unui principiu, numai a unui principiu: creșterea. A primi Mai Mult, a avea Mai Mult. Asta e ceea ce face lumea să se învârtă.

Roșeața i se întinsese acum spre frunte. Uită de picturile tale de nimic, uită de tristețea pe care crezi că le-o datorezi părinților tăi morți, uită de orice cred acești oameni că demonstrează despre ei faptul că se află aici, sus. Toate sunt prostii. Dă-mi voie să-ți spun ceva. Șeful tău te-a concediat uite-așa. Își pocni degetele foarte tare, cu zgomot. N-a pus nicio întrebare, nici n-a fost nevoie să insist. Câți oameni din viața ta crezi că nu te-ar fi trimis la naiba pentru câteva sute de mii de dolari? Crezi că mătușa ta n-ar face-o? Sau verișoara ta din Europa? Chiar crezi că le pasă cu adevărat că părinții tăi au murit? Crezi că ei chiar mai contează pentru cineva în afară de tine?

Roşeaţa i se întinsese acum pe faţă, întunecându-i nasul, avansând spre nările lărgite.

– Nu mulţi oameni au curajul de a trăi după ideea mea. Mai degrabă şi-ar spune basme singuri: graţia lui Dumnezeu, iubirea universală, bunătatea omenirii. Pariez că părinţii tăi au crezut în bunătatea omenească exact până în momentul în care au avut neşansa să dea peste cinci oameni dintre cei mai evlavioşi care au zdrobit avionul de o clădire. Cred că asta îţi spune tot ceea ce trebuie să ştii despre Dumnezeu. La sfârşit, ideea mea e singura care contează. Singura care este adevărată. Şi vrei să-ţi spun cum de ştiu?

Puse un singur deget pe masă – ceaşca de cafea zăngăni în farfurioara ei.

– Eu, stând aşezat aici. Sunt aici întrucât nu mă tem de modul în care funcţionează lumea. M-am făcut pe mine însumi după cum funcţionează lumea.

Se lăsă din nou pe spate şi îşi împreună mâinile peste abdomen – roşeaţa feţei i se retrăgea încet. Îşi îndreptă apoi privirea din nou spre ochii ei. Ea nu putea bănui ce vede el acolo – era mult prea ocupată să exploreze contururile unei emoţii pe care n-o mai simţise de ani întregi, una de care uitase sincer că este capabilă. Judith era subjugată.

– Te admir pentru că ai integritatea de a trăi după propria-ţi idee, continuă el. E una greşită, desigur, dar – chiar şi-aşa – necesită curaj. Şi nu dai peste mulţi oameni curajoşi cu adevărat.

Iar acum, Judith simţi că roşeşte – profund, dezinhibat –, căci faptul de a fi numită curajoasă de către el o izbi ca fiind răspunsul la problema pe care o avusese cu sine însăşi toată viaţa ei.

– Şi ştiu ce poate realiza o persoană care are tăria de a se devota complet unei idei, cu condiţia ca ideea să fie bună. Cu condiţia ca ideea să fie a mea. Cu condiţia ca, bineînţeles, să fii interesată.

El păru să-i arate – cu sclipirea din ochii lui aproape albi în centru – că ştia că ea este interesată, că ştia că are întreaga ei

atenție. Dar păru că vrea să o audă pe ea spunând-o, iar ea vru să se audă spunând-o:

– Sunt foarte interesată, îi zise.

El deschise din nou servieta și scose un biblioraft pe care îl puse pe masă între ei: coperta era imprimată cu un triunghi roșu – negru în vârf, decolorându-se spre bază –, iar sub desen erau cuvintele „Viitorul Las Vegasului". Îl deschise încet – chiar cu delicatețe – și ea descoperi că existau niște lucruri care îi impuneau și lui respect. Prima pagină, plastifiată, înfățișa o reproducere digitală a unui turn – și, văzând-o, ea înțelese inspirația desenului de pe copertă. Turnul era mai larg la bază – se înălța în grămezi de etaje circulare dispuse conic, toate mărginite de ferestre negre boltite, iar fațada, de culoare crem spre bază, se colora în roșu spre vârf, sugerând un gen de arc elicoidal în urcare. În jurul bazei existau fântâni și grădini cu flori, iar pe o latură se afla un lac pe care pluteau bărci. Cerul de deasupra turnului era de un albastru pal, fără nori.

– Ăsta e Babylon, îi zise el. Cazinouri, apartamente, hoteluri, restaurante, muzee. Va fi cea mai mare structură acoperită din țară. Și va fi piesa centrală a lui Ferguson, va fi noul meu ansamblu.

Dădu pagina până la o hartă din satelit a Las Vegasului – pe care o secțiune era înconjurată de un dreptunghi roșu, gros. El bătu cu degetul în centrul acestuia.

– Această întindere de teren se află la opt kilometri la sud de Strip, la șapte minute de mers cu mașina de la aeroportul McCarran International. Acum nu există nimic acolo, cu excepția nisipului și a câtorva apartamente nevândute. Gândește-te la o galerie exterioară roz, crăpată, cu coloane, și la o parcare goală în mijlocul deșertului și cam asta ar fi forma ei. Plus câteva bârloguri unde se consumă droguri, cu prostituate și niște *cholo*[1]. Cum spuneam: întindere. Toți cei din industria mea fug mâncând pământul sau pleacă spre Macao. Eu nu. Eu construiesc. Construiesc.

[1] Termen peiorativ – bărbați de origine mexicană (n.tr.)

Bătu cu și mai mare forță în biblioraft.

– Aici. În America. Așa țipător cum s-ar putea să-ți pară ție, eu iubesc țara asta, căci e singurul loc în care povestea mea s-ar fi putut întâmpla. Și ceea ce se pare că oamenii nu realizează e că rămânem fără America. Iar timpul de a lua ce mai rămâne e atunci când poți să iei un dolar cu treizeci de cenți.

Mai dădu o pagină – o altă redare computerizată, de data aceasta a unui cartier suburban la apusul soarelui: case stil ranch, peluze verzi, drapele americane agățate deasupra ușii, umbre spectrale fără chipuri pe verande, mergând pe biciclete – Babylonul, o prezență masivă la orizont.

– Iisuse Hristoase, murmură Judith.

Nu-și putea da seama dacă găsea acea reprezentare absurdă sau însuflețitoare, comică sau îngrozitoare. Chiar și după luni întregi de lucrat pentru Colonel, chiar și după ce-și petrecuse sute de ore încercând să facă o realitate din acea viziune digitală, tot n-ar fi putut spune. Tot ce știa – atunci, stând acolo, și în tot timpul care urmase – era că exista ceva enorm în ceea ce-i pusese el în fața ochilor – în fine, poate prea enorm pentru ca ea să ajungă să înțeleagă pe deplin. Știa: Colonelul nu avea teamă de a crea *ex nihilo*.

El închise biblioraftul, revenind la coperta acestuia: „Viitorul Las Vegasului". Judith o privi lung. Ea era prea puțin refractară, însă o problemă practică tot i se ivi.

– Nu știu nimic despre... imobiliare, îi zise ea. Vrei ca eu să te ajut să te ocupi de muzee?

– Vreau ca tu să faci asta și vreau ca tu să faci orice altceva îți spun eu să faci, îi răspunse el, punând biblioraftul din nou în servietă. Dacă vreau să te duci la Miami să cumperi opere de artă, ai să te duci la Miami să cumperi artă, dacă vreau ca tu să-mi iei rufele de la curățătorie, îmi vei lua rufele de la curățătorie, dacă vreau să impresionez pe cineva din Comisia pentru Jocuri de Noroc din Nevada spunându-le unde ai făcut facultatea, atunci asta este exact ceea ce le vei spune. În schimb, continuă el – și acum zâmbi, eu îți voi oferi o educație. Nu ceea ce ai

primit la Harvard. O educație adevărată. Despre cum funcționează lumea cu adevărat. În plus, continuă el, am de gând să te mut din apartamentul tău cu un dormitor de pe Highland Avenue într-una dintre clădirile mele din Las Vegas. Voi pune pe unul dintre achizitorii mei să se ocupe împreună cu tine de crearea unei înfățișări ceva mai...

Își mijì ochii, făcând un adevărat spectacol din a decide ce cuvânt să folosească.

– Feminin, zise el într-un final. De asemenea, te voi pune în legătură cu un consilier financiar, care să facă ceva adevărat cu banii părinților tăi. Și, conchise el, îți voi plăti chiar și un salariu.

El se ridică – și ea făcu la fel. Pentru prima dată, își dădu seama că era mai înaltă decât el. Pe bună dreptate, acest lucru o stânjeni – și de atunci înainte avea să nu se mai încalțe niciodată cu pantofi cu tocuri înalte în prezența lui. Dar el arăta de parcă asta l-ar fi încântat oarecum.

– Poftim, îi zise el, scoțând ceva din buzunarul sacoului. Arată un pic de mândrie.

Era o insignă cu „Viitorul Las Vegasului", împodobită cu simbolul triunghiular. Ea se aplecă spre el, peste masă. Cu două degete, el prinse un pliu al rochiei ei și împinse acul prin materialul strâns. Apăsă închizătoarea peste vârf, apoi dădu drumul rochiei. Ea se lăsă încet la loc, iar el o cercetă din nou, cu o anumită finalitate acum: stând în grădina de pe acoperiș, purtând colierul cu fluture pe care i-l dăruise el și insigna pe care i-o prinsese chiar el.

– Nu mulți oameni ar fi refuzat oferta pe care ți-am făcut-o eu, îi spuse – cu același rânjet sardonic pe care ea îl văzuse pentru prima dată la galerie. Nu vorbim neapărat despre femei. Nici măcar prea mulți bărbați. O mulțime de persoane foarte distinse mi-ar fi supt scula pentru mult mai puțin de două milioane de dolari. Poate că tu crezi că asta dovedește ceva. Dar iată care-i treaba. Într-o bună zi, ai să mi-o sugi gratis. Așa funcționează lumea. Și, când se va întâmpla asta, îți voi aminti această discuție.

Îi întinse mâna, iar ea i-o strânse – el păru să demonstreze o idee cuprinzându-i mâna într-a lui.

– Eşti o fată interesantă, îi spuse. Mă bucur să te am.

Iar ea roşi din nou când el îi dădu drumul mâinii, apoi îşi luă servieta şi plecă.

Judith rămase în grădină mult timp, ba chiar simţi nevoia să plătească 18 dolari pentru un cocktail. Rămase la masă până când soarele însângerat începu să se scufunde dincolo de proprietăţile rarefiate de pe dealurile Hollywoodului. Şi acela fu momentul în care avu, pentru prima dată, un gând ce avea să-i revină adesea în următoarele luni: cum privea felul în care îi erau ambalate lucrurile în cutii de carton pentru a se muta în Las Vegas; cum călătorea la Berlin cu avionul lui particular şi la Hong Kong, şi la Art Basel, în Elveţia; cum stătea în camera de aşteptare înaintea operaţiei estetice la nas cu care ea fusese, în cele din urmă, de acord, întrucât el o făcuse să înţeleagă că şi asta era una dintre condiţiile angajării ei; cum le vorbea membrilor unui consiliu comunitar care reprezenta vecinătatea cartierului pe care el voia să-l ia în posesie. Ea mai avu, de asemenea, gândul – după ce fu de acord să meargă cu el la New York, lucru pe care evitase să-l facă pe cât de mult îi stătuse în putinţă, îl evitase de când muriseră părinţii ei, dar, în cele din urmă, nu i se mai putuse opune, în faţa insistenţei lui, a declaraţiei lui, a poruncii lui – că nimic dintre toate acestea nu conta, că trebuia să meargă mai departe – mereu înainte –, iar aceea fu noaptea în care ea chiar îi supse scula, gratis – nu mai putu să se opună nici acelei inevitabilităţi – şi, zău, la vremea aceea, palma lui fusese pusă de mult timp pe ceafa ei. După aceea, ea coborî cu ascensorul şi ieşi în stradă, forţându-se să privească spre orizontul pustiu, în direcţia – reuşi să aibă confirmarea de la un bărbat oarecum tulburător – porţiunii de teren pe care, cândva, se înălţaseră Turnurile Gemene, locul în care mama şi tatăl ei fuseseră ucişi. Privind cerul pustiu din seara aceea, ea avu senzaţia că Judith cea care fusese mereu acolo – furând *yad*-ul, pierzându-şi virginitatea lângă pârâu, jelindu-şi părinţii, pălmuind-o

pe Claudette peste față – aluneca tot mai departe și mai departe în trecut. Și apoi avu iar gândul, gândul recurent, cel pe care îl avusese prima dată când privise soarele apunând în dosul celei mai vestice laturi a continentului: acesta era bărbatul care avea s-o ucidă.

III. AMSTERDAM SAU PÂNTECUL BALENEI

În timpul şederii sale în Amsterdam, Jonah fu bântuit de un vis recurent. Visul avea loc într-o sală de banchete de un lux fantastic: candelabre întinzându-şi braţele de caracatiţă picurau în diademe strălucitoare peste o încăpere ai cărei pereţi erau lambrisaţi cu lemn de nuc; mese aranjate cu tacâmuri de aur, farfurii de porţelan, vaze din cristal umplute cu trandafiri roşii şi roz – toate de o eleganţă care, crezuse el, se scufundase odată cu Titanicul; chelneri cu cravate negre, mergând dintr-o parte într-alta cu sticle verzi de şampanie sau cu tăvi de caviar şi cozi de homar, purtate pe degetele lor înmănuşate în alb. Oaspeţii prezenţi la acel banchet erau îmbrăcaţi imaculat, în smochinguri şi rochii de seară, iar Jonah se făcea că este aşezat la o masă cu Doug Chen, cu Aja Puvvada şi cu alţi parteneri de la Cunningham Wolf. Sylvia era alături de el, splendidă într-o rochie strălucitoare de un verde-deschis, zâmbindu-i cu căldură şi cu satisfacţie.

În faţa sălii se aflau o scenă şi un podium, iar după un timp apăru însuşi Lloyd Davis Cooper – partener-director la Cunningham Wolf în ultimele două decenii, îmbrăcat cu un smoching alb şi ducând un plic mare şi legat cu o fundă.

– A sosit timpul să-l anunţăm pe cel mai nou partener al nostru, declară el, vorbind cu un accent absurd de distins, de club al gentlemanilor din Boston, cunoscut lui Jonah din discursurile pe care le ţinea la petrecerile firmei, în fiecare an, de sărbători.

Când se auziră aceste cuvinte, luminile scăzură în intensitate – spoturile luminoase porniră să dea ocol sălii, de parcă l-ar fi căutat pe asociatul miruit.

În acel moment, lui Jonah îi trecu prin minte că era un mod total atipic de a anunța parteneriatul la o firmă de avocatură. Dar acest gând trimise doar încrețituri la suprafața visului – nu-l clătină și nici nu-l opri pe el să simtă o exaltare care te lasă fără suflu și îți strânge inima, atunci când Lloyd David Cooper rupse plicul și citi:

– Jonah Jacobstein!

Și, în timp ce spoturile luminoase îl înconjurară și sala se umplu de ropote de aplauze, lacrimi de fericire țâșniră din ochii lui Jonah – în vis și acolo unde dormea el, în fundul casei-ambarcațiune.

Partenerii se ridicară într-o ovație – Doug Chen dădu aprobator din cap. Sylvia radia, iar Jonah o sărută pe buze. Apoi se ridică în picioare și se duse pe scenă. Lloyd David Cooper scoase o jachetă verde și i-o petrecu lui Jonah peste umeri (acest detaliu, care, aparent, se trăgea de la atracția principală de pe terenul de golf de la SportsCenter, fu deosebit de enigmatic pentru Jonah când se trezi la realitate). Își ocupă locul pe podium, triumfător, recunoscător, gata să le mulțumească tuturor: părinților, colegilor, profesorilor de la Facultatea de Drept, profesorilor de la școală, prietenilor, Sylviei – tuturor – le mulțumi cu toată sinceritatea.

Și atunci îl observă în fundul sălii pe hasidimul evreu zâmbindu-i diavolește. Acest bărbat nu semăna foarte tare cu un hasidim anume, așa cum ar fi semănat orice hasidim: avea caracteristicile distinctive ale unui hasidim, dar în dimensiuni exagerate, caricaturale chiar – ca ale costumului pe care îl purtase Jonah în clasa a opta, de la gimnaziul pe care îl frecventa, pentru a juca rolul lui Avram vânzătorul de cărți în producția piesei de teatru *Scripcarul pe acoperiș*. Era îmbrăcat tot în negru – pardesiu negru, pălărie neagră, cizme negre supradimensionate –, barba lui deasă avea un gen de albăstreală bătătoare la ochi, iar *payosul*[1] i se bălăngănea în cârlionți indisciplinați. Când

[1] Șuvițele de păr crescute peste urechi, tradiționale în iudaism (n.tr.)

Jonah își intersectă privirea cu a lui, hasidimul făcu o mișcare cu degetul spre el, se bătu peste nas, făcu iar cu degetul, își intensifică zâmbetul diavolesc. Jonah își drese vocea și își îndreptă din nou atenția către ceilalți oaspeți. Spoturile păreau să fi devenit și mai luminoase, iar el avu senzația că se înfierbântă.

– Vreau să spun doar că... începu el.

Privirea îi țâșni agitată spre fundul sălii, dar hasidimul se evaporase. Ușurat, Jonah continuă:

Vreau să spun doar că am învățat că, dacă muncești din greu, dacă te dedici unui scop și...

Fleoșc! – ceva îl lovi în obraz, moale, rotund, ușor alunecos. Privi în jur, dar nu văzu decât chipurile partenerilor care așteptau. Continuă:

– Dacă te dedici unui scop și îți asumi obligația de a...

Fleoșc! Fu lovit din nou – și, de data aceasta, sfera alburie din care picura grăsime se legănă și îi căzu de pe frunte, rostogolindu-se pe podium, iar Jonah văzu: fusese lovit cu o gălușcă de *matzoh*[1].

Se șterse repede de grăsimea de pe față, aruncând o privire anxioasă în direcția mesei lui. Sylvia se încruntă. Doug Chen își ridică mâna, apoi o lăsă în jos.

– Ce vreau să spun este că a deveni partener a fost ambiția mea de multă vreme, iar dacă voi credeți că puteți realiza...

Fleoșc!

De data aceasta fu lovit drept în nas. Îl localiză pe hasidimul care se aplecase, ascunzându-se după o masă din dreapta, râzând pe înfundate, drăcește.

– Securitatea! strigă Jonah. Acest bărbat mă atacă!

Cei din mulțime porniră să discute, murmurând între ei, dar Jonah își dădu seama că acestea erau murmurele stânjenitoare ale unei audiențe care își pierdea încrederea în vorbitor. Nu-l mai observase nimeni pe hasidim? Nu mai văzuse nimeni găluștele de *matzoh?* Se repezi să-i dea înainte:

[1] Pască evreiască (n.tr.)

– Am muncit din greu pentru asta! declară el.

Fleoşc!

Jonah privi cu înfrigurare prin sală – hasidimul nu se vedea nicăieri.

– Asta pentru că eu... reluă el, ştergându-se din nou pe faţă.

Îl localiză pe hasidim, care executa acum un dans rusesc, aruncând din picioare şi ţinând pe cap o sticlă în echilibru.

– Bărbatul acela! ţipă Jonah arătând spre el.

Lloyd David Cooper puse o palmă pe umărul lui Jonah.

– Ar fi mai bine dacă ne-ai înapoia jacheta, tinere, îi spuse el.

– Nu, nu e necesar, zise Jonah, riscând o privire spre masa lui – Sylvia îşi aduna lucrurile ca să plece, iar Doug Chen mersese până la a scutura din cap perceptibil.

Precaut, Jonah făcu un pas înapoi, depărtându-se de Lloyd David Cooper.

– Dacă m-aţi lăsa să...

Cu o surprinzătoare agilitate pentru un bărbat de aproape şaptezeci de ani (la birou se ştia că el rămăsese un excelent jucător de tenis), Lloyd David Cooper făcu un salt în faţă şi îl apucă de reverul jachetei.

– Jacheta noastră, tinere! îi ceru el, trăgându-l de mânecă.

– Nu e necesar! spuse Jonah din nou, trăgându-se înapoi.

În timp ce lupta de-a trasul jachetei continua, Jonah îl văzu cu coada ochiului pe hasidim, care îşi iţea capul de deasupra marginei scenei – şi apoi, cu o mişcare a degetului, dădu de-a dura o găluşcă de *matzoh* până sub piciorul lui Jonah. El alunecă, se rostogoli de pe scenă şi se prăbuşi pe podea.

Când se ridică, părea că mulţimea se întorsese împotriva lui. Partenerii porniră spre el, hotărâţi să-i scoată jacheta – apoi apăru Scott Baker, zâmbind afabil, în timp ce flutura un contract deasupra capului, ca pe o furcă. Jonah se zbătu să se ridice în picioare şi o rupse la fugă, cu mulţimea înfierbântată pe urmele lui. Ieşi din sală şi se trezi coborând în fugă nişte trepte – care se terminau în faţa unui ascensor ce îl duse spre un alt rând de trepte, care duceau la un alt ascensor, şi tot aşa –, iar Jonah avu senzaţia

că nu se îndepărtează deloc de urmăritorii săi. Într-un final reuşi să ajungă într-un fel de hol – vast şi pustiu –, al cărui perete din faţă era alcătuit din ochiuri de sticlă dispuse pe mai multe etaje.

Afară era noapte, iar el văzu ceva ce recunoscu a fi o stradă aglomerată din New York, care se învecina pe partea opusă cu Central Park – întunecat şi, la acea oră, semănând cu o pădure. Mulţimea începu să pătrundă în hol în spatele său, iar el o luă la fugă spre parc – ferindu-se de taxiuri în timp ce traversa strada, refugiindu-se, într-un sfârşit, în spatele unui copac, gâfâind. Pentru moment, fu linişte. Nu se mai auzeau cererile, plângerile, dezamăgirile strigate ale celor care îl urmăreau. Jonah privi în sus şi văzu stelele (cerul din vis era diferit de cerul uşor poluat al New Yorkului). Pe scurt, avu senzaţia unei evadări – a unei despovărări – a unui soi de izbăvire de...

Fleoşc!

Hasidimul îl urmărise, îl găsise cumva! O luă la sănătoasa prin parc, alergând cât de repede putu, dar hasidimul era la fel de iute. Jonah alergă şi alergă – disperat, frenetic –, suportând loviturile continue ale găluştelor de *matzoh,* gemând acum în somn – uşoara emersiune a scândurilor fundului cabinei înguste şi scunde a casei-ambarcaţiune fiind oarecum perceptibilă când se trezi cu respiraţia întretăiată.

Jonah ajunsese în Amsterdam o epavă. Nasul îl durea tot timpul şi rămăsese repede fără medicamentele analgezice pe care i le prescrisese cel de-al doilea doctor, la care fusese după ce şi-l rupsese a doua oară; dacă şi-l atingea, chiar şi din greşeală, atunci când îşi scotea cămaşa, de pildă, putea să înceapă să sângereze. Şi, de obicei, această constantă durere fizică se contopea şi nu putea fi separată de suferinţa emoţională – povara combinată a amărăciunii, a singurătăţii şi a tristeţii, a milei de sine şi a furiei. Când privea retrospectiv către propria persoană, aşa cum fusese el în acele prime zile în oraş, vedea un bărbat care petrecea mult prea mult într-o singură zi, incapabil să-şi adune energia ca să se dea jos din pat a doua zi, plângând noaptea până

adormea, privind în gol la tavanul de deasupra patului din hotelul în care stătea, încercând să nu suspine prea sonor pentru a nu-şi traumatiza nasul, plângând nici măcar pentru ceva anume – ci pentru tot, pentru ceea ce pierduse.

După o astfel de săptămână, începu totuşi să se adune oarecum. Cum altfel era el, dacă nu rezilient? Supravieţuise divorţului părinţilor săi, supravieţuise morţii celor patru bunici, supravieţuise celor trei ani la Facultatea de Drept a Universităţii Columbia, supravieţuise ordaliei parteneriatului de la Cunningham Wolf, supravieţuise unui lung şir de despărţiri. Sigur, de data aceasta fusese părăsit, mai mult sau mai puţin, de întreaga lui viaţă, dar trecuse peste multe şi avea să treacă şi peste asta.

Fără îndoială, ţigările cu marijuana îl ajutau. Încetase să le mai fumeze înainte de facultate şi uitase cât era de plăcut. În plus, fiind în Amsterdam, avea acum acces legal, consistent, la unele dintre cele mai puternice soiuri de marijuana de pe planetă. Ori de câte ori îşi simţea gândurile luând-o razna spre disperare, îşi putea umple plămânii cu White Widow[1] sau cu Golden Haze[2], iar acele gânduri se pierdeau, dispăreau, fiind înlocuite de o senzaţie plăcută, de care descoperi că nu s-ar fi putut sătura vreodată.

Îl ajută, de asemenea, şi mutatul în casa-ambarcaţiune. Singura persoană pe care o cunoştea în Amsterdam era Max, un fost coleg de clasă de la Vassar. Aveau în comun câteva ore de clasă şi câţiva prieteni, cu toate că, mai exact, ei doi nu fuseseră prieteni unul cu celălalt – anumite aspecte ale personalităţii lui Max făceau ca lui Jonah să-i fie dificil să petreacă perioade îndelungate de timp cu el. Totuşi, avuseseră câteva conversaţii lungi şi memorabile în perioada în care se cunoscuseră şi, când Jonah îl contactase, Max îl primise în casa-ambarcaţiune pe care o subînchiria.

Pe lângă Max, casa era ocupată de un soi mereu schimbător de expatriaţi, care rămâneau câteva zile sau câteva săptămâni. Era un echipaj sociabil, comod – cam la ce te-ai fi aşteptat din

[1] Văduva albă (n.tr.)

[2] Pâcla de aur (n.tr.)

partea unor oameni care locuiau într-o casă-ambarcaţiune din Amsterdam, fumând ziua întreagă marijuana. Se juca mult şah, se asculta multă muzică reggae. Jonah găsi că era foarte uşor cu ei prin preajmă.

Îşi stabili drept reşedinţă canapeaua din camera din fund a casei-ambarcaţiune, asemănătoare unei debarale. Se trezea la orice oră din zi – nu-şi punea niciodată să sune un ceas deşteptător şi, într-adevăr, nici nu mai avea un telefon mobil pe care să fixeze alarma. În timpul primelor săptămâni în oraş, vâra în mod constant mâna în buzunar pentru a verifica dacă BlackBerry-ul mai este acolo – de parcă ar fi încercat să scarpine un membru-fantomă. Însă instinctul dispăruse, iar explicaţia era că nu mai exista nimeni pe care ar fi trebuit să sune, nimeni de care să fi vrut să fie sunat în mod special. Le dăduse de ştire părinţilor şi prietenilor via e-mail că era într-o vacanţă prelungită în Europa – lăsă detaliile vagi, făcând să sune ca şi cum ar fi putut să se întoarcă oricând la Cunningham Wolf. (Această minciună, îşi spuse el în sinea lui, era doar o modalitate de a evita necesitatea de a spune unele chiar şi mai mari de atât.) Îşi începea zilele urcând scara în spirală din colţul camerei – singura cale de acces înăuntru sau afară –, ducându-se pe puntea casei-ambarcaţiune, unde, de obicei, fuma un joint pe care şi-l rula singur.

Casa-ambarcaţiune era andocată pe Brouwersgracht (de fapt, nu se mişca niciodată, iar Jonah nici nu era convins că ar fi fost posibil), un canal aflat în cel mai calm cartier rezidenţial de la nord-vest de centrul Amsterdamului. Pe malurile canalului existau şiruri de case cu trei-patru etaje, cu acoperişul ţuguiat, în stil clasic olandez – înguste şi înghesuite într-un mod care îi amintea mereu lui Jonah de beţele de chibrit dintr-o cutie. În general, când se trezea dimineaţa târziu, mai erau câţiva oameni pe stradă – poate biciclişti care pedalau spre zonele mai aglomerate ale oraşului; uneori, vedea câte o femeie mai în vârstă care căra sacoşe de cumpărături peste podul din piatră arcuit ce traversa canalul.

Își lăsase barbă – încetase să-și mai bată capul cu bărbieritul încă de când plecase din New York – barbă deasă și neagră, presărată ici-colo cu fire albe. În fiecare zi se îmbrăca cu o manta bleumarin, ponosită, aparținând marinei ruse, pe care o cumpărase de la piața Albert Cuyp – nu se gândise să-și împacheteze și haine de toamnă. În plus, toată lumea care îl cunoscuse la New York ar fi observat imediat că nasul său căpătase o curbură spre bază, ca și cum ar fi încercat să ia forma unui semn de întrebare cu susul în jos. Dar singura persoană care îl cunoștea dintr-un alt moment al vieții lui, anterior sosirii în Amsterdam, era Max – și, dacă Max observase, nu menționase nimic.

De obicei, se plimba până la o cafenea cu marchiză roșie de pe Lindengracht, o stradă aflată la o jumătate de kilometru distanță față de locul unde era andocată casa-ambarcațiune pe Brouwersgracht. Comanda o cafea și un croissant – aceste două substantive alcătuiau totalitatea olandezei sale. Dar încă o percepea ca pe o realizare atunci când femeia cu fața roșcovană, cu obrajii ca merele, aflată dincolo de tejghea, îi întindea produsul de patiserie și paharul din carton cu cafea. Lua acest mic dejun stând așezat pe una dintre băncile care dădeau spre canal, ascultând muzică la iPod sau pur și simplu privind rațele care pedalau prin pâcla lui strălucitoare indusă de THC[1].

Când termina de mâncat, se întorcea la casa-ambarcațiune pentru a juca șah și pentru a mai fuma ceva cu oricine s-ar fi aflat prin zonă. Cam o dată pe săptămână petrecea câte o oră, după-amiaza, într-un internet café, citind cu un oarecare amuzament actualizările lui Philip Orengo despre bârfele din New York (era oare noua iubită a lui Patrick Hooper, de fapt, o însoțitoare plătită? Și așa mai departe), reasigurându-și mama și tatăl că încă era în viață. Odată, făcuse greșeala de a-i copia pe amândoi în același e-mail, iar șirul de replici pe care le primise, prin care amândoi începuseră spontan să îi ofere sfaturi cu privire la carieră, fusese uluitor, având în vedere cât de tare credeau amândoi că îi scriau lui și cât de evident era că, de fapt, își scriau

[1] Tetrahidrocanabiol – substanța activă din marijuana (n.tr.)

unul altuia. Primise la un moment dat și un e-mail de la asistenta Sylviei, Linda, care îi cerea adresa la care ar fi putut să-i trimită o cutie cu articolele lui de toaletă și nu mai primise vești de la Zoey deloc, ceea ce nu-l surprinse.

Totuși, activitatea lui preferată era să se îndrepte spre est, pornind de la casa-ambarcațiune, spre Singel și apoi spre sud, pe o străduță care se numea H-----. Nu era mai mare decât o alee, iar la jumătatea ei se afla cafeneaua preferată de Jonah din tot Amsterdamul, un local cu trei mese, cu podeaua și tavanul din scânduri și o lumină galbenă, slabă – impresia generală amintea de un birou din secolul al XIX-lea. La câțiva pași de cafenea, la capătul vestic al lui H-----, se găsea o brutărie care făcea *Stroopwafels* proaspete – vafe subțiri, crocante, înglobând un strat de caramel – pe care Jonah le considera de departe superioare mărcilor Oreo sau Tostitos[1] sau altor alimente pe care le savura atunci când era drogat în America. În celălalt capăt, H----- se deschidea spre o piațetă pavată cu macadam, pe laturile căreia se aflau magazine și cafenele, niciodată aglomerate – cu bănci și porumbei, și un magazin care vindea reviste și ziare în engleză. Puteai să petreci acolo zile întregi – și Jonah chiar așa făcu – mergând pe H----- de la un capăt la celălalt: fumând în cafenea, mâncând *Stroopwafels* calde, rezolvând în piață KenKenul[2] din *International Herald Tribune,* privind porumbeii, după care se ducea înapoi și făcea totul din nou.

Experiența sa legată de Amsterdam fu cu totul diferită de cea din vizita anterioară, când făcuse turul Europei, cu rucsacul în spinare, după primul an de colegiu. El și prietenii lui își petrecuseră atunci timpul îmbătându-se și drogându-se în cafenelele zgomotoase din jurul stațiilor de metrou, plimbându-se prin Rijksmuseum în timp ce fuma ciuperci halucinogene, hlizindu-se și râzând la prostituatele din vitrinele Cartierului Roșu. Când se hotărâse să vină aici, își imaginase că va găsi acea uitare alimentată de droguri. În schimb, găsise o existență

[1] Marcă de chipsuri tortilla (n.tr.)

[2] Joc de logică și matematică asemănător cu sudoku (n.tr.)

mai pașnică: locuitul într-o casă-ambarcațiune, drogatul de cinci ori pe zi, petrecutul timpului în căutarea a orice se întâmpla să fie amuzant – sau nefăcând nimic din toate acestea. Era tot un fel de uitare alimentată de droguri, se gândi el, numai că într-o notă cu mult mai liniștită. Și, credea el, această porție din Amsterdam era exact refugiul de care avusese nevoie, după dezastrele și greșelile New Yorkului.

Ca dovadă stătea faptul că nu mai avusese viziuni de când venise acolo. Uneori se gândea că poate, sacrificând orice realizase, lucrurile pentru care muncise, ideile după care își definise viața, fusese judecat că suferise suficient, încât putea fi lăsat acum în pace. Mai știa și că marijuana avea rolul ei: rotunjise muchiile acestei percepții într-un mod liniștitor, agreabil; făcuse ca tot ce vedea el să fie puțin mai drăguț, făcea ca toți cei cu care vorbea să fie mai plăcuți – în vreme ce viziunile fuseseră caracterizate de o expunere completă, fără milă. Dar, mai presus de orice, se gândi el, orașul Amsterdam ținea viziunile la distanță. Era ca și cum orașul avea un alt tip de gravitație față de New York – totul părea aici mai puțin urgent, mai puțin important –, chiar și în timpul ciudatelor ore în care era drogat. Simțea o blândețe înnăscută a lucrurilor: a canalelor, a pietrelor din pavaj, a lungilor apusuri nordice, a arcadelor podurilor punctate cu lumini, a caselor cu ferestre mari și obloane deschise. Însăși localizarea țării – ascunsă în mansarda Europei – părea să sporească această impresie. Aproape că i se părea firesc ca nimic catastrofal să nu-l viziteze acolo. Ba chiar îi trecea prin minte, din când în când, că însuși faptul de a nu avea viziuni în Amsterdam putea sugera că acestea fuseseră numai produsul traiului într-un loc ca New Yorkul: modalitatea creierului său de a-l plânge pe Unchi[1].

Dacă avea regrete legate de viața lui în acel oraș, erau cele legate de faptul că îi spusese lui Max, în timpul acelor prime zile de deznădejde, povestea din pricina căreia venise acolo. Totuși, până la urmă fusese cu adevărat distrus, iar Max fusese singura persoană cu care vorbise. Dar cel puțin Max îi respectase rugămintea

[1] Aluzie la Statele Unite, numite și Unchiul Sam (n.tr.)

de a nu mai spune nimănui altcuiva – cu toate că el, cu siguranță, nu-și respectase cerința de a nu mai aduce vorba despre asta.

Însă la imboldul asiduu al lui Max, Jonah ajunse să se simtă foarte confortabil acolo. Avea, simți el, o vacanță încununată de mare succes și, cu siguranță, cum nu se poate mai meritată. De fapt, existau chiar și momente în care privea câte o frumoasă olandeză îmbrăcată în fustă mergând pe bicicletă pe partea cealaltă a canalului, în timp ce el își lua micul dejun, iar anumite cântece se auzeau în cafeneaua de pe H----- – când Jonah se considera chiar fericit sau, cel puțin, simțea că o duce mult mai bine decât atunci când muncea optsprezece ore la Cunningham Wolf, culcându-se pe podeaua din fața biroului său și trezindu-se trei ore mai târziu pentru a o lua de la capăt.

Realmente, singura problemă pe care o avea în Amsterdam era visul.

Îl avea de cel puțin două ori pe săptămână, depinzând de cât de multă marijuana fuma înainte de a se duce la culcare. Încercă să fie sârguincios în privința câtorva fumuri în plus înainte de a închide ochii – dar, când ești drogat, sârguința nu este tocmai ușor de păstrat, chiar și atunci când vine vorba de a te droga mai tare. Și, desigur, uneori pur și simplu leșina.

Nu credea că visul însemna ceva cu adevărat. Era doar regretul, își spunea în sinea sa, regretul firesc, regretul maniabil pentru ce se întâmplase. Și, la urma urmelor, toți oamenii au uneori vise urâte.

Dar, din nefericire – dacă era să fie sincer cu sine însuși –, știa că nu era atât de simplu, atât de ordonat. Ori de câte ori avea visul – odată cu emoțiile acestuia, care se agățau de el aidoma pânzelor de păianjen atunci când se trezea –, stânjeneala suprapusă bucuriei de a fi numit partener, anxietatea de a-l vedea pe hasidim de pe scenă, panica și disperarea fugii, combinația de amărăciune și ușurare atunci când își dădea seama că avusese din nou visul – odată ce acestea păleau – un alt sentiment, mai dificil, persista – unul pe care nu putea să-l alunge cu ușurință, nici măcar cu cantități copioase de marijuana.

Paranoia era cea mai potrivită descriere pe care o putea da sentimentului, deși părea un termen prea obișnuit și prea clinic pentru ceea ce experimenta el. Exista, în general, o senzație de falsitate a lucrurilor – o senzație că lucrurile se furișau în tăcere în jurul lui. După prima săptămână în Amsterdam, încercă din răsputeri să nu se mai gândească la serviciul pe care nu-l mai avea, la pierderea Sylviei, la ultimele momente dureroase cu Zoey – și fu, desigur, scrupulos în a nu se gândi la viziuni. Reușita lui de a nu se gândi la niciuna dintre acestea era, avea el impresia, ceea ce îi permisese să dobândească satisfacția pe care o avea acolo. Însă în orele de după ce avea visul, el recunoștea, inevitabil, că a nu te gândi la ceva nu era totuna cu a nu fi conștient de acel lucru, cu a uita de el. Era ca și cum faptele istoriei sale erau prezente – și aveau greutate – exact la coada ochiului său. Era ca și cum s-ar fi îngrijorat din cauză că s-ar fi putut uita pe o stradă sau ar fi putut să întoarcă privirea spre fereastra unui tramvai în mers și l-ar fi văzut pe hasidim – rânjind, tapotându-și nasul, făcându-i din deget, insinuator.

Totuși, el știa că era doar un vis. Își amintea sieși, continuu, acest lucru. Într-o după-amiază, în timp ce încerca să alunge visul hoinărind pe cărările ierboase ale dealurilor din Vondelpark, dădu peste un stand care vindea cărți vechi – și printre titlurile în engleză găsi un volum subțire intitulat *Ghidul începătorului în analiza freudiană a visului*. Răsfoi câteva pagini și asta fu suficient pentru a se convinge că viselor le lipsea orice sens dincolo de cel mai evident. Titlul unui capitol era *Tu ești toată lumea din visul tău*, iar el izbucni în hohote de râs – ce noimă avea totul? El era Sylvia și Lloyd David Cooper – și toată lumea? Chiar așa?

Iar un vis urât o dată sau de două ori pe săptămână era doar un preț mic pe care trebuia să-l plătească, conchise el – pentru refugiu, pentru evadare, pentru toate celelalte. Tresăritul în pat, gâfâitul, transpiratul masiv nu erau cele mai plăcute moduri de a-ți începe ziua. Dar, pe la sfârșitul ei, avea să se afle cel mai probabil într-o cafenea, drogat, râzând, bucurându-se de vacanță.

Era în Amsterdam de câteva luni.

Jonah deschise ochii dintr-un somn fără vise, pentru a vedea lumina trandafirie strecurată printre draperiile roşii ce acopereau un trio de ferestre circulare de vizavi de canapea. Prin peretele din spatele lui se auzea muzică – funk sau jazz – şi hohote de râs înăbuşite. Rămase întins câteva momente, lăsându-şi mintea să se adapteze la circumstanţa de a fi treaz. Un efect al fumatului excesiv era acela că acest proces dura considerabil mai mult decât în mod normal – şi chiar privea retrospectiv spre zilele în care ar fi început să citească şi să răspundă la e-mailuri aproape imediat după ce îşi recăpăta conştienţa, cu o anumită înfiorare.

Într-un final îşi trecu picioarele peste marginea canapelei şi se ridică în picioare. Dormise îmbrăcat, însă nu era ceva neobişnuit. Pe braţul canapelei se afla o pipă de sticlă de un albastru-verzui, decorată cu vârtejuri de roşu şi verde – partea bombată era plină cu marijuana carbonizată. Jonah se simţi tentat – în Amsterdam, chiar şi marijuana veche de o zi, pe jumătate fumată, era încă destul de bună. Dar nu zări nicăieri o brichetă şi nu găsi nici în buzunarul lui. Îşi luă mantaua de pe podea şi urcă pe punte.

Probabil că mai devreme plouase, căci puntea şi balustrada care înconjura perimetrul acesteia erau pătate de stropi de ploaie. Însă acum norii plumburii de pe cer se risipeau, lăsând în urmă petice de albastru – şi, cu toate că era spre sfârşitul toamnei, Jonah descoperi că era o dimineaţă destul de călduţă, aşa încât nu fu nevoit să-şi încheie nasturii de la manta. Inspiră adânc şi – fie datorită ploii recente, fie din pricina mirosului persistent de marijuana şi de tutun fumat care invadase toate încăperile casei-ambarcaţiune, fie pentru că nu era încă obişnuit cu aerul proaspăt de aici prin comparaţie cu cel din New York – avu senzaţia că gura aceea de aer era proaspătă, oportună, revitalizantă. Realiză că se simţea uşurat şi pentru că nu avusese visul. În ultima vreme, noi detalii se adăugaseră acestuia. Mai recent, hasidimul îl fugărise în jurul lacului din Central Park – acolo unde, pe vremuri, obişnuia să facă jogging împreună cu Sylvia. Aceste adăugiri erau tulburătoare – dacă nu reuşea să se descotorosească de vis, cel puţin nu voia să se gândească la faptul că acesta se extindea ca scop.

Dar avusese grijă să fumeze ceva mai multă marijuana înainte să se culce cu o seară în urmă. Dormise bine şi acum se trezise într-o stare de spirit bună. Se gândise să-şi cumpere o bicicletă. Hotărâse că, după ce avea să fumeze puţin, ar fi putut să petreacă ceva timp în dimineaţa aceea pentru a-şi căuta una.

Se duse în partea din faţă a casei-ambarcaţiune, intenţionând să se îndrepte spre cafenea pentru obişnuitul lui mic-dejun – îl văzu pe Max rezemându-se de balustradă în dreptul pasarelei. Max era oarecum mai înalt decât cei mai mulţi oameni şi cumva mai greu decât cei de constituţie mijlocie – avea o claie ciufulită de păr blond, o gură mare şi expresivă, ochi verzi, un nas îngust, cu vârful rotunjt, cumva jucăuş şi era îmbrăcat cu jeanşi şi un cardigan galben, cu nasturii neîncheiaţi.

– Neuroni în oglindă, rabinule, îi spuse el în loc de salut, scoţând din buzunar un săculeţ cu marijuana şi foiţe de rulat. Oamenii de ştiinţă au descoperit, în cele din urmă, adaptarea folositoare din punct de vedere revoluţionar din creier, responsabilă de ceea ce descriem ca fiind empatia.

– Nu-mi spune rabin, murmură Jonah.

Ştia că admonestarea sa avea să fie ignorată – Max îl strigase „rabin" încă din clipa în care Jonah terminase să-i povestească ce i se întâmplase la New York –, aşa că zecile de cereri nu făceau, probabil, decât să consolideze folosirea epitetului.

Max întinse o foiţă în palma stângă, sfărâmând iarba cu mâna dreaptă, cu mişcări îndemânatice, exersate, realizând cu uşurinţă ceea ce Jonah nu putea să facă prea bine nici cu ambele mâini libere, pe o măsuţă de cafea.

– Rabinule, s-a răspuns la toate marile întrebări, îi zise Max, continuând să lucreze la jointul său. Şi se dovedeşte că nu erau câtuşi de puţin întrebări. Moralitatea este doar un alt nume dat egoismului, un renghi pe care ni-l jucăm nouă înşine pentru a le da genelor noastre cea mai bună şansă la reproducere. Arta este dorinţă sexuală sublimată – poftă trupească deplasată în lut, în partituri şi în câte şi mai câte. Iubirea e mai mult energie sexuală şi căutare de avantaj reproducător, nici nu merită să discutăm.

Omenirea în sine este doar un accident, rezultatul forţelor fizice nepăsătoare operând în unicul mod în care ar fi putut să funcţioneze. În ceea ce-l priveşte pe Dumnezeu: acum, că IBM şi-a perfecţionat arta de a crea computere a căror unică funcţie e să demonstreze cât suntem de tâmpiţi, ne apropiem de momentul în care un robot va deschide ochii, va auzi de Dumnezeu şi va izbucni în râs, căci ne-am cramponat de un concept care a apărut numai fiindcă strămoşii noştri preistorici nu şi-au putut explica tunetul. Din fericire, acum ne putem explica totul. Ceea ce explică modul în care reacţionăm este darwinismul, iar cel în care gândim e psihologia; realitatea este ceea ce există în mintea noastră, toate fiind chimicale, toate fiind ADN. Şi de ce suntem noi aici? Ei bine, există un număr infinit de universuri, aşa că trebuia să fim şi noi undeva.

Şi, zicând acestea, Max începu să răsucească metodic jointul uriaş pe care îl asamblase.

– Rabinule, acestea sunt timpuri nemaipomenite, continuă el. Prin asta înţeleg că nu sunt căutaţi de puţin minunate. Toate miturile au fost dispersate, toate superstiţiile au fost scoase la lumină, toate misterele pot fi explicate până la secvenţa genei specifice din care a apărut fiecare. E precum sfârşitul desenului animat Scooby Doo, când monstrul este demascat: n-a fost niciodată un monstru adevărat, căci nu există monştri sau ceva asemănător. Fricii pe care Descartes o articulează în prima meditaţie a sa, cum că există un oarecare demon-dumnezeu inducându-i în eroare raţiunea, i s-a fost pus capăt în totalitate, întrucât, bineînţeles, nu există niciun fel de zei, demonici sau de alt tip. Scooby şi gaşca, sub forma gândirii raţionale, materialiste, i-au scos lui Dumnezeu masca, pentru a descoperi un mecanism de control social care se potriveşte cu o teamă colectivă de moarte. Firește, există o anume melancolie în era noastră. Sigur că îi ducem dorul lui Moş Crăciun. Sigur că ne lipseşte povestea romantică a necunoscutului monstru din Loch Ness, cel netrecut pe hartă, doctrina transsubstanţierii, bucuria lui Buddha cel care râde, să ne punem o dorinţă atunci când cade o stea şi aşa

mai departe. Îţi aminteşti de *prime time,* rabinule? Îţi aminteşti când se difuzează emisiunile bune? Acum le putem înregistra cu TiVo. Şi da, generaţia noastră avea VCR[1]-uri, dar cine le putea face să funcţioneze? Timpul este acum irelevant, el este doar un alt aspect al lumii fizice pe care am cucerit-o şi fără de care ne-am putea acum descurca foarte bine, aidoma focului.

Linse jointul orizontal şi după câteva clipe continuă:

– Dar, chiar şi admiţând nostalgia ca argument pentru credinţă, aş adăuga eu, noi vom fi ultima generaţie care să simtă, ba chiar să admită, rabinule, că o ducem mai bine. O ducem mai bine ştiind că dincolo nu există nimic altceva. Cine vrea să se uite veşnic pe cer după lăcuste şi broaşte? Cine vrea să caute monştri sub pat în fiecare noapte? Şi, să nu mă înţelegi greşit, spuse, fluturând jointul pe care îl terminase pentru a sublinia cuvintele rostite, eu încuviinţez de bunăvoie că nu avem o penurie de monştri. Sunt primul care să recunoască barbarismul omenirii, cruzimea acesteia, pofta ei de sânge. Dar cel puţin acum i-am conferit problemei claritatea clişeului: duşmanul suntem noi, cel mai mare prădător al omului este omul, vina nu rezidă în stele, ci în noi înşine[2] şi aşa mai departe. Atunci când ne gândim la ciclurile de genocid, la memorandumurile despre torturi, la sinucigaşii cu bombe, nu e mai bine să ştim că nu suntem decât noi? Că noi înşine le facem pe toate? Ca să nu mai pomenesc de calamităţile lumii fizice, tsunamiurile şi foametea, şi pandemiile din Africa. Nu e de preferat să ştim că nu cu cruzimea avem de-a face, ci cu simpla indiferenţă? Că tornada care ne mătură oraşul nu are mai multă maliţiozitate decât forţa gravitaţiei? Nu, ceea ce este înspăimântător, ceea ce este cu adevărat terifiant este să crezi că s-ar putea să existe o putere mai înaltă care permite toate acestea. O putere mai înaltă care aşa doreşte!

---

[1] Aparat de înregistrare video (n.tr.)

[2] Aluzie la versurile lui William Shakespeare: „Nu stelele-s de vină, scumpe Brutus,/Supuşi de suntem vina este-a noastră". *(Iuliu Cezar,* actul I, scena II – în Shakespeare, *Opere,* vol. II, traducere de Mihnea Gheorghiu, ESPLA, Bucureşti, 1955) (n.tr.)

Aprinse jointul, trase un fum – faţa îi fu total imobilă preţ de câteva secunde, apoi expiră pe nas.

– E frica supremă, rabinule. E vechea spaimă carteziană. La baza tuturor acestora: emoticonul lui Dumnezeu care face cu ochiul.

Clătină din cap, de parcă şi-ar fi alungat gândul.

– De asta n-ai să fii niciodată popular, rabinule. Credinţele tale sunt precum bătrânul unchi care îţi dă fiori şi pe care, la întrunirile de familie, toată lumea ar vrea să-l vadă mort cât mai curând. Această noţiune că există un Dumnezeu. Că sub masca de monstru există un monstru adevărat. Că există vaste teritorii de existenţă de care habar n-avem. Este înspăimântător, este nedemocratic şi este antiumanist. Într-adevăr, este ofensator. Eşti un trădător pentru specia ta, este ideea de bază. Să spui că există lucruri pe care nu le ştim, când toată lumea ştie că noi ştim totul...

Şi clătină din nou din cap, acum de parcă s-ar fi ruşinat.

– Sincer, rabinule, cine crezi tu că suntem?

Jonah avu destulă minte cât să nu-i răspundă. Nu-şi dorea decât să fi găsit bricheta pe care o căutase în buzunarul mantalei în timp ce Max vorbise cu câteva minute mai devreme, astfel încât să fi fost măcar drogat în timpul monologului. Îi mai auzise şi până atunci, de multe ori chiar, cugetările discursive despre religie şi epistemologie şi orice altceva îi mai trecea lui Max prin minte, precum şi nesfârşitele întrebări încurajatoare. Şi învăţase că, orice ar fi răspuns la aceste încercări de a-l aţâţa, nu l-ar fi mulţumit pe Max – ar fi avut drept rezultat şi mai multe cugetări, şi mai multe imbolduri; şi, aşa cum se întâmpla mereu cu el, cine ar fi putut să spună dacă măcar un singur cuvânt din toate acestea ar fi fost spus în serios?

– Pot să trag şi eu un fum din aia? îl întrebă, într-un sfârşit, Jonah.

Previzibil, Max oftă ca şi cum ar fi fost cât se poate de dezamăgit.

– Eretic, mormăi el.

Şi, probabil ca o reacţie la faptul că fusese ignorat, nu păru să bage în seamă solicitarea lui Jonah, trăgând el însuşi un alt fum din joint.

– Rabinule, în dimineaţa asta am avut noroc, zise el în timp ce expira. Nu una, ci două fete americane încercau să ajungă la Dam[1].

– Ce bine că au dat peste tine, nu-i aşa? îi dădu Jonah replica.

Să agaţe turişti era una dintre activităţile preferate de Max pentru petrecerea timpului.

– Le-am adus aici, le-am prezentat tuturor – ai fi crezut după expresiile lor că le-am transportat în Paris, în anii 1920.

– De-abia aştept să citesc recenzia în TripAdvisor[2].

Max chicoti.

– Rabinule, azi ar trebui să vii cu mine, îi zise. Mă duc să mă întâlnesc cu ele la De Bolhoed[3] şi apoi mergem să ne drogăm.

Şi Max rânji.

Jonah observase de ceva vreme că faţa lui Max avea capacitatea neobişnuită de a lua două expresii în acelaşi timp: o expresie şi un comentariu la acea expresie, ca şi cum privirea din ochii lui verzi putea constitui o notă de subsol pentru privirea de pe chipul său. Zâmbetul pe care i-l oferi acum lui Jonah fu imediat, lasciv, sugestiv, dar reuşi, de asemenea, să fie şi caricatura unui asemenea zâmbet, de parcă ar fi ridiculizat zâmbetele pe care şi le aruncau bărbaţii unul altuia pentru a sugera intenţiile faţă de femei.

Caracterul lunecos al firii lui Max existase acolo încă de când Jonah îl cunoscuse pe Max. În timpul colegiului, Max avusese reputaţia de a intra în dezbateri cu profesorii pe un ton ridicat pentru ceea ce păreau a fi, pentru restul clasei, cele mai banale chestiuni – participarea la protestele din campus, scandarea cu pasiune, pentru ca apoi, în toiul acestor demonstraţii, să li se alăture contraprotestanţilor şi să scandeze apoi cu patimă

[1] Dam Square – piaţă centrală a Amsterdamului, faimoasă pentru clădirile sale şi evenimentele organizate aici (n.tr.)

[2] Site dedicat turismului (n.tr.)

[3] Restaurant vegetarian din Amsterdam (n.tr.)

pentru partea adversă. Faptul că nu știai niciodată cu câtă sinceritate făcea Max oricare dintre acestea – dacă măcar el ar fi știut – părea să-l deranjeze mereu pe Jonah mai mult decât pe alți oameni. (Și, probabil previzibil, faptul că îl deranja pe Jonah părea să-l atragă pe Max.) La o adică, putea să fie crezut (minciunile fățișe nu prea erau stilul lui, credea Jonah) – de vreme ce, absolvind colegiul cu o diplomă în filosofie, el amânase de șase ori acceptarea de la Facultatea de Drept a Universității Yale; se dusese în Nepal în circuitul Annapurna Trail; fondase și abandonase o firmă de consultanță în rețelele de socializare; câștigase o bursă Fulbright pentru a-l studia pe Kierkegaard în Danemarca și folosise banii pe care îi primise pentru a închiria casa-ambarcațiune și pentru a trăi în Amsterdam. Totuși, Jonah trebui să-i acorde puncte pentru consecvență: pentru Max, ironia era un mod de viață.

Dar, chiar dacă aceea nu era una dintre zilele în care Jonah descoperea că ar fi preferat să nu se afle în preajma lui Max, se îndoia că avea să-i accepte invitația. Dezvoltase o stranie aversiune față de sex de când plecase din New York. În puținele ocazii când sfârșise prin a face sex cu femei în Amsterdam, se simțise tot timpul de parcă ar fi înșelat pe cineva – cu toate că, bineînțeles, nu mai avea legături romantice cu Sylvia sau cu Zoey sau cu oricine altcineva.

– Cred că o să spun pas, îi zise Jonah. Poți să le ai tu pe amândouă.

– Ce faci azi? îl întrebă Max.

– Probabil că o să mai pierd puțin vremea pe-aici, apoi poate am să mă duc să cumpăr o bicicletă.

– O bicicletă, zise Max gânditor. Presupun că asta înseamnă că mai rămâi o vreme.

Comentariul îl prinse pe Jonah cu garda jos, așa că ridică din umeri, cumva stânjenit.

– Nu știu, îi răspunse. Cred că da.

Max deschise gura, apoi o închise brusc, făcând un spectacol din faptul că se răzgândise cu privire la orice ar fi vrut să spună.

– Cum vrei tu, rabinule, declară el. Fumează-ţi iarba, cumpără-ţi bicicleta. Cui i-a făcut rău asta vreodată, nu?

Din nou, Jonah ridică din umeri nesigur.

– Păi... eu am plecat să le arăt celor două compatrioate distracţia vieţii în dragul şi păcătosul Amsterdam.

Mai trase un fum, făcu un soi de plecăciune spre Jonah, apoi coborî pe pasarelă şi ieşi pe stradă fluierând *God Bless America*.

Jonah rămase pe puntea casei-ambarcaţiune. Ceva din comentariul lui Max – la anunţul că el va mai rămâne o vreme – reuşise să-l tulbure. Toată vorbăria lui Max – metafizică, multă şi zgomotoasă, cu care era însă obişnuit – învăţase s-o ignore. Dar acea remarcă îl izbise cumva precum ceva diferit.

Adevărul era următorul: nu ştia cât de mult avea să mai rămână. Presupusese la un moment dat că avea pur şi simplu să simtă că era timpul să se întoarcă acasă: să-şi ia o altă slujbă, să-şi găsească un loc unde să locuiască (New Yorkul ieşea din discuţie), să înceapă serios o nouă viaţă. Dar nu vedea niciun motiv anume de grabă. Gândurile îi zburară înapoi spre vis – la sentimentul de a fi fugărit. Dar ce le mai datora? Oricăruia dintre ei! Ce ar fi putut – în măsura în care acest lucru se poate imagina – să îi datoreze hasidimului sau oricărei entităţi pe care se presupunea că o reprezenta acesta?

Privi în gol peste marginea casei-ambarcaţiune, la canal. Apele acestuia aveau o calitate caleidoscopică: puteau să apară maro sau verzi sau albastre în funcţie de perioada din zi, de lumina cerului; spre prânz, căpătau o fâşie de lumină de la soarele care se reflecta în centrul lor; noaptea, se prezentau negre ca smoala, mărginite de dâre de lumină chihlimbarie de la iluminatul stradal. Sub picioarele sale, auzi cum muzica din casă fu dată mai tare, apoi o tuse convulsivă însoţitoare. Pentru cât timp mai putea el să facă asta? se întrebă în sinea lui – orice ar fi fost asta.

Un răspuns reflexiv, protector, păru să se ridice în mintea sa cu frustrare: putea s-o facă atât timp cât ar fi vrut. La fiecare două săptămâni, contul lui se îngrăşa cu o altă sumă de la Cunningham Wolf. Putea să trăiască în Amsterdam timp de un

an din ce primea într-o lună – cu uşurinţă! – şi asta fără să ia în calcul economiile lui.

Practic, îşi putea permite să trăiască în felul acesta câţiva ani. Era singur, era şomer, toate împrumuturile erau plătite – nu datora nimic nimănui. În Amsterdam îi era permis să se drogheze veşnic, dacă voia. După cum spusese Max: cui îi făcea rău?

Când încheie acele gânduri, frumuseţea dimineţii păru să se reafirme – problema, îi trecu lui prin minte, era că încă nu se drogase. Nici nu era de mirare că nu se simţea în largul lui. Şi asta, se gândi el în sinea lui – deja simţindu-se mai voios –, era o problemă uşor de rezolvat.

Coborî pe scara principală, aflată în partea din faţă a punţii, trecu printr-un hol cu puţin mai larg decât umerii lui şi intră în living. Era o încăpere dreptunghiulară, singura din casa-ambarcaţiune suficient de mare pentru ca mai mulţi oameni deodată să poată să încapă confortabil. Exista o pereche de canapele aşezate faţă în faţă, de-a lungul pereţilor mai lungi, o masă circulară spre fundul încăperii, o fereastră dreptunghiulară, lungă, alături de masă şi de două lucarne – dimineaţa dădea încăperii o senzaţie de luminozitate şi aerisire, în pofida tavanului scund. Camera era plină de sortimentul obişnuit de rezidenţi ai casei-ambarcaţiune, de cunoştinţele lor. La masa de lângă fereastră stătea Gerhardt, un german care venise să locuiască acolo cu numai câteva săptămâni mai târziu decât Jonah. El tasta la laptop, implicat mai mult decât probabil în cel puţin zece partide simultane de poker online – pe care le juca cel puţin şase sau opt ore pe zi. Doze de băuturi energizante şi ambalaje de fast-food erau împrăştiate pe masă şi la picioarele lui – stătea cu faţa la numai doi sau trei centimetri de ecran, păcănind ritmic cu degetul pe tastatura laptopului. Pe canapea stătea Luke – un alt rezident, american şi el, fără cămaşă şi hirsut; era culcat cu picioarele în sus, făcând adnotări pe un scenariu de film dintr-un biblioraft cu arc pe care îl ţinea pe piept; pe canapeau de vizavi stătea Rafik, un turc chel cu un leu Rastafa tatuat pe ceafă, ciupind şerpuitor corzile unei chitare. Paul, un irlandez mai tânăr

care începuse numai în ultima vreme să piardă vremea pe acolo, stătea alături, pe podea, cu picioarele încrucișate, îmbrăcat cu un hanorac pătat de grăsime și cu o pereche de pantaloni de doc uzați – în primele ocazii în care îl văzuse Jonah, se droga cu LSD. Singura femeie din încăpere era iubita lui Rafik, stând în colț – palidă, laconică –, cu genunchii la piept, cu părul blond căzându-i peste față; fuma intermitent din bongul de sticlă transparentă de un metru înălțime, care era privit cumva ca fiind mascota casei-ambarcațiune; Jonah îi fusese prezentat femeii o dată sau de două ori, dar nu-și putea aminti numele ei. În mijlocul podelei se găsea un iPod dock, din care se auzea un cântec trip-hop pe care Rafik îl ignora în timp ce zdrăngănea – pe lângă fumul din bong, o pâclă generală era emanată de jointurile dintr-o scrumieră aflată pe canapea, lângă Rafik, de cel din mâna lui Luke, stând pe cealaltă canapea și dintr-o țigară care atârna dintre buzele lui Gerhardt. Și, intrând în încăpere, Jonah descoperi că era extraordinar de fericit să vadă colecția de companioni călători. Câțiva de „Bună, Jonah" îi salutară intrarea, în timp ce el se așeză pe canapea, alături de Rafik.

– L-ai văzut cumva pe Max? îl întrebă de pe podea Paul, cu accentul lui săltăreț de irlandez.

– Tocmai pleca, îi răspunse Jonah, dezbrăcându-și mantaua.

– Fetele alea două nu erau, intenționez să spun, deloc neatractive, chicoti Luke, întorcând o pagină din biblioraft.

– În Europa, americancele se uită numai la tipi albi, murmură Rafik.

El avea multe și variate plângeri legate de America.

– Spune-mi dacă sună bine, îi spuse el lui Jonah. Cântă câteva acorduri, apoi adăugă: Recunoști asta?

Era greu să te concentrezi la acorduri în preajma muzicii ce se auzea de la iPod și, oricum, acestea erau puțin cam neclare în execuția lor.

– *Easy Skankin'?* încercă Jonah.

Rafik scutură din cap, ca și cum Jonah l-ar fi dezamăgit.

– *Revelation,* murmură el și se întoarse la ciupit.

– Scuipă, *Arschloch!* ţipă Gerhardt de la masă.

Acest ţipăt indica faptul că tocmai câştigase o sumă mare.

– Cu cât mă gândesc mai mult la asta, cu atât înţeleg mai bine cât de mult există în film Jim Jarmusch cel de acolo, zise Luke cu ochii în dosar, neadresându-se nimănui în mod special.

– Pot să trag şi eu din aia? îl întrebă Jonah, dând din cap în direcţia jointului pe care îl ţinea.

– *Scheisse*[1]*!* ţipă acum Gerhardt – ţipătul însemna că pierduse o sumă mare de bani.

– Este precum o scrisoare de dragoste către Jarmusch, adăugă Luke, apoi începu să mâzgălească pe pagină diverse adnotări.

– Joci şah într-un minut? îl întrebă Rafik pe Jonah.

– După aia joc eu! spuse Paul entuziasmat.

Paul avea un comportament cu totul prietenesc, jovial, o drăgălăşenie asemănătoare unui căţeluş, care devenea un gen de bucurie maniacală atunci când se droga.

– Joc, cum să nu? răspunse Jonah.

Să joace şah, să asculte muzică, să se drogheze, să se distreze – acesta era exact modul în care ar fi vrut să-şi petreacă acea zi. Din colţul lui, bongul gâlgâi.

– Jonah, ghici ce am găsit alaltăieri? i se adresă Paul, aşezându-se în genunchi. Mă plimbam în Jordaan şi am descoperit o băcănie unde vând Marmite şi Hobnobs, şi Maltesers...

– Ce naiba spui tu acolo? chicoti Rafik.

– Era un magazin, zise Paul, dând din cap în direcţia lui Jonah şi Rafik. Unde aveau şi produse din America. Bomboane americane. Kit-Kat, Twix, Reese's Peanut Butter Cups...

– *Scheisse!* urlă Gerhardt, apoi deschise o altă doză de băutură energizantă.

– Asta îţi spune totul despre America, zise Rafik, zdrăngănind un sol sentimental la chitară. Dă-le doar trei feluri diferite de bomboane şi asta e tot ce îi face mulţumiţi.

– În realitate, există peste cincizeci de feluri diferite de bomboane... zise Jonah, pe jumătate ironic, în apărarea ţării sale.

[1] Rahat (în lb. germană în text, n.tr.)

Bongul gâlgâi din nou din colţul său.

– Americanii îşi iau sute de feluri diferite de bomboane, ei nu se gândesc la corporaţiile care le fabrică sau de unde vine cacaua, sau la ce fac militarii americani, sau la ce se întâmplă în alte părţi ale lumii, continuă Rafik, ciupind fiecare notă a acordului de parcă ar fi fost supărat.

El şi fratele său mai mare părăsiseră Turcia pentru Anglia, adolescenţi fiind, dar în Londra fratele lui devenise, conform spuselor lui Rafik, „un afurisit de musulman adevărat", iar religia organizată, bomboanele americane, precum şi orice altceva occidental erau considerate respingătoare de Rafik în toate formele lor. Rafik încercase şi în Oslo, Copenhaga şi Hamburg – se pare că deţinuse o poziţie de lider regional în Partidul Ecologist German, iar la un moment dat îşi croise drumul spre Amsterdam.

– Americanii au o sută de feluri diferite de bomboane, continuă Rafik, şi jumătate de omenire moare de foame.

Dacă în mod firesc asta nu l-ar fi deranjat, în acel moment critica rolului Americii în lume nu era ceva ce ar fi avut Jonah chef să audă.

– Nu vrei să aşezi tabla de şah? îi propuse el lui Rafik pentru a schimba subiectul.

Bongul gâlgâi din nou.

Gerhardt aruncă pe jos o nouă doză goală de băutură energizantă şi urlă:

– Scuipă, *Arschloch,* scuipă!

– Joacă de ieri după-amiază, îi spuse Luke, clar impresionat, lui Jonah.

– Scuipă, *Arschloch!* strigă iar Gerhardt.

Gerhardt, când nu juca poker, insista mereu să achite el notele de la restaurante, plătind astfel marijuana de după-amiază – şi era privit ca fiind oarecum bogat de către ceilalţi din casa-ambarcaţiune. Totuşi, Jonah nu ştia sigur cât ar fi putut să fie de profitabil jocul de poker: stătuse o dată în spatele lui Gerhardt şi îl urmărise cum câştigase mâini în valoare de 1 200 de euro şi de 1 850 de euro, după care pierduse o mână de 3 800

de euro, totul în decurs de două minute. (Jonah găsise această experienţă straniu de ameţitoare şi, după aceea, evitase să-l mai urmărească jucând.) Dar acumularea constantă de bani nu părea să fie esenţa a ceea ce făcea Gerhardt – esenţa părea să fie strigătul „Scuipă, *Arschloch!*" de cât mai multe ori pe zi posibil. Iar faptul că el se putea întreţine (teoretic) din jocul de cărţi îl făcea să devină, în ochii celorlaţi, un soi de ideal atins, conchise Jonah, un fel de erou – ceea ce, bănuia Jonah, era un alt motiv pentru care juca poker.

– „Bring the voice of Rastaman/Communicating, -icating to every man"[1], cântă Rafik, acompaniindu-se la chitară.

Rastafarianismul constituia excepţia de la regula lui referitoare la religie.

– Ăsta e preferatul tău, Margaretha, îi zise Rafik iubitei sale, care stătea în colţul ei.

Ea îi zâmbi, cu ochi goi şi sticloşi, printre şuviţele slinoase de păr.

– Joc eu şah cu tine, Jonah, se oferi Paul.

– În mă-sa cu asta, zise Rafik, plesnind strunele chitarei. Jonah şi cu mine vom juca şah adevărat. Tu eşti doar un mânuitor de pioni.

– Jonah, vreau să citeşti şi tu scenariul peste vreo două zile, îi propuse Luke.

– Cum să nu? îi răspunse Jonah.

Însă mai auzise această propunere şi altă dată – momentul în care voia Luke ca Jonah să citească scenariul era întotdeauna peste vreo două zile.

– Am făcut nişte modificări majore, adaug un al treilea act întreg. Mi-am dat seama că scriam *Portocala mecanică* fără nimic înainte de mecanică.

– Grozav, îi spuse Jonah.

Încerca să păstreze încrederea pe care o aveau ceilalţi în filmul lui Luke, care venise special în Amsterdam pentru a-l face.

[1] Versuri din melodia lui Bob Marley, *Chant Down Babylon* (n.tr.)

Ideea era că, atunci când scenariul avea să fie în sfârșit încheiat și filmul gata de turnat, ei urmau să aibă cu toții roluri în realizarea acestuia: Rafik avea să ajute la coloana sonoră, Gerhardt avea să fie producător – până și Jonah fusese implicat în stabilirea aspectelor legale. Dar, din câte își putea da seama Jonah, numai actrițele fuseseră distribuite, scenariul în schimb nu se mai termina niciodată.

– Băieți, vă vine să credeți că înainte să ajung în Amsterdam nici nu știam să joc șah? îi întrebă Paul, așezând acum tabla de șah pe podea, în fața lui Rafik.

Jonah înțelesese mereu cât de tare își dorea Paul să fie plăcut, dar găsi că în ziua aceea era mult mai inconfortabil – iritant chiar – concentrat asupra deschiderilor pe care le-ar fi putut folosi când juca cu Rafik. Nu că ar fi contat: el îi bătea mereu pe toți cei cu care pica din casa-ambarcațiune.

– Hai să vedem dacă știi măcar unde să așezi piesele, fornăi Rafik în direcția lui Paul.

Luke închise biblioraftul, îl aruncă la capătul canapelei și se ridică.

– Carevasăzică, îți amintești elementele majore ale povestirii, nu? îl întrebă Luke pe Jonah.

Jonah își amintea – auzise descrierea de multe, multe ori –, dar aflase totodată că nu era chip să-l oprească pe Luke din a prezenta sinopsisul, odată ce-și băgase în minte să o facă.

– Un expatriat american din Amsterdam este luat în portbagajul unei mașini în timp ce se îndrepta spre un festival de muzică. Mașina are un accident, se răstoarnă, portbagajul se umple cu benzină, iar narațiunea se mișcă în flashback, căci protagonistul privește retrospectiv ultimele săptămâni din viața sa, în aceste ultime momente dinainte să moară. De aici și titlul: *Căutarea*.

Acest titlu îl izbise mereu pe Jonah ca fiind oarecum nebulos – n-avea nici cea mai vagă idee la ce se referea sintagma lui Luke „de aici și", dar încercă să nu devină cinic în legătură cu proiectul. La urma urmelor, Luke urmase două semestre de masterat în cinematografie la Bennington – spunea chiar că are

legături la Sundance. Privindu-l pe Paul, care aranja metodic piesele de şah pe tablă, Jonah se gândi că ar fi trebuit ca filmele să fi fost create în împrejurări mai ciudate, mai puţin firești.

– *Scheisse!* urlă acum Gerhardt.

Bongul gâlgâi iar, căci iubita lui Rafik – despre care lui Jonah i se reamintise că se numeşte Margaretha – trase un fum.

– Cum spuneam, în toate schiţele, filmul se termină când maşina explodează, continuă Luke.

– Mda, zgomotul tăcut al exploziei, zise Jonah.

– Exact, fu de acord Luke.

– *Scheisse!* urlă Gerhardt din nou.

– Totul e gata să înceapă, băieţi, anunţă Paul, terminând de aşezat tabla.

Rafik aruncă o privire.

– Nee, ai pus greşit reginele, îi zise el.

– Reginele? întrebă Paul.

– Regina neagră pe pătratul negru, murmură Rafik, apoi răsturnă piesele din şirul din spate cu vârful pantofului, reluându-şi zdrăngănitul.

– *Schei-sse...* exclamă Gerhardt, cu deosebită ferocitate.

Paul se holbă la piese, ca şi cum ar fi fost uimit să le vadă înclinate şi făcând semipiruete spre podea. Când întinse mâna, într-o doară, după un nebun, antebraţul îi ieşi din mânecă, iar Jonah văzu nişte inexplicabile (sau poate mult prea uşor de explicat) semne roşii punctându-l sub forma unei mici constelaţii.

– Uite, lasă-mă pe mine, îi spuse brusc Jonah, aplecându-se să pună regina albă la loc.

– În această nouă versiune, continuă Luke, explozia tăcută este o filmare în perspectivă. Nu? El iese de fapt din maşină.

– *Scheisse!*

– El nu moare. În schimb, supravieţuieşte.

– *Scheisse!*

– Înţelegi unde intenţionez să ajung cu asta? îl întrebă Luke. Doar intensifică sensul lucrurilor printr-un ordin de magnitudine.

Scaunul se răsturnă în timp ce Gerhardt sări în picioare, bătând în masă cu pumnii.

– *Der Konig*[1]*?! Der Konig?!* urlă el. *Der Konig,* ticălosule?!

Se întoarse spre ceilalţi din cameră cu o faţă şocată, rugătoare.

– El nu căuta regii! Escrocul, escrocul de rege! Am pus toţi banii lui acolo!

Trânti capacul laptopului, închizându-l – privi lung pentru o clipă, fără să se mişte, apoi porni spre camera lui, în care intră şi închise uşa încetişor.

Rafik mai zdrăngăni câteva acorduri dintr-un alt cântec al lui Bob Marley. Margaretha se ridică şi duse bongul pe masa pe care tocmai o părăsise Gerhardt – aruncă o scurtă privire pe fereastră, apoi scoase din poşeta de material textil pe care o purta cu ea un album foto, ale cărui pagini erau burdușite cu fotografii. Ieşirile lui Gerhardt nu erau ceva neobişnuit, însă lui Jonah i se păruse mereu că pentru ceilalţi era mai uşor să nu-l ia în seamă decât era pentru el.

– Aşadar, în această versiune, el reuşeşte să iasă din maşină, continuă Luke. Încă nu ştiu sigur cum anume, dar o să inventez eu o chestie. Dar ideea este că acum el trebuie să trăiască nu doar cu faptul că prietenii săi sunt morţi, ci şi cu toate lucrurile pe care le-a conştientizat în portbagaj, cu arcul întregului său caracter. Cum să te întorci la viaţa ta după ce devii o persoană diferită? Cât de intens te transformă o experienţă? Toate persoanele pe care le întâlneşti, tot ceea ce spui sau ce faci, slujba pe care ţi-o iei, fetele cu care eşti – totul e diferit acum. Am dreptate? Asta e afurisita de căutare, conchise el.

Iar Jonah găsi acum că era dificil să ignore anumite corespondenţe dintre povestea lui Luke şi povestea sa. Dar sigur că se simţea ţâfnos, îşi spuse în sinea lui, sigur că avea probleme să se relaxeze în preajma acestor oameni, prietenii săi: cumva, el tot nu se drogase. Se ridică şi se întoarse spre Margaretha şi spre bong – mascota casei-ambarcaţiune.

---

[1] Rege (în lb. germană în text, n.tr.)

– Pot să trag și eu? o întrebă el.

Ea deschisese albumul foto, împrăștiase fotografiile pe masă și le muta acum de colo-colo cu vârful degetelor. Jonah începuse să creadă că ea nu-l auzise, când, într-un final, ea îl privi și îi zise:

– O, da, servește-te.

– Deci? îl întrebă Luke pe Jonah. Îți place sau...?

– Sună bine, îi răspunse Jonah și se duse la masă și la bong.

– Vreau să spun că, dacă nu-ți place, tot vreau să-ți aud opinia, spuse Luke defensiv.

Jonah știa că Luke era orgolios în ceea ce privește filmul – avea ego-ul fragil al unui artist mult mai realizat, se gândea Jonah adesea. Dar își închipui că după două minute ar fi fost mult mai capabil să-i spună cât de minunat suna noua versiune a *Căutării*. Ridică bongul – simplul fapt că ținea în mână sticla rece îl făcea să se simtă mult mai în largul său. Apoi observă (desigur, se gândi el) că vasul era gol. Se întoarse spre Rafik, care începuse partida cu Paul. Jonah își dădea seama deja că avea să fie una scurtă.

– Mai ai din iarba pe care am cumpărat-o de la Tweede Kamer alaltăieri? îl întrebă el pe Rafik.

– Și îți iau tura, strigă Rafik, răsturnând de pe tablă una dintre piesele lui Paul.

Aceasta se răsuci pe podea, timp în care el băgă mâna în buzunarul cămășii, scoase un tub din plastic cu marijuana și i-l aruncă lui Jonah.

Jonah scoase capacul tubului și inhală adânc din el: aromele limpezi de pământ părură să se manifeste imediat în creierul lui, sărind cu totul peste tranzitul olfactiv. „Așa mai merge", se gândi el. Sfărâmă frunzele fără să se grăbească, apoi reîncărcă bongul. Se uită la Luke, care se întorsese la dresul scenariului, acum cu o încruntătură bosumflată.

– Tocmai mă gândesc la el. Cred că ai multe acolo, îl minți el.

Luke ridică din umeri – în mod clar deloc dispus să fie liniștit atât de ușor.

– Vrei să muți sau o lași baltă? îl întrebă Rafik pe Paul. Indiferent de alegerea ta, eu tot îmi primesc cei douăzeci de euro.

Paul evită să facă o mutare timp de încă vreo câteva secunde, atingând histrionic piesele și ridicând mâna – într-un final, comise ceea ce Jonah recunoscu a fi o repoziționare dezastruoasă a regelui; două mișcări mai târziu, fu făcut mat.

– Dublu sau nimic, frățioare? îl întrebă Rafik.

Jonah era, într-o oarecare măsură, consternat de faptul că Rafik juca cu Paul pe bani – fără a mai pune la socoteală că se întâmpla de două ori.

– Ba nu, hai să jucăm noi doi, îi spuse el lui Rafik. Într-un minut joc eu cu tine pentru douăzeci de euro.

– Da, Jonah își poate permite, spuse Paul surâzându-i dulce.

Însă Jonah găsi comentariul tulburător – nu-i plăcea să-și imagineze că ceilalți vedeau diferențe dintre el și ei. Se întoarse la umplutul bongului.

Margaretha încă muta fotografiile pe masă, la întâmplare.

– Dumnezeule, nu-mi vine să cred cât de vechi sunt unele dintre astea, spuse ea, fără să se adreseze nimănui în mod special. Majoritatea sunt dintr-un proiect la care lucram pe când eram în America. N-am reușit niciodată să-l termin. Știi cum se întâmplă uneori să nu ajungi să termini treburile?

Privind-o studiind fotografiile cu fixația unui drogat aerian – cu părul ei blond nespălat, îmbrăcată într-un tricou supradimensionat, care îi aparținea probabil lui Rafik –, Jonah nu se putu abține să nu se gândească la faptul că nu ar fi putut exista o femeie mai diferită de Sylvia. Era aproape o parodie a Sylviei, se gândi el. Apoi, următorul lui gând fu: ce naiba făcea el gândindu-se la Sylvia? Termină de umplut bongul.

– Ai o brichetă? îl întrebă pe Rafik, iar acesta îi aruncă o brichetă.

– Ai locuit în America? o întrebă Luke pe Margaretha.

Se dusese spre iPod, consolându-se aparent prin alegerea altei melodii.

– Da, mama e americancă, răspunse Margaretha.

Jonah începu să scapere bricheta, încercând s-o aprindă.

– Înainte să mă mut în Europa, am locuit în California, continuă Margaretha.

– Nu știam că ești pe jumătate americancă, îi zise Luke.

– Ea e verișoara mea, acum locuiește în Las Vegas, zise Margaretha, bătând cu degetul într-una dintre fotografii. Judith.

Pentru un moment se lăsă tăcerea, timp în care Luke alese un nou cântec – note de sintetizator se răsuceau în jurul unei bătăi de tobă constante, urmate de fredonatul armonic al unei femei: Jonah îl recunoscu.

– „American corporate rap", murmură Rafik.

– 2Pac nu e corporatist, a fost împușcat! ripostă Luke.

– Ba nu, Raf, îmi place cântecul ăsta, zise Margaretha.

Ea închise ochii, zâmbind placid, apoi se ridică și se duse în mijlocul camerei, mișcându-se lent în cerc, cu brațele ridicate, cu ochii în continuare închiși. Dansa de parcă n-ar fi auzit melodia, cu mișcări apatice din cap și din membre. Luke i se alătură, apoi se ridică și Paul, sărind în jurul camerei, mai curând în maniera unui dans al albinelor. Următorul fu Rafik, care se ridică și începu să-și legene șoldurile în spatele iubitei lui. Ea îl ignoră, mai mult sau mai puțin, continuându-și circuitul cu membrele ei ca niște tăieței, cu ochii închiși, aliniindu-și mișcările cu indiferent ce muzică auzea în capul ei.

Iar Jonah avu un sentiment de mare tristețe și de mare singurătate în timp ce se întreba: cine erau acești oameni? O hipiotă drogată, jumătate americancă, jumătate daneză; un om care îi intimida pe alții, stângist și rastafarian; un fost student care adăuga un al treilea act unui scenariu de film, ce avea deja două sute de pagini; și Paul, o persoană tare cumsecade, care avea să fie în curând un narcoman tare cumsecade – dacă așa ceva ar fi putut exista. Era ca și cum ar fi naufragiat cu toții pe malul orașului, pe puntea casei-ambarcațiune – refugiați, dezmoșteniți ai sorții. Și nu, probabil că ei nu aveau să câștige niciodată o avere din jocul de poker sau din turnarea unui film, ba, mai mult, nici în asamblarea unui album foto n-ar fi putut să aibă sorți de izbândă.

Această fărâmă din Amsterdam – circumscrisă de acea casă-ambarcațiune, de acea după-amiază, de acel amuzament – era destul pentru ei. Iar Jonah se simți gelos privindu-i cum dansează.

Reveni cu privirea la fotografie – o poză Polaroid, care se decolorase și era boțită pe mijloc, cu o tânără suplă într-o rochie albă, purtând flori albe în părul ei negru. Stătea pe o peluză foarte verde, cu capul întors într-o parte, zâmbind oarecum rezervat, arătând că știe că este fotografiată. Ulterior avea să considere că știuse – pe loc –, că reușise doar să amâne, să țină la distanță momentul recunoașterii, pentru câteva momente. Dar nu mai exista cale de scăpare. Era aceeași femeie pe care o văzuse pe peretele colegei de cameră a lui Becky în seara în care începuse totul – femeia care arăta atât de palidă și de fantomatică; era aceeași femeie pe care o văzuse pe stradă în ultima seară în New York, stând și privind lung spre golul din orizont – cu tristețe, de parcă ar fi fost hipnotizată. Și nu putu decât să privească plin de uimire fotografia Polaroid uzată și împăturită: din cauza coincidenței, din cauza faptului că fusese mai mult decât o coincidență, dar – mai presus de toate – din cauza a ceea ce vedea în poză dincolo de ciudatul contrast dintre ten și păr, în ciudata siluetă longilină, în ochii negri, în alunița neagră și în nasul acvilin: Jonah se minună de forța așteptării și a promisiunii ce erau cumva vizibile în toate acestea, de încrederea vizibilă în ea însăși, de toate. Crezuse că știa deja unde dispăruse toată încrederea, dar s-o vadă acum – înaintea tuturor, înainte să fi dispărut, înainte ca ea să fi putut să știe că avea să stea pe o stradă din New York, într-o atât de disperată și goală nevoie, de una singură – Jonah găsi că asta era sfârșietor.

Acoperi fotografia cu palma, dar încă o putea vedea, îi vedea alunița neagră în pistruiul de pe degetul lui arătător, îi vedea părul negru în firele de păr de pe încheietura mâinii sale, de parcă prezența ei ar fi fost cauterizată în mâna lui – și, brusc, simți căldura ca de cuptor ce se revărsa de pe fereastră pe fața lui, iar când se întoarse să se uite, văzu Amsterdamul înghițit de lumina albă, dogoritoare a soarelui, țiglele de pe acoperișuri arse, canalele

secate și piatra lor crăpată, căldura ridicându-se în valuri din trotuarele pietruite, soarele secând umezeala până și din aer, casele-ambarcațiuni lovindu-se neputincioase de malurile canalelor fără apă, cu frânghiile legându-le în continuare, neajutorate, de geamandurile de legare. Apoi, Jonah o văzu pe Judith: în mijlocul tuturor lucrurilor, stând pe un pod de deasupra canalului gol, cu mâinile împreunate în fața ochilor, cu ochii duși în fundul capului, cu limba umflată, cu buzele întredeschise crăpate, cu părul negru plin de muște, atât de subțire în rochia ei albă care se umfla la fiecare respirație, la fiecare mișcare a pieptului ei, în sus și în jos – și privind lung drept la el. Știa că existau și ceilalți – ascunși în mansarde, înghesuiți sub poduri –, însă o vedea numai pe ea – ea se uita numai la el, iar unduitoarele valuri de căldură se ridicau tot mai dense, mai iuți, distorsionând ceea ce vedea el – ea când era acolo, când dispărea, era albă ca un stâlp de sare – și până să mai respire o dată, ea dispăruse, devenise greu de deslușit în căldura care se ridica, iar canalul creștea, placid și verde, și oamenii mergeau de-a lungul apei pe bicicletele lor și se plimbau pe podurile pietonale arcuite. Iar Jonah știu – fusese numai o viziune –, iar durerea sufletească a acesteia era numai a lui, căci el era singurul care văzuse și care auzise – atunci și acum: Du-Te Acolo purtând Cuvintele din Inima Ta...

– O, la naiba, omule!

Se opriseră cu toții din dans și se holbau la el. Jonah își dădu seama că bongul îi alunecase din mână și se spărsese pe podea. Apa din bong băltea la picioarele lui. Ceilalți se uitau la cioburile care picurau cu enervare, cu dispreț, cu ceea ce părea o tristețe autentică.

Paul puse o mână consolatoare pe umărul lui Jonah.

– E în regulă, Jonah, îi zise el. Vom găsi o cale să luăm altul. Nu trebuie să plângi.

Fleoșc! se gândi Jonah.

Afară se făcuse și mai frig – norii de pe cer se îndesiseră, acoperind peticele de albastru de mai devreme; acum formau un

strat neîntrerupt, întunecat și jos. Frigul acesta, când Jonah ieșise pe puntea casei-ambarcațiune, păruse o mare alinare după ceea ce văzuse – însă, după ce merse grăbit câteva străzi, neavând habar încotro se îndreaptă, își dădu seama că tremura, că își lăsase mantaua. Dar n-avea de gând să se întoarcă s-o ia. Sesizase o vagă ostilitate la adresa lui după ce spărsese bongul; până și Paul o imitase atunci când o văzuse în privirea celorlalți. Aparent, să spargi un bong era considerat ghinion. Și acesta era cel mai neînsemnat motiv pentru care simțise că nu mai era bine-venit printre ei în casa-ambarcațiune. Acum credea că, de la bun început, fusese ceva fraudulos în prezența lui alături de ei.

Când porni să traverseze un pod de peste Prinsengracht, începu să gâfâie și își dădu seama că, la un moment dat, o luase la fugă. Se forță să se oprească și își spuse în sinea lui: în realitate, nu-l urmărea nimeni. Rămase pe pod preț de câteva momente, încercând să-și recapete suflul, sprijnit de balustrada din metal verde. Văzu că ajunsese nu departe de H-----, locul lui preferat din tot orașul. Însă ideea de a-și petrece o după-amiază mâncând *Stroopwafels* – drogându-se și privind mulțumit porumbeii din scuar – îl izbi ca fiind atât de plină de fantezie, atât de necaracteristică, încât părea ideea altcuiva de după-amiază petrecută în mod plăcut. La urma urmelor, la fel de bine ar fi putut s-o sune pe Sylvia și să-i spună că voia să locuiască cu ea pe Bond Street, se gândi el cu amărăciune.

Acum, totul părea ridicol: să locuiască în casa-ambarcațiune, să-și lase barbă, să poarte o manta, să se drogheze cu asiduitate ori de câte ori avea ocazia. Tot acest comportament nefiresc de schimbare, de libertate, tot acest efort de a se convinge singur că evadase – când era limpede acum că fusese prins în capcană, neajutorat, mai mult ca niciodată... Fie că bea scotch până ce leșina pe podeaua apartamentului său, fie că se târguia în privința căsătoriei lui Becky și nuanțele carierei sale, fie că petrecea lunea (Luni!; deodată, i se păru incredibil), ascunzându-se într-un nor de fum de marijuana în Amsterdam – era absolut același lucru: raționalizare clădită peste altă raționalizare; teamă legată cu

noduri de altă teamă până ce arăta a ceva diferit. Şi nu existase niciodată vreo secundă de evadare în aceasta, nu existase niciodată vreo izbăvire. Cumva, nu reuşise niciodată să călătorească nici măcar un centimetru distanţă de lucrul de care fugise.

Viziunile – Judith – aveau să-l găsească întotdeauna.

Ştia acum – tot timpul fusese Judith: ea fusese întreţesută în povestea lui încă de la început, era obiectul acesteia în întregime. Ea era cea care fusese menită să fie ajutată de el, cea căreia să-i predice, dacă ar fi putut descifra vreodată sensul acelor cuvinte, din acea seară în New York, ba chiar şi de atunci, când stătea gâfâind pe acel pod. Judith era cea care avea nevoie de el. Şi, ca un soi de pecete imprimată cu fierul roşu a ceea ce tocmai văzuse, această nevoie îl izbi ca fiind atât de vastă, atât de violentă, încât părea că ea – sau orice altceva care îl împingea pe el spre ea – n-avea să-l lase niciodată în pace.

Simţi că îi vine să plângă. De frustrare, strânse balustrada podului cât de tare putu. „De ce? se gândi el. De ce eu, şi nu altcineva? De ce nu pot să stau pur şi simplu pe canapea şi să mă droghez ca toată lumea din oraşul ăsta? De ce n-am putut să rămân în New York şi să fiu partener? De ce trebuie s-o mai fac? De ce trebuie s-o mai văd? De ce, de ce, de ce, de ce?"

Faptul că ştia că întrebările erau aceleaşi pentru el ca pentru toată lumea, că tortura lui De Ce era tortura clişeului – tortura celui de clasa a opta părăsit, a fanului de baseball a cărui echipă a găsit o modalitate prin care să piardă iar, a brokerului al cărui portofoliu a mai pierdut un sfert de punct – şi că ştia că cel mai probabil nu va primi niciun răspuns mai bun decât ar fi primit vreunul dintre ei abia dacă făcea ca întrebările să pară mai puţin urgente, iar persistenţa lor mai puţin dureroasă.

O mulţime de adolescenţi britanici zurbagii, posibil sau probabil drogaţi, îl depăşiră pe pod. Începu să plouă – o aversă uşoară, însoţită de vânt. Jonah, îmbrăcat în tricou, începu să tremure din nou. Se uită în apa din canal, verde la acea oră, împestriţată peste tot de picături de ploaie.

Jonah credea că știe ce înseamnă să simți forța ascensională a apei, să dispari sub suprafața canalului ca și cum ai aluneca într-un plic, să regăsească peste tot în jurul lui mareele și curenții altei lumi – confuzia gravității, a ridicării sau a scufundării – nasul umplându-se cu apă, ochii văzând numai fărâmele difuze ale familiarului soare, estompându-se până la mărimea unui por – simțurile sale defuncte în submersie. Exista oare o viață care să poată fi imaginată în adâncul unui munte? În pântecele unei balene? „Ce ar putea fi mai terifiant, se gândi el, decât să spui Da?" Și, dacă ar fi reușit vreodată să ajungă înapoi pe țărm... cine l-ar fi așteptat?

Așteptă până când își dădu seama că nu știa ce așteaptă. Desigur, ar fi urmat răspunsul. Se îndreptă de spate și traversă podul până pe partea cealaltă a Prinsengracht.

– Rabinule! auzi el pe cineva strigându-l.

Ridică privirea și îl văzu pe Max apropiindu-se, înghesuit sub o umbrelă alături de o tânără – o altă tânără aflată sub o altă umbrelă îi urma îndeaproape. Clar, se gândi Jonah, nu era ziua lui bună. Max și femeia înghesuită în el se opriră în fața lui și Max îl privi din cap până în picioare. Păru să examineze părul ud din care îi picura apă și lipsa unui palton.

– Ai avut noroc cu bicicleta? îl întrebă el.

În timp ce a doua femeie veni și ea lângă ei, cea de sub umbrela lui Max îl întrebă:

– Pe bune, chiar ești rabin?

Dacă n-ar fi știut deja, i-ar fi fost foarte ușor să ghicească faptul că cele două femei erau turistele americane. Erau îmbrăcate cu geci asortate Northface – una albastră, una roșie; femeia de lângă Max – blondă și cu obrajii rotunzi – ducea în mână un exemplar din *Lonely Planet Europe*[1]. Și, chiar și în lipsa unor indicații atât de evidente, el crezu că poate recunoaște o anumită prospețime americană – sau curiozitate – în drăgălășenia chipurilor lor, machiate cu grijă, în elitistul caracter practic al gecilor

[1] Ghid turistic (n.tr.)

lor asortate, în bijuteriile de aur pe care le purtau, ba chiar și în separatoarele Post-It care ieșeau din ghid.

– Bonnie și Lindsey vor să meargă acolo unde fumează localnicii, îi spuse Max, zâmbind în modul fățiș-sugestiv pe care Jonah îl văzuse mai devreme. Noi eram în drum spre Headspace. Vrei să vii cu noi?

Jonah se uită la cele două femei – blonda de lângă Max avea mâinile înfășurate peste ale lui pe mânerul umbrelei, bâțâindu-se ușor pe picioare pentru a se încălzi; cealaltă, o brunetă cu un ten măsliniu, se uita la el cu o expresie retrasă în sine, cu gura închisă. El se uită la Max, care continuă să zâmbească cu acel zâmbet satiric, trivial. În cele din urmă se decise – nu voia să fie singur.

– La naiba, zise. Să mergem.

În timp ce se îndreptau spre Prinsengracht, blonda luă umbrela de la Max și se alătură prietenei ei – cele două femei începură să meargă cu câțiva pași în față, vorbind liniștite una cu cealaltă sub umbrelele lor.

– Uită-te la ele, rabinule, îi zise Max. Fac alegeri, își declară preferințele, separă curatul de necurat. Așa stau lucrurile acum, asta e ceea ce a forjat feminismul: o întreagă generație de femei care își afirmă independența sexuală făcând sex una cu alta și făcându-ne nouă sex oral. Nu ți-am spus că acelea au fost vremuri minunate?

Jonah nu-i răspunse – nu-l prea asculta. Începu să-și frece brațele cu palmele – tricoul cu care era îmbrăcat era acum ud leoarcă.

– Acum ascultă cu atenție, rabinule, continuă Max. Blonda voluptoasă e Bonnie. B, blonda, B, Bonnie. Ușor, nu? Bruneta cu fața adormită e Lindsey. Trebuie s-o ții ocupată, am făcut deja introducerea cu cea care arată mai bine. Primul sosit, primul servit, asta e cea mai veche lege a junglei.

Max păru să aștepte răspunsul lui Jonah, dar, din nou, el nu-i răspunse.

– Trebuie să-ți mărturisesc, rabinule, zise el în continuare, am fost surprins că te-ai decis să vii. Dar o iau ca pe un semn

pozitiv. Până și tu trebuie să recunoști, ai sucombat în fața unei existențe mai degrabă monahale de când ai... ceea ce, desigur, e imposibil de luat în serios. Cel puțin acum poți să recunoști...

Jonah se întoarse și, pe un ton feroce, vru să știe:

– Ce naiba vrei de la mine? Ce anume vrei de la mine? Încă din ziua în care am ajuns aici... Ce naiba îți pasă de ce îmi...

Se opri – privi în jos către pietrele din pavaj, apoi reîncepu să-și frecționeze brațele. Max rămase tăcut preț de câteva minute. În cele din urmă îl întrebă, cu un gen de nostalgie:

– Rabinule, îți amintești de colegiu? Îți amintești de istoria filosofiei occidentale și de profesorul Marquez? În săptămâna în care l-am făcut pe Nietzsche, tu ai fost practic nebun de indignare. Toată acea voință pentru chestiunea puterii... a fost ca și cum ai luat-o personal. Nu puteai să suporți. Până și fetele din anii mai mari au fost impresionate de tine, care erai *contra* diatribelor lui Nietzsche. Îți amintești, rabinule?

Jonah nu-și amintea – nu-și amintea nicio diatribă, nu-și amintea nimic din ce citise din Nietzsche.

– Iartă-mă, rabinule, dar te-am văzut o dată făcând bombe Jäger[1] la The Mug, cu foarte multă convingere. Nu mai există pic de convingere în nimic din ce faci. Tot ce-ți cer este s-o faci cu convingere. Vrei s-o faci, rabinule? Vrei să mă ajuți să fac sex cu fata asta? Vrei să fii însoțitorul meu?

Jonah avea, în orice caz, mai multă minte decât să ia în serios vreo discuție în care Max încerca să-l convingă – dar îl izbi faptul că el avea dreptate – în legătură cu ceva. Care fusese ultimul lucru pe care îl făcuse cu convingere?

– Sigur, îi răspunse Jonah. De ce nu?

I se păru că o vede pe Judith de parcă s-ar fi topit în arșiță – și dinții începură să-i clănțăne.

Headspace era o cafenea de pe o stradă liniștită, mare, lipsită de caracter. Se afla la circa jumătate de kilometru de canalul-inel pe care, cel mai probabil, orice turist s-ar fi plimbat – și

[1] Cocktailuri de votcă (Jäger) cu Red Bull (n.tr.)

acest lucru ar fi putut, într-adevăr, să-i confere o anumită atracție pentru localnicii din Amsterdam, exceptând faptul că orice atracție era limitată, cu siguranță, de fațada sa turtită, de culoare închisă, care încă avea pe ea numele predecesorului ocupant – un bar fals-englezesc numit The Nelson – gravat pe ușa de la intrare – și o reclamă luminoasă la berea Bass Ale în vitrină. Din câte înțelesese Jonah, proprietarul care preluase The Nelson rămăsese fără fonduri înainte să poată să-și termine complet renovările la interior și la exterior, și de aici vestigiile lui The Nelson rămase prin cafenea: robinete de bere deconectate, aliniate în fața unui bar circular din lemn de cireș, și un drapel decolorat Union Jack[1] în spatele acestuia; pereții erau decorați cu o cârmă din lemn a unei ambarcațiuni, cu hărți de navigație și cu alte articole nautice; exista și un portret în alb și negru al lordului Nelson în persoană, cu toate însemnele lui de căpitan, deasupra ușii de la toaleta bărbaților. Și toate acestea făceau cafeneaua să fie deosebit de anacronică în contextul elementelor Headspace care fuseseră puse la locul lor: afișe cu Grateful Dead[2]; lumini roșietice, opace, care aruncau o nuanță rozalie, cărnoasă, pe pereții rămași în continuare nezugrăviți; un tonomat muzical care cânta trance și David Bowie. Efectul general, se gândea Jonah uneori, era ca și cum Headspace ar fi înghițit The Nelson și nu fusese capabil să-l digere complet. Însă ironiile și inconsistențele localului erau irezistibile pentru Max, iar lui Jonah ajunsese să-i placă cu adevărat în timpul șederii sale în Amsterdam. Ceva din amestecul întâmplător de caracter britanic afectat și elementele de natură psihedelică executate pe jumătate fusese cumva liniștitor, mai ales imediat după sosirea sa de la New York, unde decorul era executat cu o exactitate militară. Oricum, intrând acolo în ziua aceea, Jonah văzu în acel loc ceva dătător de fiori – de parcă ar fi călătorit cu epava scufundată a vasului The Nelson.

[1] Drapelul Marii Britanii (n. tr.)

[2] Formație americană de rock, fondată în 1965 la Palo Alto (n.tr.)

Jonah, Max și cele două femei se așezară la capătul unei mese comunale rămase din vremea lui The Nelson. O copie piratată a spectacolului *Blue Oyster Cult* se desfășura pe ecran – singurii clienți erau o pereche de adolescenți olandezi cu păr facial rar, îmbrăcați în hanorace cu dungi, fumând stoici jointuri. Acesta era un alt motiv pentru care lui Jonah îi plăcea această cafenea: era mai tot timpul pustie.

– Rabinule, vrei să faci onorurile? îl întrebă Max pe Jonah, trecându-i o pungă de iarbă și foițele de rulat.

Bonnie cea blondă își scosese geaca ei roșie Northface și căuta acum prin ghid.

– Da, acest local nu e trecut nicăieri aici, zise ea cu satisfacție.

– Nu, îți poți da seama că e cunoscut doar localnicilor, îi răspunse Lindsey, bruneta, scoțându-și și ea geaca – iar Jonah văzu că Max avea dreptate: ea chiar părea ușor adormită cu pleoapele atârnându-i mai jos decât era firesc și obrajii cu gura puțin flasci.

– Niciun turist nu vrea să se afle în preajma altor turiști, răspunse Max. Te face să te întrebi cum de ajung vreodată undeva.

– Ba nu, noi vrem să facem mâine chestiile pe care le fac toți turiștii, zise ea, dând o pagină din ghid. Ce ziceți, casa Annei Frank merită vizitată?

Jonah nu fusese niciodată la casa Annei Frank – nu o vizitase nici în timpul excursiei ca student și nici nu văzuse vreun beneficiu să o facă în timpul actualei șederi. Nu era departe de casa-ambarcațiune – trecuse de multe ori pe lângă ea: o găsise mai degrabă obișnuită, cu cele trei etaje ale sale din cărămidă și cu rame mari la ferestre – probabil că ar fi fost dificil să o facă, cel puțin din cauza omniprezentei cozi de vizitatori care se întindea dincolo de colț, așteptând să intre. Ce se așteptau să găsească acolo? se întrebă el – Bonnie și Lindsey sau oricare dintre cei care stăteau la coadă zilnic: studenții care se aflau la studii în străinătate pentru un semestru, grupurile de turiști chinezi îmbrăcați în hainele lor de ploaie asortate. Sau ele – chiar se așteptau să găsească ceva? Jumătate din turism, gândise el dintotdeauna, însemna doar să bifezi numele de pe listă – să poți să spui că ai

fost acolo. Te duci, faci fotografii drept dovadă și pleci. Se gândi la turiștii care dăduseră năvală la Ground Zero, în zilele de după, pentru a vedea mormanele fumegânde de ruine, pozând afectat-încruntați peisajul de pe West Street – unii chiar zâmbind – sau cumpărând flecușteț și abțibilduri comemorative pentru barele de protecție ale mașinilor de la vânzătorii ambulanți, care apăruseră precum ciupercile după ploaie. „Amintiți-vă! Amintiți-vă! Un dolar! Amintiți-vă!" rememora Jonah strigătele repetate ale vânzătorilor ambulanți, cântate iar și iar. Prin urmare, nu mergi tocmai ca să să nu trebuiască să-ți amintești? Să poți ignora – indiferent ce. Și, deodată, din nou se gândi la Judith. Degetele îi tremurau atât de tare (de la frig sau din toate celelalte motive), încât nu putea nici măcar să sfărâme marijuana deasupra foițelor de hârtie.

– Uite, îi propuse îndatoritoare Lindsey, bruneta cu fața adormită, lasă-mă pe mine să încerc – și îi luă din față iarba și foițele.

– Rabinule, simți nevoia unei cafele? îl întrebă Max subliniind cuvintele.

– Așteaptă, zise Bonnie, închizând ghidul. De ce insiști să-i spui „rabin"?

– Are o problemă bizară, îi răspunse Max. Crede în Dumnezeu.

Bonnie ridică din umeri.

– Și eu cred în Dumnezeu.

– Nu, nu, el nu crede în senzația caldă pe care o capeți după yoga, îi zise Max, privind chipul lui Jonah. El crede în Dumnezeu într-un fel învechit, demodat: bătrânul alb, cu barba lungă.

Jonah îi simți cercetându-l, dar nu știu ce ar fi trebuit să spună – pierduse socoteala în privința rolului pe care se presupunea să-l joace în scenariile pe care Max le juca distrându-se. Își așeză palmele sub el, pentru a nu-i mai tremura.

Dezamăgit, Max scutură din cap spre Jonah, apoi se întoarse spre cele două femei.

– Carevasăzică, doamnelor, unde intenționați să mergeți după Amsterdam?

– În jurul lumii, răspunse Bonnie chicotind.

– Petrecem un an întreg călătorind, zise Lindsey, care își terminase jointul – deși era cam larg rulat, Jonah își dădea seama că avea să-și facă treaba.

Ea îl aprinse și trase un fum.

– Am fost deja la Londra, în Spania și în Franța, zise Bonnie.

Luă jointul de la Lindsey, trase un fum scurt, de probă, apoi i-l pasă lui Max.

– După asta mergem în Germania, în Elveția și în Italia, apoi în alte locuri din Europa de Est. Avem de gând să vizităm Turcia și în continuare Orientul Mijlociu, dar... cine știe?!

– Sigur, fu de acord Max, luând un fum.

– Peste iarnă facem India și Asia de Sud-Est, cum ar fi Thailanda, Vietnam și restul, apoi Australia, Noua Zeelandă, câteva insule din Oceanul Pacific, Hawaii și, în sfârșit, acasă, în California.

Recitarea acelei liste părea să construiască un impuls de bucurie în ea căci, în momentul în care termină, izbucni în lacrimi.

Jonah încercă să și le imagineze pe Bonnie și pe Lindsey în toate acele locuri: Bonnie și Lindsay într-o gondolă în Veneția; Bonnie și Lindsey plimbându-se în Old Town Square în Praga, în excursie spre Angor Watt, cu pluta în Noua Zeelandă, îmbrăcate în bikini asortați – albaștri și roșii, firește – pe o plajă din Fiji. Să călătorești era un gen de ritual de trecere pentru generația sa – sau, se gândi Jonah, așa cum ar fi spus Max, pur și simplu un drept. Și, la sfârșit, unde te ducea călătoria? De la un capăt la celălalt, prin toate priveliștile, aventurile, tururile, așezămintele, prin toate acestea ele aveau să rămână Bonnie și Lindsey. Și el descoperi în aceasta ceva profund deprimant.

Max trase un fum timp de o secundă, apoi îi pasă jointul lui Lindsey, sărindu-l pe Jonah – fie din întâmplare, fiind dinadins, Jonah nu-și putea da seama. Începuse deja să creadă că n-avusese dreptate, că i-ar fi fost mai bine de unul singur, când sună un mobil. Bonnie, care tocmai luase jointul, îl lăsă jos și

își scoase telefonul din buzunarul gecii Northface. Îl studie preț de o clipă.

– Linds, zise ea, înmânându-i telefonul.

Lindsey îl privi și zâmbi afectat.

– Evident, spuse ea.

Părea să fie deja drogată: pleoapele îi căzuseră și mai jos, accentuându-i înfățișarea somnoroasă.

– Vreau să spun... cine n-a înțeles că asta urma?

– Serios, râse Bonnie.

Luă un fum mic și îi înmână jointul lui Max.

– Prietenii noștri, cu care urma să ne întâlnim pentru concert, au tras praf de ciuperci cu tipii cu care s-au cunoscut. Și acum, desigur, cred că sunt prea varză ca să mai iasă diseară.

– Niciodată să nu acceptați psihedelice de la străini, le sfătui Max.

Iar Bonnie râse zgomotos. Evident, acum era și ea drogată.

– Ce concert este? întrebă Max.

– Phish la Paradiso, răspunse Lindsey.

Începu să-și miște pandantivul sferic de pe lănțișorul pe care îl purta, înainte și înapoi, de-a lungul lanțului.

– Ei nu fac niciodată turnee în Europa, explică Bonnie, așa că e o treabă bună. Apoi adăugă, înviorându-se entuziasmată: Dacă ei nu reușesc, poate puteți veni voi.

– Mai întâi, va trebui să ne faceți cinste cu cina, zise Max, iar Bonnie râse.

Apoi, privirea ei se intersectă cu cea a lui Max într-un mod mult mai plin de înțelesuri, iar ea începu să-și răsucească părul blond din dreptul urechii. Iar Jonah se gândi: deci asta e.

– Cândva îmi plăceau cu adevărat Phish, îi scăpă lui Jonah.

Informația fu primită cu o serie de mișcări din cap, indiferente sau aprobatoare. Era el oare chiar atât de în contratimp cu ceilalți toți? Și cu asta, gata cu convingerea, se gândi el.

– Așadar, voi ce faceți aici? întrebă Bonnie, trăgând încă un fum din joint. Cum funcționează când ești expat? Aveți vize sau...?

– Păi, rabinul e deprimat de profesie, îi este permis să fie în orice țară, răspunse Max. Iar eu, declară el, sunt poet.

Bonnie îi aruncă o privire lui Lindsey și izbucniră amândouă în râs. Max zâmbi senin în tot acest timp, de parcă ar fi știut cum urma să se termine totul.

– Putem să citim una dintre poeziile tale? întrebă Lindsey.

– Poezia mea este una foarte modernă, ca atare nu este publicată nicăieri. Dar, dacă vă interesează, aș fi bucuros să vă recit o poezie.

Se ridică și își drese glasul în mod pompos. Jonah nu-l mai auzise niciodată pe Max menționând ceva în legătură cu faptul că ar fi poet – însă, desigur, el nu putea fi crezut niciodată până la capăt. Era foarte posibil ca el să fi elaborat săptămâni în șir ceea ce era pe cale să spună – sau să improvizeze pe loc. Și Jonah se simți brusc invidios – pe el, pe abilitatea lui de a propăși pe seama farsei.

Max trase adânc aer în piept, îi privi pe rând pe fiecare, de parcă ar fi vrut să aibă confirmarea faptului că toți îl urmăreau și îl ascultau, apoi începu:

– Desfă-ți picioarele, Taylor Swift!

America nu se va mulțumi nicicând cu versurile cântecelor!
Dibuind sub fiecare vers-refren-vers
După troienii aruncați,
Chiloții pe care i-ai aruncat făcuți ghem în acea seară
cu lupul din *Amurg*.
Câte fotografii împrăștiate crezi că ne vor conține?
Numai pentru a deschide revista și a afla,
Aceasta nu e împrăștierea pe care o căutăm.

Tu ai o viață de raft, Taylor Swift!

Ai auzit de MySpace și de Dieta Atkins.

Chiar și Obama a fost odată noul Negru
Acele insigne la modă,
Acele sentimente la modă,

Dar nimeni nu spune
„Da, putem" în continuare
Şi noul negru este Apple Store.

Aceeaşi soartă te aşteaptă şi pe tine, Taylor Swift!
Vechiul timp încă zboară!
Aşa că, arată-ne bobocul tău cât mai poţi,

America poate avea mereu noi blonde.

Poemul fu întâmpinat cu o tăcere nedumerită, prelungă. Max închise ochii în timp ce încheia ultimul vers. Inspiră adânc, satisfăcut, apoi deschise ochii încet şi se aşeză la loc. Răspunse chipurilor uimite ale celorlalţi cu o ridicare indiferentă din umeri.

– V-am spus că e modernă.

– O, chiar e modernă, zise Lindsey.

Ea începu să ridice pandantivul de pe lănţişor, apoi îl lăsă să cadă.

– Ar fi trebuit să fac temele limpezi de la bun început, zise Max, puţin impacientat. Veneraţia literalmente a celebrităţii moderne, natura efemeră a faimei, adoraţia ca degradare şi viceversa, politica drept modă, versul înalt versus arta minoră, tradiţia *carpe diem* a versului, a satirei, a sexului şi a omagiului. Asta ca să numesc doar câteva. Şi, bineînţeles, niciunul dintre voi nu este familiarizat cu operele lui Robert Herrick. Se uită la ei, încruntându-se, apoi zâmbi: Sigur că nu vorbesc serios. Poezia a murit. A murit, iar ei au aruncat-o în aer, astfel încât să poată vorbi în continuare despre cenuşă. Eu doar mă piş pe urnă, ca să zic aşa.

Luă jointul de la Bonnie şi trase un fum adânc.

– Adevărata literatură este imposibilă acum. Tot ce le-a mai rămas autorilor este să alerge în jurul propriilor cozi cu înfloriturii mai grozave şi mai elaborate.

– Niciodată nu ştiu dacă vorbeşti serios sau glumeşti, zise Bonnie.

– Nici el nu ştie, zise Lindsey fără prea mare tragere de inimă. Asta e toată chestia.

– Chestia, zise Jonah, e că nu există nicio diferenţă.

– Poate că poemul meu a fost, până la urmă, un succes, observă Max cu satisfacție.

– Știi ce senzație am? zise Bonnie. De parcă am trăi un fel de experiență.

– Și eu am aceeași senzație, zise Max.

– Nu, serios, spuse ea, bătându-l jucăușă pe braț. Mă simt de parcă asta ar fi una dintre acele experiențe nebunești la care privim mereu retrospectiv.

– Păi, n-ați experimentat nimic dacă nu ați văzut grădina din spate de la Headspace, zise Max.

Bonnie râse într-un fel încurcat.

– Trandafirii cățărători de pe pereți, lalelele de toate culorile, orhideele exotice, tufele tunse în formă de flamingo și de elefanți... Zău, nicio excursie la Amsterdam n-ar fi completă fără asta. Chiar și într-o excursie în jurul lumii e ceva obligatoriu de văzut.

Îi făcu din ochi, ea râse, el se ridică, apoi se ridică și ea. Îndepărtându-se, Bonnie îi aruncă o privire lui Lindsey, ridicând din umeri gen „Fie ce-o fi". Max făcu un gest în direcția lui Jonah – își duse două degete la frunte, de parcă ar fi purtat o pălărie invizibilă, cu toate că, se gândi Jonah, el știuse tot timpul cum avea să se termine totul.

Nu exista, bineînțeles, nicio grădină în spatele localului Headspace. Exista totuși o încăpere fără ferestre, cu o masă de biliard prăfuită și cu o ușă care se putea bloca simplu cu un drug. În orice caz, se gândi Jonah, ea avea experiență. Și descoperi că era din nou gelos pentru cât de ușor părea să fie pentru Max, pentru cât de confortabil se simțea în pielea lui de cameleon.

Jonah și Lindsey rămaseră așezați la masă în tăcere, în timp ce se cânta un solo de chitară – Blue Oyster Cult. Lindsey continua să tragă absentă de pandantivul de pe lanț. În cele din urmă, spuse:

– N-ar trebui să fie prea mândru de sine. Bonnie o face tot timpul.

– Și el la fel, zise Jonah.

– Ştii cum e... Unele fete au nevoie de câte un tip pentru a se simţi bine în pielea lor. Apoi se încruntă: Dar n-ar trebui să-ţi spun asemenea lucruri. Am făcut studii feministe ca specializare principală.

Jonah zâmbi, fără tragere de inimă, apoi spuse:

– Am o prietenă care obişnuia să spună că cele mai dure femei la adresa altor femei sunt întotdeauna cele care au avut ca specializare principală studiile feministe.

Lindsey zâmbi auzindu-l.

– O fostă iubită? îl întrebă ea.

Jonah se uită la ea surprins – pentru faptul că fusese capabilă să ghicească, pentru că el se gândise la Zoey.

– Când ai spus-o, a sunat de parcă te refereai la micuţa ta fostă iubită. Apoi zâmbetul îi dispăru şi zise: Nu aveam de gând să te agăţ sau ceva de genul. În caz că ăsta era planul. Nu e nimic personal, ci doar încerc să-mi fac un bine.

Jonah nu înţelese exact sensul ultimei fraze, dar adevărul era că nu avusese nicio ambiţie în această privinţă: idea unui contact fizic cu o străină nu îl atrăgea deloc în acel moment.

– Te-ai despărţit de ea înainte să vii în Amsterdam?

– Păi... ceva de genul ăsta, aşa cred, îi răspunse Jonah. Mai corect ar fi că ne-am despărţit o dată şi am tot continuat să încercăm să ne împăcăm.

– Cum v-aţi despărţit prima dată?

Şi, cu toate că ştia că interesul ei pentru el era probabil mai mult decât interesul ubicuu pentru orice putea surveni în timp ce era drogată – că era un chef de conversaţie, cu alte cuvinte –, Jonah descoperi că era bucuros că îl întrebase şi, spre şi mai marea lui uimire, îşi dădu seama că voia de fapt să vorbească despre asta.

– Ei bine, zise el, a început ca una dintre acele relaţii cu susul în jos, gen trebuie-să-petrec-cu-tine-orişice-minut. Ştii tu, când începi deodată să crezi tot ce ai auzit despre dragoste şi aventuri romantice, şi toate alea... Însă, zic eu, problema cu acele relaţii este că viaţa reală le ajunge la un moment dat din urmă. În fine, ea a rămas însărcinată. Şi fiindcă eram prea tineri – eu câştigam

doar treizeci de mii de dolari pe an ca stagiar – nu aveam cum să păstrăm un copil. Așa că, știi tu, a trebuit să facă un avort. Și, deși a fost decizia corectă, desigur, e greu să te întorci la stadiul de cățeluș după aceea. Și apoi, două săptămâni mai târziu, s-au întâmplat evenimentele din septembrie. Poate că dacă nu s-ar fi întâmplat, am fi fost în regulă, dar era ca și când nu mai știam cum să ne mai simțim prost în legătură cu asta. E greu să-ți pară rău pentru tine însuți atunci când fiecare stâlp de iluminat e plin de anunțuri cu persoane dispărute. Cred că n-am prea știut cum s-o alin... Sau pentru ce o alinam...

Date fiind întâmplările prin care el trecuse în ziua aceea, crezuse că ar fi putut găsi o alinare în tristețea familiară, în regretul familiar pentru Zoey. Dar acum, când termină de vorbit, își dădu seama că se înșelase – cumva, se contopiseră toate într-o singură remușcare. Își aminti – ieșind din baie în acea dimineață și văzând-o pe ea în pijama, cu periuța de dinți în mână, însă fără să-și miște mâna, în timp ce la televizor World Trade Center era în flăcări – că ea se întorsese spre el și îl întrebase:

– Ce ne facem?

Iar el nu mai simțise niciodată o asemenea încredere și o asemenea greutate a obligațiilor, și teamă, și o completă lipsă de cunoaștere referitoare la ce era de făcut, ca în acel moment. Îi trecuse prin minte înainte că acela fusese momentul în care se hotărâse să meargă la Facultatea de Drept – chiar prezentase pe scurt această idee în eseurile lui de aplicație. Dar acum, toate i se păreau diferite – această nevoie subită de a îmbrățișa semnele maturității, de a face ce era înțelept și rațional cu viața lui, căci lumea se prăbușise în jurul său. Și acum, iată-l. Se întreba dacă ar fi putut să fie altfel – dacă ar fi fost doar puțin mai curajos.

O privi pe Lindsey – ea privea în gol în partea opusă a cafenelei, ridicând și lăsând să cadă pandantivul de la gât. Pentru moment, părea că uitaseră amândoi că se află într-o cafenea din Amsterdam, alături de o altă persoană.

– Îmi pare rău, îi zise ea, zâmbindu-i ușor stânjenită când observă că el o privește. Pur și simplu mă gândeam la altceva.

– Da, la fel şi eu, îi zise Jonah.

– Vorbeai despre 11 septembrie?

– Erai în oraş în ziua aceea?

– Eram în Cincinnati. La şcoala elementară.

Cumva, faptul că pentru femeia aceea ziua respectivă constituia o amintire din copilărie – că ea şi-l amintea, probabil, în acelaşi fel în care el îşi amintea explozia navetei spaţiale Challenger – părea doar să sporească inevitabilitatea acesteia – tristeţea.

– Am avut coşmaruri, cu oamenii aceia care săreau, îi zise ea.

– Da, spuse Jonah. Şi eu.

Iar el se gândi – pentru prima dată în atâţia ani – la oamenii care săriseră de la etajul o sută, ţinându-se de o bucată de material textil ca şi cum ar fi crezut că vor putea să plutească. Şi gândindu-se la toate felurile – toate felurile nedorite în care Dumnezeu se insinuase forţat în propria-i viaţă –, Jonah murmură în barbă: „Sper că Dumnezeu a fost cu ei".

Faptul că spusese acest lucru cu voce tare îl stânjeni – îl alarmă chiar – până în punctul în care întinse instinctiv mâna după joint, dar din acesta nu mai rămăseseră decât filtrul şi scrumul. Cu toate acestea, Lindsey păru să ia comentariul ca pe un lucru de la sine înţeles, privindu-l acum cu ochi calmi, mijiţi, sub influenţa drogurilor, în timp ce continua să îşi plimbe pandantivul pe lanţ.

– Dar tocmai asta e ideea, nu? spuse ea. Cum poţi să împaci ideea de Dumnezeu cu... rahatul ăsta afurisit?

– Crede-mă, îi zise Jonah, nu pot.

– Dar crezi în El?

El oftă din rărunchi.

– După un timp, nu prea am mai avut de ales. Au fost... lucruri pe care am fost nevoit să le fac.

– Ce fel de lucruri?

Să explice toate acestea, credea el, ar fi necesitat o devoalare a întregii povestiri nefericite – un plonjon, cum s-ar spune, în mocirla remuşcării, a perplexităţii şi a frustrării. Dar îşi dădu

seama, într-un fel, că devenise simplu: pentru prima dată, păru să știe ce îi era dat să facă.

– Există o femeie pe care trebuie s-o găsesc, zise el, rostind cuvintele de parcă le-ar fi încercat. În Las Vegas...

– Fosta iubită?

– O altă femeie.

– Păi și de ce n-o faci?

Și totuși, suna atât de simplu. Ar fi putut pur și simplu să plece și s-o facă. Ar fi putut să meargă în Las Vegas, ar fi putut să o găsească pe Judith și... Își încleștă dinții de parcă ar fi încercat să roadă cursul acestor gânduri. Ce ar fi putut face pentru o străină? Ce înțelepciune, ce fel de profunzime deținea el, care să-i poată fi ei de folos – sau oricui altcuiva?

– Las-o baltă, îi zise el. Nu contează.

Iritarea lui trebuie să fi fost evidentă, căci ea zâmbi ușor, în chip de scuză.

– Nu trebuie să mai vorbim despre asta dacă nu vrei. Adică... nu mai cred în nimic din toate astea.

Și acesta, se gândi Jonah, fu sfârșitul firesc al conversației. Ar fi trebuit să stea acolo fără să vorbească, fumând iarbă până când prietenii lor ar fi terminat să și-o tragă în camera din spate. Numai că acel „mai" părea să atârne în aer, de parcă ea l-ar fi plasat și l-ar fi lăsat acolo, sperând că el îl va lua.

– Ce vrei să spui prin „mai"?

Ea păru să se forțeze să nu se mai joace cu colierul – își puse mâinile, una peste alta, pe masă.

– E din pricină că tata a murit anul acesta, îi spuse ea direct.

Și iată felul în care stăteau lucrurile, se gândi Jonah. Puteai să fii oriunde în lume, puteai să cunoști pe oricine – dar, exact sub crusta exterioară, își avea fiecare povestea tristeții sale. Așa stăteau lucrurile.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă el.

– N-a fost totul chiar așa brusc, spuse ea. Era bolnav încă de pe vremea când eu aveam doisprezece ani. Știi ce este SLA? Întregul corp încetează să mai lucreze, organ cu organ. Și devine

din ce în ce mai rău. Spre sfârşit, nu mai putea comunica decât clipind în acest dispozitiv. Când a murit, a fost o uşurare, înţelegi ce vreau să spun? După aceea, Dumnezeu nu prea a mai avut sens pentru mine.

Şi atunci, sub privirea lui Jonah, sprâncenele şi gura părură să i se strângă lent şi ceva precum apa începu să se scurgă din colţurile ochilor şi să-i alunece de-a lungul obrajilor.

– Chestia e că ştiu cât de mult îşi dorea să fie în viaţă la absolvirea mea. Adică... e stupid, nu? Bineînţeles că ştia că voi absolvi, ce importanţă avea... Doar că ar fi fost frumos...

Începu să plângă zgomotos.

– Îmi pare rău pentru ce am spus despre Bonnie. Toată călătoria asta a fost un dar de absolvire al familiei ei. Urma să mergem împreună, apoi eu nu mi-am mai permis, iar la banchet...

Se smiorcăi din nou, apoi îşi şterse brusc lacrimile cu umerii.

– Asta primeşti dacă fumezi toată ziua. N-are a face, strigă ea. Mă simt mirific. Mă simt perfect. Sunt în Amsterdam! strigă ea. Îi voi vedea pe Phish la noapte!

Aşadar, cam aşa stăteau lucrurile, se gândi el – fiecare persoană avea durerea ei, tristeţea ei, trecutul ei. Şi nimeni, nici el, nici altcineva, nu putea face nimic pentru cei care sufereau – dacă vedeai ce se întâmplă, nu puteai decât să te simţi copleşit. Jonah ştia că ea nu va găsi niciodată o fericire atât de completă încât să nu mai simtă nevoia să izbucnească în plâns în mijlocul ei. Nu puteai schimba nimic. Aşa era lumea.

Se întinse şi-i strânse mâna.

– Va fi bine, îi spuse el.

Nu avusese surori şi nu fusese foarte apropiat de Becky. Nici nu-şi mai amintea care fusese ultima dată când atinsese mâna unei femei tinere fără intenţii sexuale – numai intenţii, de altfel – doar pentru a arăta – nu că asta ar fi fost în regulă – că dorea şi el să se întâmple. Pentru câteva clipe ochii li se întâlniră, iar ea îi adresă un zâmbet fragil şi neterminat, apoi îşi retrase mâna. Şi asta fu tot.

Ultimul spectacol Phish la care a participat Jonah a fost, după toate aparenţele, şi ultimul spectacol Phish la care avea să mai meargă. Trupa îşi declarase oficial ruptura de mult zvonită – urmau să susţină un ultim festival de weekend şi aici se termina totul. Cum era de aşteptat, prezenţa la acest festival deveni o obligaţie sacră pentru zecile de mii de fani ai trupei. Crescuseră cu Phish, se îndrăgostiseră cu Phish – muzica însemna ceva pentru ei, era comunitatea lor, codul lor, tinereţea lor, religia lor. Şi, acum, totul avea să dispară.

Plouase toată săptămâna care trecuse. Vineri, terenul pentru spectacol era o mocirlă: câmpurile erau îmbibate cu apă, drumurile de pământ erau inundate, iar bălţile aveau deja jumătate de metru adâncime. Dar, bineînţeles, asta nu opri pe nimeni. Tinerii conduseră ore întregi, zile întregi – pe autostrăzi se mergea bară la bară pe distanţe lungi – şi, până la amiază, gardul din jurul zonei fusese coborât, iar tinerii curgeau râuri-râuri înăuntru. Când Mike Gordon anunţă la radio că zona pentru spectacol era supraaglomerată şi că nu avea să se mai permită intrarea maşinilor, toţi parcară pe marginea autostrăzilor, după care porniră pe jos – cinci, zece, douăzeci de kilometri. Cum era de aşteptat, nimeni nu îl ascultă pe Mike: timp de un deceniu, Phish fusese mult mai mare decât membrii săi.

Jonah condusese de la New York împreună cu câţiva dintre prietenii cu care mergea la Phish încă din timpul liceului. Era un tur al nostalgiei în toate sensurile posibile: nu se întâlniseră de ani buni, iar acum recuperau toată perioada de despărţire, vorbind despre spectacolele vechi, despre cele mai frumoase amintiri, despre cântecele favorite. Jonah era bucuros să poată vedea încă un spectacol, dar nu credea c-o să-i lipsească. De ani întregi nu fusese să vadă trupa, iar acum, pentru a doua oară stagiar de vară, se îndoia că ar fi urmărit un alt spectacol chiar dacă trupa nu s-ar fi despărţit.

Şi, în afară de asta, muzica în sine nu mai reprezenta prea mult pentru nimeni. Toată lumea o cunoştea. Atinsese punctul în care Trey mai putea cu greu să facă faţă modificărilor de

coardă din cântecele pe care el însuşi le scrisese şi le cântase aproape 20 de ani. Să fii un fan Phish – un fan al oricărei trupe, de fapt – însemna să-ţi aminteşti întotdeauna cât de bune fuseseră toate înainte: înainte de a avea un renume, înainte de a deveni giganţi, înainte de festivaluri, înainte de sfârşitul anilor '90, înainte de noul mileniu, înainte de a începe să se drogheze. Dar, în acest caz, era un lucru indubitabil: ceva din muzica lor mai exista doar în amintire. Page McConnell izbucni în plâns în timpul melodiei *Wading in the Velvet Sea*. Membrii trupei declarară publicului dragostea lor, din nou, din nou şi din nou, şi toată lumea ovaţionă. Apoi, totul se termină. Toţi tinerii plecară acasă. Şi, nouă luni mai târziu, Jonah Daniel Jacobstein termină Dreptul şi merse să lucreze pentru Cunningham Wolf LLP.

Aşadar, pentru Jonah, a sta în Paradiso, în Amsterdam, în faţa unui spectacol Phish – cu publicul bâzâind zgomotos în minutele de dinaintea intrării trupei, vorbind despre vechile spectacole, despre cântecele favorite, o mulţime poate puţin mai în vârstă în cea mai mare parte, iar acolo, în Europa, mai puţin familiarizată cu toate aspectele Phish, dar din mijlocul căreia încă răzbătea acelaşi sens al comunităţii, simpla fericire de a se afla cu prietenii la un spectacol, aceeaşi care exista în '88 şi '94 şi '97 şi '01 şi '04, în Coventry şi Plattsburgh, şi Amherst, şi Amsterdam – era cumva de parcă viaţa sa se derulase înapoi, dezvăluindu-se după un scenariu al trecutului. Un scenariu al trecutului care se reinventa în viaţa sa.

Bonnie şi Lindsey se aflau cu câteva rânduri mai în faţă, în mulţime, mai aproape de scenă decât Jonah – sărind pe ritmul muzicii dinaintea spectacolului. Lindsey reuşise să lase deoparte tristeţea care o copleşise în cafenea. Max se apropie de Jonah în spatele mulţimii.

– Te distrezi bine, rabinule? îl întrebă el.

– Cred că da, spuse Jonah.

– Ţi-a luat destul de mult, răspunse Max.

Jonah se întoarse spre mulţime, urmărindu-le pe Lindsey şi pe Bonnie discutând şi râzând fericite. Max se aplecă spre

urechea lui, ca să poată fi auzit peste zgomotul muzicii și al oamenilor.

– Știi, rabinule, te-am invidiat întotdeauna. Știu că am un stil aparte de a o arăta. Dar sper că înțelegi cât de norocos ești că poți să crezi în ceva. Mi-ar plăcea și mie să cred în ceva, dar prin constituție îmi este imposibil. Ești cu adevărat binecuvântat.

– N-ai spune asta dacă situația ar fi inversă, răspunse Jonah.

– Probabil că nu, replică Max. Presupun că de aceea simțeam că trebuie să spun ce-am spus.

Lui Jonah i se păru că vorbeau de parcă el avea să plece în curând – și, realiză apoi, probabil că așa și era.

– Ei bine, cred că ai încercat întotdeauna să-mi fii un bun prieten, îi spuse Jonah, înțelegând sensul celor spuse doar atunci când le rosti. Probabil cel mai bun pe care l-am avut în Amsterdam. Poate că, până la urmă, ești mai credincios decât crezi.

Zâmbetul lui Max deveni ușor batjocoritor.

– Puteai avea și discipoli mai răi decât atât, nu-i așa?

Apoi își strânse buzele, de parcă ar fi fost nemulțumit de ceea ce tocmai spusese, se întoarse și începu să studieze mulțimea.

– Dar ai dreptate, bineînțeles. Iubesc oamenii. Iubesc tot ce are legătură cu oamenii. Doar că nu mă pot abține să nu râd de ei. În asta rezidă probabil cea mai mare diferență dintre noi. Vezi la fel de mult din ei cât văd și eu, poți să fii cu ei, fără să fii de fapt. Dar nu râzi niciodată de ei. Asta-i o calitate rară în zilele noastre. Te-ai întrebat vreodată, rabinule, de ce, din toate milioanele de oameni, Dumnezeu te-a ales pe tine ca să bați pe umăr și să șoptești: „Aici sunt"?

Bineînțeles că Jonah o făcuse, dar nu în sensul în care o spusese Max. El considerase că această bătaie pe umăr nu era altceva decât o povară, o ordalie.

– Lucrurile sunt... așa cum sunt.

– Poate, spuse Max. Sau poate tocmai pentru că nu râzi.

Apoi îl bătu pe Jonah pe umăr – tare –, de parcă își anunța întoarcerea la atitudinea sa mai familiară.

– Dar, așa cum ai spus și tu, anunță el cu un rânjet distorsionat și stratificat ce îi era caracteristic, este ușor să invidiezi pe cineva când nu trebuie să fii în pielea lui. Și există lucruri mult mai rele printre noi decât incapacitatea de a crede. Făcu un pas înapoi, adăugând: Oricum, ai binecuvântarea mea! Făcu semnul crucii pe Jonah și spuse: Fie ca toate suferințele pe care ți le impune credința să poată fi duse de tine!

Și-și făcu loc apoi prin mulțime spre Bonnie și Lindsey.

În momentul în care părăsiseră cafeneaua, Jonah începuse să aibă speranțe. Știa ce trebuia să știe. Știa pe cine trebuia să găsească. Faptul că nu știa unde era ea sau natura exactă a ajutorului de care ea avea nevoie era un obstacol aparent trivial în comparație cu încercările prin care trecuse el. Însă conversația cu Max îl lăsase cu un sentiment de nesiguranță – era din nou speriat, în pofida lui însuși, să se predea acestor credințe. Phish ocupă scena, iar mulțimea păru să erupă, năvălind înainte. Luminile păliră – și începură cu Suzy Greenberg. Jonah privi pe deasupra siluetelor întunecate din mulțimea convulsivă.

– Doamne, spuse Jonah. Te rog. Dă-mi dovada că există un motiv.

Din întunericul strânsorii umane, din apropierea lor, se înălță ceea ce Jonah percepu ca fiind o lumină – scântei și cioburi de lumină se ridicară în toate culorile curcubeului.

Lumina era grandoarea oamenilor – și văzu în faldurile de lumină înălțată slava celor pe care îi cunoștea, îi cunoscuse sau avea să îi cunoască – curajul, compasiunea, iubirea lor reciprocă – iubirea părinților lui pentru el și a lui pentru ei, iubirea lui pentru Zoey, iubirea lui pentru Sylvia – și văzu ce era tandru în ceea ce încercaseră ei să fie unul pentru celălalt, văzu ce era nobil în tovărășia celor de pe arcă, văzu ce era altruist în Aaron Seyler, văzu ce era sincer în devotamentul lui Brett pentru mentorul său, văzu ce era demn de milă în spaimele tacite ale lui Doug Chen și văzu câtă nevoie frustră era în ei toți, o nevoie de aceleași lucruri în ei toți – ca și în el –, o văzu pe Lindsey privind fix aparatele care îi țineau în viață tatăl, îl văzu pe Dale

Compstock în biroul său, cu ușa închisă și cu luminile stinse, gândindu-se ce ar fi însemnat să dea greș din nou – Jonah se văzu conducând-o la spital pe Zoey, în timp ce ea îi plângea pe umăr. Văzu copilul pe care l-ar fi avut, văzu viața pe care ar fi putut s-o ducă, o văzu pe Zoey căsătorită cu Evan și se văzu pe el însuși cărând cutii în podul de pe Bond Street. O văzu pe Judith, cu speranța fotografiei, stând pe o stradă din New York.

Tot ce văzu era saturat de promisiune, de posibilitate. Și văzu oamenii îndepărtându-se plutind de World Trade Center, văzu hainele precum velele pe care le țineau contra vântului și mâinile lor împreunate și îi văzu purtați spre cer de un vânt delicat și de o mână deschisă. Și știu că toată această lumină era întotdeauna în jurul lui, deși nu putea fi văzută ori înțeleasă, ori pronunțată, ori demonstrată. Și știu că Max avea dreptate – cât de binecuvântat era pentru că o văzuse – și că nimeni, nici el, nici altcineva din toate milioanele de oameni, și dintr-un milion cât rămăsese în generațiile lor, nu va vedea vreodată adevărata slavă a umanității – pentru că asta era slava de nevăzut a lui Dumnezeu.

Și, cu dorință și teamă, Jonah spuse:

– Da, voi merge, voi merge să văd ce bine pot face.

IV. NINIVE, LAS VEGAS

1. Judith din Mojave

În faţa unui cer dominator de un albastru palid, se înălţau în zarea îndepărtată munţi de culoarea cenuşii, pustii, crestaţi şi imobili. Pornind de la aceşti munţi, aşternându-se ca un covor sau tânjind spre prim-plan precum oceanul spre ţărmuri, erau kilometri şi kilometri de vale nudă – de un obscur galben-verzui – necultivaţi în vreun fel vizibil, cu excepţia unei singure linii albe de drum de pământ – o vale ce se apropia de munţi cu o precizie rectilinie, lipsită de speranţă, comică, înduioşătoare. Mai aproape de aceasta, Judith putea vedea flora pitică, rămuroasă, care dădea deşertului tenta sa verde. Imediat sub scaunul pliant pe care stătea, putea împunge nisipul maroniu-roşcat cu vârful ascuţit al pantofului ei din piele.

Cu toate acestea ca decor, Colonelul stătea pe un podium împodobit cu inevitabilul logo cu piramidă roşie, aflat deasupra cuvintelor „Viitorul Las Vegasului". Cu o mână se ţinea strâns de marginea podiumului, în timp ce cu cealaltă trasa linii şi împungea aerul cu un deget întins. Conferinţa de presă începuse la prânz. Soarele strălucea direct pe creştetul capului său ras, dar părea să se simtă în largul său în costumul pe care îl purta, cu insigna cu steag strălucind pe rever în lumina soarelui. Din experienţa lui Judith, Colonelul nu transpira niciodată.

– Este un pas nou în încercarea noastră de a crea noi slujbe şi noi oportunităţi într-o parte ruinată a Las Vegasului, le spunea el celor patru reporteri şi fotografului care se sinchisiseră să se arate.

Totuşi, după cum ajunsese Judith să înţeleagă de la persoanele responsabile cu comunicarea, ideea era ca în presă să nu se

producă un tsunami în legătură cu toate aceste evenimente. Într-adevăr, exact asta doreau să evite. Mai curând, ideea era de a crea o serie de mici valuri în mintea publicului – un articol de trei paragrafe aici, o menţiune de cincisprezece secunde a unui crainic de ştiri dincolo –, care aveau efectul cumulat al unui vuiet surd, generând o atmosferă de inexorabilitate în jurul proiectului.

– Doresc să le mulţumesc consilierului Ross, consilierului Lorr şi consilierului Burnette pentru credinţa pe care au arătat-o faţă de oraşul nostru, avansând această eminentă recomandare de amplasare, continuă el. Suntem acum mai aproape ca oricând de transformarea pământului pe care ne aflăm astăzi într-unul dintre cele mai atrăgătoare locuri în care să trăieşti ori pe care să le vizitezi în Statele Unite, un nou motor pentru dezvoltarea întregii regiuni sud-vestice. Această bucată de deşert, continuă el, va deveni locul a mii de slujbe noi în construcţii, care vor asigura o creştere imediată a economiei locale. La finalizarea lucrării, cele şaizeci şi trei de hectare de staţiune şi locuri de distracţie, înconjurate de structuri de cazare şi infrastructură, vor deveni un nou simbol pentru ceea ce înseamnă oraşul nostru. Prea mulţi dintre colegii mei din această ramură industrială îşi pun speranţele de viitor undeva dincolo de Pacific, în China sau Macao. Însă noi ne vom asigura că viitorul se întâmplă chiar aici.

Punctă aceste ultime două cuvinte lovind în podium cu arătătorul. Întotdeauna făcea câte o referire la şantierele rivalilor săi din Asia. Oamenii lui din departamentul de comunicare îi recomandaseră să n-o mai facă, dar nu se putea abţine. Contrastul era important pentru el: în mintea lui, spunea mai multe despre el decât despre competitorii săi.

Intră apoi în şi mai multe detalii: numărul de kilometri pătraţi neutilizaţi care aveau să fie activaţi, numărul de afaceri falimentare care aveau să fie înlocuite, milioanele de oameni care aveau să vină anual, miliardele de dolari care urmau să fie generate. Judith auzise discursul de suficient de multe ori încât să-l ştie pe de rost. Se întâmpla ca toate acestea să fie însă

adevărate – cel puțin, partea despre miliardele de dolari care urmau să fie produse. Citise cu ochii ei rapoartele de la consultanții Ellis-Michaels și McKinsey. Aceste documente nu făceau rabat de la nimic în ceea ce privește elaborarea și detaliile, însă totul era într-adevăr simplu: când obțineai pământul practic pe nimic, când diminuai numărul de locuințe la puterea a zecea și construiai altele, de zece ori mai scumpe, când totul era susținut de concesiuni speciale și de excepții speciale, și de acorduri speciale, și de termeni speciali, numai pentru că orașul ajunsese într-atât de disperat după capital, după slujbe, după dezvoltare, după oricine promitea ceva, se demonstra că era totul foarte profitabil – cel puțin pentru omul de pe podium.

În timp ce acesta vorbea, ochii ei căzură asupra logoului: triunghiul roșu care se întuneca la culoare de la bază spre vârf. Se dorea ca acesta să evoce în primă instanță Babilonul, stațiunea/cazinoul/condominiul care reprezenta piesa de rezistență a antreprizei imobiliare. În al doilea rând, forma sa triunghiulară sugera un vârf de săgeată sau un semn ce indica drumul spre înainte. (Judith știa asta din rapoartele scrise de agenția de publicitate care îl concepuse.) Însă de fiecare dată când se gândea la acest logo, rămânea cu o senzație diferită. Dacă priveai triunghiul de la vârf în jos – respectiv dacă îl citeai de la vârf spre bază –, nu numai că nu părea să se întunece, ci mai curând părea să se dilueze: o evaporare în Viitorul Las Vegasului.

Avu deodată un sentiment de liniște, de ochi ațintiți asupra ei. Privi în jur și văzu că, într-adevăr, reporterii, precum și ceilalți oameni din anturajul Colonelului – asistenta sa executivă cu fața severă, șeful său de personal, unul sau doi avocați, câțiva dintre oamenii lui de la departamentul de comunicare – o priveau cu toții. Își dădu seama că vorbitorul ajunsese probabil în punctul în care remarcile sale o menționau: era anunțată ca fiind directorul executiv al Muzeului Ferguson de Istorie al Statelor Unite.

– Muzeul va rivaliza cu Smithsonian prin colecții, buget și personal, îl auzi ea spunând. Și va avea o aripă specială, dedicată evenimentelor din 11 septembrie. Această tragedie nu trebuie

niciodată uitată, după cum nu trebuie uitată nici scurta perioadă de unitate americană care i-a urmat. Viaţa lui Judith a fost puternic zdruncinată de cele întâmplate pe 11 septembrie şi de aceea cred că ea este perfectă pentru a conduce ceea ce urmează să fie un memorial permanent al acelor atacuri şi noua Mecca culturală a statului Nevada.

Se auziră câteva aplauze discrete, chiar şi din partea reporterilor.

Amânase acest moment cât de mult posibil. Dar el acţionase subtil, neîntrerupt – mai întâi se trezise că-l ajută cu muzeul, apoi că îl ajută să-l conducă, după care se adăugase aripa 11 septembrie şi ea se transformase în chipul din spatele scenei –, iar acum era faţa publică a muzeului. Începând din ziua aceea, nu avea să-i mai permită, avea să-şi ţină numele departe de al lui. Cu el, erau întotdeauna necesare dovezi proaspete de credinţă. Părinţii ei ar fi fost revoltaţi, bineînţeles – dar, aşa cum îi reamintea el adesea, părinţii ei erau morţi. Şi nimeni altcineva nu părea revoltat – membrii familiilor altor victime erau chiar recunoscători. Îi auzise chiar ea spunând asta. Nu aveau oare acelaşi drept la tragedie ca şi ea? se întreba Judith.

– Mâine, peroră el în continuare, vom organiza un dineu pentru a strânge fonduri şi pentru a atrage atenţia publicului asupra muzeului, iar mulţi dintre conducătorii oraşului în domeniul afacerilor şi din guvernământ vor fi acolo să-şi arate sprijinul.

Judith urma să ţină un discurs la acel dineu – n-avea cum să se ascundă în umbră. Oricum ar fi fost imposibil, îşi aminti sieşi, dacă avea să-i accepte cererea în căsătorie.

Îl auzi pregătindu-se de încheiere:

– Vă mulţumesc tuturor pentru participare, zise el. Şi Crăciun Fericit!

Se îndepărtă de podium, iar asistenta sa se apropie imediat de el, întinzându-i un telefon. Oamenii de la comunicare începură să discute cu reporterii. Judith se pregăti să se întoarcă la maşinile parcate de-a lungul autostrăzii din spatele lor, însă unul dintre avocaţii colonelului o abordă. Era un bărbat durduliu, cu

chelie, care, spre deosebire de Colonel, transpira profund în costumul său. Gulerul cămăşii îi era întunecat de umezeală, iar faţa îi era de un roşu strălucitor, cu broboane de transpiraţie. Judith îl mai întâlnise pe avocat, dar nu-şi putu aminti numele lui – avocaţii Colonelului aveau tendinţa de a se aglutina în mintea ei. Şi, mai întâi de toate, erau mulţi – toţi afişând un amestec similar de aroganţă, duplicitate, linguşeală, dispreţ şi neruşinare. Colonelul fusese de acord cu evaluarea aceasta şi-i explicase că exact acestea erau calităţile care îi făceau utili. Între ei rămăsese nespus faptul că, pentru a opera aşa cum o făcea Colonelul, era nevoie de oameni ca aceştia: oameni care să nu se teamă să exploreze graniţele legalităţii. Colonelul, bineînţeles, nu se simţea ruşinat de nimic din ceea ce făcea – dar, cel puţin deocamdată, erau lucruri faţă de care i se permitea să rămână neştiutoare.

– Cred că a mers foarte bine, îi spuse avocatul, cu un zâmbet larg şi nesincer. Devii un adevărat membru al echipei.

Ea dădu aprobator din cap.

– Şi acum, când şi consiliul e în barca noastră, domeniul expropriat este chiar după colţ. Aproape c-am ajuns, chicoti el.

Adevărul era că Judith nu urmărise îndeaproape întorsăturile legale ale elaboratului proces care avea să se termine cu acordarea, în favoarea Colonelului, a uriaşei porţiuni de teren pe care o urmărea prin achiziţionarea domeniului expropriat: ce consilii aprobaseră, ce judecători dăduseră verdictul. Dar părea totul clar – aproape că se terminase.

– Vei face o treabă atât de bună la muzeu, Judy, îi spuse avocatul.

– Mulţumesc, răspunse ea.

Avocatul îşi scoase din buzunarul din faţă o batistă, cu care îşi şterse fruntea.

– Ce moment important în viaţa ta! spuse el, reintroducând zâmbetul fals. Ai planuri pentru sărbători? Faci ceva special de Anul Nou?

Zvonul despre propunerea Colonelului stârnise o furtună de dulcegării, linguşeli şi întrebări, mai subtile sau mai puţin

subtile, din partea oamenilor lui – de parcă încercau să afle dacă era adevărat și care i-ar fi, eventual, răspunsul – și care era, totodată, poziția lor. Nu avuseseră niciodată încredere în ea – nu aveau încredere în nimeni, de altfel –, iar acum se temeau că aveau să rămână cu ea pe cap pentru totdeauna. Chiar și asistenta executivă a Colonelului considerase că ar fi fost înțelept să-și tempereze aversiunea. Eforturile acestui avocat erau mai transparente decât ale celor mai mulți – și aproape că fu tentată să-i spună că de Crăciun avea să se afle în luna de miere. În loc de asta, îi răspunse:

– Voi rămâne în oraș și voi munci.

– Știu că și Colonelul apreciază timpul pe care-l dedici muncii, spuse el, abia deghizându-și insinuarea.

– Cred că recunoaște oamenii în care poate avea încredere, răspunse ea.

Zâmbetul lui lăsă să transpară o ostilitate deschisă.

– Te-ai înălțat atât de mult, atât de repede, spuse el. Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat cu părinții tăi. Sunt sigur că ar fi fost mândri de tine.

Da, toți erau vrednici de dispreț, se gândi Judith, dar nu și proști. Colonelul se apropie de ei, urmat de asistenta sa și de alți câțiva din suită.

– Mergeți înainte, le spuse el. Voi veni împreună cu Judith în cealaltă mașină. Barry, trebuie să vorbim despre scrisoarea pentru NGC.

– Vă sun în drum spre birou, Colonele, răspunse el. Tocmai îi spuneam lui Judy că de-abia aștept strângerea de fonduri de mâine.

– Știu că și ea e la fel de nerăbdătoare, răspunse Colonelul, uitându-se atent la ea.

Ceilalți se apropiaseră deja de mașinile 4x4. Colonelul îi urmări cu privirea și așteptă până când portierele fură trântite și toate mașinile, în afară de una, se puseră în mișcare. Apoi, se întoarse la Judith.

– Ce-a vrut? o întrebă el.

– Sunt toți speriați de moarte de propunerea pe care mi-ai făcut-o, răspunse ea.

– Ei nu știu că te-am cerut de soție, spuse el cu un zâmbet superior.

Era de acord cu toată gelozia, paranoia și lupta interioară cu care opera organizația sa. De fapt, chiar le încuraja. Știa că dacă-i menținea loiali, îi menținea diligenți – că nu aveau să știe niciodată în mod clar cine era înăuntrul jocului și cine era pe tușă.

– Și, în afară de asta, adăugă el, studiind-o cu ochii lui mici și pătrunzători, ar trebui să fie îngroziți de tine.

Lui Judith îi era acum mai ușor să-i îndure privirea scormonitoare – se obișnuise cu sentimentul de a fi ținută sub lupă, fiecare por, fiecare geană.

– Ești pregătită pentru mâine?

– Încă mai cred că nu este o idee bună, Colonele, răspunse ea.

Își strânse buzele, frustrată. Știau amândoi că avea s-o facă – avea să-și dăruiască numele și trecutul acestui proiect. Judith avea momente când credea că legătura ei cu 11 septembrie fusese principalul motiv pentru care o angajase. Ce dorea el trebuia să dorească și ea.

El aruncă din nou o privire la drum, pentru a se asigura că plecaseră și celelalte SUV-uri cu blazonul „Viitorul Las Vegasului", apoi îi puse mâna pe obraz.

– Ce nu ți-am dăruit oare, Judith?

Ea înțelegea că, în mintea lui, ostilitatea și afecțiunea coexistau una lângă cealaltă, pentru că, până și în momentele sale de tandrețe, cum era cel de acum, păndea întotdeauna o amenințare implicită. Din nefericire pentru ea, învățase că aceasta era o formă de tandrețe care îi plăcea.

– Doar vezi ce încerc să fac pentru tine, îi spuse el. La ce vreau să fii parte...

– Știi că nu mă interesează afacerile.

El pufni. Nici măcar nu se obosi s-o contrazică. Și avea dreptate. Se lăsase prinsă în patriarhatul jocului din organizația

lui – şi îi plăcea că era capabilă să-i depăşească în iuţeala minţii pe cei mai mulţi dintre cei implicaţi. Şi, mai mult, devenise captivată de proiectul în sine – nu de detaliile lui specifice, pentru că nu era interesată de dezvoltarea imobiliară sau de istoria americană – şi de ideea de la baza acestuia: ideea unui triumf la o astfel de scară. După câte i se întâmplaseră, descoperise că încă dorea să câştige, chiar foarte mult dorea acest lucru.

– Nu e suficient? întrebă ea. Aşa cum stau lucrurile acum?

Ea vorbea despre afacere – credea că vorbeşte despre afacere –, dar el îşi lăsă mâna să cadă şi răspunse:

– Nu, trebuie să ne căsătorim. Trebuie să avem copii. Aşa trebuie să fie.

Judith ajunsese să înţeleagă că o parte din raţiunea insistenţei în chestiunea copiilor, în cadrul unei căsătorii legale, consta în aceea că avea deja copii, născuţi în afara căsătoriei, de a căror ascendenţă nu era mulţumit. Faptul că o considera demnă de numele său şi de a-i purta copiii constituia, după cum considera Judith, în lipsă de altceva, un testament al puterii autorizării Harvard, chiar şi pentru el. (Se poate să fi subliniat acest lucru, dar autoironia era anatemă pentru Colonel.)

Se îndreptă spre maşina 4x4 rămasă, cu ea alături. Nu era atât de naivă încât să numească această decizie dragoste. Dar, deşi poate cuvântul ca atare nu era cel mai adecvat, ştia că sentimentele pe care le avea pentru el aveau o forţă specială, viscerală. Simţise acest lucru în modul iraţional şi pripit în care i se alăturase. O făcea să se simtă în siguranţă.

Şi ştia că el o iubea – în felul lui. O iubea atât cât putea el iubi. Acesta era un alt motiv pentru care căsătoria era atât de importantă pentru el: dacă afecţiunea şi ostilitatea erau atât de strâns legate în inima lui, iubirea şi instinctul de proprietate erau unul şi acelaşi lucru. Iar pentru Colonel, căsătoria – şi numai căsătoria – reprezenta concesiunea deplină şi finală a proprietăţii.

Ajunseră la SUV. El îi deschise uşa, dar ea îi spuse:

– Vreau să mă plimb puţin.

El pufni, dar nu spuse nimic. Ajunsese să-i accepte obiceiul de a se plimba – ea îl bănuia că pusese pe cineva să o urmărească în primele luni. Dar acum, în sfârşit, părea să aibă încredere că tot ce făcea în aceste plimbări era să hoinărească fără ţintă, să se complacă în fluxu-i de gânduri, gânduri care în ultima vreme păreau doar să confirme puterea pe care o avea asupra ei.

– Trebuie să plec la L.A. în noaptea asta, spuse el. N-o să te mai văd până la dineu. De-abia aştept să-ţi aud răspunsul.

Ea dădu uşor din cap. Brusc, el îşi pierdu răbdarea şi trânti portiera maşinii.

– Sunt un om mândru, spuse el.

– Ştiu.

– Încerc să-ţi ofer jumătate din tot ce am. Încerc să te transform într-o femeie foarte puternică şi foarte bogată şi să nu-mi spui dracului că asta nu contează pentru tine. Ştiu cât de mult contează. Le-am făcut *eu* să conteze pentru tine. Vrei să te las acolo unde te-am găsit? În spatele unui birou?

Tandreţea dispăruse – şi rămăsese ostilitatea pură. Ştia că ideea de a se întoarce la fosta sa viaţă o înspăimânta, deşi nu din motivele pe care le presupunea el. Destul de simplu, nu ştia nici ea cum ajunsese să trăiască acea viaţă în L.A.; nici nu avea idee cum să se întoarcă – la acea viaţă ori la alta.

Dar luase o hotărâre care o privea pe ea însăşi: că indiferent ce reuşea să o facă să accepte, nu-l va lăsa să o oblige să se căsătorească. Dacă hotăra să cedeze, deplin şi în sfârşit, avea s-o facă pentru că voia – pentru propriile motive şi în propriii termeni. Îi susţinu privirea cruntă, arătându-i că îi poate face faţă.

Nu se putea spune că faţa i se îndulcise, ci mai curând că făcea un efort conştient de a-şi înfrâna mânia: îşi netezi marginile barbişonului şi îşi îndepărtă puţin pieptul de ea. Şi Judith observă, în oglinda laterală a maşinii 4x4, că şoferul îi urmărea. Dacă şoferul n-ar fi fost acolo, poate că mânia asta s-ar fi amplificat până ar fi sfârşit făcând dragoste, acolo, în nisipul deşertului, pe marginea autostrăzii. În amândoi existau anumite necesităţi care se hrăneau cu celălalt, iar expresia supremă a

acestei simetrii se regăsea aproape întotdeauna în sex. Acum însă, Colonelul intră în SUV, iar mașina se îndepărtă.

Realiză imediat că ar fi trebuit să-l roage cel puțin să o ducă la o intersecție. Pe partea aceea de autostradă, tot ce vedeai erau kilometri de deșert nemarcați – între ea și ceea ce ținea locul civilizației erau patru linii de trafic de viteză: un Taco Bell aflat lângă o spălătorie automată dezafectată. Devenea nerăbdător, își dădu ea seama – altădată nu ar fi fost sub nicio formă de acord să o lase să se plimbe pe acolo, cu atât mai puțin să rămână singură.

Nu, nu era iubire. Îi lipsea bunătatea fundamentală pe care ea o asociase întotdeauna cu cuvântul. Dar avea nevoie de el, iar el avea grijă să-i amintească acest lucru în fiecare zi. Și, uneori, părea să aibă și el nevoie de ea: în unele nopți se trezea și îl găsea gol pușcă, privindu-se fix în oglinda de mărime naturală din baie – privindu-se cu același gen de cercetare minuțioasă și violentă cu care îi observa adeseori și pe alții. Și o ruga – într-un mod care pentru el însemna blândețe – să-i spună lucruri foarte, foarte simple: afirmații referitoare la inteligența lui, la atractivitatea lui, la perspicacitatea lui în afaceri. Aceste momente erau întotdeauna urmate de câteva zile de resentiment și ursuzenie, dar – chiar în viața lor de fiecare zi – părea să găsească încurajare în prezența ei, în aprobarea ei. Asta o condusese la câteva întrebări fundamentale despre mama lui, însă avea destulă minte încât să nu întrebe. De regulă, vorbea despre trecut numai în contexte foarte specifice – și, când discuta despre viața lui de dinainte, nu se abătea niciodată de la a o descrie drept povara de care scăpase, prologul la ceea ce era el acum. Colonelului îi plăcea istoria, cu grandoarea și aspectul îngrijit al literei I: documentarele despre cel de-al Doilea Război Mondial, portretizând o luptă maniheană între binele american și răul Axei; filmele despre războaiele indiene, în care civilizația se luptă cu dușmanii ei barbari.

– Hei, tu! o strigă cineva.

Judith se întoarse și văzu un bărbat cu părul negru, cu ochelari, având o cameră cu un obiectiv lung atârnată în jurul gâtului,

care se apropia de locul în care scaunele de la conferința de presă erau depozitate în camioane de transport. Îl recunoscu pe unul dintre reporterii prezenți la conferința de presă.

– Bună, spuse el. Tocmai făceam câteva fotografii, credeam c-ai plecat.

Ea îi privi legitimația de presă: *The New York Times*.

– Trebuia să fi vorbit cu Alex Miles, spuse ea automat.

În primul rând, nu-i era îngăduit să discute cu presa și, mai mult, nici nu dorea s-o facă – mai presus de orice însă, nu dorea să-și vadă numele și muzeul împletite pentru prima dată într-un articol din *Times*.

– Nu am nimic de comentat, spuse ea.

– Nu, nu... Sunt eu, Doug, spuse el, dând repede din cap. Doug Barrow. Promoția '05? chicoti el. Ne cunoaștem de la Harvard.

– O, spuse Judith.

Apoi se gândi: „Oh, Doug".

– Mă bucur să te văd... spuse ea vag.

– Și mie îmi pare bine să te revăd, spuse el, zâmbind cu căldură. Ce coincidență.

Spre stânga erau munții îndepărtați și kilometrii de deșert – la dreapta era autostrada, poate chiar mai impasibilă.

– Cum am spus, nu am nimic de comentat.

– O, dar chiar nu vreau un interviu! spuse el, parcă surprins că ea se putuse gândi la asta. Totuși, sunt puțin șocat că ai ajuns aici. Să lucrezi pentru Ferguson, să conduci acel muzeu... Chiar vorbește serios sau este doar o acoperire ca să pună mâna pe domeniul expropriat?

– Va fi cel mai mare muzeu din Statele Unite, în afară de New York și Washington. Aș spune că da, e adevărat. Acum, dacă mai ai alte întrebări...

Doug părea de neclintit.

– Bine, dar vorbim despre concesionarea unei proprietăți de sute de pogoane de teren în una dintre cele mai vechi zone

ale oraşului. Zeci de afaceri închise, mii de chiriaşi obligaţi să-şi părăsească apartamentele şi condominiile pe care le ocupă de...

– Afaceri precum acea spălătorie automată? întrebă ea, indicând undeva dincolo de autostradă, spre spălătorie. Alex Miles îţi poate da toate detaliile, dar peste 80% dintre rezidenţii acestor clădiri atestă faptul că toate cartierele din zonă îndeplinesc definiţia legală a extincţiei.

– Da, însă acele documente pe care le-au semnat păreau destul de suspecte, nu?

– Poţi vorbi cu Alex Miles despre cât de suspecte erau documentele pe care le-au semnat locuitorii din acele cartiere, spuse ea tăios.

Nu fusese o linie de întrebări deosebit de alarmantă. Majoritatea emisiunilor media serioase – cele mai serioase – care îşi alocau timp pentru a verifica tot ce se întâmpla ar fi putut spune că muzeul de istorie se afla acolo doar ca să ofere justificarea legală pentru concesionarea de teren neocupat în ideea construcţiei unui ansamblu imobiliar privat – îndepărtând totul în calea sa. Dar, numai pentru că puteau să spună astfel de lucruri, nu însemna că puteau face sau că aveau să facă ceva ca să oprească proiectul. Ce o surprindea pe Judith însă era apărarea la care recursese – contrar a tot ceea ce ştia că este adevărat –, cât de implacabilă se simţise când o pronunţase.

Doug îşi scutură capul într-o frustrare amuzată.

– Eşti sigură că nu vrei să bem o cafea, doar ca să vorbim zece minute? Neoficial? Ce vreau să spun este că aceasta este o comunitate funcţională, iar el este pe cale să obţină dreptul de proprietate asupra ei, în timp ce toţi ceilalţi sunt plecaţi în vacanţă.

Îi aruncă o privire imploratoare. Lui Judith îi trecu prin cap că, poate într-o altă viaţă, acest bărbat ar fi fost exact persoana pe care ea sau părinţii ei ar fi susţinut-o: reporterul de la *Times* adulmecând în jurul unui proiect imobiliar.

– Doug, pot să-ţi pun o întrebare? Neoficială?

– Bineînţeles.

– Cam ce credeai că voi ajunge? În toți acei cinci ani cât ne-am văzut și ai meditat la mine, cu ce îți imaginai că mă voi ocupa? Ce soi de viață nu te-ar fi șocat?

Bărbatul ridică mâinile cu palmele în sus.

– Dacă te-am jignit cumva cu ce am spus...

– Îmi cer scuze dacă ocupația mea nu-ți satisface standardele cu privire la ce ar trebui să facă un blestemat de absolvent Harvard cu viața lui.

Reporterul rânji cu buzele strânse, de parcă n-ar fi făcut nimic rău și aștepta acum doar să-i treacă lui Judith criza de isterie. Într-un târziu, spuse:

– Din nou, dacă te-am supărat, iartă-mă.

Și ea se întrebă: ce vedea el atunci când o privea? O vedea așa cum fusese în colegiu – posomorâtă, colțoasă și pierdută, agățându-se cu disperare de manuale, de eseuri, de note? Vedea el cumva vreun vestigiu a ceea ce fusese în L.A. – de parcă se înfășura pe cât de strâns putea în zidurile existenței sale, ca să nu lase viața – să nu lase nimic – să intre? Și, dacă o vedea așa cum era acum, cum i se părea? Purtând machiaj, purtând cercei, purtând un Rolex elegant pe care Colonelul i-l dăruise atunci când împlinise un an de când lucra pentru el, purtând o insignă cu „Viitorul Las Vegasului", cu părul coafat, cu nasul pudrat, răspunzând la numele de Judy, apărând la o conferință de presă pentru a anunța un alt pas incremental spre crearea celui mai mare ansamblu imobiliar din istoria Las Vegasului – și într-o relație, dar încă nu logodită, cu bărbatul care era pe cale să devină printre cei mai bogați oameni din stat și, până în zece ani, preconiza el, din țară. Cum arăta o astfel de iterare a propriei persoane în ochii unui reporter *Times?* Cum ar fi arătat în ochii părinților ei?

Dar, bineînțeles, nu conta – David și Hannah erau morți; iar opinia unui ticălos lingușitor conta aproape la fel de puțin.

– Nu am nimic de comentat nici despre asta, nici despre altceva, spuse ea.

Reporterul dădu din cap, scoase o carte de vizită și i-o întinse.

– Credeam că vom putea vorbi aceeaşi limbă în legătură cu asta, opină el. Dacă te răzgândeşti...

Ea luă cartea de vizită, cu intenţia de a o rupe în două şi de a o arunca în grămada de gunoi a autostrăzii, dar decise apoi că făcuse suficient pentru a-şi demonstra dispreţul – isteria –, aşa că o împături în două şi o puse în poşetă.

– Poţi lua legătura cu Alex Miles dacă mai ai întrebări.

Şi realiză, privindu-l cum se îndepărtează, urcând într-un sedan parcat la treizeci de metri distanţă, că ar fi trebuit să-l roage să o ducă undeva. Dar era prea târziu acum. În plus, probabil că şi-ar fi făcut o idee greşită.

Băgă mâna în poşetă şi îşi scoase BlackBerry-ul. Colonelul o convinsese să poarte unul cu ea. Îl deschise şi, după câteva momente, acesta deveni activ. Derulă e-mailurile pe care le primise în cursul zilei. Să conduci muzeul era o sarcină relativ impozantă: achiziţii, servicii de curator, ridicări de fonduri – şi toate celelalte, se gândi ea.

Scosese BlackBerry-ul pentru a-l suna pe unul dintre şoferi să vină să o ia, dar acum se răzgândise. Închise telefonul şi îl puse înapoi în poşetă. Privi în josul autostrăzii, apoi privi în direcţia opusă. Între maşinile care veneau era o pauză scurtă, după care începeau din nou să curgă. Îşi scoase pantofii de 600 de dolari, pe care Colonelul îi cumpărase pentru ea dintr-un butic din Wynn, îşi scufundă degetele în nisipul deşertului şi, după ce ultima maşină de pe banda apropiată trecu, începu să alerge – traversă două benzi – peste iarba moartă a spaţiului median, traversă încă două benzi, apoi trecu repede peste gardul de protecţie spre cealaltă parte a autostrăzii şi se sprijini de el râzând, gâfâind.

Rareori mai avea timp să alerge – şi descoperi că simţea o mare plăcere fizică să o facă din nou. Îşi dădu seama că îi lipsea şi, dintr-odată, îşi aminti una dintre cele mai bune alergări din viaţa ei – vara de după ultimul an de liceu, când alergase de la rezervor, aflat la aproape nouă kilometri de uşa din faţă a casei sale, până acasă. Pe ultimii cinci kilometri ai alergării plouase cu găleata – aşa că sprintase ultima jumătate de kilometru – şi

ajunsese în holul principal al casei udă leoarcă, iar mama ei aruncase cu prosoape în ea, râzând și acoperind cu prosoape tot drumul până la baie. Gâfâind pe autostradă, Judith încercă să păstreze cât mai mult posibil plăcerea voioasă a acelei amintiri.

În parcarea de la Taco Bell se afla un hispanic tânăr, în uniforma purpurie a restaurantului, stând pe trotuarul din apropiere și urmărind-o lipsit de interes în timp ce fuma o țigară. Ea își ridică picioarele unul câte unul până la nivelul mâinilor și își puse pantofii, deplasându-se apoi pe trotuar.

Nu se mai gândea prea mult la trecut. Colonelul ar fi spus că a vindecat-o de acest lucru, învățând-o să se ocupe de viitor și de tot ceea ce putea aduce acesta. Iar când se gândea la trecut, îl privea așa cum privise odată obiectele de artă expuse pe pereții galeriei unde lucrase: cu un interes mai mult intelectual, mai curând abstract decât emoțional. Dar trecutul părea să o prindă din urmă uneori – se revărsa peste ea în momentele de perfectă vitalitate, precum cel prin care tocmai trecuse. Însă se retrăgea întotdeauna. Din ce în ce mai repede, i se părea lui Judith.

Se plimbă printre complexele de apartamente duplex, în formă de L, care împrejmuiau piscinele goale, albite. La capătul cvartalului se afla un magazin sub o pancartă pe care era scris „Primim cecuri", care își împărțea clădirea cu un magazin de băuturi alcoolice. Nu fusese niciodată în acest cartier: îl văzuse doar o singură dată, într-o imagine satelit, pe o hartă, demarcat de o linie roșie, groasă. Urmări o femeie neîngrijită, cu o față întinsă și o piele scorțoasă, purtând pantaloni scurți din denim și un top fără bretele, ieșind din magazinul de băuturi alcoolice. Desfăcu dopul unei sticle care se ițea din punga de plastic neagră și luă o sorbitură. Presupuse că asta înțelegea Doug prin funcțional. Dar, pe de altă parte, era mai puțin aproape de condamnare decât își imaginase. Trecu pe lângă o biserică aflată într-o clădire plată, simplă – Mama Mântuirii Noastre –, cu o ușă de metal pictată, ținută deschisă cu ajutorul unui bloc de beton. Mașinile intrau și ieșeau dintr-un McDonald's care, în mod evident, încă funcționa. De la fereastra unui bungalou se auzea muzică spaniolă.

Şi totuşi, se gândi ea, ce importanţă avea? Oraşele se nasc şi mor. Condamnate sau funcţionale, avea să existe mereu un turn, Babilonul, avântându-se la sute de metri deasupra locului în care stătea ea acum. Şi, cum privea în josul străzii cu magazine goale şi complexe de apartamente insalubre – un avion zbura la înălţime mică, spre McCarran –, avu o viziune a întregului spaţiu dezgolit, dărâmat cu buldozerul şi apoi pavat, cu totul de nerecunoscut şi transformat. Şi nu putu nega senzaţia de plăcere fizică a acelei idei – şi a faptului că ea avea să ajute la construirea viziunii. Nu era aceasta o provocare – o sarcină – demnă de ea?

Un vagabond bărbos, îmbrăcat într-un tricou ponosit, se opri în faţa ei pe trotuar. Tocmai dezbătea cu sine dacă să-şi deschidă poşeta şi să-i ofere nişte bani când îşi dădu seama, din modul sălbatic în care se uita ţintă la ea, că era nebun. Se întoarse pe călcâie şi se îndreptă în direcţia opusă, când el începu să spună:

– Aşteaptă, aşteaptă, te căutam.

Judith îşi deschise acum poşeta – Colonelul o obligase să poarte cu ea un spray paralizant şi, evident, se demonstrase că avusese din nou dreptate.

– Nu, vorbesc serios, nu sunt nebun, spuse bărbatul. Am făcut Dreptul! Te căutam cu adevărat, sunt o cunoştinţă a verişoarei tale. Judith!

2. Jonah pe ţărm

Clădirea de apartamente Aces High avea avantajul de a se afla la doar zece minute de mers cu autobuzul de la întinderea de dependinţe – birouri, bucătării, spălătorii, garaje – din spatele cazinourilor de pe latura vestică a lui Strip. Un rezident de la Aces High ar fi putut, dacă ar fi dorit, să stea în spaţiul pavat din spatele clădirii, printre buruienile care se iţeau prin reţeaua ca o pânză de păianjen a crăpăturilor şi acumularea de sticlă spartă, şi să vadă silueta amfiteatrului acoperit de la Cesar's Palace – piramida de culoarea obsidianului din Luxor – simulacrul numit Turnul Eiffel – aproximarea pătrată a orizontului New Yorkului.

În afara acestei proximităţi, Aces High oferea *Cablu şi internet gratuit!, Camere sigure şi curate!, Rate săptămânale sau lunare!* – aceste atribute erau aclamate pe pancarta din lemn de la intrarea în parcarea clădirii. De fapt, Jonah descoperise că numai reţeaua de cablu a administratorului funcţiona, internetul era fluctuant, iar camerele, deloc sigure, erau curate numai în cel mai superficial sens al cuvântului. Şi totuşi, era unul dintre cele mai simpatice complexe de apartamente cu chirie pe termen scurt din cartier. Nu deborda de drogaţi, precum motelul aflat la câteva cvartale mai în josul străzii; administratorul, Francisco, făcea tot posibilul să repare instalaţiile sau măcar să le menţină funcţionale. Când intrai în parcare, apartamentele cu două etaje, cu o configuraţie de potcoavă şi cu uşi de culoarea mentei ce dădeau într-un coridor exterior cu balustrade de culoare acvamarin, păreau chiar cumva îmbietoare – tencuiala era încă relativ strălucitoare, iar palmierii de la colţurile clădirii încă mai mult verzi decât galbeni.

În realitate însă, atracția principală era amplasarea, motivul cel mai important pentru care locuiau acolo majoritatea chiriașilor, inclusiv Jonah. De la Aces High aveai acces rapid nu numai la Strip, ci și spre centru, spre nordul Las Vegasului, la Henderson, spre complexele extravilane de locuințe care se întindeau în toate direcțiile din oraș, spre McCarran International – unde mai mulți rezidenți de la Aces High lucrau în fast-fooduri și la transportul de bagaje. De vreme ce Jonah nu știa unde va decide s-o caute pe Judith într-o zi anume, era convenabil să locuiască într-un loc care îi permitea să ajungă rapid oriunde dorea.

În primele câteva săptămâni petrecute în Las Vegas, stătuse la The Mirage, unul dintre cazinourile din capătul îndepărtat al lui Strip. Acesta era Las Vegasul cu care era familiarizat din vizita lui anterioară – într-un weekend prelungit din tipul facultății cu câțiva prieteni, caracterizat printr-o lipsă de eleganță studiată, restaurante și cluburi de noapte, pierderea câtorva sute de dolari din banii părinților și mult, mult alcool. Dar acesta, ajunsese el să realizeze, nu era nici pe departe Las Vegasul – nu mai mult decât era abatorul un hamburger. Iar la un moment dat, începuse să găsească deprimante toate pretențiile de continuu desfrâu ale cazinoului. Și Aces High era uneori deprimant, bineînțeles, dar cel puțin nu încerca să deghizeze asta într-o poveste mirifică.

În dimineața aceea fusese trezit de un bărbat care țipa într-o cameră alăturată. Pereții erau atât de subțiri, încât ar fi putut auzi orice cuvânt spus de omul acela – cuvinte pe care probabil le mai auzise. Omul fusese dat afară din casă de soția însărcinată, care îl bănuia că o înșela; petrecea cel puțin câteva ore pe zi la telefon, încercând să o convingă să-l primească din nou. În pofida negărilor lui, uneori vicioase, alteori smiorcăite, bărbatul o înșela într-adevăr: Jonah îi văzuse de câteva ori amanta fumând pe balconul comun, o roșcată cu pielea înnegrită cu loțiune autobronzantă. Ea era dealer de cărți de bacara la Golden Nugget – când Jonah dădu peste ea, se demonstră a fi chiar prietenoasă, deși, din câte auzise el prin pereți, era și ea capabilă de răutate.

– E vina mea că sunt îndrăgostit la nebunie de tine, curvo? strigă bărbatul.

Ei bine – se gândi Jonah, privind fix pata de apă de pe tavanul de deasupra patului său, despre care gândea uneori că seamănă foarte bine cu forma unei feţe, alteori doar cu o pată rotundă de apă – ai putea la fel de bine s-o ţii tot aşa.

Se dădu jos din pat, se aşeză la masa de cărţi din colţul camerei, lângă ferestre, şi îşi deschise calculatorul – un laptop ieftin pe care îl cumpărase ca să-şi înlocuiască vechiul laptop – acesta îi fusese furat, împreună cu celelalte posesiuni ale sale, cu câteva săptămâni înainte de a ajunge la Aces High. Îşi deschise e-mailul şi verifică dacă avuseseră loc schimbări. Aşa cum preconizase însă – nu.

Se aşteptase ca găsirea lui Judith – odată ce hotărâse să o caute – să fie uşoară. Până la urmă, a o găsi era parte din ceea ce considera a fi un plan divin. În acel context, cât de dificil putea fi să găseşti o femeie? Dar se demonstră că Margaretha nu ţinuse legătura cu verişoara ei de când aceasta se mutase la Las Vegas, respectiv de mai mult de un an. Iar Judith nu răspunsese la e-mailurile pe care Margaretha pretindea că i le trimisese, iar în realitate nici nu putea fi pe deplin sigur că i le trimisese. Margaretha nu avea nici numărul de telefon al lui Judith, nici adresa ei: tot ce avea era un nume.

Iar acest nume îi permisese lui Jonah să afle o mulţime de lucruri despre Judith: unde crescuse, cum muriseră părinţii ei (presupunerea din noaptea în care o văzuse prima dată la New York se demonstrase a fi corectă), unde lucrase, puţin, ce-i drept, de când terminase facultatea. Dar numele refuza cu îndârjire să-i reveleze unde se afla acum. Margaretha îi spusese că nu existau alţi membri de familie pe care să-i întrebe; colegii de clasă ai lui Judith de la Harvard, cu care Jonah luase legătura prin prieteni ai prietenilor, nu auziseră de ea de ani de zile; nu exista pe Facebook, pe Linkedin sau în oricare dintre duzinile de site-uri pe care le utiliza oricine de pe planeta asta. (Indiferent ce utiliza Judith, Jonah era sigur că nu petrecea prea mult timp online.)

Postase un anunț în ziar și pe Craigslist. Angajase doi detectivi particulari. Presupunea că nici cea mai recentă poză pe care o găsise online și care fusese făcută în urmă cu câțiva ani nu ajutase prea tare. O prezenta pe Judith din profil, palidă ca întotdeauna, la un fel de inaugurare a unei galerii. Și totuși, era aproape straniu cu cât de puțin se alesese. În e-mailurile de astăzi, nu găsise decât duzina obișnuită de mesaje de la prostituate și pești care pretindeau a fi Judith Klein Bulbrook. Trecuseră câteva luni de când o căuta – și ajunsese exact nicăieri.

Bătu darabana pe tastatură, gândindu-se ce altceva să mai încerce și știind că oricum încercase totul. În realitate, nici măcar nu putea fi pe de-a-ntregul sigur că Judith era în Las Vegas – sau că fusese vreodată în Las Vegas, având în vedere că sursa informației era verișoara sa mereu drogată, care n-o mai văzuse față-n față de ani buni. Dar – chiar și viziunea părea să sugereze că era într-un loc precum Las Vegas – avea senzația că este în Las Vegas. Erau toate acestea oare mai mult decât senzații? Totuși, nu era chiar cel mai bun moment să-și pună la îndoială credința.

Făcu un duș în cabina lui de duș fără perdele, din baia sa mucegăită și cu gresie de culoarea gălbenelelor. Puse pe el niște haine din sertarul de la picioarele patului. Tot ce purta în Las Vegas își cumpărase de când venise. O necesitate, după ce fusese jefuit; și, în selecția hainelor, încercase să aleagă lucruri care ar fi făcut mai improbabil un al doilea jaf. Bău o ceașcă de cafea în chicineta camerei sale, într-un colț aflat la zece pași de pat – această chicinetă consta într-o chiuvetă și un frigider înalt de un metru, o plită electrică și un raft pentru vase. Apoi, trecu la singurul lucru pe care îl putea face ca să o găsească: să o caute.

Când ieși din apartament, Simon, vecinul, mătura betonul din fața ușii lui, curățându-l de frunze de palmier uscate și de mucuri de țigări. Făcea acest lucru în fiecare dimineață.

– Prietene! îl salută Simon.

– Bună, îi spuse Jonah.

Simon era un tânăr zvelt, originar din Mozambic. Trăia în acel apartament cu încă patru tineri sud-africani – numai așa își

permiteau să plătească chiria lunară. Una dintre (numeroasele) ironii pe care le observase Jonah referitor la Aces High era că, pentru majoritatea rezidenților, chiria era destul de costisitoare. Simon purta o șapcă de zugrav de un albastru pal, un tricou de polo supradimensionat de culoare roz, cu gulerul lăbărțat, și jeanșii de un albastru prăfos pe care îi folosea în fiecare zi. La gât avea o cruce mare din lemn.

– Mătur eu pentru tine, prietene, se oferi Simon.

A spune că Jonah era cu totul indiferent în ceea ce privește curățenia peticului de beton din fața ușii sale era mult prea puțin, dar renunțase de mult să-i refuze lui Simon șansa de a-l ajuta.

– Mulțumesc, ar fi fantastic, spuse Jonah.

– Noaptea, prietene, îți voi spune cine a plecat, îi spuse Simon, începând să măture.

La Aces High, întotdeauna pleca sau venea cineva, iar Simon, în pofida faptului că engleza îi era limitată și că muncea șaisprezece ore pe zi, șase zile pe săptămână, reușea cumva să țină pasul cu bârfa din clădire.

– Noaptea, continuă el, Martha, copiii...

Și se opri din măturat suficient cât să facă un gest: așeză palma paralel cu pământul, ridicând-o încet – ceea ce părea să sugereze faptul că Martha și copiii ei zburaseră în văzduh, dar Jonah înțelese că însemna pur și simplu că se mutaseră.

Vestea îl surprinse totuși. Martha avea patru copii, toți înghesuiți în apartamentul ei cu un singur dormitor – și reușise să fie la zi cu chiria timp de trei luni. Jonah vorbise cu ea o dată sau de două ori – îi dăduse chiar ceva sfaturi legale în privința alocației neplătite (deși, de când fusese jefuit, evita să le spună rezidenților că este avocat).

– Când a plecat? întrebă el.

Simon scutură din cap.

– Și-a lăsat lucrurile, toate lucrurile, în tomberon. Haine, documente, ventilatorul.

Simon își răsuci arătătorul, de parcă ar fi vrut să-i arate lui Jonah cum funcționează un ventilator.

– Încă funcţiona! spuse el vesel.

– Bănuiesc că există întotdeauna şi nuanţe de gri, murmură Jonah.

Simon părea imun la nenorocirile asortate de la Aces High. Însă, după cum prinsese Jonah din conversaţiile lor despre copilăria lui Simon, avea standarde foarte diferite pentru ceea ce însemna nenorocire. Gândindu-se la Martha şi la cei patru copii supraponderali ai ei, nişte copii foarte ursuzi de altfel, Jonah simţi un regret – de ce, nu ştia sigur. Presupunea că îşi dorea să se fi gândit la miile de lucruri pe care ar fi putut să le facă pentru ea înainte de a pleca. Ar fi schimbat însă acele lucruri ceva? se întrebă el. Se simţea adesea dureros de superior vieţii în Las Vegas.

– Poate Francisco să ştie unde a plecat...

Dar Simon scutură frenetic din cap.

– Nu, nu, nu, a plecat noaptea, spuse el, frecându-şi palmele. Nu i-a spus nimic lui Francisco, n-a spus nimic nimănui, pur şi simplu a plecat.

Îşi aminti că săptămâna următoare era prima din lună – trebuia, aşadar, să plătească chiria.

– La naiba cu locul acesta, spuse Jonah.

– Înjuri, înjuri, îl admonestă Simon, arătând spre crucea de la gâtul lui.

– Ai dreptate, îmi pare rău, spuse Jonah.

– Prietene, spuse Simon cu toată convingerea, sprijinind mătura de perete. Cecul azi. Plătesc azi.

Băgă mâna în buzunarul de la spate al blugilor şi scoase un plic.

– Nu, prima săptămână este următoarea...

Dar se temu dintr-odată că Simon fusese concediat, neînţelegând că scrisoarea întinsă era un plic roz. Jonah luă plicul şi îl deschise, dar descoperi că era, de fapt, un cec datat 23 decembrie, pentru 20 de dolari – adică 17,39 dolari după deduceri. Pe fundul plicului era tipărit *Bonus de sărbători.*

– Oho, spuse Jonah. Ţi-au dat un bonus de sărbători.

Se uită din nou la data de pe cec.

– Mâine e Ajunul? își spuse sieși.

Cumva, pierduse cu totul noțiunea timpului. Realiză că trebuia să-și sune mama.

– Muncă grea, muncă grea, spuse Simon, ținându-se în glumă de spate.

Lucra într-o spălătorie de la Cesar's Palace, iar Jonah își imagina că, într-adevăr, era greu să speli rufele pentru un hotel cu câteva mii de camere.

– Jonah, prietene, mergem, prietene? Astăzi, prietene? Să iei bani lichizi?

– Sigur, spuse Jonah. Oricum ieșeam în oraș.

La câteva zile după prima întâlnire dintre Jonah și Simon, pastorul de la biserica lui Simon apăruse la ușa lui Jonah. Era un afro-american solid, care purta o cravată și o vestă groasă, cu un mobil prins la curea. Vocea sa era precum un bas răgușit – vorbea încet și lent, de parcă se obișnuise să vorbească unor oameni care nu înțelegeau ce spune. Îi descrisese lui Jonah cum cheltuise Simon fiecare dolar pe care-l câștiga jucând Blackjack – până când, după cum se exprimase pastorul, „diavolul l-a alungat la biserică". Pastorul luase un scaun de lângă masa de joc – singurul scaun din camera lui Jonah – și îl trăsese mai aproape de patul pe care stătea Jonah, atât de aproape încât genunchii mai că li se atingeau.

– Simon a avut o groază de necazuri de când a venit în oraș, conchise pastorul. Are nevoie de prieteni care să-l mențină pe calea dreaptă și îngustă. Calea lui Hristos. La fiecare două săptămâni, mergi te rog cu el și ai grijă să-și încaseze cecurile; ține-i tu banii și ai grijă să nu ajungă vreodată la vreo masă de Blackjack.

Jonah scuturase din cap.

– Nu, uite! Nu vreau să mă implic în afacerile financiare ale oamenilor și... nimic din toate astea, spuse el pripit.

În prima sa săptămână la Aces High, o fugară de 17 ani apăruse în camera ocupată de urlător și, după ce-i ascultase povestea – abuzată de tatăl vitreg și acum însărcinată –, Jonah îi dăduse 200 de dolari. Consecințele fuseseră dispariția sa imediată; solicitarea de bani de către 80% dintre rezidenții de la Aces High;

o predică istovitoare din partea lui Francisco despre „a trata oamenii așa cum merită să fie tratați"; și, două zile mai târziu, camera spartă și jefuită de tot ce conținea. Îi relată experiența sa pastorului. Acesta dădu din cap, de parcă știa ce se întâmplase.

– Simon mi-a spus că ești o persoană religioasă.

– Bănuiesc că da...

– Atunci, ar trebui să știi că banii nu sunt un tratament pentru sărăcie.

– Ei bine, tehnic vorbind...

Pastorul se bătu peste partea stângă a pieptului.

– Sărăcia stă aici. Și de aici trebuie să o smulgem. Niciun om bogat în Hristos nu poate fi cu adevărat sărac.

– Ți-a spus Simon că sunt...

– Dumnezeu lucrează prin oameni, îi spuse pastorul, ca și cum asta ar fi răspuns la orice posibile obiecții. Își puse mâna pe umărul lui Jonah și adăugă: Știu că vei face ce trebuie, fiule.

Și, astfel, Jonah și Simon parcurseră coridorul spre scări, coborând în parcarea de la Aces High. Pe când traversau asfaltul crăpat, Francisco ieși din unul dintre apartamentele de la parter, cărând o trusă de scule și clătinând îngrijorat din cap. Era o persoană permanent posomorâtă, de vârstă mijlocie, cu o mustață neagră și deasă și un abdomen umflat care îi atârna peste curea.

– Jonah, trebuie să discutăm, spuse Francisco. Spinarea mea chiar nu mai suportă. Am nevoie să mă ajuți cu scrisoarea aceea.

Francisco se referea la o problemă care implica un contract pe care-l semnase la recomandarea unui reprezentant, ceva numit Parteneriatul pentru Revitalizarea Centrului Las Vegasului. Acest contract – asupra căruia Jonah consimțise, în sfârșit, să-și arunce privirea, după multe insistențe din partea lui Francisco – era un document cât se poate de straniu: drept răsplată pentru mărturia sa, cum că Aces High „nu îndeplinește standardele rezonabile pentru sănătatea, siguranța și/sau calitatea acceptabilă a vieții" – indiferent ce însemna asta –, Francisco avea să fie plătit cu „o primă de dezvoltare economică" de 2 500 de dolari, plus alți 250 de dolari pentru fiecare rezident de la Aces High

care ar fi fost de acord să semneze un document similar, ce descria neviabilitatea fundamentală a complexului Aces High. Francisco urma să-şi primească banii numai dacă erau îndeplinite o serie de condiţii foarte improbabile şi aparent arbitrare – inclusiv condamnarea Aces High „ca rezultat direct şi demonstrabil al participării individuale a semnatarului la Parteneriatul pentru Revitalizarea Centrului Las Vegasului, cu excluderea altor factori".

Contractul era, per total, o prostie – chiar dacă o prostie de o factură foarte neobişnuită. Jonah încercase să-i explice lui Francisco toate acestea, însă ce înţelesese Francisco era că i se datorau 2 500 de dolari, plus alţi aproape 15 000 de dolari pentru toate semnăturile pe care le adunase în ultimele câteva luni de la numeroşii rezidenţi de la Aces High care veniseră şi plecaseră în tot acest timp. Jonah îi explicase că avea şanse mai mari să obţină 17 000 de dolari dacă ar fi cumpărat bilete la loterie decât din acest contract, însă Francisco nu se lăsase convins. Avea un spate bolnav, o sciatică galopantă, o litanie nesfârşită de plângeri legate de Aces High şi de rezidenţii săi – şi plănuia să folosească banii din Parteneriatul de Revitalizare ca să se mute în Miami. Jonah fusese de acord în cele din urmă să-l ajute să schiţeze o scrisoare către organizaţie, prin care să solicite să fie pus la curent cu toate clauzele care trebuiau îndeplinite de el pentru a fi plătit. Scrisoarea avea să fie şi ea o prostie, bineînţeles, dar simpla speranţă a unei astfel de misive fusese suficientă pentru a-l opri pe Francisco să-i mai bată la uşă şi să se plângă de situaţie, cel puţin pentru un timp.

– Francisco, după cum ţi-am spus, am fost ocupat în ultimele câteva săptămâni, îi spuse Jonah.

Francisco clătină nefericit din cap.

– Ocupat să faci ce? Văd că uneori te plimbi prin cartier întreagă după-amiază. Între timp, niciuna dintre chiuvetele din unităţile N nu funcţionează, iar doamna de la 25 îmi datorează chiria pe o lună. Ea crede că nu am şi eu şefi? Nimănui nu-i mai pasă de nimeni, spuse el resemnat. Fiecare e pentru el.

– Bine, bine, mă întorc după-amiază mai târziu, vom lucra atunci la scrisoare, fu de acord Jonah. Bine?

Francisco își arătă acordul în felul inconsolabil al lui Eeyore[1].

Jonah și Simon merseră împreună până la capătul cvartalului, unde se afla magazinul cu semnul „Aici se încasează cecuri". Simon pierdu cam 15% din bonusul de Crăciun în tranzacția aceasta, iar când casierul îi întinse 14 dolari și ceva mărunțiș prin fereastra din sticlă antiglonț, Simon îi puse pe toți în mâna lui Jonah.

Afară, acesta îl întrebă:

– Dorești ceva acum?

– Luni îi vom trimite acasă, îi spuse Simon.

„Acasă" era o adresă din Maputo, Mozambic.

– Bine, spuse Jonah.

– Cauți o fată acum? îl întrebă Simon.

Jonah dădu din cap, simțindu-se brusc și el precum Eeyore.

– Dumnezeu să te binecuvânteze, prietene, spuse Simon, zâmbind. Îi strânse mâna și adăugă: Ești un adevărat creștin.

– Simon, ți-am spus, sunt evreu.

Dar iudaismul era un concept pe care Simon nu reușise să-l înțeleagă niciodată.

– Îl ai pe Hristos în inima ta, spuse el.

– Ei bine, categoric nu-l am, dar e în regulă.

– Dumnezeu să te binecuvânteze, prietene, repetă Simon, ținând încă mâna lui Jonah într-a lui.

Nu înțelesese că, în Vest, strânsul de mână dura de obicei doar o secundă-două.

– OK, OK, și pe tine, murmură Jonah, încă stânjenit de astfel de declarații – și îndoindu-se că se va simți vreodată altfel.

Îl urmări pe Simon cum se îndepărtează pe trotuar, apoi îl văzu ajungând în parcarea de la Aces High. Scoase banii acestuia din buzunar: 14,78 dolari. Avea cu el o bandă din cauciuc roșie pe care o luase cândva de la o căpățână de

[1] Personaj din *Winnie-the-Pooh* de A.A. Milne – un măgăruș pesimist, mohorât, depresiv (n.tr.)

broccoli – întotdeauna lega bancnotele lui Simon înainte de a le pune în portofel. Înțelegea că gestul lui nu avea sens – era suficient să-și noteze undeva câți bani îi dăduse Simon. Dar sensul nu ocupa prea mult în viața lui Jonah din acele zile – trebuia să recunoască – și continua să repete gestul. Îndesă bancnotele lui Simon în portofel, puse portofelul în buzunar și porni pe lângă bloc, spre stația de autobuz.

În mers, studia cu atenție fețele oamenilor pe lângă care trecea. Nu erau mulți trecători – deși nu era o zonă într-adevăr periculoasă, rămânea totuși genul de loc unde nu ai opri decât dacă n-ai avea încotro. Majoritatea clădirilor erau mărginite de parcări abandonate și de magazine baricadate cu scânduri – aici, comerțul se învârtea în cea mai mare parte în jurul vânzării băuturilor alcoolice și a sângelui, sau acordării și recuperării de cauțiuni. Dar exista și o zonă o orașului care nu fusese niciodată săpată, pavată, înlocuită de jocuri mecanice identice, locuri de parcare identice sau apartamente identice. Exista o Asociație a Veteranilor de Război, funcțională – după colțul acesteia se înălța o clădire albă, mică, dărăpănată, care găzduia Centrul Cultural al Indienilor din Sud-Vest. Urmări o femeie murdară, în pantaloni scurți de denim și maiou – evident, nu Judith – care se plimba, clătinându-se, pe stradă, privind cu un rânjet sardonic soarele. Jonah îi vorbise odată – fusese destul de directă în privința faptului că-și petrecea fiecare zi în apartamentul său, bând din sticle de plastic. Menționase chiar de la începuturile lui în zonă ceva despre Asociația Alcoolicilor Anonimi, iar ea îl scuipase în față. Însă acum nu păru să-l recunoască.

Privi în josul străzii spre o chinezoaică încărcată cu pungi din plastic pline cu doze; încercă să se uite pe furiș la șoferii mașinilor oprite la semafor. La un moment dat, privi în geamul unui magazin de delicatese și văzu un bărbat tras la față, bărbos, cu ochii încercuiți de cearcăne negre și un nas deformat, care îi întoarse privirea cu o atenție ciudată. Trecură câteva momente până să realizeze că era propria sa față reflectată în geamul întunecat – că acel om era el. Imaginea este întotdeauna diferită,

mai aspră, atunci când îţi surprinzi reflexia pe negândite, medită el. Trebuia să-şi aranjeze barba, trebuia să-şi cumpere nişte haine care să nu fie atât de agresiv lamentabile. Dar, întorcând spatele ferestrei şi reluându-şi plimbarea pe trotuar, în timp ce se uita la faţa albă şi bolnăvicioasă a unui bătrân cu tuleie grizonante care mânca un Big Mac, se întrebă cum de i se întâmplase asta, cum de ajunsese viaţa sa atât de jos.

„Găseşte-o pe Judith", îşi spuse. Ea era cea care avea nevoie de el, ea era cea pe care el o va putea ajuta. „Găseşte-o pe Judith" – şi avea să fie şi el bine. Toate aveau să capete sens atunci. Decise chiar atunci că va încerca şi pe Strip. Erau tot atâtea şanse să se afle acolo ca şi oriunde în altă parte.

Merse cu autobuzul pe autostradă, trecând pe lângă panouri publicitare ale unor cluburi de striptease şi restaurante – coborî în spatele clădirii Cesar's Palace, traversă o parcare mică pentru personal şi urmă limita imensului turn central de camere al hotelului. Apoi îşi croi drum printre nişte garduri verzi, înalte până la brâu – traversă cei o sută de metri ai piaţetei din piatră din faţa cazinoului, trecând pe lângă statuile din ghips ale zeilor şi pe lângă vânzătorii care comercializau suvenire specifice catolicismului roman (şi nu romaneşti). În sfârşit, făcu rondul unei reproduceri a Fontanei di Trevi, apoi ieşi pe Las Vegas Boulevard – Strip.

Ca întotdeauna, priveliştea era descurajantă. Strada era peste măsură de aglomerată de maşini, baruri, restaurante, cazinouri, scări rulante, semafoare, poduri, zebre, malluri, magazine, buticuri, arcade şi orice alt stimulent pentru comerţ – şi, pretutindeni, un muşuroi supraaglomerat de oameni. Oriunde privea, Jonah vedea feţe – şi, oriunde privea, vedea feţe pe care nu le vedea: grupuri dispărând într-un restaurant; ceafa unui cap înălţându-se pe o scară rulantă; pietoni pe un pod prea îndepărtat pentru a-i vedea clar. Şi oricare dintre ei – şi totuşi, într-un fel, doar unul singur dintre ei – putea fi Judith. Problema era că, de fapt, nu încerca să găsească o faţă în mulţime într-un sens abstract sau figurat, ci încerca literalmente să găsească o faţă într-o mulţime, o mulţime gigantică, agitată, în

continuă transformare, în continuă dispersie și metastază. Își scărpină barba – de data asta, se îndreptă spre nord.

Acum, dacă îi menționase tot Simon, atenția îi fu atrasă de faptul că, într-adevăr, era aproape Crăciunul. Trecu pe lângă un bărbat într-un costum de Moș Crăciun care făcea poze cu turiștii pentru un dolar poza; panoul video pentru Flamingo, înalt de cincisprezece metri, făcea reclamă unei brunch de Crăciun „cu tot ce poți mânca" – cu șampania inclusă – pentru doar 29,95 dolari. La capătul lui Strip, acul de la Stratosphere lumina adecvat, în roșu și verde.

Totuși, după părerea lui Jonah, în toate lucrurile de pe Strip se simțea o anume irealitate. Mai întâi de toate, era greu să intri în spiritul sărbătorilor când te confruntai cu o temperatură de 26 de grade Celsius. Și nimeni nu părea mai... voios – presupunea că acesta ar fi cuvântul – decât de obicei. În ceea ce-l privește, el nu sărbătorea Crăciunul – sau nu o mai făcuse de când divorțaseră părinții lui, iar mama lui încetase să mai insiste. În New York însă, în decembrie, luminile, ferestrele elaborat decorate ale magazinelor, listele cu daruri strânse în mâinile înmănușate, totul părea să infuzeze orașul și locuitorii săi cu o *joie de vivre*, făcându-le tuturor obrajii roșii – sau pe cât de aproape de *joie de vivre* putea fi sentimentul newyorkezilor. Aici însă – începând cu bărbații înșiruiți care adunau unele peste altele cardurile lucioase înfățișând prostituate glossy; petrecerile pentru burlaci în tricouri asemănătoare, care mărșăluiau zgomotoși de la un cazinou la altul, înarmați, chiar și la ora aceea, cu băuturi în cupe din neon noul răcnet; drogații cu piercinguri, îmbrăcați în negru care ofereau sex și cântau la chitară în fața construcțiilor abandonate – nimic nu părea diferit. La orice oră a zilei, în orice zi a anului, Strip era întotdeauna așa.

Știa că-i este dor de acasă. Dar uitase de care casă îi era dor. Nu dorea să-și reia viața din New York – și realiza că nu putea nici dacă ar fi dorit-o. Amsterdamul nu mai prezenta nicio atracție. Se gândea uneori cu drag la Zoey, dar simțea că, indiferent ce avuseseră odată, se epuizase acum. Presupunea că,

de fapt, tânjea după o viață care să-i fie familiară, una pe care s-o poată ocupa fără efort.

Își întoarse atenția spre sarcina sa imediată. În primele zile ale căutării, încercase să studieze cu atenție fața fiecărei persoane pe care o vedea. Și rămăsese uluit de diversitatea și de combinațiile pe care le descoperea posibile – între nasuri, ochi, păr, dinți, obraji –, fiecare înscrisă cu propriile idei, cu propriul trecut și propriile concepții despre el însuși și fiecare – cu încăpățânare – în întregul său – nefiind Judith. Dar a căuta în acest mod era epuizant – și mental, și fizic. Se simțea de parcă ar fi fost îngropat cumva sub contururile tuturor fețelor pe care le vedea.

Mai recent, învățase să absoarbă grupuri mai mari de fețe – eliminând rapid pe oricine nu era o femeie cu păr negru și cu pielea albă. Dar această cercetare mai puțin concentrată era – și știa și el prea bine – mai puțin fiabilă; nu putea fi sigur că nu avea să-i scape împreună cu fețele pe care le ignora. Era de parcă ar fi simțit că pierde acel tip de scurtă confruntare pe care o găsea atât de solicitantă, de parcă fețele tuturor oamenilor la care nu se uita aveau și ele importanță. Și cel mai rău era că această metodă de căutare avea tendința de a crea fie alarme false – momente în care era convins că o găsise –, fie panică, fie o combinație emoțională de bucurie și teroare – dar, exact în momentul în care pronunța „Judith", realiza că nu era ea. Dezamăgirea în cascadă pe care o simțea în acele momente era mai descurajantă decât zilele de căutare monotonă, inutilă. Și ajunsese să concluzioneze că nu exista o metodă perfectă ori măcar suficient de bună ca să localizeze un străin între zeci de mii de oameni. De altfel, nici nu fusese ideea lui, își reamintea frecvent.

Ajunse la o intersecție și luă o scară rulantă ce ducea la un pod de pietoni care traversa strada din fața lui. Un vagabond – cu o bandană roșie cu alb și albastru și o jachetă de motociclist ponosită, cu fața nenatural de umflată și ochii îngustați până la o despicătură – stătea pe vine lângă o pancartă de carton pe care scria: „VĂ ROG SĂ AJUTAȚI! VETERAN AMERICAN – RĂZBOIUL DIN VIETNAM. DUMNEZEU SĂ BINECUVÂNTEZE SUA.

CRĂCIUN FERICIT". Jonah se îndoia puternic că omul acela era un veteran din Vietnam: chiar şi după cea mai înţelegătoare estimare, probabil ar fi avut cam 12 ani la terminarea războiului. Dar îşi dădea seama că nu conta. Scoase un dolar din portofel şi îl puse mototolit în paharul din hârtie aflat la picioarele omului. În timp ce făcea asta, observă bancnotele lui Simon – strânse cu banda roşie – şi, pe când vagabondul murmura un „Mulţumesc, frate" răguşit, înţelese cât de puţin avea să îl ajute acest dolar. Obiectiv, avea mult mai mult decât aveau mulţi dintre cei pe care-i întâlnea – cu certitudine, mai mult decât oricine de la Aces High: mai mulţi bani, mai multă educaţie, era mai familiarizat cu legea şi cu sistemul de guvernământ, dar şi cu codul muncii şi cu toate celelalte sisteme – ca să nu mai vorbim de capacitatea sa, pe care o considerase întotdeauna firească – şi totuşi, putea face atât de puţine lucruri, de o semnificaţie atât de infimă, pentru oricare dintre ei. Mai mult, se gândi el, câte feţe îi scăpaseră oare cât se aplecase ca să pună dolarul în pahar?

Încercând să scape de aceste gânduri, luă scara rulantă din josul podului şi traversă spaţiul unui bar exterior, unde un om cu părul negru şi pomădat şi cu un cercel într-una dintre urechi striga la un microfon:

– Avem toată ziua trageri la ţintă kamikaze, la 3 dolari tragerea!

Apoi ajunse la alte scări rulante, care urcau spre un alt pod. Unul dintre (multele) lucruri care nu-i plăceau la Strip era faptul că nu puteai merge pe o linie dreaptă de la un capăt la celălalt. Poate că ai fi putut odată – în ultimii ani însă, devenise un adevărat labirint de intrări, pasaje supraterane, ascensoare, scări rulante, astfel încât, deşi puteai crede că mergi de-a lungul lui Strip, ajungeai să descoperi că te găseşti la jumătatea unui pod acoperit care ducea la intrarea de la Harrah – şi, bineînţeles, exact asta era ideea.

În loc să ia următoarea scară rulantă ascendentă, traversă în cealaltă parte a străzii şi ajunse la intrarea de la Venetian – un complex brobdingnagian de arcade şi coloane de culoarea

smântânii în stilul apogeului Renașterii, la a cărui intrare străjuiau buticuri de lux și un muzeu Guggenhiem, în jurul unui canal exterior având albastrul unei piscine, în care vâslași costumați în gondole cântau – cu adevărat! – operă. Decorul în schimbare îl ajuta uneori să-ți mențină energia la cote înalte – apoi pătrunse în cazinou.

Imediat ce depășeai ușile duble rotitoare, puteai vedea un pom de Crăciun uriaș – înalt de vreo doisprezece metri –, împodobit cu îngeri din ceramică cu obrajii rotunzi, în stilul lui Rafael, și globuri ornamentale din aur și argint. Pe fundal se auzea varianta instrumentală a cântecului *God Rest Ye Merry Gentlemen*. Și Jonah trebuia să admită: era foarte plăcut. Din când în când pe Strip, dădea peste scene care erau cu adevărat frumoase – spre deosebire de reprezentările umane ale altor lucruri care erau frumoase. Nu puteai să cheltuiești toți banii aceia și să nu reușești să fii frumos prin ceva – dar, așa cum era totul în cazinouri, era și asta o chestie de noroc. Privind pomul, fu izbit de un alt val de dor de casă, unul pur nostalgic: era dorul de acei ani în care fusese copil, înainte de divorțul părinților săi, când puteau petrece Crăciunul – când întregul micii sale familii era unit, intact și într-un singur loc – purtând pijamale toată ziua și deschizând cadouri.

Dar nu putea fi atras prea mult de spectacolele acestea construite în manieră Vegas – nu după ce trăise printre ei în Miraj. Existau atât de multe niveluri de simplă fațadă în cazinouri, încât puteau lua cu adevărat aparența adâncimii: dar rămâneau totuși fațade. Începu să observe cât de bine se armonizau culorile ornamentelor din pom cu covorul cazinoului – spre dreapta se afla un banner care anunța în sala de poker un turneu freeroll de un milion de dolari, în ziua de Crăciun. Și, oricum, ce sens avea să devii sentimental pentru o căsnicie care se terminase cu douăzeci de ani în urmă? Se plimbă în jurul pomului și coborî apoi la etajul jocurilor pe scara rulantă din spatele lui.

Muzica orchestrală era aici înlocuită de zornăitul și de zdrăngănitul rudimentar al sutelor de aparate de jocuri mecanice, punctate de strigăte regulate, înregistrate, gen „Ai câștigat

din nou!" şi „Roata Norocului!". Se uită în jur spre labirintul de alei format de aparate şi se gândi că poate Judith era unul dintre jucători, dar o replică mentală îi atrase atenţia că putea fi un jucător care juca în ziua aceea la unul dintre celelalte 40 sau 50 de cazinouri din oraş. Îşi scărpină barba cu puţin mai multă ostilitate şi începu să se plimbe printre aleile de aparate: erau aparate pentru jocuri mecanice care se bazau pe spectacole TV, filme, sporturi – cu teme insulare, cu teme fantezie, cu teme din desene animate sau fără teme –, aparate care te lăsau să apeşi un buton şi poate să şi câştigi ceva bani. Continuă să-şi mişte capul, înainte şi înapoi. Uite aici un bărbat obez cu un mergător; dincolo o mireasă în rochia sa de cununie şi un mire în smoching; văzu apoi o asiatică cam de 18–19 ani, într-o rochie de cocktail scurtă, care zâmbea din partea opusă a cazinoului, stând în faţa unui aparat fără să joace. În jurul lui, tot soiul de oameni băgau bani în aparate, în timp ce aparatele clămpăneau fericite ca răspuns. Uneori, cineva câştiga şi îşi azvârlea braţele în sus, strigând de bucurie preţ de un moment; mai des, cei care tocmai câştigau se mulţumeau să apese butonul „Bet Max" – acelaşi buton pe care îl apăsau şi dacă pierdeau.

În cele din urmă, se aşeză în faţa unui aparat care avea în partea superioară un ecran digital, ce îl prezenta pe Rudolph – fără niciun motiv evident, Rudolph era înarmat cu o mitralieră şi mesteca un trabuc.

– Ce caut eu aici? murmură Jonah pentru sine. Ce caut eu aici?

De la episodul Amsterdam, nu mai avusese viziuni. Nu-l observase pe hasidim pândind în sălile de sport sau ascunzându-se în spatele unei uşi de la Aces High. Nu avusese alte viziuni. Nu avusese nici vreo confirmare cum că s-ar afla pe calea cea bună – sau că exista o cale. Iar toate rugăciunile lui (a căror stângăcie o simţea chiar în timp ce le pronunţa) rămâneau fără răspuns – la fel de lipsite de răspuns, la fel de nebăgate în seamă precum toate rugăciunile pe care le spusese vreodată –, aşa cum presupunea că rămâneau rugăciunile tuturor oamenilor.

Uitându-se în jur către marea de aparate mecanice, la jucătorii care înotau în acest ocean, i se păru evident că nu avea să o găsească niciodată pe Judith. Ar fi putut fi oriunde în oraș, oriunde în lume; incapacitatea de a o găsi putea fi explicată – și se gândise la asta nu numai o dată – de faptul că era moartă. Și chiar dacă ar fi știut sigur că ea era la Venetian chiar în acel moment, șansele de a o găsi încă ar fi tins spre zero. Hotelul avea 60 de etaje, zeci de mii de metri pătrați de cazinou și un întreg mall atașat, iar orașul era plin de astfel de locuri – în plus, se deschideau în permanență altele noi.

– Ce fac eu aici? se întrebă. Și cât timp pot face asta?

Aparatul de jocuri mecanice la care se așezase zumzăi. Se uită la ecran, care afișa un model surprinzător de complex de rânduri și de numere, elfi rânjind afectat și Moși Crăciun obsceni. Dar slotul pentru bani și operarea erau destul de clare. Avea în buzunar în jur de 100 de dolari; și avea și cei 14 dolari ai lui Simon. Îi putea pune pe toți în aparat – să-i cheltuiască pe toți și să se elibereze, să se elibereze de toate.

Privi din nou în jur – câți dintre oamenii aceia erau dependenți de jocuri, ca Simon? Câți dintre ei aruncau dolarii de care aveau o nevoie disperată – ca să mănânce, să plătească o ipotecă, să plătească o pensie alimentară? Și câți dintre ei pariau așa cum făcuse și el în colegiu, știind că nu putea decât să câștige, nu să piardă în sensul adevărat? Și se întreba: oare majoritatea oamenilor se situau undeva la mijloc?

Jonah nu simțea niciun fel de superioritate morală asupra celor pe care îi vedea pariind – nu recurgea la nicio judecată principială care să-l conducă la condamnarea sau la compătimirea lor. De regulă, făcea acum mai puține judecăți de acest tip decât făcuse vreodată. Ceea ce simțea uitându-se în jur la jucători era compasiunea atotcuprinzătoare, vrând-nevrând, pe care o asimilase acum – pentru vagabonzii pe lângă care trecea, pentru dealerii de cărți care își purtau după ei pernele de scaune, pentru copiii pe care îi vedea conduși spre bar, chiar și pentru părinții care-i conduceau acolo. Când se uita în jur pe

platoul cazinoului de la Venetian, nu vedea jucători degeneraţi, nu vedea idioţi care se amăgeau pierzându-şi banii şi timpul, ci se vedea pe el însuşi în New York, apăsând butoanele de la Cunningham Wolf – şi cu ce ambiţie! –, se vedea chiar pe sine hoinărind prin Las Vegas, căutând-o pe verişoara cuiva despre care doar auzise. Ce era mai improbabil? Să fii un cuplu care a câştigat jackpotul progresiv de 2 milioane de dolari exact în ziua nunţii sau să o găsească pe Judith?

Îşi acoperi faţa cu mâna şi îşi frecă ochii. Îşi trecu apoi mâna peste nasul încă sensibil.

– Renunţă, Jonah, îşi spuse. Uită. Şi totuşi, şi totuşi...

Întotdeauna exista un „Şi totuşi...". Văzuse lucrurile într-o manieră atât de reală, atât de plină de viaţă, încât nu putea pur şi simplu să renunţe. Nu putea pur şi simplu să abandoneze speranţa.

– Pot să vă aduc ceva de băut, domnule?

O chelneriţă cu cocktailuri se apropiase de el. Purta o bluză scurtă aurie-argintie – în palmă, deasupra umărului, cumpănea o tavă cu douăsprezece pahare goale. Era însărcinată – cel puţin în şase luni, îşi dădu el cu părerea.

– Hmm... Doar o cafea sau ceva de genul acesta, mormăi Jonah.

– Cafea, bineînţeles! spuse ea veselă. Frişcă şi zahăr?

Era blondă, probabil în jur de 30 de ani, cu o faţă rotundă şi trasă. Zâmbetul părea să încerce să-i trimită dincolo de orizont trăsăturile feţei.

– Cum ai ajuns aici? nu se putu abţine el să o întrebe.

Ea îşi încreţi nasul, nedumerită, iar zâmbetul i se diluă puţin. Dar putea bănui şi singur: dansatoare exotică, prostituată sau poate doar prietena unui bărbat care o lăsase însărcinată – şi, pentru că nu mai putea fi dansatoare exotică sau prostituată sau prietena cuiva, i se dăduse postul de chelneriţă de cocktailuri. Nu era o poveste neobişnuită.

– O, staţi puţin, spuse ea, încruntându-se a scuză. Domnule, dacă nu jucaţi, nu pot...

– Las-o baltă, e OK...

Şi apoi – neştiind de ce şi, dintr-un motiv oarecare, chiar stânjenit să o facă – scoase din portofel o hârtie de cinci dolari şi o puse în cupa de pe tava ei. Ea îi mulţumi exagerat şi se îndepărtă, cu stomacul de mărimea unui glob geografic dintr-o clasă elementară.

Jonah se ridică şi se întoarse la hoinăritul prin cazinou, pe lângă aparatele mecanice, pe lângă mesele de barbut şi de ruletă, pe lângă baruri, pe lângă sala de poker. Studie cât de multe feţe reuşi, apoi – după un timp – renunţă să o mai caute pe Judith – sau, cel puţin, să mai caute faţa ei albă, semiluna neagră a părului ei –, ci altceva, un altceva pe care el, dintre toţi, era îngrozit să nu-l piardă.

Se întoarse la Aces High în jurul prânzului. Mâncă cereale în chicineta din apartamanetul său. Apoi merse la baie şi îşi dădu cu apă pe faţă, studiindu-se apoi în oglindă. În mod cert, era timpul să se bărbierească, decise el. La câteva blocuri distanţă, spre sud, era o mică băcănie, unde credea că putea găsi cremă şi un aparat de ras.

În drum spre ieşire, îşi verifică din nou emailul. Un detectiv particular căruia îi plătise până atunci aproape 5 000 de dolari îi trimisese un email în care îi spunea că renunţă la caz. Se părea că nu mai era nimic de făcut. Jonah analiză dacă merita să-şi ceară măcar o parte din bani înapoi, dar ştia că era la fel de probabil să obţină o rambursare de la un detectiv particular din Vegas pe cât de probabil era ca Francisco să-şi obţină cei 17 500 de dolari de la proiectul de Revitalizare a Centrului Las Vegasului. Şi tocmai când era gata să-şi închidă e-mailul, primi un nou mesaj: era de la Becky. Ezită un moment, apoi îl deschise.

Dragă Jonah,

Mai întâi de toate, ţi-am primit toate e-mailurile. Aimee a vorbit cu sora ei despre fata aceea, dar sora ei, Milim, i-a spus că n-a mai auzit de ea de ani de zile. Dacă reuşeşti să-i dai de urmă, ar vrea şi Milim adresa ei de e-mail. Deci, aşa stau lucrurile. Motivul pentru care îţi scriu este să-ţi spun că Danny

şi cu mine ne-am despărţit. Încă mai cred că eşti un ticălos pentru modul în care ai acţionat atunci, dar bănuiesc că văd lucrurile într-o altă perspectivă acum. Poate cândva vom vorbi despre asta. Dar nu chiar acum. Aşa că acum ştii.

Becky

Jonah reciti e-mailul de câteva ori. Într-un final închise laptopul, părăsi camera şi ieşi din Aces High, pornind pe trotuar. Însă nici chiar după câteva străzi nu-şi putu forma sau imagina o reacţie în legătură cu ceea ce tocmai citise. Probabil că îi trimisese lui Becky o duzină de e-mailuri în ultimele câteva luni, iar atunci când îi văzuse răspunsul, îşi permisese să spere că poate chiar avea informaţii noi despre Judith. Aşadar, vestea aflată nu se referea la subiectul pe care-l aştepta – nu se referea de fapt la niciunul dintre subiectele ultimelor luni. Şi, mai mult, ce însemna oare? Făcuse Danny vreo mărturisire? Avusese Jonah până la urmă vreo legătură cu despărţirea lor? Era atât de absorbit de aceste gânduri, încât aproape dădu peste o femeie îmbrăcată într-o rochie elegantă şi cu tocuri înalte, care stătea în mijlocul trotuarului cu un zâmbet slab şi amar. Aceasta îl privi şi dădu apoi să-şi deschidă poşeta – păr negru, piele palidă, înaltă (parcă mintea lui Jonah separa toate aceste detalii, asimilându-le unul câte unul, pentru a-i permite să se pregătească pentru ce era pe aproape să realizeze), purtând o insignă cu „Viitorul Las Vegasului", cu nasul perfect rectificat – ea se întoarse şi dădu să se îndepărteze, iar instinctul chiar îi spunea lui Jonah s-o lase să plece.

– Aşteaptă, aşteaptă, strigă el deodată. Te căutam!

Alergă după ea, iar ea iuţi pasul.

– Nu. Adică vreau să spun... nu sunt nebun. Am terminat Dreptul! lăsă el să-i scape.

Ea căută din nou în poşetă, fiind aproape pe punctul de a o rupe la fugă.

– Te-am căutat, o cunosc pe verişoara ta, strigă el către ceafa femeii. Judith!

3. Cine poate spune dacă Dumnezeu se va întoarce la noi şi ne va mântui?

Judith se opri, apoi se întoarse şi-l privi pe Jonah. Era mai tânăr decât crezuse la început – barba şi părul îi erau nepieptănate, hainele îi erau murdare şi încă o privea cu un fel de fixaţie maniacală; nasul îi era înclinat ciudat şi uşor umflat –, dar, în ansamblu, nu părea chiar nebun – sau cel puţin nu în totalitate.

– O cunoşti pe vara mea? întrebă ea.

Jonah se apropie câţiva paşi, dar se opri la câţiva metri. Rămase la o distanţă rezonabilă, pentru că ea încă îl privea circumspectă.

– Margaretha, am întâlnit-o la Amsterdam.

Încerca să-şi facă vorbele să sune calm, raţional – avocăţesc, i se păru lui.

– Ea, hm... Mi-a povestit multe despre tine.

Judith îl studie încă un moment.

– Ce ştie ea despre mine ca să-ţi povestească? întrebă ea.

El încerca disperat să echilibreze valurile de euforie uluită care se revărsau peste el la ideea că o găsise cu adevărat cu nevoia de a apărea altfel decât lunaticul pe care îl considera ea. Dar, în tot acest timp, se gândea: de ce astăzi? Dacă nu s-ar fi hotărât să meargă să-şi cumpere un aparat de ras? Dacă ar fi aşteptat încă 20 de minute, încă două? Dar luă această inexplicabilitate ca pe o dovadă – o dovadă că se întâmpla cu adevărat, o dovadă că toate se desfăşurau aşa cum trebuia, după o schemă impredictibilă şi absurdă.

– Chiar mă bucur să te văd, nu se putu abţine să spună, într-o singură expiraţie.

Ea dădu uşor din cap.

– Pentru că ai auzit de mine de la Margaretha.

Felul în care vorbea ea era foarte clar, foarte precis – şi era chiar mai înaltă decât îşi amintea, cu părul tuns mai scurt –, iar la lumina zilei, ochii negri şi părul negru, împreună cu aluniţa neagră erau chiar şi mai frapante în contrast cu obrajii şi cu fruntea albă. Îl privea foarte calmă şi atentă şi – poate din cauza contrastului marcant dintre pielea şi părul şi ochii ei ori poate din cauza unei suprafeţe sau a unei pelicule implacabile pe care o percepuse în aceşti ochi, sau poate pentru că acest moment din viaţa sa devenise atât de încărcat de aşteptări şi de speculaţie – toate acestea năvăleau cu capul înainte în realitate – i se părea, indiferent de motiv, remarcabil de greu de citit, iar de obicei citea cu multă uşurinţă pe oricine. Îşi dădu seama că o privea fix.

– Vreau să spun că te căutam, spuse el, făcând din nou un efort ca să-şi recapete echilibrul, ca să se exprime raţional.

Dar Judith credea că aflase la ce se referea conversaţia.

– Margaretha este bine? Are nevoie de bani?

– Bani? întrebă surprins Jonah.

– Îţi pot da un număr la care mă poate contacta.

Jonah nu se putu abţine să nu izbucnească în râs.

– Există numere la care să te contacteze oamenii, spuse el sarcastic. Bineînţeles că da.

Dar Judith începu să-şi piardă răbdarea. Presupuse că Margaretha auzise cumva de noua ei viaţă, iar această persoană fusese ori trimisă de ea, ori venise din proprie iniţiativă, hotărând să-i ceară câteva mii de dolari pentru droguri, pentru chirie, pentru artă sau indiferent pentru ce altceva.

– Dacă are nevoie de ajutor, te rog să-i spui să mă contacteze direct.

– Nu, nu, Margaretha nu are nevoie de ajutor, spuse el repede. Se descurcă…

Dar nu era chiar atât de sigur cum ar fi trebuit să descrie viaţa din prezent a Margarethei.

– Aş spune că trăieşte din plin, în Amsterdam.

– Mă bucur să aud asta, răspunse Judith. Dar mă tem că ea este singura persoană căreia i-aș da bani, indiferent ce ți-a spus ea...

– Nu, nu înțelegi, strigă el – simțind că e pe punctul de a o pierde. Ne-am mai întâlnit, spuse el. Nu-ți amintești? În Flatiron, cam cu șase luni în urmă. M-ai întrebat dacă știu încotro este...

Ea începea din nou să-l bănuiască de vreo boală psihică. Deschise gura pentru a-i spune că o confundă și să o lase în pace, când își aminti. Jonah urmări pe fața ei unda de recunoaștere, de șoc, când realiză stranietatea situației în care se aflau. Acesta era bărbatul cu fața bandajată – bărbatul care râsese în New York –, iar acum era aici; făcu un pas în spate, bägă instinctiv mâna în poșetă și apucă spray-ul paralizant – dorind parcă, la fel de mult ca și el, să elimine tot ce era sinistru în întâlnirea lor.

El plănuise, bineînțeles – din nou și din nou – ce avea să facă în acele momente, ce avea să spună. Dar își imaginase că lucrurile vor decurge diferit. Acea noapte în New York fusese atât de evident și de inechivoc tristă; imaginea ei în Amsterdam nu făcuse decât să-i amplifice ideea și intensitatea acelei tristeți. Își imaginase că o va găsi în vremuri de restriște: luptându-se cu dependența de droguri sau cu un prieten abuziv – cu vreo nevoie urgentă și evidentă de care el avea să o ajute să scape. Și iată – ei bine, se gândi el, asta era –, nu-și imaginase ce se va întâmpla dincolo de momentul întâlnirii. Dar acum, că o găsise, singura ei problemă evidentă era el. Într-adevăr, cu aspectul ei lustruit – machiaj, haine, bijuterii –, părea chiar să se descurce mai bine decât el. Nu și-ar fi imaginat niciodată că va trebui să-i explice ce dorea de la ea.

– Te rog, spuse el, făcând un pas spre ea și ridicându-și palmele, încercând să facă tot ce-i stătea în putință ca să-i arate buna sa credință. După ce te-am văzut în noaptea aceea, am plecat la Amsterdam pentru că... Și am mers acolo pentru că...

Dar părea să fie o abordare greșită în stabilirea unei *compos mentis*.

– Când am întâlnit-o pe Margaretha în Amsterdam, începu el din nou, avea un album foto şi...

Îşi aminti că avea fotografia la el (iar faptul că avea o poză îl ajuta să îşi restabilească normalitatea mentală în ochii ei, chiar dacă nu în totalitate) – scoase fotografia Polaroid din portofel şi i-o înmână.

– Margaretha avea poza asta.

Incredibil pentru Judith cu privire la fotografie fu faptul că în primele secunde nici n-o recunoscu pe proaspăta absolventă de la Gustav's din grădina părinţilor săi, uitându-se la ea peste un ocean de ani, cu un zâmbet calm şi cumva conştient de sine.

– Vechiul meu nas, spuse ea cu voce joasă, recunoscându-se şi realizând că nu se recunoscuse.

Şi, pentru a doua oară în după-amiaza aceea, amintirile lucide o invadară: Margaretha scoţând camera din poşeta sa împletită, la petrecerea de absolvire din iunie 2001 – şi, odată cu această imagine, sentimentele acelei zile: nu doar mândria imediată sau recunoştinţa, dar şi – chiar cu mai multă forţă – sentimentele cu care era atât de obişnuită încât nici nu le mai băga în seamă, cele care formau decorul neremarcabil în care trăise în fiecare zi: încrederea în prietenie, credinţa în satisfacţiile predictibile. Însă forţa amintirii se pierdu repede şi, după ce dispăru, stranietatea întâmplării reveni amplificată: stătea pe un trotuar din Las Vegas, lângă o parcare părăsită cu un semn pe care scria: „De vânzare: cea mai bună ofertă", şi un bărbat ciudat, bărbos, pe care îl mai văzuse într-un moment de mare vulnerabilitate emoţională, reapăruse în drumul ei nu se ştie cum. Având o imagine a ei din liceu. Dar în această stranietate exista ceva evocator, ceva atrăgător.

– Dar de ce ai poza asta? îl întrebă ea.

– Pentru că...

Simţi aici posibilitatea unei deschideri – interesul –, dar această deschidere părea foarte fragilă, ca şi cum s-ar fi dispersat numai dacă ar fi atins-o într-un mod greşit. Se gândea să-i povestească despre cealaltă poză a ei pe care o văzuse în

apartamentul lui Aimee, dar își făcu griji că aceasta n-ar face decât să-i confirme că era un urmăritor. Îi putea povesti despre viziunea pe care o avusese, cu ea în peisajul deșertic al Amsterdamului, dar cum ar fi putut înțelege asta fără a înțelege multe altele, înainte? Poate, se gândi el, nu exista altă cale de-acum înainte în afară de cea evidentă.

– Crezi în... știi tu, în Dumnezeu?

Dar realiză imediat că era o abordare greșită.

– O, uau, zise ea, și dezgustul îi invadă fața – stranietatea fu înlocuită de banala recunoaștere.

Își imaginase deja că Margaretha intrase în vreo sectă sau vreo biserică și că acum recrutau. Reflectând la soarta singurei ei verișoare, totul îi părea aproape ca o coincidență.

– Mulțumesc pentru poză, spuse ea. Dar n-am niciun interes în a fi mântuită.

Și puse poza în poșetă.

– Nu, ce vreau să spun este... începu el, dar ea deja îi întorsese spatele și începuse să se îndepărteze. Așteaptă, Judith, spuse el, urmărind-o.

Ea nu-i răspunse.

– Te-am văzut în noaptea aceea... uite, știu ce s-a întâmplat cu părinții tăi! strigă el, dar ea își grăbi ritmul.

Dezgustul fu înlocuit de ostilitate – față de el, care juca acest rol al strângătorului de fonduri pentru mântuire, față de Margaretha, care îi povestise totul.

– Judith, te rog, trebuie să mă asculți, spuse el, cu disperarea furișându-i-se în voce: dacă nu-l asculta?

Și dacă pleca pentru totdeauna? Ce avea să facă atunci? Panica acestui ultim gând era suficient de mare cât să-l facă să se exprime incoerent.

– Jur, nu sunt vreun fanatic religios, doar cred că... se presupune că ar trebui să...

– Fără a fi melodramatică, spuse ea, cu spatele încă la el, dacă aș dori să mă asigur că mă vei lăsa în pace, ar fi atât de ușor... deci, pentru propriul tău bine...

Primul şi singurul taxi pe care-l văzuse vreodată în zona aceea îşi arătă botul dincolo de un colţ. Ea îşi ridică braţul cu un gest brusc. Taxiul viră şi se opri în faţa lor.

– Judith! Nu poţi urca în acel taxi! îi strigă el. Sunt aici ca să te ajut.

– Nu vreau ajutorul tău, îi spuse ea şi se întoarse să-l privească, în timp ce deschidea portiera.

Ea se aşteptase la asta şi ultima ei privire se dorea a fi o *coup de grâce*[1] pentru conversaţia lor: demonstraţia ei finală cum că n-o interesa câtuşi de puţin ce vindea el, indiferent ce era acel lucru. Însă faţa lui, aşa cum stătea pe trotuar, era atât de dezolată, atât de înfrântă... Iar această privire deveni un fel de cârlig de care îi fu agăţată rochia – şi ezită, gândindu-se din nou la imaginea lui din acea noapte: costumul care îi atârna, faţa bandajată, arătând de parcă nu avea nici cea mai vagă idee cum de ajunsese aşa, ca unul dintre acei oameni de afaceri care fugiseră de norul de praf din 11 septembrie. Dintr-odată, stranietatea îşi recăpătă concreteţea. Poate că el şi Margaretha doreau cu adevărat să adere şi ea la secta lor, dar asta nu explica prezenţa lui acolo în noaptea aceea – sau cum ajunsese acolo atunci. Un impuls protector încercă să-i impună să urce în taxi imediat, dar nu putu să nu se întrebe: cum de se întâmplau toate acestea?

– Spune-mi ce s-a întâmplat cu nasul tău, spuse Judith.

În timp ce se plimbau prin cartier, Jonah îi povesti lui Judith evenimentele. Cartierul li se dezvălui treptat – depozite industriale abandonate, cluburi de striptease fără ferestre. Se plimbară un timp de-a lungul autostrăzii care se învecina cu deşertul – cărările sale sugerau mai puternic abandonul decât sălbăticia atunci când se confruntau cu asfaltul, se gândi Jonah. Când ajunseră în sfârşit la Aces High, Judith păşi peste o pereche de bikini scorojiţi de soare aflaţi în parcare (iar asta îl făcu pe Jonah să se ruşineze dintr-un motiv neştiut), apoi – cu el

[1] Lovitură de graţie (în lb. franceză în text, n.tr.)

plimbându-se continuu – ea rămase la masa de joc de lângă fereastră, ascultând fără a întreba ceva – şi, când termină, banda de lumină pe care o putea vedea strecurându-se printre obloane peste pat şi pe covor îşi schimbase culoarea de la un galben aprins la un portocaliu întunecos şi prăfuit.

Când isprăvi de povestit, Jonah se aşeză pe pat – extenuat, terminat –, dorindu-şi să nu se fi lăsat de fumat. Nu mai spusese nimănui întreaga poveste – toată, dintr-odată, cu atâta sinceritate. Versiunea pe care i-o spusese lui Max era condensată, emoţiile viziunilor fiind mascate. Dar lui Judith îi spusese totul, tot ceea ce văzuse şi tot ceea ce făcuse în consecinţă, până în momentul în care o întâlnise.

Iar în această repovestire Jonah simţise că retrăieşte totul: relatând povestea, simţise toate căderile în confuzie şi în panică, inversiunile, greşelile, speranţele neîmplinite, certitudinile trecătoare. Realiză că nici măcar acum nu putea spune exact ce însemna tot ce se întâmplase: că era triumf, că era tragedie, eroism sau farsă. Dar acesta trebuia să fie momentul când avea să se decidă totul, îşi spuse el. Viziunile îl aduseseră aici, în această cameră – îi aduseseră împreună în această cameră – şi aici, era sigur, avea să se petreacă momentul care răzbuna tot ceea ce suferise – sau nu.

Şi astfel, faptul că Judith încă nu spunea nimic după ce auzise totul – stătea la masa de joc cu faţa inexpresivă – sarcina de a o citi devenea mai dificilă în lumina muribundă din cameră – cu mâinile împreunate în poală şi gleznele încrucişate decent – era insuportabil pentru Jonah.

În cele din urmă se ridică şi privi de jur împrejurul camerei: patul înclinat aproape în formă de V din cauza greutăţii trupului lui, televizorul prins cu lanţul de măsuţa de toaletă de la picioarele patului, chicineta de dimensiunile unei debarale aflată la trei paşi de baie, covorul dur ca betonul, de culoare cenuşie. Îl privi din nou – cu barba lui ca tufişul şi cu hainele şleampete. Auzi o voce – înăbuşită, furioasă –, care se deplasa de-a lungul peretelui opus patului, şi se aplecă peste măsuţa de toaletă.

– Crezi că-i un joc? auzi ea pe cineva spunând. Crezi că-i un afurisit de joc? Vorbim despre nenorocita mea de viaţă!

Privi peste umăr la el şi întrebă:

– De ce locuieşti aici?

El o urmărea cu atenţie, căutând o urmă a ceea ce gândea ea.

– Este ieftin, răspunse el, simţindu-se dintr-odată precaut.

Dar, se gândi el, nu avea sens să mai păstreze ceva pentru el.

– În primul rând, pentru că de aici poţi ajunge uşor oriunde. Dar, de fapt, este atât de multă ticăloşie în oraşul acesta! îi spuse el. Şi simt că locul acesta are ceva cinstit în el.

Ea dădu încet din cap.

– Te consideri un ascet?

– Un ce?

– O persoană care practică negarea de sine pentru a...

– Nu, nu, ştiu ce înseamnă un ascet, zise el deranjat. Şi apoi continuă: Nu mă crezi.

– Nu, răspunse ea simplu, nu te cred.

Auzind de la ea aceste trei cuvinte – după tot ce-i povestise, după tot ce pătimise –, se simţi de parcă l-ar fi lovit cu trei pietre. Alunecă pe spate, cu gâtul atârnându-i într-un soi de inerţie pe piept. Era ceva crud în asta, se gândi el, chiar ceva pervers. Dacă nu-l credea, ce sens mai avea?

Primea veştile mai greu decât crezuse ea, dar simţea că-i datora sinceritatea. Era o poveste incredibilă, trebuia să recunoască, suficient de fascinantă încât să îl urmeze până la ultima silabă. Pentru ea nu era greu de crezut faptul că Dumnezeu jucase vreun rol în asta, pentru că, bineînţeles, nu credea deloc acest lucru. Incredibil era că el credea asta: credea suficient cât să vină acolo, să trăiască astfel, să o caute. Rolul ei în toate acestea era, în măsura în care o privea, chiar şi incidental, încă o înfloriturăla fel de improbabilă, care din întâmplare îi dădea şansa de a afla povestea. Şi îşi dădu brusc seama că, în ceea ce-l privea, nici măcar el nu putea crede că într-adevăr credea – ca şi cum nu ştia cum să-şi poarte credinţa. Vorbea despre lucrurile pe care le văzuse – viziunile, cum le numea – cu deplină certitudine,

dar şi cu o anumită reţinere, ca şi cum era stânjenit că le are. Avea gândirea unui fanatic, dar îi lipsea fanatismul – şi cu certitudine nu avea nimic din permanenta veselie a unui Renăscut. Într-adevăr, era mai curând posomorât.

Da, era fascinant, se gândi ea, dar fascinant nu însemna şi veridic – şi, gândindu-se din nou la povestea lui, zâmbi puţin ironic – privind-o aşa cum ar fi privit o corabie în miniatură dintr-o sticlă. O puteai admira pentru ceea ce reprezenta, ceea ce nu însemna că putea să şi plutească.

Îl durea nasul – întotdeauna îl durea când vorbea prea mult. Începu să-l maseze, frecându-şi pielea de lângă punte.

– Ar trebui să mergi la un doctor, spuse ea.

– Am fost ocupat, murmură el.

– Chiar ar trebui, spuse ea, părându-i rău pentru el. Cu cât aştepţi mai mult, cu atât mai complicată va fi operaţia.

– Asta ai făcut tot timpul acesta? întrebă el sarcastic, privind-o. Ai lucrat ca orelist?

– De fapt, am avut şi eu nasul spart.

Jonah se încruntă, surprins.

– Serios?

Presupusese că îşi făcuse o operaţie estetică.

– Cum s-a întâmplat?

Judith nu ştia prea bine de ce se simţea obligată să-l corecteze în legătură cu asta – şi, pentru un moment, ezită să-i spună mai multe. Dar îşi aminti – era doar o corabie într-o sticlă.

– O franţuzoaică mi l-a spart.

Era o declaraţie atât de ciudată şi de neaşteptată, încât nu putu decât să se holbeze la ea nedumerit. Din viziunile lui, din ceea ce văzuse la ea în New York, din toate cercetările lui, din toate speculaţiile lui, îşi construise o idee despre cine era, despre ce reprezenta ea. Şi realiză dintr-odată că existau vaste oceane ale vieţii ei, o existenţă a ei de care nu avea habar. Simţi anxietatea prăbuşindu-i-se în stomac. Nu semăna deloc cu imaginea pe care o văzuse în viziunea sa din Amsterdam – cu greu semăna până şi cu cea din noaptea din New York. Era oare

posibil – şi frica îl cuprinse – să fi greşit nu doar cu câteva presupuneri, ci chiar cu toate?

Dar nu, se gândi el, ştia ce văzuse. Scepticismul ei era natural, trebuia să se fi aşteptat la asta. Şi el fusese sceptic – în felul lui – multă vreme. Nu trebuia decât să o convingă. Trebuia doar să o convingă...

Lumina din cameră se retrăsese şi mai mult, iar umbrele se insinuau acum pe podea...

– Uite, începu el. Ştiu cum sună toate astea.

Ea se lăsă pe spate, sprijinindu-se de noptieră – îşi împreună din nou mâinile, de parcă s-ar fi aşteptat la asta – şi, într-adevăr, se aşteptase: realiză că îşi pregătise argumentele chiar în timp ce îl asculta.

– Dar ce spui despre poze? Cum explici pozele?

– Nu văd ce-ar fi de explicat, replică ea sec. Mi-ai văzut fotografia pe peretele surorii lui Milim şi apoi m-ai văzut pe stradă în New York. Şi asta a fost o coincidenţă. Apoi ai văzut poza Margarethei – şi asta a fost o coincidenţă chiar mai mare, suficient de mare încât să ţi se pară a fi altceva. Însă doar atât, sunt coincidenţe.

El se ridică, simţindu-se inconfortabil cu modul în care îl privea ea de la înălţimea noptierei.

– Şi ce spui despre faptul că am dat peste tine astăzi?

– Tu chiar crezi că e un fel de miracol că m-ai găsit?

Cu o expresie ironică, Jonah spuse:

– Crede-mă, chiar este.

– Ştiai unde sunt. Mă căutai unde trebuie. Tot ce ai făcut a fost să mă cauţi în locul potrivit suficient de mult timp.

– Nu ai răspuns niciodată la mesajele pe care ţi le trimiteau oamenii mei.

– Aici folosesc o altă adresă de e-mail. Nu mă ascundeam de tine, Jonah.

– Te-am văzut o dată pentru treizeci de secunde, cu luni în urmă, răbufni el. Cea mai recentă poză a ta pe care o am este veche de ani de zile, iar acum arăţi cu totul diferit. Aş fi putut trece pe lângă tine de sute de ori.

– Exact, spuse ea.

Şi el realiză – era adevărat.

Existaseră momente în cariera de avocat a lui Jonah – nu multe, dar existaseră – în care se afla în sala de conferinţe sau la o mărturie şi îşi dădea seama că individul cu care se lupta era mai inteligent decât el. Şi, poate pentru că se întâmplase doar rareori, de câte ori se întâmpla, realizarea acestei inferiorităţi era însoţită întotdeauna de valuri de căldură care îi coborau pe ceafă: o manifestare fizică a senzaţiei de neputinţă. Avea această senzaţie şi acum, privind-o pe Judith.

– Nici măcar nu trebuia să fiu eu, continuă ea, folosind instinctiv avantajul pe care îl intuia. Ai fi putut vedea o altă poză, a verişoarei altcuiva, şi să petreci luni întregi în încercarea de a descoperi acea persoană. În schimb m-ai văzut pe mine şi, deşi am fost greu de găsit, în cele din urmă m-ai găsit. Şi atât. Nu-ţi minimalizez credinţa, Jonah, dar nu văd de ce ar trebui să mă simt atrasă s-o împărtăşesc, doar pentru că mi-ai văzut poza într-o noapte.

Era conştient, bineînţeles, că dovezile erau circumstanţiale – în cel mai bun caz. Dar acesta nu era un tribunal, îşi aminti el, iar standardele pentru dovezi erau cu totul altele.

– De ce îţi este atât de greu să crezi? o întrebă el. Vreau să spun, de ce nu priveşti lucrurile altfel? Că fiecare dintre noi este responsabil pentru altcineva?

Ea ridică indiferentă din umeri.

– Şi dacă nu?

– Nu ai simţit niciodată... nu ţi s-a părut niciodată că pur şi simplu ştii ceva sigur?

Ea nu-i răspunse pentru un moment, apoi spuse:

– Ba da. O groază de lucruri, odată.

– Ce s-a întâmplat?

– M-am înşelat.

Simţi nevoia să-şi plece capul când rosti aceste cuvinte – şi văzu că întunericul de pe podea se ridicase până la glezne. Avea sentimentul că tocmai recunoscuse ceva periculos prin

ceea ce spusese. Dar, se întrebă ea, de ce se temea? Știa că nu era adevărat pentru că pur și simplu nu era adevărat.

– Obișnuiam să mă uit la lucruri și să mă conving să cred în ele, îi spuse ea privindu-l. Dar nu făceam decât să mă păcălesc singură. Exact ca tine.

– N-ai de unde să știi asta, replică el. Trebuie să accepți măcar că este posibil.

Și, când spuse asta, Judith înțelese ce găsea atrăgător în ciudățenia lui – sursa avertismentului pe care îl simțise atunci când se îndepărtase de taxi pe stradă, motivul pentru care sfârșise aici în pofida acelui avertisment: era geloasă. Era geloasă pe barba lui răvășită, pe camera lui sordidă, pe tot ceea ce sacrificase el, pe lunile pe care le irosise și, mai presus de toate, pe credința care făcuse posibile toate acestea. Se gândi din nou la poza pe care i-o arătase și știu că era geloasă și pe fata aceea. Iar această gelozie, când o atingea, se transforma în resentiment.

– Știu sigur că și tu te-ai mințit singur, spuse ea. Pentru că nu voi muri în deșert. Deci, te-ai înșelat.

Și greu ar fi putut să contrazică această afirmație. I se părea și lui că se înșelase – cel puțin asupra câtorva aspecte. Își întoarse fața spre fereastră și își scărpină barba. Culoarea de dincolo de obloane era de un albastru-închis. Putea auzi zbârnâitul surd, cumva lipsit de speranță, al aparatelor de aer condiționat din camerele vecine, mașinile curgând neîntrerupt pe străzile de afară, cineva uitându-se la televizor în camera lui Simon: sunetele de la Aces High noaptea. Îi era greu să nu se gândească la toate lucrurile la care renunțase – la toate la care fusese forțat să renunțe – ca să fie acolo în noaptea aceea.

– Ce făceai în cartierul ăsta? o întrebă el. De ce trăiești în Las Vegas?

– Mă întorceam de la un eveniment al firmei mele, spuse ea, alegându-și cuvintele cu grijă. Sunt directorul unui muzeu care urmează a fi construit ca parte a unei zone imobiliare.

El îi observă îngrijorarea, dar răspunsul ei îl surprinsese oricum. O zonă imobiliară?

Dar ea se confruntase deja cu indignarea față de ceea ce făcuse – acum, răbdarea îi era și mai puțin limitată. Și, în plus, era supărată pe ea însăși pentru îngrijorarea pe care continua să o simtă pentru el. Dintr-odată, simți nevoia să-i demonstreze ceva despre ea – atât lui, cât și fetei din fotografie.

– Da, îi spuse ea, o zonă imobiliară. Și o vom construi exact aici, pe acest cvartal și pe cele înconjurătoare. Mă tem că va trebui să-ți găsești alt loc cinstit în care să locuiești.

El încercă să-i studieze fața, dar întunericul se ridicase până la linia părului ei negru, iar trăsăturile îi deveniseră indiscernabile. Brusc, Jonah își dădu seama de ceva.

– Ai cumva ceva de-a face cu Parteneriatul pentru Revitalizarea Centrului Las Vegasului?

– Da.

El începu să dea din cap – încet, ritmic – când realiză conexiunile dintre documentul semnat de Francisco și toate câte se întâmplaseră.

– Și totul se referă la domeniul expropriat, spuse el, mai mult lui însuși decât ei.

I se părea plăcut să poată gândi din nou în astfel de termeni.

– Promiteți administratorilor de pe o rază de cinci kilometri câteva mii de dolari și, dintr-odată, orice bărbat, orice femeie și orice copil din cartierul acesta semnează o bucată de hârtie care declară că este condamnat. După care duceți hârtia la un judecător, iar judecătorul vă dă cartierul pentru un dolar pe toate terenurile expropriate. Și, bineînțeles, continuă el, trebuie să aveți terenul de baschet sau jumătatea de pogon de parc, sau muzeul, sau orice ar contribui teoretic la binele public, așa că obțineți o aprobare guvernamentală pentru a construi cazinoul sau apartamentele, sau terenurile de golf, sau orice vă interesează cu adevărat.

Acum veni rândul ei să îl impresioneze cu inteligența ei.

– Da, cam așa arată totul...

– Acum știu care va fi viitorul Las Vegasului... O întrebă apoi neîncrezător: Și chiar ești parte din așa ceva?

– Da, sunt parte din aşa ceva, zise ea intransigentă, demonstrându-i prin tonul vocii cât de lipsită de ruşine se simţea. Sunt parte din obţinerea de semnături pe contracte nebuloase şi din forţarea mâinilor consilierilor municipali, şi din infiltrarea asociaţiilor de apartamente, şi din tot ceea ce facem pentru a înlocui o parte moartă a oraşului cu ceva nou. Apoi adăugă: Să o înlocuim cu ceva nou şi profitabil, şi funcţional, şi sustenabil.

– Şi când urmează să se întâmple asta? întrebă el, încă neîncrezător.

– Plănuim să dăm startul la începutul anului viitor, răspunse ea simplu.

Iar Jonah se gândi brusc la biserica lui Simon, dispărând într-o clipită.

– Voi realizaţi că în aceste cartiere locuiesc oameni?

Judith ridică din umeri.

– Acesta este Las Vegasul. Asta se întâmplă.

De unde stătea, în cealaltă parte a camerei, putea mai mult să ghicească decât să vadă dezaprobarea de pe faţa lui – din întunericul adunat în jurul sprâncenelor şi din deschiderea gurii. Şi se gândi că exact asta dorise.

– Poate ai fi interesat să auzi, continuă ea, că voi conduce nu numai muzeul. Va exista şi o aripă 11 septembrie în...

Dar mersese prea departe – cât de stupid, se gândi ea – şi vocea începu să îi tremure. Iar asta nu făcu decât să o înverşuneze şi mai tare împotriva lui.

– Sunt sigură că tu găseşti partea asta mai atrăgătoare decât orice.

– Da, la dracu', aşa e, răspunse el – revărsându-şi frustrarea asupra ei, deşi ştia că n-ar fi trebuit.

– Îmi pare rău dacă nu simţi că rezultatul dezvoltărilor imobiliare justifică...

– O, Iisuse, nici măcar nu crezi în asta.

Ea se ridică de pe noptieră – pielea ei palidă căpătă, în camera întunecată, o strălucire aproape fosforescentă.

– Să-ţi amintesc că nu ştii absolut nimic despre mine...

– O, crede-mă, știu destule despre tine, strigă el. Am petrecut zile... săptămâni din viață învățând totul despre tine. Unde ai mers la liceu, unde ai mers la facultate, în ce oraș ai crescut, în care tabără de vară evreiască ai mers. Am irosit atât de mult din viața mea...

Și, dintr-odată, își dădu seama că încetase să mai țipe la ea. Și știu că nimic nu avea să meargă așa cum ar fi trebuit să meargă.

– Trebuie să fie o dezamăgire oribilă pentru tine faptul că o evreică așa de drăguță ca mine sfârșește făcând ceva atât de dezgustător din punctul tău de vedere.

– Dezgustător pentru tine, strigă el. Făcu un pas în spate. Te-am văzut în noaptea aceea – și știu ce am văzut. Știu cum te uitai la... și eu...

Se opri când văzu că ea începuse să tremure din toate puterile.

Dar când vorbi, vocea ei era calmă – și se simțea și ea calmă, foarte calmă.

– Da, în noaptea aceea eram foarte tristă, spuse ea. Și sunt sigură că voi fi tristă din nou. Dar părinții mi-au murit cu mult timp în urmă. Îmi este permis să fac ce vreau cu viața mea.

Și el știu că ea avea dreptate și cu asta. Numai că simțea, în modul în care o spusese, că nu dorea să aibă dreptate. Simțea că acolo era o formă de nevoie, la urma urmelor – o cale de a o ajuta. Și asta îi dădea încredere – speranță chiar.

Stând unde erau, în părți opuse ale camerei, își puteau vedea fețele doar aproximativ – buzele, ochii, nasurile.

– Judith... spuse el, încercând să-și arate regretul, simpatia...

– O, te rog, nu, spuse ea, intuind ce avea să urmeze – știind ce greșeală fusese să intre în camera aceea. Te rog să nu încerci să mă convingi că există un Dumnezeu căruia îi pasă de tot ce fac sau de amintirea părinților mei, sau de sfințenia acestui cartier, atât de mult încât să te trimită aici ca să mă salvezi.

– Judith, oricum ai vrea să-i spui, vreau să te ajut.

– Da, înțeleg, zise ea incisiv. Poate că nu am fost suficient de clară: nu am nevoie de ajutorul tău.

– Nu cred asta, spuse el ferm, simţind din ce în ce mai puternic că vedea în sfârşit dincolo de apărarea ei – vedea motivul pentru care se afla acolo. Motivul pentru toate. Nu cred că îţi pasă de insigna de la piept, nici că vrei să ai de-a face cu acel muzeu. Cred că ceea ce am văzut în New York e ceea ce se întâmplă cu adevărat cu tine.

Dar ea era deja sătulă de toate acestea: sătulă de el, de presupunerile lui... Faptul că fusese martor la acel moment aparte de durere – iar acum o obliga să şi-l amintească – i se păru, brusc, o violare a intimităţii. Toate acestea, se gândi ea, erau o intruziune nedorită, nimic altceva.

– Jonah, tu crezi într-adevăr că eşti aici pentru mine, îi spuse ea. Că ai venit pentru că universul m-a făcut să fiu singura persoană de care eşti tu responsabil. Dar adevărul este că nu faci asta decât pentru tine.

– Prostii, zise el după un moment, simţind un nou atac de nelinişte pe care nu şi-l putea explica.

– Ai renunţat la carieră, la relaţii, la toate lucrurile pe care le-ai realizat. Cum ai putea trăi cu asta dacă nu ai crede cu adevărat că a fost voia lui Dumnezeu? Şi cine poate valida asta, cine poate demonstra asta, la urma urmelor, în afară de mine?

– Nu, Judith, tot ce încerc să fac este...

– Atunci de ce nu mă asculţi când îţi spun că nu mă interesează ce încerci tu să faci? Chiar atât de înspăimântat eşti de ceea ce mi se va întâmpla când voi pleca? Te temi de fapt de ceea ce ţi se va întâmpla ţie. Ai nevoie de mine mult mai mult decât am eu nevoie de tine, Jonah. Tu eşti cel pierdut în deşert.

– Opreşte-te... şuieră el din partea cealaltă a camerei.

– Şi, uite-mă, implorându-te să mă laşi în pace, în timp ce tu ignori mii de persoane care au într-adevăr nevoie de ajutorul tău. Nu există logică, nu există dreptate, nu există justiţie în ceea ce ai spus, continuă ea, simţind cum începe să tremure din nou. Dacă ar fi vorba cu adevărat de Dumnezeu, de ce nu te-a trimis cu ani în urmă? Atunci poate ar fi însemnat ceva. De ce nu au început viziunile tale pe 10 septembrie 2001? De ce nu au

existat profeţi în ziua aceea, dacă ar fi puţin adevăr în ceea ce încerci să mă convingi să cred?

El nu răspunse, iar tăcerea deveni apăsătoare. Îi urmări silueta întunecată ridicându-şi mâna ca pentru a-şi scărpina barba, apoi căzând de-a lungul trupului. Ea ştiuse toate acestea încă de la început, le simţise – şi, dacă se abţinuse de la a o striga în gura mare mai devreme, fusese doar din milă pentru el. Credea că depăşise acest moment acum, dar încă îi mai era milă de el, pentru că ştia că nu-i mai rămăsese nimic de spus.

– Toate sunt doar poveşti, Jonah, zise ea încercând să-l consoleze. Sunt doar poveşti pe care ni le spunem nouă înşine transfigurând lucrurile care ni se întâmplă. Noi suntem cei care le conferim înţeles sau morală; cei care decid dacă se desfăşoară în singurul mod în care s-ar putea desfăşura, în opoziţie cu modul în care se întâmplă să se desfăşoare; şi noi suntem cei care spunem că în centrul evenimentelor suntem noi, în scurta noastră călătorie, şi că este mâna lui Dumnezeu pe pana care scrie. Nimeni nu a crezut mai mult în povestea ei decât mine. Şi totuşi, uite-mă! Iar adevărul este că, dacă ai fi făcut ceea ce ar fi făcut orice persoană raţională, dacă ai fi luat pastile atunci când ai început să ai aşa-numitele viziuni, probabil că încă ai locui în acel apartament cu femeia aceea şi ai fi partener la firma ta de avocaţi, perfect mulţumit că totul merge după plan.

În aerul întunecat şi uscat al camerei, Jonah simţea cum i se scurge totul printre degete. Considerase că era totul atât de durabil – doar îl însoţise prin atât de multe –, dar vedea acum că nu făcuse decât să se cramponeze de un ţurţure fragil: credinţa sa. Ştiuse că nu era nimic în povestea lui care să nu poată fi explicat prin coincidenţe sau prin amăgirea autoflatării. Dar să le audă pe toate – disecate astfel – de la femeia despre care crezuse că ar putea fi cauza – făcea să-i fie greu să nu creadă că ea avea dreptate. Şi se întreba dacă nu cumva chiar şi acum o parte a sa îşi dorea să fie de acord cu ea. Poate că avusese dreptate, se gândi el, crezând că povestea sa ar putea aduce o formă de rezolvare în camera aceea. Dar nu putuse anticipa că, procedând astfel, înţelesul

întregii poveşti va dispărea. Cumva, părea evident: că se afla acolo numai pentru el, că ar fi trebuit să fie suficient de curajos sau suficient de laş, sau suficient de cumva în acea primă noapte ca să meargă la spital şi să înceapă să ia pastile, şi atunci poate, într-adevăr, toate ar fi mers conform planului – planului lui.

Şi totuşi – totuşi... Dar de ce era credinţa lui doar de mărimea unui „Şi totuşi...", deci nu mai puternică decât o notificare, o notă de subsol, o suspiciune?

Privi către forma ei fantasmatică.

– Tu chiar crezi că nu suntem decât doi oameni care au sfârşit împreună în această cameră? Nimic mai mult?

– Nimic mai mult, răspunse ea, încă simţind că-i datorează asta – să nu mintă.

El se aşeză la masa de joc.

– Şi atunci, de ce ai mai venit până aici?

– Din curiozitate, spuse ea. Şi apoi, pentru că părea că totul se sfârşise, iar pericolul reprezentat de el dispăruse, adăugă: Invidia. Nostalgia.

– Pentru ce? o întrebă el.

– După cum am spus: cândva, am fost şi eu credincioasă. Apoi continuă: Obişnuiam să cred totul – orice – cu atât de multă forţă! La bar mitzvahul meu, am „liturghisit" toate liturghiile iudaice.

– Ce înseamnă să „liturghiseşti"?

O auzi lăsând să-i scape un oftat amuzat.

– Un profet, spuse ea.

Se apropie şi se aşeză pe pat, făcându-se comodă pentru încă puţin timp.

– Chiar ai aflat unde am fost în acea vacanţă de vară?

– Tabăra Ramah, îi răspunse el.

Şi înţelese că ea nu mai vedea în el o ameninţare – dar nici nu mai era convins că avea o misiune în privinţa ei, ceva ce doar el putea să facă pentru ea. Şi realiză că de-abia acum vorbeau, vorbeau cu adevărat pentru prima dată.

– Am mers la Tel Yehuda.

– Am fost o fată BBG, spuse ea.

– BBYO.

– Erau distractive chestiile alea, nu-i așa?

Dacă ultimele luni ale vieții lui erau cumva implicite în ceea ce povestea ea, atunci „distractiv" nu era chiar cuvântul pe care l-ar fi folosit el. Dar presupuse că înțelegea ce voia să spună de fapt.

– Ți-a spus vreodată rabinul tău poveștile acelea populare iudaice? îl întrebă ea. Și, indiferent ce altceva se întâmpla, știai că se terminau întotdeauna într-o totală ambiguitate?

– Chiar așa, spuse el. „Și atunci, rabinul Ben Shmuel se întoarse la măgarul său, când deja apăruse răsăritul. Sfârșit."

Acum, că ea era mai aproape, o putea vedea zâmbind puțin. Și își dădu seama că în alte circumstanțe s-ar fi înțeles foarte bine. Dintr-odată, simți că reușise să strice totul, încă o dată.

– Judith, îi spuse el, doar nu ai de gând să-i ajuți să construiască acel cazinou, vreau să spun...

– În toți anii în care ai fost avocat de drept comercial, ce ai făcut ca să ajuți? îl întrebă ea, iar zâmbetul îi dispăru de pe față. Bănuiesc că în toată cariera ta au rezultat lucruri mai rele decât construcția unui muzeu.

Dintr-odată, se simți obosită. Și înțelese că aceasta fusese ultima ei șansă de a face ceva.

– Viziunea aceea pe care ai avut-o, spuse ea, la concert... Lumina pe care ai văzut-o... Ce ai simțit?

El se gândi o clipă – crezând că nu avea cuvinte potrivite ca să descrie totul –, apoi spuse:

– Dragoste.

Și brusc, ea se gândi la pârâu, la noaptea dinainte de a merge la colegiu. În lume păreau să fie atunci atât de multe – mai multe decât credea că va putea atinge, simți sau cunoaște vreodată – și ea dorise să se scufunde în pârâu, să se înece. Dar se demonstrase până la urmă că de fapt erau atât de puține...

– E nostim când te gândești, spuse ea. Ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi mers la Tel Yehuda? Dacă tu ai fi mers la Harvard? Dacă ne-am fi întâlnit cu mult timp în urmă?

Părea atât de mică în timp ce stătea așezată pe pat – zvelteţea ei avea dintr-odată un aer fragil.

– Judith, te poţi hotărî oricând să...

– Jonah, spuse ea – şi-şi apropie faţa de a lui, suficient de aproape pentru a o vedea privindu-l fix cu ochii ei negri. Am decis deja. Voi fi directorul acelui muzeu. Mă voi căsători cu cel care îl construieşte.

– Să te căsătoreşti? întrebă Jonah. Dar de ce?

– Pentru că asta e ceea ce vreau, spuse ea. Şi, în afară de asta, adăugă ea zâmbind strâmb, nu vezi cât de comic e? Judith Klein Bulbrook, căsătorită cu omul care inaugurează un muzeu 11 septembrie într-un cazinou.

Jonah presupusese că barierele pe care ea le ridicase între ei în conversaţie – chiar şi suprafaţa dură pe care o văzuse în negrul ochilor ei atunci când o găsise prima dată – erau menite să ascundă ceva de el. Însă numai acum înţelegea cât de importante erau barierele acelea pentru ea – cât de mult ori mai curând cât de puţin ascundeau – şi cât de torturat, cât de distorsionat era ceea ce rămăsese în afara lor. În această licărire de sub vălul atitudinii ei văzu ceva ce se apropia de imaginea ei mumificată din viziunea lui – văzu ce devenise femeia lovită de nenorocire pe care o întâlnise în New York – şi înţelese că în curând nu avea să mai rămână nimic din Judith.

– E bine, Jonah, spuse ea, părând a-i înţelege gândurile. Ai făcut mai mult decât ţi-ar fi cerut oricine. Nu e mare tragedie ce fac. Adu-ţi aminte, am ales asta. Şi tu vei fi bine. Vei găsi o slujbă undeva unde să te simţi realizat. Fata aceea care te-a lovit cu poşeta probabil că te va primi înapoi. Iar în şase luni, tot ce este aici va fi pavat.

Şi, ca de obicei, avea dreptate: putea lucra pentru ACLU sau putea să practice dreptul mediului în San Francisco sau în Portland, sau putea să pornească de la zero în alt domeniu, cu totul nou. O putea convinge pe Zoey să-l primească înapoi – şi, dacă nu, putea găsi pe altcineva. Nimic nu era, per total, o tragedie aşa de mare. Dar, în timp ce ea vorbea, el observă că adunase pătura

în mâini, de parcă încerca să se ancoreze de pat, de camera aceea, de acel moment, de viață. Da, el avea să fie bine. Dar ea, nu.

Era sau nu Dumnezeu – viziunile fuseseră reale sau nu. Putea crea o viață perfect adecvată pentru el, putea deveni partener la o firmă de avocatură sau putea să administreze medicamente împotriva malariei în Africa, putea să se căsătorească din dragoste sau ceva asemănător. Dar, indiferent ce avea să facă el, indiferent unde avea să meargă el, indiferent ce câștiga sau pierdea, nu avea să fie capabil niciodată să uite imaginea ei strângând pătura în pumni. Și, până la urmă, nu de Dumnezeu sau de hasidim sau de viziuni nu puteai scăpa, ci de tine însuți.

Nu știa cum s-o consoleze, cum s-o ajute – cum să pună un nume sau să dea o dimensiune suferinței ei. Nu putea face nimic pentru ea; era depășit, dar trebuia să încerce. Se ridică din nou.

– Și dacă ar fi adevărat? o întrebă el, precipitându-se.

Ea dăduse drumul acum păturii și își scutură capul.

– Tu chiar crezi că mă poți convinge? Dumnezeu te-a trimis aici?

– De ce nu? insistă el. Cândva ai fi crezut asta, nu?

Bineînțeles, se gândi ea, îi spusese prea multe, iar el folosea acum totul împotriva ei. Dar de ce îi spusese, dacă nu ar fi dorit ca el să știe? Nu era oare aici ceva... ceva ce-și dorea? Scutură din nou viguros din cap.

– Este prea târziu.

– De ce? Am putea pleca. Chiar acum.

– Să plecăm și ce să facem?

El îngenunche în fața ei, apropiindu-și fața de a ei – suficient de mult încât ea să vadă albastrul oceanic al ochilor lui.

– Te rog doar să crezi că există un motiv pentru care noi doi să fim împreună. Noi, și nimeni altcineva. Nu demonstrează asta ceva, Judith? Nu înseamnă oare că putem face ceva unul pentru celălalt?

Judith îl privi fix.

– Vom rezolva cuvinte încrucișate în fiecare duminică? îl întrebă ea dur.

Poate că ar fi râs auzind ciudăţenia acestei cereri – dacă n-ar fi fost speranţa frustră, copilărească din vocea ei. Şi atunci realiză cât de mici puteau fi nevoile celorlalţi – cât de mici şi totuşi cât de vaste.

– În regulă, sigur, îi răspunse el.

Şi atunci, brusc, o nouă formă de posibilitate îi trecu prin minte lui Judith. Era posibil oare? Ca după toate...? Pierduse atât de multe... atât de multă speranţă, toată promisiunea fetei din fotografia Polaroid. Dar dacă toate ar putea fi recâştigate? Sau dacă, de fapt, nu fuseseră niciodată pierdute? Oare încă era acea fată?

Nu, se gândi ea. N-ar fi trebuit să vină acolo – se supusese unor instincte vechi, periculoase, primitive. Şi brusc îl urî – îl urî complet, cu furie – pentru clipele prin care o obliga să treacă. Cine se credea? se gândi ea. Cine se credea ca să-i facă asta, cu toată aroganţa credinţei lui nemeritate? Şi ura i se transformă într-o intenţie decisivă, într-o nevoie familiară: să câştige, să-i demonstreze că avea dreptate în legătură cu toate.

Se ridică de pe pat, se duse până la uşă şi apăsă întrerupătorul de pe perete. Lumina circulară fluorescentă de pe tavan reveni la viaţă, aruncând o lumină nenatural de palidă asupra patului, mesei de joc, noptierei şi asupra lui Jonah – care stătea acum lângă pat, scărpinându-şi barba şi urmărind-o nesigur. Judith se aşeză din nou pe pat – îi luă mâna, iar el se aşeză lângă ea –, îşi trase genunchii la piept, îmbrăţişându-i, precum *une pauvre petite orpheline,* se gândi ea. El îşi puse mâna pe spatele ei – pentru că, reflectă ea, aşa mergeau lucrurile – şi era totuna. Apoi se întoarse spre el – în lumina bruscă, îi privi ochii care se mişcau cu repeziciune, urmărindu-i pe ai ei –, îşi puse mâna pe gâtul lui, îi trase capul spre al ei şi-l sărută. El îi răspunse câteva secunde, dar când Judith deschise buzele ca să-i primească sărutul, el se trase înapoi.

– Nu cred că... începu el.

– Nu, spuse ea. Asta e ceea ce vreau.

Îi trase din nou capul în jos ca să-l sărute, dar el îi împinse mâna.

– Ce faci?

– Cum credeai că se vor termina toate acestea, Jonah? Tu şi cu mine fugind împreună? Tu salvându-mă de viaţa mea? Chiar crezi că eşti primul bărbat care încearcă să mă salveze?

El continuă să-i studieze confuz chipul, dar în strălucirea fluorescentă părea să fie doar o suprafaţă albă cu ochi negri de tăciune.

Ea încercă să-l sărute din nou, însă Jonah îi puse acum mâna pe umăr.

– Judith, de ce...

– Bineînţeles că mă voi căsători cu el. Bineînţeles că Dumnezeu nu te-a trimis aici ca să mă ajuţi. Lucrurile nu merg aşa. Tot ce se întâmplă este că pur şi simplu mergem într-un loc ca acesta, ne simţim bine împreună o perioadă, apoi nu ne mai vedem toată viaţa.

Perplexitatea şi teama de pe faţa lui se amplificau.

– Tot timpul ai vrut să mă salvezi. Atunci, lasă-mă să simt că mă salvezi.

Îi luă mâna de pe umărul ei şi i-o puse pe sân, apăsând-o. Se aşteptase să fie atât de excitată făcând acest gest, dar tot ce simţi fu doar tristeţe. Însă mâna lui Jonah îi strânse sânul – ochii lui îndureraţi, furioşi, erau ochii dorinţei de dragoste. Începură să se sărute – cu patimă, fără să gândească, cu limbile luptându-se în pasiunea sărutului. Poate că avea dreptate, se gândi el – pentru ultima dată –, poate că asta dorise din momentul în care o găsise.

– Voi face orice doreşti, spuse Judith pe când se lăsau pe pat, împingând cu furie cu picioarele. Nici n-ai idee cât de pricepută sunt în ale sexului.

– Chiar trebuie să foloseşti acum astfel de cuvinte, spuse el – cu afecţiune sau cu dispreţ, niciunul dintre ei n-ar fi putut spune.

Mâna lui Jonah ajunse apoi între coapsele ei şi îi dădu jos bikinii.

Ea îi strânse capul, de parcă ar fi vrut să-l forţeze să o privească.

– Nu este vina ta că te-ai ales cu o târfă perfidă şi nerecunoscătoare! Nu este vina ta că ai renunţat la viaţa ta ca să mă găseşti! Ştii a cui e vina? Vrei s-o spun? N-ai să vrei să te răzbuni?

– Taci, spuse el, îndepărtându-i mâinile în timp ce o ţinea strâns de încheieturi.

Îi trase rochia până în talie, ea îşi înălţă şoldurile ca el să i-o poată scoate peste picioare şi în sfârşit fu goală. El îi privi trupul cu atenţie: braţele aruncate peste cap, claviculele vizibile de la umeri până la articulaţiile din apropiere de centrul pieptului, sânii mici cu sfârcuri de un roz palid, concavitatea adâncă a stomacului mişcându-se în sus şi în jos între coastele pe care le putea număra odată cu respiraţia, picioarele lungi şi firave îngustându-se spre glezne – trupul lipsit de păr.

– Oferă-mi o ultimă noapte de clişeu, spuse ea. Fă sex cu mine până leşin în motelul ăsta ieftin din Las Vegas şi apoi pot să mă mărit cu soţul meu cel bogat.

Observă privirea lui fixă şi spuse, cumva conştientă de sine:

– Lui îi place să mă epilez peste tot.

Însă apoi înţelese mai bine sensul privirii lui. Ar fi trebuit să închidă lumina, se gândi ea.

– Trebuia să predic cuvintele care-mi erau înscrise în inimă, spuse el cu regret. Chiar am crezut... că voi putea face mai mult...

Ea simţi din nou tristeţe, pentru amândoi. Îi puse mâna pe faţă, acum cu tandreţe.

– Nu e vina noastră. Suntem doar trup, spuse ea – şi începu să îl dezbrace, dându-i jos tricoul, pantalonii, boxerii. Suntem doar trup.

Se sărutară din nou, amândoi goi acum. Într-un moment similar, cu Zoey, trupul îl trădase. Sau îl salvase. Dar în timp ce trecea deasupra ei, îşi dădu seama că aici nu avea să existe divergenţe. Şi tot ce dorea era să facă dragoste cu ea până la leşin – să facă dragoste până avea să uite cu totul ultimele câteva luni. Da, se gândi el, era greu să renunţi după ce văzuseşi ce văzuse el. Însă la fel de greu era şi să păstrezi.

– Hei, spuse ea, când tocmai se pregăteau să înceapă. Este în regulă dacă ne spunem că ne iubim? Nu ar strica nimic, nu-i aşa? Să ne prefacem!

Ochii ei aveau o privire temătoare.

– Sunt una dintre persoanele care nu apucă niciodată s-o spună.

Jonah se opri. Şi în singura clipă de judecată morală din întreaga perioadă a ceea ce se putea numi profeţia lui, conchise că ar greşi dacă ar face acest lucru.

Dar când la mijloc sunt trupuri umane goale, a realiza că ceva ar fi greşit şi a nu face acel lucru sunt două lucruri întru totul diferite. Ei bine, se gândi el, era pregătit să sufere ceea ce îi cerea credinţa. Se ridică şi se aplecă spre noptieră, deschizând sertarul de sus; apoi se aplecă mai tare, acum nasul fiindu-i între sertarul deschis şi marginea de sus a cadrului.

– Ce faci...? întrebă ea, închizând cu forţă sertarul.

Sunetul de pocnitură şi urletul de durere care se auziră – împreună cu înţelegerea acţiunii lui şi cu imaginea lui prăbuşindu-se pe spate de parcă forţa îl răsturnase – o izbiră pe Judith din plin. Ea se târî până la marginea patului, în timp ce lui Jonah sângele îi ţâşnea din nări. Un sentiment de groază şi de trezire amară la realitate o cuprinse – sări spre noptieră şi deschise sertarul – el îi înţelese intenţia abia când se aplecă şi încercă să vorbească, dar nu putu decât să scuipe câteva silabe fără sens – o apucă de talie şi ea se prăbuşi peste el – şi rămaseră aşa, cu picioarele întortocheate, goi pe covor, gâfâind amândoi.

Şi atunci, ea începu să râdă – un râs clar, tăcut, de contralto, pe care nu-l mai auzise niciodată înainte.

– Bine, trebuie să recunosc, spuse ea râzând şi mai tare. Ăsta a fost un miracol.

Rămaseră treji toată noaptea. Sângerarea fusese greu de oprit – consumaseră toate tricourile lui Jonah, utilizându-le ca bandaje. Judith făcuse patru vizite la aparatul de gheaţă din Aces High, aflat la parterul din latura opusă a clădirii. În cele din urmă, totuşi, sângerarea se transformase într-o picurare, după care se oprise cu totul – şi Judith îi şterse sângele închegat din barbă şi de pe piept cu una dintre şosete, pe care o udase în chiuvetă.

Când ea îi spuse că nu mai mâncase nimic de la micul dejun, Jonah insistă să mănânce ceva. Dar în chicineta sa nu găsi decât

cereale şi cafea măcinată. Părea că nu obişnuia să gătească. Dar îi făcu pe plac – mâncă un castron de cereale uscate, cu picioarele încrucişate la marginea patului, timp în care el rămase sprijinit de perete. Judith îi povesti ultimul ei an – cum îl întâlnise pe Colonel, ce i se întâmplase de când venise la Las Vegas –, iar el îi povesti mai multe despre viaţa lui de după facultate, începutul carierei de avocat şi perioada anterioară viziunilor. Judith remarcă o anumită simetrie în ceea ce ştiau, ca şi în ceea ce nu ştiau unul despre celălalt: el ştia doar foarte puţin din ce i se întâmplase ei în ultimele câteva luni şi asta era tot ce ştia ea despre el.

În sfârşit, când lumina dimineţii începu să se ţească de după jaluzele, lui Jonah i se făcu somn. Dar Judith nu se simţea obosită deloc. În timp ce el dormea cu capul încă sprijinit de perete, cu gura deschisă, sforăind uşor – de parcă încerca să comunice cu cineva într-un zumzăit sonor, ca de balenă –, ea se ridică şi deschise uşa camerei, apoi ieşi pe balcon.

Era o dimineaţă de decembrie în deşert – ea purta doar rochia şi o pereche de pantaloni de baschet pe care îi luase din dulapul lui Jonah. Dar n-o deranja răcoarea – chiar îi plăcea senzaţia de piele de găină care se instalase pe antebraţele ei. Păşi pe cimentul coridorului. Îşi lăsase pantofii înăuntru – cei pe care îi cumpărase Colonelul –, dar decise că nu-i păsa. Îi plăcea percepţia cimentului sub tălpi. Picioarele fuseseră întotdeauna bune cu ea, reflectă Judith, se dovediseră întotdeauna a fi de încredere. Pe când le privea – unghiile degetelor erau colorate într-o nuanţă purpurie –, simţi nevoia de a-şi şterge oja, de a îndepărta şi oja de pe unghiile de la mâini, vopseaua de pe păr, machiajul de pe faţă; dar toate erau doar detalii superficiale – mai puteau aştepta o oră-două, îşi spuse ea.

În picioarele goale păşi pe coridor, apoi coborî scările şi intră în parcare. Privi spre strada din faţa ei – la ora aceea, erau puţine maşini şi câte un camion de livrări. Îşi aminti că aceea era ziua dineului pentru muzeu şi fu surprinsă când îşi dădu seama că toate i se păreau acum extrem de triviale. Colonelul era pe cale să se întoarcă de la Los Angeles – avea să se întrebe

unde era. Oamenii lui îi observaseră deja absența – dar, pentru ei, dispariția ei timp de o noapte nu putea fi decât un semn cu totul pozitiv. „Lasă-i să se bucure", se gândi ea: renunțase la toate drepturile și privilegiile pentru el, pentru lucrările lui. Alte lucruri păreau acum cu mult mai importante.

Urmă o cărare care ducea în spatele clădirii, unde bănuia ea – și se demonstră că avea dreptate – că ar putea avea o perspectivă spre Strip. Spațiul vacant de lângă Aces High era plin de sticlă spartă și de pietre tăioase, toate ascuțite sau murdare. Și, din nou, simți că nu-i pasă: continuă să meargă pe betonul terenului, inhalând ușor o dată cu fiecare durere ascuțită din tălpi – însă primea cu brațele deschise toate înțepăturile, toate tăieturile...

În centrul terenului se opri și privi dincolo de acoperișurile clădirilor de pe străzile cele mai apropiate și de turnurile electrice din rețea metalică, spre Strip. Chiar și hotelurile-mamut păreau pitice de acolo – pe fundalul orizontului, păreau niște *tchcotchke*[1] nepotrivite pe o manta: o piramidă neagră, o țepușă roșie-aurie, un cilindru de culoarea smântânii. Cerul părea mai impozant în vest, spre deosebire de nord-est, iar albastrul său era atât de delicat la acea oră, încât părea aproape imperceptibil.

Și Judith începu să râdă.

Întrucât descoperise că încă era totul acolo. Putea simți... nu tocmai pe părinții ei, ci o parte din bucuria lor, poate exact ce fusese mai bun în ei: modul lor de a percepe lumea și ceea ce vedeau în aceasta. Totul era acolo. Și atunci, râsul i se transformă în suspine: pentru toate greșelile pe care le făcuse, la nesfârșit, pentru tot ce distrusese, pentru tot ce-i făcuse lui Claudette, pentru tot ce pierduse și pentru tot ce abandonase sau nu reușise să facă din cauza celor întâmplate lor – pentru că încercase să fie ca ei, moartă. În cele din urmă suspinele i se ostoiră, iar sunetul lor păru să se piardă ușor în cerul dimineții.

Și se întrebă: oare chiar exista Dumnezeu? Părea greu de crezut. Dar nu putea nega stranietatea persistentă – stranietatea atrăgătoare – a tuturor celor întâmplate. În lipsa altui cuvânt,

[1] Flecușteț (în idiș în text, n.tr.)

putea fi numit totul ca fiind straniu: faptul că exista o persoană ca Jonah care o urmărise – cineva care fusese crescut la fel cum fusese şi ea, care îi putea vorbi pe limba ei; care avea chiar pregătirea de a înţelege pe dată tot ce făcea Colonelul şi tot ce însemna implicarea ei în acele lucruri. Şi aceasta era persoana – el şi nimeni altul – care urmase calea coincidenţelor pentru a o găsi pe ea acolo. Da, era straniu – dar, se gândi ea, poate nu era nici mai mult, nici mai puţin decât stranietatea prezentă în fiecare moment al vieţii umane.

Făcu încă un pas spre cer, spre orizont. Ştia că era o copilărie ceea ce simţea, dar dorea oricum să simtă asta: se simţea liberă. Se simţea liberă încă de când auzise zgomotul nasului spart al lui Jonah, simţea că se trezise – aruncase sinele pe care îl purtase până cu o zi în urmă: o parodie a ceea ce ar fi putut fi; un martir al injustiţiei propriei vieţi; sau nimic: soţia altcuiva. Cumva, când Jonah făcuse ce făcuse, îi demonstrase ceva despre lume – ceva ce ea încetase să mai creadă cu mult timp în urmă. Şi cum stătea în faţa acelei dimineţi, se simţi eliberată.

Dar, se gândi ea, chiar era asta cu adevărat o eliberare – un nou sine – sau doar schimbase un bărbat şi credinţa lui pentru Jonah şi credinţa sa?

Era o întrebare bună, trebui ea să admită. Dar nu era interesată de răspuns – ce îşi dorea era doar sentimentul: şi făcu încă un pas înainte – de parcă ar fi vrut să pătrundă mai profund în acel sentiment, în acea dimineaţă, în acel cer, în acea credinţă şi în acea înnoire – şi simţi o durere bruscă, sfredelitoare, când un ciob de sticlă i se înfipse în picior.

Îi scăpă un strigăt, îşi ridică piciorul rănit şi traversă ţopăind terenul – ceea ce, bineînţeles, declanşă o nouă durere în piciorul teafăr. Şi, pe când ţopăia spre fâşia subţire de ciment din jurul complexului Aces High, nu se putea abţine să nu se gândească: toate îi erau extrem de familiare.

Reuşi să ajungă în perimetrul clădirii. Se rezemă de perete şi îşi sprijini piciorul rănit pe genunchiul celuilalt. Săgeata de sticlă era înfiptă chiar sub cel de-al doilea deget de la picior. Îşi

strânse buzele încordată şi cu două degete trase uşor de ciob – scrâşnind din dinţi când acesta ieşi –, apoi se uită la el: era de un verde-închis şi cu o singură picătură de sânge în vârf.

„Sunt o persoană ciudată", se gândi Judith, cu un soi de tristeţe grea – şi nu exista vreo scăpare din ea însăşi într-un alt sine. Avea să fie întotdeauna aceeaşi, femeia fanatică şi impulsivă care fusese întotdeauna – încă din ziua în care adusese acasă prima ei lucrare de la grădiniţă şi o prezentase cu atâta plăcere pe masa din sufragerie. Fanatismul avea să fie întotdeauna acolo – ca şi inteligenţa, ca şi durerea, ca şi rezerva ce părea inextricabilă faţă de structura mentală academică modelată de educaţie, acel exces de zel care o împingea să facă mereu încă un pas, încă o mie, prea mulţi. Nu avea să apară niciodată cineva care să o salveze de asta. Se uită din nou la orizont şi începu să ţopăie, din nou, în jurul clădirii.

Reuşi să ajungă apoi la uşa lui Jonah. Iar atunci, pe când se pregătea să o deschidă, uşa de alături fu dată la o parte şi un bărbat slăbănog, cu pielea neagră, cu o şapcă albastră şi un tricou de polo supradimensionat şi rozaliu, ieşi târând o mătură. Bărbatul o privi lung, împietrit.

– Sunt o prietenă a lui Jonah, spuse ea, coborând piciorul pe care-l ţinea în aer.

Dar teama bărbatului nu se diminuă. Nu-şi putea imagina cum arăta stând astfel în faţa lui – cu jumătate de rochie acoperindu-i bustul, cu pantaloni scurţi de baschet pe dedesubt, desculţă şi după o noapte de nesomn.

– Jonah. El locuieşte în această cameră.

Şi omul continuă să o privească fix, de parcă Judith ar fi încercat să-i fure portofelul. Atunci văzu crucea groasă din lemn de la gâtul lui şi îşi imagină ce trebuie să fi crezut bărbatul.

– O, nu, nu, spuse ea. Nu sunt...

Şi lăsă cuvintele să cadă – părea că bărbatul nu vorbea engleza. Şi atunci, cu un accent puternic pe care îl identifică doar ca fiind african, el spuse:

– Jonah îl are pe Dumnezeu în inimă.

– Oh, spuse ea după un moment.

– Tu îl ai pe Hristos în inimă, sora mea? o întrebă el pe un ton grav.

– Sunt evreică, răspunse ea în sfârşit.

Asta păru să-l satisfacă, pentru că faţa i se lumină.

– Astăzi este Ajunul Crăciunului, sora mea. Noi trei, tu, Jonah şi cu mine, vom merge la biserica mea.

În mod clar, înţelesese ceva greşit – dar Judith aprecie invitaţia –, dat fiind felul în care arăta şi ce presupusese iniţial despre ea.

– De unde eşti? îl întrebă ea.

– Din Africa, răspunse el. Din Mozambic, sora mea.

– Vorbeşti portugheza?

El îi răspunse cu nişte cuvinte pe care Judith nu le înţelese. Vorbea fluent franceza, conversa bine în germană şi în spaniolă – şi, dacă ar fi existat vreo copie a *Eneidei* pe-acolo, ar fi putut traduce o bună parte din ea. Dar nu vorbea portugheza – şi îşi dădu seama că puteai să-ţi trăieşti întreaga viaţă şi să sfârşeşti prin a cunoaşte numai ce nu-ţi trebuia.

– Cum e în Mozambic? îl întrebă ea.

Simon medită câteva secunde asupra întrebării, de parcă ar fi fost foarte complicată – ceea ce, presupuse ea, trebuie să fi fost.

– În Mozambic sunt toate frumoase. Nu ca aici. Oceanul, munţii, oamenii, totul este foarte frumos, dar prea multă...

Şi îşi transformă faţa într-o mască sinistră de desene animate, făcând gestul de a smulge ceva din buzunar.

– Mită? presupuse Judith.

– Aici este mai bine. Muncă, muncă, muncă, faci puţini bani, numai puţini bani, dar în curând mai mulţi. Surorile mele vin în curând, spuse el şi zâmbi mândru. Şi mai târziu mă şi căsătoresc.

Băgă din nou mâna în buzunar şi scoase un portofel din mușama gol, cu excepţia unui abonament de autobuz şi a unei fotografii de trei pe trei, pe care i-o întinse: înfăţişa o femeie cu pielea neagră şi cu o expresie sobră pe buze, solidă, cu părul împletit în codiţe elaborate, aşezată în faţa unui panou pictat cu un cer albastru şi nori albi, delicaţi.

Judith se gândi la portretul aflat pe peretele livingului copilăriei ei, înfăţişându-l pe bunicul său. Se gândi la familia ei: familia

Klein, a mamei, fusese omorâtă în masă în Europa – bunica, singurul supraviețuitor, venise la Philadelphia; familia Bulbrook, a tatălui, imigrase din Rusia în New Jersey cândva în primul deceniu al secolului anterior, deținând timp de 40 de ani un atelier de reparat încălțăminte pe Bloomfield Avenue, în Caldwell. Părăsiseră Europa – așa cum părăsise acest om Africa – și strănepoata lui, poate, avea să devină una dintre acele ființe ambițioase și hipereducate care ajung adulte pentru a schimba lumea – sau nu: ca Judith Klein Bulbrook.

– Păcat că există doar o singură Americă, îi spuse ea. Este păcat fiindcă, odată ce ajungi la capătul drumului, nu mai ai unde să pleci ca s-o iei de la început.

El nu-i răspunse – se mulțumi doar să-i zâmbească și, după un moment, ea realiză că n-o înțelesese; bărbatul începu apoi să mătură coridorul din fața ușii.

Își dădu seama – cât de total și cât de lipsit de aroganță – deținea acest om rolul central într-o măreață poveste: migrația unei familii de pe un continent pe altul; geneza unui nou mod de viață pentru generații întregi care urmau. Găsea ceva extraordinar de admirabil în asta: credința pe care o avea în propria poveste. I se păru că ar trebui să aibă și ea această credință, că numai ea putea fi eroul propriei vieți.

Nu, nu exista o altă Americă, se gândi ea, și – așa cum spunea adeseori Colonelul – nu mai rămăsese mare lucru din ea. Și nu avea să mai existe un alt loc în care să poată fi posibilă povestea acestui om, unde să poată fi posibilă povestea ei. Și simți că exista aici ceva ce trebuia respectat, ceva ce nu ar fi trebuit să fie pur și simplu dărâmat cu buldozerul ca să se construiască un alt cazinou. Poate că viețile care se țineau cu dinții de acest cartier nu meritau intervenția divină, așa cum n-o merita nici viața ei. Dar păreau să merite, cel puțin, eforturile unei femei care sperase întotdeauna că avea să fie mult mai mult...

Se întoarse în camera lui Jonah. Acesta se trezise și își aduna lucrurile dintr-o noptieră, pe care le împacheta.

– Așteaptă, îi spuse ea. Trebuie să rezolv ceva înainte.

4. Iar Dumnezeu a văzut faptele lor

The Olympos, cazinoul de pe Strip al Colonelului, era cu douăzeci de etaje mai înalt decât orice clădire de pe o rază de câțiva kilometri – o sursă grozavă de mândrie pentru el. Spirala sa verde-smarald, terminată într-un vârf ascuțit ca al unui cuțit ce împungea cerul, făcea ca surogatele de repere ale lumii de jur împrejur să pară niște miniaturi, ceea ce de fapt și erau; și, stând la intrarea în holul hotelului, privind în susul fațadei, ochiul cuiva s-ar fi simțit la fel de miniaturizat – având acea scală avântată, inumană, ce părea să extindă câmpul vizual al cuiva până ce s-ar fi pulverizat în aer.

În ziua dineului oficial pentru sărbătorirea Muzeului Ferguson de Istorie a Statelor Unite, cupola cerului de deasupra Olymposului era remarcabil de senină – de un albastru-azuriu, bogat – cu toate că dincolo de linia orizontului atârnau imenși nori cumulus, albi, umflați și nemișcați, adunați parcă într-un amfiteatru pentru a urmări ceea ce se petrecea în remarcabila clădire având forma unui pumnal. Dineul era organizat într-una dintre sălile de banchet aflate la ultimele etaje ale clădirii – atât de sus, încât de la ferestrele care cuprindeau două laturi, întinderea Las Vegasului în sine părea o biată decolorare a platoului deșertic, o pată de cerneală haotică și neregulată pe margini.

Erau multe de sărbătorit, multe de onorat în sala de banchet în ziua aceea – și oamenii Colonelului avuseseră grijă ca acelui articol de pe listă să i se acorde întreaga măsură, mai mult chiar: acesta era, la urma urmelor, Las Vegas. În onorarea muzeului, tavanele erau mărginite cu pânză roșie, albă și albastră; în fiecare

colț se găsea câte un drapel american pe suport, în vârful căruia se afla un vultur american din aur – și toate mesele, acoperite cu fețe de masă albe, erau împodobite ca și barul din spate cu stegulețe în suporturi din plastic. Pe mese, în centru, se găseau busturile din bronz ale președinților americani: Lincoln, Washington, Jefferson, Reagan – niciunul cunoscut a fi fost democrat, nici pe față și nici pe ascuns –, iar oaspeții care intrau puteau vedea pe cartonașele cu locurile lor la mese nu niște numere, ci numele unuia dintre președinți – o tușă elegantă, fură cu toții de acord.

Nici perioada din an nu era una de neglijat, desigur: cvartetul de coarde cânta colinde de Crăciun în manieră clasică, iar barul era flancat de o pereche de brazi de Crăciun, înalți de trei metri și jumătate. Oricum – asemenea unor tineri de șaisprezece ani care fuseseră obligați să împartă petrecerea zilei de naștere –, decorului de Crăciun și celui cu elemente americane nu prea le era permis să pretindă că erau singurele din sală. Prin urmare, brazii de Crăciun aveau becuri roșii, albe și albastre, iar cvartetul cânta din când în când *Yankee Doodle* și *God Bless America*. (Menorahului din bronz cu becurile în formă de flacără, care fusese înghesuit în spatele barului, îi fusese permis, bineînțeles, să apară fără vreo altă concesie făcută oaspeților de seamă – totuși, nimeni nu se uita la el, iar Hanuka se terminase cu două săptămâni în urmă.)

Ar fi fost nepotrivit, totuși, dacă o altă circumstanță n-ar fi fost recunoscută în sărbătoarea zilei. După cum știau toți invitații, muzeul Colonelului avea să aducă un omagiu special tragicelor evenimente din 11 septembrie, sub forma unei aripi dedicate lor. Și, pentru majoritatea, acesta era recunoscut în prezența lui Judy Bulbrook – rămasă orfană în 11 septembrie –, iubita Colonelului, logodnica chiar, după cum se zvonea, inspirația pentru includerea aripii 11 septembrie, așa cum murmurau adesea oamenii Colonelului. Ca de obicei, Judy era rece și antisocială, o prezență incomodă sub toate aspectele, dar – în contextul a ceea ce reprezenta persoana ei – poate că se potrivea, comentau unii. În același mod era privită și vestimentația ei: purta o rochie neagră ce părea puțin cam mare pentru ea, cu totul incompatibilă

cu gusturile în materie de modă ale Colonelului, care avea grijă să şi le impună. Cei care ar fi privit mai îndeaproape ar fi remarcat că nu era machiată, iar de pe rochie îi lipsea insigna *de rigueur* cu „Viitorul Las Vegasului", însă ea nu era genul de persoană care să acorde prea mare importanţă petrecerilor.

Printre invitaţii care îşi făcuseră timp în Ajunul Crăciunului pentru a participa la dineul oficial se aflau primarul Las Vegasului şi soţia acestuia, numeroşi membri ai Consiliului Municipal şi senatori, o mână de reprezentanţi ai statului Nevada în Cameră, precum şi senatorul republican. Acestora li se adăugau lideri de vârf din construcţii, din domeniul jocurilor de noroc, al investiţiilor imobiliare şi din toate sectoarele de afaceri în care Colonelul avea vreun interes. Exista şi un potpuriu de oameni cu bani din Las Vegas – judecători, avocaţi, doctori, jucători celebri, filantropi, artişti, patroni de restaurante. Orice persoană care ar fi putut identifica fie şi un număr foarte mic dintre aceşti oaspeţi ar fi avut oarece îndoieli cu privire la suprafaţa de teren pe care pusese ochii Colonelul – care părea să fie din turn de mărimea unui timbru poştal – şi care avea să fie înlocuită în curând de un alt turn-mamut, cu aureola sa de apartamente de lux şi terenuri de golf. Dacă acest grup era deja la bord, nu exista niciun motiv de îndoială cum că în curând n-aveau să fie şi toţi ceilalţi. Oricine îşi putea da seama că era doar o chestiune de timp.

Pentru documentarea lucrărilor, oamenii din echipa de comunicare a Colonelului angajaseră un fotograf şi un cameraman. Fuseseră invitaţi şi câţiva jurnalişti locali – cunoscuţi a fi în favoarea proiectului. Mai mulţi angajaţi ai Colonelului, oamenii lui cei mai apropiaţi, circulau prin încăpere şi aveau grijă de el. Şi mai exista acolo un personaj, cu o înfăţişare oarecum sărăcăcioasă, îmbrăcat în jeanşi şi o cămaşă şifonată, cu barba aranjată imperfect, al cărui nas era de un roşu crud – cei care îl observaseră stând cumva stingher lângă uşă crezuseră că era fie un jucător profesionist de poker, fie un antreprenor din Silicon Valley.

După ce se aşeză toată lumea, înainte ca antreurile să fie servite, Colonelul se duse la un microfon ce fusese aşezat în faţa

ferestrelor, în aproapiere de centrul sălii. Toată lumea se răsuci în scaune, iar Colonelul își recită obișnuita-i predică despre stațiunea de odihnă de două milioane de metri pătrați, despre miile de slujbe, despre încălzirea centrală de primă clasă și despre cartierul părăginit care în curând avea să nu mai existe. Colonelul era o figură captivantă în orice împrejurare, toată lumea recunoștea asta – și, stând cu toții acolo, mult deasupra orașului, care abia se mai zărea de pe ferestrele blocului zgârie-nori pe care el îl construise, probabil că ar fi crezut în el chiar și dacă cei mai mulți dintre ei nu aveau vreun interes financiar ca să o facă. Însă cei mai mulți aveau. Și, când credincioasa sa secretară executivă împinse un căruț drapat cu o pânză, pe care el o înlătură pentru a dezveli o machetă a muzeului, completată cu omuleți din hârtie de cinci centimetri care mergeau în jurul motorului unuia dintre avioanele implicate în evenimentele de la 11 septembrie, aplauzele răsunară unanim. Colonelul continuă:

– Nu mulți dintre dumneavoastră o cunosc pe Judy Bulbrook. Dar astăzi, ea își începe în mod oficial rolul de director al întregului muzeu. Iar aripa 11 septembrie este mai dragă sufletului ei, din motive pe care bănuiesc că vi le va explica.

Și, spunând aceste cuvinte, se uită spre Judy – cu mândrie, se gândiră cei prezenți.

– O voi lăsa pe ea să vă spună mai multe despre ce reprezintă acest muzeu.

Să-l vadă făcând un pas grațios în lateral pentru Judy fu îngrijorător pentru oamenii Colonelului. Și chiar erau îndreptățiți să fie îngrijorați când ea trecu în fața microfonului și cuprinse sala cu privirea, într-un mod indiscutabil netulburat – însă nu din motivele pe care le bănuiau.

– Numele meu este Judith Klein Bulbrook, începu ea. Mama a fost poetă și cercetătoare. Tata a fost profesor universitar, autorul traducerii definitive a *Povestirilor din Canterbury*. Însă mai relevant pentru dumneavoastră este faptul că ei s-au aflat într-unul dintre avioanele deturnate de către teroriști, care s-au prăbușit peste World Trade Center. Eram atunci în anul întâi la

Harvard. Pe vremea aceea, să fiu studentă în primul an la Harvard era apogeul tuturor ambițiilor pe care le avusesem în viață și am nutrit mereu speranța că acestea aveau să mi se împlinească. Intenționam să scriu cărți, intenționam să câștig premii, intenționam să devin profesor precum părinții mei. În loc de asta, iată-mă stând aici și vorbindu-vă dumneavoastră. Să-ți pierzi părinții nu poate fi socotită o formă de nenorocire ieșită din comun. Dar se pare că eu n-am reușit să trec niciodată peste aceasta. Și adevărul este că nici nu vreau. Hannah Klein Bulbrook a murit. David Bulbrook a murit. Așa cum îmi reamintește adesea Colonelul, nimic nu poate schimba aceste fapte. Cu atât mai îndreptățită sunt, așadar, să vă vorbesc azi. Colonelul spune că aripa 11 septembrie a muzeului este dragă sufletului meu. Și presupun că este adevărat. Cu siguranță ar fi însemnat mare lucru pentru părinții mei, deși nu, nu cred că în felul în care v-ați aștepta. Mă gândesc că lucrul cel mai bun care s-ar putea spune despre mama și tata este că ei credeau că există ceva autentic în această lume. Și, în tot ce făceau, ei încercau să onoreze această autenticitate cu munca și cu viețile lor. Așadar, a vedea moartea lor – și moartea altor mii de omeni – dezbrăcată de orice lucru autentic uman pentru a vă fi defilată prin fața ochilor drept justificare legală și morală pentru construcția unui cazinou i-ar fi izbit ca fiind un lucru foarte, foarte greșit. Ei ar fi considerat întreaga adunare ceva extrem de pervers și cu atât mai puțin justificată participarea mea. Vă cer scuze dacă acesta nu este discursul pe care ați venit să-l auziți azi. Îi fac pe unii dintre dumneavoastră să se simtă stânjeniți. Dar i-am permis Colonelului să mă folosească pentru a conferi un soi de valabilitate morală acestei ambiții pentru mult prea mult timp. De aceea trebuie să vă spun că nimic din ce se întâmplă astăzi aici nu le-ar fi făcut plăcere părinților mei, nici nu i-ar comemora corespunzător, nici n-ar aduce ceva în care ei credeau. De fapt, muzeul nu va face decât să-i omoare cu totul, căci este atât de opus celor dorite de ei.

Ea își îngădui acum o privire furișă spre locul în care stătea Colonelul. Se așteptase să-i vadă fața brăzdată de cutele dure ale

furiei, se aşteptase să-i vadă ochii albaştri scăpărând de mânie. În loc de asta, el se uita la ea cu o privire şi mai violent scormonitoare decât altădată – cu cea mai vagă urmă de zâmbet pe buze –, de parcă o vedea cu adevărat pentru prima dată. Secretara îi şopti ceva la ureche, dar el ridică un deget, oprind-o. Judith decise să ignore acest lucru – se uită spre fundul sălii, unde Jonah stătea lângă uşă, şi continuă:

– Colonelul v-a comunicat deja câteva dintre cifrele care îi vor împodobi cazinoul şi restul, acest proiect la care ar fi vrut să contribuie şi moartea părinţilor mei. Nu contest exactitatea acelor cifre. Dar mai există şi alte cifre pe care el nu le-a menţionat, cum ar fi miile de oameni care vor fi nevoiţi să-şi găsească alte locuinţe atunci când vor începe construcţiile şi milioanele de dolari, compensaţii datorate lor, împreună cu modalităţile prin care să se sustragă de la plata acestora. Din perspectiva dineului oficial, dislocarea a mii de oameni ar putea să nu pară o chestiune de mare interes. Acei oameni nu sunt aici şi îşi pot găsi oricând o altă casă în care să locuiască. Dar ei n-ar trebui să fie obligaţi. Acea comunitate este la fel de valabilă ca şi aceasta. Nu este treaba mea să vă înşir toate formele de intimidare, de inducere în eroare, de manipulare, legale sau nu, prin care Colonelul şi-a netezit calea pentru proiectul său imobiliar. Probabil că nici nu le cunosc pe toate, dar pe cele pe care le ştiu le-am discutat deja cu un reporter.

Această frază stârni un murmur sonor printre oamenii Colonelului, iar secretara sa se ridică de pe scaunul ei; dar el ridică din nou un deget, fără să-şi ia ochii de la Judith.

– Însă ar trebui să ştiţi că el nu va ezita să vă implice, direct sau indirect, în oricare dintre acţiunile sale, indiferent de intenţiile pe care le-aţi avut venind aici. De fapt, fiind prezenţi aici, aţi fost deja implicaţi. Colonelul spune că îmi cunoaşte sufletul.

Şi din nou se uită spre el. După câteva clipe, adăugă:

– Ei bine, şi eu i-l cunosc. El ar spune că orice este justificat câtă vreme acest proiect îi pune pe oameni la treabă şi generează bani. Şi eu ştiu că el crede într-adevăr acest lucru. Dar oamenii au

fost puşi să construiască parcări şi apartamente, iar acum vor fi puşi să le dărâme şi să construiască altele noi. Iar eu cred că trebuie să câştigăm ceva mai mult din aceste cicluri de creaţie şi de distrugere decât să plătim pe cineva care să balanseze un baros timp de câteva luni. Terenurile de golf supravieţuiesc adesea, dar bisericile rareori. Colonelul are o viziune despre cum ar trebui să arate lumea şi va întreprinde orice îi stă în puteri pentru a o face să devină manifestă. Pentru el, asta reprezintă cea mai înaltă obligaţie posibilă, binele suprem. Dar nu este o viziune care să ne lase nouă, celorlalţi, mare lucru din lume. Sau lumea în general.

Privi din nou mulţimea.

– Nu pretind că vă cunosc sufletele. Tot ce pot să vă spun este că eu nu pot să contribui la minimalizarea celor întâmplate părinţilor mei şi, în plus, a întregii istorii a Statelor Unite, la câteva podoabe ieftine prezentate la un dineu de automăgulire, numai pentru ca să existe încă un cazinou pe lume şi o casă mai puţin în care să locuiască oamenii. Am fost educată mai bine de atât. Sărbători fericite!

Şi se aşeză apoi la locul ei. În sală se aşternu liniştea, întreruptă doar de câteva persoane care îşi dregeau vocile fără zgomot, de sunetul scaunelor mişcate şi apoi de zgomotul unor aplauze puternice şi aritmice: ale Colonelului.

La dineu participau aproximativ o sută de persoane. Cât timp vorbise Judith, stânjeneala se răspândise în încăpere în valuri exponenţiale – căci fiecare persoană înţelegea cât de stânjenitor devenise pentru toţi ceilalţi. Însă oamenii Colonelului puteau fi oricum, dar nu nehotărâţi. Reporterii fuseseră iute daţi afară, spunându-li-se că participarea la eveniment era extrem de strictă, în mod retroactiv, neprotocolar; cvartetul începuse repejor să cânte, antreurile fuseseră servite imediat. Însă era prea târziu. Cuvântarea aceea parcă împrăştiase un miros neplăcut peste machetă şi peste priveliştea din turn, peste brazii de Crăciun de lângă bar şi peste steguleţele de pe mese. Femeia care semăna cu o barză le stricase distracţia zilei.

Politicienii plecaseră primii – înspăimântați de posibilitatea unui scandal, precum caii pe malul unei ape –, dispărând până la desert. Scaunele goale, desigur, făcură ca pentru cei rămași să fie și mai stânjenitor și, cam pe când se debarasa desertul, o treime din sală era deja goală – goliciunea extinzându-se precum stânjeneala. Doar câțiva rătăciți mai rămaseră la cafea, în timp ce cvartetul cânta *I Saw Mummy Kissing Santa Claus.*

În tot acest timp, Judith rămase așezată alături de Colonel, urmărind exodul cu o privire care, ca întotdeauna, era dificil de descifrat pentru Jonah: cu ochii pe jumătate închiși, nemișcați; cu obrajii înroșindu-i-se inegal; cu buzele întredeschise, fie din pricina șocului, fie a satisfacției pentru ceea ce tocmai realizase – sau ca și cum ar fi vrut să-i spună ceva Colonelului, deși nu se întorsese niciodată spre el. Colonelul îi privi pe toți plecând fără să spună la revedere, aparent cu un mare interes.

Când Judith îi spusese ce intenționa să facă, Jonah nu fusese convins de înțelepciunea ideii – nu prea înțelesese ce spera ea să obțină prin acest act; era de părere că ar fi trebuit să plece amândoi imediat. El presupuse că îl îngrijora oarecum ideea că ar fi fost posibil ca ea să reînceapă totul, dacă ar fi luat din nou contact cu lumea aceea; la urma urmelor, el avea un singur nas de rupt. Dar ea insistase – îi explicase că simțea că trebuie s-o facă, la fel de mult cum simțise și el că trebuie să o caute pe ea –, așa că el fusese de acord. Văzând-o angajându-se în această cauză cu inteligența ei, cu ținuta și cu elocința ei bine șlefuită – cu alte cuvinte, toate lucrurile cu care se luptase el în seara precedentă –, simțise că greșise îndoindu-se vreodată de ea. Iar imaginea oamenilor părăsind sala nu făcea decât să valideze mai departe acțiunile ei. Într-adevăr, el începu să creadă că le valida pe toate, că în sfârșit era martorul finalului, al nobilului capăt al întâmplărilor care începuseră cu luni în urmă în orașul New York.

Și atunci auzi fără să vrea discuția dintre doi bărbați în costum, cam de vârsta lui, care plecau.

– Ei bine, asta mi-a stricat ziua, chicoti unul. Știi că am lăsat-o pe nevastă-mea în Vail pentru asta?

– Crezi că pot să-mi retrag banii? întrebă celălalt.

– De la el? Mult noroc!

Cumva, asta provocă ceea ce lui Jonah i se păru a fi o fisură în încrederea sa – ce părea să crească în timp ce el încerca să descifreze ambiguitatea persistentă de pe chipul lui Judith. Cvartetul împachetă, ospătarii şi barmanii plecară. Colonelul îi spuse ceva asistentei, care plecă imediat împreună cu ceilalţi oameni. (Pentru ei, evenimentul nu fusese un eşec total, căci asistaseră la căderea lui Judy Bulbrook.)

În sfârşit, nu mai rămaseră decât Jonah, Judith şi Colonelul. Fără să se uite la ea, el o întrebă:

– Ce reporter a fost?

– De la *The New York Times,* răspunse ea.

Jonah observă că, deşi zâmbetul subtil nu-i dispăruse de pe faţă, creştetul capului i se înroşise. Se ridică în picioare, se duse la bar şi îşi turnă un pahar cu scotch. Iar Jonah descoperi că nu-şi putea reprima un anume sentiment de simpatie pentru Colonel – cu toate că se îndoia că el ar fi avut nevoie de asta – şi nu putu să nu se întrebe dacă nu cumva fusese ceva lipsit de inimă în ceea ce făcuse ea, chiar dacă avusese dreptate.

Traversă încăperea spre masa la care continua să stea Judith. Colonelul se întoarse la masă şi îi privi – Jonah stătea acum alături de scaunul lui Judith. Colonelul îi aruncă lui Jonah privirea la care Judith îi spusese să se aştepte, iar Jonah avu senzaţia că ochii Colonelului începeau de la ceafă, apoi îşi croiau drumul în faţă. Se aşeză pe scaunul din faţa lui Judith aproape într-un mod magistral – acest lucru fu amplificat de capul său chel, alb, şi de barbişonul roşu. Nu, se gândi Jonah, Colonelul nu era genul de bărbat care să aibă nevoie de simpatia lui.

Colonelul luă o înghiţitură de scotch, privindu-i pe rând pe amândoi, apoi îi spuse lui Jonah:

– Aşadar, în sfârşit ai găsit-o!

Jonah se încruntă, iar zâmbetul Colonelului se amplifică.

– Mi s-a adus la cunoştinţă că ai angajat un detectiv particular în oraşul ăsta pentru a o găsi pe femeia cu care aveam de gând să

mă căsătoresc. L-am plătit ca să n-o găsească, dar bănuiesc că oricum te-a taxat pretinzând că o caută. Era Jacob nu-ştiu-cum, nu?

– Jonah, îi răspunse el.

– Jonah, repetă Colonelul. Se pare că te-am subestimat. Dar, în fine, pentru mine s-a terminat. Singura mea întrebare este de ce te-ar interesa o curvuliţă care te înjunghie pe la spate!

– Cum aş fi putut să te înjunghii pe la spate, când numai tu te-ai folosit de mine? îl întrebă ea rece.

El pufni.

– Da, bine, după tot ce te-am auzit spunând şi te-am văzut făcând, indignarea e îndreptăţită. Dacă îţi cunoşti atât de bine sufletul, Judith, şi el îi pronunţă cu ironie numele, poţi să recunoşti în sinea ta că ţi-a făcut plăcere să mă trădezi? Să încerci să mă umileşti?

– Am făcut ceea ce era drept, îi răspunse ea după o clipă, puţin stingherită, după cum observă Jonah.

Colonelul îşi îndreptă din nou privirea spre Jonah.

– Şi cu tine cum rămâne? Ai fost avocat, aşa cred că mi s-a spus, şi apoi ai apărut într-o bună zi pe Oasis Street – sau, după cum îmi place mie să-i spun, 15th Green –, căutând-o pe ea. Ai sedus-o cu tot binele pe care urma să-l faceţi omenirii voi doi? Mi-o pot imagina umezindu-se toată pentru asta.

– N-a avut nimic de-a face cu asta, îi răspunse Jonah. A fost vorba de...

Ezită. Colonelul îl privi cu un rânjet de aşteptare satirică. Dar aceasta îl ajută pe Jonah să-şi regăsească direcţia.

– Ideea e că tot ceea ce a spus ea este adevărat. Ceea ce ai făcut tu cu ea este greşit, la fel şi ceea ce ai făcut în cartier. Ceea ce calci tu în picioare pentru câteva milioane de dolari sunt vieţi reale...

– Nu milioane, îl întrerupse brusc Colonelul, apoi adăugă cu un fel de mârâit: Miliarde. Miliarde. Şi miliarde.

Forţa tonului său îl făcu din nou pe Jonah să se poticnească – dar, după un moment, zise:

– Nu contează câte miliarde sunt, va fi mereu cea mai goală felie de existenţă. E greşit să dai la schimb vieţile oamenilor pentru asta. Şi n-a fost destul pentru ea.

Şi, spunând acestea, Jonah se simţi sigur din nou.

– Asta e ideea, adăuga el.

Fusese conştient până atunci că nu avea să fie niciodată foarte articulat în prezenţa cucerniciei lui, a consideraţiunilor lui morale, dar se gândi că se descurcase mai bine decât de obicei cu ultima afirmaţie. Însă Colonelul îi răspunse cu o privire care combina amuzamentul netulburat cu un gen de nerăbdare reţinută – o anticipare: era, se gândi Jonah, privirea unui bărbat care urmărea un ţânţar ce aterizase pe braţul lui, aşteptând un moment prielnic pentru a-l omorî. Era o privire care-i dădea o stare de agitaţie.

– Ea o spune mai bine, dar – când o spui tu – chiar te cred că vorbeşti serios, observă Colonelul. Şi apoi adăugă cu satisfacţie: Eşti indian. Mai luă o gură de scotch şi continuă, rânjind în stilul lui de vânător de ţânţari: Am să vă explic amândurora un ultim lucru, înainte să trebuiască să părăsiţi oraşul ăsta pentru totdeauna. După ziua de azi, zise el privind-o pe Judith, cele cinci linii drepte şi vulva ta nu mai sunt bine-venite în Las Vegas. Şi ştiu că acum crezi că nu-ţi pasă. Dar să vezi cum ai să te simţi peste un an. Sau peste douăzeci. Din nefericire pentru tine, exilul tău va fi permanent. Asta e tot ce-ai realizat azi. Vezi tu, zise el, rezemându-se de spătarul scaunului şi privindu-l de data asta pe Jonah, există două tipuri de oameni în această lume: cowboy-i şi indienii. Cowboy-i vor pământul. Indienii nu vor ca ei să-l aibă. Nu e vorba că indienii l-ar vrea pentru ei înşişi. Nu aşa gândesc indienii. Ei pur şi simplu nu cred c-ar trebui să-l aibă cowboy-i, întrucât lumea este toată numai veşminte impregnate de puteri spirituale şi de spiritele pământului şi de strămoşi. Cowboy-i, pe de altă parte, nu dau o ceapă degerată pe spiritele pământului. Ei vor pământul pentru vite. Vite, şi sonde de petrol, şi cazinouri. Azi nu mai există mulţi indieni, continuă el, terminându-şi băutura. Cei mai mulţi oameni vor să fie cowboy. Din fericire pentru mine, cei mai mulţi dintre ei nu au boaşe pentru aşa ceva. Cât despre indieni... ei bine, istoria familiei mele nu se distinge prin alte lucruri, ci doar prin aceea că am omorât indieni generaţii la

rând. Am avut un stră-străunchi care a fost soldat în timpul bătăliei de la Wounded Knee[1]. Un bunic al meu a fost unul dintre Pinkertonii[2] care au înăbuşit o grevă a unui sindicat feroviar. Până şi tata a ucis vreo doi comunişti în Coreea. Iar mie îmi place să cred că mi-am făcut la rândul meu datoria, ajutând în lupta împotriva islamiştilor din Orientul Mijlociu şi a comunităţii de organizatori de pe Balzar Avenue. Dar mă îndoiesc că mai ai nevoie să fii convins că sunt unul dintre cei mai mari cowboy.

– Dar oare tu chiar încerci să-l convingi pe el? îl întrebă Judith.

– Ideea, Tonto[3], continuă Colonelul ignorând-o, e că te afli de partea greşită a istoriei. Indienii au dispărut cu toţii ca specie.

– Dar ce părere ai despre ziua de azi? îl întrebă Jonah subit. Azi te-am oprit.

– M-aţi oprit? se hlizi el. Doar nu crezi că l-aţi convins pe vreunul, sper. Crezi că s-au dus acasă şi au început să danseze dansul spiritelor? Fiindcă fosta mea iubită a făcut o scenă la petrecere? Nu, acelaşi lucru care i-a adus aici îi va aduce înapoi. Oricât de trivial ţi s-ar părea, câteva miliarde de dolari se împart în diferite feluri.

– Crezi că se vor mai întoarce atunci când poza ta se va afla pe prima pagină din *Times?* îl întrebă Judith.

– Nu te flata singură, îi răspunse el, privind-o cu dispreţ. Nu va fi pe copertă. Poate că va exista o poveste, dar nu una pe care oamenii să n-o poată ignora. Poate că asta te şochează, dar nu e chiar ieşit din comun felul în care fac eu lucrurile. Poate că voi primi nişte scrisori de la procurorul general, poate că unii dintre

[1] În decembrie 1890, în apropiere de Wounded Knee Creek, într-o rezervaţie de indieni, au fost ucişi cel puţin 150 de indieni şi răniţi circa 50 (bărbaţi, femei şi copii). (n.tr.)

[2] Pinkerton Government Services Inc., fondată ca Pinkerton National Detective Agency de Allan Pinkerton, în 1850, este o agenţie de pază şi de detectivi particulari. (n.tr.)

[3] Personaj ficţional, companionul indian al pădurarului american din filmele western, nu foarte deştept (n.tr.)

prietenii tăi implicați în proiect mă vor da în judecată. Pentru asta există avocații, zise el, făcându-i cu ochiul lui Jonah. Ai făcut ca lucrurile să fie mai dificile pentru mine, m-ai încetinit cu un an, poate cu doi. Dar, în cel mai rău caz, îmi voi construi cazinoul în altă parte și alți cowboy vor fi cei care vor construi aici. După cum am spus, ești pe partea greșită a istoriei. Un articol în ziarul de aici, o sută de oameni într-un marș de protest acolo, câțiva puștani de la colegiu trimițându-și unii altora e-mailuri cu o petiție: ultimele convulsii ale unei rase pe moarte. Într-o altă generație vor exista numai cowboy.

Acum Judith se ridică.

– Mi-am lăsat lucrurile în apartament, îi spuse ea.

Simțea că auzise deja suficient de la el – mai mult decât suficient. La un moment dat, în timp ce el vorbea – în lumina ultimelor douăzeci și patru de ore –, ea avu impresia că tocmai înțelesese ceva în legătură cu el: micimea lui fundamentală.

– N-ai să fii niciodată indiancă, Judith, îi spuse el. Se prea poate să fi fost crescută ca o indiancă, dar în adâncul sufletului tău există lăcomia unui cowboy.

Dar cuvintele lui n-o mai captivau – și el părea că simte asta.

– Într-o bună zi te vei întoarce în genunchi la mine, rosti el, clocotind de mânie.

– Rămâne de văzut, îi spuse ea.

El se întoarse spre Jonah, care descoperise că era mai impresionabil la cuvintele Colonelului – iar Colonelul părea să fi simțit și el acest lucru.

– Ține minte, Kemosabe[1], cowboy-i mereu învinși. Suntem lipsiți de scrupule și suntem mulți. La urma urmelor, zise el, cui crezi că i-a aparținut orașul ăsta înainte ca unii cowboy ca mine să fi apărut?

Plecară din sală și, după ce închiseră ușa în urma lor, îl auziră urlând:

– Kike-și! Kike-și![2]

[1] Nume de alint folosit de personajul Tonto (n.tr.)

[2] Termen peiorativ/înjurătură la adresa evreilor (n.tr.)

Se întoarseră apoi la Aces High. Jonah începu să-şi împacheteze hainele din comodă, vârându-le în geanta de voiaj cu care venise. Judith alese hainele din valiza pe care o făcuse deja în apartamentul său şi se schimbă într-o pereche de jeanşi şi un tricou pe care nu îşi amintea să-l fi cumpărat; era posibil, îşi dădu ea seama, să-l fi avut din liceu. Când Jonah trase ultimul sertar, bărbatul din camera de alături ţipă iar:

– O, Dumnezeule, la naiba! Iisuse Hristoase, târfă afurisită! În mă-ta! La naiba, în mă-ta!

Jonah închise sertarul.

– Nu înţeleg.

– Ce? îl întrebă ea.

El se întoarse pentru a o privi – picioarele ei lungi erau îndoite în faţă, cum stătea aşezată pe pat.

– Avea dreptate? o întrebă el.

– El vede lucrurile în perechi binare, îi răspunse ea. Dar să împarţi lumea în cowboy şi indieni este evident...

– Nu asta, o întrerupse el, frustrat. Apoi îi zise: Nu l-am oprit, nu-i aşa?

Ea recunoscu acum privirea disperată de pe chipul lui.

– Vrei să rămâi şi să încerci să-l opreşti?

Părea o alegere puţin probabilă, dar ea găsi că se afla la polul opus faţă de el: după ziua aceea, ea era gata de orice.

– Dar ce rost ar avea să-l oprim? o întrebă el, ridicând braţele în aer. Ce-am salva? Bârlogurile de drogaţi şi rahatul ăsta de apartament – trase un şut comodei –, centrele de donare a sângelui şi...

– Există aici lucruri care merită să fie salvate, îi zise ea. Există lucruri care merită să fie salvate oriunde.

– Acum s-a terminat... Şi ce rost ar mai avea... pentru oricine?

– Dar nu uita ce ai făcut pentru mine, îi spuse ea. Nu s-a terminat chiar totul.

– Da? Aşadar, ce se va întâmpla acum?

– Nu ştiu, îi răspunse ea. Vom vedea.

El o privi – pielea albă, părul negru, nasul perfect după intervenția chirurgicală, ochii negri, trupul ciudat, o minte sclipitoare – tot bagajul ei. Ea credea cu adevărat că era totul chiar atât de simplu? Că ei doi ar fi putut pleca, pur și simplu, împreună? Și ce-și închipuia ea că aveau să fie? Un cuplu? El nu venise acolo pentru a găsi o nouă relație – asta era ceea ce dorea ea? Avea să fie destul? Cum ar fi putut ei să fie împreună după toate acestea? Cum avea să funcționeze? Ce s-ar fi întâmplat dacă el ar fi dezamăgit-o? Ce avea să însemne asta? Ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi terminat așa cum se terminaseră toate celelalte relații pe care le avusese el? Ce ar fi fost dacă viziunile lui ar fi făcut ca viața lor împreună să fie imposibilă? Și aveau să mai existe viziuni? Și, dacă nu, ar fi însemnat un succes sau un eșec? Îndeplinise sau nu planurile lui Dumnezeu? Și cum ai putea să fii sigur vreodată că Dumnezeu are un plan? Când s-a oprit?

Când ai știut?

V. DEŞERTUL, OCEANUL

Jonah ieşi din camera lui de la Aces High – trecu prin parcare, depăşi motelurile şi magazinele de băuturi alcoolice, traversă autostrada şi intră în deşert: departe de Simon şi de cruce, departe de Colonel şi de turnul lui, departe de Judith, departe de Las Vegas, Amsterdam, Sylvia, Zoey, New York. Merse până ce ultima porţiune de drum se scufundă în linia fierbinte-tremurătoare a orizontului – iar Jonah văzu în toate direcţiile deşertul nemărginit, nisipul care i se lipea de faţă dând dârelor sale impresia unei vălurite mări nemărginite. Se întinse pe spate pe nisipul fierbinte, cu faţa la soare, fără istovire şi fără culoare – şi îi încredinţă Domnului necazul său:

– Niciodată n-am ştiut ce înseamnă să fii omul lui Dumnezeu. Nu ştiu ce-am făcut şi dacă a fost după voia Ta sau nu. Nu ştiu ce este lumea şi, când Te văd în ea, sunt doar licăriri. Şi există mult mai multe în lume despre care ştiu că nu eşti Tu. Cum pot să trăiesc într-o lume pe care n-o pot cuprinde? Cum pot să-i slujesc unui Dumnezeu a cărui voie n-o pot înţelege? Mai bine mi-ar fi să mor decât să trăiesc.

Când pe cupola cerului trecu un nor, pe chipul lui Jonah trecu o umbră – şi, în răcoarea acelei umbre, Jonah simţi îndurarea finală, simţi tot ce era bun în viaţa lui, tot ce era bun şi tot ce era sfânt – şi, în câteva clipe, soarele se căţărase mai sus, iar norul se îndepărtase şi umbra dispăruse, iar Dumnezeu îi spuse lui Jonah: *Nu mai există nimic altceva sub Rai în afară de umbră?*

Şi Jonah se realătură vastei şi misterioasei noastre lumi.

Satirei lui Feldman îi lipsește acea amărăciune mușcătoare care poate face ca anumite romane spirituale să pară lipsite de inimă.

THE WASHINGTON POST

Cartea lui Iona *este un roman de debut care promite enorm. Prin aluzii aspre, personaje elaborate cu migală și o narațiune alertă și îndrăzneață, care te face să întorci intrigat pagină după pagină, Feldman reușește să inventeze un roman plin de miracole, pe scheletul unei teme străvechi.*

MINNEAPOLIS STAR-TRIBUNE

Feldman surprinde cu acuitate societatea contemporană a New Yorkului, aducând în același timp în atenția cititorului întrebări de proporții biblice: cum putem trăi într-o lume pe care nu o putem cuprinde? Cum putem sluji un Dumnezeu a cărui dorință nu o putem înțelege?

SHELF AWARENESS

Cartea lui Iona este o poveste epică a dragostei, a eșecului și a unei neașteptate credințe, care se bucură de un sfârșit enigmatic și neașteptat, de asumarea constantă a riscului pe tot parcursul său, prin inducerea unei devieri pline de ciudățenie, și care, în consecință, merită toate aplauzele.

ISBN 978-606-609-744-4